Csánig Község Településterv
TH-23-02-06
2025. május – Záró Véleményezés

Az összeállított dokumentáció összesen 26 darab PDF formátumú fájlt tartalmaz, amelyek egyetlen fájlba kerültek összefűzésre. A dokumentumban a könnyebb tájékozódás érdekében könyvjelzők segítik a navigációt.

A dokumentáció tartalmi elemei:

- Indító és TÉKA határozat
- HÉSZ és mellékletei
- Fejlesztési terv és tervlap
- Megalapozó vizsgálat, és tervlapok
- Közmű átnézeti
- Alátámasztó javaslat
- Környezeti értékelés
- Tájrendezési vizsgálat és javaslat
- Örökségvédelmi hatástanulmány
- Véleményezés dokumentumai
- Partnerségi egyeztetés dokumentumai
- TÉKA felmentés kérelem

Önkormányzat
Csánig

Jegyzőkönyvi kivonat

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2023. október 30-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

55/2023. (X.30.) számú határozat:

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

- megindítja Csánig Község közigazgatási területére vonatkozó fejlesztési és rendezési terv (együttesen Településterv) készítését,
- elfogadja a főépítész feljegyzésében meghatározott megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat tartalmára vonatkozó előírásokat,
- megállapítja, hogy az új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre
- nem nyilvánít kiemelt fejlesztési területté új beruházási területet

Felelős: Joó Ferenc polgármester
Határidő: azonnal

Répcelak, 2023. november 2.

dr. Kiss Julianna
jegyző

RÉPCELAKI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

FŐÉPÍTÉSZI FELJEGYZÉS
A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK TARTALMÁRÓL ÉS ELKÉSZÍTÉSÉNEK SZÜKSÉGESSÉGÉRŐL

a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021.(VN.15.) Korm. rendelet (továbbiakban új R.) 7. § (7) bekezdés alapján

Csánig község teljes területére készítendő teljes település tervéhez

Tisztelt Képviselő Testület!

Az új R. 7.§. (7) bekezdés a.) pontja alapján a Csánig község teljes területére készítendő teljes településrendezési terv az új R 1, 2 melléklete alapján az alábbiakban határozom meg:

A megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeit az új R. 1 mellékletének előírásai szerint teljeskörűen szükséges elvégezni.

Az alátámasztó javalat tartalmi követelményeit az új R. 2 mellékletének előírásai szerint teljeskörűen szükséges elvégezni.

A vizsgálati és javaslati munkarészek összevonhatók, átcsoportosíthatók.

A feljegyzésben szereplő tartalom a tervezés során a tervező által a feljegyzés módosítása nélkül kiegészíthető.

Sopron, 2023. október 30.

Tokodi Zoltán
okleveles építészmérnök
Csánig község megbízott főépítésze

Önkormányzat
Csánig

Jegyzőkönyvi kivonat

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2025. január 27-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

11/2025. (I.27.) számú határozat:
Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy a készülő településterveket már a TÉKA előírásainak megfelelően készítteti el és fogadja el, és a TÉR-HÁLÓ Terra Kft-vel kötött vállalkozási szerződést ennek megfelelően kívánja módosítani.

Felelős: Patyi Szabolcs polgármester
dr. Kiss Julianna jegyző
Határidő: azonnal

Répcelak, 2025. január 29.

dr. Kiss Julianna
jegyző

CSÁNIG

Fejlesztési terv

TH-23-02-06

2025. május

Záró véleményezés

Felelős tervező:	Németh Géza TT-1 08/0065	
Munkatárs:	Leitner Attila É-3 08-0386	
Munkatárs:	Szabó Attila szerkesztő	
Régészeti szakértő	Losonczi Máté régészeti szakértői szám: 21-0513	
Közlekedéstervező:	Bogár Zsolt Tkö 08-0102	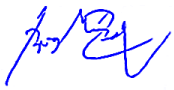
Közműtervező:	Horváth Ervin TE-T 18-0033 TV-T 18-0033	
Hírközlési szaktervező:	Szakács Levente EN-VI, TE, TH 08-01371	
Tájrendezési tervező:	Szűcs Gábor TK/1 19 0458, SZTjV-031	

TARTALOMJEGYZÉK

1 JÖVŐKÉP 4

2 STARTÉGIA 5

A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA 5

AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMÉRE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE 6

3 CSELEKVÉSI PROGRAM 6

4 FEJLESZTÉSI TERVLAP ÉS FEJLESZTÉSI AKCIÓTERÜLETEK 8

5 MONITORING 8

CSÁNIG FEJLESZTÉSI TERVÉNEK ELFOGADÁSÁRÓL 10

BEVEZETÉS

A fejlesztési terv középtávon (10-15 évre) meghatározza a település fejlesztésének főbb irányait, a gazdasági, társadalmi és környezeti célkitűzések rögzítése és összehangolása alapján.

Csánig jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településfejlesztési koncepcióval és településrendezési tervvel sem, mivel az önkormányzat 2019-ben hatályon kívül helyezte.

A fejlesztési terven a megyei településrendezési terv szerinti területfelhasználási kategóriákat vettük alapul, és úgy határoztuk meg a tervezett területfelhasználásokat.

Magyarország Kormánya 2021-ben rendeletet alkotott a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (419/2021. (VII. 15.) számú Kormány Rendelet).

A településre ható külső tényezők változása:

- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák
- megváltozott a gazdasági környezet
- megváltozott a jogszabályi környezet, amelyben a településeknek működniük kell
- előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőségű szempontok, mint pl. az energiahatékonyság, a környezetvédelem, természetvédelem, a fenntarthatóság, az innováció kérdése,
- megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció, melynek hatására területi és ágazati szintű tervezési munkák, területi/térségi koncepciók és stratégiák készültek el.

A település fejlődését befolyásoló belső tényezők változása:

- módosultak a település társadalmi (demográfiai), gazdasági folyamatai,
- jelentősen megváltoztak az önkormányzat feladat- és hatáskörei (intézményfenntartás, köznevelés, közművelődés stb.)
- rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, az eddigi fejlesztések eredményei.

1 JÖVŐKÉP

Csánig Vas megye északkeleti részén a kapuvári síkon helyezkedik el, Győr-Moson-Sopron megye határánál. Közigazgatási területével határos települések: Répcelak, Dénesfa, Beled, Rábakecöl. A falut folyó vizek határolják a Répce, a Répce-árapasztó, a Kőris patak, valamint a Kis-Rába. Közúton Répcelak felől közelíthető meg, míg vasúton két felől is: a Csánig, illetve a Dénesfa megállóval. A település neve valószínűleg személynévből származik.

Csánig lakosságának száma 340 fő, részben katolikus, de többségében evangélikus vallású. Csánigról az 1220-as évektől találhatók feljegyzések.

Településképet meghatározó épületek: Katolikus templom, amely a XIII. században épült, Evangélikus imaház, Evangélikus iskola, Faluház, Hősi emlékmű, Könyvtár és sportpálya, amelyek a közelmúltban felújításra kerültek. Újonnan kialakított a Szabadidő park piknikező hellyel.
Az utcák, terek rendezettek, virágosítottak. Sportpálya, szabadidő és millenniumi park, valamint játszótér áll rendelkezésre a kikapcsolódni vágyóknak. Utcákon a virágokkal díszített útbaigazító táblák segítik az ide látogatókat. A horgászoknak és pihenni vágyóknak két horgásztó biztosít kellemes kikapcsolódást.

A település értékeinek hordozói: a telkek és utcák hálózata; a beépített lakóterületek és a nagy zöldterületek; a lakóházak külső-belső formája, a felhasznált építőanyagok, díszítések; a természeti táj és az ember alkotta világ mind-mind Csánig egyedi ismertetőjegyei.

A fejlesztési terv elsődleges feladata ezeknek az értékeknek a megőrzése, fejlesztése.

A település képe és infrastruktúrája egy nyugodt, rendezett és tiszta településé, ahol jó az életminőség, tiszta a levegő és alacsony a légszennyezés. A közösségi terek és zöldterületek mind funkciójukban, mind területükben gazdagok.

Ennek érdekében a település célja az arányos és visszafogott, fenntartható fejlődés megvalósítása: a népességszám kismértékű növekedése, a turisztikai szolgáltatások szélesítése, a közszolgáltatások fejlesztése, a vonzó településkép fejlesztése és megőrzése.

2 STARTÉGIA

Csánig átfogó fejlesztését szolgáló stratégia meghatározása

Csánig meghatározó fejlesztési iránya a település arányos és visszafogott, fenntartható fejlődése, vonzó településképpel, a táj és természetvédelem szem előtt tartásával.
Az országos- és terület fejlesztési dokumentumok alapján a következő összefüggéseket lehet rögzíteni:

- infrastruktúrális fejlesztések esetében: az országos nyomvonalas létesítmények esetében a Csorna-Szombathely vasúti fővonal második vágányának kiépítése érinti a települést
- a térségi ivóvíz ellátás minőségi javítását célzó program érinti a települést (vas- és mangántalanítás)
- a Répce árvízvédelmi készültségének emelése a regionális vízügyi programok keretében hatással lehet a településre
- a mezőgazdasági tájhasználat fenntartásának céljai megjelennek az országos területrendezési elvekben, párhuzamosan végrehajtható feladatokkal a településre nézve

A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A településfejlesztési terv a megalapozó vizsgálattal együtt készül. A tervezés első fázisában – 2023. nyarán – készül a „megalapozó vizsgálat” a 419/2021. (VII. 15.) Korm. Rendelet által előírt tartalmi követelményeknek megfelelően – a rendelkezésre álló statisztikai adatok feldolgozásával – így az valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti adatot tartalmaz, amely a településrendezési eszközök elkészítéséhez szükséges.

Részcélok és a beavatkozások területei

A Gazdasági programban az Önkormányzat az alábbi fejlesztési elképzeléseket fogalmazta meg:

2025-2029-es évekre vonatkozó rövid távú fejlesztési elképzelések:

- kommunális eszközök beszerzése, lehetőség szerint pályázati forrásból,
- civil összefogás fellendítése,
- a lakossággal való szoros együttműködés

2025-2029-es évekre vonatkozó közép távú fejlesztési elképzelések:

- Rákóczi és Malom utcák útburkolatának felújítása,
- járdák felújítása,
- Vasút- és Kossuth u. között járda kialakítása,
- Faluházban fűtéskorszerűsítése,
- játszótéri eszközökpark bővítése,

2025-2029-es évekre vonatkozó hosszú távú fejlesztési elképzelések:

- szennyvízhálózat megvalósítása,
- foci pályán vizesblokk kialakítása

Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Társadalom

A települési kultúra, a szabadidő minőségi, értékteremtő hatásaira építve aktív és egészséges helyi közösség alakuljon ki. A településen belüli társadalmi különbségek a tolerálható mértéken belül maradjanak, a helyi társadalmi problémák kezelhető mértékűek legyenek.

Gazdaság, mezőgazdaság

A munkanélküliség szintje a településen országos viszonylatban kedvező, de ezt a kedvező helyzetet a környező települések munkahelykínálat termeti meg. A település nem saját gazdasági potenciáljának köszönhetően érte el az alacsony munkanélküliséget.

A település és környéke kiváló adottságokkal rendelkezik. A gazdag történelmi örökség, a földrajzi helyzet olyan vonzerőt jelentenek, amelyek alkalmasak lehetnek a turizmus felfejlesztésére is. Ennek eszközei lehetnek:

- települések közötti kölcsönös turisztikai együttműködés elindítása
- a kapcsolódó településközi közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- a helyi kulturális események vonzerejének, egyediségének növelése
- falusi vendéglátás felfejlesztése
- helyi termékek kínálat

A gazdaság fejlesztéséhez gyakran nem csak a költséges beruházások, hanem az emberi erőforrások fejlesztését célzó, ún. „soft” programok is nagymértékben hozzájárulhatnak. Ilyenek például a munkaerőpiacra való eljutás elősegítését támogató programok.

Épített környezet

Az épített környezet színvonala magas színvonalú legyen. A település óvja meg építészeti örökségét, és segítse elő, hogy az a kortárs építészet eszközeivel gazdagodhasson. Csánig folyamatosan újítsa meg és tartsa jó karban közterületeit, növelje azok attraktivitását.

Műszaki infrastruktúra

A közösségi és egyéni közlekedés feltételeinek folyamatos javítása mellett jelentősen csökkenjen az ezek működtetéséhez felhasznált energia mennyisége, és azon belül növekedjen a megújuló energiaforrások aránya. A településen legyen biztosított a teljes körű közműellátás.

3 CSELEKVÉSI PROGRAM

Településfejlesztés, energiatakarékos területfelhasználás

A fenntartható fejlődés szempontjából nyilvánvalóan kedvező, ha a település beépítése alacsonyan intenzív, megfelelő sűrűségű, minél kisebb területet foglal el, minél több a természeti környezet, minél kevesebb az épített terület. Ez esetben a település működése is nyilvánvalóan gazdaságosabb, a környező értékes mezőgazdasági területek hozzájárulnak a település gazdaságának kiegyensúlyozottságához, a megkímélt természeti terület lehetőséget biztosít a

település lakói számára a rekreációhoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A termőfölddel való takarékos gazdálkodás Csánig térségében kiemelt fontosságú.

Az energiatakarékos területhasználat tekintetében nagy lépést tesz meg a település azzal, hogy a fejlesztési terv tartalmazza a települést körülvevő értékes mezőgazdasági területek és vízparti területek védelmét a környező erdőterületek érintetlenségét.

A fejlesztési terv megadja a településrendezési terv irányát azzal, hogy nem jelöl ki indokolatlanul nagy beépítésre szánt területeket, mind gazdasági, mind lakóterületek formájában. A település a jövőben is törekszik arra, hogy a készülő rendezési terv csak a szükséges mértékben tegyen javaslatot újabb területek belterületbe vonására, beépítésére. A felülvizsgálat során rendezési tervi szándék a beépítésre szánt területek növekedésének reális mértékben való meghatározása.

Vonzó településkép fenntartása és fejlesztése (épített és települési környezet, infrastruktúra)

Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására.

Fejlesztési elképzelések, feladatok:

- A település természeti és kulturális értékeinek megbecsülése, megőrzése, közterületek növényzetének bővítése.
- Egységes falukép megóvása az Arculati Kézikönyv előírásainak figyelembevételével.
- Utak, járdák, vízelvezető és szikkasztó árkok anyagi lehetőségeinknek megfelelően történő folyamatos felújítása, karbantartása.
- A település belterületén lévő zöldterületek karbantartása

Természeti környezet és a környezet védelme

A település egyik legkedvezőbb adottsága a szép fekvése. Ezt az adottságot továbbra is meg kell őrizni.

Meg kell őrizni a természetközeli zöldfelületeket ill. fejleszteni kell a településen található parkot, fasorokat.

A természeti környezet védelmével kell biztosítani a kiváló természeti adottságok megtartását, a lehetséges környezeti problémák megelőzését, a táj és településkép védelmét és fejlesztését.

Népszerűsíteni kell a településen az alacsony energiaigényű épületeket.

Energiatakarékosság, energiatudatosság

Fontos feladat a középületek energia-hatékony felújítása. A középületekben szorgalmazni kell a megújuló energiaforrásokat használó rendszerek kiépítését.

A fejlesztési terv tartalmazza a települést körülvevő értékes mezőgazdasági területek és vízparti területek védelmét a környező erdőterületek érintetlenségét.

A fejlesztési terv megadja a településrendezési terv irányát azzal, hogy nem jelöl ki indokolatlanul nagy beépítésre szánt területeket, mind gazdasági, mind lakóterületek formájában. A település a jövőben is törekszik arra, hogy a készülő rendezési terv csak a szükséges mértékben tegyen javaslatot újabb területek belterületbe vonására, beépítésére. A terv készítése során rendezési tervi szándék a beépítésre szánt területek növekedésének reális mértékben való meghatározása.

A fejlesztések területi vonatkozásai az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- a korábbi (hatályon kívül helyezett) településrendezési tervben szereplő lakóterületek, lakóterületi fejlesztések, aktualizálása, igény szerinti módosítása, átalakítása, esetleges elvetése
- üdülőházas területek kijelölése
- az egyes területek, településrészek valós használatnak megfelelő területfelhasználásba való besorolása

Élhető, vonzó lakókörnyezet megteremtése, épített környezet színvonalának emelése

- új lakóterületek kialakítása már meglévő belterületen a közpark és a vasút között
- lakóterületek mértéktartó kijelölése (a fentartható településfejlesztést szem előtt tartásával!)

Szolgáltatások fejlesztése, társadalom elégedettségének növelése

- Répce folyó turisztikai hasznosítása
- zöldterületek minőségi és területi fejlesztése
- turizmus fejlesztése

A fentieken túlmenően Csánig település rövid- és középtávú közlekedési tervei:

- az önkormányzati fenntartásban lévő úthálózat minőségének javítása
- a települési közterületek minőségének javítás (járdák, díszburkolatok)

Fontosabb tervezett közműfejlesztések:

- szennyvízhálózat kiépítése
- közterületek átépülése, fejlesztése
- közvilágítás fejlesztése
- csapadékvíz-elvezetés fejlesztése

4 FEJLESZTÉSI TERVLAP ÉS FEJLESZTÉSI AKCIÓTERÜLETEK

Fejlesztési tervlap külön dokumentálva.

Fejlesztési akcióterületek a tervlap szerint

5 MONITORING

A településfejlesztés tervben foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a település érdeke.

A nyomon követés, monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben és a megfelelő eszközökkel történjenek.

Ehhez kapcsolódó feladatok:

- Adatgyűjtés és értékelés; a fejlesztési elképzelések esetleges módosítása.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.

- Évenként megvizsgálni, hogy milyen lépések történtek a célkitűzések elérése érdekében. Eltérés esetén be kell avatkozni, módosítani kell az intézkedéseket.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit.
- A fejlesztési terv teljes felülvizsgálata, aktualizálása időnként szükséges, az elkészült felmérések, a legfrissebb statisztikai adatok, újabb információk, illetve a megvalósulási folyamatokból levonható következtetések alapján.
- A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a társadalmasítás folyamán a polgármester évente beszámolót tart.

Csánig Község Önkormányzat Képviselő-testületének
…/2025. (...) számú határozata
CSÁNIG FEJLESZTÉSI TERVÉNEK ELFOGADÁSÁRÓL

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontja és a 2023. évi C. törvény 225. § (8) bekezdés 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján, Csánig Község Önkormányzat Képviselő-testülete a TH-23-02-06 munkaszámú Fejlesztési tervet, valamint annak mellékleteit jóváhagyja.

E határozat mellékletei:
1. melléklet: Csánig településfejlesztési tervének szöveges munkarészei
2. melléklet: Csánig településfejlesztési tervlap (Ft-1)

Felelős: Joó Ferenc polgármester
Határidő: azonnal

Répcelak, 2025. …...

dr. Kiss Julianna
jegyző

Csánig Településterv Fejlesztési terv M 1:2 000

Jelmagyarázat

Meglévő

- Lf — Falusias lakóterület
- Üh — Hétvégiházas üdülőterület
- K-Mü — Különleges mezőgazdasági üzemi terület
- Kb-Sp — Különleges beépítésre nem szánt - sportolási célú terület
- Kb-T — Különleges beépítésre nem szánt - temető terület
- Kb-Re — Különleges beépítésre nem szánt - rekreációs terület
- Zkp — Közpark zöldterület
- V — Vízgazdálkodási területek
- Tk — Természetközeli területek
- Ev — Védelmi erdőterület
- Ee — Egyéb erdőterület
- Má — Általános mezőgazdasági terület
- Mt — Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
- Mk — Kertes mezőgazdasági terület
- közúti és közmű terület
- egyéb közlekedési terület (vasút)
- villamos energia átviteli hálózat (400kV feszültségszinttel)
- bányatelek
- fakadó és szivárgó víz által veszélyeztetett terület
- nyilvántartott régészeti lelőhely
- Natura 2000 SCI terület
- ökológiai hálózat - magterülete
- ökológiai hálózat - ökológiai folyosója
- ökológiai hálózat - pufferterülete
- tájképvédelmi terület
- 15m — védőterület, védőtávolság, védősáv, biztonsági övezet
- Erdők övezete (2018. évi CXXXIX. törvény 29.§)
- fejlesztési akcióterületek

OTrT szerinti települési térség területfelhasználási kategóriából mezőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett

OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett

OTrT szerinti települési térség területfelhasználási kategóriából mezőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett

OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett

..... számú határozat melléklete

Rajz megnevezése: Fejlesztési terv — Dátum: 2025. április

Megrendelő: Csánig Község Önkormányzata, 9554 Csánig, Petőfi Sándor u. 2. — Munkaszám: TH-23-02-06

Munka megnevezése: Csánig Településterv — Rajzszám: FI-1

Felelős tervező: Németh Géza, TÉR-HÁLÓ — Tervezők: Leitner Attila, Szabó Attila — Munkafőtér: Szerkesztő — Lépték: M 1:2 000

TÉR-HÁLÓ — ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ, ÉPÍTŐIPARI SZOLGÁLTATÓ ÉS KERESKEDELMI KFT. e-mail:telepulestervter-halo.hu hrsz: 9024 Győr, Kabók Mihály út 17/A tel./fax:06/96-519-321

Megjegyzés: Készült a Nemzeti Kataszteri Program Nonprofit Kft.-vel kötött szerződés alapján szolgáltatott 2015.01.01.-én hatályos ingatlannyilvántartási állapotú főtérkép alapokmány felhasználásával.

Véleményezés

Készítő tervezők: Szakács Levente, É/1-0, TE 18-08-0121

Közreműködő tervező: Bogár Zsolt, TA/S 08-0102

Építész és Településképi tervező: Horváth Ervin, TE-T 18-0033, TV-T 18-0033

Tájrendezési tervező: Szűcs Gábor, TK/T-19-0468, SZTV-030

CSÁNIG

Megalapozó Vizsgálat

TH-23-02-06

2025. május

Záró véleményezés

Felelős tervező:	Németh Géza TT-1 08/0065	
Munkatárs:	Leitner Attila É-3 08-0386	
Munkatárs:	Szabó Attila szerkesztő	
Régészeti szakértő	Losonczi Máté régészeti szakértői szám: 21-0513	
Közlekedéstervező:	Bogár Zsolt Tkö 08-0102	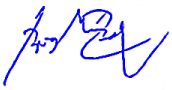
Közműtervező:	Horváth Ervin TE-T 18-0033 TV-T 18-0033	
Hírközlési szaktervező:	Szakács Levente EN-VI, TE, TH 08-01371	
Tájrendezési tervező:	Szűcs Gábor TK/1 19 0458, SZTjV-031	

Tartalomjegyzék

1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KAPCSOLATOK 3

2 A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK 4

2.1. AZ ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ (OFTK) 4
2.2. VAS MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS 8
2.3. VAS MEGYE TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS 16
2.4. VAS VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS 31

3 TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEK 33

3.1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV 33
3.2. VAS VÁRMEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE 41

4 TERVI ELŐZMÉNYEK, ÉRVÉNYES TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS AZOK ÉRVÉNYESÜLÉSE 42

4.1. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS ELHATÁROZÁSOK BEMUTATÁSA 42

5 A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI HELYZETE 43

6 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA, KÖZSZOLGÁLTATÁSOK 50

1.1. FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELEMKÉPESSÉG, ÉLETSZÍNVONAL 50
1.2. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA 61

7 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA 67

8 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI, TELEPÜLÉSSZERKEZETI VIZSGÁLAT 79

8.1 TELEPÜLÉSSZERKEZET, TELEKSTRUKTÚRA VIZSGÁLATA 79
8.2 TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA 84
8.3 AZ ÉPÜLETÁLLOMÁNY ÉS BEÉPÍTÉSI JELLEMZŐK 86
8.4 AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VIZSGÁLATA 87

9 KÖRNYEZETI ÁLLAPOT-JELLEMZŐK 91

10 A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK ÉS ÖRÖKSÉG, JELLEMZŐ TÁJKARAKTER, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZAT 98

A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA 98
Domborzat, földtani-és talajtani adottságok 98
Tájhasználat értékelése 104
Tájképvédelmi területek 104
Ökológiai hálózat 106
Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése 107
Zöldinfrastruktúra-hálózat 107
A zöldfelületi karaktert meghatározó elemek: 108
A zöldfelületi ellátottság értékelése 109
A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái 109

11 KÖZLEKEDÉS 110

12 KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS 114

13 KATASZTRÓFAVÉDELEM, A TERÜLETEK HASZNÁLATÁT, ÉPÍTÉSI TEVÉKENYSÉGET BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK 119

14 HELYZETELEMZÉS ÉS HELYZETÉRTÉKELÉS 120

1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KAPCSOLATOK

Csánig község a Nyugat-dunántúli régióban, Vas vármegyében helyezkedik el, a sárvári kistérség tagja.
A Répce folyó mellett elhelyezkedő település; a Répce árapasztó csatorna választja el Répcelaktól. A hozzá legközelebb eső város Répcelak, mely 2 km távolságot jelent. Sárvár 26 km-re, míg a megyeszékhely Szombathely 46 km-re található.
A község vasúti megállóval rendelkezik, az autóbusz közlekedés megfelelő.

A település állandó lakosainak száma 2019. január 1-én 361 fő.

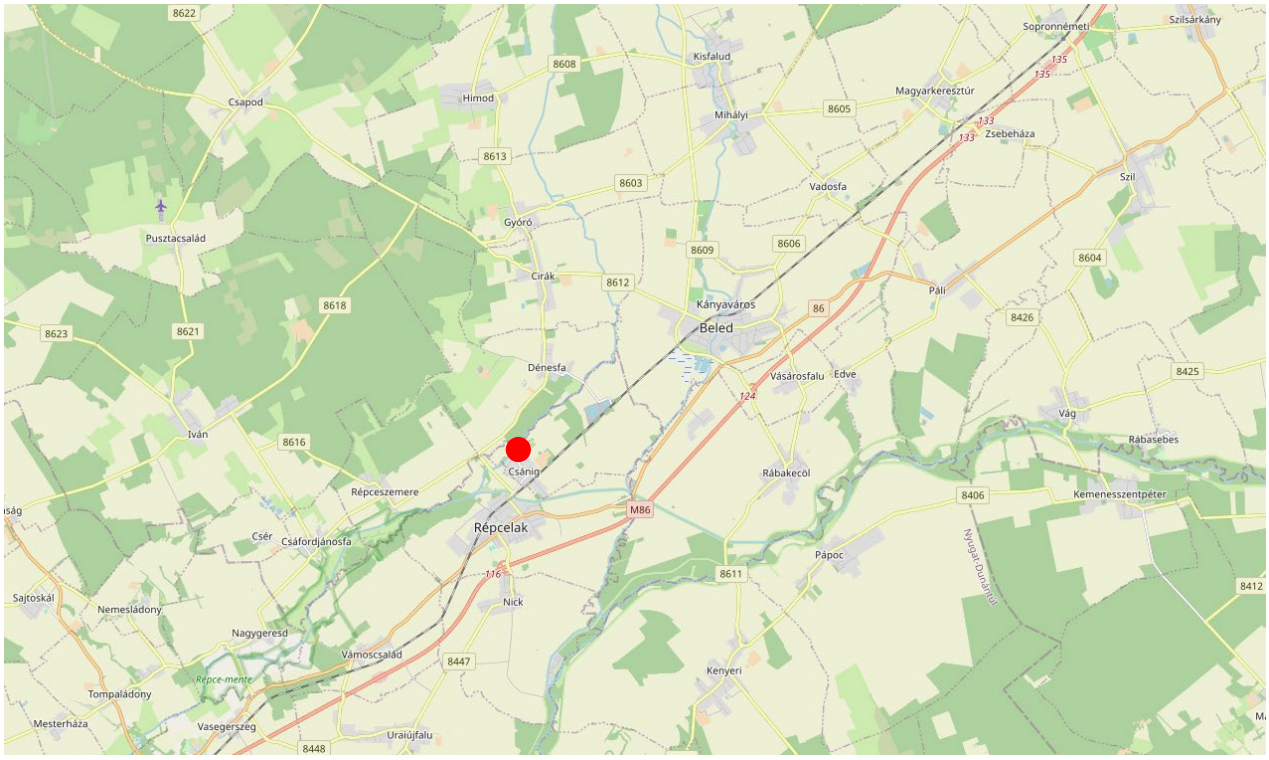

Közúton a legegyszerűbben a 86-os főútról közelíthető meg, Répcelak központjában lekanyarodva a 8615-ös útra, majd a Répce hídját elhagyva rátérve az abból kiágazó 86 124-es számú mellékútra.
A települést a hazai vasútvonalak közül a Hegyeshalom–Szombathely-vasútvonal érinti, melynek két megállási pontja is van itt: Csánig megállóhely és Dénesfa megállóhely. Előbbi a belterület keleti szélén helyezkedik el, a 86 124-es út közelében, utóbbi pedig az északkeleti határszél közelében, a névadó Dénesfa község központjától közel 2,5 kilométerre, közúti elérését a 8614-es útból kiágazó 86 307-es számú mellékút biztosítja.

Csánig neve személynévi eredetű. A település és környéke már a honfoglalás előtt is lakott volt, amit az itt napvilágra került régészeti leletek is bizonyítanak. Nevét 1221-ben említették először az oklevelek *Chenik* alakban írva. A falu eleinte királyi birtok volt, majd II. András adományaként a Ják nemzetség birtokába került. Később birtokosai a Niczky, a Vidos, a Garay, a Radó és a Nádasdy családok voltak.

2 A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK

2.1. AZ ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ (OFTK)

Az Országgyűlés döntése alapján a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 (OFTK) dokumentumban elfogadott alapelveket és stratégiai célkitűzéseket úgy a jogalkotásban, mint a szakpolitikai stratégia-és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni. Ebből következik, hogy a várostérségek *(járások)* és a járásközpont városok tervezésénél is érvényesíteni kell az OFTK célkitűzéseit. *(Ezért indokolt – mintegy iránymutatásul - ezen országos célkitűzések számbavétele a 2021-2027 közötti időszakra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégia megalapozó munkarészei között).*

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, valamint meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2021-27-es európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2021-27-re szóló szakpolitikai célkitűzéseihez illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg az ország egésze, valamint térségei illetve városai számára.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a további tervezés – így az Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása és elfogadása - során is figyelembe veendő - horizontális szempontként határozta meg:

a. a befogadás – a társadalmi felzárkózás támogatását,
b. az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését,
c. a fenntartható fejlődést– fenntartható növekedést,
d. az értékmegőrzést és az intelligens növekedést;

A fejlesztési források felhasználásának NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban rögzített alapelvei:

a. nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése,
b. a közpénzfelhasználás a közhasznot eredményezzen,
c. partnerség és közösségi részvétel,
d. foglalkoztatáshoz való hozzájárulás,
e. a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása,
f. a megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség,
g. a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségek és települések fejlesztésére rendelkezésre álló forrásokat meghatározott támogatási szabályok alapján indokolt felhasználni,
h. a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségekből és településekről benyújtott pályázatokat a pályázatok értékelése során a felzárkóztatás elősegítése érdekében indokolt előnyben részesíteni.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki.

a. értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
b. népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
c. természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
d. térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így az ITS-ek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú–fókuszált– fejlesztési feladatok épülhetnek.

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

a. versenyképes, innovatív gazdaság,
b. gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,
c. életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,
d. kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,
e. értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,
f. jó állam, szolgáltató állam és biztonság,
g. stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme,

A területi specifikus célok, amelyek Csánig tervezését is érintik:

- a vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
- a területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
- összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

A magyar fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a 2021–2027-es programozási és fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. Az OFTK a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva a 2030-ig terjedő időszakra kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálhatják. A nemzeti prioritások igazodnak az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez, melyeket érvényesíteni kell a hazai tervezés és végrehajtás során.

Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban

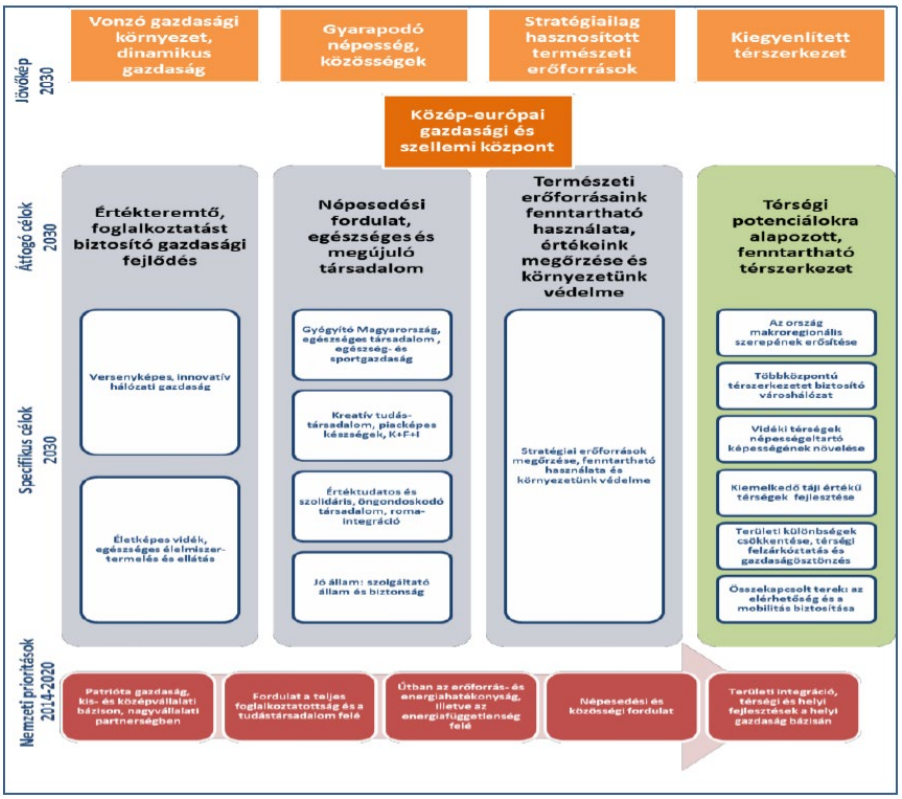

forrás: "Nemzeti Fejlesztés 2030"

A város-vidék együttműködést érvényesítő várostérség fejlesztés NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban meghatározott szempontjai, amelyeknek érvényt kell szerezni a városi ITS-ek kidolgozása során:

- Teret kell nyerniük a várostérségi települések által közösen kialakított és megvalósított fejlesztéseknek, és csökkennie kell a települési szinten kiosztott és a pályázati úton elérhető fejlesztési közpénzek jelentőségének.
- A városi fejlesztések is a térség egészének javát szolgálják, az erőforrások települések közötti funkcionális és harmonikus elosztásával. Mindez dedikált forráskereteken, térségi együttműködésben kialakított helyi- térségi projektcsomagok vagy programok formájában nyilvánulhat meg, különösen az uniós fejlesztési források felhasználásakor
- A nagyobb városainkban – különösen a húszezer fő feletti városainkban– külön erőforrásokat kell fordítani a városi központok fejlesztését szolgáló sajátos akciókra is
- Ugyanakkor kialakítandók a vidékies települések sajátosságainak megfelelő fejlesztések is, és a kettőnek szinergiában kell lennie egymással.
- A várostérségek fejlesztéseit központilag orientálni kell, összhangban a kormányzati és megyei szintű fejlesztésekkel. Fontos, hogy e tárgykör sokszínű legyen, lehetőséget adva a komplex és integrált megközelítések alkalmazására, kiterjedve a települési infrastruktúrára, a közösségi és közúti közlekedésre, a gazdaságra és helyi gazdaságra, a foglalkoztatásra, a közszolgáltatásra, a társadalmi felzárkózásra, a tudatformálásra vagy akár a képzésekre.
- Minden területi alapú tematikus fejlesztés esetében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás terei itt is egy vagy több várostérségből épüljenek fel (pl. a területpolitika vagy egyes ágazati politikák kiemelt térségei). Így válhat a fejlesztések területi „építőelemévé" e valós helyi szintű térszerveződés.

- Együtt-tervezés: nemcsak a közpénzekből megvalósuló térségi fejlesztésekben, de a települések gazdálkodásában és tervezésében (ld. terület- településrendezési- és településfejlesztési tervezés, helyi adópolitika) is a térségi, a várost és vonzáskörzetét szerves egységben kezelőszemléletet és gyakorlatot kell alkalmazni.
- Törekedni kell a természeti környezet értékeinek megőrzésére, a belső városi zöldfelületek és a várost övező ökológiailag értékes területek közti kapcsolatok erősítésére.

Stratégiai várostérség-fejlesztés követelményei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint:

- Nemzeti szinten összehangolt, reális adottságokra alapozott, városgazdasági szempontokat is integráló várostérség fejlesztési, és különösen várostérségi gazdaságfejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása szükséges a nemzetgazdasági növekedés élénkítése érdekében
- Olyan városi jövőképek kialakítására van szükség, melyek egységes koordináció révén elősegítik, hogy a városok térségi és gazdasági szempontoknak is megfelelve integrált stratégiai szemléletet képviselhessenek, melyekben a térségalkotó, hasonló adottságokkal rendelkező települések egymás fejlesztési intézkedéseit nem kioltva, hanem összehangolt tervezésük és fejlesztéseik révén hatékonyabbés fenntarthatóbb rendszereket alakítanak ki, egyeztetve a helyi társadalom képviselőivel, a települést használó csoportok preferenciáival.

Csánig és térsége a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint a „aprófalvas térségek” része. A speciális térségekre a dokumentumban megfogalmazott fejlesztési irányok figyelembevételre kerülnek a Csánigi ITS célrendszere és beavatkozási területei tervezése során.

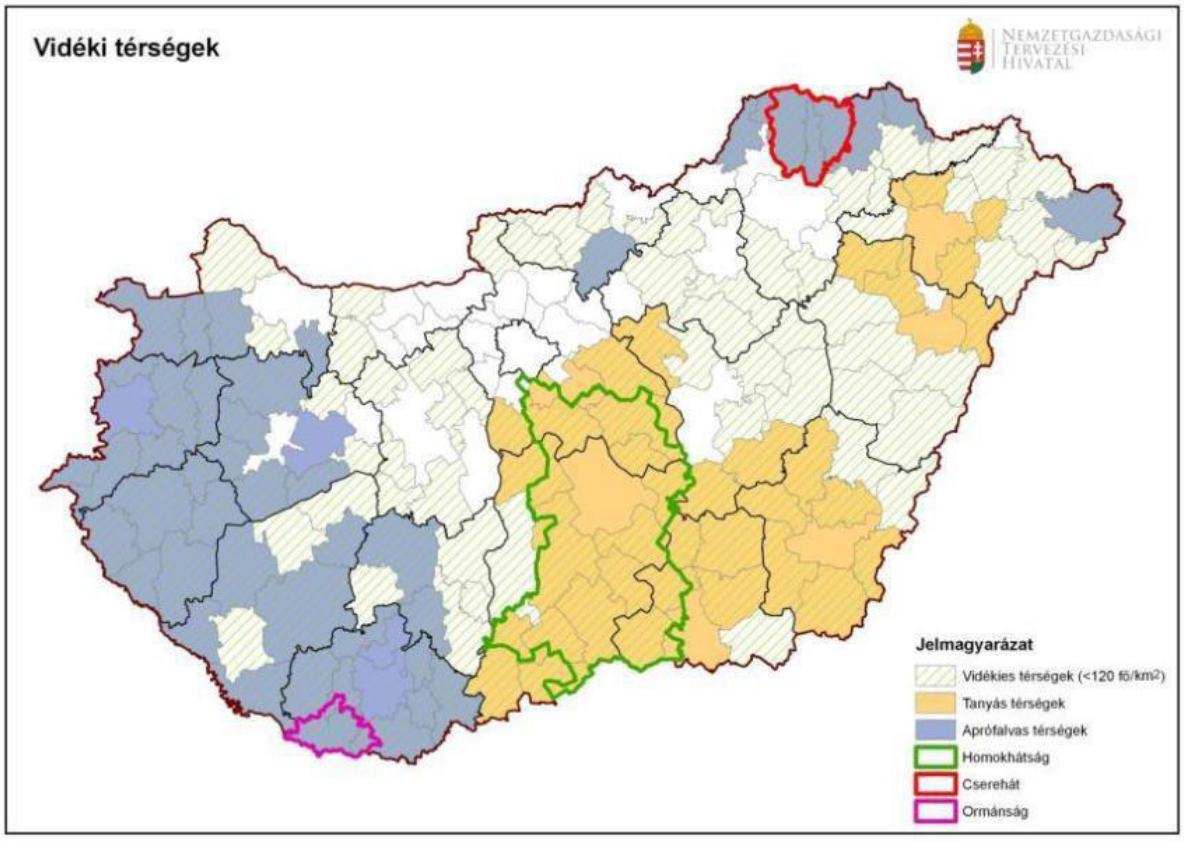

Vidéki térségek

Az OFTK Csánig és térségét külön nem említi, tágabb vonatkozásban Vas megyére fogalmaz meg célkitűzéseket, melyek a következőek:

- „Észak-déli, kelet-nyugati irányú n**emzetközi közúti és vasúti közlekedési tengelyek fejlesztése** és azokhoz kapcsolódóan a megyén belül **a települések elérhetőségének javítása**, valamint a fejlesztések eredményeként Szombathely-Körmend térségében a **logisztikai tevékenység bővítése**.
- **Szektorokon és határokon átívelő gazdaságfejlesztési**, foglalkoztatási és képzési **együttműködések támogatása**, ezen belül kiemelten a Pannon Járműipari és Mechatronikai Centrum fejlesztése: Szentgotthárd, Szombathely, Zalaegerszeg).
- Komplex **humánerőforrás fejlesztési program** a helyi alap-, közép- és felsőfokú képzések összehangolt fejlesztésével, a meglévő kapacitások – szombathelyi egyetemi központ, az egészségügyi főiskolai képzés és az ELTE Gothard Obszervatórium – erősítésével, a **K+F teljesítmény növelése**, kiemelten az alkalmazott kutatásban.
- Megújuló energiák fenntartható hasznosítása (termál-, bio-, szél- és napenergia).
- Kiemelt térségi brand-ek kialakítása a turisztikai szektorban: Őrség, Kőszeg - Írottkő,
- Savaria, Pannon fürdővilág.
- A gyógyfürdőkre (Bükfürdő, Sárvár), a történelmi hagyományokra (Savaria Karnevál, Szent Márton-kultusz) és az épített (Kőszeg) és természeti (Őrség, Írott-kő) örökségre egyaránt építő **turizmusfejlesztés**.
- Az agrárium fejlesztése **a helyi termelői piacok megteremtése** mellett a magasabb hozzáadott értéket jelentő **helyi élelmiszer-feldolgozás erősítésével**.
- A kistelepülések, belső perifériás térségek (pl. Vasi Hegyhát, Kemenesalja, Őrség felzárkóztatása) **népességmegtartó-képességének javítása** infrastrukturális fejlesztések és térségi alapon szervezett közszolgáltatások révén, valamint a **belső erőforrásokra alapozott helyi gazdaságfejlesztése** eredményeként (pl. helyi termékek értéknövelő fejlesztése és közösségi alapú foglalkoztatás).
- Az osztrák, szlovén **határ menti kapcsolatok bővítése**, különös tekintettel a közös munkaerő-piac kihívásaira, illetve a természeti értékek közös fenntartható hasznosítására, valamint aktív részvétel a transznacionális együttműködésekben.”

2.2. VAS MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

VAS MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJA 2021-2030
A Vas Megyei Közgyűlés 8/2021. (VI.25) sz. határozatával jóváhagyott

Vas megye **területfejlesztési koncepció**jának aktualizálását követően megtörtént a megyei fejlesztési program aktualizálása, összhangban a területfejlesztési programok tartalmi követelményeit, így tematikáját meghatározó 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet előírásaival.

A **stratégiai program** alapvető célja egyrészt a fejlesztési programcsomagok stratégiai megalapozása, másrészt a területfejlesztési koncepcióban meghatározott célkitűzések és a későbbiekben kidolgozandó projektcsomagok logikai összekapcsolása. Ennek megfelelően a stratégiai program visszautal a koncepcióban rögzített célhierarchiára, majd definiálja a program fejlesztési prioritásait. A stratégia a végrehajtás keretrendszerének bemutatását követően rögzíti a program monitoring tevékenységéhez kapcsolódó feladatokat.

A stratégiai program igazodik a finanszírozási feltételekhez, melyek keretét a jövőben is várhatóan az EU által társfinanszírozott operatív programok (beleértve ebbe a „Next Generation EU" helyreállítási alapját is) adják.

A megyék a területfejlesztési koncepciójuk és programjuk kidolgozása során teljes tervezést végeznek. Ennek megfelelően a koncepciók és területfejlesztési programok stratégiai programrésze valamennyi helyi, térségi fejlesztési szükségletet számba vesz, a tervezés így a lehetséges finanszírozási forrásoktól függetlenül minden meglévő igényre reflektál.

A megyei területfejlesztési program **operatív programrésze** a Pénzügyminisztérium által kiadott „*Útmutató a megyei önkormányzatok, a főváros és a kiemelt térségi fejlesztési tanácsok számára a területfejlesztési program elkészítéséhez*" című módszertani segédlet alapján szintén teljes tervezéses metódussal készül, az alábbi szempontok szerint tovább konkretizálva a térségi fejlesztési igények megfogalmazását:

- ahol csak lehetséges, meg kell határozni a tervezett fejlesztések területi specifikumait;
- definiálni kell a finanszírozó forrást (uniós forrás esetén uniós alapot);
- ahol csak lehetséges, a tervezett fejlesztések elvárt eredményét elérhető és mérhető indikátorokkal szükséges alátámasztani.

Ezen pontok tartalmát fentebbiek szerint az operatív program tartalmazza.

2020 őszén kezdődtek az előkészítő egyeztetések a megyei programozáshoz kapcsolódóan, 2020. októberében jelentette meg a Pénzügyminisztérium a folyamatot segíteni hivatott útmutatót. Ugyanezen hónapban jelent meg a tervezési folyamatot finanszírozó TOP-1.5.1-20 sz. pályázati felhívás, melynek keretében a Vas Megyei Önkormányzat végrehajtja „Önkormányzati fejlesztések előkészítése Vas megyében" címet viselő projektjét.

A megye jövőképe:

„Vas megyét jó életszínvonalú, javuló demográfiai trendekkel jellemezhető, erős identitású térségek alkotják, melyek képesek szembenézni a klímaváltozás okozta kihívásokkal, melynek alapja a megújulásra képes, versenyképes gazdaság, a minőségi felsőoktatás, az egyedi kulturális, természeti értékek fenntartható hasznosítása, illetve a fejlett közlekedési és kommunikációs rendszer."

A megye jövőképének elérését a következő **átfogó célok** segítik:

Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság

Élhető települések és javuló környezeti állapot

Gyarapodó tudástőke

A fenti átfogó célokhoz illesztve kerültek megfogalmazásra a megye **stratégiai céljai**, az alábbiak szerint:

- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**
- **A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével**
- **A környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása**
- **Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése**

- **Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**

A **horizontális célok** és elvek (a stratégiai célokhoz hasonlóan) átfogják a fejlesztési koncepciót. A horizontális célok között olyan szempontok szerepelnek, amelyek segítik Vas megye kitűzött jövőképének megvalósulását. A végrehajtás során a következő horizontális célok érvényesülését szükséges elősegíteni:

- **Megújuló energiaforrások hasznosításának előírása az épületrekonstrukciót célzó beavatkozások során**
- **A klímaváltozás hatásaihoz történő alkalmazkodás**
- **Lakossági szemléletformáló akciók szervezése (környezetvédelem)**
- **Fenntartható környezet- és tájhasználat**
- **Barnamezős területek hasznosítása**
- **Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok bevonása**
- **Korszerű Információs és Kommunikációs Technológiák (IKT) alkalmazása**
- **„COVID- és járvány-rezisztens" megoldási módok alkalmazása**

A megye területi céljai

A területfejlesztési beavatkozások mindenkor térhez kötötten történnek, az egyedi térkategóriák speciális igényeire reagálva érik el legoptimálisabb módon hatásukat. Így Vas megye esetén is szükséges figyelembe venni a területfejlesztési koncepció által is feltárt és részletezett megyén belüli eltérő területi adottságokat.

A megye területi céljainak területi vetületét mutatja a következő térkép:

Vas megye térkategóriái a TOP Plusz Operatív Program forrásainak felhasználásához

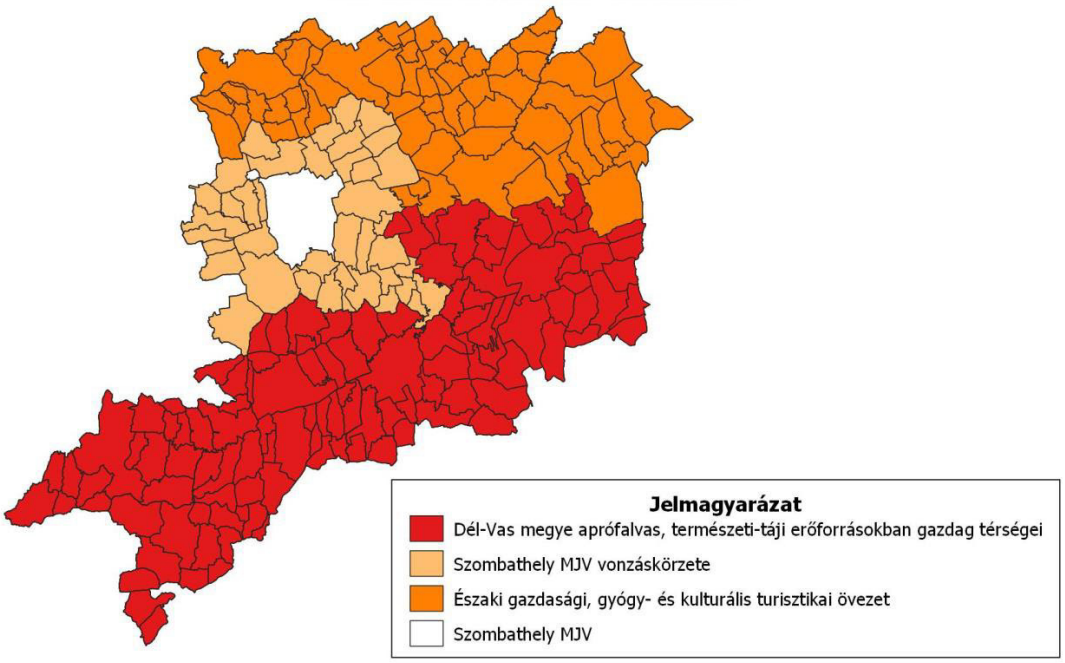

Északi gazdasági-, gyógy- és kulturális turisztikai övezet

(+) Ebbe a térkategóriába került besorolásra az országos szinten is kimagasló idegenforgalmi mutatókkal rendelkező Bük és Sárvár fürdővárosa, valamint a szintén egyedi kulturális örökségi (és turisztikai) központ, Kőszeg, e területek „hátországai", valamint olyan feltörekvő turisztikai (fürdő)desztinációk, mint Celldömölk. A térkategóriát jó közlekedési hálózatok, a megyeszékhely jó – és az északi területek vonatkozásában a szomszéd megyei jogú város, Sopron, viszonylag jó – elérhetősége jellemzi, egyben a turisztikai területen kívüli gazdasági szektorok vonatkozásában is jelentős pólusokkal (pl. Sárvár, vagy a kisebb településméret kategóriájában Lukácsháza). A térség külső térszerkezeti kapcsolódásai is erősek, melyek javítják annak helyzetét – az északi, északnyugati területek vonatkozásában Ausztria felé, míg az északkeleti területek esetén Győr-Moson-Sopron megye (Győr) irányába.

(-) Szintén, részben összhangban az előző pontban ismertetett előnyökkel és pozitívumokkal, a térség „Járvány-kitettsége" - összefüggésben a turisztikai szektor kiemelt súlyával – jelentős, így a horizontális célok között is felsorolt releváns cél alkalmazása ennél a térkategóriánál kiemelt szempont.

Tervezett fejlesztési elképzelések megyei prioritások szerint

Vas Megye Területfejlesztési Koncepciója és jelen program stratégiai programrésze alapján a megye a következő **5 fejlesztési prioritás** révén tervezi megvalósítani területfejlesztési célrendszerét a 2021-2027-es időszakra vonatkozólag:

I **I. Gazdaságfejlesztés**

II **II. Turisztikai feltételrendszer fejlesztése**

III **III. Humán közszolgáltatások fejlesztése**

IV **IV. Egészséges, fenntartható települések**

V **V. Közlekedésfejlesztés**

I. Prioritás: Gazdaságfejlesztés

A prioritás tartalmának, indokoltságának összefoglaló bemutatása és a prioritáshoz kapcsolódó elérendő célok részletes meghatározása

Vas megye erős ipari háttérrel rendelkezik, melynek nemzetközi piacoknak való kitettsége ugyanakkor kiemelkedően magas – az összes vállalati bevétel 85%-a exportból származik. Összefüggésben ezzel, a megyében jelentős a multinacionális vállalatok jelenléte, mely a beszállítói hálózatok révén erősíti a helyi gazdaság integrálódását a globális gazdaságba, a fejlett technológiák meghonosítását, a korszerű menedzsment és vezetési módszerek elterjedését. A multikhoz kapcsolódó KKV-szektor erősítése ugyanakkor kiemelt feladat, figyelemmel a COVID-19 reziliens megoldásokra és a digitalizációra, valamint a generáció-váltás kérdésére is; a diverzifikáció – mind az értékesítési piacokat, mind pedig a gazdasági ágakat tekintve – kiemelt szereppel bír.

A helyzetelemzés fontos megállapítása továbbá, hogy a megye K+F szektora nagymértékben elmarad mutatóit tekintve a megye gazdaságának általános teljesítményétől („innovációs szakadék"), egyben hasonlóan a nemzeti trendekhez, az innovációs és gazdasági hálózatok kapcsolata erősítésre szorul.

A megyében célszerű a helyi mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek alapanyagtermelésének, illetve feldolgozásának és értékesítésének rendszerét továbbfejleszteni, annak érdekében, hogy a megye adottságai és hagyományai jobban kihasználhatóak legyenek.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Intelligensebb Európa: az innováción, a digitalizáción, a gazdasági átalakuláson és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatáson keresztül.

A polgáraihoz közelebb álló Európa: a helyileg irányított növekedési stratégiák és a fenntartható városfejlesztés Unió-szerte való támogatása révén.

Szociálisabb Európa: a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik a **Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**
- **A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével**
- **Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**

Elérendő célok:

Vas megye népesség- és munkaerő-megtartó erejének növelését és a foglalkoztathatóság javítását, a fejlett, jövőbe mutató vállalkozások – kiemelten KKV-k – és módszerek, valamint a K+F kapacitás növelésének támogatása és a termelők piacra jutásának segítése révén célozza meg a prioritás.

Az üzleti infrastruktúra fejlesztése és a jobb minőségű szolgáltatások révén a gazdasági aktivitás és a versenyképesség is növekszik, ez pedig pozitív hatással lesz a foglalkoztatottságra. A tervezett intézkedések elősegítik mind a megyei jogú város, mind a középvárosok, mind a kistelepülések gazdaságának fejlesztését.

Az üzleti szféra megerősödését és növekedését biztosítja a prioritás a meglévő gazdasági infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztésével, innovatív megoldások alkalmazásával, a digitalizáció szükséges infrastrukturális hátterének kiépítésével, a K+F tevékenység ösztönzésével.

II. Prioritás: Turisztikai feltételrendszer fejlesztése

Indokoltság:

Vas megye kiváló adottságokkal rendelkezik a turizmus potenciálja, ill. számos alágazata tekintetében (gyógy- és termálfürdők, klimatikus környezet, érintetlen táj, aktív turizmus bázisai), melyek fejlesztése – a fenntarthatóság szempontjait szem előtt tartva – kiemelt potenciált rejt magában. Ezt erősíti a COVID-19 járványhelyzet várható hatásaként a belföldi turizmus és az egészség- és aktív-turizmus iránti kereslet növekedése, ahol Vas megye jó eséllyel indul a turisztikai piac újrapozícionálása során.

Összefüggésben a „COVID-reakcióval” is, gyógyfürdők, mint kiemelt „turisztikai mágnesek” (Bük, Sárvár) mellett szükséges a kapcsolódó aktív turisztikai kínálatok fejlesztése.

Kiemelt jelentőséggel bír továbbá a turizmus szereplői közti koordináció, életképes, szektorokon átívelő hálózatok kialakítása, mely nagymértékben képes növelni a szektor válságokkal szembeni ellenállóságát.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Zöldebb, karbonmentes Európa - a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel.

Szociálisabb Európa - a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik a **Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**
- **A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével**
- **Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**

Elérendő célok:

Vas megye (válság előtt) meglévő piaci pozícióinak megőrzésén túl cél a COVID-19 járványhelyzetet követő „turisztikai újraépítés”, ennek során új pozíciók szerzése, alapozva a helyi/belföldi és természetközeli turizmus vélhetőleg növekvő súlyára, az e tekintetben jelentkező keresletre. Összefüggésben ezzel: a helyi KKV-szektor megerősítése, beleértve ebbe a hálózatosodást is.

III. Prioritás: Humán közszolgáltatások fejlesztése

Indokoltság:

A helyzetelemzés által feltárt, Vas megye térstruktúráját érintő változásokat – így a megyeszékhely környékének szuburbanizációs folyamatokból következő népességszám-növekedés – szükséges a humán ellátórendszerek vonatkozásában is nyomon követni, párhuzamosan. Ennek megfelelően szükséges a humán ellátórendszerek fejlesztése a szolgáltatás-szervezés térségi alapú megközelítésével.

A tématerület kiemelt jelentőséggel bír annak egészségügyi vonatkozásai miatt (COVID) is, továbbá a megye népességének és ezzel összefüggésben szakképzett munkaerejének megtartása – Ausztria közelsége, elszívó hatása okán is – minőségi humán szolgáltató szektort kíván meg.

Fontos kihívást jelent továbbá a megyében –hasonlóan a nemzeti/európai trendekhez – a népesség elöregedése. Az (összehangolt) intézményi fejlesztések mellett hasonlóképp fontos a lakosság tudatformálása (pl.: megelőzés, kampányok, stb.), a foglalkoztatáspolitikát tekintve az aktív beavatkozások támogatása, továbbá a hátrányos helyzetű lakosság, kiemelten a roma nemzetiségűek munkaerő piaci esélyének javítása és társadalmi leszakadásuk csökkentése.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Szociálisabb Európa - a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik az **Élhető települések és javuló környezeti állapot,** valamint a **Gyarapodó tudástőke** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **A közszolgáltatások klímabarát fejlesztése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**
- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**

Elérendő célok:

A cél egyrészt a humán ellátórendszer minőségének és elérhetőségének javítása a megcélzott fejlesztések révén, másrészt aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök megvalósításával is elősegíteni a népesség és a szakképzett munkaerő helyben maradását, reagálni az elöregedő társadalom jelentette kihívásokra, továbbá segíteni a hátrányos helyzetűek felzárkózását. Az egyes beruházások tervezése kapcsán figyelemmel kell lenni a fenntarthatósági célokra, így törekedni kell a megújuló energiaforrások hasznosítására.

IV. Prioritás: Egészséges, fenntartható települések

Indokoltság:

A helyzetfeltárás által is leírt módon a megye kedvező környezeti állapottal rendelkezik, mely egyben fontos fejlesztési potenciál – nemcsak megőrzendő adottság, egyben más beavatkozásoknak (pl.: életminőség biztosítása, aktív turisztikai fejlesztések, stb.) is kiinduló alapját képezi.

Ezzel összefüggésben szükséges a hiányzó környezetvédelmi infrastruktúra kiépítése – pl. szennyvíz- és hulladékkezelés területén –, a klímaváltozás már helyi szinten is jelentkező hatásainak mérséklése, valamint a lehetőség szerinti adaptáció elősegítése. Ennek keretében a megújuló energiaforrások használatának erősítése – összhangban a nemzeti és uniós trendekkel – is alapvető beavatkozási irány.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Zöldebb, karbonmentes Európa: a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel.

Szociálisabb Európa: a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik az **Élhető települések és javuló környezeti állapot** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **A környezetvédelmi alapinfrastruktúra javítása**
- **Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**
- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**

Elérendő célok:

A prioritás által megcélzott beavatkozások alapvető jelentőséggel bírnak az élhető megyei környezet kialakítása vonatkozásában, s ezáltal a népesség megtartásában betöltött szerepük megkérdőjelezhetetlen.

V. Prioritás: Közlekedésfejlesztés

Indokoltság:

Mint ahogy azt a helyzetelemzés is feltárta, a megye alsórendű úthálózatának hossza az országos átlag feletti – összefüggésben településszerkezetével –, melynek minőség-fejlesztése alapvető jelentőséggel bír a vidéki népesség életminőségére. Másrészről a motorizáció előrehaladott foka a városok – kiemelten a megyeszékhely és vonzáskörzete – vonatkozásában jelent kezelendő feladatot; mindkét probléma összefügg a közösségi közlekedés hiányosságaival, melyek orvoslásának együtt kell járnia a fenntartható közlekedésre vonatkozó, (kis)térségi szinten összehangolt fejlesztésekkel (vasúti közlekedés előtérbe kerülése, intermodalitás, kerékpáros közlekedés erősítése, modern utastájékoztatási rendszerek, IT-alkalmazások, közlekedésbiztonsági beavatkozások, stb.), továbbá a megyehatáron átnyúló mobilitás elősegítésével.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Zöldebb, karbonmentes Európa: a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel.

Jobban összekapcsolt Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik a **Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság,** valamint az **Élhető települések és javuló környezeti állapot** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**
- **Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**

Elérendő célok:

A közlekedési hálózatok fejlesztése révén javítani a lakosság életminőségét, a közszolgáltatások elérhetőségét, biztonságos mobilitási kínálatot teremtve a megye egésze számára – diverzifikált módon reagálva az egyes tértípusokban megfogalmazódó kihívásokra.

Tervezett intézkedések:

Nagytérségi közlekedési rendszerek fejlesztése az elérhetőség javítása érdekében

Az intézkedés a megye gyorsforgalmi úthálózatának és vasútvonalainak európai közlekedési hálózatokba történő mélyebb integráltságát szolgálja. A megye európai térbe történő beágyazottságának növelése érdekében szükséges a nagytérségi közlekedési kapcsolatok megvalósítása (melyek nyomvonalának megtervezése során fokozott figyelmet kell fordítani a települések lakott területeit érintő zavaró hatások minimalizálására)

Az intézkedés keretében tervezett beavatkozások, fejlesztési kezdeményezések, programok:

- Beruházás vonalas közlekedési rendszerekbe

Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet az alábbi, Vas megyét érintő szakaszokat tartalmazza, amelyek kivitelezése még nem kezdődött meg, a fenti kapcsolatok kiteljesítése érdekében ezen szakaszok kiépítése élvezhet prioritást.

Közúti fejlesztések:

- M86 gyorsforgalmi út, Szombathely-Zanat és Körmend (kelet) közötti szakasz
- M87 gyorsforgalmi út, Szombathely és Kőszeg közötti szakasz
- M76 autóút Zalaegerszeg (észak) és Körmend (kelet) közötti szakasz
- 87 (távlati M87)-89. számú főutak, Szombathely északkeleti elkerülő szakasz, Szombathely Puskás T. u. kikötése a 87. sz. főútra 74. számú főút, Vasvár elkerülő szakasz
- M9 gyorsforgalmi út Vasvár és Zalaegerszeg közötti szakasz

Vasúti fejlesztések:

- Szombathely-Kőszeg vonal villamosítása, gyöngyösfalui vagy lukácsházai állomás/megállóval
- Kőszeg intermodális csomópont fejlesztése
- Szombathelyen két új megálló létesítése (Ipar utca és a Sárdi-ér út)
- 10. és 20. számú vasútvonalak Győr-Pápa-Celldömölk-Boba szakaszainak rekonstrukciója

2.3. VAS MEGYE TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

Vas Megye Területfejlesztési Koncepciója
A Vas Megyei Közgyűlés Elnökének 26/2021. (V. 28.) sz. határozatával jóváhagyott

Vas megyére értelmezhető külső környezet vizsgálata

A megye fejlődésének, társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetének azonosítása nemzetközi és hazai szinten

a.) Globális és európai gazdasági és társadalmi folyamatok

Európa globális gazdasági pozíciójának relatív gyengülésének folytatódása és a koronavírus okozta gazdasági válság elmélyülésének kockázata

Várható következmény: a globális ellátási láncok sérülékenysége miatt megnövekszik a nemzeti szintű, vagy helyi megoldások iránti igény. Várható az európai uniós források válságkezelésre történő átirányítása, a vállalati, vállalkozási szférában a beruházások csökkenése, egyes ágazatok helyzetének, súlyának teljes átrendeződése, a munkanélküliség emelkedése.

Az automatizált gyártási folyamatok, a robotika terjedése fokozódik, elsősorban a nemzetközi nagyvállalatok körében

Várható következmény: átalakul a vállalkozások termelési struktúrája, ezzel együtt munkaerő-szükséglete, ami a munkaerőpiac drasztikus átalakulásával járhat, és kikényszeríti az oktatási rendszer szemléletváltását.

Folytatódik a feldolgozóipari kapacitások átrendeződése Európából az ázsiai gazdaságok irányába

Várható következmény: megnő a helyi gazdasági környezet által kínált előnyök – kiemelten a munkaerő képzettségének és a globális piacok elérhetőségének – szerepe a vállalati beruházási döntésekben.

A fejlődés innováció-vezérelt jellege megerősödik, az innováció keletkezési helyei elsődlegesen a világgazdaságba integrálódott városok és városi agglomerációk. Az innovációt elsődlegesen a policentrikus városhálózat közvetíti az európai térben.

Várható következmény: egyrészt megnő annak jelentősége, hogy a térség mennyire képes kapcsolódni az innovációban élen járó globális központok hálózatához (elsődlegesen Bécsen, illetve Budapesten keresztül), másrészt, hogy önmaga, belső erőforrásaira támaszkodva, mennyiben képes az innováció helyi szintű generálására, illetve a befogadásra és alkalmazásra.

A járműgyártás terén bekövetkező, a belsőégésű motorral szerelt járművek felől a villamos meghajtású járművek irányába mutató trendváltás erősödik, az elektromotorral szerelt járművek piaca dinamikusan bővül

Várható következmény: A járműgyártáshoz kapcsolódó, megyében működő beszállítók, amelyek a robbanómotoros járművek felépítésével összefüggő alkatrészeket gyártanak, kénytelenek átalakítani tevékenységüket, amely jelentős kihatásokat generálhat a munkaerőpiaci folyamatokra is a megyében.

Az energiaárak növekedése, az energiaforrások diverzifikációjára való törekvés, a megújuló energiák részarányának növelésére irányuló politikák erősödése, illetve a megújuló energiák felhasználásának gazdasági és technológiai lehetőségeinek bővülése

Várható következmény: A megye kiváló adottságaira építve eredményesen kapcsolódhat be a megújuló erőforrásokon alapuló energiatermelésbe (elsősorban napenergiára és termálvízre alapozott módon), másrészt a megye településszerkezetéből adódóan a helyi és térségi összefogásra alapozott energiatermelő kisrendszerek jelentősen hozzájárulhatnak az energiaellátás racionalizálásához.

Az információs és kommunikációs technológiák, a digitalizáció további térnyerése, ezen belül a mobiltechnológiára épülő és üzleti célú alkalmazások relatíve gyorsabb fejlődése

Várható következmény: A megye településszerkezetéből adódóan a technológiák szélesebb körű használata jelentős mértékben járulhat hozzá a vidéki életminőség javításához és a közszolgáltatások racionális szervezéséhez. Ennek kapcsán kihívás, hogy az aprófalvas

térségekbe is eljusson megfelelő kapacitással a szélessávú internet-hálózat, valamint teljessé váljon a mobiltelefon hálózat lefedettsége.

b.) Nemzeti, illetve regionális jellegű gazdasági és társadalmi folyamatok

A relatíve elmaradott keleti területek preferenciájának fennmaradása a fejlesztéspolitika országos célrendszerében

Várható következmény: Az elmúlt években érdemben nem csökkent a legfejletlenebb térségek gazdasági-társadalmi elmaradása, ezért a központi kormányzat beruházási preferenciájában a kelet-magyarországi megyék továbbra is prioritást élveznek.

Az egészséges életmódra, testi és lelki egészségre való személyes törekvések erősödése – részben a koronavírus-járvány hatásaként –, ennek részeként a turizmus aktív, gyógy- és szelíd formái iránti igény, illetve a belföldi turizmus várható erősödése.

Várható következmény: Vas megye kiváló adottságokkal rendelkezik a turizmus tekintetében (gyógy- és termálfürdők, klimatikus környezet, érintetlen táj), így a fejlesztési forrásokat érdemes erre fókuszálni, másrészt pedig olyan fejlesztéspolitikai stratégiát érdemes követni, amely fenntartható módon megőrzi a táji, természeti és kulturális örökség vonzerőként kihasználható elemeit és azokat kreatív, újszerű interpretációk mentén mutatja be.

Erősödik a keleti országrészek, illetve országok felől, elsősorban munkavállalási okokból történő vándorlás trendje, az ebből fakadóan a jelentősebb gazdasági potenciállal rendelkező városokra háruló nyomás fokozódik

Várható következmény: Elsősorban a megyeszékhely, de a megye középvárosai szintjén is növekszik a településeken életvitelszerűen tartózkodó (nem feltétlenül bejelentett) lakosok száma, amelyet a települések alapvető infrastruktúrája és közszolgáltatásai egyre kevésbé tudnak kiszolgálni. Ennek eredményeként a lakóingatlanok és bérlemények iránti kereslet tovább növekszik, amely a városképet jelentősen befolyásoló társasházi építkezések számának emelkedését, az úthálózatok és parkolóhelyek túlterheltségét, valamint az alapvető közszolgáltatások (egészségügyi alapellátás, bölcsődei és közoktatási intézmények) kapacitásainak relatív elégtelenségét okozza. A koronavírus járvány hatásaként említendő emellett a fővárosi, városi népesség vidékre költözésének trendje, ami azonban a kistelepülések ellátórendszereinek és szolgáltatásainak tervezése kapcsán jelenthet kihívásokat, amennyiben a folyamat tartóssá válik.

Folytatódik a népesség idősödésének tendenciája, elsősorban a megye vidéki térségeiben.

Várható következmény: Számítani lehet arra, hogy a kistelepülések lakosságának elöregedése folytatódik, ami a humán ellátó rendszerek racionális, gazdaságilag fenntartható megszervezésének és működtetésének kérdésére irányítja a figyelmet és a szolgáltatások újszerű módon való megszervezését kényszerítheti ki.

A mezőgazdaság és élelmiszer-termelés terén egyrészt a minőségi (ellenőrzött és magas minőségű) termékek iránti kereslet várható lassú emelkedése, emellett az olcsóbb termékek által támasztott verseny erősödése.

Várható következmény: A megyében célszerű a helyi mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek alapanyag-termelésének, illetve feldolgozásának és értékesítésének rendszerét továbbfejleszteni, annak érdekében, hogy a megye adottságai és hagyományai a gyakorlatban jobban kihasználhatóak legyenek. A termékek minőségének és a terméshozamnak a (fenntarthatósági szempontokat integráló módon történő) növelése egyaránt megköveteli korszerű technológiák alkalmazását (gépesítés, informatika, kemikáliák használata és biotechnológia, valamint a modernizációhoz szükséges fejlesztési menedzsment-kapacitás terén egyaránt), amelyhez szükséges a magasan képzett munkaerő (agrármérnökök, menedzserek) számának növelése.

c.) Jellemző környezeti folyamatok

Bár az egy főre jutó éves nettó CO2-kibocsátás terén Magyarország helyzete (6 t/fő/év) az EU tagállamaihoz képest az átlagnál (8 t/fő/év) kedvezőbb, de hazánkban is egyre inkább előtérbe kerül az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló törekvés, ami – jellemzően – az energiatermelésben és felhasználásban jár jelentős következményekkel: előtérbe kerül a megújuló energiaforrások használata, illetve a kibocsátás drasztikus csökkentésére irányuló törekvések. Ez utóbbi folyamatok elsődlegesen a közlekedés fejlesztésének trendjeire, valamint az építőipari követelményekre vannak hatással.

További jellemző hatás a fűtési, illetve hűtési energia-igény jelentős csökkenésére való igény, az energetikai korszerűsítés, mind a köz-, mind a lakó épületek vonatkozásában. Mindezekkel párhuzamosan a fűtési-hűtési rendszerekbe a megújuló energia felhasználására építő új, jelenleg még költséges beruházások megvalósítása szükséges, amihez napjainkban az állami ösztönzők nélkülözhetetlenek. Jelentős mértékben befolyásolhatja továbbá a kibocsátást az ipar4.0 kiváltotta hatások – a digitalizáció és kapcsolódó IT-technikák felfutása (mely hatást a COVID-19 járványhelyzet számos tekintetben még fel is gyorsít) -, melyek viszont a kibocsátás növekedése ellen hatnak, ugyanakkor jelentős társadalmi, szociológiai, és nem utolsósorban munkaerő-piaci folyamatokat indukálnak.

Egyértelműen előtérbe kerül a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás kérdése. Az éghajlat változására vonatkozó szemléletes adat, miszerint Szombathely térségében az éves középhőmérséklet átlaga a múlt század elejétől egészen az 1990-es évekig 9-9,5℃ körül mozgott, azt követően azonban, a 2000-es évek végére elérte a 10,5 ℃-ot is.

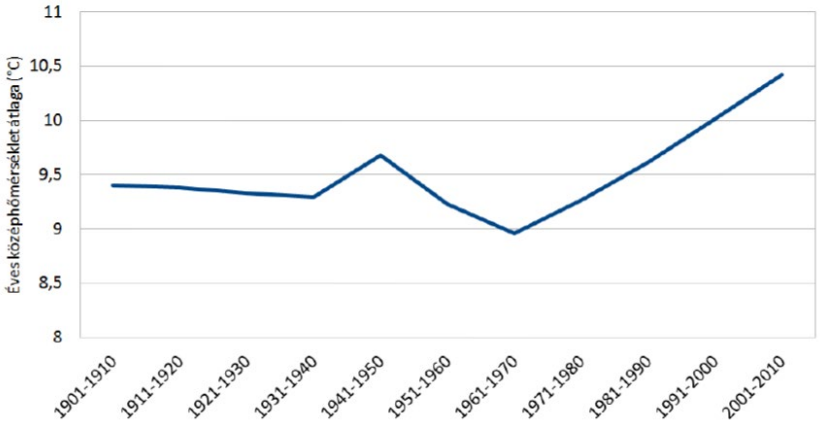

A megyében a klímaváltozás hatásai szinte minden szektorra hatással vannak, az egészségügytől kezdve a gazdaságon át a közszolgáltatásokig, infrastrukturális beruházásokig. A jelenség hatásainak kutatása, modellezése, a hatásokra történő felkészülés, azok minél hatékonyabb kezelése kiemelt jelentőséggel bír. A szélsőséges időjárási helyzetekkel gyakoribbá váltak a hirtelen lefutó árvizek, illetve szárazságok. Az erre való felkészülés magában foglalhatja az időben kevésbé egyenletes csapadék-eloszlás hatásainak mérséklését, pl. a csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek, illetve víztározók és öntözési rendszerek kapacitásainak növelését. A hőmérséklet növekedése a honos fajok életterének beszűkülését okozhatja, amely elsősorban a mezőgazdaságot, illetve az erdőgazdálkodást érinti a legközvetlenebb mértékben. A hőhullámok gyakoriságának növekedésével az egészségügyi ellátórendszert érintő kihívásokat is kezelni szükséges.

A megye lehetséges fejlesztési irányainak bemutatása, és ezek alapján a lehetséges cselekvési területek azonosítása

- Az alábbiakban bemutatásra kerülnek a helyzetelemzés eredményeként feltárt szükségletek, illetve a megye lehetséges fejlesztési irányai, amelyek a programozás további lépéseinek, a lehetséges beavatkozások meghatározásának képezik az alapját.

- A döntően exportra termelő nagyvállalatok megyéhez való kötődésének erősítése érdekében a potenciális beruházási helyszínek további fejlesztése, valamint vállalati, képzési, foglalkoztatási együttműködések ösztönzése, kiemelten a megye gazdasági központjaiban.

- Digitalizáció szintjének elmélyítése, K+F + I teljesítmény növelése, kiemelten az alkalmazott kutatásban.

- A foglalkoztatás és helyi vállalkozások számának bővítése érdekében a kezdő vállalkozások indításának és növekedésének ösztönzése, továbbá a nemzetközi beszállítói kapcsolatok erősítése, export-értékesítés ösztönzése, különösen a kis- és középvállalati szektorban, ennek részeként a termék- és technológiafejlesztéshez, valamint kapacitás-bővítéshez szükséges beruházások ösztönzése.

- A térségközpontok elérhetőségi viszonyainak fokozása, az itt működő ellátórendszerek, közszolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítása.

- A turizmus versenyképességének biztosítása érdekében a turisztikai vonzerőkhöz kapcsolódó szolgáltatások minőségének folyamatos javítása, az esetleges jövőben egészségügyi járványveszélyek kapcsán fennálló korlátozások hatására történő felkészülés mellett.

- A gazdaság igényeivel összhangban lévő felső- és szakképzési rendszer működtetése, a megyében élő diákok megyében való elhelyezkedésének ösztönzése (pl. ösztöndíjjal, gyakorlati hellyel, egyéb támogatásokkal)

- Környezetvédelmi alapinfrastruktúrák hiányzó elemeinek pótlása, különös tekintettel a szennyvízkezelésre, a csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek hiányosságaira és a vízvisszatartás lehetőségeinek bővítésére.

- A megújuló energiaforrások kiaknázásának fokozása intézményi, lakossági és vállalati szinten, valamint az energiaellátó rendszerek (villamosenergia-hálózat) ezzel kapcsolatos fejlesztéseinek elősegítése

- Észak-déli (kiemelten a 84-es és 87-es főutak) és kelet-nyugati (M8-as főút) irányú nemzetközi közúti és vasúti közlekedési tengelyek fejlesztése, a közösségi közlekedés infrastruktúrájának és szervezési hátterének megújítása.

- A megye belső perifériájának számító, aprófalvas térségekben (Vasi Hegyhát, Kemenesalja, Őrség) komplex vidékfejlesztési beavatkozások végrehajtása, melyek hangsúlyos eleme kell, hogy legyen a közlekedési kapcsolatok fejlesztése, a közszolgáltatások hozzáférhetőségének javítása (a helyben elérhető és a térségközpontokban/alközpontokban biztosított szolgáltatások ésszerű, a településszerkezet sajátosságainak figyelembevételével történő összehangolásával), illetve a települési alapinfrastruktúrák fejlesztése. Fontos emellett a vidéki térségek önfenntartó képességének növelése, a szociális gazdaság különböző formáinak ösztönzése, melynek lényeges eleme a lakosság mezőgazdasággal, erdészettel, valamint a klímaváltozás hatásaival kapcsolatos ismereteinek elmélyítése is.

- A mezőgazdaság kapcsán az egyik legfontosabb feladat a klímaváltozás hatásaira történő felkészülés, így az öntözési, víztározási lehetőségek bővítése, illetve a környezetgazdálkodási módszerek ösztönzése. Fontos a mezőgazdaság eltartóképességének növelése, a foglalkoztatás-intenzív tevékenységek és a rövid ellátási láncok kialakításának támogatása útján.

- Osztrák, szlovén határ menti kapcsolatok bővítése, különös tekintettel a közös munkaerőpiac kihívásaira, az esetleges egészségügyi járványhelyzetek, illetve a klímaváltozásból következő, közös fellépést sürgető problémák kezelésére.

A megye fejlesztésének stratégiai céljai

A megye fejlesztésének stratégiai céljait az átfogó célokhoz illeszkedve határoztuk meg. Az egyes stratégiai célok több átfogó cél elérését is támogathatják.

1. Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása

Szombathely és vonzáskörzete, mint Nyugat-Dunántúl dinamikusan fejlődő térségközpontjának, jármű- és elektronikai ipari termelő- és fejlesztőüzemekre alapozott gazdasági- és népességbővülés által támasztott követelmények kielégítése a munkaerőhiány enyhítése érdekében, a lakhatási- és közlekedési infrastruktúra, valamint a közszolgáltatások fejlesztésével.

A foglalkoztatásnak erős bázisai a külföldi tulajdonú multinacionális vállalatok, de növelni kell a hazai tulajdonú kis- és középvállalkozások foglalkoztatási szerepét is. Mindehhez szükséges a növekedésük támogatása, illetve új vállalkozások indításának ösztönzése. A munkaerőhiány mérséklése érdekében a megyeszékhelyen, de annak közvetlen vonzáskörzetében is javítani kell a megfelelő életminőség alapfeltételeit, így gondoskodni kell a város bevezető útjainak és belső úthálózatának felújításáról, az M86-os gyorsforgalmi út még hiányzó déli elemeinek, valamint az M87-es út Szombathely-Kőszeg közötti települési szövetet elkerülő szakaszának és a nyugati körgyűrű hiányzó szakaszának kiépítéséről. Az építési szabályok szigorításával, a lakóparkok építésének korlátozásával, illetve a bérlakás- program kiterjesztésével törekedni kell a város túlzsúfoltságának csökkentésére, valamint az alapvető humán közszolgáltatások (kiemelten a bölcsődei, óvodai ellátás, illetve egészségügyi ellátás) megyeszékhely mellett a környező településekre is fókuszáló további fejlesztésével célszerű tovább oldani Szombathely ellátórendszerére nehezedő nyomást. A közszolgáltatások, valamint a közösségi közlekedés hatékony szervezésében fontos szerepet tölthetnek be a „smart city” megoldások.

Törekedni kell az úgynevezett kompakt várospolitika elveinek megvalósítására, ami elsősorban a beépített területek szétterülésének korlátozását és ebből következően a beépítések intenzitásának növelését, a lakó-, szolgáltató funkciók, valamint a munkahely közötti közlekedési távolságok csökkentését és zöldterületek, zöldfolyosók bővítését jelenti (utóbbi esetben törekedni kell a nem allergén fajok telepítésére). Ehhez kapcsolódóan a fejlesztések során ösztönözni kell az alközpontok megerősítését, azok funkcióinak bővítését.

A megkezdett városrehabilitációs törekvések és a közösségi közlekedési rendszerek zöldítését célzó fejlesztések folytatása (pl. Ady tér és Huszárlaktanya rekonstrukciója és funkcióváltása, alternatív meghajtású buszok beszerzése, intermodális csomópont kialakítása a vasútállomáson, elővárosi vasúti megállóhelyek létesítése), valamint a helyi jelentőségű közterület-fejlesztések, illetve a belterületi úthálózat és a csapadékvíz-elvezetési rendszerek fejlesztése, valamint az ivó- és szennyvízhálózat rekonstrukciója (az egyesített csatorna szétválasztása) tovább javíthatják a város kínálta életminőséget, ezenkívül megfelelő tervezéssel a klímaalkalmazkodás követelményeit is elősegíthetik. A fejlesztések során különös figyelmet kell fordítani a zöldfelületek, a zöldinfrastruktúra védelmére, fejlesztésére, illetve a kulturális tárgyi és szellemi (pl. ókori Savaria és Szent Márton kultusz) örökség értékeinek hasznosítására, melynek részét kell, hogy képezze egyes megyei hatókörű intézmények (pl. Képtár, volt megyei művelődési és ifjúsági központ) épületeinek felújítása, illetve funkciójának kiteljesítése is.

A gazdaságfejlesztési célok kapcsán a potenciális (zöld- és barnamezős) beruházási helyszínek (pl. északi iparterület) további – az ökológiai szempontok figyelembevételével történő – fejlesztése mellett törekedni kell a térségi alapon szervezett vállalati és felsőoktatási együttműködések ösztönzésére és a K+F teljesítmény növelésére, kiemelten az alkalmazott kutatásban. Ennek részeként megfontolandó egy K+F ernyő-program létesítése a régiós szintű tudástranszfer központok bázisán, mely kapcsán a térségi profilokhoz illeszkedve valósulnak meg igényalapú alapkutatási, illetve vállalati együttműködésen alapuló kutatás-fejlesztési projektek, majd jöhetnek

létre a spin-off cégek (kutatási eredményeket hasznosító kezdő vállalkozások). Ezen területhez illeszkedően kezdő vállalkozásoknak, illetve letelepülő szolgáltatásoknak helyet adó üzleti szolgáltató és inkubációs központok kialakítása javasolható.

A gazdaság igényeivel összhangban lévő felsőfokú- és szakképzési rendszer működtetése, a megindított duális képzés eredményeinek továbbvitele a megyeszékhely lényeges feladata és kitörési pontja lehet, amennyiben a helyi igényekre reflektálva, a tágabb térségben elérhető felsőoktatási képzőhelyek kínálatával összehangolt módon történik. A felsőoktatási kapacitások erősítése, a nemzetközi beágyazottság növelése lényeges feladat, emellett a megyében élő diákok megyében való elhelyezkedésének ösztönzése érdekében biztosítani kell a megfelelő számú gyakorlati helyet, valamint pályaorientációs eszközökkel célszerű ösztönözni a diákok szakmaválasztását.

Fontos témakör az egészségipar területe, amely alkalmas lehet a gazdaság diverzifikálására, és melyhez kapcsolódóan technológiatranszfer-szolgáltatások kialakítását célzó egészségipari tudományos és technológiai park létrehozásának szándéka is megfogalmazódott (Releváns részterület lehet többek között a gyógyszeripar, az orvostechnikai eszközök gyártása, a bionika, az eHealth és a bioinformatika, a sportolók rehabilitációja, rehabilitáció és „okos” megoldások az idősgondozás terén).

A megyeszékhely infrastruktúrájának hiányzó eleme a megfelelő minőségű és kapacitású szállásférőhelyek megléte, ami nemcsak a turizmus, de az üzleti élet, illetve a város életében fontos szerepet betöltő sport- és egyéb célú rendezvények szempontjából is fontos követelmény. A város turisztikai életében új színfoltként jelenhet meg az egyre népszerűbb lovas turizmus, mint a koronavírus-járvány hatására várhatóan élénkülő belföldi attrakciók egyik lehetséges kitörési pontja. Az egészséges életmód, illetve a közösségszervezés szempontjából fontos, hogy a szabadidősport célú infrastruktúrák megújuljanak, illetve biztosítsák a nagyobb energiaigényű létesítmények (pl. uszodák) korszerűsítését és működtetését.

A város-vidék kapcsolat kölcsönösen pozitív, a szinergiákat kiaknázó módon történő elmélyítése a megyeszékhely és közvetlen vonzáskörzete viszonylatában a sokrétű kapcsolatrendszer révén különös jelentőséggel bír, amely a területfejlesztés beavatkozásainak tervezése során külön városfejlesztési eszközrendszer, illetve forrásfelhasználási mód alkalmazását indokolja.

2. A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása

Vas megye vidéki térségeinek, periférikus helyzetű településeinek bekapcsolása a térségközpontokban, kiemelten Szombathely térségében összpontosuló gazdasági vérkeringésbe.

A megye kiegyensúlyozott fejlődése érdekében fontos az elsősorban a megyeszékhelyen összpontosuló gazdasági aktivitás, termelési tevékenység és az ebből fakadó pozitív foglalkoztatási hatások kiterjesztése a megye alközpontjaiba, elsősorban a járásközpontok városaiba.

A nagyobb foglalkoztatók betelepülését a kormányzati befektetés-ösztönzési intézményekkel összehangolt módon szükséges elősegíteni, elsősorban azokon a településeken és térségekben, ahol megfelelő számú és képzettségű munkaerő rendelkezésre áll.

Továbbra is feladat a beszállítói kapcsolatok erősítése, az export-értékesítés ösztönzése, különösen a kis- és középvállalati szektorban, mely kapcsán elengedhetetlen a termék- és technológiafejlesztéshez, valamint kapacitás-bővítéshez szükséges beruházások ösztönzése. A beruházások eredményességét támogatják a menedzsment képességek fejlesztése és a piacra jutás támogatása. Szükséges közös vállalatfejlesztési (beszállítói) projektek kidolgozása, technológiai innovációs fejlesztések és menedzsment-rendszerek (pl. informatikai, folyamat

menedzsment, minőségbiztosítás, logisztikai menedzsment, beszerzés közös fejlesztése, beruházások), együttműködések szervezése.

A vállalkozások letelepedéséhez szükséges infrastrukturális feltételek igény szerinti fejlesztése szükséges (beleértve az ehhez szükséges, részben önkormányzati kompetenciába tartozó infrastruktúra-fejlesztési feladatokat). A beruházások kapcsán elsődlegesen a meglévő ipari területekhez kapcsolódó területek fejlesztését, illetve a felhagyott volt ipari üzemi területek megújítását szükséges ösztönözni, szem előtt tartva egyben a lakóterületek zavarásának elkerülését is.

A nemzetközi ellátási láncok egészségügy járványhelyzetek kapcsán tapasztalt kitettsége miatt is fontos a foglalkoztatás és megyéhez kötődő vállalkozások számának bővítése, ennek érdekében a kezdő vállalkozások indításának és növekedésének ösztönzése, valamint az innováció terjedésének elősegítése a meglévő intézményi kapacitások ésszerű felhasználásával és fejlesztésével.

A középvárosok térszervező erejének kiteljesítése, a környező kistelepüléseken zajló kistermelői tevékenység erősítése érdekében szükséges a helyi termékek értékesítéséhez kapcsolódóan piacterek fejlesztése.

A Szombathely-központúság oldását szolgálja a beruházások ösztönzésével kapcsolatban fent részletezett beavatkozások mellett az elérhetőségi viszonyok javítása. A közlekedési viszonyok alapján periférikus helyzetű települések (az Őrség, Vasi-hegyhát, Kemeneshát és Kemenesalja települései) és a járásszékhely települések, valamint közvetve a megyeszékhely közötti közlekedési kapcsolatok javítása elsősorban a mellékút-hálózat minőségének javításával, valamint a közösségi közlekedési infrastruktúra fejlesztésével (pl. az autóbusz-hálózat szervezettségi szintjének javításával, a járatok sűrítésével, a menetrendek jobb összehangolásával, illetve a járműpark modernizációjával) oldható meg. A települések népességmegtartó ereje szempontjából az elérhetőség javítása, az eljutási idő csökkentése kritikus fontosságú, nemcsak a térségi alközpontokban, központokban lévő munkahelyekhez, de sok esetben az alapvető közszolgáltatásokhoz, valamint a kommunikációs hálózatokhoz történő hozzáférés tekintetében is.

Az országos átlaghoz képest területarányosan jóval sűrűbb mellékúthálózat (összesen közel 1200 km) érdemi javítása rendkívül forrásigényes feladat, a legsürgetőbb szakaszok meghatározása elsődlegesen a forgalmi adatok és a burkolatállapot, valamint az érintett lakosság és vállalkozások száma, illetve a közösségi közlekedés igényeinek figyelembevételével kell, hogy történjen. Az elérhetőség javításában kiemelt szerepet kell adni emellett a vasúti infrastruktúrának, az intermodalitás növelésének, így elősegíthető például a Szombathely- Kőszeg agglomerációs tengely elővárosi forgalmának nagyobb mértékben a vasútra történő terelése.

3. A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével

A turizmus, mint gazdasági erőforrás feltételrendszerének erősítése elsősorban az aktív-turisztikai attrakciók minőségének fejlesztésével, a gyógyfürdőkre és természeti vonzerőkre, valamint a műemléki környezetre fókuszálva.

A megyében kijelölt gyógyhelyeken, a Bük-Sárvár turisztikai térségben, illetve az egyéb, aktívturisztikai attrakciók színterein, mint a Kőszeghegyalja, az Őrség, a Vasi-hegyhát, valamint az elsősorban a kulturális vonzerejéről híres megyeszékhelyen cél a főbb turisztikai vonzerőkhöz kapcsolódó szolgáltatások versenyképességének folyamatos javítása, illetve a foglalkoztatás bővítésének ösztönzése a szektort kiszolgáló tevékenységek fejlesztése révén.

A megye turizmusának zászlóshajói, a legnagyobb vendégforgalmat jelentő gyógyfürdők (Bük, Sárvár) szolgáltatási színvonalának folyamatos fejlesztése elsődleges fontosságú, törekedni kell azonban a gyógyászati, egészségipari szinergiák erősebb kiaknázására (részben a meglévő turisztikai egyetemi képzések bevonásával), továbbá a komplexumok energetikai rendszerének fenntartható fejlesztésére is (lehetőség szerint a termálvíz, mint energiaforrás energetikai célú

hasznosításával). A tartózkodási idők hosszabbítása érdekében fontos továbbá a fürdők elsődleges kínálatát kiegészítő aktív-, illetve kulturális turisztikai programelemek gyarapítása a megye teljes területén, melynek elsődleges eszköze az ehhez szükséges járulékos infrastruktúrák (pl. kerékpárutak, túraútvonalak) fejlesztésén túl a térségi kínálat – akár megyei szintű programcsomagok formájában történő – összehangolásának támogatása is. Az aktívturisztikai attrakciók fejlesztése minden esetben a természetvédelmi célok érvényesülése mellett kell, hogy megtörténjen. Törekedni kell emellett a kisebb jelentőségű fürdők (pl. Celldömölk és Szentgotthárd) kapacitásainak és kínálatának fejlesztésére, a kirándulóhelyek és természetes fürdőhelyek infrastruktúrájának fejlesztésére, a Rába által kínált lehetőségek kiaknázásra, továbbá az erdőgazdálkodás turisztikai dimenzióinak erősítésére, valamint a horgászturisztikai kínálat további – természetvédelmi szempontokat integráló – bővítésére is. A családi horgászturizmus erősítése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a strandok és a hozzá kapcsolódó infrastruktúrák kiépítésére.

Különösen fontos a kulturális örökségértékek, műemlékek (kastélyok és kúriák), táji- és népi örökségelemek – és ezek metszetében található olyan egyedi örökségelemek, mint pl. a (zárt)kertekre és kapcsolódó művelési kultúrákra vonatkozó tudás, a természettel való évszázados együttélés nyomait őrző tágan vett gasztronómiai hagyományok, az egyedi építészeti megoldásokat alkalmazó hegyháti pincék, stb. - fenntartható turisztikai hasznosítása, valamint a kulturális programok folyamatos megújítása és bővítése mellett az egészség- és aktív turizmus feltételrendszerének fejlesztése. Ennek szükségességét jól példázza a belföldi vendégforgalom növekvő részaránya, amely igényeinek kielégítésére a világméretű járványhelyzetek negatív hatásainak mérséklése érdekében is törekedni kell, kiemelten a kerékpáros-, bakancsos-, vízi- és horgászturizmus feltételrendszerének, és a hozzá kapcsolódó kínálat (szálláshely, vendéglátás, ajándéktárgy-kereskedelem) javításával. A vallási, gyalogos, kerékpáros turizmus kapcsán változatlanul fontos, hogy a térségeket átszelő útvonalak bekapcsolják a megyét az európai léptékű rendszerekbe (pl. EruoVelo hálózat, Alpannonia út, Mária út, Eurohorse hálózat). A kulturális érték bázisán tervezett fejlesztések – különösen a műemlékek, a világörökségi várományos területek, valamint a szeres települések és tájhasználat – esetében az attrakciók megóvása érdekében különösen fontos a beépítési szabályok szigorítása, a természet- és tájképvédelmi szempontok szem előtt tartása.

A térségi turisztikai brandekhez illeszkedve fontos, hogy a kistelepüléseken létrejöjjenek a városi lakosságot kiszolgáló szabadidős és rekreációs, sportolásra alkalmas terek, szolgáltatások. A turizmusszervezés informatikai rendszereit is fejleszteni kell. Szükséges biztosítani a turisták naprakész információval való ellátását (pl. aktuális programok, vagy szabad szállásférőhelyek bemutatása) okos megoldásokkal, a digitalizáció fejlesztésével. További fontos feladat megyei szinten összehangolt turisztikai marketing és értékesítés-ösztönző tevékenység támogatása, a magas szintű desztináció-menedzsment, illetve a desztinációk közötti együttműködés ösztönzése.

4. A környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása

A környezettudatosság növelése, a környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása a fenntarthatósági és klímavédelmi célok, valamint a gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében, a szennyvízkezelési hiányosságok megszüntetésével és a fenntartható környezetgazdálkodás ösztönzésével.

A megye egyik leginkább jelentős környezetvédelmi problémájaként a szennyvízkezelés hiányosságai említhetők. Az éppen az egyéb (pl. közlekedési) szempontok szerint is hátrányos helyzetben lévő települések jelentős részét érintő szennyvízkezelési problémák megoldása ezen térségek fejlődésének záloga is lehet egyben, tekintettel arra, hogy a vállalkozási tevékenységek elsődleges gátját ezen településeken a szennyvízkezelés megoldatlansága jelenti, amelyre egy komplex kistelepülési szennyvízkezelési program adhat megoldást. A célkitűzések további fontos elemét jelenti a klímaváltozás hatásának nagyon sok szektort érintő (pl: mezőgazdaság, erdészet,

egészségügy, gazdaság, oktatás stb.) kutatása, a hatások modellezése, az azokra történő felkészülés elősegítése, lakosság tájékoztatása, érzékenyítése a téma iránt. A klímaváltozás hatásaira történő felkészülések egyik eleme lehet a záportározók, víztározók építése, az öntözési lehetőségek fejlesztése, alkalmazkodó csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek fejlesztése, az alkalmazkodó kultúrák termesztésének ösztönzése. Az ivóvízkincs megőrzése szempontjából figyelmet kell fordítani az ivóvízbázisok védelmére, valamint a meglévő, elavult állapotú ivó- és szennyvízvezeték-rendszerek és szennyvíztelepek rekonstrukciójára, az egykutas települések ellátásbiztonságának növelésére térségi szintű hálózatok (körvezetékek) fejlesztésével, valamint a szennyvíziszap biztonságos kezelésére.

Fontos a megújuló energiaforrások hasznosítása fűtési és/vagy villamosenergia-termelési céllal, akár megyén belüli fejlesztéssel, gyártással és - energetikai auditon alapuló - energiafelhasználás racionalizálásával (épületek energetikai korszerűsítésével) párhuzamosan, különös tekintettel a közintézmények, távfűtőrendszerek, illetve vállalkozások tevékenységeire. A megújuló energiaforrásokon alapuló beruházások egyik legfontosabb formája a naperőművek létesítése (háztartási és ipari méretben egyaránt), és geotermikus energia kiaknázása (részben a meglévő, országos szinten is jelentős termálvagyonra, fürdőkre alapozva), amely mind a beruházások előkészítése és megvalósítása, mind a karbantartási feladatok kapcsán jelentős piacot adhat a megyében működő kis- és középvállalkozásoknak. A biomassza alapú energetikai projekteknek az energiatermelés szempontjából további jelentős foglalkoztatási hatása is lehet a vidéki térségekben.

Fontos terület emellett a vízierőművek kérdésköre, amely a természetvédelmi előírások érvényesítése mellett – elsősorban a meglévő létesítmények korszerűsítésével, fejlesztésével – alkalmas lehet a megye energetikai rendszerének további diverzifikálására.

A megújuló energiaforrások kiaknázását szükséges összekapcsolni az elektromos autók nyilvános töltőhálózatának kiterjesztésével.

A körforgásos gazdaság jelentőségének terjedése a vállalkozások és a hulladékgazdálkodás szervezéséért felelős szervezetek szintjén is fontos. Törekedni kell a létrehozott infrastruktúrák további fejlesztésére és szükséges kapacitások bővítésére, a szelektív gyűjtés és újrahasznosítás rendszerének fokozatos kiterjesztésére, kiemelve a zöldhulladék házi, illetve települési szintű gyűjtésének és feldolgozásának kérdéskörét, ami a levegőtisztaság védelme szempontjából is lényeges előrelépést jelent. Jelentős forrásigényt támasztó kármentesítési igény nem ismert ugyan a megyében, azonban a kisebb volumenű, de még ma is fellelhető illegális lerakók felszámolása továbbra is feladatot jelent.

Az infrastrukturális fejlesztések fontos kiegészítő elemét kell, hogy képezzék a lakosságot és a vállalkozásokat célzó szemléletformálási akciók. Ezek leginkább a klímaváltozással, a vízgazdálkodással, a hulladékgazdálkodással, illetve a közlekedési szokásokkal kapcsolatban kell, hogy teret nyerjenek.

5. Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése

Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése, kiemelten a TEN-T hálózatok, Bécs-Balaton összeköttetés fejlesztésével.

A megye európai térbe történő beágyazottságának növelése érdekében az alábbi nagytérségi közlekedési kapcsolatok megvalósítása szükséges (melyek nyomvonalának megtervezése során fokozott figyelmet kell fordítani a települések lakott területeit érintő zavaró hatások minimalizálására):

- Észak-déli (M86, 84, S31-87-es, Szombathelyen az északi és nyugati körgyűrű befejezése, és az M9 gyorsforgalmi út kiépítése), és

- kelet-nyugati irányú nemzetközi közúti (M8) kapcsolatok fejlesztése

Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet az alábbi, Vas megyét érintő szakaszokat tartalmazza, amelyek kivitelezése még nem kezdődött meg, a fenti kapcsolatok kiteljesítése érdekében ezen szakaszok kiépítése élvezhet prioritást:

- M86 gyorsforgalmi út, Szombathely-Zanat és Körmend (kelet) közötti szakasz
- M87 gyorsforgalmi út, Szombathely és Kőszeg közötti szakasz
- M76 autóút Zalaegerszeg (észak) és Körmend (kelet) közötti szakasz
- 87-89. számú főutak, Szombathely északkeleti elkerülő szakasz
- 74. számú főút, Vasvár elkerülő szakasz
- M9 gyorsforgalmi út Vasvár és Zalaegerszeg közötti szakasz
- 10. és 20. számú vasútvonalak Győr-Pápa-Celldömölk-Boba szakaszainak rekonstrukciója
- A 25. számú vasútvonal, Zalalövő-Zalaegerszeg-Boba szakasz rekonstrukciója
- A 18. számú vasútvonal, Szombathely-Kőszeg szakasz fejlesztése

A fenti kormányrendelet nem tartalmazza ugyan, de térségi szinten jelentős szerepe van a 8. sz. főút megyehatártól Vasvárig terjedő szakasza, valamint a 84. főút megyei szakaszának, illetve a 87. sz. főút Kám-Szombathely szakaszának, valamint a 834. j. Pápa-Sárvár főút fejlesztésének, illetve a településeket elkerülő szakaszok megépítésének is.

Kiemelten kell kezelni a környezetbarát mobilitás kérdéseit, ennek keretében különös hangsúllyal a közúti közlekedési módokkal összehangolt vasúti (B+R, P+R, állomási/megállóhelyi fejlesztések, vonali- és gördülőállomány-beruházások, stb.) fejlesztéseket, amelyek vonatkozásában fontosak a szervezéssel kapcsolatos, nem beruházási jellegű feladatok is (menetrendi egyeztetések és összehangolás a buszközlekedéssel, a ráhordó hálózatok és a menetrendi csatlakozások fejlesztése, közlekedési szövetség, közös jegyrendszer, ill. innovatív térségi jegytípusok bevezetése, utastájékoztatási és közlekedésbiztonsági rendszerek fejlesztése, stb.). Kiemelt jelentőséggel bír ez a kérdéskör egyrészt a határon átnyúló utasforgalom, másrészt a belföldi (ingázó és távolsági, ill. agglomerációs) forgalom vonatkozásában, különösen a Szombathely-Csorna-Hegyeshalom, Szentgotthárd-Szombathely-Sopron viszonylatokon.

Szombathely állomás központi fekvését és a határon átnyúló kapcsolatok jelentőségét tekintve a megyeszékhely középtávon a közforgalmi buszközlekedés és annak szombathelyi intermodális kapcsolódása révén egy Közép- és Dél-Burgenlandot is kiszolgáló, az osztrák főváros (és Graz) felé is jó eljutást biztosító közlekedési főcsomóponttá kell váljon.

6. Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése

Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése Vas megye várostérségeiben, kiemelten a demográfiai problémák és a munkaerőhiány enyhítése szempontjából hangsúlyos közfunkciók erősítésével, elsősorban bölcsődék, közoktatási intézmények, valamint az idősellátás rendszereinek energiapolitikai szempontokat integráló fejlesztésével.

A humán ellátórendszerek fejlesztésére a szolgáltatás-szervezés térségi alapú megközelítésével, a települések közötti együttműködések elmélyítésével, a hiányok igény-alapú oldásával és a párhuzamosságok ésszerű megszüntetésével célszerű felkészülni.

Az általános iskolák fejlesztése terén a megye jelentős részén komoly előrelépések történtek, ahogy a bölcsődei ellátás (főként az új férőhelyek létesítése) esetében is. A koronavírus járvány

rávilágított azonban az egészségügyi ellátórendszerek sérülékenységére, az eszköz-, illetve a humán kapacitások szűkösségére. A közszolgáltatások fejlesztése kapcsán ezért az egészségügyi alap-, és járóbeteg szakellátások fejlesztése kiemelt cél, amely azonban együtt kell, hogy járjon szemléletformálási programok, prevenciós akciók, helyben igénybe vehető szűrések megszervezésével. Fontos ehhez kapcsolódóan a gyermekkori mozgásfejlesztést segítő programok, a közép- és felsőfokú képzésekhez kapcsolódó-, illetve tömegsport, valamint az egyéb aktív tevékenységekhez történő hozzáférés lehetőségének szélesítése.

Az egészségügyi, valamint az oktatási-, szociális ellátás, a bölcsődék és kulturális szolgáltatások megfelelő színvonalú, együttműködésen alapuló és ésszerű kapacitás-elosztást biztosító működtetése elsődleges feladat, annak érdekében, hogy a minimális működési feltételeknek megfelelő intézmények a falvakban is működjenek. Ezek fenntartása azonban sok esetben a működtető személyzet (pl. háziorvos, szakképzett bölcsődei gondozó) rendelkezésre állásának szempontjából is korlátokba ütközik, ezt a szabályozási elemek (központi finanszírozási rendszerek) módosítása mellett képzési- és ösztöndíj-programokkal, valamint a vidéki települések vonzóvá tételével (többek között szolgálati lakások biztosításával, illetve a települési alapinfrastruktúra és a közúti elérhetőség/közösségi közlekedési viszonyok javításával) lehet elősegíteni. A lakosság elöregedésével párhuzamosan törekedni kell az idősellátás feltételrendszerének javítására, melynek keretében nagyobb teret kell, hogy kapjon a házi segítségnyújtás és a napközbeni ellátás mellett a bentlakásos idősotthonok fejlesztése is, ami részben a használaton kívüli kastélyok, kúriák megújult funkcióját is biztosíthatja.

A fejlesztések kapcsán, figyelembe véve a vidéki közszolgáltatások jelentős részét fenntartó önkormányzatok (főként a kistelepülések) pénzügyi értelemben vett mozgásterének szűkülését, törekedni kell a közfunkciókat ellátó épületek energiahatékonyságának javítására, és ezzel összefüggésben a fenntartási költségek csökkentésére. A hőszigeteléssel, megújuló energiaforrások hasznosításával járó beruházások a klímavédelem, az üvegházhatású gázok kibocsátásának szempontjából is kézzelfogható eredményekkel járnak.

7. A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése

Vas megye belső periférikus térségei leszakadásának megelőzése komplex vidékfejlesztési beavatkozások útján, figyelembe véve a népesség megtartásának lehetőségeit, valamint a környezeti erőforrások fenntartható hasznosításának, a fenntartható gazdálkodási rendszerek szempontjait.

Elsősorban a megye jogszabályi besorolások alapján legkedvezőtlenebb fejlettségi mutatóival rendelkező településeinek és fejlesztendő járásainak területén (alapvetően az Őrség, a Vasi hegyhát, és a Kemenesalja térségében, illetve a Celldömölki, a Vasvári és a Körmendi járásokban) speciális vidékfejlesztési beavatkozások szükségesk. A kistelepülések népességmegtartó erejének megőrzése szempontjából a közlekedési infrastruktúra fejlesztése az egyik legfontosabb tényező: a leromlott településközi alsóbbrendű utak karbantartása, fejlesztése az alapja minden további, kistelepülést érintő fejlesztésnek. Az ennek megfelelően a 2. specifikus cél keretében megfogalmazott, elérhetőség fejlesztésére, valamint a 4. specifikus cél keretében tárgyalt, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó törekvések mellett az aprófalvas települések élhetőségének javítása szükséges, amely többek között a csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek, a települések bel- és külterületi úthálózata, a járdák, a kegyeleti infrastruktúra és a közvilágítási rendszerek fejlesztésére is ki kell, hogy terjedjen. Fontos emellett a közművelődés és a közösségfejlesztés színtereinek fejlesztése, amely nem érheti el a kellő hatékonyságot a működtetés humán hátterének biztosítása nélkül (ehhez a megyében működő képzések kellő alapot nyújtanak). Az aprófalvakban törekedni kell a szociális gazdaság fejlesztésére, a tartós munkanélküliek értékteremtő foglalkoztatásba való bevonására, illetve az élelmiszer előállítás, energia-termelés (pl. biomassza, fotovoltaikus megoldások) kapcsán a teljesítmény bővítésére, az önellátás mind magasabb szintjének elérésére.

A mezőgazdaságban a klasszikus szántóföldi növénytermesztés termelékenységének növelése, a precíziós gazdálkodási rendszerek ösztönzése a cél, ez azonban együtt kell, hogy járjon a fenntarthatósági szempontok és klímavédelmi és -alkalmazkodási célok érvényesítésével. Az öntözési lehetőségek kiterjesztése elsősorban a vízfolyások környezetében oldható meg gazdaságos módon. Fontos a nagyobb munkaintenzitást igénylő, egyben magasabb hozzáadott értéket biztosító egyedi vagy tájjellegű termékek előállítása és értékesítése térségi integrátor szervezet bevonásával, a raktározás és helyi- és külpiaci értékesítés megszervezése közösségi (állami, kamarai) szerepvállalással. A helyi értékesítés megszervezésével biztosítani kell az értékesítési lánc rövidülését, az alapanyagok, illetve a feldolgozott helyi termékeknek a helyi, városi piacokra jutását. A helyi értékesítés ösztönzése érdekében indokolt esetben megvalósítható a térségközpontokban az értékesítési helyek, piacok korszerűsítése. Ennek részeként élni kell a megyében azzal a jogszabályi lehetőséggel, ami teret ad annak, hogy a helyi közétkeztetésben helyi, környékbeli alapanyagokat használjanak fel. A foglalkoztatás-intenzív mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan ki kell emelni a megyében meghatározó dísznövénykertészetet (amely például Szombathelyen is jelentős hagyományokkal rendelkezik), mely piaci pozícióinak megőrzése, illetve javítása érdekében szintén szükség lehet állami ösztönzőkre, támogatásokra.

Különösen fontos a mezőgazdasági orientációjú térségekben, illetve a kistelepüléseken a fiatal gazdák támogatása, illetve szociális gazdaság lehetőségeinek fejlesztése, a közösségi foglalkoztatási programok megvalósításának ösztönzése, az alternatív jövedelemszerzési lehetőségek, illetve az önellátás lehetőségeinek kiaknázása érdekében, amelyek kapcsán komplex fejlesztési program megvalósítása szükséges (a program keretében a helyi lakosság széles köre számára válik (újra)megismerhetővé az egykori gazdaságokban rendelkezésre álló, önállátáshoz szükséges tudás, a háztáji növénytermesztés, állattenyésztés és termékfeldolgozás témakörében, emellett részét képezi különböző közösségi termelő és feldolgozó eszközök, pl. gyümölcsléüzem, aszaló, stb. biztosítása is).

A mezőgazdasági célú hasznosításra kevésbé alkalmas területek a klímavédelmi, társadalmi, gazdasági és ökológiai szempontok alapján az erdőtelepítések elsődleges színterei lehetnek.

A célrendszer kapcsolata az OFTK-val

Az Országos Fejlesztéspolitikai és Területfejlesztési Koncepció hazánk Országgyűlés által jóváhagyott, a nemzeti szintű ágazati és területi célkitűzéseket legmagasabb szinten szintetizáló fejlesztéspolitikai alapdokumentuma. Az OFTK jövőképe szerint *„Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.”*

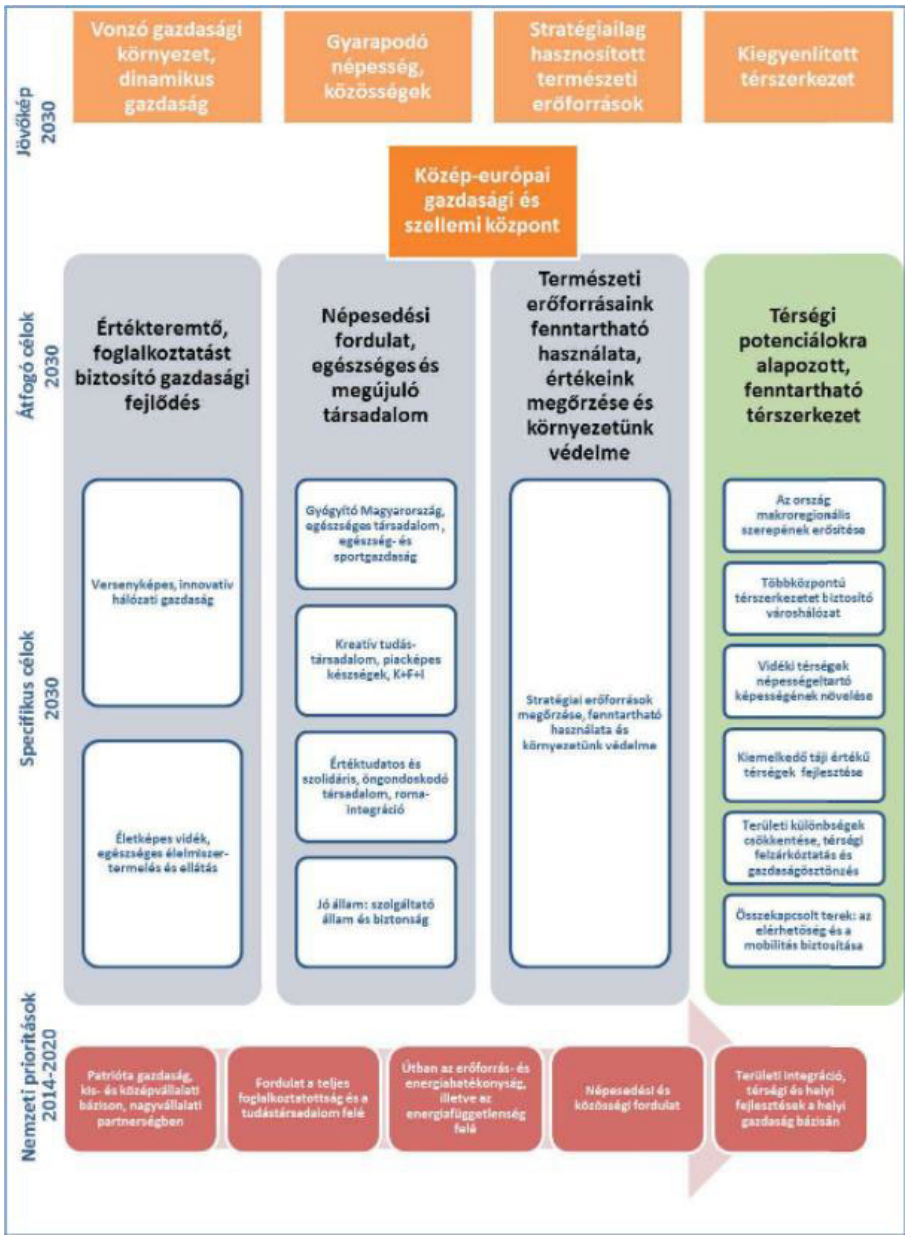

Térhasználati fejlesztési elvek

A megyei fejlesztési koncepció kialakítása során tekintetbe kell venni a területrendezés szempontjait, a területfejlesztési tervezés és területrendezési tervezés jobb összhangjára van szükség. A térhasználati elvek általános ajánlásai az OFTK szintjén is megjelennek, az alábbiak szerint:

- okszerű és takarékos területhasználat,
- városok szétterülésének megakadályozása,
- biztonságos hozzáférés az infrastrukturális rendszerekhez mindenkinek,
- értékőrzés a fenntarthatóság szolgálatában,
- a helyi erőforrások használata és gazdaság fejlesztés támogatása.

A megyei szinten megfogalmazható térhasználati elvek Vas megye Területrendezési Tervében jelennek meg. A dokumentum felülvizsgálata 2019-2020 során történt meg, a Vas Megyei Önkormányzat az 4/2021. (II.15.) önkormányzati rendelettel hagyta jóvá.

A dokumentum hivatkozik az OFTK-ban rögzített térhasználati elvekre, emellett követelményként rögzíti, hogy a védelmi övezeteken kívüli térségekben a gazdaságfejlesztés számára kellő kiterjedésű, műszaki infrastruktúra hálózattal és kapacitásaival jól ellátott terület álljon rendelkezésre. Az új fejlesztési területek kijelölésénél azonban figyelembe kell venni a takarékos területhasználat szempontjait, valamint a területrendezési szabályozás védelmi övezeteinek határait. A kompakt várospolitika elvének érvényesítésében kiemelt szerepe van az önkormányzatok koordinált együttműködésének.

A területi fejlesztési potenciálok érvényesítése szempontjából a megye területrendezési terve módosításában különös jelentősége van az egyedileg meghatározott (fejlesztési) övezetek meghatározásának, lehatárolásának és szabályozásának. Ezen övezeti előírások és ajánlások adnak iránymutatást a különböző funkcióra tervezett területek vonatkozásában az adottságokat és a fejlesztési potenciálokat együttesen figyelembe vevő differenciált szabályozásra. A hatályos megyei rendezési terv az alábbi egyedi övezeteket határozta meg, melyekhez az alábbi előírások vonatkoznak:

- innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete, ahol
- a kijelölt kereskedelmi, szolgáltató gazdasági besorolású területeken az építési telek megengedett legnagyobb beépítettsége10%-al lehet magasabb, a legkisebb zöldfelületi arány pedig 5%-al alacsonyabb, mint az OTÉK-ben szabályozott mérték
- logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete, ahol
- a kijelölt kereskedelmi, szolgáltató gazdasági besorolású területeken az építési telek megengedett legnagyobb beépítettsége 10%-al lehet magasabb, a legkisebb zöldfelületi arány pedig 5%-al alacsonyabb, mint az OTÉK-ben szabályozott mérték
- turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete, ahol
- az érintett települések településfejlesztési koncepciója és településrendezési eszközei készítése során törekedni kell a turisztikai nyomvonalas fejlesztések folytonosságára, az egymást gyengítő párhuzamosságok kiküszöbölésére
- víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete, ahol
- az érintett települések integrált településfejlesztési stratégiája és településrendezési eszközei készítése, felülvizsgálata, valamint módosítása során vizsgálni kell a víztározási fejlesztések lehetőségét. A tervezésbe be kell vonni a vízfolyás mentén érintett szomszédos településeket.

Az egyedileg meghatározott övezetek illeszkednek a koncepció stratégiai céljainak területi vetületeihez, így az innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete, valamint a logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete az 1. és 2. stratégiai cél, a turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete a 3. sz. stratégiai cél, a víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete pedig a 4. sz. stratégiai cél keretében rögzített térségi preferenciákhoz kapcsolódik.

Átfogó térhasználati szempontként mindemellett az alábbiak fogalmazhatók meg:

- a fejlesztések a természet- és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével valósuljanak meg;
- a beruházások olyan területeken kerüljenek megvalósításra, melyek elhelyezkedése egyaránt szolgálja a társadalom érdekeit és a környezet védelmét;

• olyan területek kerüljenek bevonásra és olyan fejlesztések legyenek egymás mellé állítva, amelyek között a körforgásos gazdaság előnyei minél jobb arányban megvalósulhatnak

2.4. VAS VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

VAS VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 2021-2027

14/2023. (III. 24.) KGY határozat

Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz

Az ITP célja, hogy Vas Vármegye Önkormányzata a TOP Plusz keretében rendelkezésre álló forrásokat optimális és költséghatékony, a területfejlesztési programdokumentumokban (területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program) feltárt problémákhoz, illetve az azokra reflektáló célrendszerhez illeszkedő forrásfelhasználási módokon használhassa fel.

Az ITP a forrásfelhasználási módok keretében rögzíti azon négy, a vármegye teljes területét hézagmentesen lefedő földrajzi célterületet, amelyek a stratégiai programdokumentumok (nevesített módon a területfejlesztési program) szintjén is megjelennek. Megtörtént e célterületek településeinek tematikus kategorizálása annak érdekében, hogy a vármegyei fejlesztési célokat leginkább szolgáló projektek kerülhessenek kiválasztásra. A dokumentum tartalmazza emellett a TOP Plusz prioritásaira, valamint egyes intézkedésekre allokált forrásokat; a vármegyei önkormányzat által meghatározott kiválasztási kritériumokat; a program eredményeinek nyomonkövetését szolgáló, számszerűsíthető indikátorvállalásokat, valamint a végrehajtás ütemezését.

Az ITP dokumentum reflektál az ERFA rendelet 11. cikkben szereplő fenntartható városfejlesztés intézkedésre, amelynek alkalmazását a stratégiai programdokumentumok megállapításainak (pl. a megyei területfejlesztési koncepció 1. sz. stratégiai céljának) megfelelően Szombathely Megyei Jogú Város területén javasolja. Ennek megfelelően Szombathely MJV az integrált településfejlesztési stratégiájuk alapján felhasználható, önálló forráskerettel fog rendelkezni a TOP Plusz keretében tervezett fejlesztések megvalósítására.

A Vas Vármegyei Integrált Területi Program az alábbiak szerint kapcsolódik Vas Megye Területfejlesztési Koncepciójának és programjának célrendszeréhez.

A Vas vármegyei ITP viszonya a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és a TOP Pluszhoz

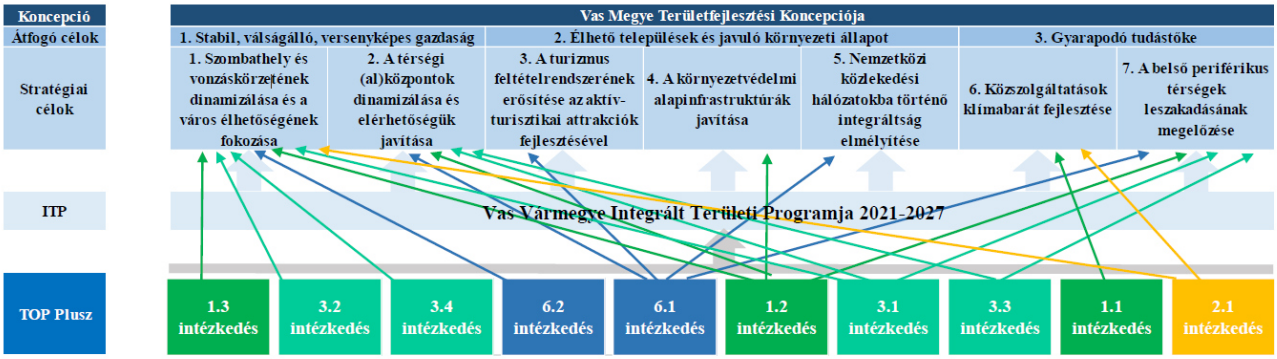

1. Prioritás: Élhető vármegye
- 1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
- 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások
- 1.3 Fenntartható városfejlesztés

2. Prioritás: Klímabarát vármegye
- 2.1 Klímabarát vármegye

3. Prioritás: Gondoskodó vármegye
- 3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)
- 3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)
- 3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)
- 3.4 Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA)

6. Prioritás: Versenyképes vármegye
- 6.1 Helyi gazdaságfejlesztés
- 6.2 Fenntartható versenyképes városfejlesztés

Északi gazdasági-, gyógy- és kulturális turisztikai övezet

Bük és Sárvár térsége több szempontból hasonló adottságokkal rendelkező település, mindkét város nemzetközi jelentőségű gyógyfürdői révén meghatározó pontja a 429/2020. Korm. rendelettel kijelölt Bük-Sárvár turisztikai térségnek. A vármegye turisztikai bevételeinek döntő része így a vármegye északi (Sárvár-Celldömölk tengely mentén, illetve attól északra elhelyezkedő) területén realizálódik. A gazdaságszerkezet, a turizmus abban elfoglalt súlya, továbbá a településszerkezet sajátosságai következtében külön térkategória, és az ahhoz rendelt forrásfelhasználási mód alkalmazása indokolt. A térkategóriát jó közlekedési hálózatok, a megyeszékhely jó – és az északi területek vonatkozásában a szomszéd megyei jogú város, Sopron, viszonylag jó – elérhetősége jellemzi, egyben a turisztikai területen kívüli gazdasági szektorok vonatkozásában is jelentős pólusokkal (pl. Sárvár, vagy pl. a kisebb településméret kategóriájában Lukácsháza). A térség külső térszerkezeti kapcsolódásai is erősek, melyek javítják annak helyzetét – az északi, északnyugati területek vonatkozásában Ausztria felé, míg az északkeleti területek esetén Győr-Moson-Sopron vármegye (Győr) irányába.

A turizmus, mint húzóágazat további megerősítéséhez kapcsolódóan fontos rögzíteni, hogy a nemzetközi jelentőségű gyógyfürdők támogatása ágazati operatív program keretében történhet meg, azonban ezen térkategóriában található a celldömölki Vulkán Gyógy- és Élményfürdő, amelynek fejlesztése – mind a szolgáltatások, mint az energiahatékonyság tekintetében – a TOP Plusz keretében történik. Így az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése c. felhívásra külön benyújtási szakasz meghirdetésével szükséges forrást allokálni. (A felhívás keretösszegéből a celldömölki Vulkán Gyógy- és Élményfürdő fejlesztésére 1 200 000 000 forint különíthető el).

A térkategóriába tartozó települések számára elkülönített keretösszeg összesen 12 174 125 052 forint, amely a vármegye számára rendelkezésre álló (kiemelt forrásfelhasználási módok alkalmazása nélkül számított) keret 30,54%-át teszi ki. A keretösszeg meghatározásának elve elsődlegesen a térkategória népességének a vármegye teljes népességéhez viszonyított arányán alapul (a térség állandó népessége 2019.12.31-én 73 086 fő, a vármegye lakónépessége ugyanezen időpontban 252 174 fő volt, amely arány 29,0%-ot tesz ki).

A térkategóriába tartozó települések:

Bő	Kenyeri	Pósfa
Bögöt	Kiszsidány	Pusztacsó
Bozsok	Kőszeg	Rábapaty
Bük	Kőszegdoroszló	Répcelak
Cák	Kőszegpaty	Répceszentgyörgy
Celldömölk	Kőszegszerdahely	Sajtoskál
Chernelházadamonya	Lócs	Sárvár
Csánig	Lukácsháza	Simaság
Csénye	Mersevát	Sitke
Csepreg	Mesterháza	Szeleste
Csönge	Nagygeresd	Szergény
Gór	Nagysimonyi	Tokorcs
Gyöngyösfalu	Nemescsó	Tömörd
Hegyfalu	Nemesládony	Tompaládony
Horvátzsidány	Nick	Tormásliget
Iklanberény	Ölbő	Uraiújfalu
Jákfa	Ólmod	Vámoscsalád
Kemenesmagasi	Ostffyasszonyfa	Vásárosmiske
Kemenesmihályfa	Pápoc	Vasegerszeg
Kemenessömjén	Peresznye	Velem
Kemenesszentmárton	Porpác	Vönöck
		Zsédeny

3 TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEK

3.1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV

A területrendezési tervek a területfejlesztés társadalmi, gazdasági céljaival összehangolt, hierarchikusan egymásra épülő, műszaki és ökológiai szempontok alapján elkészített tervek, amelyeknek alapvető funkciója a térségi szerkezet meghatározása, és a térségi területhasználat szabályozása. A területrendezési tervek között legjelentősebb az Országos Területrendezési Terv (OTrT.), amely a léptéknek megfelelő mélységben az ország egészére határozza meg a területhasználatra és az infrastruktúra térbeli rendjére vonatkozó jövőképet es az annak elérését szolgáló szabályokat.

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2018. évi CXXXIX. Törvény (a továbbiakban: Törvény) célja, az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.

Az Országos Területrendezési Terv a település közigazgatási területét **települési**, **mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és vízgazdálkodási területfelhasználási térség**be sorolja.

Kivonat az Országos Területrendezési Tervből

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények közül a település területét az alábbi elemek érintik:

- egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)

Vas Megyei Közgyűlés 4/2021. (II.15.) önkormányzati rendelete Vas megye területrendezési tervéről

Az alábbi országos – megyei – és egyedileg meghatározott övezetek érintik Csánigot:

országos övezetek (Trtv. és MvM rendelet által meghatározott)											
Ökológiai hálózat			Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	Erdők övezete	Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete	Tájképvédelmi terület övezete	Világörökség és világörökség-várományos területek övezete	Vízminőség-védelmi terület övezete	Nagyvízi meder övezete	Honvédelmi és katonai célú terület övezete
Magterületének övezete	Pufferterületének övezete	Ökológiai folyosójának övezete									
×	×	×	×	×	×	**Nem érinti**	×	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**

megyei övezetek (Trtv. és MvM rendelet által meghatározott)	
Ásványi nyersanyag-vagyon övezete	**Földtani veszélyforrás terület övezete**
Nem érinti	**Nem érinti**

egyedileg meghatározott megyei övezetek (Trtv. 24. §-a alapján meghatározható)			
innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete	logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete
Nem érinti	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**

Az **OTrT által meghatározott övezetek** közül a település területét az alábbiak érintik:

Ökológiai hálózat magterületének övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

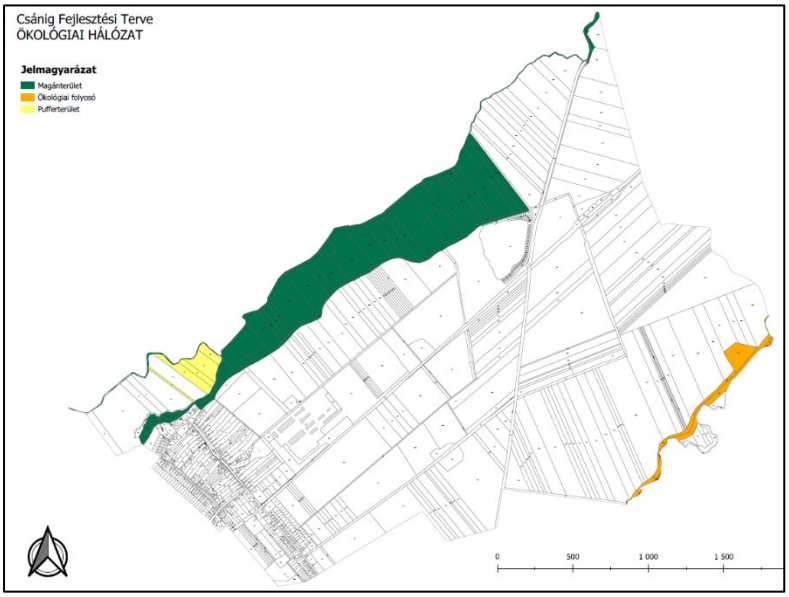

34. *ökológiai hálózat magterületének* övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont;

25. § (1)* Az ökológiai hálózat magterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3)* A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

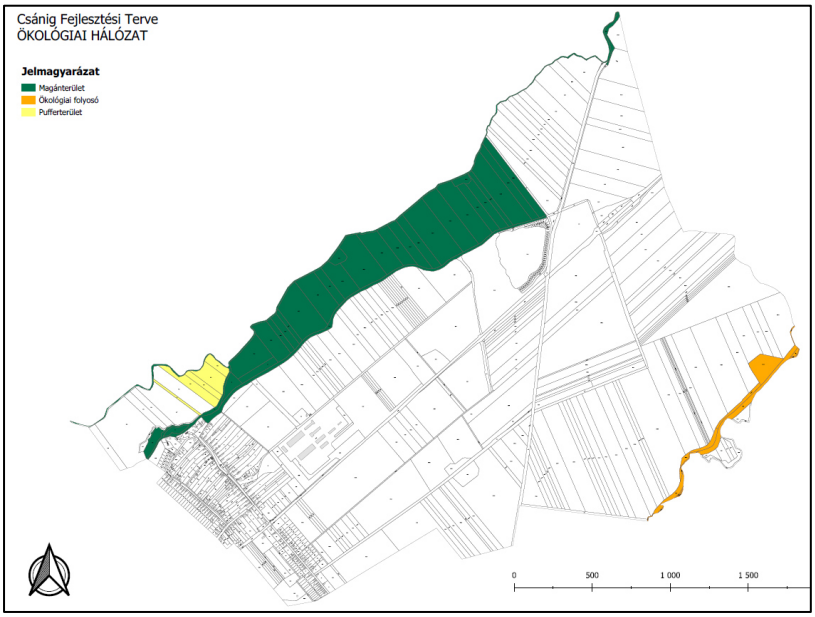

35. *ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete*: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek - többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok - tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek - magterületek, pufferterületek - közötti biológiai kapcsolatok biztosítására;

*26. § (1) * Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg - csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.*

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

Ökológiai hálózat pufferterületének övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

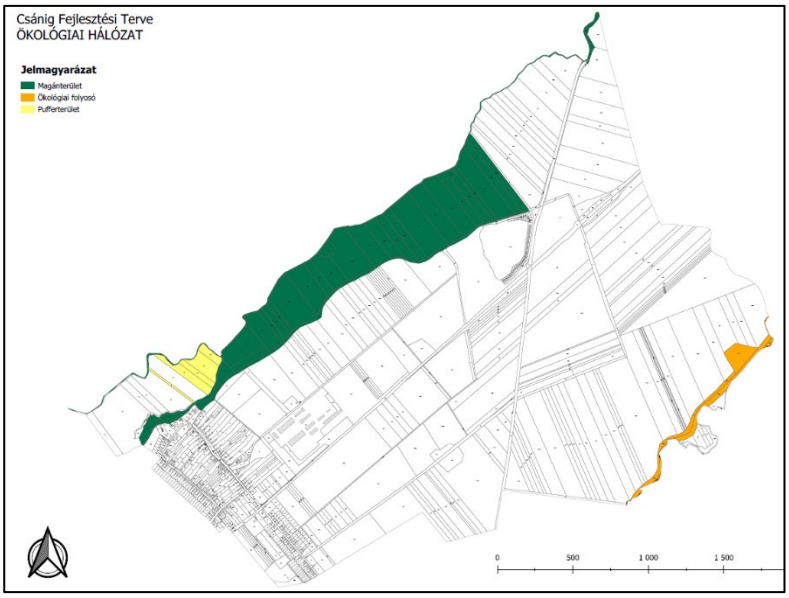

36. *ökológiai hálózat pufferterületének övezete:* az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, amelyek megakadályozzák vagy mérséklik azon tevékenységek negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek;

27. § (1)* Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.

(2)* Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével – a településrendezési terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

(3) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.

(4) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.

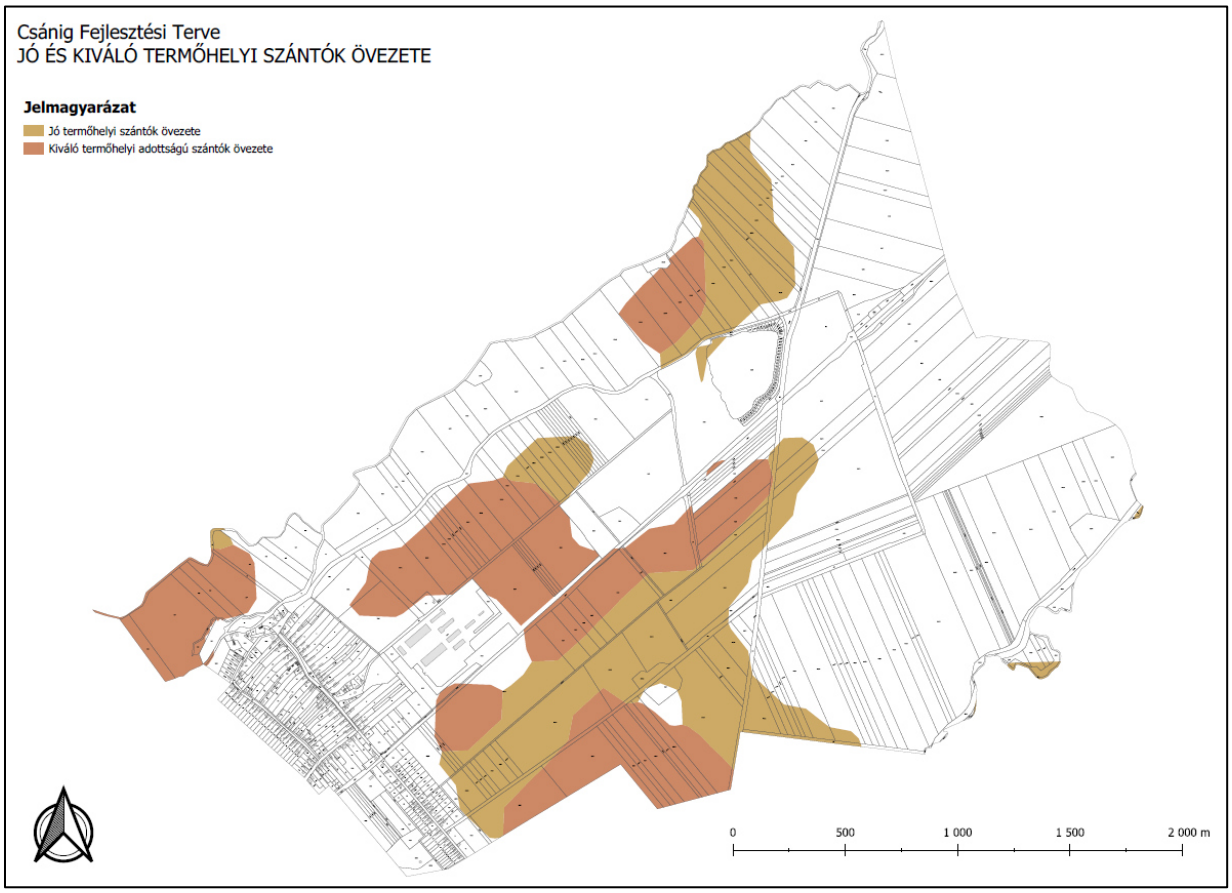

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete a település területét az alábbiak szerint érinti.

28. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új beépítésre szánt terület - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg - csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete a település területét az alábbiak szerint érinti.

(1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban - a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett - a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.

(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető

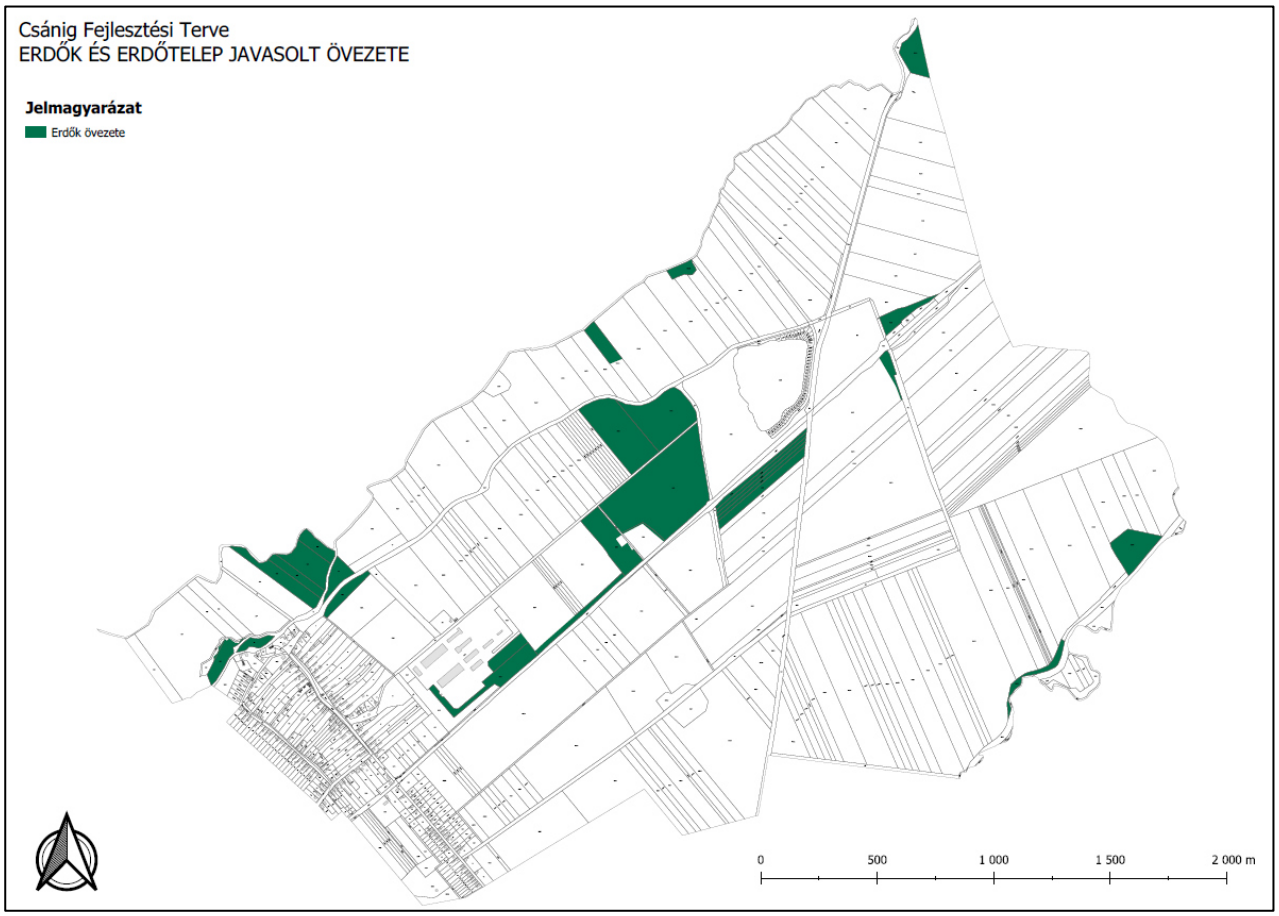

erdők övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők és az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek tartoznak;

„29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.”

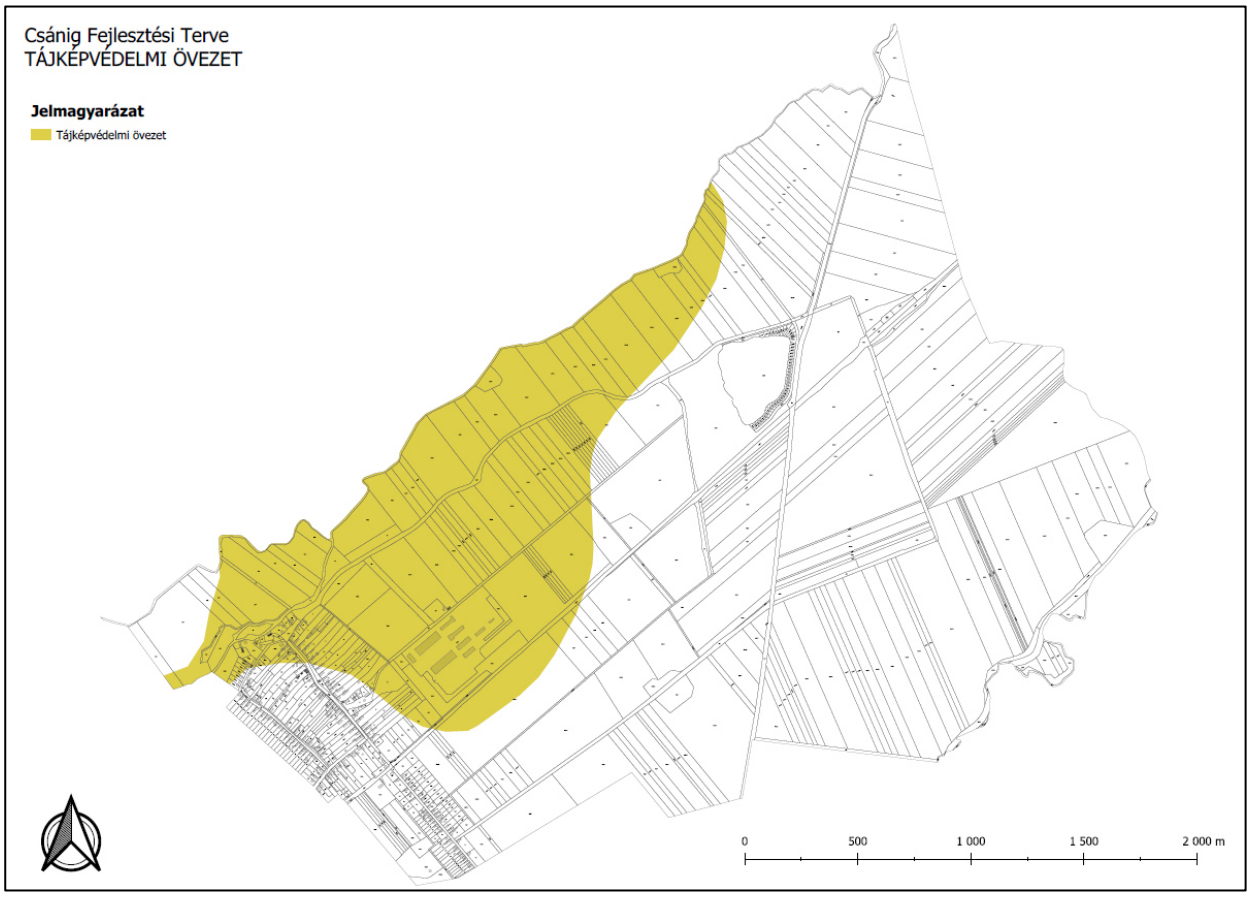

***tájképvédelmi terület övezete**: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a miniszteri rendeletben, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak;*

4. Tájképvédelmi terület övezete

*4. § (1) * A tájképvédelmi terület övezete területére a vármegye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.*

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

3.2. VAS VÁRMEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

A Vármegye Szerkezeti Terve Csánig területét **települési térségbe**, **erdőgazdálkodási térségbe**, **mezőgazdasági térségbe**, valamint **vízgazdálkodási térségbe** sorolja.

Sajátos területfelhasználású térség Csánig területén nem található.

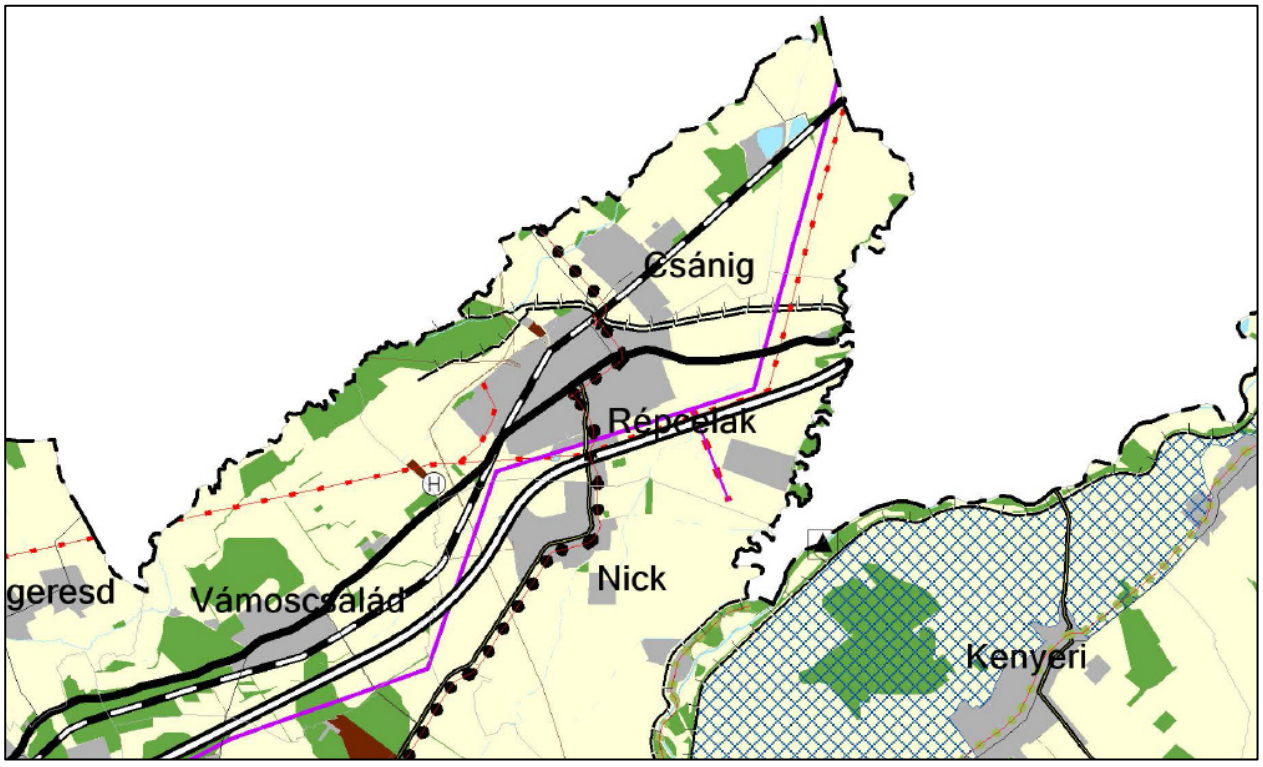

Kivonat Vas Vármegye Területrendezési Tervéből

„11. § A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével[*]

a)[*] *az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;*

b)[*] *a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;*

c)[*] *a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú*

erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

d) a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;*

e) a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési övezetbe kell sorolni."*

(OTrT)

Alátámasztó javaslat 1.8 fejezetében kerültek bemutatásra a térségek.

A települést **térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok tekintetében** az alábbi elemek érintik:

- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya - meglévő
- 400kV-os átviteli hálózati távvezeték - meglévő
- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat – tervezett

A Trtv. és MvM rendelet által meghatározott megyei övezetek közül egyik sem érinti Csánigot

Trtv. 24. §-a alapján egyedileg meghatározott megyei övezetek közül egyik sem érinti Csánigot

4 TERVI ELŐZMÉNYEK, ÉRVÉNYES TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS AZOK ÉRVÉNYESÜLÉSE

4.1. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS ELHATÁROZÁSOK BEMUTATÁSA

Csánig jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településfejlesztési koncepcióval és településrendezési tervvel sem.

Csánig Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2019(I.29.) önkormányzati rendelete helyezte hatályon kívül a szabályozási tervet.

Csánig Község Önkormányzat Képviselő-testülete eredetileg a 8/2018(XI.13.) sz. rendeletével Csánig Község Településkép védelméről szóló rendeletét (TKR), valamint a Településképi arculati kézikönyvet (TAK) a 84/2017. (XII.18.) sz. határozattal fogadta el, melyek időközben módosításra kerültek a TAK esetében a 29/2025. (III.24.) számú határozattal, a TKR pedig a 7/2024. (IX.24) számú rendelettel került elfogadásra. **Jelen településterv készítése során a TKR beépül a HÉSZ-be így a jelenleg hatályos TKR hatályon kívül helyezésre kerül.**

5 A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI HELYZETE

Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2016	323	bázis év
2017	324	100,31%
2018	315	97,22%
2019	322	102,22%
2020	328	101,86%
2021	351	107,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön a lakosság növekedése tapasztalható az utóbbi években.

Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	170	169	339	50,15 %	49,85 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	2,65%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	20	12	32	5,90%	3,54%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	7	9	0,59%	2,06%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	101	84	185	29,79 %	24,78 %
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	14	13	27	4,13%	3,83%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	33	53	86	9,73%	15,63 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Munkaerő piaci szempontból az aktív korú lakosság száma a legnagyobb.

Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2016	81	34	238,24%
2017	83	28	296,43%
2018	80	29	275,86%
2019	86	32	268,75%
2020	85	39	217,95%
2021	86	42	204,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település elöregedő tendenciája megváltozott. Az utóbbi években sok fiatalházas és kisgyermekes család vásárolt üresen álló házat. Az önkormányzat megpróbálja a fiatalokat Csánig községben való letelepedésre ösztönözni a lakásszerzési támogatás nyújtásával.

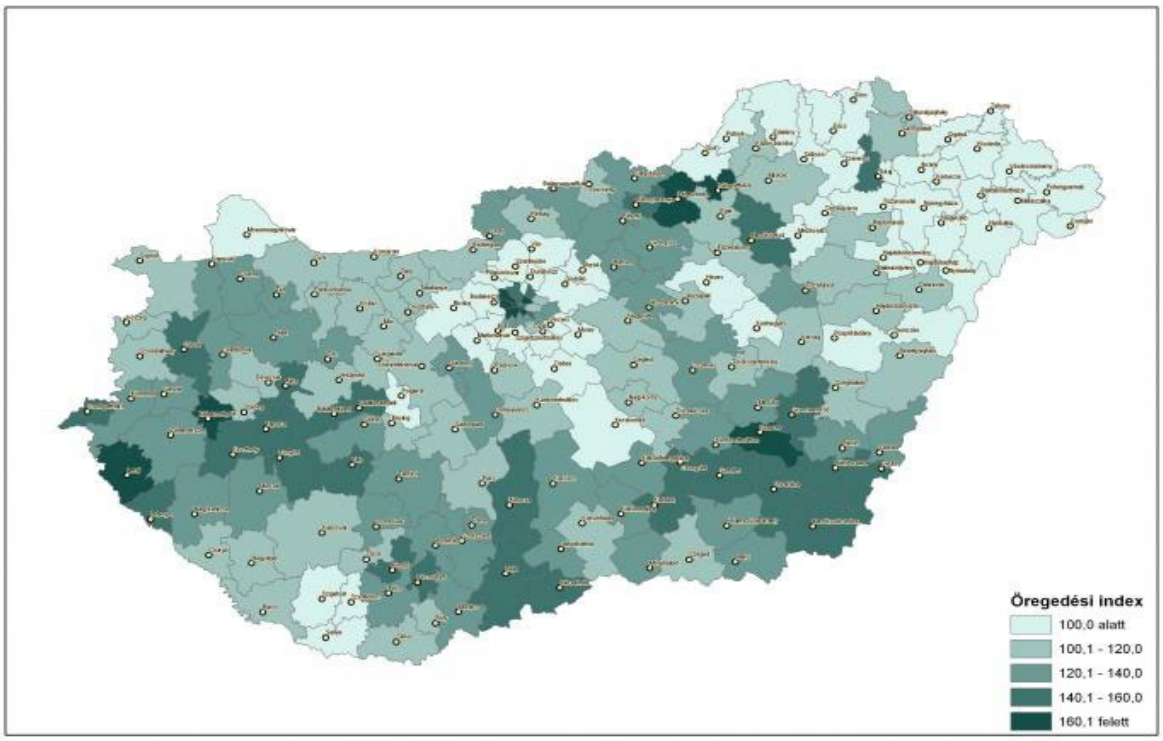

Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2016	-51,20
2017	3,09
2018	-3,13
2019	31,40
2020	30,77
2021	79,53

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

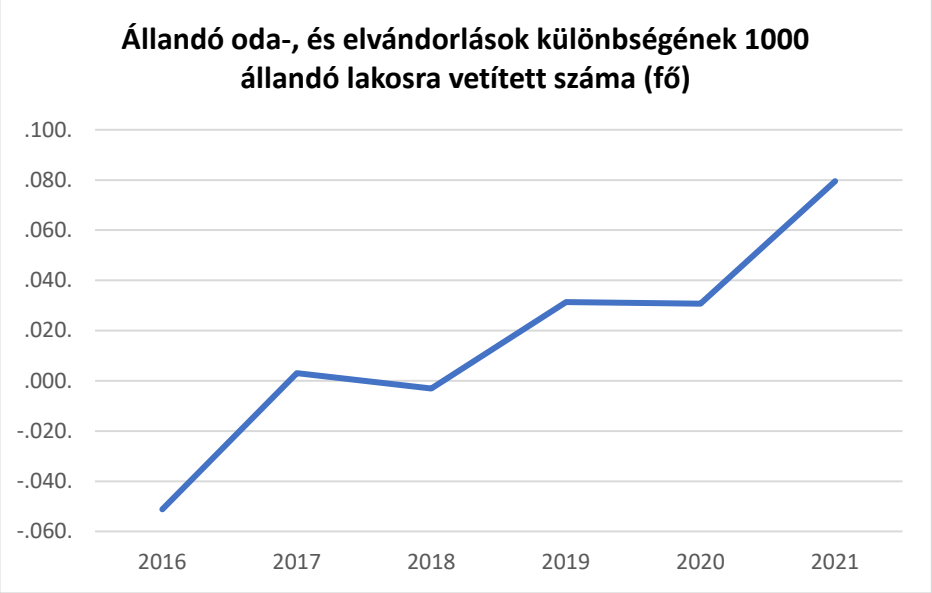

Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2016	-3,01
2017	-6,18
2018	-21,91
2019	-9,42
2020	-9,23
2021	-8,84

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Megfigyelhető, hogy az élve születések számát jellemzően meghaladta a halálozások száma. Ennek oka lehet, hogy a fiatalok a karrierépítést helyezik előtérbe, így a gyermek vállalás kitolódik.

Állandó népesség (dec. 31.) (fő) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

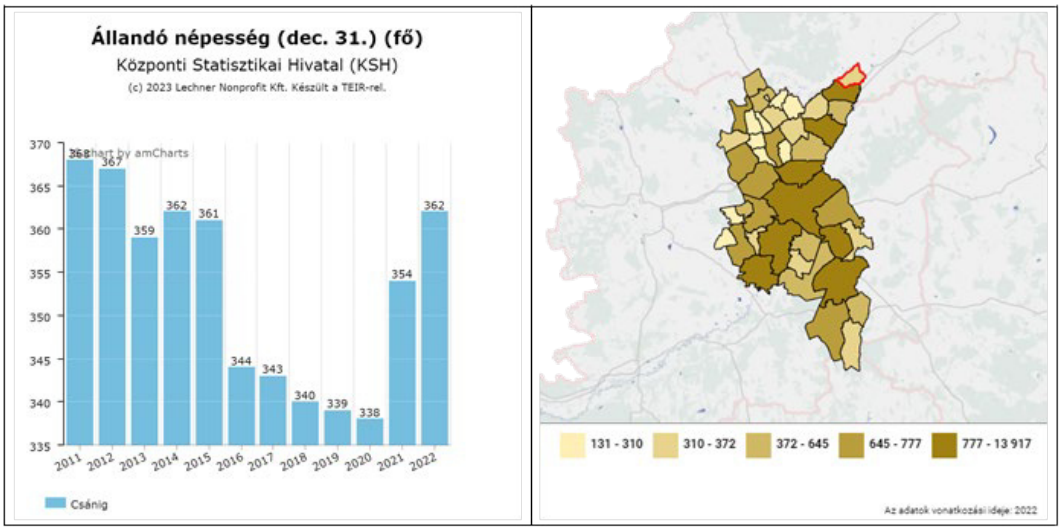

Állandó népességből a 0-14 évesek aránya (százalék) TEIR mutatók

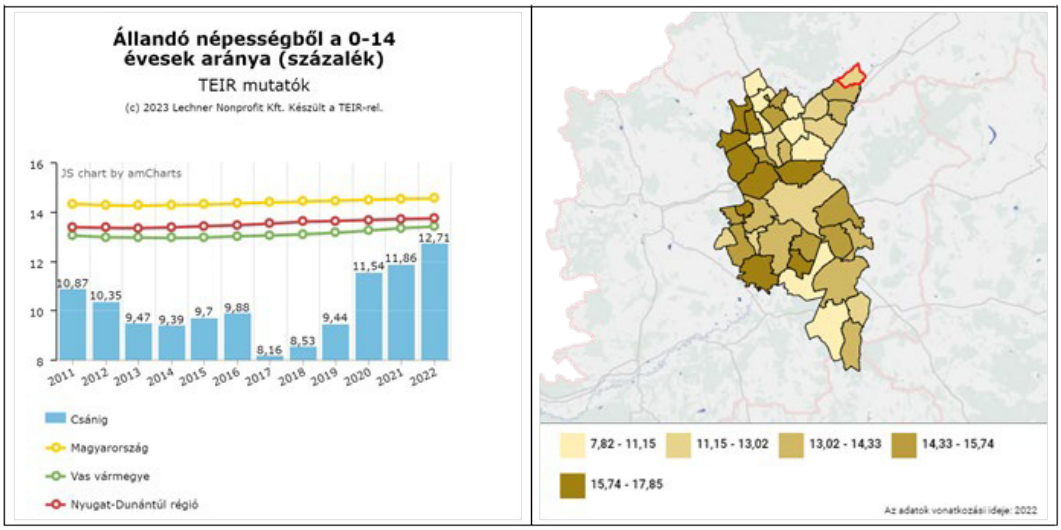

Állandó népességből a 65-x évesek aránya (százalék) TEIR mutatók

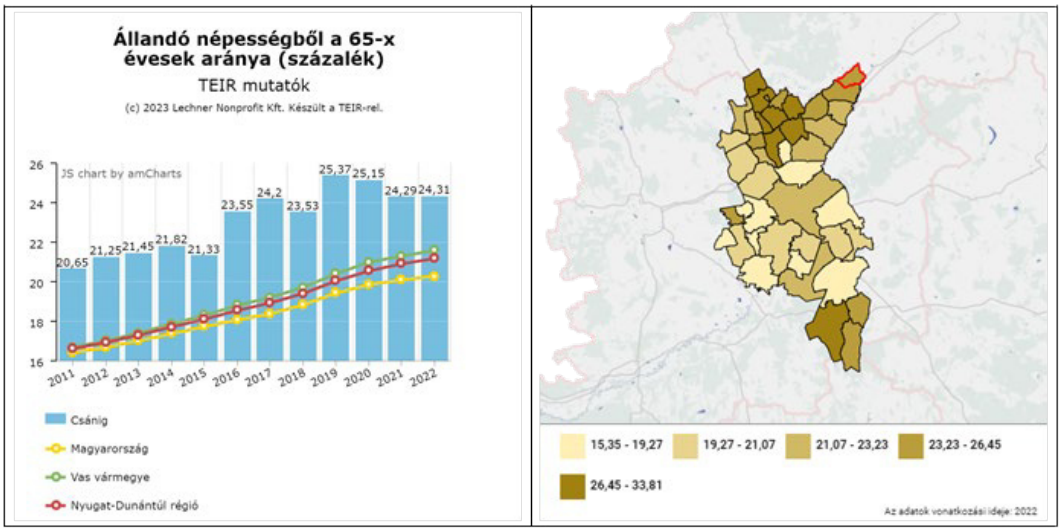

65 év feletti népesség, 100 fő 0-14 éves korú népesség (fő) TEIR mutatók, azaz az öregedési mutató

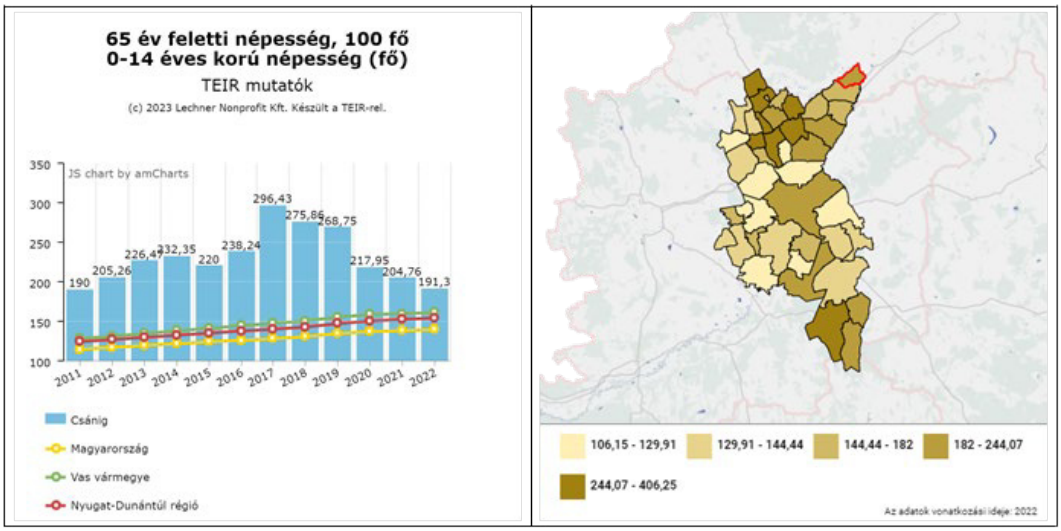

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) TEIR mutatók

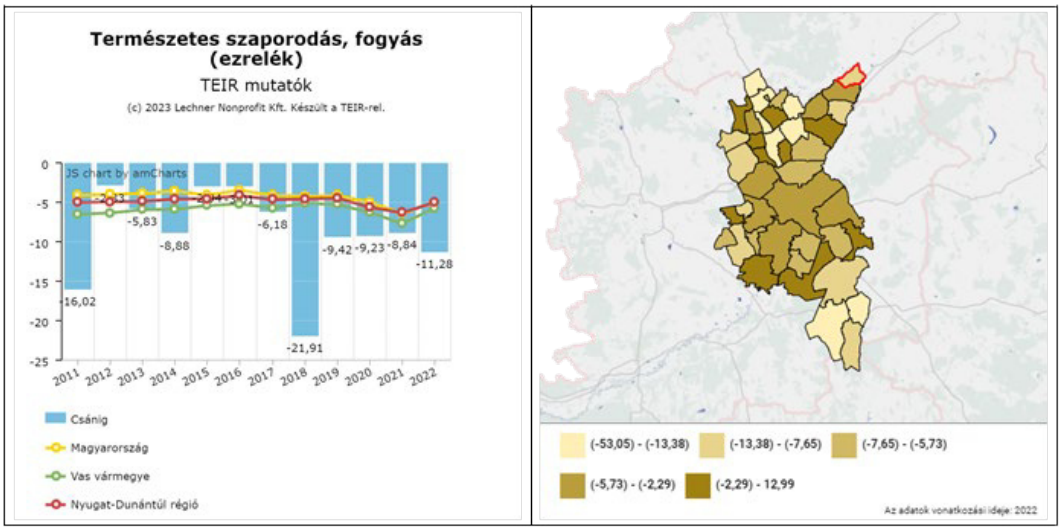

Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék) TEIR mutatók

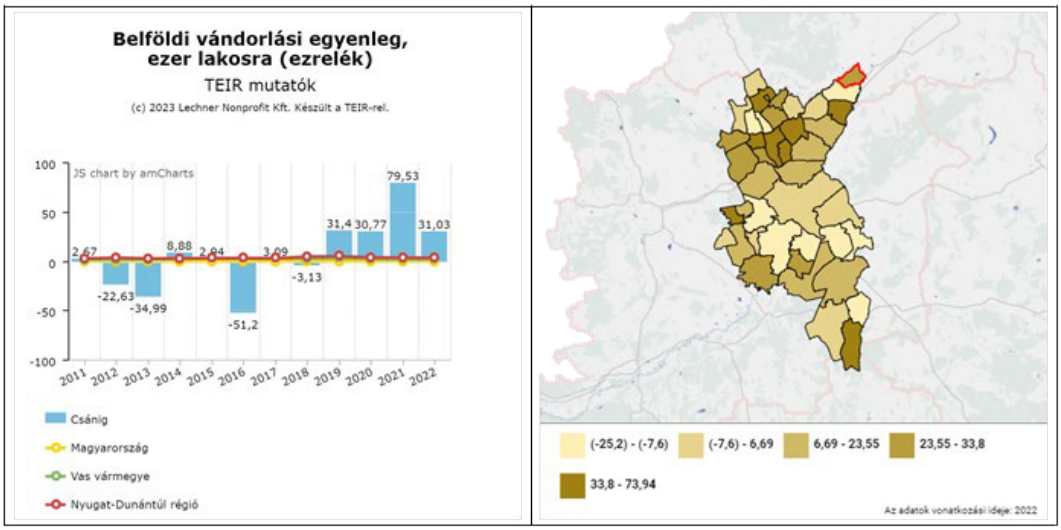

6 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA, KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

1.1. FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELEMKÉPESSÉG, ÉLETSZÍNVONAL

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	**Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében**		
	Férfiak aránya (TS 033)	**Nők aránya** (TS 034)	**Összesen**
2016	0,80	1,92	1,36%
2017	0,00	0,00	0,00%
2018	0,00	1,89	0,95%
2019	1,71	0,00	0,86%
2020	1,74	3,03	2,39%
2021	4,17	0,00	2,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma növekedett az utóbbi években. Megfigyelhető, hogy 2021-ben csak férfiak voltak nyilvántartott álláskeresők.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
	Fő összesen	**3**	**0**	**2**	**2**	**5**	**5**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	40,00 %	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	20,00 %	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	50,00 %	0,00%	0,00%

31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	2,00	1,00	0,00	0,00
	%	33,33 %	-	100,00 %	50,00 %	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	40,00 %
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	33,33 %	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	20,00 %	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	33,33 %	-	0,00%	0,00%	0,00%	20,00 %
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	20,00 %	40,00 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Látható, hogy a 40 év alatti lakosok körében is vannak már regisztrált munkanélküliek. A mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2016	0,00	0,00
2017	0,00	0,00
2018	0,00	0,00
2019	50,00	0,00
2020	20,00	0,00
2021	80,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.3. számú táblázat jól mutatja, hogy a regisztrált munkanélküliek aránya nőtt a településen. Mindannyiuknak gondot okoz a munka világába való beilleszkedés.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Természetesen a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2017	0	0	-	0	-	0	-
2018	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%
2019	2	0	0,00%	2	100,00%	0	0,00%
2020	5	0	0,00%	0	0,00%	5	100,00%
2021	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A lakosság képzettségi helyzete a regionális és országos átlaghoz viszonyítva a következőképpen alakult: A lakosság legalább alapfokú (általános iskolai) végzettséggel rendelkezik. A táblázatból nyomon követhető, hogy a nyilvántartott munkanélküliek nagyobb arányban vannak 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő

támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.
A fent említett törvény taxatíve felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató:

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékterhek.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	**Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma** (TS 050)	**Közfoglalakoztatottak száma** (TS 055)
	Fő	**(éves átlag - fő)**
2016	7	6
2017	8	7
2018	7	4
2019	0	0
2020	7	1
2021	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

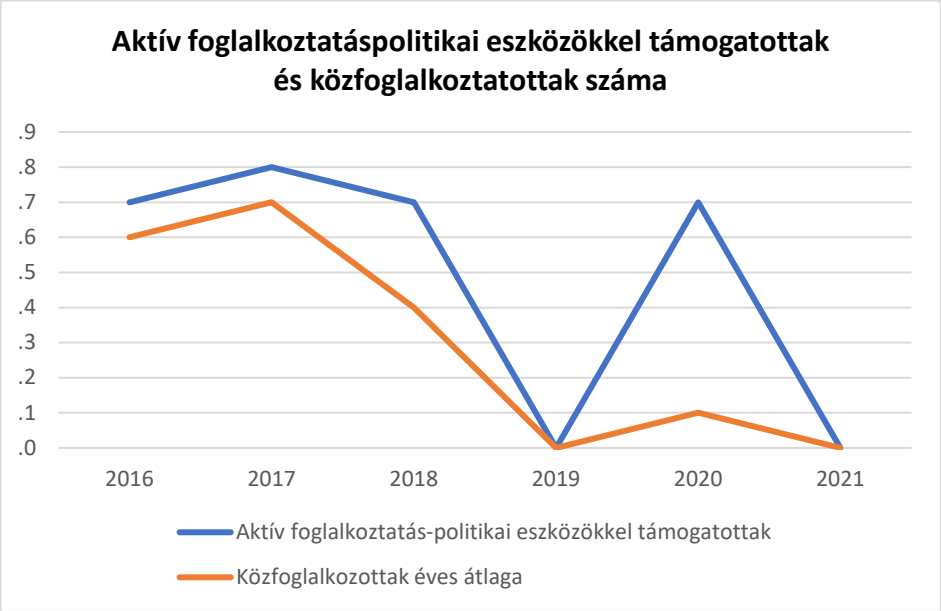

2022-ben nem volt településünkön közfoglalkoztatott.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Vállalkozás nincs helyben. Legközelebbi munkalehetőség a településtől 1km-re lévő Répcelak városában van. Itt a sajtgyártással foglalkozó Savencia Zrt., és a szifonpatron gyártásáról ismert Linde Gáz Magyarország Zrkit. ad munkát a legtöbb aktív korúnak. A Répcelakon működő ipari parkban több kisebb üzem is van, ahol a megváltozott munkaképességű embereket foglalkoztatják. Kerékpárral könnyen elérhetőek ezek a munkahelyek, ennek ellenére buszközlekedés is biztosított. Többen Sárváron és a szomszédos megye nagyközségeiben működő nagyobb üzemekben helyezkedtek el. Az ő számukra a munkáltatók biztosítják a műszakos buszjáratot. A munkaerőt kereső vállalatok több alakalommal is tartottak tájékoztatást Répcelakon az elmúlt években.

Összességében elmondható, hogy a település munkavállalóinak elhelyezkedési lehetőségei nagyban függnek a kistérségi központban fellelhető gazdasági társaságok kínálta munkalehetőségektől.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön nincs ilyen program. Fiataljaink, Sárváron, Szombathelyen vehetnek részt ilyen képzésekben. Répcelakon alap és középfokú idegen nyelvi, informatikai képzés folyik.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	Fő	**Fő**
2016	3	0
2017	0	0
2018	2	0
2019	2	0
2020	5	3
2021	5	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az utóbbi években megnőtt a nyilvántartott álláskeresők száma.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Helyi foglalkoztatási programmal nem rendelkezik Csánig. Répcelakon a művelődési házban van lehetőség nyelvtanulásra, alapfokú számítógép kezelői ismeretek elsajátítására. KRESZ oktatáson is részt vehetnek az érdeklődők.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Nincs tudomásunk olyan személyről, aki románnak vallja magát. Nincsen olyan mélyszegénységben élő vagy roma, aki önkormányzati intézményben foglalkoztatott.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei
A Répcelaki Művelődési Ház és Könyvtár szervezésében van lehetőség az alapfokú digitális ismeretek megszerzésére.

Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)		**Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 047)	
	Fő	**15-64 év közötti népesség %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2016	3	1,44%	1	33,33%
2017	0	0,00%	0	-
2018	2	0,97%	1	50,00%
2019	2	0,98%	1	50,00%
2020	5	2,45%	2	40,00%
2021	5	2,24%	3	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	**Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 048)		**Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma** (TS 054)		**Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 049)	
	Fő	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2016	0	0,00%	0	0,00%	1	33,33%
2017	0	-	0	-	0	-
2018	0	0,00%	0	0,00%	1	50,00%
2019	1	50,00%	1	41,00%	2	100,00%
2020	0	0,00%	0	4,40%	2	40,00%
2021	2	40,00%	0	0,00%	5	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	**Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma** (TS 056)
	fő
2016	0
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Nyilvántartott álláskeresők összesen (fő) Központi Statisztikai Hivatal (KSH) (száma 2017 re 0-ra csökkent, azóta enyhe emelkedésnek indult.)

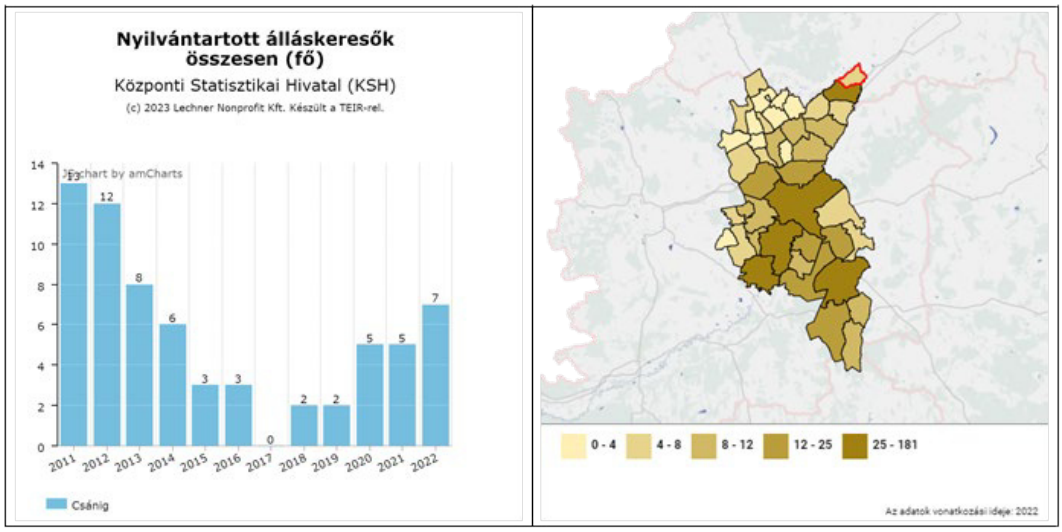

Nyilvántartott álláskereső, 100 15-64 évesre (fő) TEIR mutatók

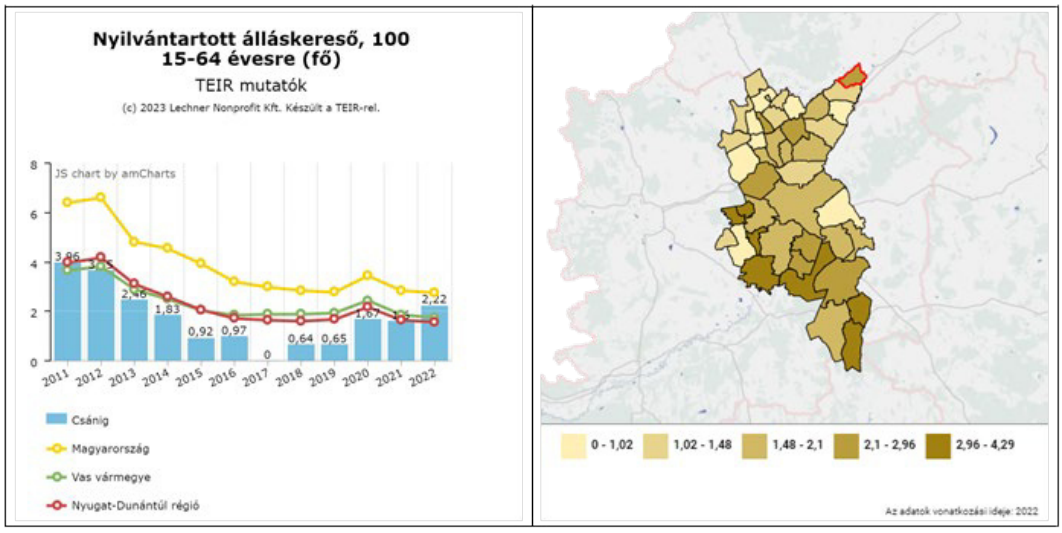

Legfeljebb 8 általános iskolát végzett nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) TEIR mutatók

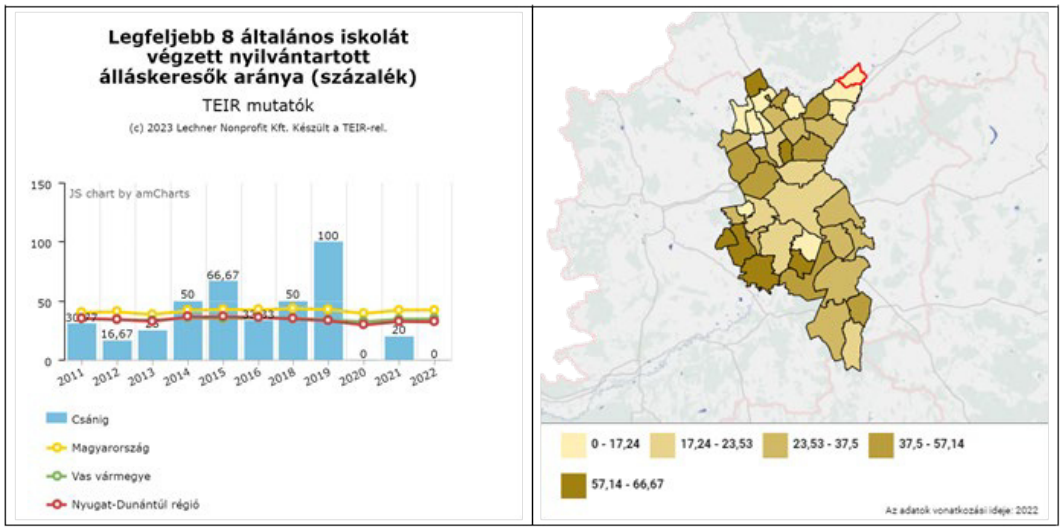

25 év alatti nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) TEIR mutatók

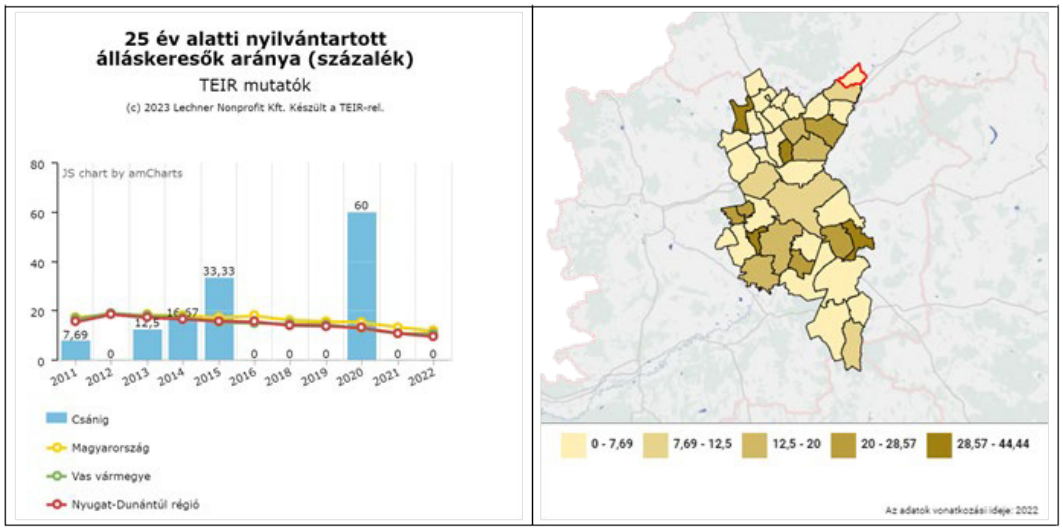

45 év feletti nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) TEIR mutatók

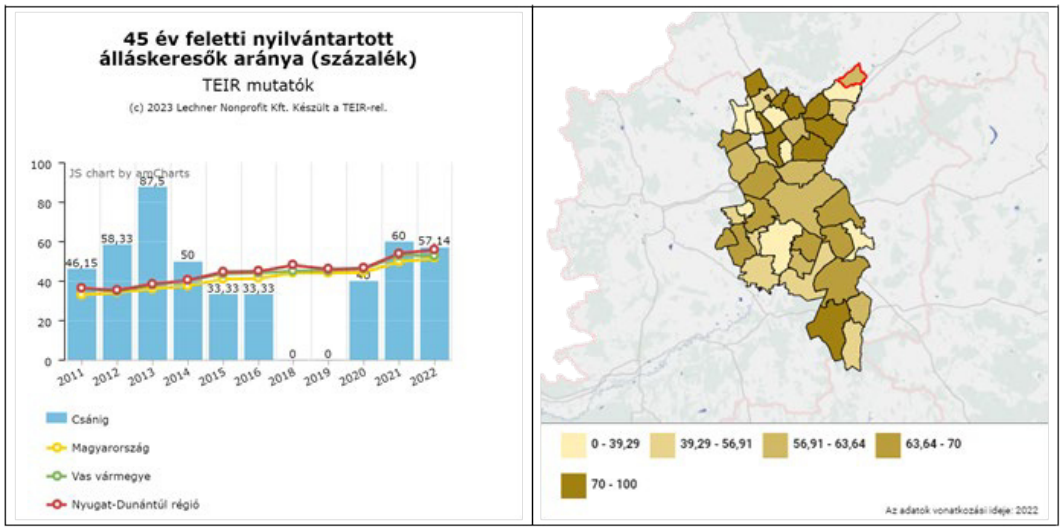

Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (százalék) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

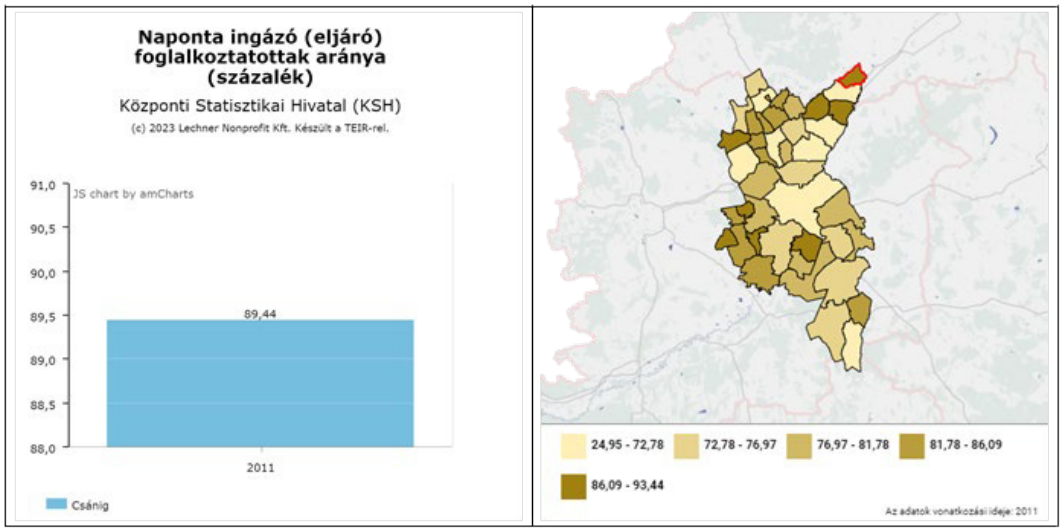

Magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (százalék) TEIR mutatók

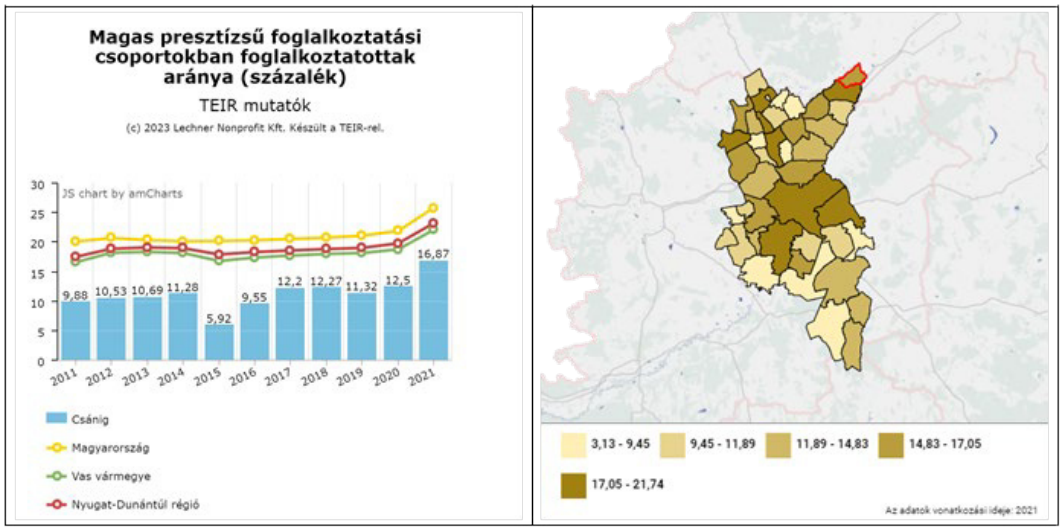

SZJA adófizető, 100 lakosra (fő) TEIR mutatók

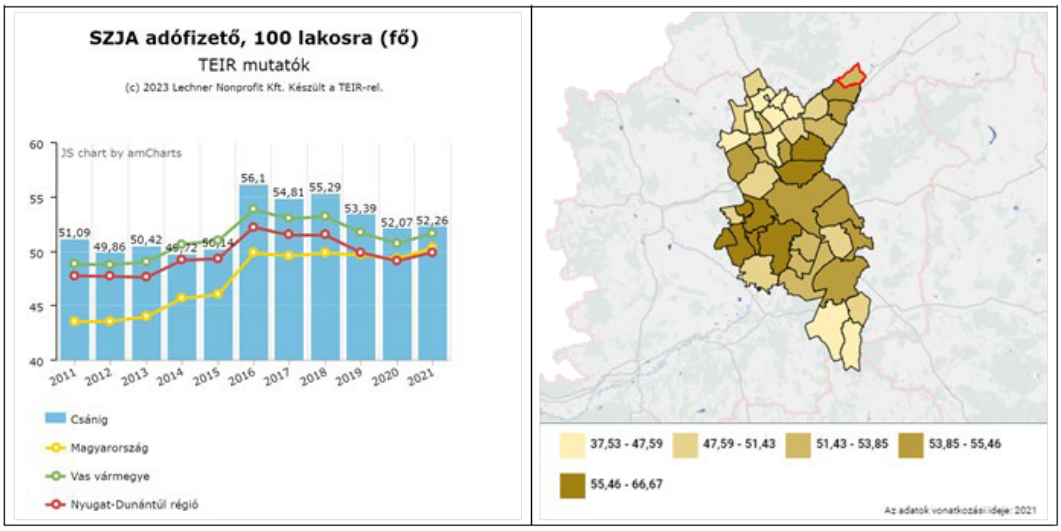

Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft) TEIR mutatók

Az érték nagyon magas a hasonló településekhez képest.

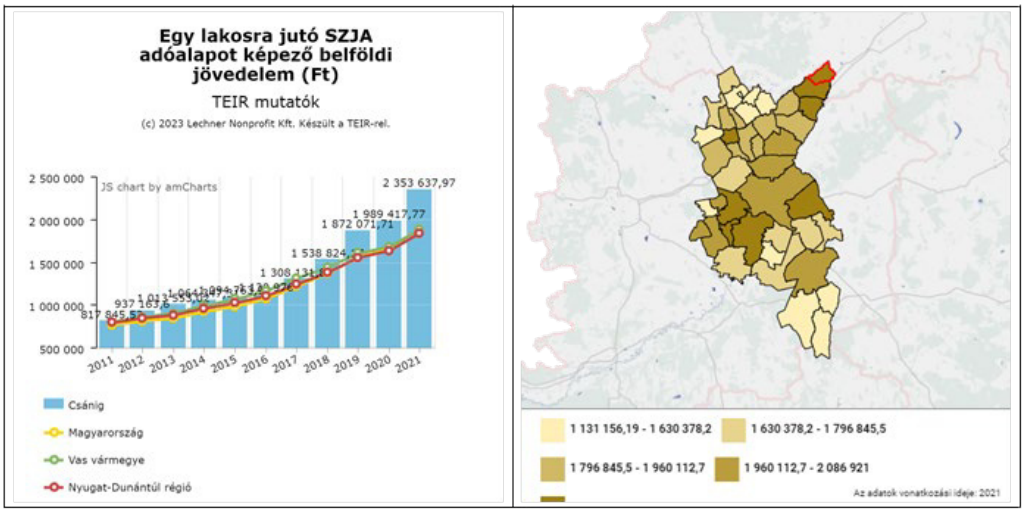

Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek havi átlagos létszáma, 100 0-18 évesre (fő) TEIR mutatók

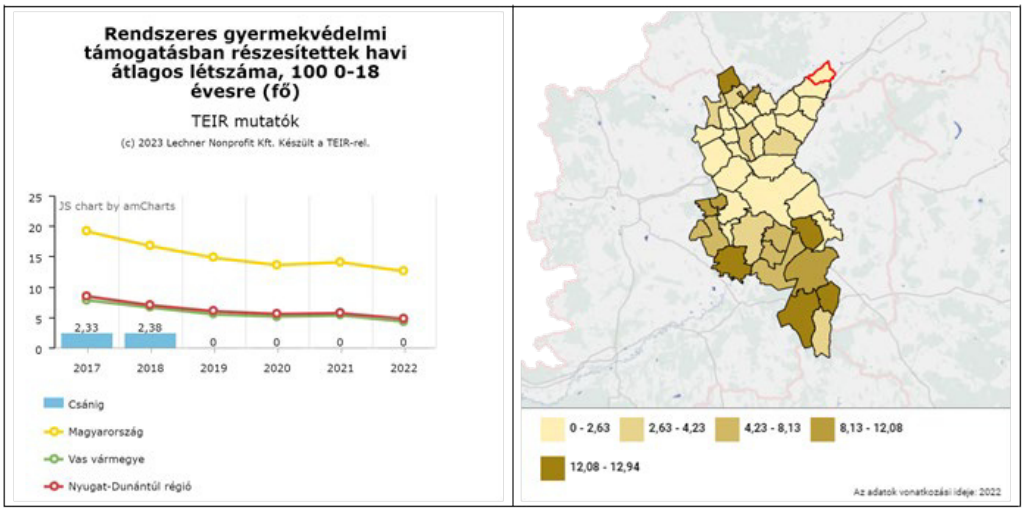

Személygépkocsi, 1000 lakosra (db) TEIR mutatók Országosan növekvő tendencia.

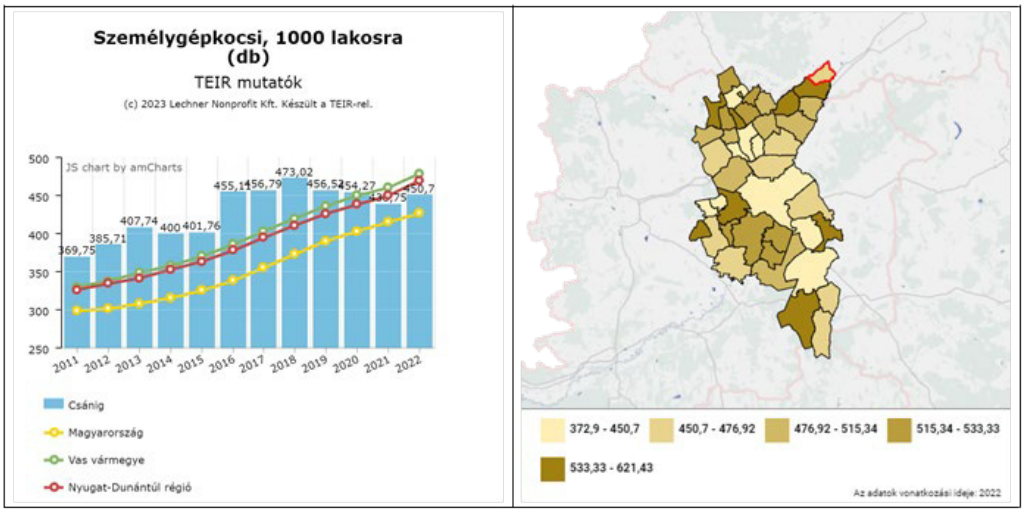

Alacsony komfort fokozatú lakások és lakott üdülők aránya TEIR mutatók

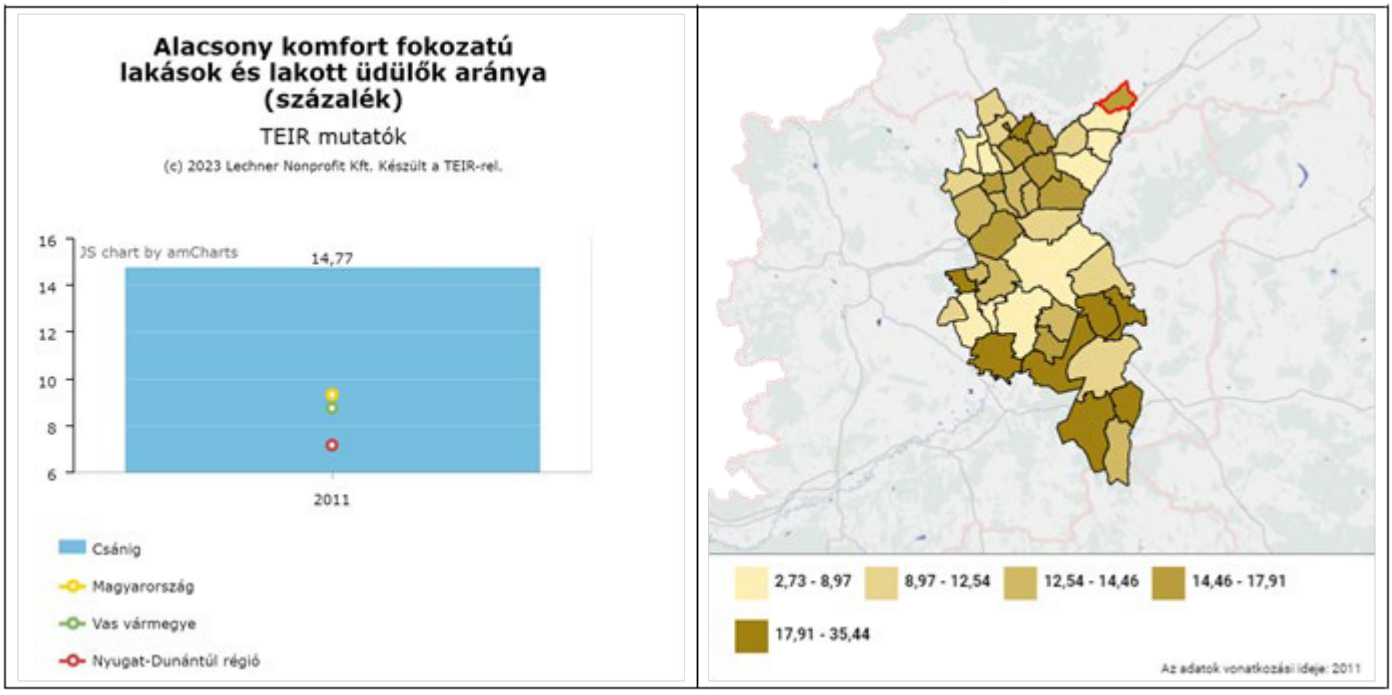

1.2. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

Oktatás

Településünkön nincsen bölcsőde, óvoda és iskola.

A csánigi gyerekek a répcelaki iskolába járnak tanulni. Ezek az adatok csak községünk óvodás és iskoláskorú gyermekeire vonatkoznak.

Óvodai férőhelyek (fő) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

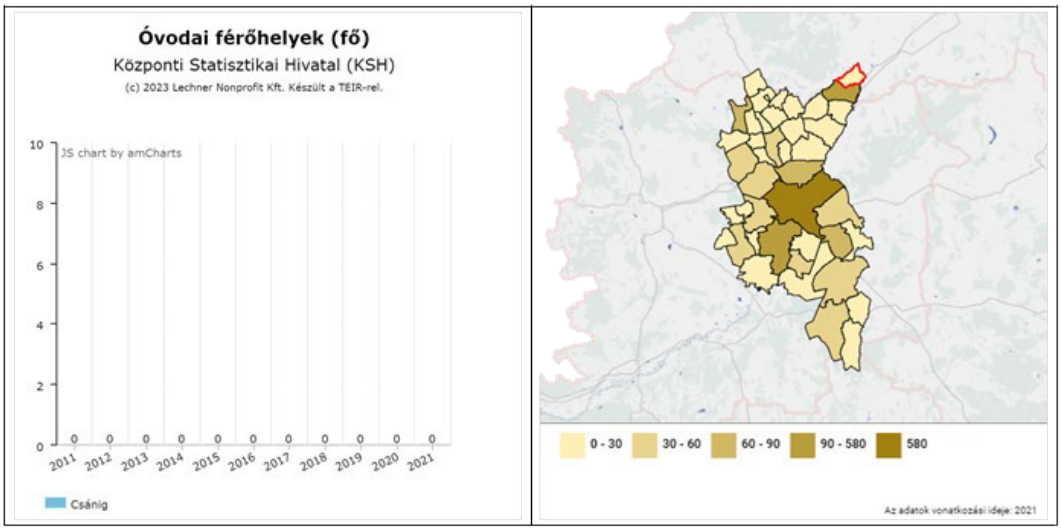

Általános iskolai tanulók a nappali oktatásban (fő) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

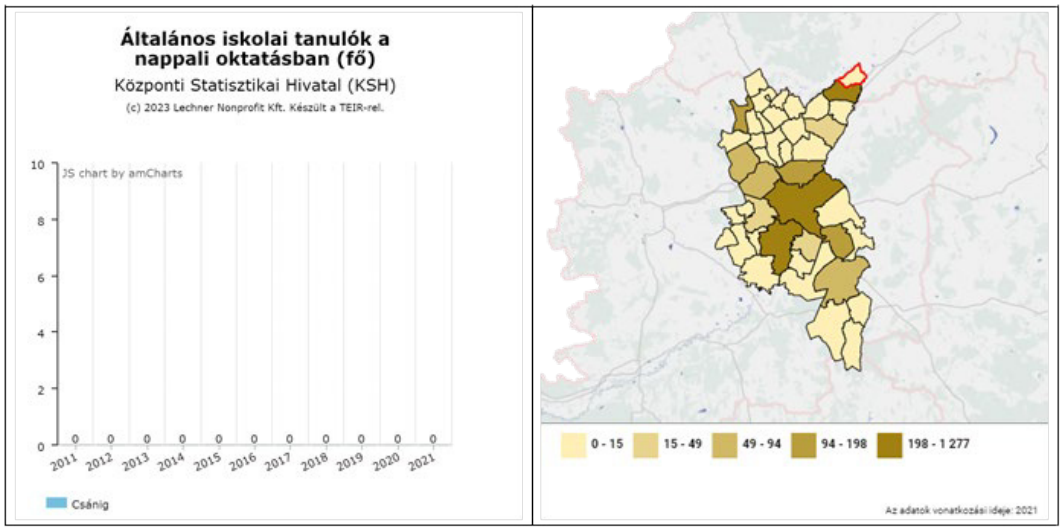

Alkotó művelődési közösségek (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

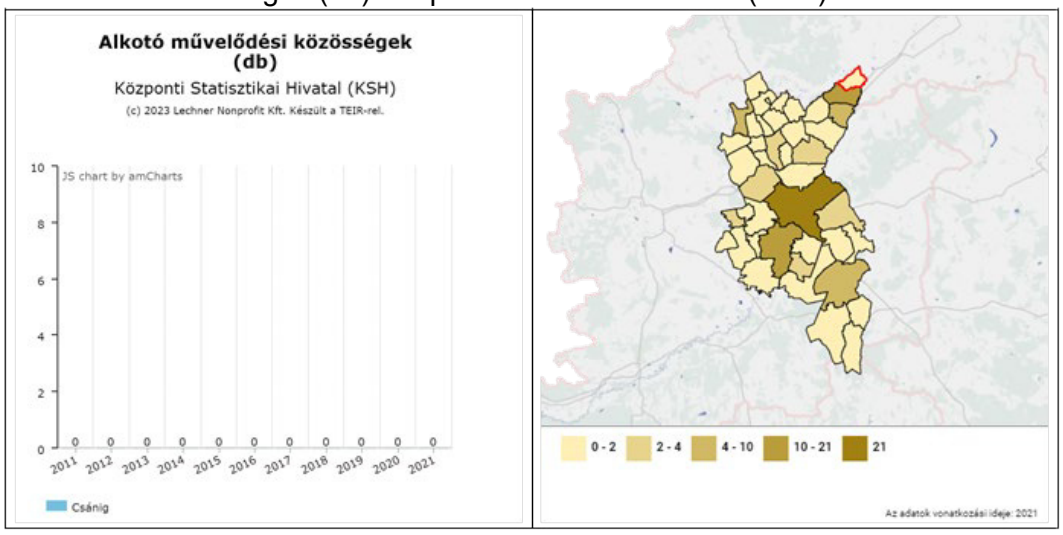

Rendszeres művelődési foglalkozások (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

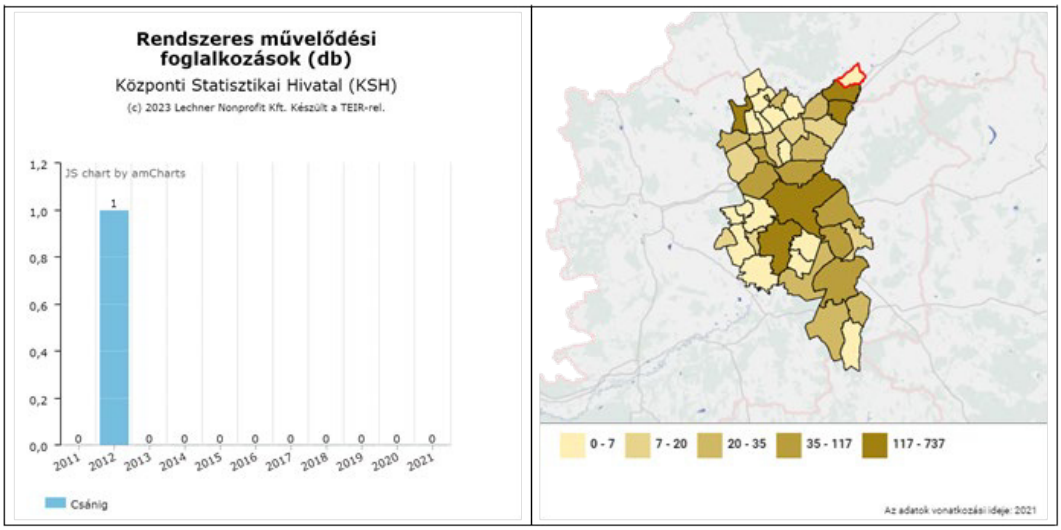

Települési könyvtárakból kölcsönzött könyvtári egység, 100 lakosra (db) TEIR mutatók

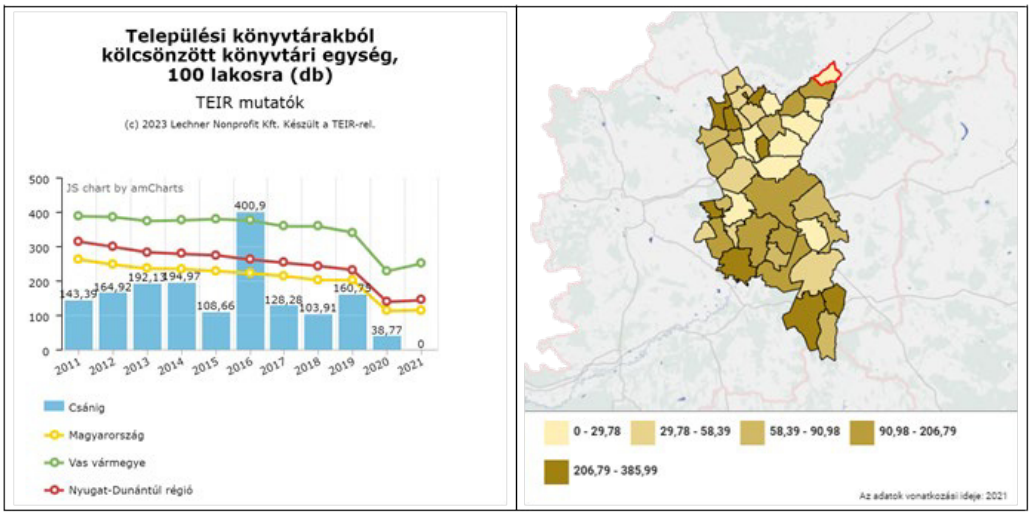

Civil szervezet, 1000 lakosra (db) TEIR mutatók

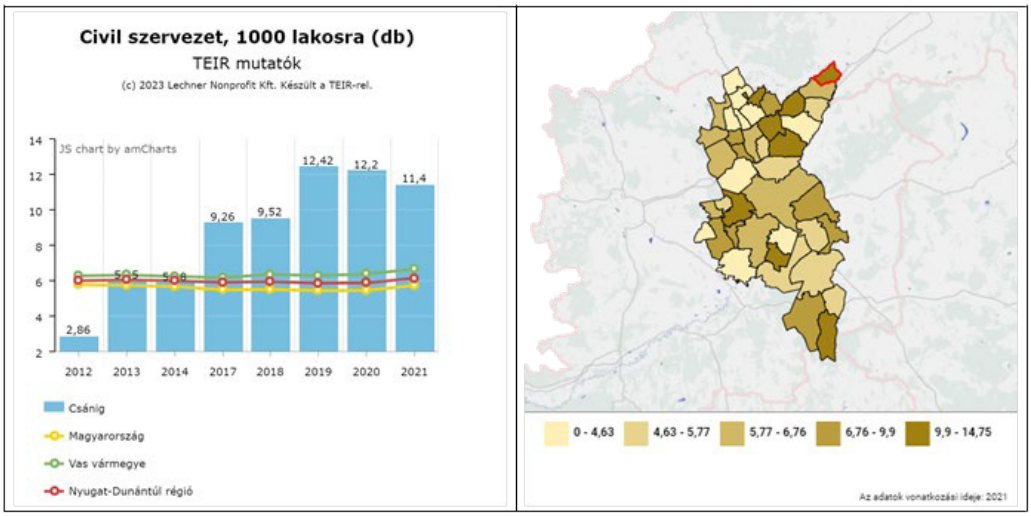

A települési identitást erősítik a helyi kulturális élet tevékenységei és rendezvényei, a civil szervezetek tevékenységei, helyi nemzetiségi kezdeményezések, a környéken található természeti értékek és az arra épülő turisztikai desztináció menedzsment, valamit a település történeti adottságai és a lakosság identitástudata.

A helyi, térségi közösség életében jelentősebb, fontosabb civil szervezetek, szerveződések az alábbiak:

- Csánig Község Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Csánig Községért Egyesület

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A **Répcelaki Százszorszép Óvoda** alapító okirata szerint az intézmény ellátja a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését is, valamint kiegészítő tevékenységként közétkeztetést biztosít.

A **Répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** a szociális hátrányok enyhítésére az alábbi tevékenységi formákat biztosítja:

- A bejáró tanulók felügyelete, tömegközlekedési eszközhöz kísérése.
- Egészségügyi szűrések, fogorvosi ellátás
- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése
- Drogmegelőzési és egészségvédelmi programok
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon

Szociális ellátás

Az önkormányzat képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A képviselő-testület rendeletben szabályozta a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló szabályait.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentősen átalakult. A jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a Járási Hivatal hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásának keretében kétféle ellátástípus állapítható meg: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2015. március 1-jétől nem tartalmaz szabályozást az alábbi ellátásokra: lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági ápolási díj, méltányossági közgyógyellátás.

A kötelező segélyek körén kívül további ellátások nyújtásáról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet. A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében határozta meg. A települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló rendelet megalkotásakor célul tűztük ki, hogy az ellátásban részesülők köre és az ellátások tartalma megmaradjon.
2015. március 1-jétől Csánig község Önkormányzata az alábbi ellátásokat nyújtja:
Rendkívüli települési támogatás:
- **átmeneti segély** annak a személynek, aki önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni, vagy betegsége miatt megélhetését veszélyeztető mértékű gyógyszerkiadása merül fel, vagy aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy téli időszakban a tüzelő megvásárlásával a létfenntartását veszélyezteti
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás annak a személynek, aki tanévkezdés alkalmával az óvodás gyermek, az általános iskolás tanuló, a középiskolás tanuló és a nappali tagozaton felsőfokú tanulmányokat folytató gyermek beiskolázásáról gondoskodik
- **temetési segély** annak a személynek, aki elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodik.
Rendszeres települési támogatás:
- lakásfenntartási támogatás a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- méltányossági ápolási díj a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére**,**
- méltányossági közgyógyellátás társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszerkiadások viseléséhez.
A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások formái:

a) étkeztetés
b) házi segítségnyújtás
c) családsegítés.

Az önkormányzat a falugondnoki szolgálat működtetésével Csánig község közigazgatási területén, az intézményhiányból eredő hátrányokat enyhíti; segíti az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást; az egyéni és közösségi szintű igények kielégítéséhez segítséget nyújt, biztosítva ezáltal a lakossági életfeltételek javítását.
A helyi rendelet meghatározza a falugondnoki szolgáltatás által ellátandó feladatokat és azok mértékét, módját, a szolgáltatás rendszerét, szervezetét és a szolgáltatáshoz való hozzájutás feltételeit, módját.

A pénzbeli ellátásokra fordított kiadások alakulása e Ft-ban:

Megnevezés	2017	2018	2019
Ellátottak juttatásai	100	236	208

Egészségügyi ellátás

A lakosság általános egészségügyi állapotára jellemző legtöbbször előforduló megbetegedések között az első helyen a magas vérnyomásos betegségek állnak. A férfi és női páciensek megoszlásában nincs különbség, az arány hasonló, a 45-50 év közötti korosztályban fordul elő legtöbbször. A második helyen az 50 év felettiek esetében a szívbetegségek állnak, amik nagy számban érintik a lakosságot. Ennél a betegség fajtánál is hasonló az arány a nemeket illetően.
A cukorbetegség napjainkban népbetegség, a településen inkább a férfi korosztályt érinti. Jellemző még a mozgásszervi megbetegedés a 40 év feletti korosztály esetében. Nőknél a csípő, váll és térd fájdalmak, a férfiaknál pedig a derék, térd és hátfájdalmak a jellemzőek. Daganatos megbetegedés alig fordul elő, említést érdemel még a nők esetében a pajzsmirigy rendellenesség, ami már a fiatalabb korosztályt is érinti. Korunk újabb népbetegségeként fontos megemlíteni a stressz által okozott mentális megbetegedéseket. A lakosság egyre több hányada nyugtatókat szed.

A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátásokat az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja. A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	**65 év feletti lakosság száma** (férfiak TS 026, nők TS 028)	**Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma** (TS 129)	**Házi segítségnyújtásban részesülők száma** (TS 130)	**Szociális étkeztetésben részesülők száma** (TS 131)
	Fő	**Fő**	**fő**	**fő**
2016	81	0	7	0
2017	83	0	6	0
2018	80	0	5	0
2019	86	0	4	2
2020	85	0	4	1
2021	86	0	5	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Házi segítségnyújtás:
A házi segítségnyújtás célja, a szolgáltatást igénybe vevő személy önálló életvitelének fenntartása a saját lakókörnyezetében. Településünkön a házi segítségnyújtást az önkormányzat biztosítja, egy fő szociális gondozó segítségével.
A lakossági igényeknek, szükségleteknek megfelelően személyre szabott, differenciált szakmai munkával ellátjuk a település idős gondozásával összefüggő szociális alapszolgáltatási feladatokat. Mindennapi munka középpontjában a gondozásra, ápolásra szoruló emberek fizikai szükségleteinek ellátása, a boldog békés öregkor megteremtése, a lelki harmónia megőrzése áll.
A házi segítségnyújtás biztosítása, jelentős hiányt pótol a helyi szociális ellátó rendszerben. Az idős emberek jellemzője a szülőfaluhoz, a lakóhelyhez, rokonsághoz való szoros kötődés. Így fontos, hogy ezt számukra biztosítani tudjuk, adott esetben a közösség által fenntartott, szervezett szolgáltatásokkal.
A falugondnoki szolgálat lehetővé teszi a megromlott egészségi állapotú emberek egészségügyi intézményekbe való szállítását.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés
Az egész falut érintő események pl: falunap, falukarácsony, nyudíjasnap alkalmával a járásképtelen időseket a falubusz szállítja el a helyszínre.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. Csak Répcelakon van lehetőség ez irányú képzésben részt venni, ha valaki igényt tartana rá.

d) a generációk közötti programok
Településünkön nincsenek ilyen programok.

Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen
Az évente megrendezésre kerülő nyugdíjas napi ünnepség az idősek által kedvelt program.

7 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

A település gazdasági súlya, szerepköre

A Gazdasági programban az Önkormányzat az alábbi fejlesztési elképzeléseket fogalmazta meg korábban:

2020-2024-es évekre vonatkozó fejlesztési elképzelések:

- 55. hrsz. terület rendbetétele, szabadidőparkká alakítása, további fejlesztése
- Vasút-Kossuth u. közti járda felújítása. (nem valósult meg)
- Répce-híd felújítása. (megvalósult)
- Traktorra, homlokrakodó és kanál vásárlása. (megvalósult)
- Kövecses u. úttest felújítása. (megvalósult)
- Szennyvízhálózat megvalósítása (nem valósult meg)
- Közösségi ingatlanok gazdaságos működtetése és ebből befolyó bevételek felülvizsgálata (megvalósult)
- Önkormányzatok által közösen működtetett intézmények költségének realizálása, (megvalósult)
- Több pályázat indítása, sarkalatos pont az önrész biztosítása. (folyamatos)
- A lakosság bevonása a munkaigényes feladatok megoldásába, az érdekek érdekében összefogni. (nem valósult meg)
- Közösségi kikapcsolódás célirányos, gazdaságos megvalósítása az igények szerint (folyamatos)
- Falugondnoki Szolgálat működtetése (megvalósult)
- A házi segítségnyújtó és falugondnok fizetésének folyamatos szinten tartása. (megvalósult)
- Fiatalság szórakoztatási lehetőségeinek újbóli visszaállítása, fejlesztése (nem valósult meg)
- Az utcák rendezettebbé tétele, télen síkosság mentesítés, hó eltakarítás (folyamatos)
- Nyáron az önkormányzati területén lévő fák, virágok karbantartása (folyamatos)
- Önkormányzati utak és árkok karbantartása (folyamatos)
- Közösségi tér karbantartása, fejlesztése (folyamatos)
- Magánszemélyek kommunális adójának szinten tartása (megvalósult)

- Bekapcsolódás a nyugat-dunántúli kerékpár utakhoz (nem valósult meg)

Helyben elérhető szolgáltatások

A település arra törekszik, hogy minél több szolgáltatás helyben való elérhetőségét megteremtse lakosai számára.

Önálló Polgármesteri Hivatal a településen nem működik. 2013. március 1-től 3 település – Répcelak, Csánig és Nick – részvételével közös hivatal működik Répcelaki Közös Önkormányzati Hivatal elnevezéssel.

- Állandó postai szolgáltatás a településen nincs, mobilposta naponta jár.
- A háziorvos a Faluházban hetente egy alkalommal, egy órában, hétfőn 14-től 15 óráig rendel, míg a gyermekorvos hetente egy alkalommal, hétfőn 17.15-től 17.45-ig látja el gyógyító tevékenységét. A legközelebbi orvosi szakrendelés Répcelakon található. Magánrendelések a városban az alábbiak: belgyógyászat, nőgyógyászat, reumatológia
- Gyógyszertár nincs a településen, de Répcelakon hétfőtől péntekig tartó nyitva tartással gyógyszertár elérhető. Rászorultak részére a falugondnoki szolgálat gondoskodik a gyógyszer felíratásáról és a receptek kiváltásáról.
- Kistérségi Család és Gyermekjóléti Szolgálat működik a településen, minden héten szerdán 8-tól 9-ig tart fogadóórát helyben.
- A közoktatás alapfokú intézményei – bölcsöde, óvoda, 8 évfolyamos általános iskola - Répcelak városban találhatók. A Bölcsödét Répcelak Város Önkormányzata tartja fenn, de férőhely függvényében lehetőség van a csánigi gyermekek elhelyezésére is. Az óvoda fenntartását a Répcelak és Térsége Önkormányzati Társulás keretében látják el, 5 önkormányzat - közte Csánig - részvételével. A Répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola állami fenntartásba került a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz 2013. január 1-től.
- A településen alapító okirattal, önálló költségvetéssel működő művelődési ház nincs, a rendezvények színhelyéül a Faluház és a közösségi színtér szolgál. Külön épületben könyvtár működik heti háromszori nyitvatartással, hetente összesen 6 órában.
- Az önkormányzat a települési támogatásokról és egyéb szociális ellátásokról szóló 3/2015.(II.24.) önkormányzati rendelete alapján biztosítja a településen az étkeztetést, a házi segítségnyújtást. A falugondnoki szolgáltatást a 15/2010.(XI.9.) önkormányzati rendelet alapján biztosítja.
- Idősek nappali ellátása, segítése házi szociális gondozó közreműködésével megoldott a településen.
- Két élelmiszerbolt üzemel, mely közül csak az ÁFÉSZ boltban van lehetőség a gázpalack cserére. Egyéb iparcikk üzlet, táp-, terménybolt a településen nem áll rendelkezésre a lakosságnak. Erre vásárlási lehetőség a szomszédos Répcelak városban van.
- 2018. évben a településen összesen 2 vállalkozás (kocsma, bolt) működött.
- Internet-elérésre a Könyvtárban van lehetőség.

Adóbevételek alakulása

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az:

- jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, ezáltal közvetlenül hat a településen keletkező helyi fejlesztés anyagi forrás nagyságára, illetve

- hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire, valamint arra, hogy milyen mértékben hajlandóak részt vállalni a településfejlesztési kiadásokban.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett folyamatosan az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

e Ft-ban

Megnevezés	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Iparűzési adó	4.690	1.725	1.272	2.040	2.749	2.451
Építményadó	48	56	56	56	56	56
Gépjárműadó	1.152	1.101	988	1.000	1.107	1.127
Kommunális adó	300	288	279	522	316	405
Összesen:	6.190	3.170	2.595	3.618	4.228	4.039

Gazdasági szervezetek, vállalkozások

Regisztrált gazdasági szervezetek

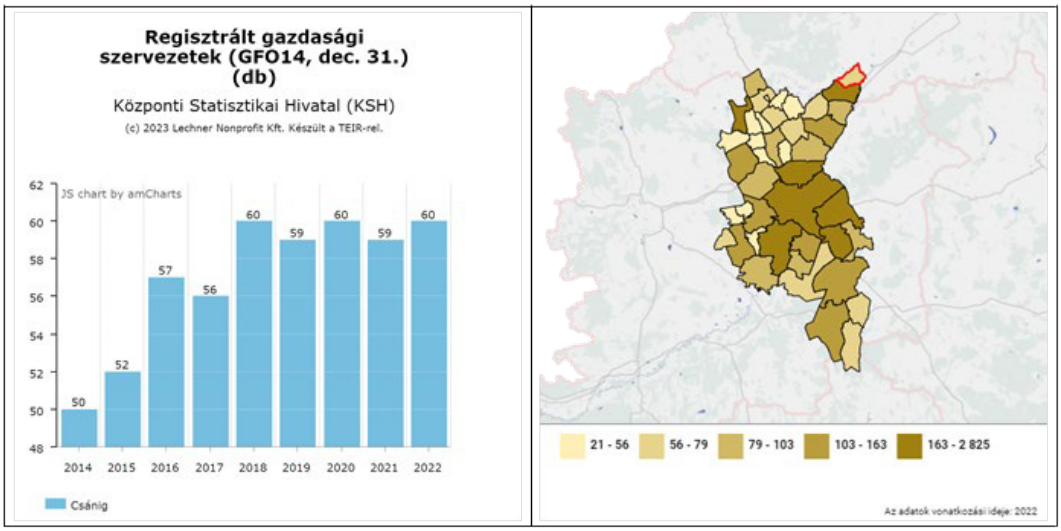

Regisztrált vállalkozás, 1000 lakosra (db)

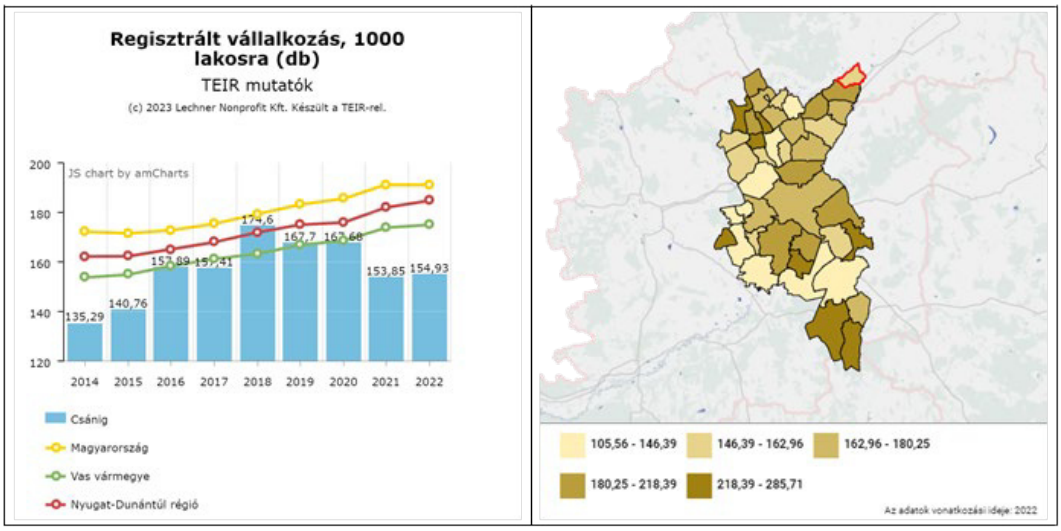

Vállalkozások jegyzett tőkéje, egy lakosra (1000 Ft)

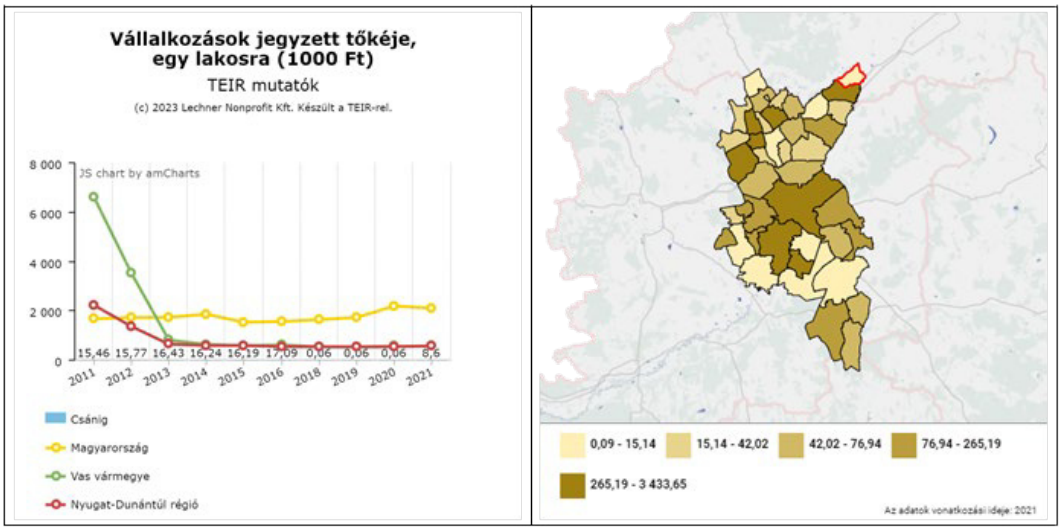

Export aránya az értékesítés nettó árbevételből (százalék)

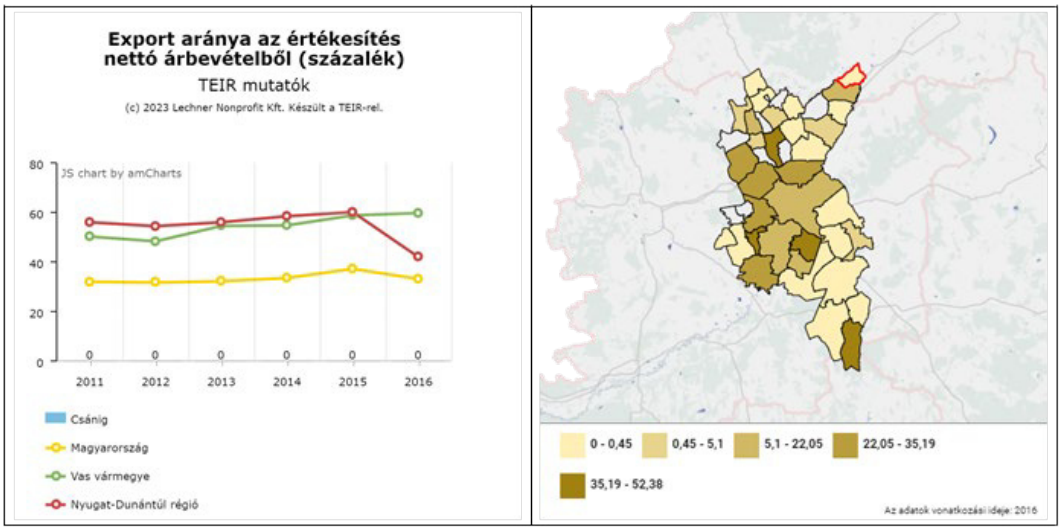

1-9 fős regisztrált vállalkozások (GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

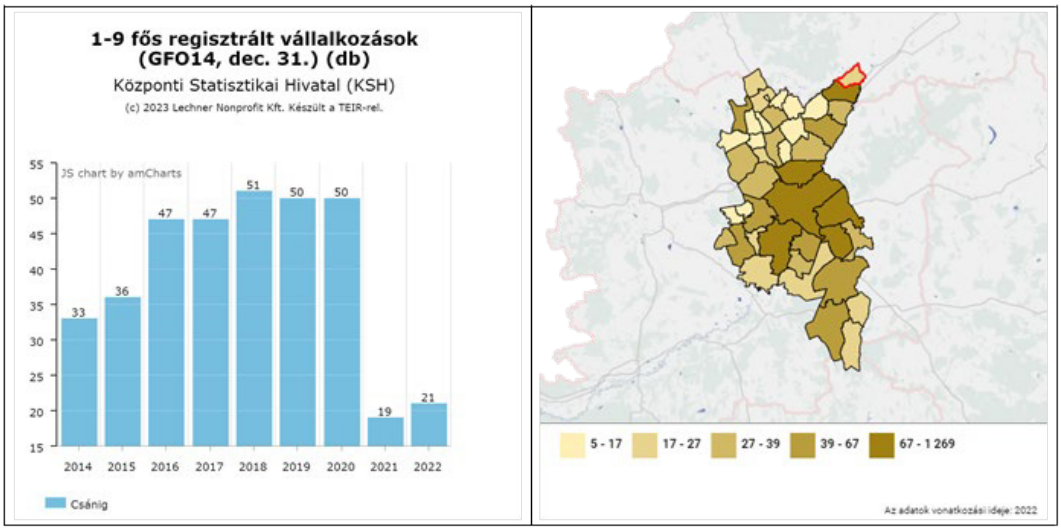

10-19 fős regisztrált vállalkozások (GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

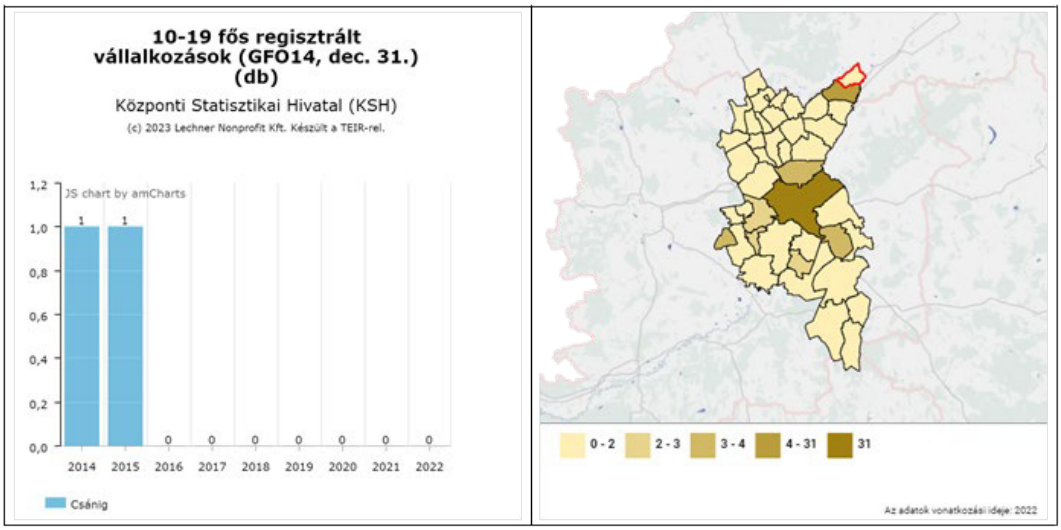

Mezőgazdasági regisztrált vállalkozások aránya (százalék) TEIR mutatók

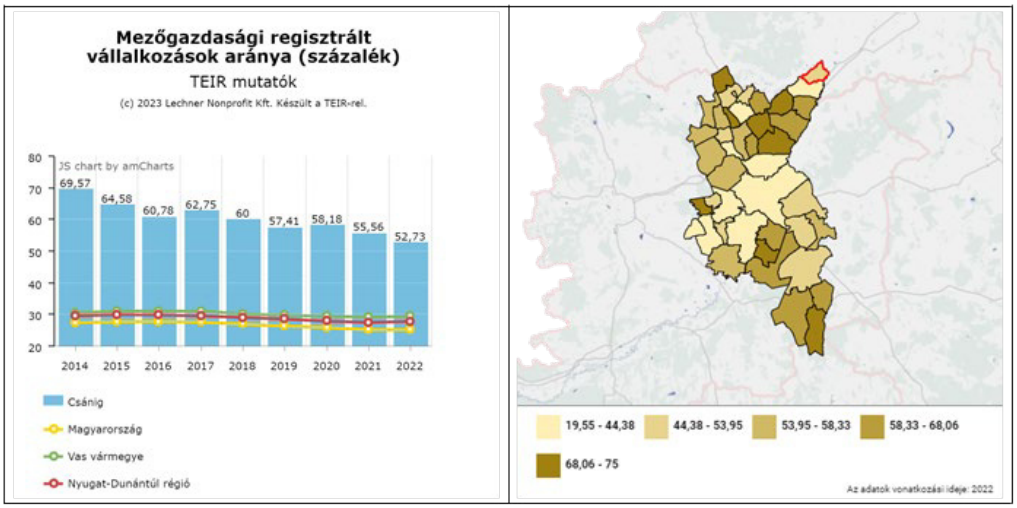

Regisztrált vállalkozás; Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (TEÁOR08: A)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

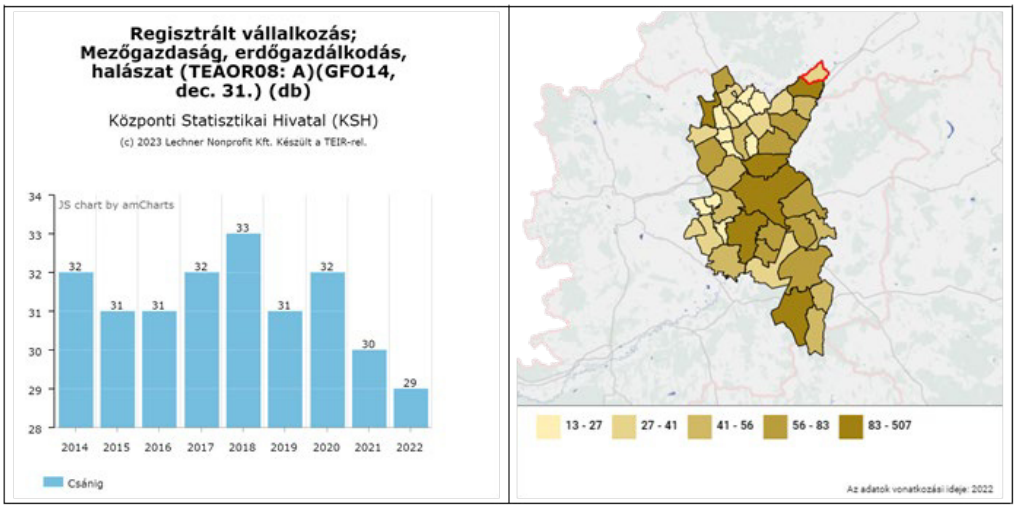

Regisztrált őstermelők (dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

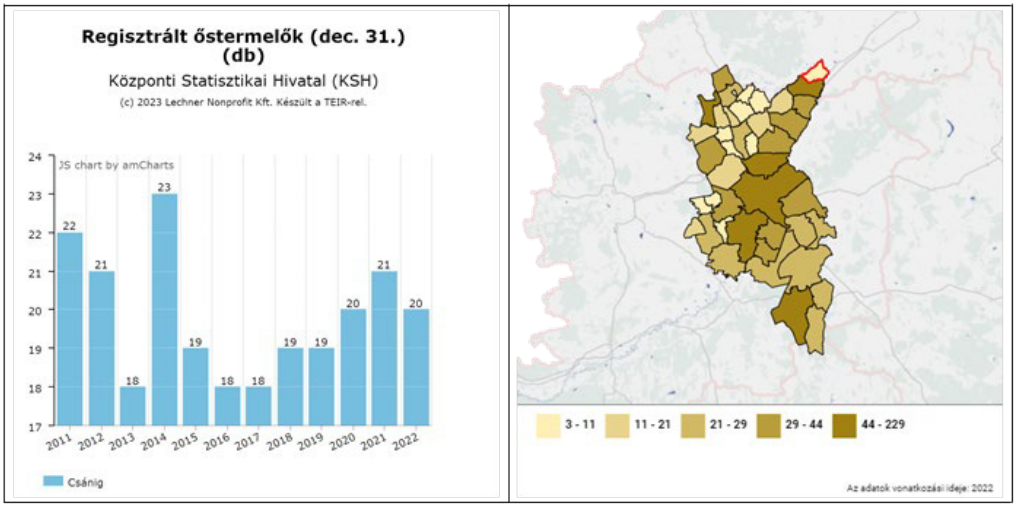

Működő vállalkozás; Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (TEÁOR08: A)(nonprofit gazdasági társaságokkal együtt az év során, vállalkozási demográfia szerint)(GFO14) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

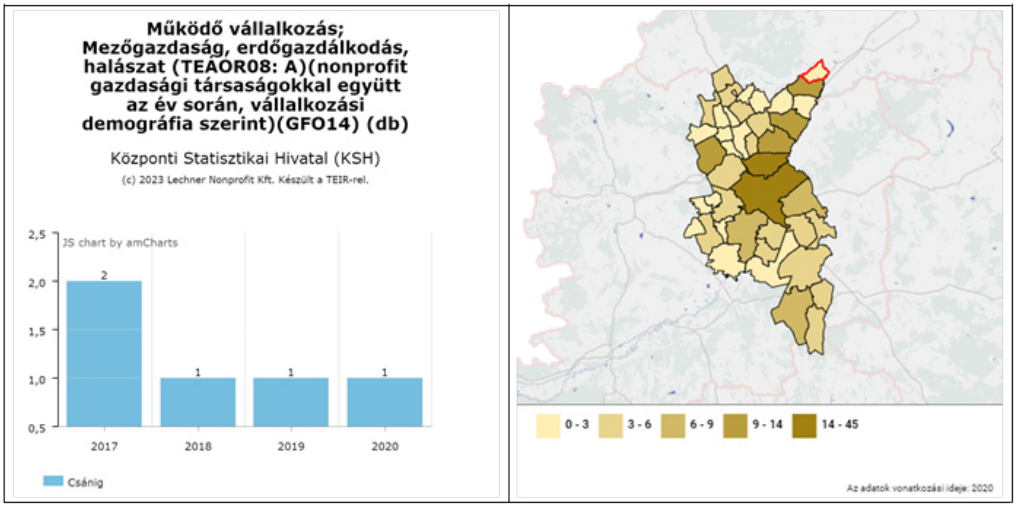

Működő mezőgazdasági vállalkozás, 1000 lakosra (db) TEIR mutatók

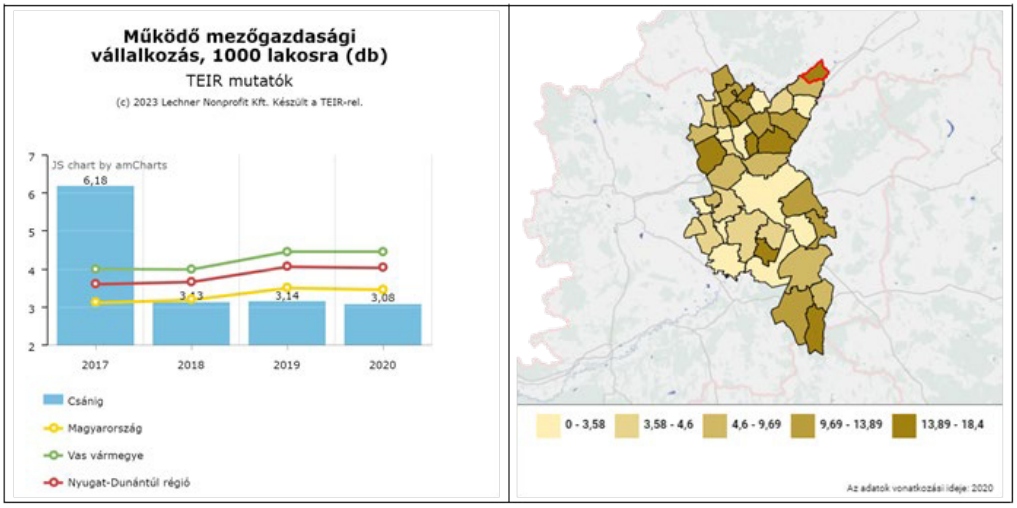

Ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások aránya (százalék) TEIR mutatók

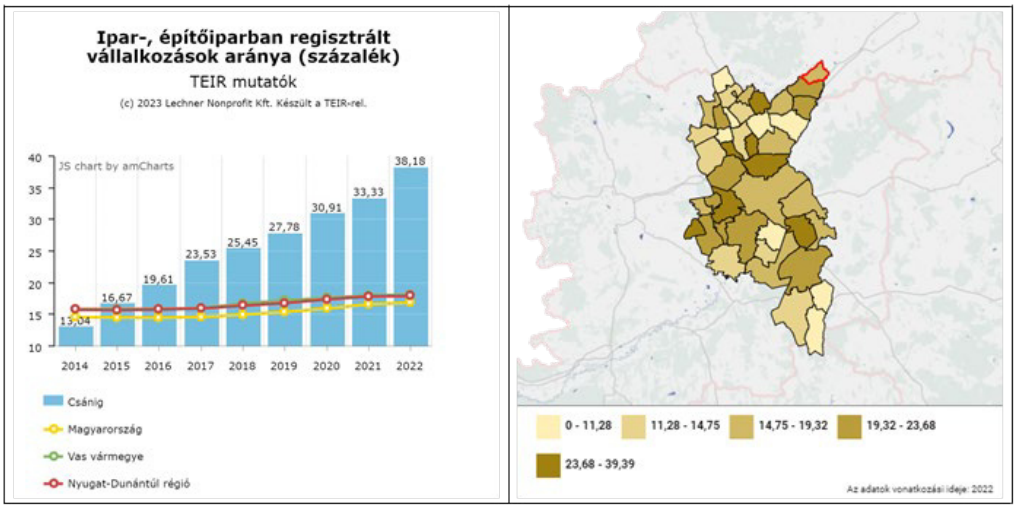

Regisztrált vállalkozás; Ipar (TEÁOR08: B+C+D+E)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

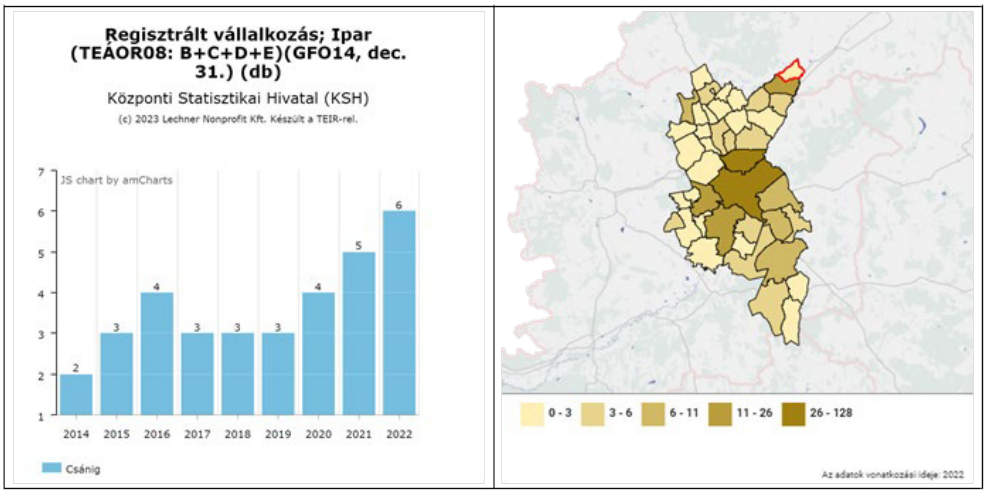

Regisztrált vállalkozás; Feldolgozóipar (TEÁOR08: C)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

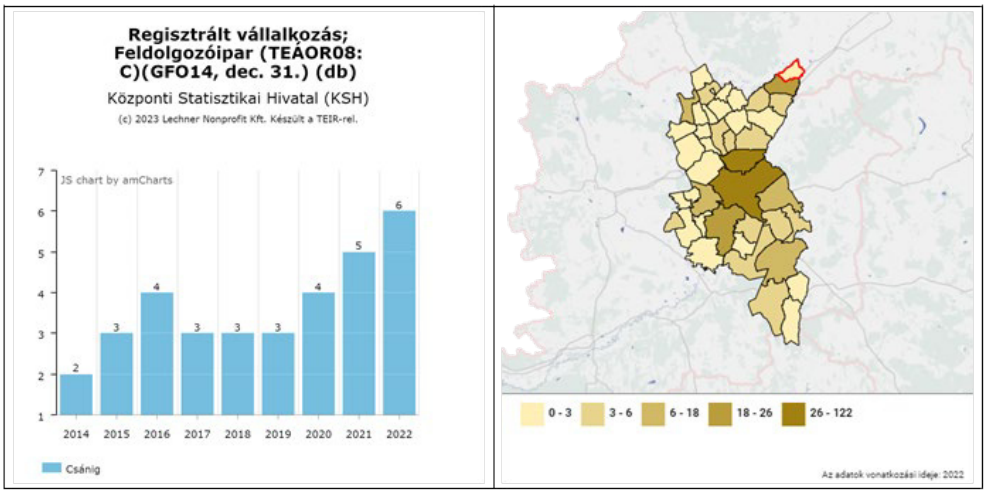

Regisztrált vállalkozás; Építőipar (TEÁOR08: F)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

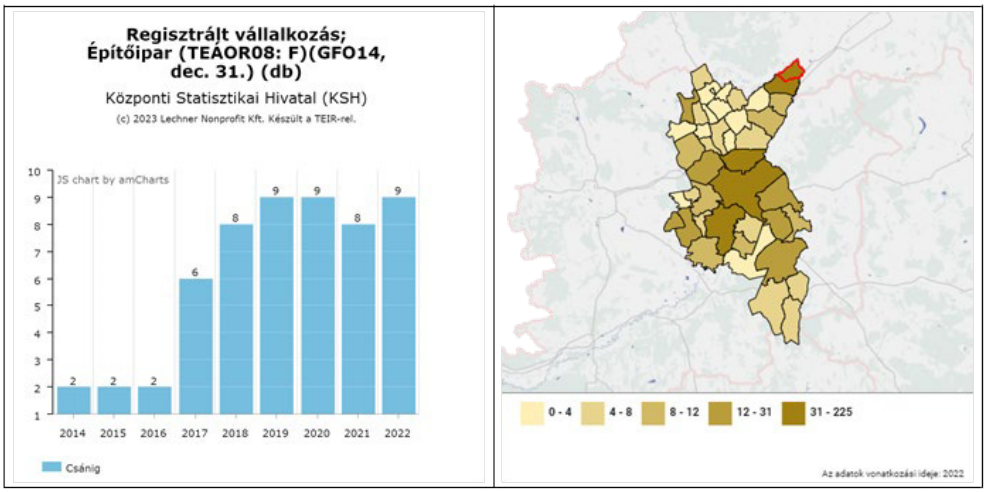

Ipar-, építőiparban működő vállalkozások aránya (százalék) TEIR mutatók

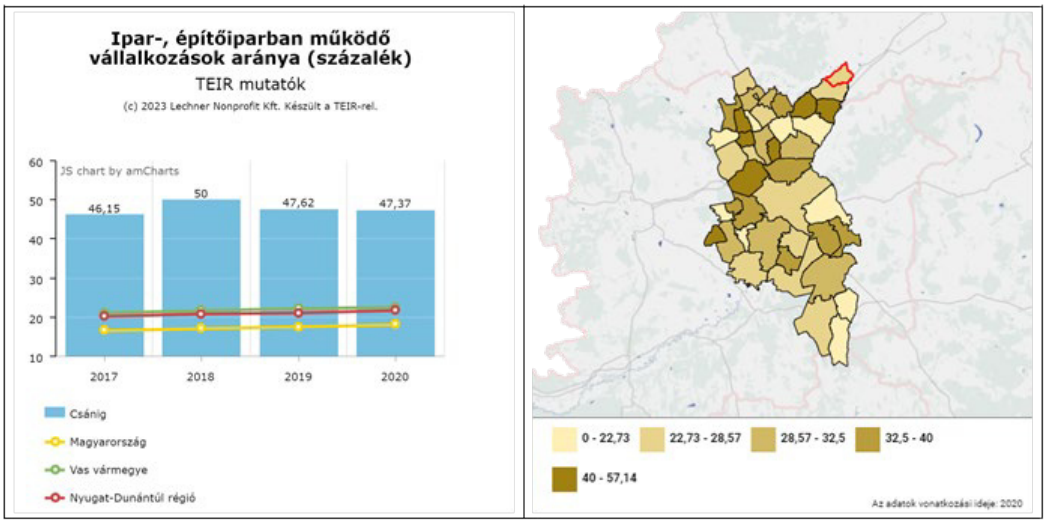

Regisztrált vállalkozások a szolgáltatásokban (db) TEIR mutatók

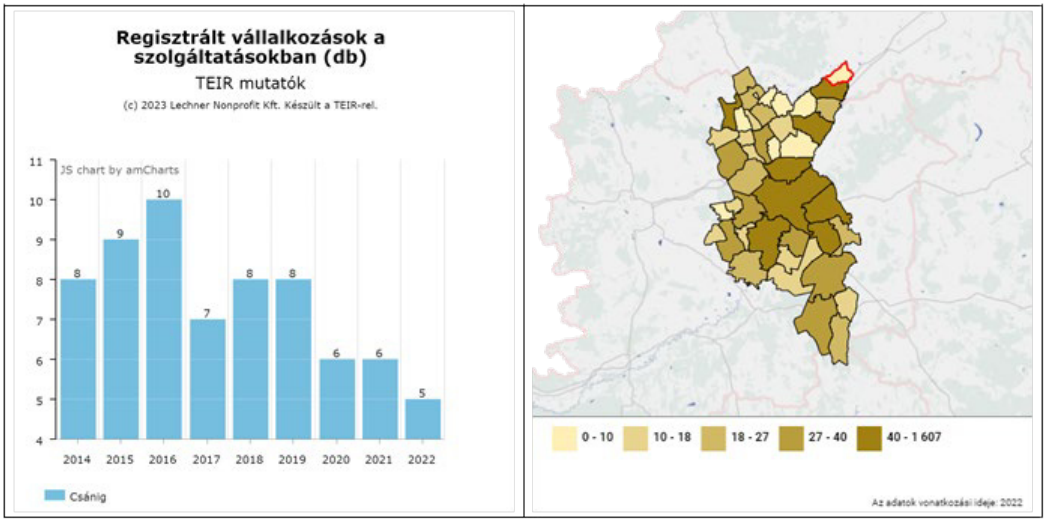

Regisztrált vállalkozás; Kereskedelem, gépjárműjavítás (TEÁOR08: G) (GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

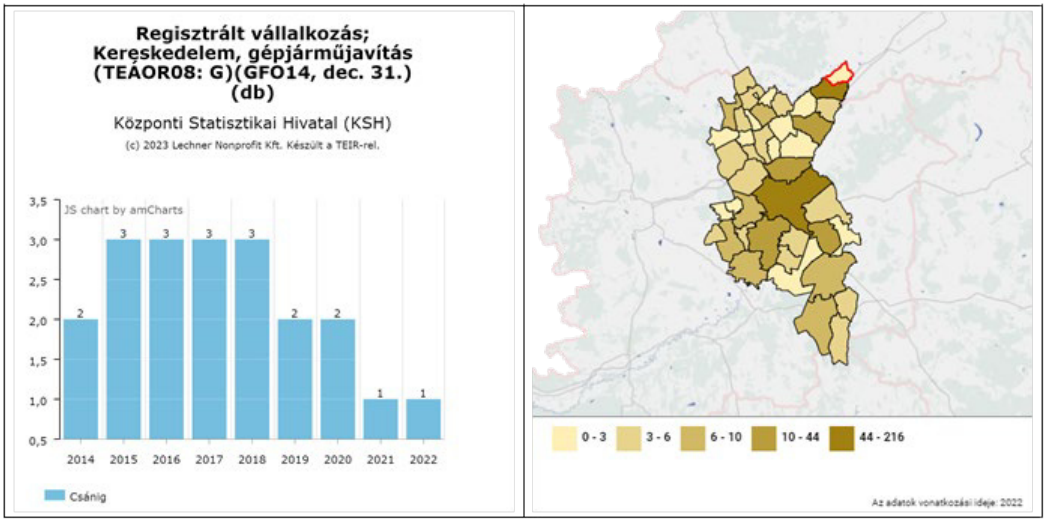

Regisztrált vállalkozás; Szállítás, raktározás (TEÁOR08: H)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

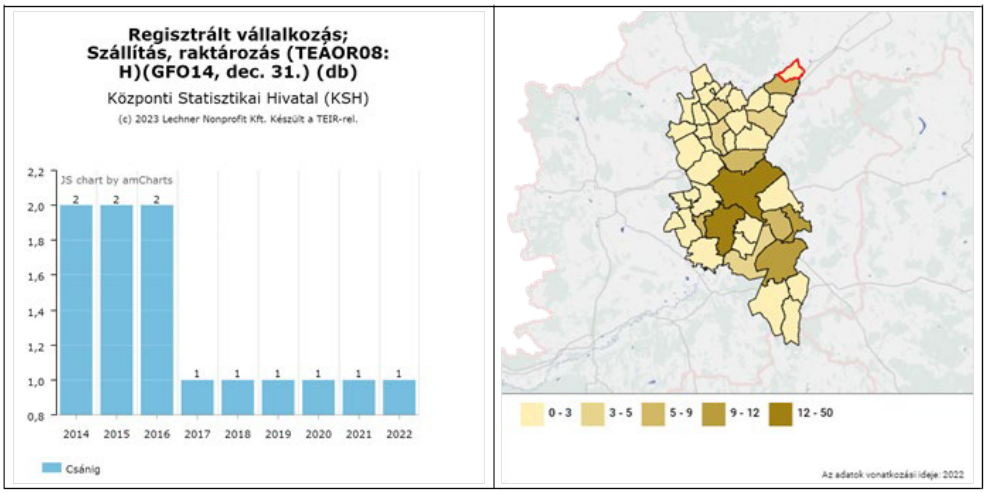

Regisztrált vállalkozás; Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (TEÁOR08: I)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

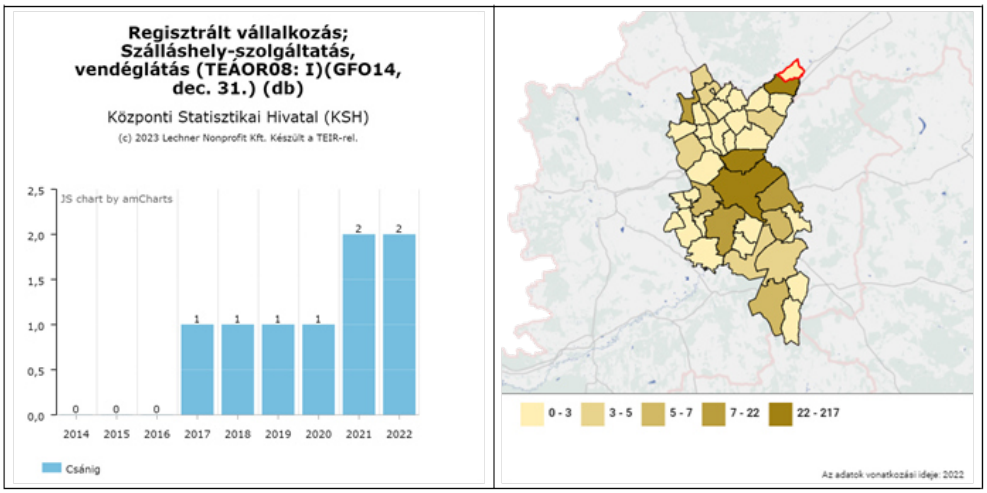

Regisztrált vállalkozás; Információ, kommunikáció (TEÁOR08: J) (GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

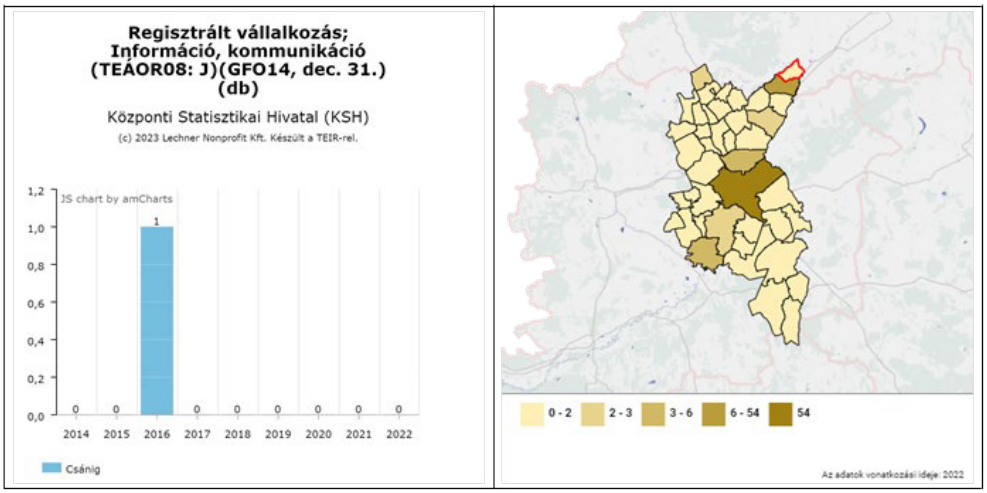

Regisztrált vállalkozás; Ingatlanügyletek (TEÁOR08: L)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

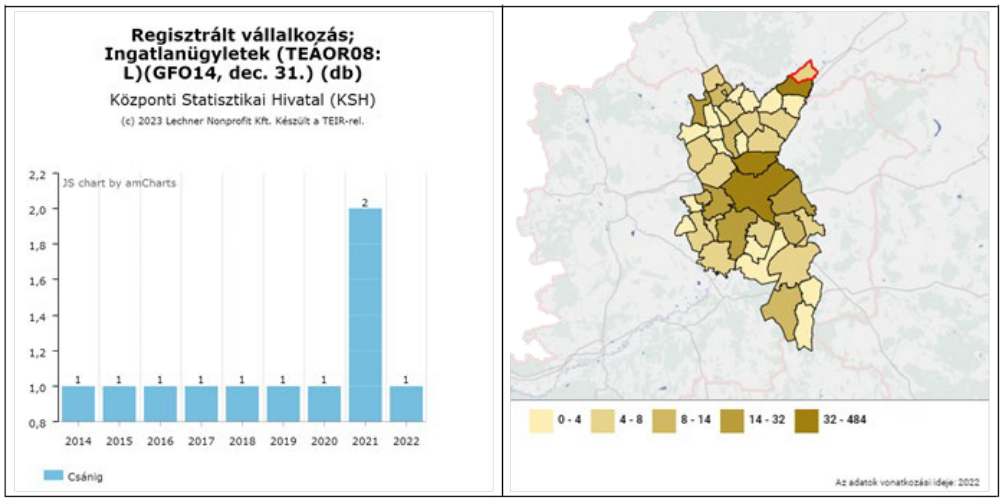

Regisztrált vállalkozás; Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (TEÁOR08: M)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

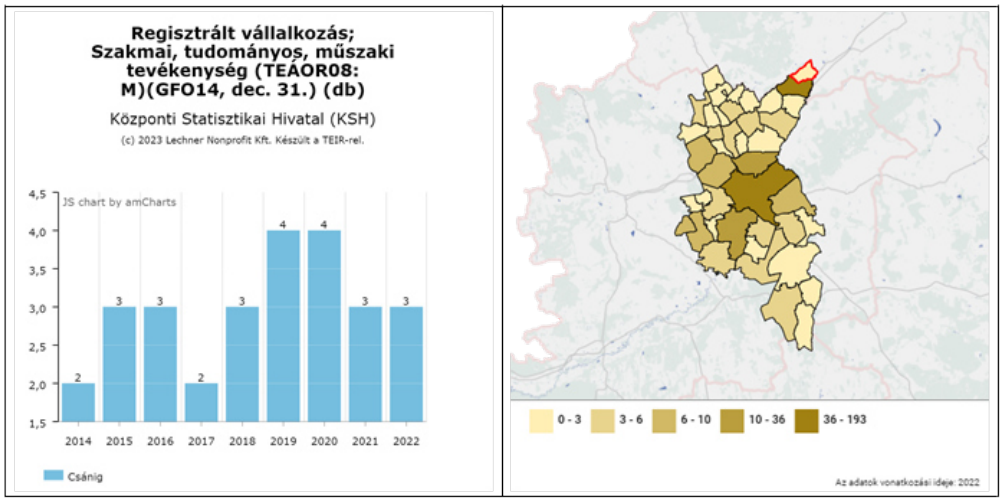

Regisztrált vállalkozás; Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység (TEÁOR08: N)(GFO14) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

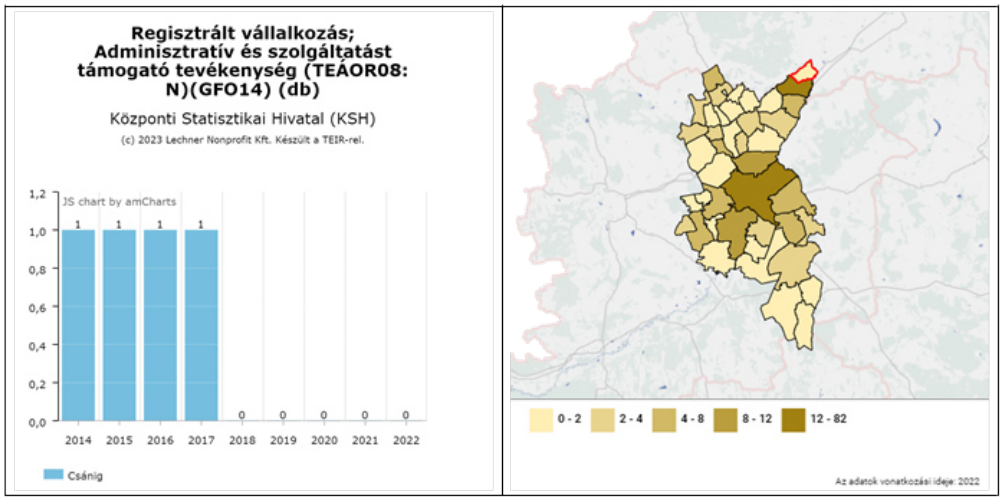

Regisztrált vállalkozás; Oktatás (TEÁOR08: P)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

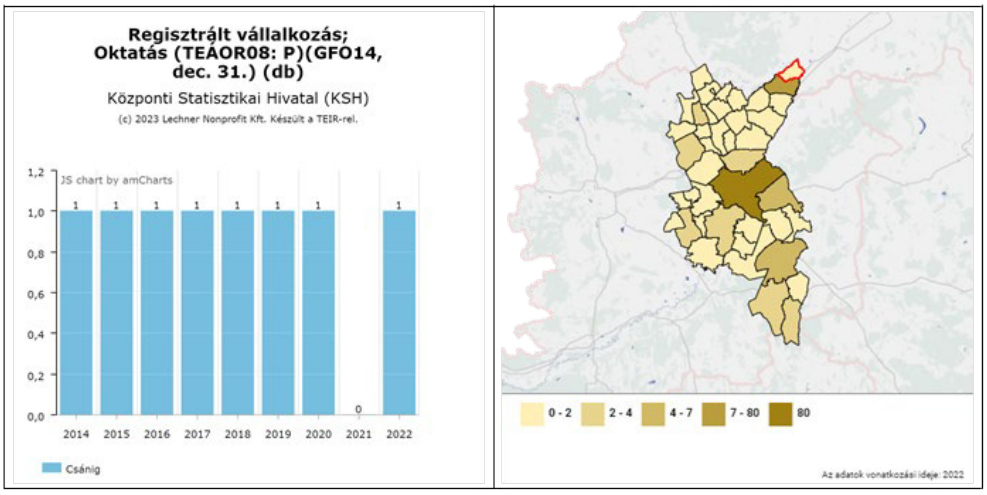

Regisztrált vállalkozás; Humán-egészségügyi, szociális ellátás (TEÁOR08: Q)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

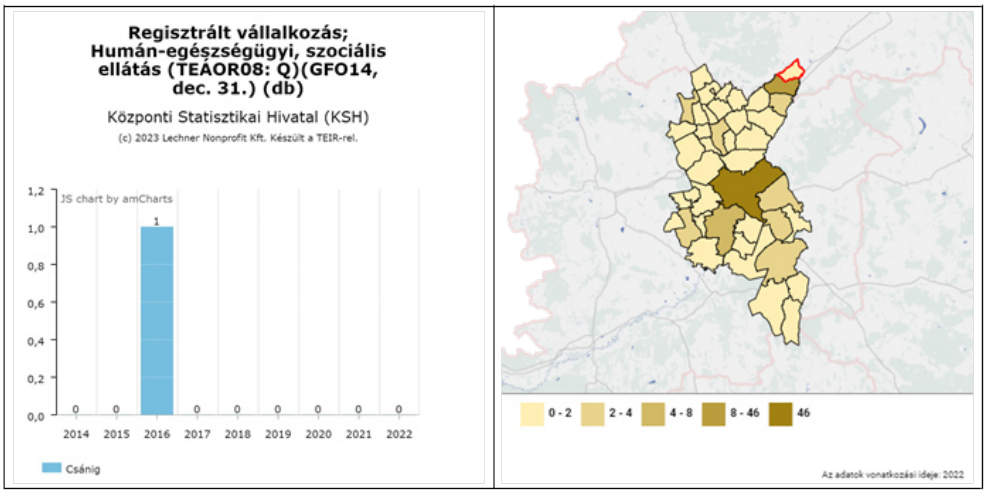

Regisztrált vállalkozás; Művészet, szórakoztatás, szabadidő (TEÁOR08: R, GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

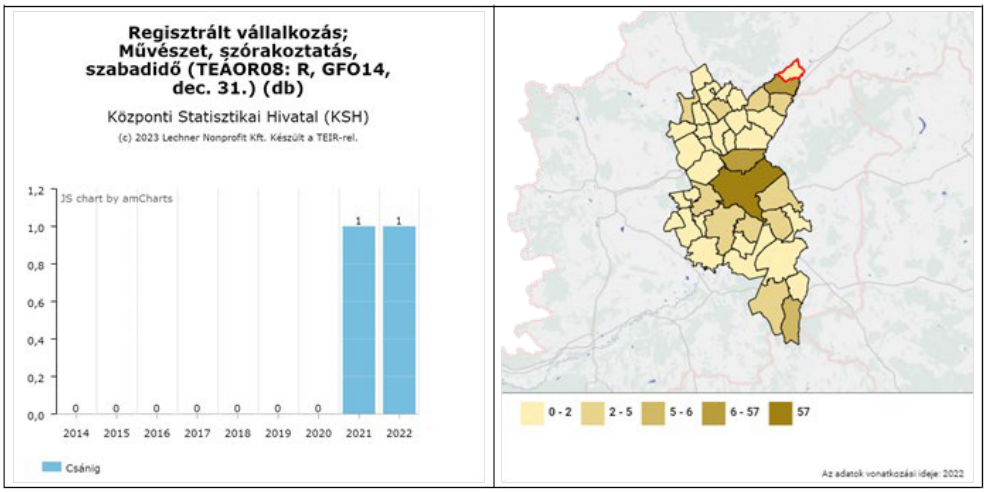

Regisztrált vállalkozás; Egyéb szolgáltatás (TEÁOR08: S)(GFO14, dec. 31.) (db)Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

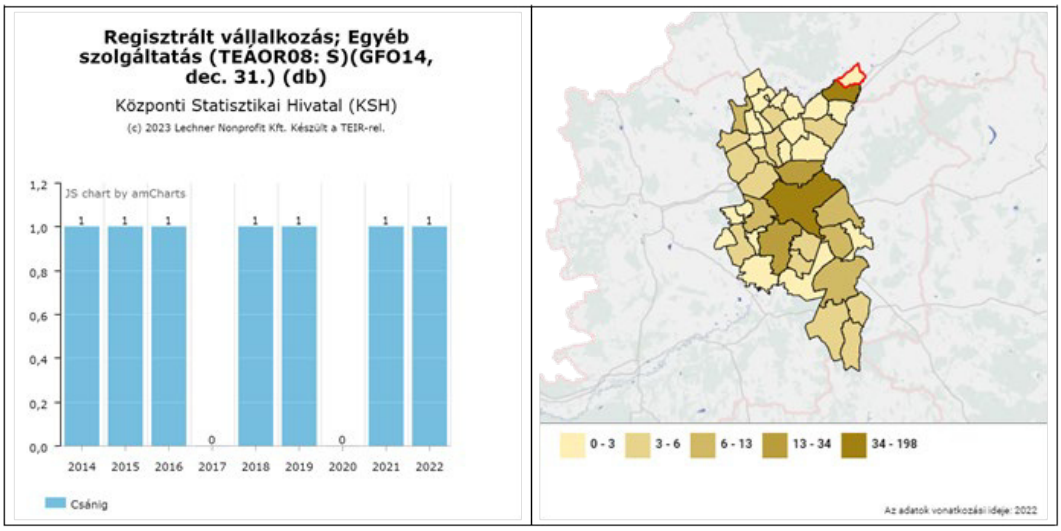

8 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI, TELEPÜLÉSSZERKEZETI VIZSGÁLAT

8.1 TELEPÜLÉSSZERKEZET, TELEKSTRUKTÚRA VIZSGÁLATA

Csánig, ez a 323 fős kis település Vas megye észak-keleti csücskében található. A terület már a honfoglalás előtt is lakott volt. Ezt bizonyítják azok a leletek, amelyek az itt fellelt - de az évek során ma már nem rekonstruálható körülmények között elpusztult - IX. századi temetőből származnak, és amikből néhány a szombathelyi Savaria Múzeum gyűjteményébe is bekerült. Ezek a darabok: a szép hullámvonalas díszítésű fazekak, vasekék, hosszú keskeny vasládák és a női sírokból származó szőlőfürtös csüngőjű hajkarikák az itt élt IX. századi szláv lakosság emlékanyagát képviselik.
A település, melynek elnevezése valószínűleg személynévből származik, kezdetben királyi uradalom volt, a vasvári várispánsághoz tartozott. Később a Ják nemzetség birtokába került II. András adományaként. Innen való a falu első fennmaradt említése 1221-ből (Chenik). Nem csoda, hogy e jeles évszám a település címerében is megjelenik. A későbbiek között találjuk - egyebek mellett - a Niczky, a Vidos, a Garay, a Radó, és Nádasdy családokat.
A nemrég műemlékké nyilvánított, Mindszenteknek szentelt templom a reformáció-ellenreformáció időszakában előbb az evangélikusoké, majd ismét a katolikusoké lett. Az evangélikus községet a falu közepén álló ikerharangláb nagy- és kisharangjának hangja invitálja a közeli imaházba. Mindkét harang a csánigi gyülekezet egy-egy tagjának az ajándéka. A nagyobbik 1903-ban, a kisebbik 1923-ban -a háborúban elrekvirált helyett - készült.
Technikai, műszaki érdekesség, hogy az 1901-ben épült Répce árapasztó csatorna (metszés) három vízfolyás felett (Kőris patak, Kis-Rába, Keszeg-ér) vezeti el a Répce vízének egy részét a Rábába.
A település határában van két mesterségesen kialakított tó, melyek közül a kisebbik (4,7 ha) kiváló horgászhely, míg a nagyobbik (27 ha) körül nem is olyan távoli jövőben üdülőfalu létesül.

Természeti adottságok:
A táj itt alapvetően magas ártéri helyzetű medence-síkság, amely folyóvízi üledékkel, főleg iszappal borított hordalékkúp lejtő. Ilyen adottságok mellett szinte mindenhol lehetne termálvíz kutakat fúrni. A község éghajlata mérsékelten hűvös, mérsékelten száraz, 1950 óra körüli éves napfénytartammal, 9,5-10,0 °C éves középhőmérséklettel, amely 630-650 mm csapadékkal párosul. Mivel a domborzat csekély, a jó vízháztartású réti, réti öntéstalajok kedvező feltételeket teremtenek a mezőgazdaság számára.

Földrajzi környezet
A mélyszerkezeteket uraló kristályos és üledékes kőzetekre a miocén kori folyamatos süllyedés több mint 1000 méter vastag tengeri/tavi üledéket halmozott fel a Kisalföld közepén. A felső miocén végén kialakuló sekély tó két lefolyását Stájer-medence és a Keszthelyi-hegység közötti vízválasztó kiemelkedése elzárta a déli iránytól. A maradványtavakkal borított felszínre a pliocénben megérkeztek az Alpokból hordalékot szállító folyók, s fennmaradt keleti irányú lefolyás mellett a területet feltöltötte és hordalékkúpokat épített. A hordalékkúp építés a pleisztocénben fokozódott.
Az Ősrépce és Ősrába nem egységes süllyedéket töltött föl – térben és időben elkülönülő hordalékkúpok (ami a pleisztocén szoliflukciós jelenségek terítették el viszonylagos síkká) közötti mélyedéseket töltögették fel a folyók. (Megjegyzés: ezek a régi eredetű hordalékkúpok a legalkalmasabbak a régészeti lelőhelyek fellelésére, mait a legújabb kori, régészeti szempontból meddő, maximum áthalmozott anyagokat rejtő recens hordalékaival.)
Az újpleisztocénben a kibillenő Rába-vonalnál a szekvencia különböző fokain álló mellékvízfolyások alakítottak ki a völgyeiket. A kelet felé a kavicstakarós síkság lejtősödő lejtővel olvad bele a Rába völgylapályának kavicstakarójába.
A vázolt felszínen a régi kavicshordalékon, illetve a hordalékok közötti kevert szórt lepelkavics illetve homok fedi, ezen az alapkőzeten ártéri helyzettől függően réti- és öntéstalajok alakultak ki, foltokban barna erdőtalajjal váltakozva. Mindezek nyilvánvalóan a régészeti kultúrák tájhasználatát is változatosan befolyásolva.

Településtörténet

Az Árpád-kori eredetű település (első említése 1221 – Ch néven; valószínűleg szláv személynévből keletkezett magyar névadással; 1324-ben ismét említik Chanig, 1345-ben Chanyk néven) történetét a korábbi örökségvédelmi hatástanulmány már tárgyalta, Ilon Gábor 2004-es, valamint Takács Károly 2007-es összefoglalója óta releváns információ nem merült fel. Szempontunkból talán legfontosabb itt, hogy a (kezdetben a vasvári ispánsághoz tartozó, majd) neves Ják nemzetség birtokát képező település Árpád-kori temploma ma is áll, ami (azon kívül, hogy régészeti szempontból váratlan veszélyt, kockázatot nem jelent a fejlesztések szempontjából) egyben ki is jelöli a középkori falu helyét. A 13. századi eredetű templomról 1438-ban kelt oklevél tanúbizonysága szerint elmondható, hogy szilárd falszerkezetű, akárcsak a tornya (ekkor Mihályi Péter a kegyúr). A későbbi építkezések nyomát viseli az épület műemléki felújítása során talált, és az épületen szépen bemutatott érett gótikus kő díszítő elemek, illetve egy későbbi építési periódushoz köthető, másodlagos beépítésű reneszánsz faragott kő ablakkeret.
1284-ben egy határleírásban a csatári monostor birtokaként említik. 1390-ben még a sárvári vár birtokai között találjuk. 1409-ben a Sopron megyei Mihályi család birtokába kerül, ám 1413-ban értesülünk arról, hogy Chanigh-i Domokos fia Ugrinus pert folytat a Rába melletti erdő birtoklásával kapacsoltban. 1425-ben Mihályi Domokos birtokos jobbágyainak sanyargatása miatt tiltakozik a csornai convent előtt. 1438-ban Kisfaludy Antal és Miklós számára lefoglalták Mihályi Pálfia Péter számos birtokai közül Csánigot (Chanygh) is – majd 1444-ben, Mihályi Pálfia Péter halálát követően Kisfaludyak (Csák Lászlóval együtt) birtoktesteket örököltek Csánigon is, továbbá ebből a hagyatékból értesülhetünk először a csánigi malomról, mely szintén az örökség tárgyát képezte! 1469-es csornai konvent bizonyságlevele szerint (többek között) Csánigon a Viczay, Himfy, Asszonyfalvy, Váthy és a Cziráky család tagjai hatalmaskodtak, majd 1471-ben Varbói Nagy Györgyöt kellett a Kisfaludyak csánigi birtokától eltiltani. ugyanekkor, ezzel lényegében párhuzamosan Ugrinfia János 1455-ös halát követően – fiúörökös nélkül halván el – László király a lányait fiasította csánigi birtokain is.
A középkor későbbi szakaszaiban a társadalmi események leképezéseként itt is számos család tűnik fel a továbbiakban birtokosként: Niczky, Guary, Vidos, Radó, Nádasdy, továbbá egytelkes nemsek által lakott. A 16. század közepétől a Ládonyi család birtoka. (Konzekvenciaként a kisebb családok birtokközpontjainak, udvarházainak jelenlétét is feltételezhetjük a középkori településen.)

A 16. században, legkésőbb 1591-től elérte a reformáció a falut, ekkortól evangélikus lelkészek látták el a falu lelki gondozását (és minden bizonnyal ekkor meszelték le a templom korábbi falfestéseit). A titulusa – vélhetően korábbiakról örökölve – Mindenszentek volt ekkor. 1646-ban rekatolizál a község, de a gyülekezet a templom épületét csak a 18. század legelején kapta vissza. Csánig mai közigazgatási területébe azóta elpusztult Árpád- és középkori települések határai is beleolvadtak. A Répcén túli területei Székás (Zekas, Székas) területét képezhette, míg a szomszédos Középfölde/Középfalu (Kuzepfalufelde, pred. Kewzepflw) inkább a keleti, ránézésre is aránytalanul elhúzott határához járulhatott hozzá.

Csánig területe a katonai felmérési térképeken:

Az első katonai felmérésen (1763-1785)

A második katonai felmérésen (1819-1869)

A harmadik katonai felmérésen (1869-1887)

Történeti kataszteri térkép (1857)

Telekméretek a településen:

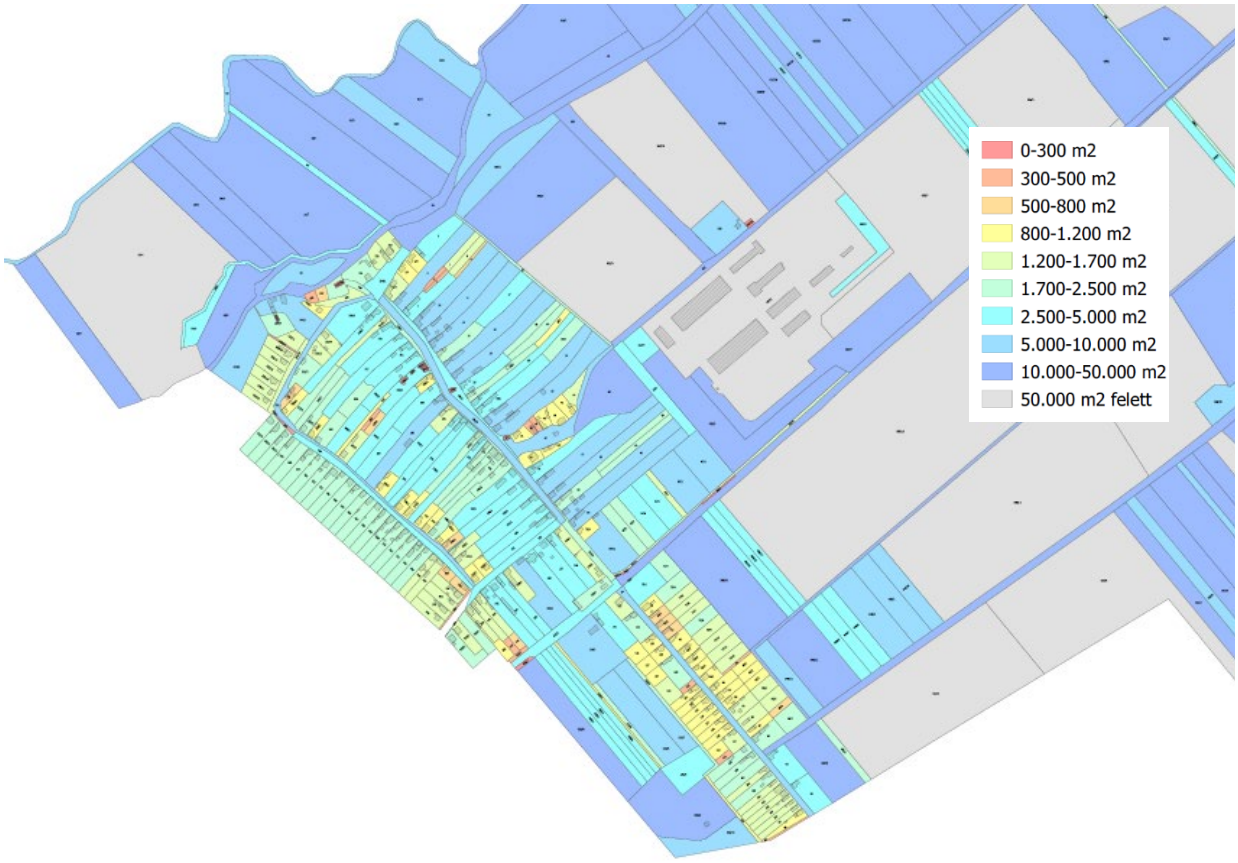

8.2 TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA

A település belterületén a lakóterületi funkciók dominálnak, jellemzően egy lakásos családiházakkal. Újabb építésű családiházak Kövecses utcában találhatóak.

Településközponti vegyes funkciókat ellátó terület nem található a településen. A település intézményeinek épületei falusias lakóövezetben találhatóak mivel, ezek az épületek méretükben, formájukban nem lépik túl a családiházas beépítések jellegét.
A gazdasági területfelhasználású területek nemtalálhatók Csánigon.

Jelentősebb méretű különleges területfelhasználású terület a településen a vasút mellett található sportpálya, valamint mezőgazdasági major területe. Emellett különleges területfelhasználású terület még a temető területe.

A település észak keleti részén található még nagy kiterjedésű tó és a környékén tervezett üdülő terület.

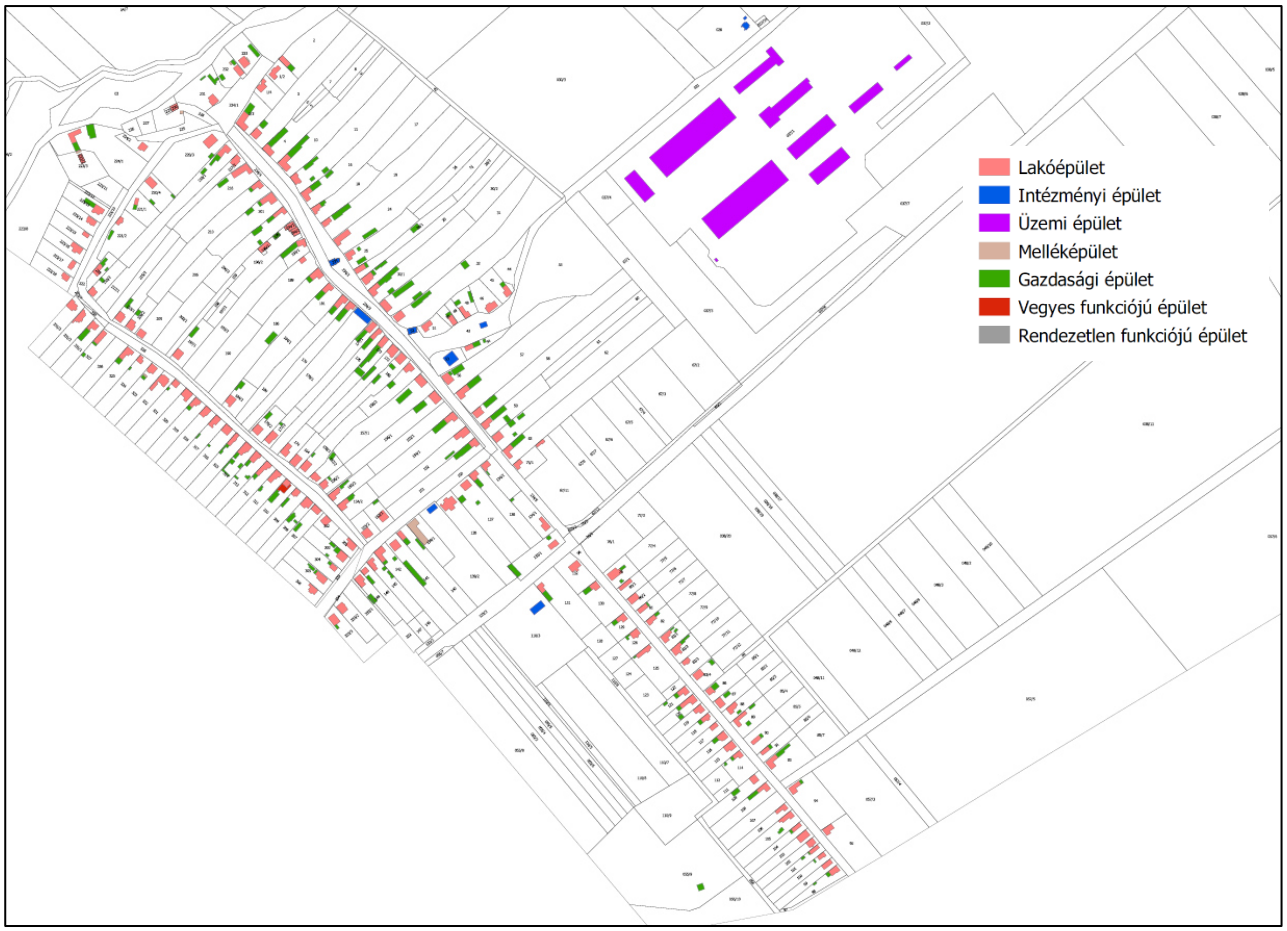

Tulajdonjogi vizsgálat:

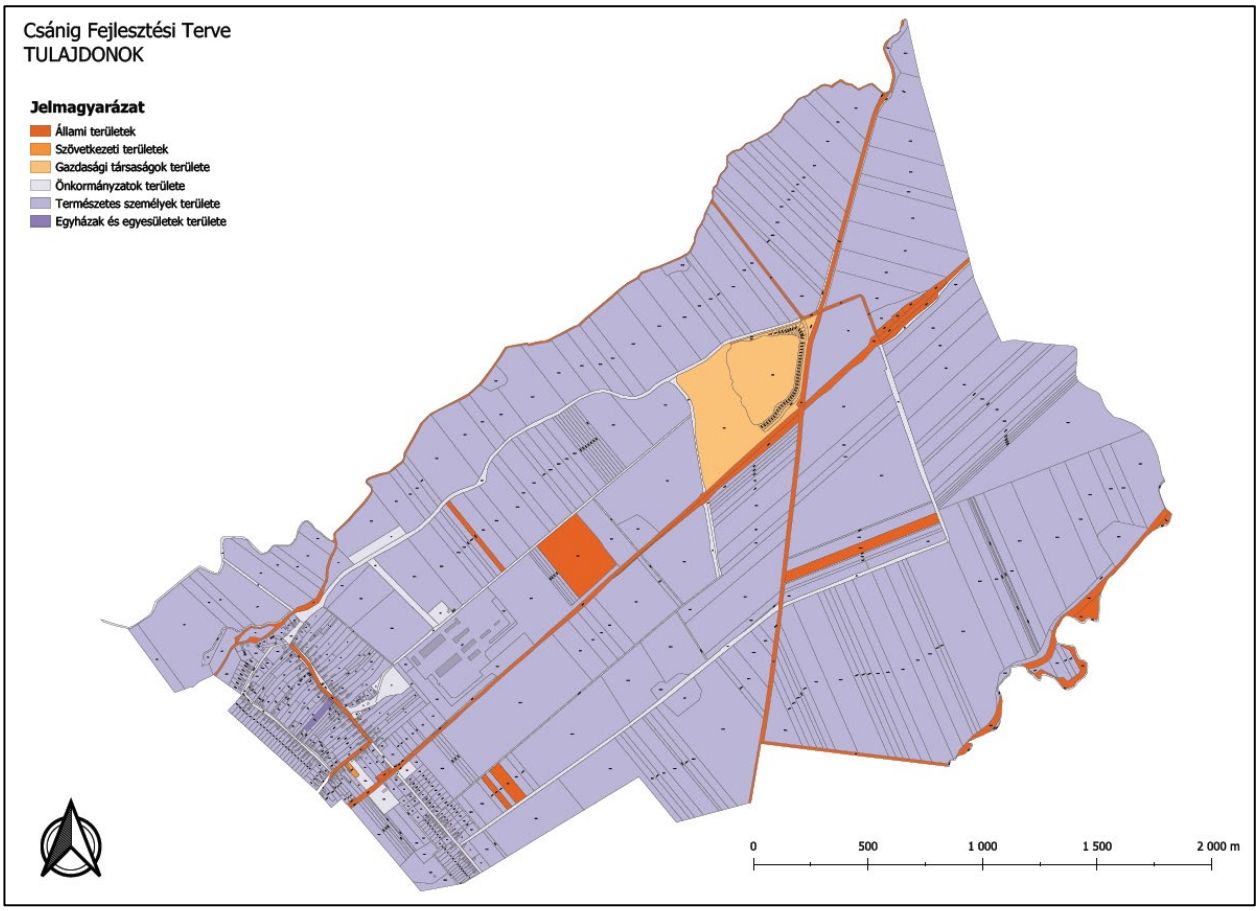

Művelési ágak vizsgálata:

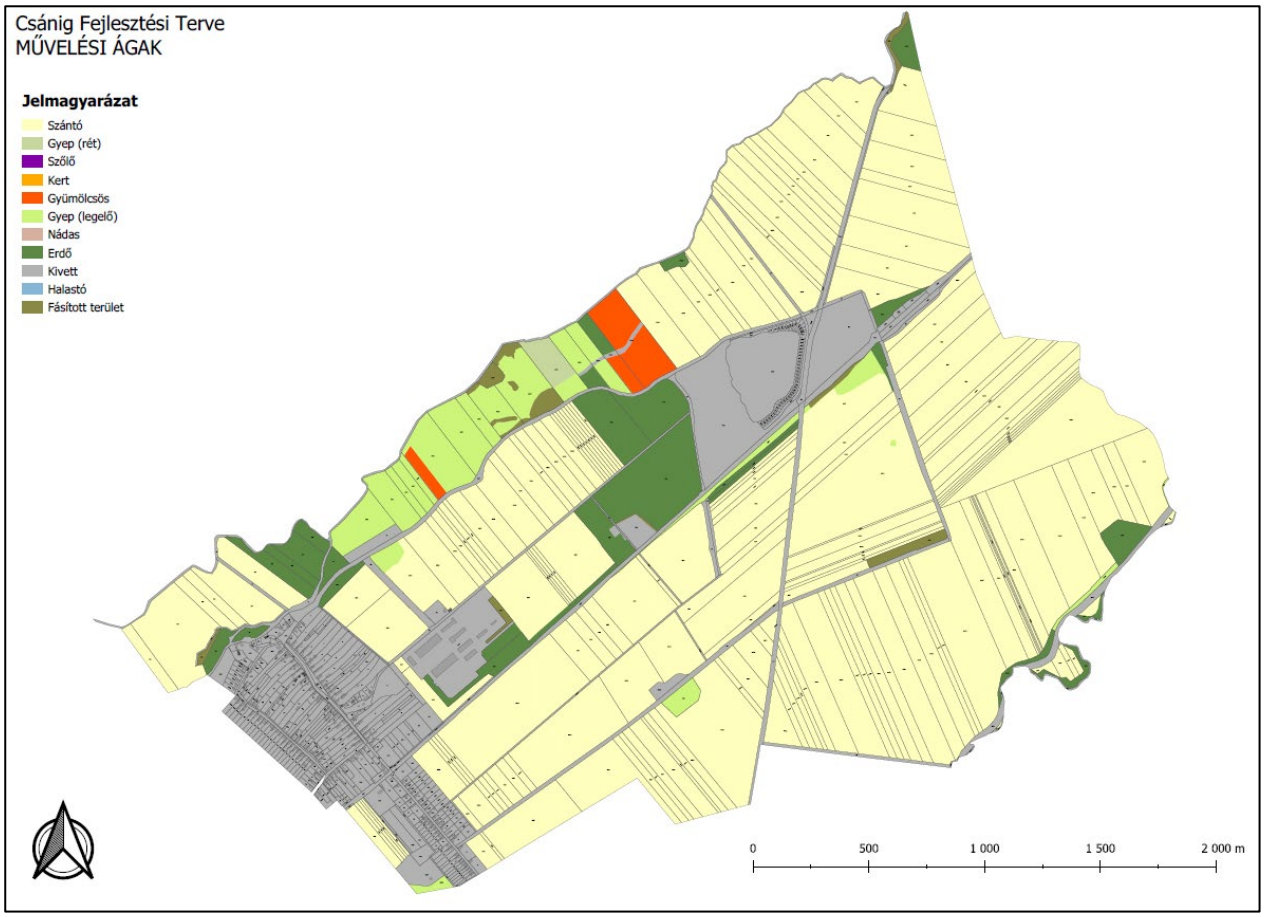

8.3 AZ ÉPÜLETÁLLOMÁNY ÉS BEÉPÍTÉSI JELLEMZŐK

Lakásállomány (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

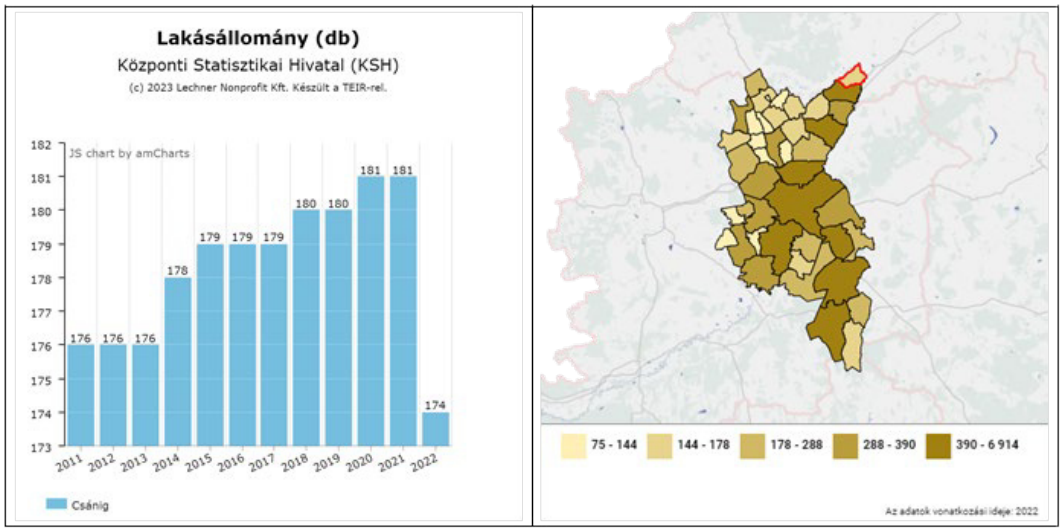

Lakónépesség, 100 lakásra (fő) TEIR mutatók

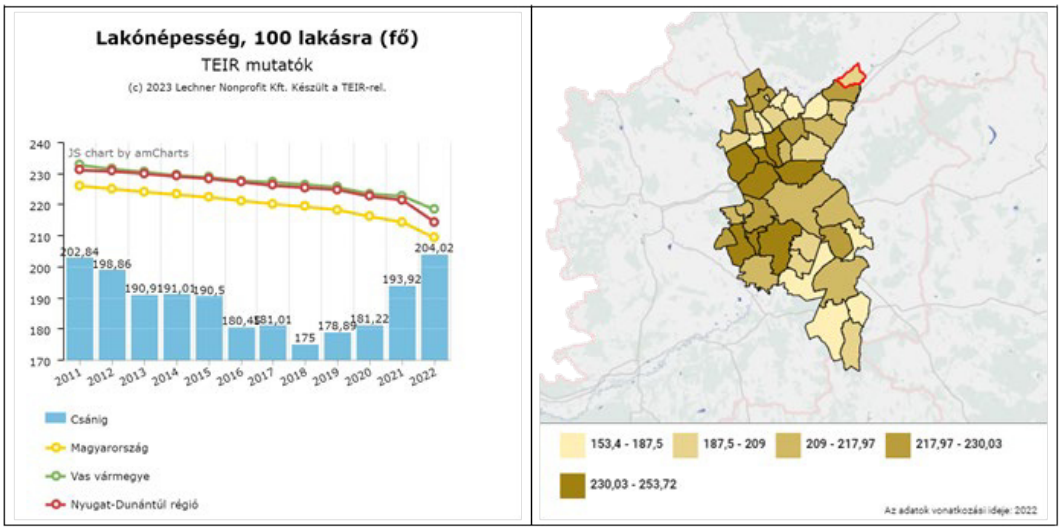

Az év folyamán épített lakás, 1000 lakásra (db) TEIR mutatók

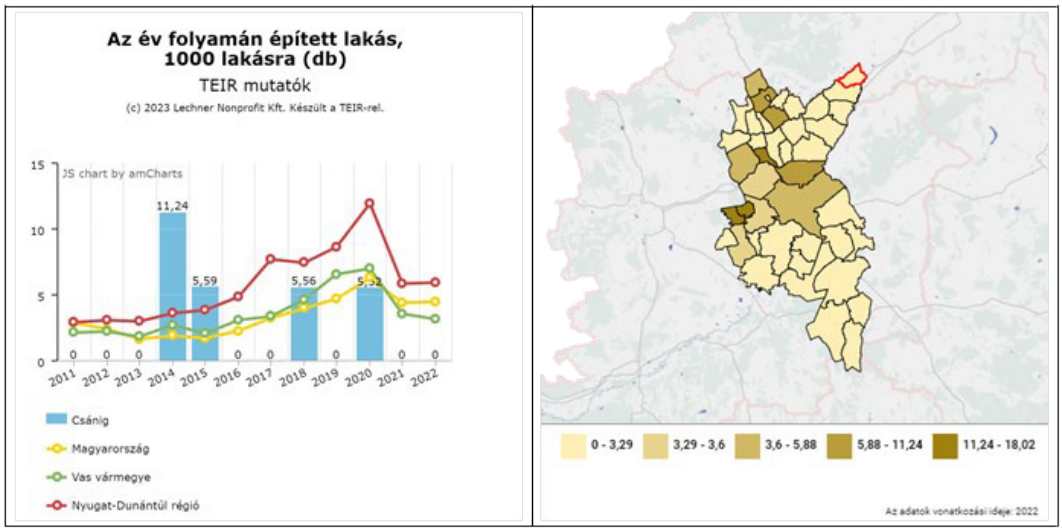

8.4 AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VIZSGÁLATA

Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A településterv készítésével egyidőben örökségvédelmi hatástanulmány készül a településre.

Történeti leírás, régészeti örökség
A régészeti hatástanulmányban található.

Kialakult településrész
Csánig épített környezete - egységesen kialakult lakóterület: egyedi telkeken általában oldalhatáron álló házak nagy kertekkel képezik a település ezen hangulatos, magas életminőségű szövetét. Az átépülések során az utcakép elkerülhetetlen eleme a ’60-as évek modern építészetének általánosan elterjedt típusa - a 10 -szer 10 méteres kontyolt kockaház. Szerencsére a ’70-es- ’80-as évek több divatirányzata is elkerülte a települést: két szintes, rossz arányú házak, emeleten utcára néző erkéllyel, eltolt félnyeregtetős épületek nem találhatók Csánigon és a „szoc-reál“ ikerházak vagy az ún. mai amerikai típusú CK házak, továbbá a mediterrán neo-kúriák sem jelentek még meg tömegével a településen. Fel kell készülni azonban arra, hogy felmerül az igény

a legújabb divat szerinti fekete ablakos lapostetős jelenségek építésére is, mivel ezen irányzat kissé manipulált „hívószava”: - a környezet védelem és az energia-hatékonyság. Igény lehet az egy telken több lakóegység elhelyezésére is, amely alapjaiban változtatná meg a településszerkezet. Összefoglalásul elmondhatjuk, hogy a település megőrizte a természethez alkalmazkodó történeti úthálózatát, emberi léptékű tereit, térfalait és kifejezetten gazdagon díszített, értékes épületállománnyal rendelkezik. A kertek, közterületek virágosak, gondozottak.

Védett ingatlanok

Az adatokat a Miniszterelnökség, Építészeti, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság által kezelt kulturális örökség ingatlan elemeinek hatósági nyilvántartása szolgáltatja.

Mindenszentek templom
2013-ban kezdődött meg a templom felújítása. A restaurálás során sok bizonyíték került elő arra vonatkozóan, hogy a templom Árpád-kori jegyeket hordoz. Aztán az idő múlásával felrakodott stílusjegyek is megjelentek: A déli homlokzaton befalazott kapu, román kori ablakok, reneszánsz párkánykő, valamint a szentélyben a középkori falfestések. A meszelés alól előkerült reformáció korából származó felirat is erről tanúskodik: “Légy hű mindhalálig és neked adom az életnek koronáját.” 1700-as évek végéig használták a templomot az evangélikusok. Egy korábbi átépítés jegyeire is fény derült, egy befalazott 1860-as évekből származó, itt megtalált pénzérme által.

Az örökségi, mint érték fenntartása és fejlesztése szempontjából alapvető, hogy a helyi társadalom a maga szintjén és képességei szerint ezeket az elemeket egyértelműen értékként azonosítsa, múltjának, vagy jelenének kiemelt hordozóiként tekintsen rá. Ez az alapfeltétele annak, hogy a településen jelen lévő bármely érték megőrzése, bemutatása és fejlesztése a helyben élőkben gyökerező szándékként megfogalmazódjon. Szakrális építészet csak az Ég és a Föld jegyben járásával jöhet létre. Ez az a kegyelmi állapot, amikor az alkotó, felismeri és értelmezni tudja a hely élet-energetikai rendszerét. Ezen valós ismeretből eredeztethető minden tovább következményi: így a hely kiválasztása, a szakrális tér méretének, arányrendszerének, valamint részletképzésének meghatározása is. Településközpontok és kapuk, gázlók, kőkeresztek, utcák vonalvezetése, később a templomok is e rend szerint kerülhettek összhangba a teremtő renddel. Mindennemű

fejlesztés első lépése az értékek rögzítése kell, legyen. Minden megújulás csakis a múltból eredeztethető, a megőrzött történelmi és kulturális értékekre kell építkezni.

Település (Településrész)	Helyrajzi szám
Csánig	**235**

VÁRMEGYE	TELEPÜLÉS (TELEPÜLÉSRÉSZ)	HELYRAJZI SZÁM	VÉDETT ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK NEVE	VÉDETTSÉG JOGI JELLEGE	TÖRZSSZÁM	AZONOSÍTÓ	VÉDÉS ÉVE
Vas	Csánig	235	Római katolikus templom	műemlék	10935	8862	1997

Helyi védelem alatt álló, és arra javasolt objektumok a következők:

1 . melléklet a 8 ./2018 . (XI.13.) önkormányzati rendelethe

Helyi védelem alá helyezett értékek jegyzéke

S.sz.	Érték megnevezése	Cím	Hrsz.	Védelmi kategória	Fotó
1.	Lakóház	Malom utca 1.	2	H1	
2.	Lakóház	Fő utca 48.	1/3	H1	
3.	Lakóház	Fő utca 53.	216	H1	
4.	Lakóház	Fő.utca.35.	181	H2	
5.	Evangélikus iskola	Fő.utca.29.	178/1	H2	
6.	Lakóház	Fő.utca.23.	173	H1	
7.	Pajta	Fő.utca.22.	31	H1	
8.	Harangok	Fő.utca	53	H4	
9.	Evangélikus imaház	Fő.utca	52	H2	
10.	Emlékmű	Petőfi utca	53	H4	
11.	volt Malom	Malom utca	224/1	H1	
12.	Lakóház	Kövecses utca 33 .	108	H1	

9 KÖRNYEZETI ÁLLAPOT-JELLEMZŐK

Felszíni és felszín alatti vizek védelme

Az Országos területrendezési Tervről szóló **2018. évi CXXXIX. törvény** szerint Csánig község közigazgatási területét nem érinti az országos vízminőség-védelmi terület övezete.

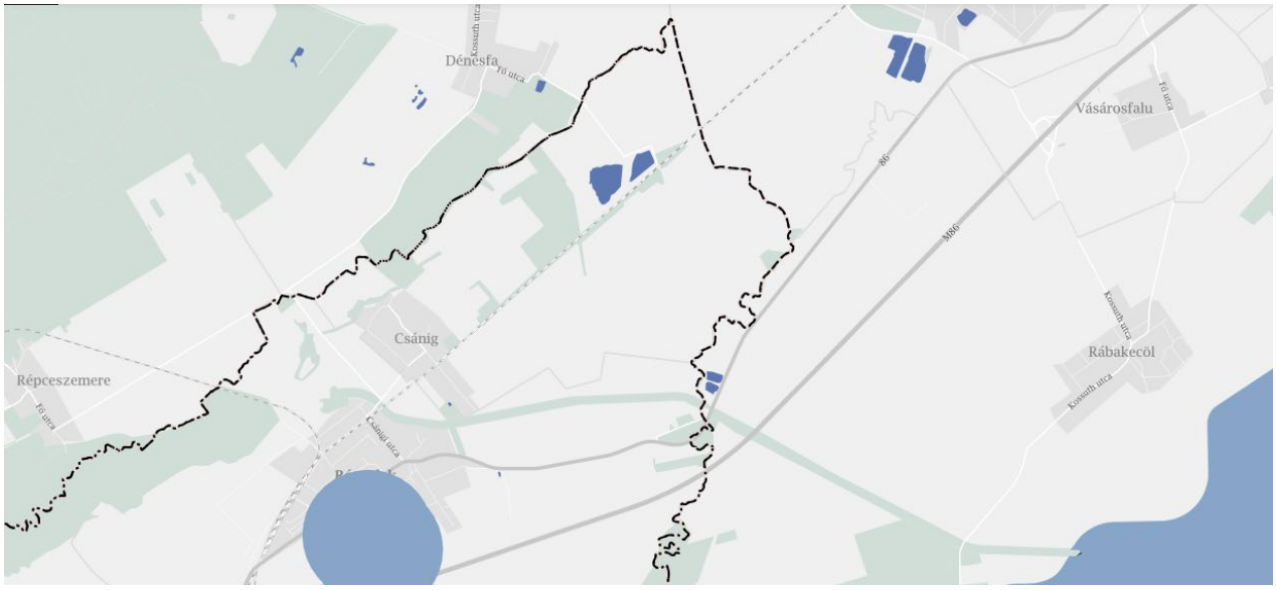

Természetföldrajzi szempontból a Nyugat-magyarországi-peremvidék nagytáj és a Sopron-Vasi síkság középtáj része. A település a Répce-sík és az Ikva-sík valamint a Rába-völgy találkozásánál helyezkedik el.

A Rába teraszos síkság domborzata felszíni arculata meglehetősen egyveretű, átlagos magassága 180mBf. A Rába teraszos síkság nyugati irányból kíséri a megye középső térségében keresztülhúzódó Rába-völgyet, amely a Nyugat-Dunántúl legnagyobb völgye. A Rába-völgy sajátos jellemzője, hogy a völgytalp széles és esése igen jelentős. A széles völgysík erősen szabdalt, mikroformákban igen gazdag. A széles völgysík mikroreliefjét élő és elsorvadt holtágak és fattyúágak kusza hálózata, a különböző korú morotvagenerációk és morotvatavak sorozata, az ártéri erdővel benőtt hajdani meanderek sokasága, a lefolyástalan vagy rossz lefolyású tőzeglápos, zsombékos, vizenyős lapos mélyedések zegzugos labirintusai, valamint a mocsaras süllyedékek szövődményei teszik változatossá. A Rábai teraszos síkság kistáj legértékesebb nyersanyaga a folyóvízi kavics, mely betonkavicsnak kiválóan alkalmas.

A település legfontosabb vízfolyásai a Rába mellékágai: Répce, Kis-Rába és a Repceárapasztó és a Kőris patak. A Rába a Passaili-Alpok délkeleti lejtőjén ered, 1300 méter magasságban. A folyó a medencében középszakasz jellegűnek tekinthető. Az eredetileg széles sávban meanderező folyót napjainkban Sárvártól északra sok helyen gátak szabályozzák.

A Rába folyó Sárvár alatti szakasza korábban Nick térségében két ágra szakadt, a Rábára és a Kis-Rábára. A Rába folyó magyarországi szakaszának legjelentősebb vízhasználata a KisRába vízpótló rendszer vízigénye. A ténylegesen kivett vízmennyiség sokszor jelentősen elmarad az engedélyezett 8m3/s-tól. Szabályozható vízkivételre az 1930-as évektől, a nicki duzzasztómű megépülésétől van lehetőség. A vízpótló rendszeren lévő vízigények, így a vízkivétel üzemrendje azóta többször megváltozott. Eleinte elsősorban a térségben működő vízimalmok vízigényét elégítette ki, majd a mezőgazdasági területek növekedésével öntözőrendszerként működött. A privatizáció után a mezőgazdaság átalakulásával az öntözési igény csökkent, de megjelentek más

típusú vízhasználatok. A Kapuváron működő vízerőmű állandó vízhozamot kíván az üzemeléséhez. A 90-es évek végén a Fertő-Hanság Nemzeti Park élőhely-rekonstrukciók létesítésébe kezdett, amelyek a Hanságra jellemző ökoszisztémáknak megfelelő környezet kialakítását jelentik. Ezeket ma már mérnöki létesítmények üzemeltetésével lehet fenntartani, s vízigényüket ökológiai vízigényként a KisRába rendszer biztosítja. A térségben több kisebb-nagyobb halastó is létesült, s ezek vízpótlása is e rendszeren keresztül történik. Természetesen mindezek mellett megmaradtak a korábban jellemző öntözési igények is. Keleten a meanderező Kis-Rába, Répce-árapasztó köti össze a Répce vízfolyással. A folyó a medencében kialakított völgyében középszakasz jellegűvé válik és erősen felkavicsol. A Rába Nicki duzzasztójának regionális nagyságrendben is kiemelkedő vízkészletgazdálkodási, gazdasági és ökológiai jelentősége van. A Kis-Rába, Keszeg-ér, Répce főgerincvonalakon a Hanság-medencébe átkormányzott Rába víz biztosítja kisvizes időszakban a Rábca teljes szakaszán az élővíz jelentős részét.

Ezeken kívül a településen található tavak a jelentősebb felszíni vizek, melyek vízminőségéről konkrét adatok nincsenek. Mivel ezek is a talajvízből táplálkoznak, nagyrészt ugyanazok a hatások érik őket, mint a fent felsorolt árkokat, csatornákat.

Ipari eredetű szennyeződés jelenleg nem ismeretes a területen. A mezőgazdaság szennyezőanyag felhasználása is erőteljesen lecsökkent az utóbbi években.

A település a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet és a 27/2004 (XII.25.) KvVm r. melléklete alapján felszín alatti víz szempontjából **érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekszik**.

(A csatornahálózat a településen kiépült.)

Levegőtisztaság és védelme

A 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet jelöli ki Magyarországon azokat a területeket, amelyeken belül a légszennyező anyagok koncentrációja egy bizonyos tartományba esik. Ezeket a területeket a rendelet légszennyezettségi zónákba, illetve agglomerációba sorolja. Hazánkban összesen 9 légszennyezettségi zóna és 1 agglomeráció található.

1. Budapest és környéke agglomeráció
2. Győr-Mosonmagyaróvár zóna
3. Komárom-Tatabánya-Esztergom zóna
4. Székesfehérvár-Veszprém zóna
5. Dunaújváros környéke zóna
6. Pécs környéke zóna
7. –
8. Sajó völgye zóna
9. Debrecen környéke zóna
10. Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat zóna
11. Kijelölt városok zóna (Ajka, Baja, Eger, Kaposvár, Kecskemét, Nyíregyháza, Békéscsaba, Salgótarján, Sopron, Szeged, Szombathely, Szolnok, Zalaegerszeg)

A szennyezőanyagok koncentrációját, illetve a mérőpontok számát ezekre a zónákra vonatkoztatva kell meghatározni. A zónákat és agglomerációt a rendelet 2. mellékletében felsorolt települések közigazgatási határa határozza meg.

A 7. Visonta környéke zóna a **8/2010. (III.31.) KvVM rendelet** értelmében 2010-ben megszüntetésre került.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló rendelet összhangban van az **Európai Parlament és a Tanács 2008/50/EK irányelvével** valamint az **Európai Parlament és a Tanács 2004/107/EK irányelvével**.

A zónák és agglomeráció elhelyezkedése az alábbi térképen látható, mely szerint Csánig a 10-es számú zónába tartozik:

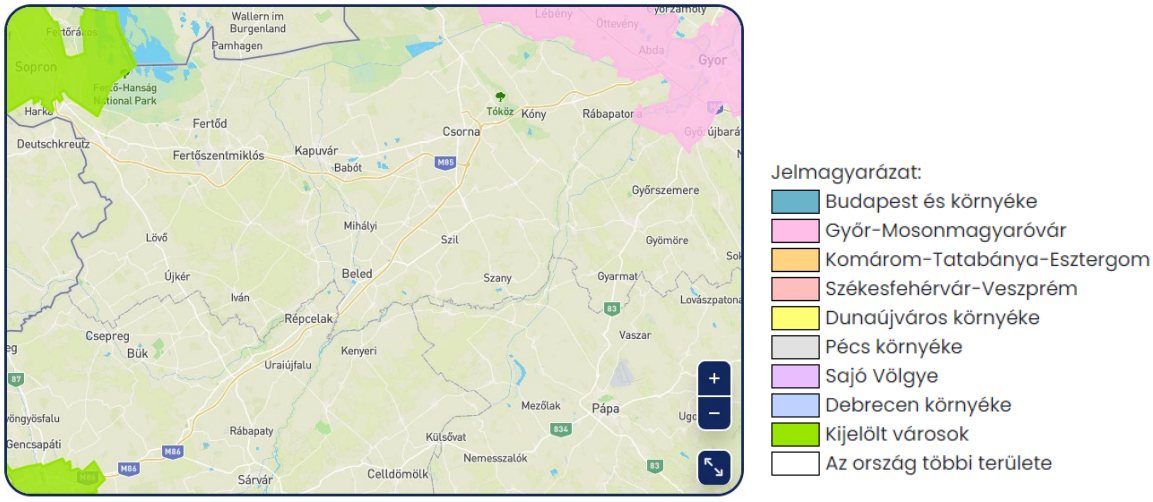

A mezőgazdasági területekről esetenként felszálló port a településen található szépszámú zöldfelületén lévő lombos növényzet nagyrészt kiszűri a levegőből.

A gázhálózat kiépülésével a háztartások nagy többsége átállt a környezetkímélő fűtési módra, így a fűtésből eredő légszennyezettség minimális a településen. A kén-dioxid és szén-monoxid emisszió a hagyományos vegyes tüzelésű fűtés megszűnésével lecsökkent.

A településen egyéb ipari mértékű szennyezőanyag kibocsátás nincs.

<u>Talajvédelem</u>

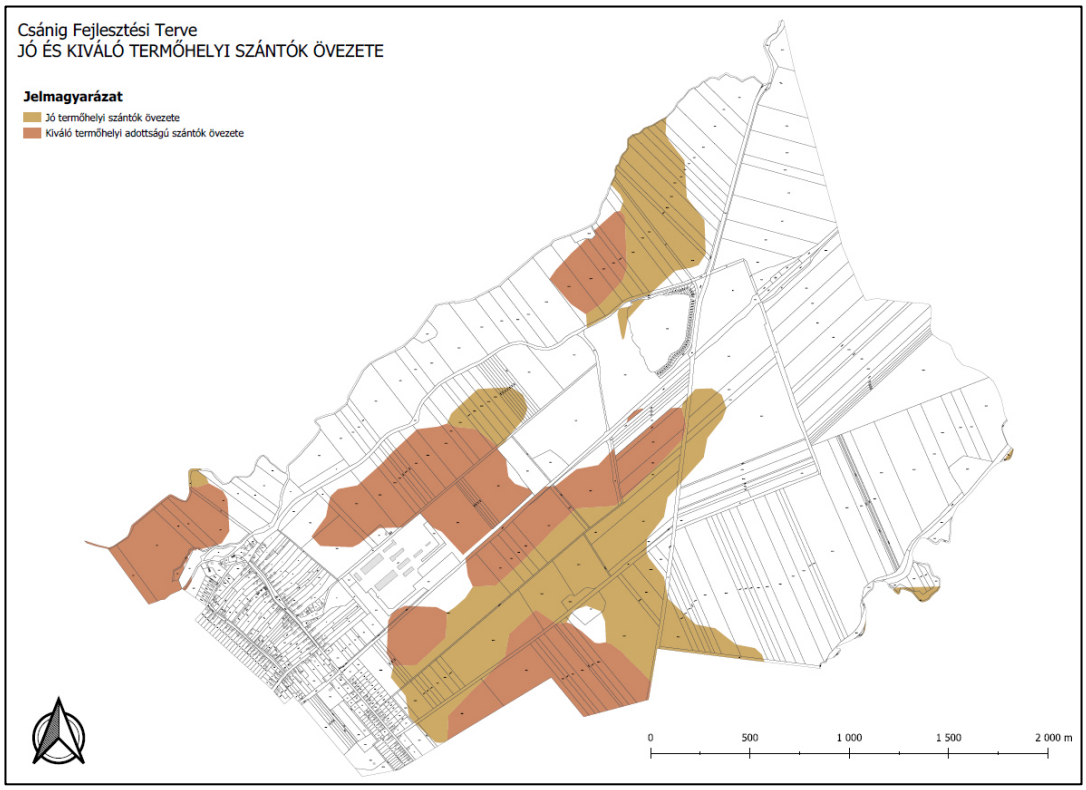

A mélyszerkezeteket uraló kristályos és üledékes kőzetekre a miocén kori folyamatos süllyedés több mint 1000 méter vastag tengeri/tavi üledéket halmozott fel a Kisalföld közepén. A felső miocén végén kialakuló sekély tó két lefolyását Stájer-medence és a Keszthelyi-hegység közötti vízválasztó kiemelkedése elzárta a déli iránytól. A maradványtavakkal borított felszínre a pliocénben megérkeztek az Alpokból hordalékot szállító folyók, s fennmaradt keleti irányú lefolyás mellett a területet feltöltötte és hordalékkúpokat épített. A hordalékkúp építés a pleisztocénben fokozódott.

Az Ősrépce és Ősrába nem egységes süllyedéket töltött föl – térben és időben elkülönülő hordalékkúpok (ami a pleisztocén szoliflukciós jelenségek terítették el viszonylagos síkká) közötti mélyedéseket töltögették fel a folyók. (Megjegyzés: ezek a régi eredetű hordalékkúpok a legalkalmasabbak a régészeti lelőhelyek fellelésére, mait a legújabb kori, régészeti szempontból meddő, maximum áthalmozott anyagokat rejtő recens hordalékaival.)

Az újpleisztocénben a kibillenő Rába-vonalnál a szekvencia különböző fokain álló mellékvízfolyások alakítottak ki a völgyeiket. A kelet felé a kavicstakarós síkság lejtősödő lejtővel olvad bele a Rába völgylapályának kavicstakarójába.

A vázolt felszínen a régi kavicshordalékon, illetve a hordalékok közötti kevert szórt lepelkavics illetve homok fedi, ezen az alapkőzeten ártéri helyzettől függően réti- és öntéstalajok alakultak ki, foltokban barna erdőtalajjal váltakozva. Mindezek nyilvánvalóan a régészeti kultúrák tájhasználatát is változatosan befolyásolva.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény (a továbbiakban Kvt.) 14. § (1) bekezdése kimondja, hogy „a föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira”. Általános érvényű elv, hogy a föld védelme szempontjából meghatározó a termőföldek mennyiségi és minőség védelme.

Zaj- és rezgésterhelés

Üzemi tevékenységből származó zajemisszió:

A területen káros mértékű zajterhelésről nincs információ.

Közúti gépjármű-közlekedés környezeti zajterhelése:

A területen jelenleg a közúti zajterhelés nem éri el a megengedett határokat.

A településen általános érvényű, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet előírásait, a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékeinek betarthatóságát biztosítani kell.

Sugárzás védelem

A településen sugárzást indukáló tevékenység nincs és nem is tervezett, védett területek nem kerültek kijelölésre.

Hulladékkezelés

Csánig közigazgatási területén a hulladékok gyűjtése és kezelése megoldott, a tervezett fejlesztési területek a szervezett hulladékgazdálkodási rendszerbe bekapcsolhatók.

Az STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. a nyugat-dunántúli régióban, összesen 261 településen látja el kijelölt közszolgáltatóként a hulladék közszolgáltatási feladatokat, köztük Csánig településen is. A szemét a soproni hulladéklerakóba kerül elszállításra.

A kommunális hulladék gyűjtésének szabályait a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény és a települések önkormányzati rendeletei határozzák meg. A közszolgáltató feladata a kommunális hulladékgyűjtésre rendszeresített járatok törvényben foglaltak szerinti szervezése, a hulladék gyűjtése, kezelése és ártalmatlanítása.

Szelektív sziget Csánigon a Fő utca - Petőfi S. utca sarkán található

A **szennyvizek** kezelése egyedileg megoldott, mivel a településen nem épült ki még a szennyvízcsatorna hálózat

Veszélyes hulladékok elsősorban az állattartás és egyéb mezőgazdasági üzemi tevékenységek során keletkeznek. Az elhullott állatok a győri ATEV telepen kerülnek ártalmatlanításra.

A hulladékgazdálkodási szempontokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) által megfogalmazott általános szabályok szerint, valamint a hatályos felhatalmazó rendelkezésekben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet és a Ht. 88. § (1) pontja szerintieknek megfelelően kell alkalmazni.

Lakosságtól elszállított települési hulladék (tonna) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

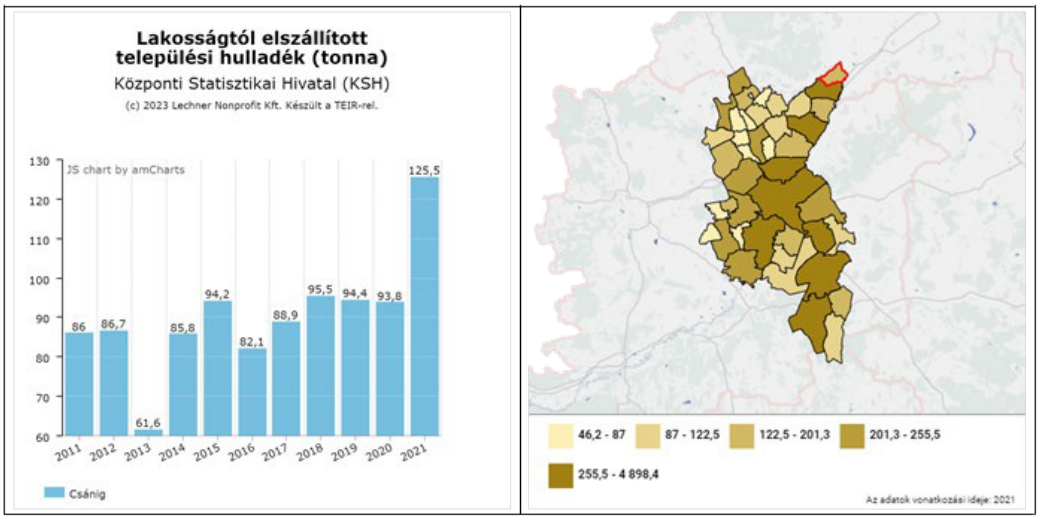

Lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék, egy lakosra (tonna) TEIR mutatók

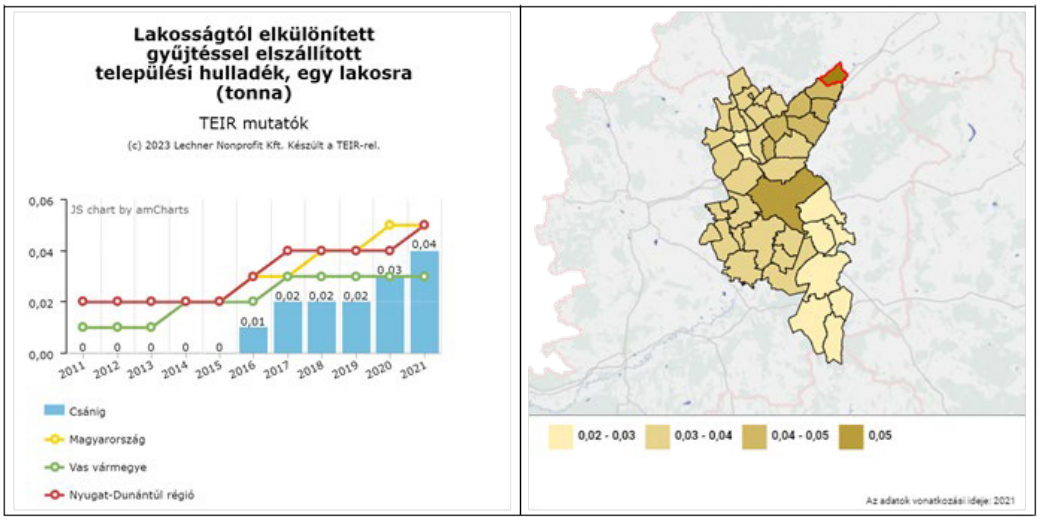

Lakosságtól elszállított települési hulladék aránya (százalék) TEIR mutatók

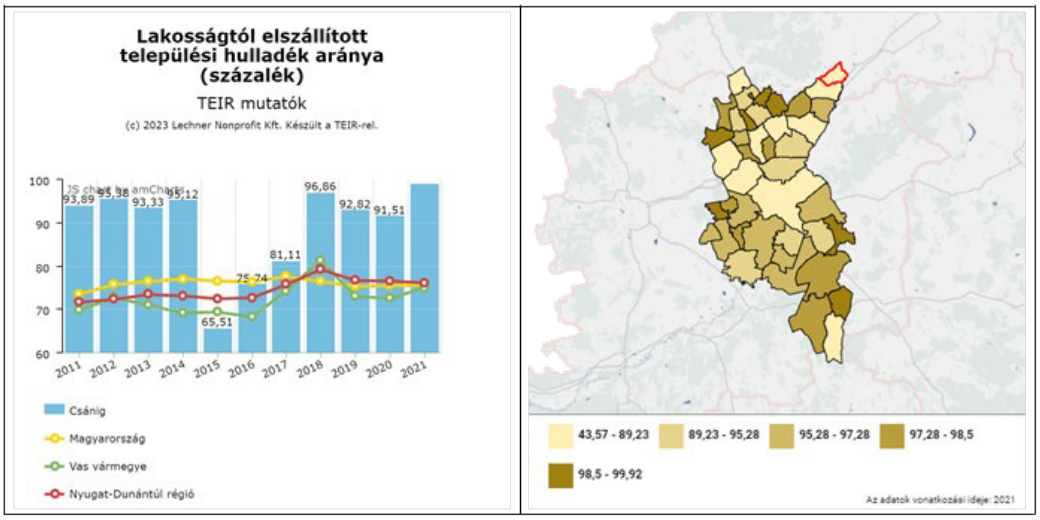

Lakosságtól szelektíven elszállított települési hulladék aránya (százalék) TEIR mutatók

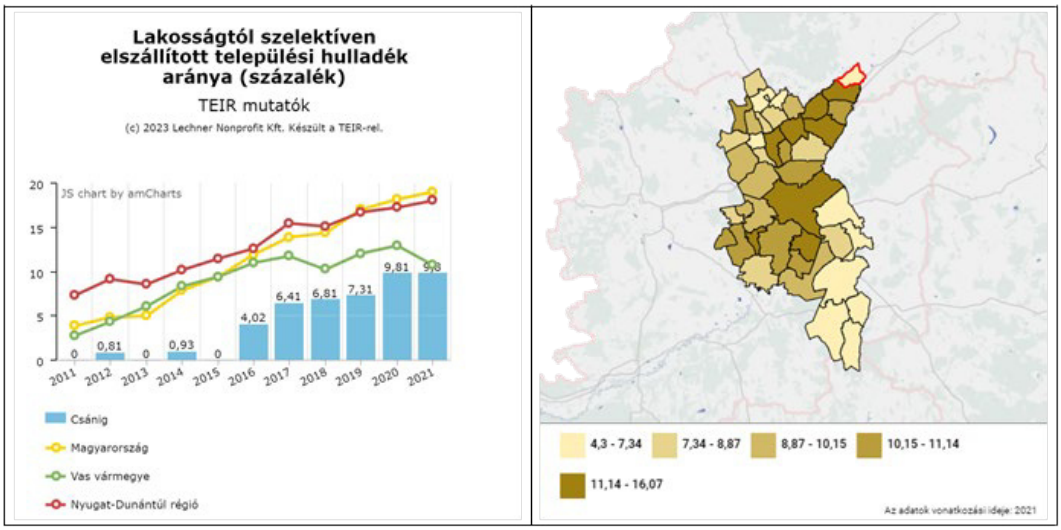

Veszélyes hulladékok keletkezett mennyisége (kg) Technológiai és Ipari Minisztérium (TIM)

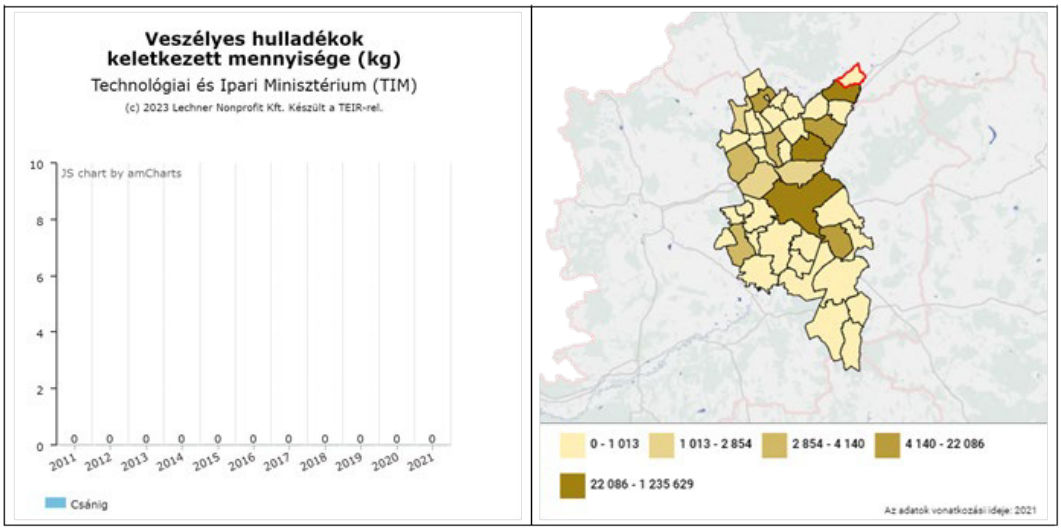

Vizuális környezetterhelés

Vizuális környezetterhelésről jelenleg nincs tudomás a településen.

Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A településen jelenleg érzékelhető konfliktus nincs, a külterületek használta során jelentősen eltérő használat nem tapasztalható.

10 A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK ÉS ÖRÖKSÉG, JELLEMZŐ TÁJKARAKTER, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZAT

A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

Természeti adottságok:

Csánig község Vas vármegyében található, 'Magyarország kistájainak katasztere' szerint a Kapuvári-sík kistáj része.

Domborzat, földtani-és talajtani adottságok

A kistáj magasártéri helyzetű medencesíkság. A felszín tszf-i magassága É-on 115-118 m, D-en 130-135 m között van, tehát D-ről É-ra lejt. Legmagasabb pontja: 141 m (Répcelak mellett). A relatív relief értéke csak a terület néhány százalékában haladja meg a 2 m/km^2-t. A felszín tagoltságát csak a sűrű (0,5 km/km^2) csatornahálózat képviseli. A domborzat a területhasznosítást nem befolyásolja.
A terület a Rába É-nak lejtő, megsüllyedt, jelenkori folyóvízi üledékkel, főleg iszappal borított hordalékkúplejtője. Alattuk mintegy 10-50 m vastag, jó víztározó homokos-kavicsos pleisztocén üledékréteg fekszik, de a mélyebb pannóniai üledékek között is vannak víztározók. Mélyszerkezetének sajátos képződménye a Mihályi-hát, ahol egy kismértékben átalakult, vastag paleozoos rétegsor található. Pásztori térségében a késő-miocénben folyamatosan trachitvulkán működött. A kistáj geotermikus értékei az országos átlagot valamivel meghaladják.
A kistájban túlnyomó részben a réti, a réti öntés és a nyers öntés talajok előfordulása a jellemző. Hozamuk elsősorban kötöttségük függvénye, általában jó termékenységűek. A réti öntések mechanikai összetétele agyagos vályog. Vízgazdálkodásukra a gyenge vízvezető és a nagy vízraktározó képesség jellemző. Túlnyomórészt szántóterületek. A Rába-ártér nyers öntés talajai vályog mechanikai összetételűek és kedvező vízgazdálkodásúak. A táj peremi részein kavicsra települt iszapon, iszapos homokon agyagbemosódásos barna erdőtalajok találhatók. Termőképességük az összecementálódott, felszín közeli kavicsréteg miatt igen gyenge. Vízgazdálkodásuk is szélsőségesen kedvezőtlen. Kémhatásuk erősen savanyú. Erdő és legelő hasznosításuk lehetséges.

Éghajlat:

Mérsékelten meleg, mérsékelten száraz éghajlatú kistáj. A napsütéses órák évi összege mintegy 1900. Nyáron 730-760, télen 180 óra napfényösszeg várható. Az évi középhőmérséklet 10,0°C

körül, a vegetációs időszaké 16,6-16,8°C között van. A 188 napon át tartó, 10 °C középhőmérsékletet meghaladó időszak ápr. 12-13-tól okt. 19-ig tart. A fagymentes időszak hossza átlagosan 194 nap körüli (ápr. 11.-okt. 24.). A nyári napi legmagasabb hőmérsékletek sokévi átlaga 33,0°C körüli, a téli leghidegebbeké -15,5 és -16,0 °C közötti. A csapadék évi összege 580-600 mm, a vegetációs időszakban 340-360 mm. A hótakarós napok száma a sokévi átlag alapján mintegy 30-32, a maximális hóvastagság átlaga 18 cm. Az ariditási index értéke 1,16-1,20 körüli. A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i, az átlagos szélsebesség 3-3,5 m/s körüli. Az éghajlat a gabonaféléknek, a kapásoknak és a kevésbé hőigényes kertészeti kultúráknak kedvező.

Vízrajzi adottságok:

A kistáj a Répce- Rábca vízrendszeréhez tartozik a Kisalföldön, de a D-i peremet a Répce-árapasztó csatorna torkolata és Várkesző között 17km hosszan a Rába is érinti. A Répce idetartozó szakasza mintegy 26 km, a Kis-Rábáé 36 km. A mesterséges vízfolyások között a Vármegyei- (22,5 km), a Tardosa-csatorna (12 km), a Farkas-ér (16,3 km), a Keszeg-ér (28 km) és a Linkó-ér (17 km) a fontosabbak. Mérsékelt lefolyású terület. A Répce 5,2 m3/s feletti vízhozamait a Répce-árapasztó-csatornán át a Rábába vezetik. Az árvizek időszaka a nyárelő, míg a kisvizek főleg ősszel és télen fordulnak elő. A vízminőség II. osztályú. A „talajvíz" kémiai jellege túlnyomórészt kalcium- magnézium-hidrogénkarbonátos, összes keménysége 15-25 nk°. A szulfáttartalom É-on 60 mg/1 alatti, D-en 60-300 mg/1 közötti. Felhasználhatóságát helyenként a nitráttartalom korlátozza. Az artézi kutak száma csekély. Főleg a 100 m feletti rétegek vizét termelik ki.

Növényzet:

Viszonylag homogén potenciális vegetációjú kistáj, ettől csak a peremrészeken mutatkozik eltérés. Belső területein főleg keményfás ligeterdők álltak, puhafás állományokkal, fátlan mocsarakkal, kevés lápi társulással mozaikolva. Nyugati szélén fokozatos átmenettel megjelentek a "cseri talajok" szárazabb tölgyesei, északi szélén pedig a lápi vegetáció elemei.
Mai képében dominál a szántóföldi művelés. Erdői kisalföldi mércével kiterjedtek és viszonylag jó állapotúak, a kultúrerdők aránya alacsony. Ez alól kivételt jelent a Rába ártere, ami gyakorlatilag teljesen kiszáradt, természeti értékei tönkrementek. A rétgazdálkodás megszűnt, a gyepek feltörése és beerdősítése ma is zajlik, de a meglévő állományok (pl. Osli, Bogyoszló térsége) még nagy értéket képviselnek. A sok kavicstó új, pionír élőhelyeket teremtett. Az inváziós terhelés közepes mértékű. Flórájában az alpokalji hatás jól érezhető; erre utal Répce menti ligeterdőkben a tavaszi tőzike *(Leucojum vernum),* erdei békaszem (*Omphalodes scorpioides*), hegyi veronika (*Veronica montana*), réteken a foltos orbáncfű (*Hypericum dubium*), kisvirágú pacsirtafű (*Polygala amarella*), míg a Rába mentén a hamvas éger (*Alnus incana*), kúszó sás (*Carex repens*). Egyes erdőkben, gyepekben xerotherm elemek is megtaláhatók (pázsitos nőszirom – *Iris graminea*, taréjos csormolya – *Melampyrum cristatum*, bugás macskamenta – *Nepeta nuda,* parlagi rózsa – *Rosa gallica*). Elszórtan felbukkannak a sziki élőhelyek növényei (molyhos őszirózsa – *Aster canus*, sziki kocsord – *Peucedanum officinale*), az iszaplakó (gömbösterméső szittyó – *Juncus sphaerocarpus*, iszaprojt – *Limosella aquatica*, tavaszi forrásfű – *Montia arvensis*) vagy zátonyokhöz kötődő (gyökerező erdeikáka – *Scirpus radicans*) pionírok. Figyelemreméltók az érintetlen mocsári- (mocsári kutyatej – *Euphorbia palustris*, bördős borgyökér – *Oenanthe fistulosa*) és hínárnövényzet (hegyeslevelű békaszőlő – *Potamogeton acutifolius*, tófonal – *Zannichellia palustris*) fajai.

Gyakori élőhelyek:

- Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők (RC)
- Keményfás ártéri erdők (J6)
- Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők (RB)
- Jellegtelen üde gyepek (OB)
- Mocsárrétek (D34)

Közepesen gyakori élőhelyek:

- Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások (B1a)
- Gyertyános-kocsányos tölgyesek (K1a)
- Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC)
- Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b)
- Üde és nedves cserjések (P2a)
- Nem zsombékoló magassásrétek (B5)

Ritka élőhelyek:

- Cseres kocsánytalan tölgyesek (L2a)
- Cickórós puszták (F1b)
- Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA)
- Fűz-nyár ártéri erdők (J4)
- Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál (BA)
- Fűzlápok (J1a)
- Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek (H5a)
- Homoki sztyeprétek (H5b)
- Folyómenti bokorfüzesek (J3)
- Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek (OA)
- Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete (A1)
- Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet (B2)
- Patakparti és lápi magaskórósok (D5)

Fajszám: 600-800; védett fajok száma: 20-40; özönfajok: zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster spp.),* amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*), japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria spp.),* akác (*Robinia pseudoacacia*), aranyvessző-fajok (*Solidago spp*.).

Tájtörténeti vizsgálat

Csánig település és környéke már a honfoglalás előtt is lakott volt, amit az itt napvilágra került régészeti leletek is bizonyítanak. Nevét 1221-ben említették először az oklevelek ’Chenik’ alakban írva. A falu eleinte királyi birtok volt, majd II. András adományaként a Ják nemzetség birtokába került. Később birtokosai a Niczky, a Vidos, a Garay, a Radó és a Nádasdy családok voltak.

A település tájhasználatának alakulását nyomon követhetjük az első-, második-, és harmadik katonai felmérésen.

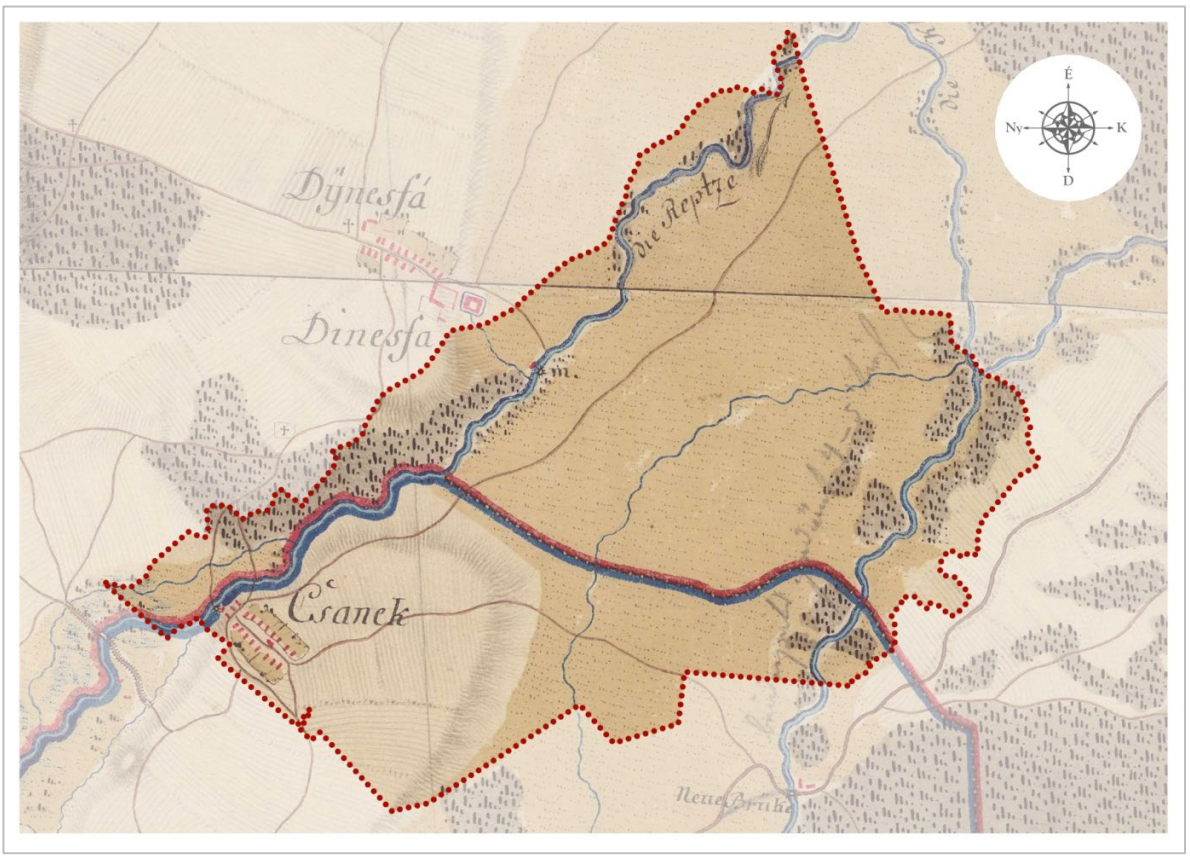

I. katonai felmérés (1782-1785)

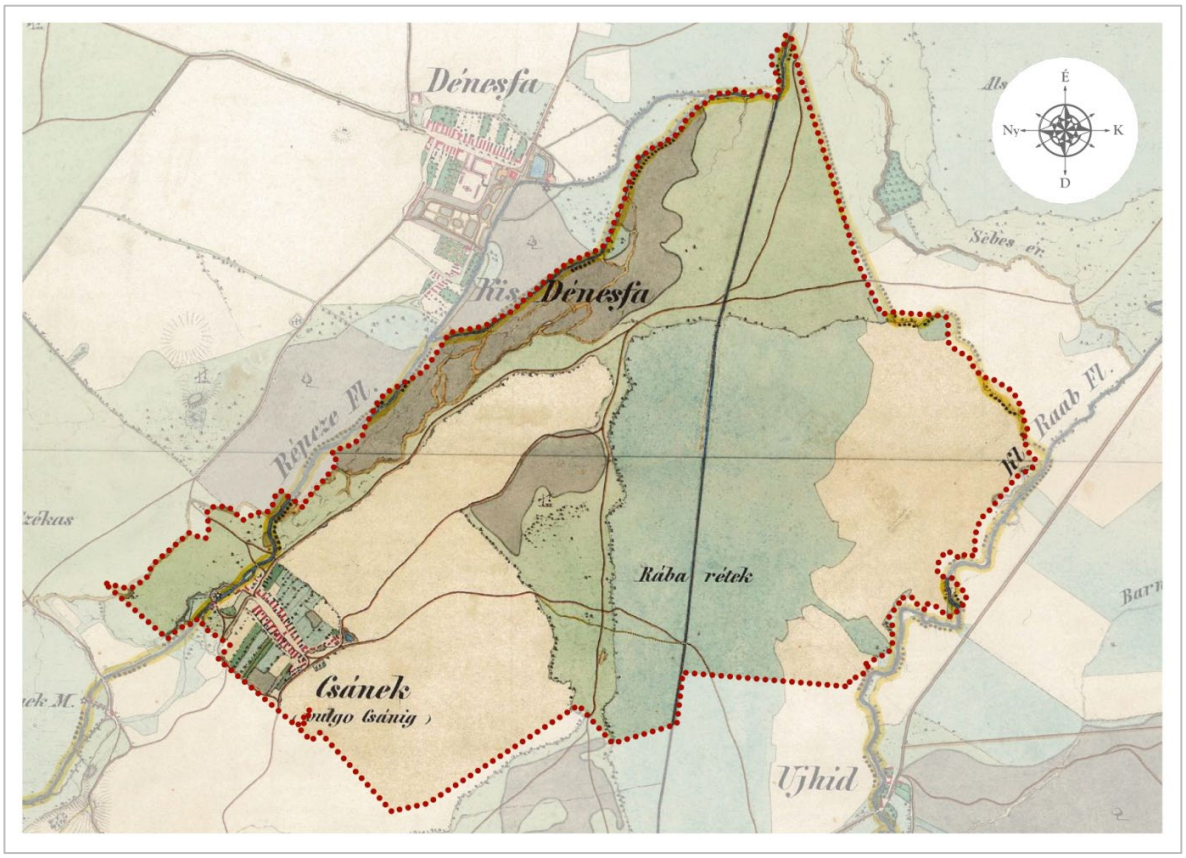

II. katonai felmérés (1819-1869)

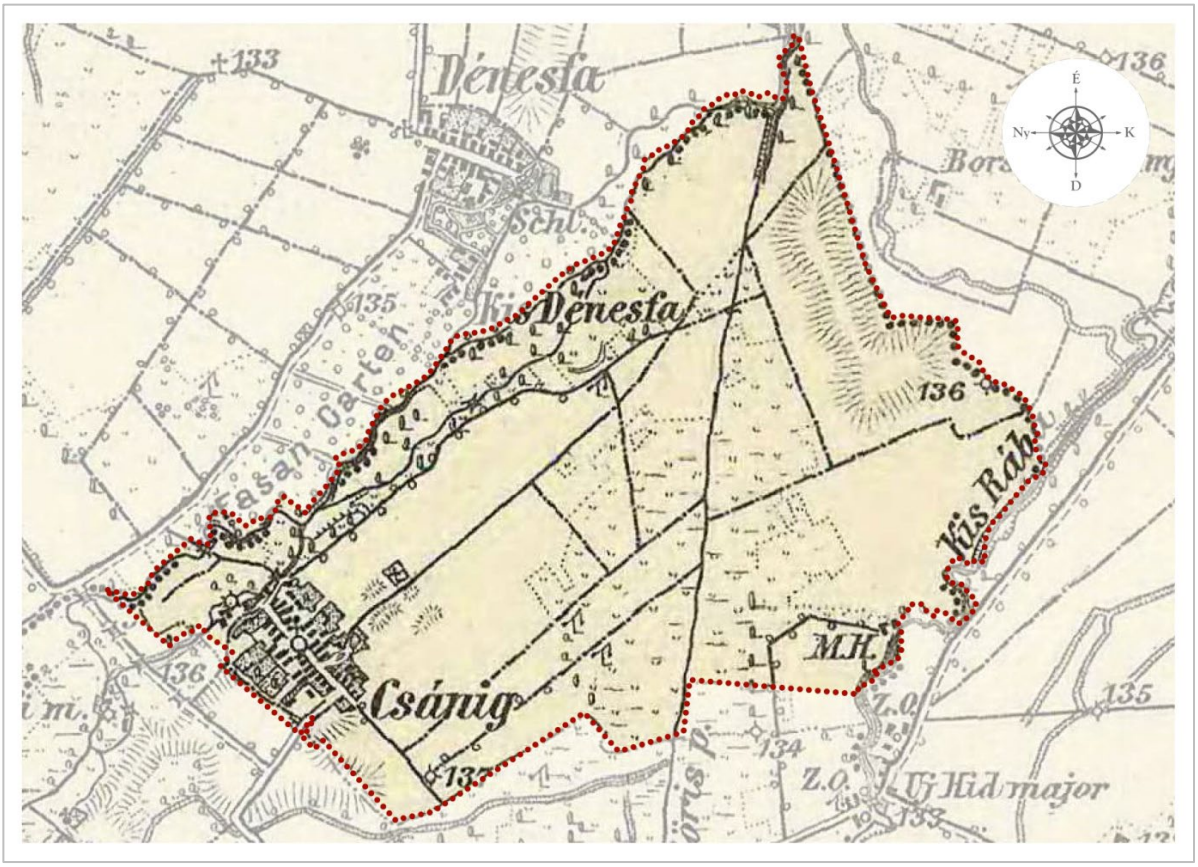

III. katonai felmérés (1869-1887)

Az I. katonai felmérésen (1782-1785) látható, hogy a település déli részének jelentős részét már ekkor is szántó alkotja. A kisebb-nagyobb erdőfoltok a vízfolyások árterére koncentrálódnak. A gyepek (kaszálók és legelők) viszonylag nagy kiterjedésűek. A vízfolyások meanderezve szelik át a tájat. A Répce patakon 2 malom is látható. A térképszelvényen megjelenik a település főutcája a templommal. A beépített rész a hosszú főutcára rendeződött épületekből áll, amelyeket kertek szegélyeznek.

A II. katonai felmérésen (1819-1869) szintén a szántóföldi művelés és a gyepgazdálkodás a két legmeghatározóbb területhasználati forma. A szántók területe jelentősen növekszik. Az erdők területi aránya nagyjából változatlan, de nagyobb területi egységben láthatók. A legelőkön gémeskutat jelölnek. A legjelentősebb változás a Kőris-patak ábrázolásában fedezhető fel, mivel az I. katonai felméréshez képest itt nyílegyenes, szabályos vonalvezetésű a patak nyomvonala. A falu kismértékben növekszik, érdekes elem, hogy a temető máshol jelölt, mint ahol ma található. A táj rajzolatának szép eleme a Répce folyó holtágainak, régi meanderező medreinek jelölése valamint a folyó leágazása a Dénesfa kastélya felé.

A III. katonai felmérésen (1869-1887) a területhasználatokban jelentősebb változás nem látható, csak a szántók nagysága nő egy keveset. A beépített területek, az erdők, gyepek és szántók aránya szinte változatlanok maradtak. Az utakat és vízfolyásokat számos helyen fasorok szegélyezték. A legelőkön több kutat jelölnek. A temető ekkor már a falutól keletre, a mostani helyén látható.

Jelenlegi állapot. A korábban leírtakhoz képest jelentősebb változások, hogy

- a legelő gazdálkodás teljesen eltűnt, így a rétek, legelők területe is jelentősen lecsökkent, helyettük szántók és kisebb erdőfoltok találhatók. A táj meghatározó elemeként a vízfolyások medervonalának megváltozása jelentős.

- A Kőris-patak nyílegyenesen szeli át a tájat, a Kis-Rába erősen meanderező medre enyhe hullámvonalban jelenik meg, a Répce is hasonló változáson ment át, azonban a part menti vegetáció és a folyó környezete szép galéria erdőkre emlékeztető karakterű és a vízfolyás fölé hajló fák is e természeti szépséget erősítik. A korabeli térképeken, az északi külterületen is jelölt régi holtágak medreinek maradványai még fellelhetők és ezzel egy érzékeny, tájat gazdagító elemként jelennek meg – jelentős tájképet meghatározó elemként.

- A vasút hosszában kettészeli a tájat. Az önmagából fakadóan egyenes nyomvonal vezetését enyhítik a mellette felnövő erdősávok, fás területek, amelyek segítségével, szinte beleolvad a tájba. A Dénesfai vasúti megálló igen egyszerű megjelenésű, kissé rendezetlen környezettel. Az állomást megközelítő úttól északra szép, idős kőrisek vannak.

- Új elem még a Csánigi bányatavak. A tavakat a Kőris-patak választja el. Az egyik tó kerített, míg a másik szabadon megközelíthető. Mindkét tó körül a növényzet spontán kialakulást mutat, valamint a tavakra jellemző fás és légyszárú növények megjelenése alig látható. Telepített növényeket alig látni, sajnos az akácfák, az ipari nyarak a meghatározóak. A kerített tó üdülő parcellákra osztott és különösebb szabályozás és ellenőrzés nélkül egy bódéfalu van kialakulóban, jelentősen csökkentve a táj, a hely értékét. A tótól északra három idős kőrisfa található. A kerítetlen tó közelít egy kicsit jobban a természetes növényzethez, illetve a kihelyezett padok, szemetesek a kaszált, gondozott füves területek pihenésre, horgászásra alkalmas helyet kínálnak.

- A falutól keletre, a temető mellett alakult ki egy nagy mezőgazdasági üzemi terület. Három oldalról egész jól takarják erdősávok, az északi oldalról hiányzik egy kis esztétikai megjelenést javító növényzet.

A külterület további jellemzői:
A déli határ közelében futó út mentén jellemzően akác, kőris, nyár, szilfák vannak. Itt egy kisebb felületen érdekes vizenyős, terepalakulatában megmozgatott területet találtunk, idős fűzfákkal, amely a tájnak hasznos eleme.
A tavaktól északra, Dénesfa felé vezető út mellett, a településhatárban hatalmas öreg hársfák állnak. A Répce ezen szakasza az ideális vízmenti vegetáció képét mutatja.

A tavaktól nyugatra egy nagy gyümölcsöskert található, amely értékes színfoltja a tájnak.

A tájnak változatlan, és továbbra is jelentős eleme a Répce folyó régi holt medrének maradványa a benne felnövő nagy fákkal, gazdag vegetációval.

A külterület jelentős eleme még a mezőgazdasági üzemi terület. Három oldalról fás növényzettel körülvett, csak az ÉNy-i oldala nyitott. Ennek az oldalnak egy esztétikus zárása, növényzettel való

határolása hiányzik. De ugyanitt több idős fa található, amelyek védelemre, megtartásra érdemesek.

Az út másik oldalán a falu temetője található. Szép rendezett kerítéssel bír. Értékes elemei a helynek a ravatalozó melletti 2-2 öreg hársfa. A temető rendezett, de fás növényzet alig van benne. A vízvételi hely szépen kialakított, kerekes kúttal, nyomós kúttal.

Tájhasználat értékelése

A természeti adottságoknak megfelelően a szántóföldi termesztés tekinthető uralkodó művelési ágnak, amely mellett rétgazdálkodás képvisel még kisebb arányt. Az erdők viszonylag kis kiterjedésűek. A szántókon szántóföldi növénytermesztés (búza, árpa) és takarmánynövény termesztés (kukorica, napraforgó,) egyaránt folyik. A külterületet átszelő utak mellett jellemzően fás mezsgyék találhatók, amelyek néhol fasorokban folytatódnak.
A vízfolyásokat természetszerűleg kísérő rétek szép karakteres elemei a tájnak. A vízfolyások nagy részén, annak mindkét partján fás növényzet is van. Kísérő növényzetben a Kőris-patak a legszegényebb.
A gyümölcsös és kert területhasználatok – a lakóházak kertjeit leszámítva – csupán egy-egy kisebb foltban jelennek meg a tájban.
A településen karakteres tájelemek a kavicsbányászat felhagyás után visszamaradt állóvizek, amelyek horgásztóként funkcionálnak. Ezek gyengeségei, hogy sok tájidegen fa jelenik itt meg.

A művelés alól kivett területek döntő része lakófunkciót lát el, emellett megjelennek a gazdasági (mezőgazdasági üzemi) területhasználatok is. A beépített területek a település méreteihez képest nem foglalnak el nagy helyet.

Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Tájképvédelmi területek

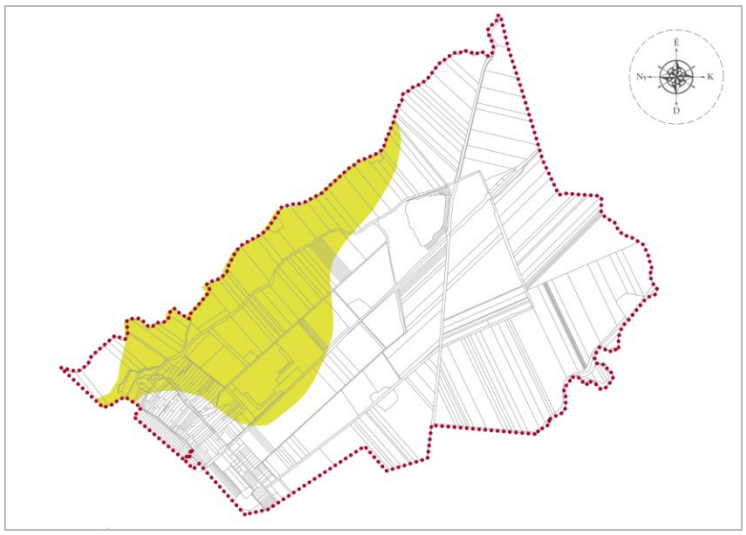

A tájképvédelmi terület övezet kijelölésének célja, hogy lehatárolja a megőrzendő, fenntartandó esztétikai jellemzőkkel bíró tájrészleteket a települési szintű tervezés számára. Jelen tervezés feladata, hogy a megalapozó vizsgálat keretében meghatározza az övezetbe tartozó területeken a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. Erre alapozva kell települési szinten kialakítani az övezeten belül a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályrendszerét a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében.

A lehatárolt területen található tájképi értékek az alábbiakban foglalhatók össze:

- a vízparti település mozaikos tájkarakterének sokszínűsége
- a természeti adottságokhoz igazodó tájgazdálkodási formák, az ezekhez kapcsolódó építészeti, tájépítészeti hagyományok
- jellemző fás társulások helyszínei, mint például a fűz-nyár-kőris ártéri erdők, tölgyesek, őshonos fafajú facsoportok, fasorok, erdősávok. A víz menti területek értékes természeti területek, a település kiemelkedő tájképi értékei.
- a természeti adottságokhoz igazodó szántó- és gyepgazdálkodás helyszínei,
- értékes növény-és állatvilág, a területen előforduló értékes madárfajok vonulási, illetve fészkelő helyei
- egyedi tájértékek, mint kiemelkedő jelentőségű tájképi látványelemek: idős fák, fasorok, régi folyómeder maradványok kanyargós, erdős sávjai.
- a településen a még fennmaradt kisebb erdőterületek, valamint az út menti fasorok, mezsgyék, mint karakteres tájképi elemek.

A tájképi értékek egy része a tájképvédelmi területen kívül esik. Ennek ellenére ezek fennmaradására törekednünk kell.

Natura 2000 terület:

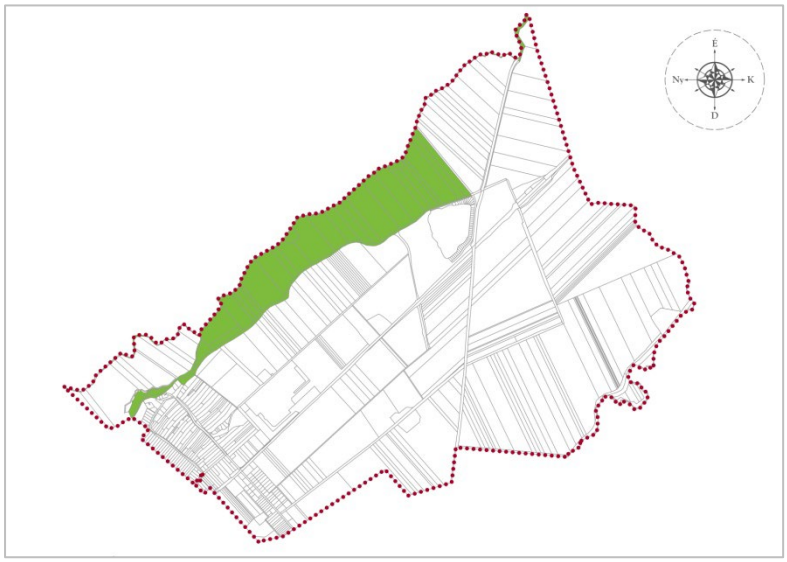

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió tagországaiban található legértékesebb természeti területek összefüggő rendszere. A Natura 2000 a világon egyedülálló, egységes szabályozású ökológiai hálózat, amelynek célja, hogy hozzájáruljon Európa vadon élő állat- és növényfajainak, valamint természetes élőhelyeinek hosszú távú fennmaradásához, az ember számára létfontosságú természeti környezet megőrzéséhez.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V.11.) KvVM alapján a települést az alábbi Natura 2000 területek érintik:

- **Répce mente kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUFH20010)**

Kiemelt fontosságú cél a következő élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása:

- Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások *Ranunculion fluitantis* és *Callitricho-Batrachion* növényzettel (3260)

- Folyóvölgyek *Cnidion dubiihoz* tartozó mocsárrétjei (6440)
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor, Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*) (91F0)

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása:

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*), Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), Erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*), Tompa folyamkagyló (*Unio crassus*), Pisze denevér *(Barbastella barbastellus*), Vidra (*Lutra lutra*), Molnárgörény (*Mustela eversmannii*), Közönséges denevér (*Myotis myotis*), Vágó csík (*Cobitis taenia*), Halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), Szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)

Kiemelt fontosságú cél a következő élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása:

- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*) (91E0)
- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása:

Vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)

Ökológiai hálózat

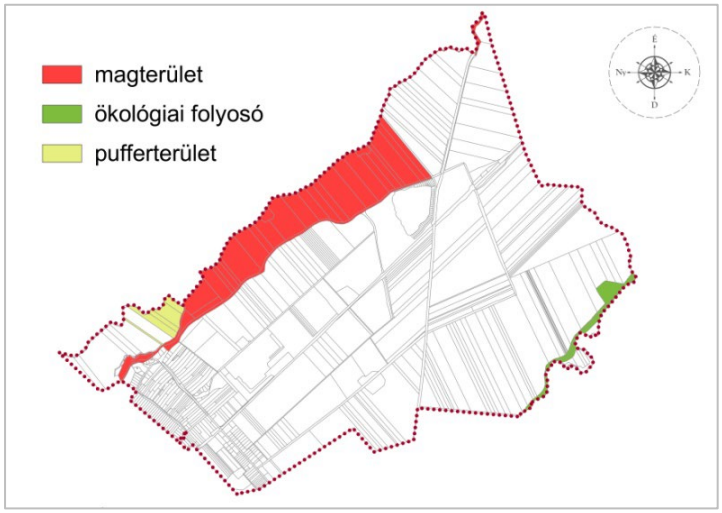

A természetes és természetközeli élőhelyek fennmaradását, megőrzését és a területek közötti ökológiai kapcsolatokat biztosítja az országos ökológiai hálózat, amely a következő elemekből épül fel:

– Magterület:

A magterület a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelye. A település közigazgatási területén belül a Répce mentén található egy nagy, hosszan elnyúló, összefüggő magterület.

– Ökológiai folyosó:

A magterületek közötti kapcsolatot az élőhely-mozaikok, láncolatok, az úgynevezett ökológiai folyosók biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között. A település területén a Kis-Rába vízparti gyepterületei és mezsgyék kerültek ökológiai folyosó besorolásba.

– Pufferterület:

A magterületek és ökológiai folyosók körül védőzónát kell kijelölni, feladatuk az élőhelyek védelme az esetleges külső káros hatásoktól. A magterület és a lakóterület közötti erdőfolt került pufferterület övezeti besorolásba.

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A táj ökológiai, ökonómiai és tájképi értékeit rontó tevékenységek tájhasználati konfliktusok forrásaivá válhatnak.
Funkcionális tájhasználati konfliktust az egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok okoznak.
Tájökológiai tájhasználati konfliktusról beszélünk, az egymást károsító, pusztító, megszüntető, egymás létét veszélyeztető területhasználati módok fennállása esetén.
A rendezetlenség, a rendetlenség, a megoldatlanság, a befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya vizuális-esztétikai tájhasználati konfliktust eredményez.

A területen található tájhasználati konfliktusok a következők:

- Az invazív fajok kiszorítják a tájra jellemző őshonos fajokat, ezzel ökológiai és egyben vizuális esztétikai konfliktust okoznak, legjellemzőbb faj az akác.
- A nagyüzemi művelésű szántókon, több helyen nincs se fasor, se mezsgye, ezek hiánya tájökológiai konfliktust eredményezhet.
- Helyenként túl nagy egybefüggő táblában művelik a földet.
- A kavicsbányából kialakított nyugati tó bekerítése idegen a tájban. A bekerített területen létrejövő „sufniturizmus' vizuális szennyezésként jelenik meg.
- A mezőgazdasági üzemi terület északi oldalán nincs mezsgye vagy fasor.

Zöldinfrastruktúra-hálózat

A zöldfelületi rendszer alatt a növényzettel időszakosan vagy tartósan fedett, biológiailag aktív, termesztési illetve kondicionáló célú felületek összességét értjük egy településen belül. Egy település „élhetőségét", az ott élők életminőségét, a település képét nagymértékben meghatározza a zöldfelületek aránya és azok állapota. A zöldfelületi rendszer különböző elemeit térbeli helyzetük és használatuk módja szerint csoportosíthatjuk. Elhelyezkedésük szerint megkülönböztetünk:

- sávos helyzetű zöldterületeket, ilyenek a település telkes lakóterületei;
- vonalas helyzetű zöldterületeket, ilyenek az utcai zöldsávok és a vízfolyások partja;
- és szigetes helyzetű zöldterületeket, mint a közparkok, a temetők, a sportpálya és az intézménykertek.

Használatuk módja szerint megkülönböztetünk:

- Korlátlan közhasználatú zöldterületeket, ide sorolhatók a belterületi erdők, a közparkok és közkertek, valamint az utcai zöldsávok,
- Korlátolt közhasználatú zöldterületeket, ami alatt a zöldterületi jellegű intézmények (temető, sportpálya) és a jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények (iskola, óvoda, művelődési ház, templom stb.) értendők, ahol a használat térben és időben korlátozva van,

- A közhasználat elől elzárt zöldfelületeket, melyhez a település magántelkein található kertek tartoznak.

A zöldfelületi karaktert meghatározó elemek:

- Közparkok, közkertek, közterek

  A Petőfi utca végében van egy új közpark, amelyet az út felől egy gömb szivarfa fasor szegélyez. A parkban padok, filagória, grillező hely, kettős hinta található, kis utakkal feltárva. Kedves, rendezett hely, egy kicsit több honos fa hiányzik innen.

  A falu központjában jött létre több kisebb teresedés, amely többféle funkciónak kínál helyet, Így alakult ki itt egy olyan közpark, amit bár utak szelnek át, de mégis egy nagyobb zöldfelületet képez. A park északi részén van egy millenniumi emlékkő egy kis zöldbe ágyazottan, paddal, rózsákkal, sövénnyel majd tőle keletre egy régi tűzoltó szerkezet áll egy faszerkezetű fedett építmény alatt, mellette információs tábla, amelyeket sövény, rózsák vesznek körbe, illetve a kinyíló teret is rózsák gazdagítják, míg a tér végében egy gyönyörű öreg kőrisfa áll. A tér déli részén régi háborús emlékmű, harangláb, buszmegálló, padok, információs tábla, gondozott virágos környezetben. A térnek ezen a részén van a faluház és rendelő is, amely segítően hat a tér használatára, mozgalmasságára.

  A vasútállomás a múlt kevés részletét őrizte meg. Az utca felőli oldalán egy idős császárfa áll.

  A falu meghatározó zöldfelülete még a sportpálya és környezete. A gyepes sportpálya mellett padok, asztalok, valamint egy fedett-nyitott közösségi tér a rendezvények megtartására, ami még egy tűzrakóhely egészít ki.

- Fasorok, utcai zöldsávok

  A Fő utca szerencsésen széles kialakítású így egy nagyon hangulatos zöldfelületek kialakítására adott lehetőséget, amit itt szépen gondoznak is. Gyepes árkok, itt-ott virágok, cserjék – és sajnos több helyen ezüstfenyők is megjelennek. Ezen a széles utcán áll az Árpád-kori alapokon nyugvó templom is. Az utca széles volta miatt szépen körbejárható. A templom mellett egy tájékoztató tábla áll, amelyen Aigner Géza plébános gyönyörű írásai olvashatók.

  A többi utca más karaktert hordoz. A Malom utca keskeny, egyik oldala inkább hátsó kert jellegű, a másik viszont szép rendezett. A Rákóczi utca hangulatát az új házak határozzák meg, amit a kevésbé gondozott kertek tovább rontanak. Itt az utca közepe táján egy hatalmas japánakácfa áll, ami egyben szép egyedi tájérték.

  A faluba a Kossuth Lajos utcán keresztül érkezünk. Ennek szép eleme a rózsabokrok. Az utca közepén bolt, kocsma, könyvtár. Ezek előtti közterület kevésbé gondozott. A könyvtár belső kertjében játszóeszközök, padok.

  A Kövecses utca kissé jellegtelen, azonban az utca vége felé egy szép hársfa áll egy ház előtt.

- Korlátozott közhasználatú zöldfelületek
  A Főutcán van a régi falusi iskola, amelyet most az evangélikus egyház birtokol, azonban a tanítás már rég nem itt folyik. A kertjét igyekeznek fenntartani, benne sok új fa, közösségi tér, kerti utak.

- Közhasználat elől elzárt zöldfelületek
  A családi házakhoz tartozó haszon- és díszkertek alkotják a belterület zöldfelületének legnagyobb részét ezért fontos, hogy azok milyen állapotban vannak. A faluban ezek a kertek általában szépen gondozottak. Sajnos mér itt-ott látni a mai kornak a kertről alkotott képének megformálódásának kezdeményeit, ahol a teljes udvar vastagon kőzúzalékkal fedett, vagy lebetonozott virág, növény alig kap benne helyet. Emellett sok kertben van idős fa, zömében diófa, körtefa. Csak néhányat kiemelek ezek közül, de fontos lenne ezek felmérése és annak tudatosítása a lakókban, hogy ezek milyen értékesek és ne vágják ki őket. A Fő utca központi részén, az öreg házak kertjében 1-1 öreg körtefa áll. A Rákóczi utca elején egy öreg diófa, míg a Kövecses utca vége felé egy öreg hársfa található.

A zöldfelületi ellátottság értékelése

A belterületen a lakóterületek kertjei alkotják a zöldfelületek legnagyobb részét. A korlátlan közhasználatú zöldterületek állapota elég jó, egyes esetekben fejlesztésre szorulnak, amit közösségépítéssel lehetne segíteni. A közterületek szép eleme az utcajelző táblák körüli virágosítás. Az utak menti fásítás a helyi adottságok miatt kevés helyen lehetséges, de ahol lehet, szükséges lenne fejleszteni. A település méretéhez képest jelentős korlátlan használatú zöldfelülettel rendelkezik, ami mögött komoly munka áll.
Az inváziós fajok irtása, főként az akác irtása, vagy kordában tartása javasolt. Az idős fák állapota és a róluk való gondoskodás nem elégséges. A zöldfelületeken a tájidegen fafajok alkalmazását kerülni kellene.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

- A belterületen lehetne több út menti fasor, növénysáv, virágos kert, emiatt a település zöldfelületi rendszere nem alkot összefüggő hálózatot. Ez főképpen a Rákóczi Ferenc és a Kövecses utcára vonatkozik.
- A közterületekre ültetett növények sok esetben nincsenek összhangban a táji és kulturális adottságokkal.
- A temetőben kevés a lombos fa. A régi kőkereszteket részben megőrződtek. A temető szélén nincs határoló cserjesáv.

11 KÖZLEKEDÉS

Csánig község a Nyugat-dunántúli régióban, Vas vármegyében helyezkedik el, a sárvári kistérség tagja.
A Répce folyó mellett elhelyezkedő település; a Répce árapasztó csatorna választja el Répcelaktól. A hozzá legközelebb eső város Répcelak, mely 2 km távolságot jelent. Sárvár 26 km-re, míg a megyeszékhely Szombathely 46 km-re található.

A község vasúti megállóval rendelkezik, az autóbusz közlekedés megfelelő.

Közúton a legegyszerűbben a 86-os főútról közelíthető meg, Répcelak központjában lekanyarodva a 8615-ös útra, majd a Répce hídját elhagyva rátérve az abból kiágazó 86 124-es számú mellékútra.

A települést a hazai vasútvonalak közül a Hegyeshalom–Szombathely-vasútvonal érinti, melynek két megállási pontja is van itt: Csánig megállóhely és Dénesfa megállóhely. Előbbi a belterület keleti szélén helyezkedik el, a 86 124-es út közelében, utóbbi pedig az északkeleti határszél közelében, a névadó Dénesfa község központjától közel 2,5 kilométerre, közúti elérését a 8614-es útból kiágazó 86 307-es számú mellékút biztosítja.

Közlekedési infrastruktúra

Önkormányzati járdák kiépítettsége (százalék) TEIR mutatók

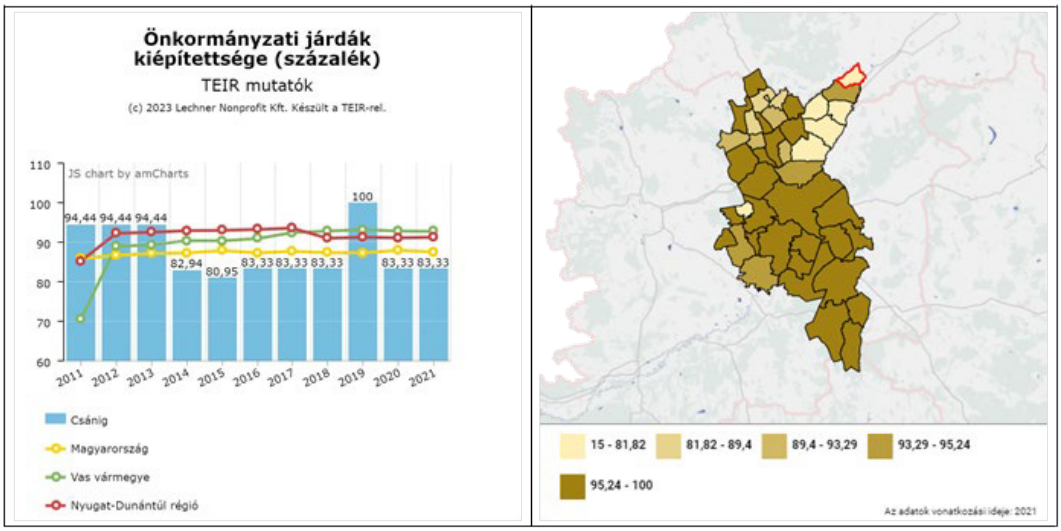

Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

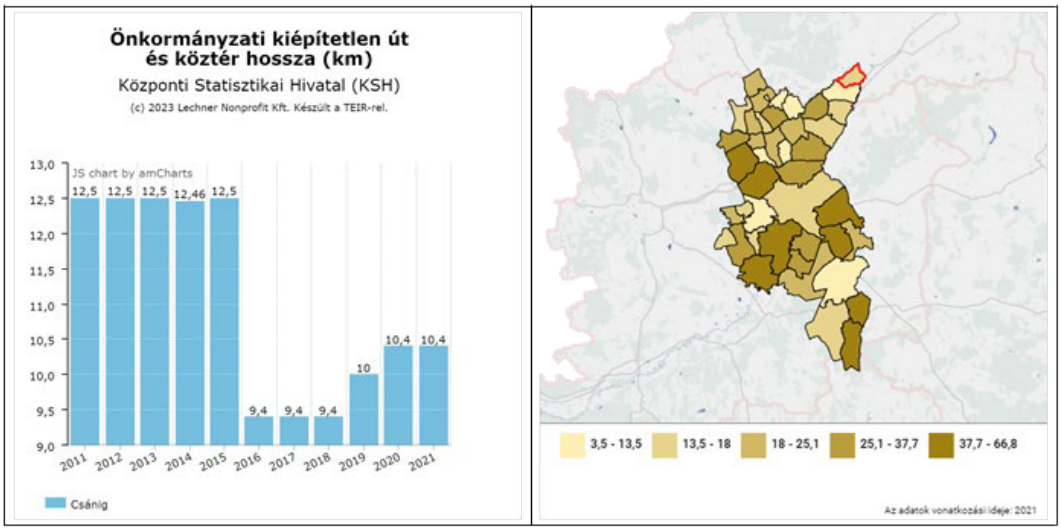

Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

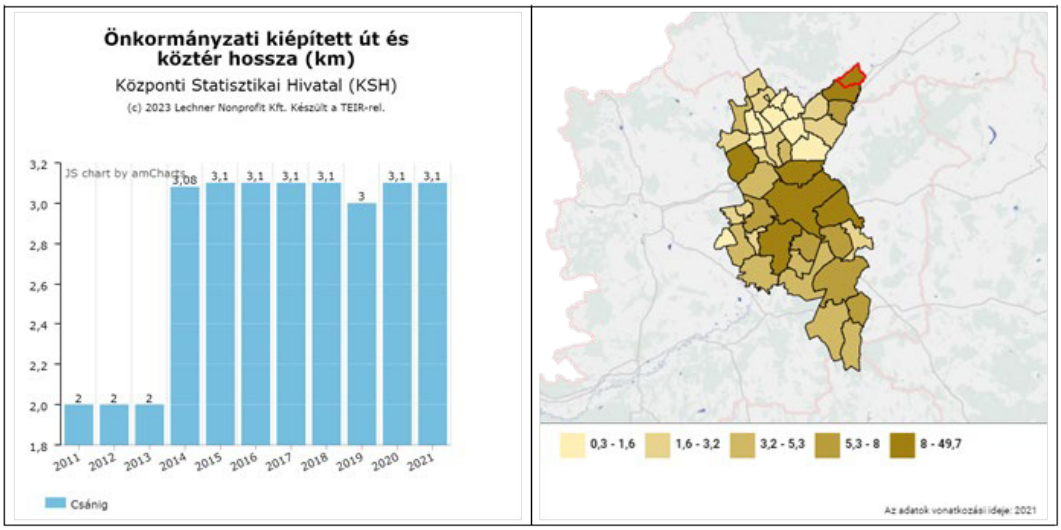

Önkormányzati utak kiépítettsége (százalék) TEIR mutatók

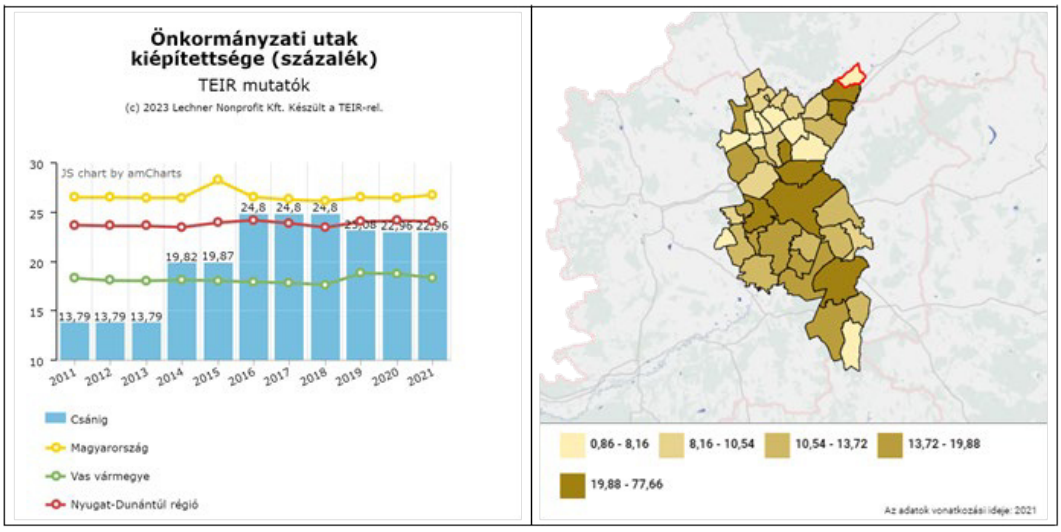

Állami közutak hossza (km) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

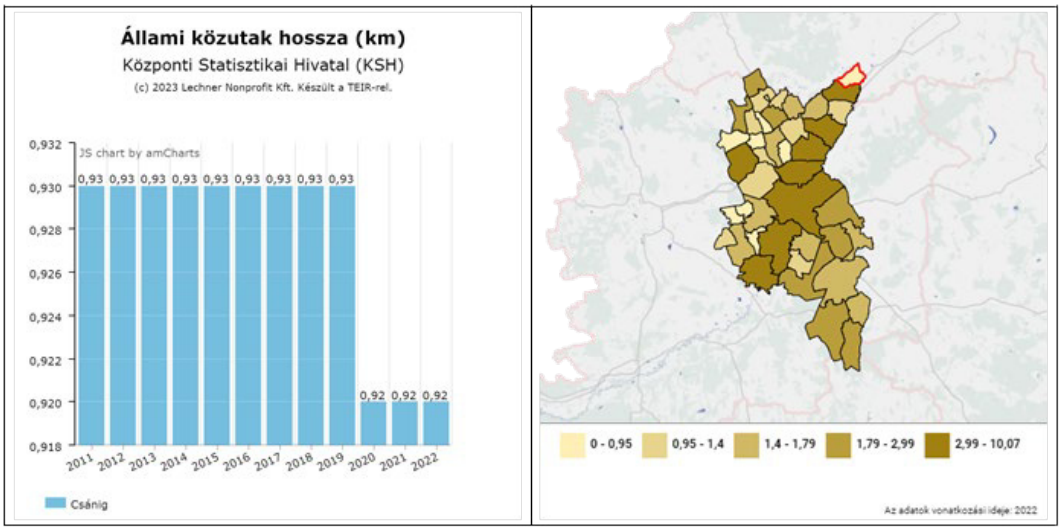

Budapest elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) GeoX Kft.

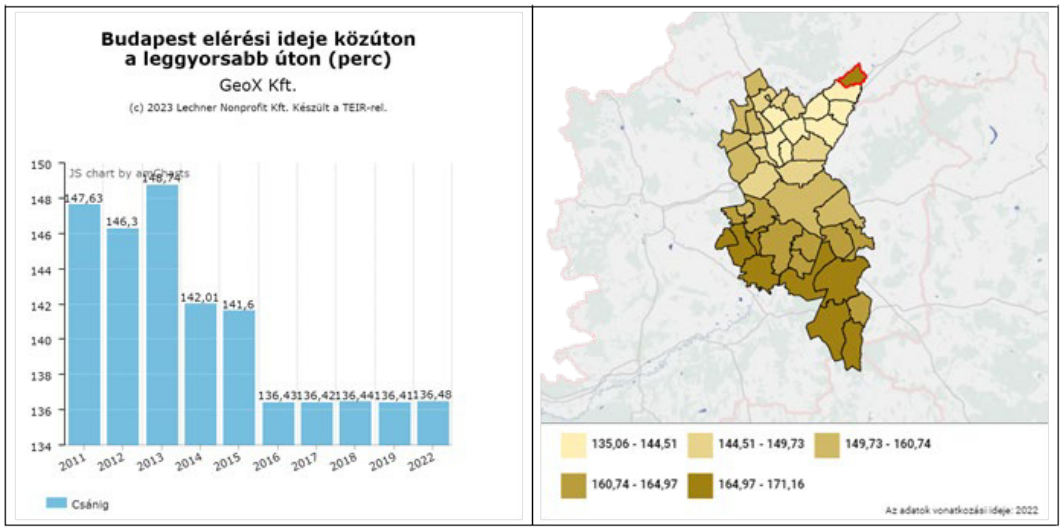

Saját vármegyeszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) GeoX Kft.

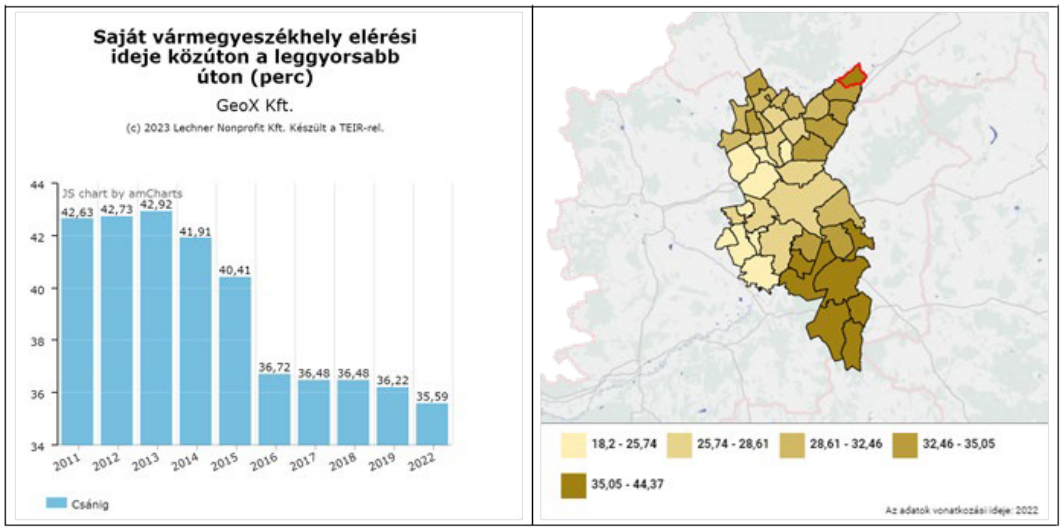

Saját járásszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) GeoX Kft.

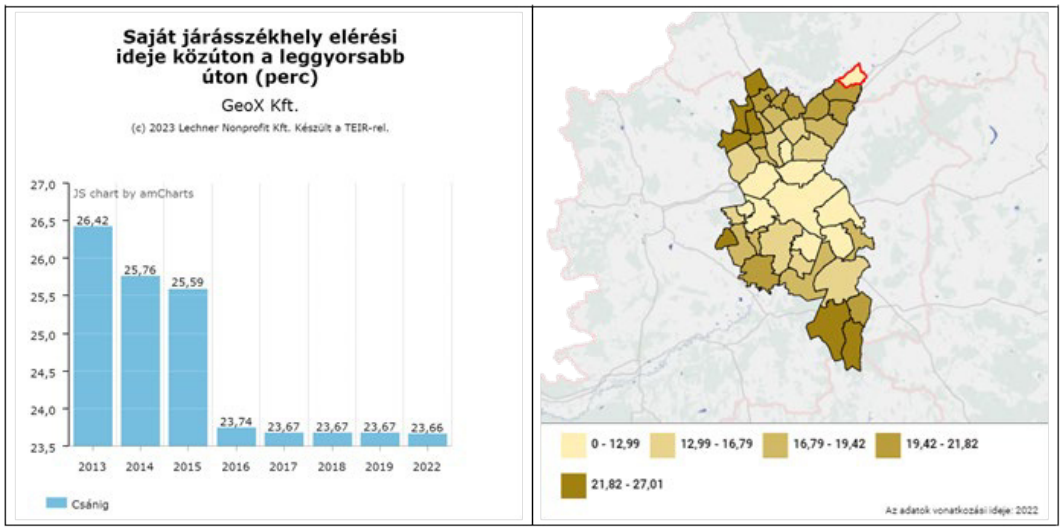

Legközelebbi gyorsforgalmi út csomópont elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) GeoX Kft.

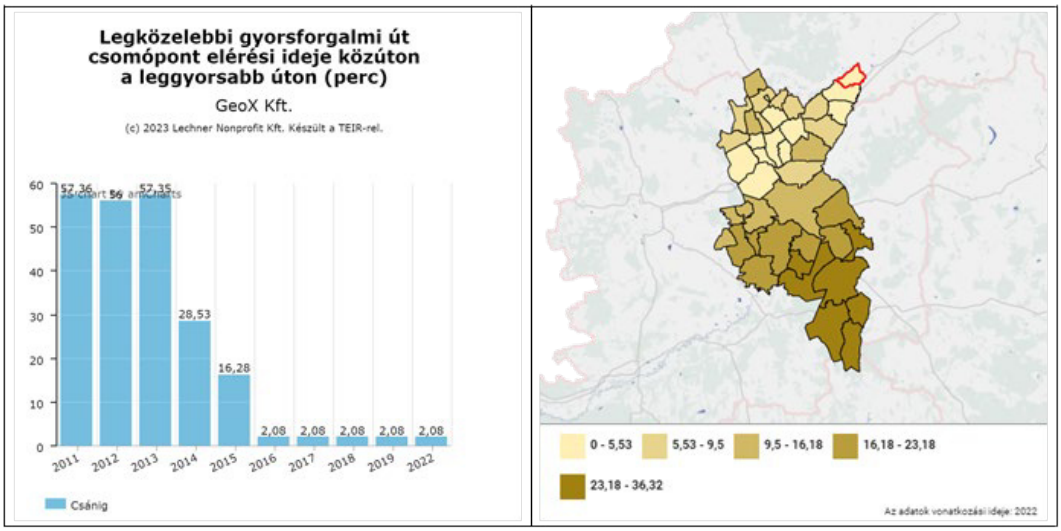

12 KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS

Közüzemi hálózatok
A településen minden közmű kiépült a szennyvízcsatorna hálózatot kivéve. Minden közmű esetében Répcelak irányából történik az ellátás.

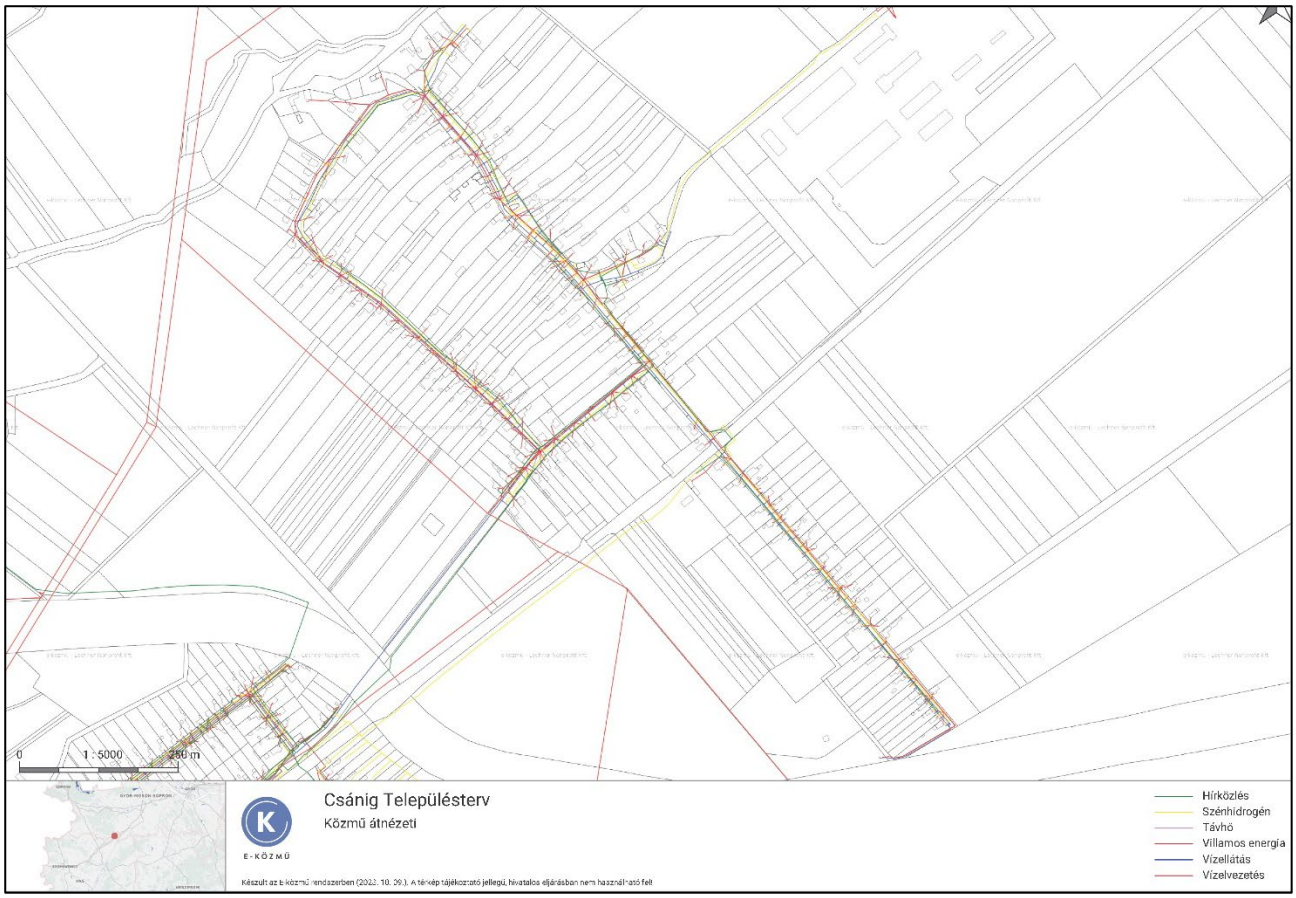

Közüzemi vízhálózat
A településen vezetékes ivóvíz hálózat üzemel. A közüzemi vízszolgáltató a Vasivíz Zrt.

Csánig ivóvízellátását a répcelaki városi vízmű látja el.
A városi vízmű üzemeltetési engedélye 678-12/2012. szám alatt lett kiadva, melyet a 35800/914-7/2016 számú határozattal módosítottak.

A település ivóvíz-hálózatának kiépítettsége teljes. Az üzemeltetést a VASIVÍZ Zrt. Sárvári Vízszolgáltatási Üzemmérnökség végzi. Répcelakon művezetőség működik. A vízi közművek tulajdonosai az érintett önkormányzatok.

A répcelaki vízmű rendszerről ellátott települések:
Répcelak, Csánig, Nick
Összes engedélyezett vízigény: 148.000 m3/év ez átlag 405 m3/nap.

A vízbeszerzés 3 db mélyfúrású kútból történik:

1. sz. mélyfúrású kút (kataszteri szám K-6)

talpmélység 89 m, kút kapacitása 720 m3/nap,
üzemszerűen kitermelhető vízhozam 500 l/perc

2. sz. mélyfúrású kút (kataszteri szám K-13)
talpmélység 170 m,
üzemszerűen kitermelhető vízhozam 300 l/perc

3. sz. mélyfúrású kút (kataszteri szám K-16)
talpmélység 246 m, kút kapacitása 864 m3/nap,
üzemszerűen kitermelhető vízhozam 600 l/perc

Vízkezelés: 1 db FERMASIC típusú vas-mangántalanító berendezés, az 1. sz. kút vize van folyamatosan rávezetve.

Tároló: vízműtelepen kiépített 2x200 m3-es alacsony szintű tároló medence a 2. és 3. sz. kutak ide termelnek be. A József Attila utcai víztorony elbontásra került. Nyomásfokozó: a gépházban elhelyezett 4 db szivattyúból álló kompakt berendezés.

Vízelosztó hálózat: Répcelak 16.500 m
Csánig 8.600 m
Nick 2.900 m
Összesen: 28.000 m

Szennyvízcsatorna hálózat
A településen nincs kiépítve a szennyvízcsatorna hálózat. Több próbálkozás volt már erre, azonban ezidáig mindig meghiúsult. Kiépítése a jövőben tervezett, pályázati források igénybevételével.

Felszíni vizek elvezetése
A csapadékvíz elvezetés nyílt árkos rendszerrel megoldott.
Természetes vízgyűjtő a területen a Répce, a Répce-árapasztó és a Kőris patak

A bel-és külterületi felszíni vizeket a kisebb társulati kezelésben lévő nyílt csatornák, helyi víz levezető árkok vezetik le.

A táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosításával kapcsolatosan 2015-ben elkészült Magyarország felülvizsgált EU Víz Keretirányelv (VKI) szerinti Vízgyűjtő Gazdálkodási Terve

A Víz Keretirányelv a felszíni vizekre a következő környezeti célkitűzések elérését tűzi ki:

- a víztestek állapotromlásának megakadályozása;

- a természetes állapotú felszíni víztestek esetén a jó ökológiai és jó kémiai állapot megőrzése vagy elérése (vagy a kiváló állapot megőrzése);

- az erősen módosított vagy mesterséges felszíni víztestek esetén a jó ökológiai potenciál (a hatékony javító intézkedések eredményeként elérhető állapot) és jó kémiai állapot elérése;

- az elsőbbségi anyagok által okozott szennyeződések fokozatos csökkentése és a kiemelten veszélyes anyagok bevezetéseinek, kibocsátásainak és veszteségeinek megszüntetése vagy fokozatos kiiktatása.

A felszín alatti vizekre a VKI-ban előírt célok kiegészülnek a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó 2006/118/EK121 irányelvben foglaltakkal:

- a felszín alatti vizek szennyeződésének korlátozása, illetve megakadályozása;
- a víztestek állapotromlásának megakadályozása;
- a víztestek jó mennyiségi és jó kémiai állapotának elérése;

a szennyezettség fokozatos csökkentése, a szennyezettségi koncentráció bármely szignifikáns és tartós emelkedő tendenciájának megfordítása.

Csánig területének nagy része a 1.05 Rábaközi árvízvédelmi öblözetbe esik. A Pálfai-féle belvízveszélyeztetettségi térkép alapján a község az "I. számú, alig veszélyeztetett" területen fekszik.

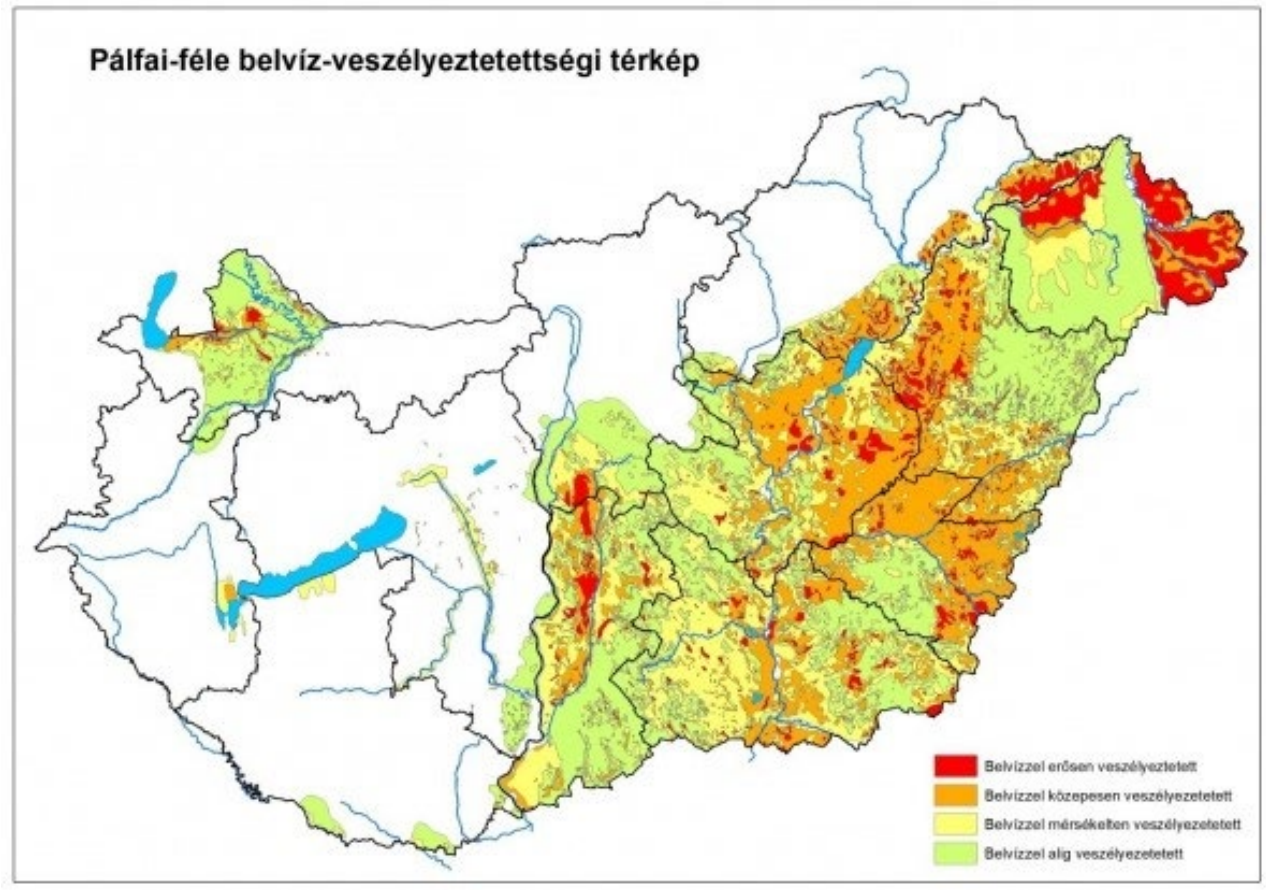

Villamos energia-hálózat
A település területe É-DNY, D-K és É-DK irányban haladó 20kV-os légvezetéki hálózatokról készített leágazásokra telepített - OTR állomásokról van ellátva villamos energiával. A belterületen felmerülő többlet villamos energia igények erről a hálózatról elláthatók.
A villamos energia ellátása az E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Zrt. hálózatáról történik.

Gázhálózat
A településen kisnyomású földgázelosztó hálózat van kiépítve PE műanyagcsőből. Jánosháza-Sopron közti földgázszállító vezetékre csatlakoztatva, Répcelak észak-nyugati határán van kiépítve a gázátadó állomás. Innen p = 6 bar nyomású nagyközépnyomású vezeték épült ki dél-nyugati irányba Vámoscsalád-Nick-Uraiújfalu-Vasegerszeg-Nagygeresd-Hegyfalu-Répceszentgyörgy- Zsédeny irányába, illetve észak-keleti irányba Rábakecöl-Vásárosfalu-Edve-Beled-Kisfalud-Mihályi a községek földgázellátását biztosító gázfogadó állomás felé. Erről a

nagyközépnyomású vezetékről ágazik le Répcelak szintén észak-nyugati határa felé épült nagyközépnyomású földgázvezeték, mely csatlakozik a várost ellátó gázfogadó állomáshoz.

A gázfogadó állomástól - mely a gáz nyomását 4,0 bar értékre csökkenti - ellátva PE csőből épült elosztóhálózat, mely egyrészt biztosítja a város földgázellátását. Répcelakon három helyen épült gázfogadó állomás, mely a gáz nyomását 30 mbar kisnyomásra csökkenti. Így a város középső, illetve dél-keleti részén nagyrészt kisnyomású földgázelosztó hálózat került kiépítésre, ebből az irányból kapja Csánig is a földgázt.

Minden ingatlan felé kiépítették a leágazó vezetéket, melyre csatlakoztatva telekhatáron került kiépítésre az épületek földgázellátása.

A földgázvezetékek védőtávolságai:

- nagyközépnyomás: 5-5 m
- középnyomás: 4-4 m
- kisnyomás: 2-2 m

A védőtávolságon belül nem szabad a vezeték műszaki állapotát veszélyeztető, ellenőrzését akadályozó tevékenységet végezni, illetve ilyen létesítményt elhelyezni.
A gázellátás a lakóházak, a kommunális-, illetve az ipari létesítmények energiaellátását biztosítja, lakóházakon belül a fűtést, használati melegvíz készítést és a főzést.
A szolgáltatást az MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt végzi.

Kábel televízió
Csánig területén a település területét lefedő kábeltelevízió hálózat kiépítése megtörtént.
A mobilos lefedettség is megfelelő szintű.

Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék) TEIR mutatók

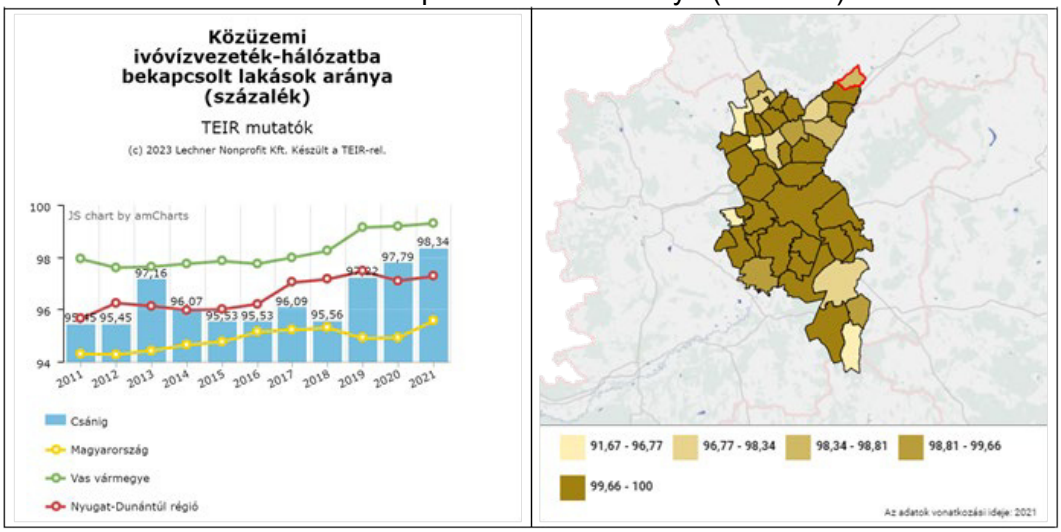

Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék) TEIR mutatók

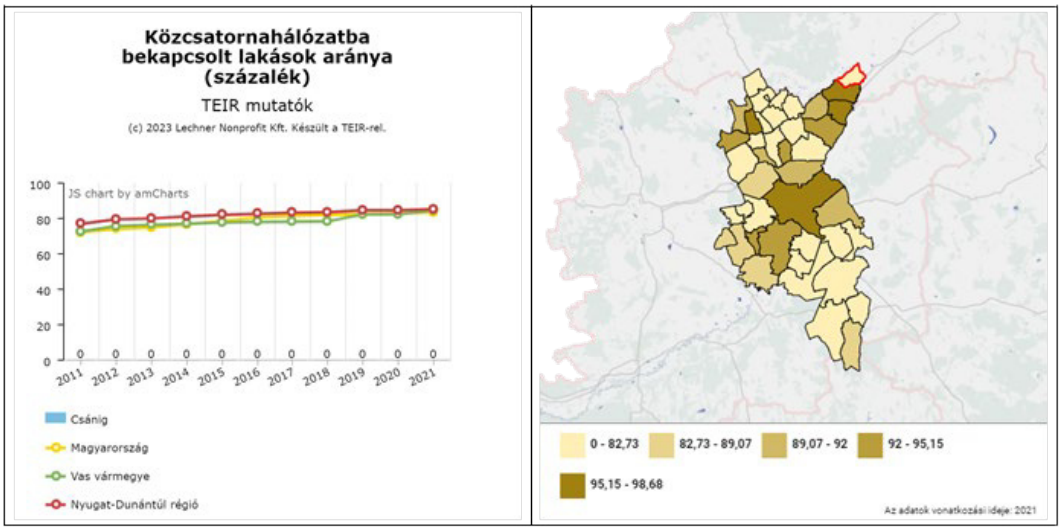

Csánig településen nem épült ki a csatornahálózat

Háztartási gázfogyasztó, 100 lakásra (fő) TEIR mutatók

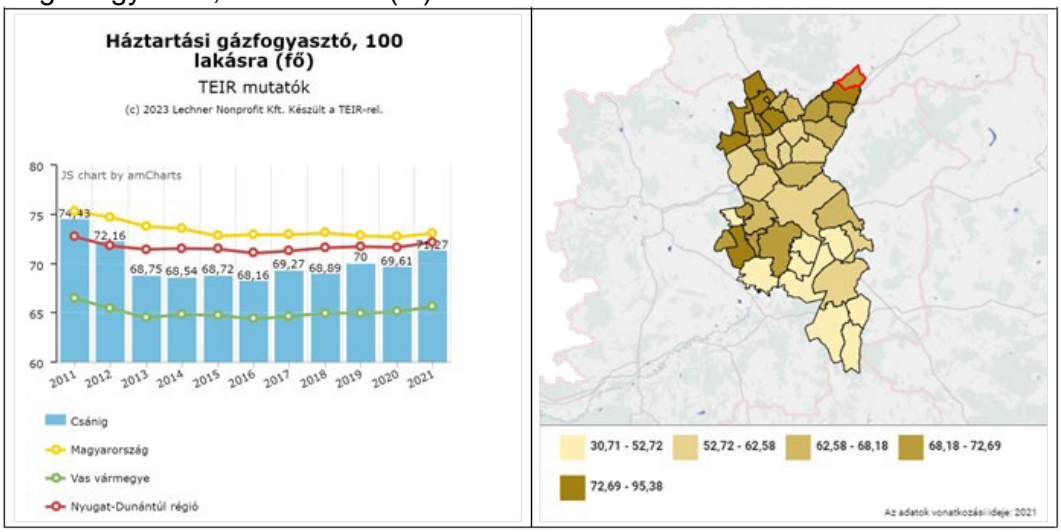

Háztartások részére szolgáltatott villamosenergia, egy lakosra (1000 kWh) TEIR mutatók

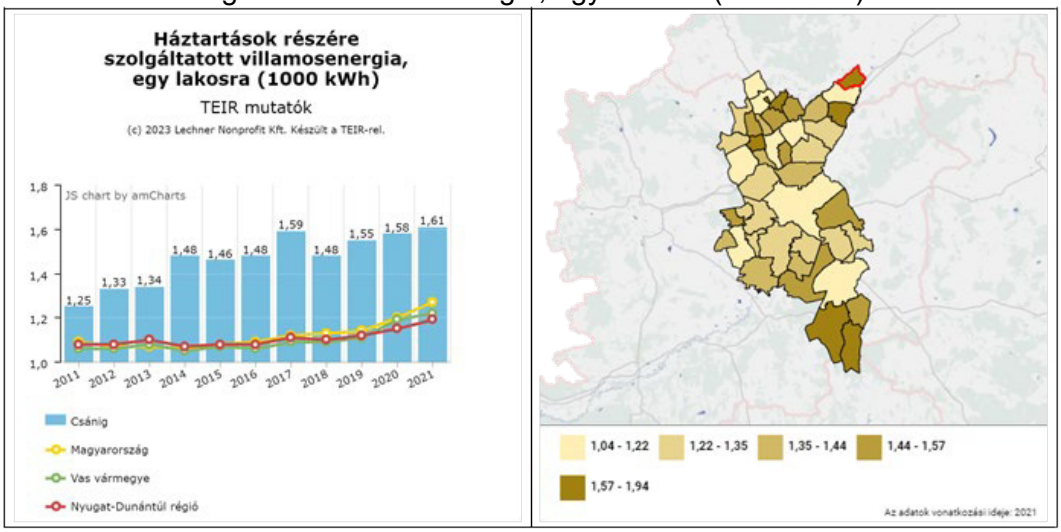

Internet-előfizetés xDSL hálózaton, 1000 lakosra (db) TEIR mutatók

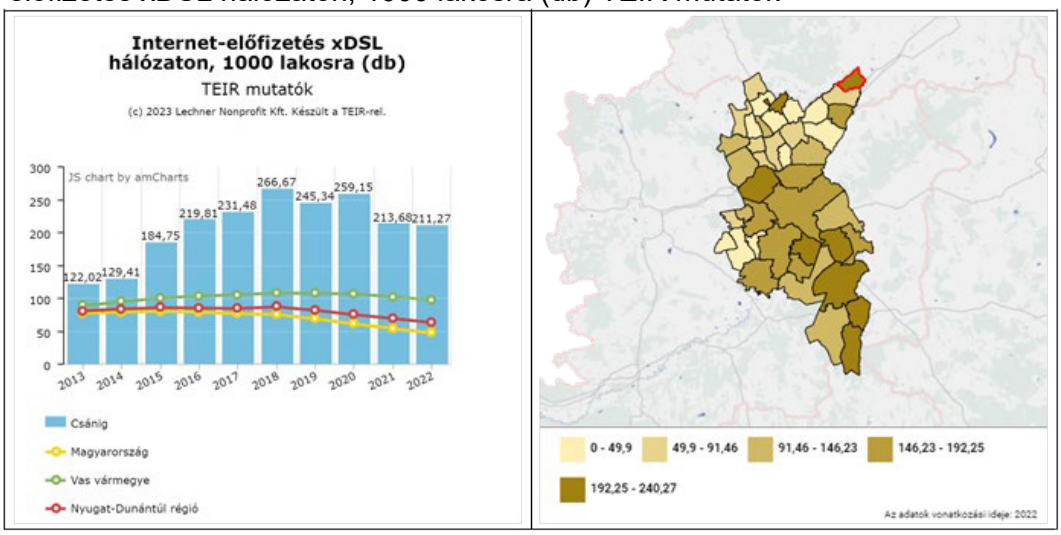

13 KATASZTRÓFAVÉDELEM, A TERÜLETEK HASZNÁLATÁT, ÉPÍTÉSI TEVÉKENYSÉGET BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK

A település közigazgatási területét fakadó és szivárgó víz által veszélyeztetett terület övezete érinti.

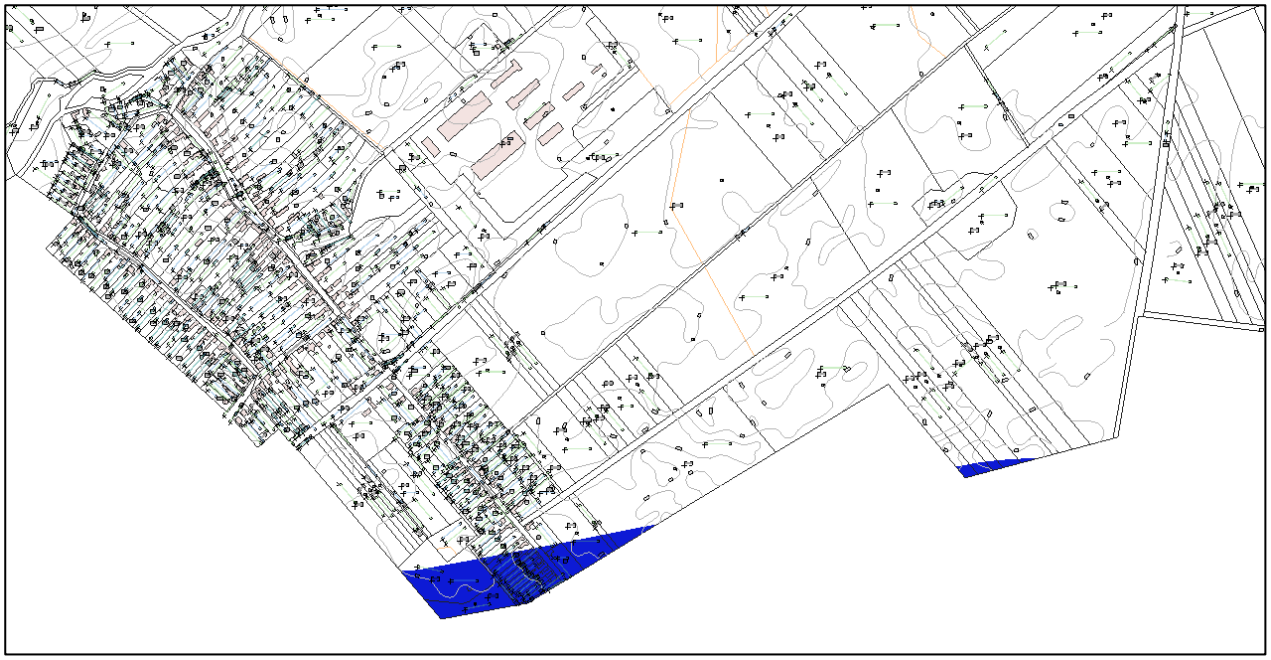

Mozgásveszélyes terület a település területén nem található.

A település közigazgatási területe nem tartozik földrengésveszélyes övezetbe, vagy széleróziónak kitett területek közé.

Belvízveszély, belvizes probléma Csánig területén szintén nem jellemző.

Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem nem a település területén vagy környezetében nem működik.

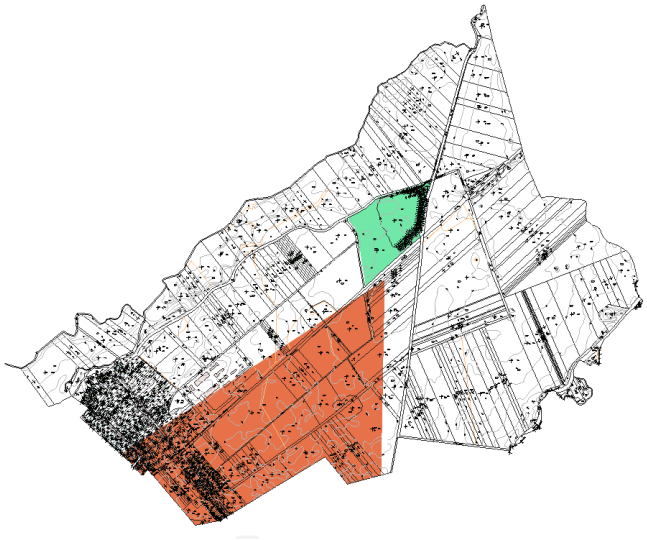

Ásványi nyersanyag vagyon (zöld), és bányatelek övezetével (piros) is érintett Csánig.

14 HELYZETELEMZÉS ÉS HELYZETÉRTÉKELÉS

A település történeti fejlődését tekintve a mezővárosi térségben kapott önálló mikróközség jellege végig kiséri a község életét. Döntően mezőgazdasági tevékenységek művelésével működött a település gazdasága a II. világháborúig. Az 50 -es évektől a répcelaki kistérség gazdaság fejlesztésével a helyi ipar-szolgáltatás jelentős fejlődésnek indult. A lakósszám – tekintve a kistérség többi településeit - is növekedni kezdett. A 90- es évekig az irányított tervgazdaság keretében a helyi közigazgatás és önkormányzatiság mellett egy folyamatos növekedés jellemezte a települést. Az 1990-1995 évektől a gazdasági változások a településen is éreztették a hatásukat. A község és Répcelak település kapcsolata megmaradt, a közigazgatási és társadalmi viszonyok, összefüggések átrendeződtek a folyamatos jogi keretrendszeren belül. A település fejlesztése együtt történhet érdemben Répcelak város növekedésével. A térség fontos gazdasági húzóereje a répcelaki sajt gyár, illetve a nemzetközi ipari gáztermelő vállalkozás. Csánig lakóssága a kistérségben tud munkát vállalni. A kistérségben az életfeltételek folyamatosan emelkednek (alapellátás, közlekedési és közigazgatás). A község természeti környezete, az érintetlenül megmaradt külterületi mezőgazdasági területek a nyugodt falusias életmódot segítik. A további fejlődés iránya a lakósság megtartása mellett a turisztika – helyi bánya tó hátvégi házas telkeinek beépítése -, illetve a jó közlekedési alternatívák figyelembe vételével a helyi lakósok számának növelése lehet. A környék ipari-gazdasági fejlesztési irány nem preferált.
Répcelak, mint kistérségi város a gazdasági fejlesztések révén jelentős potenciált biztosít Csánig lakósainak.
A települések kapcsolata továbbra is támogatható, mely megjelenhet a közös fejlesztési programokban.
Az infrastrukturális ellátás a térségen megfelelő, az ivóvíz minőségének javítása érdekében jelenleg is fut egy beruházási program, mely a helyi közműellátó cég koordinálásával történik. A település belterületén a jelentős mértékű még be nem épített területek lakóterületi falhasználása előirányzott, a külterületi mezőgazdasági területek igénybevétele nélkül. Ez a településfejlesztési irány megvalósítható, mely az egyetlen konkrét lakósságszám növelő lehetőség lehet. A település méretéhez képest van igény a helyben történő építkezésekre, lakó funkciókkal, mely mutatja a helyben maradási szándékot is. Megállapítható, hogy a köszég pozitív kapcsolata Répcelakkal a

fejlesztési- fejlődési lehetőségek tekintetében előremutató és továbbra is támogatandó. A kistérség hasonló méretű települései együtt több támogatásban részesülhetnek, ami segítheti a helyben maradási szándékot. Csánig község megmaradása a lakók korösszetételét tekintve még nem „visszafordíthatatlan" tendenciát mutat, így a két fontos tényező erősítésével a - lakóterület biztosítása, munkalehetőség biztosítása - reális alternatíva lehet a jövőben. A globális gazdasági tényezők, a klímaváltozás, a biztonsági- és politikai helyzet minden település esetében bizonytalanságot jelenthet, melynek előrejelzése az országos kutató- elemző szervezetek hatáskörébe tartozhat. A megyei fejlesztési terv is tartalmaz kistérségi magállapításokat a rövid- hosszú távú fejlesztési célok elérését tekintve. A település vezetőinek feladata a magasabb szintű dokumentumok értékelése és a helyi társadalmi- gazdasági irányvonal meghatározása.

Csánig Fejlesztési Terve
ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT

Jelmagyarázat

- Magterület
- Ökológiai folyosó
- Pufferterület

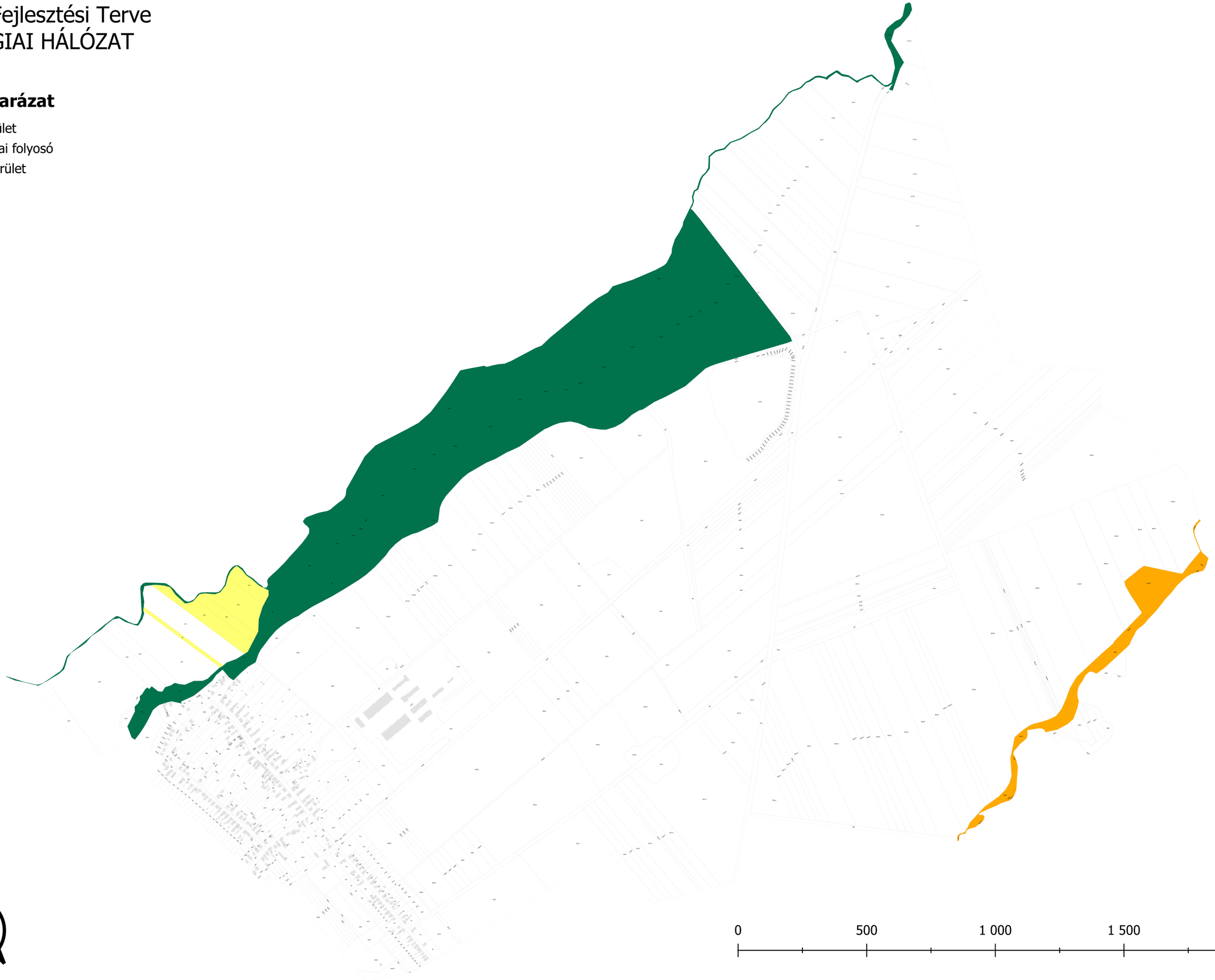

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
JÓ ÉS KIVÁLÓ TERMŐHELYI SZÁNTÓK ÖVEZETE

Jelmagyarázat

- Jó termőhelyi szántók övezete
- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

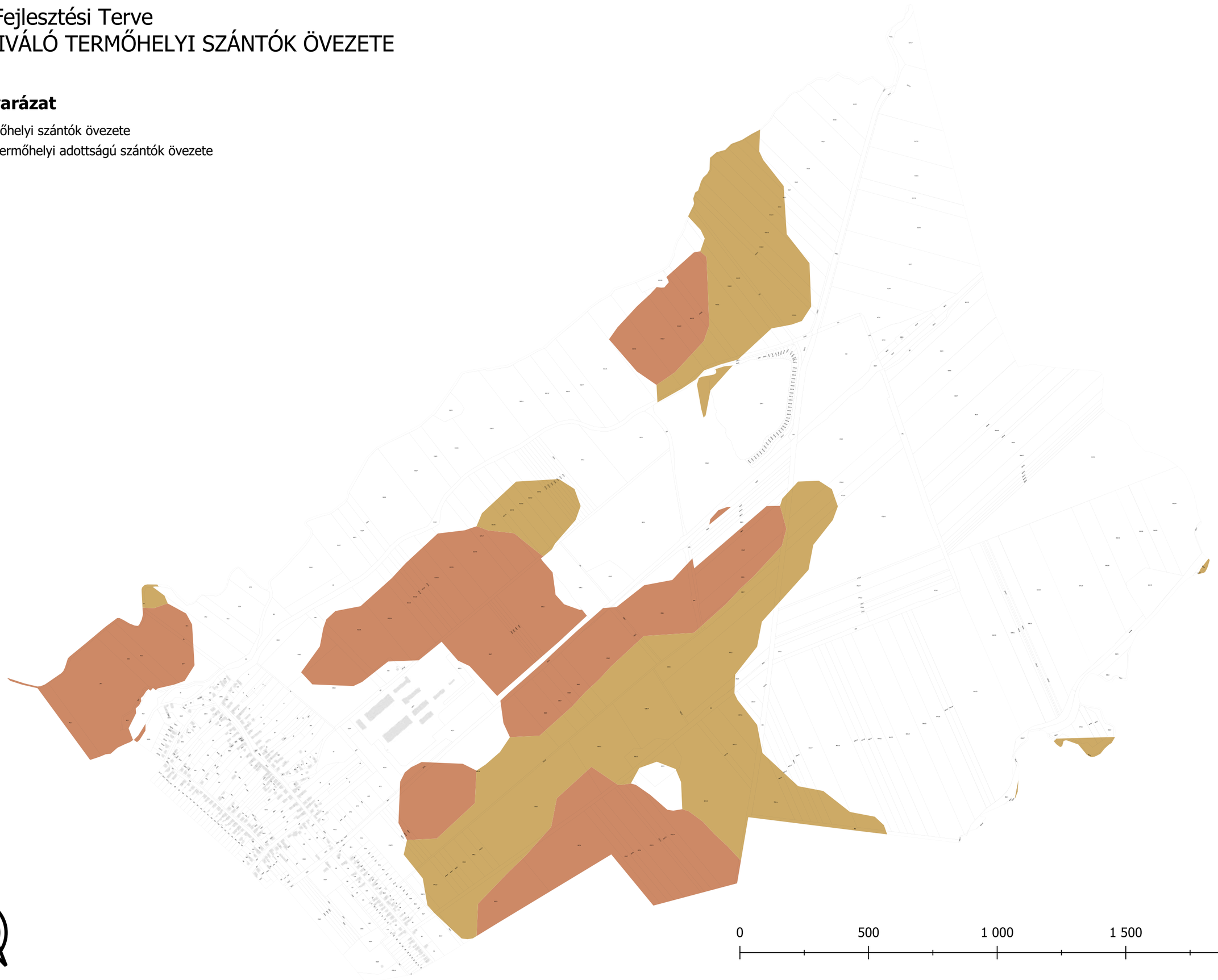

Csánig Fejlesztési Terve
ERDŐK ÉS ERDŐTELEP JAVASOLT ÖVEZETE

Jelmagyarázat

Erdők övezete

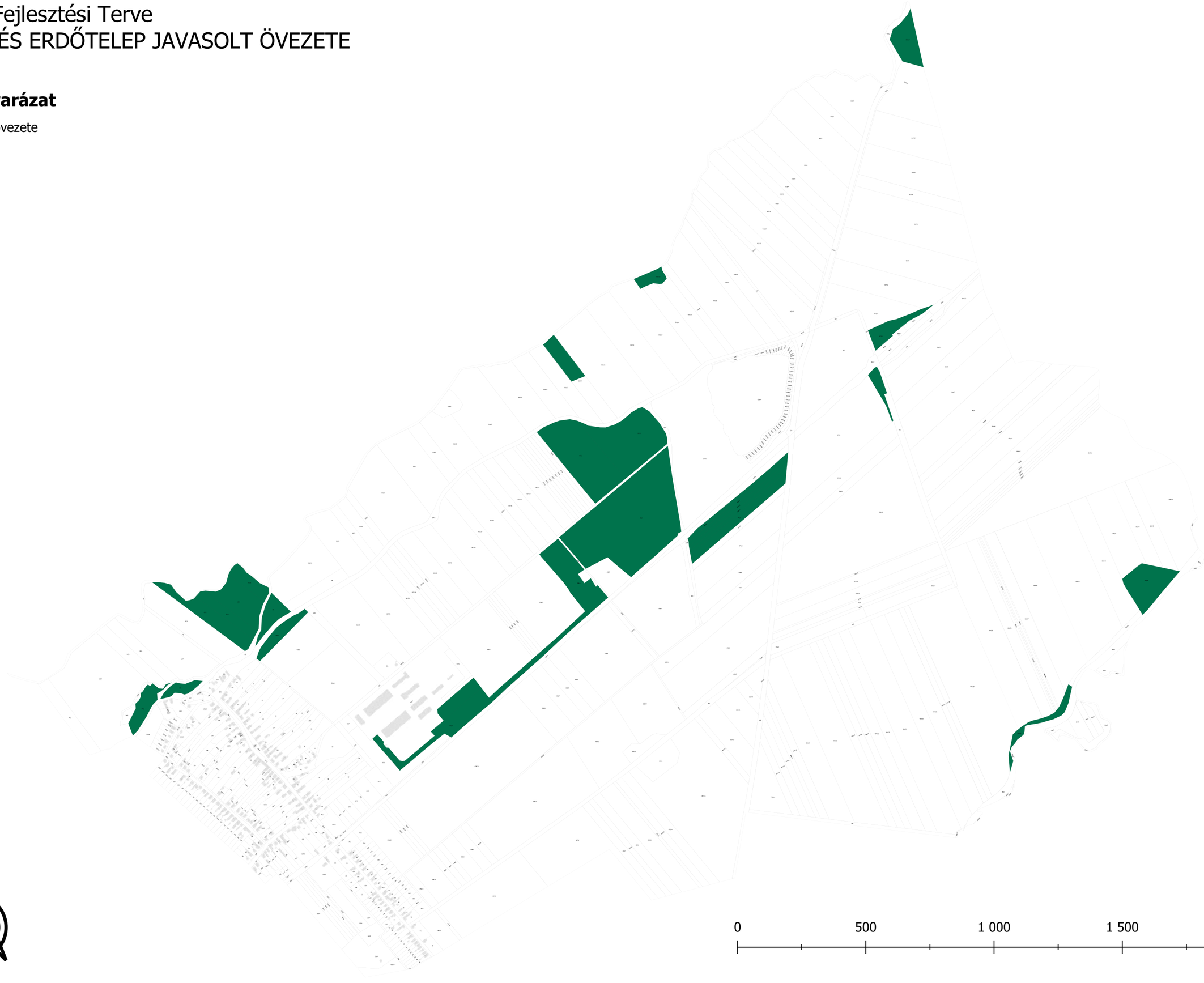

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
TÁJKÉPVÉDELMI ÖVEZET

Jelmagyarázat

Tájképvédelmi övezet

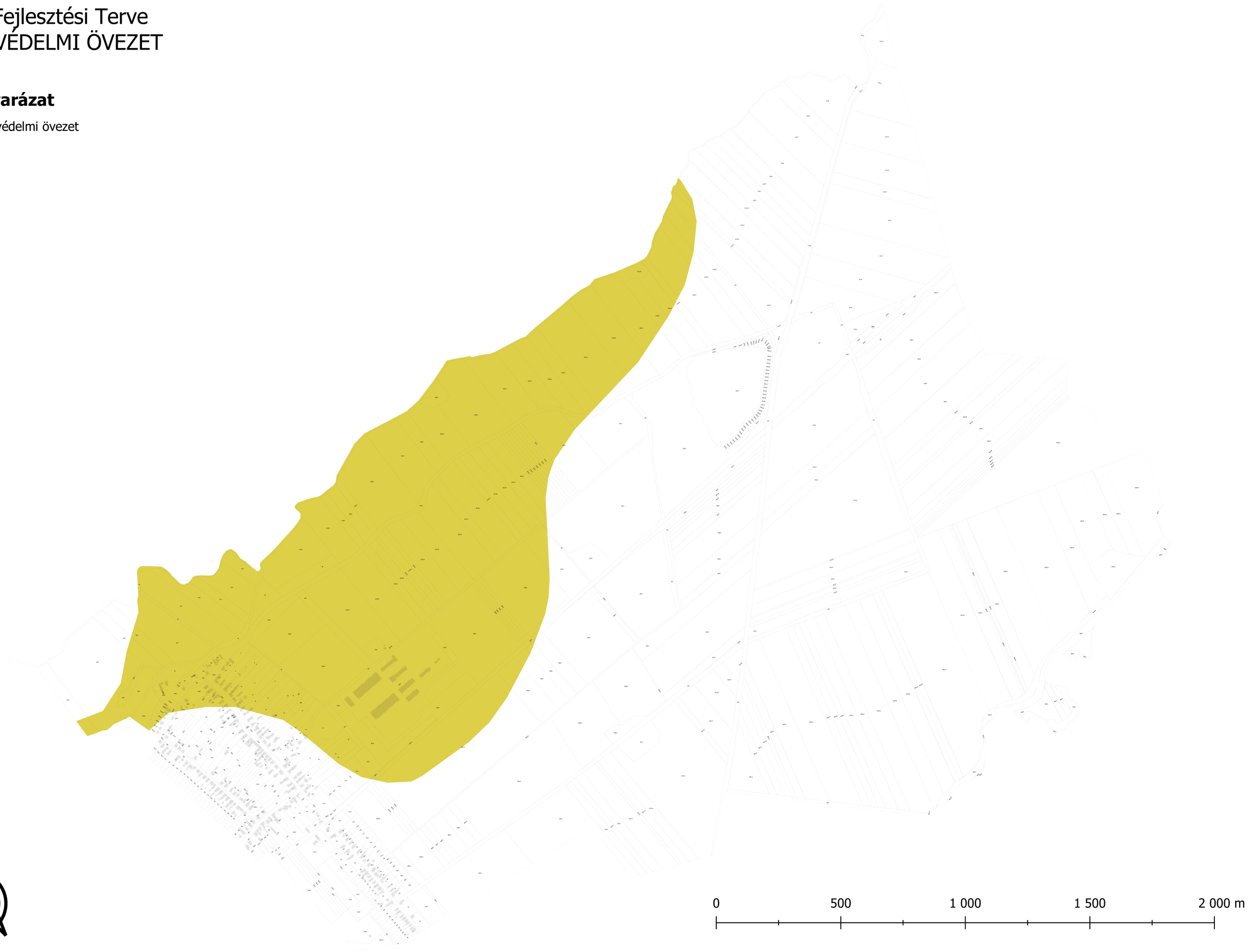

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
TÉRSÉGI FELÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK

Jelmagyarázat

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

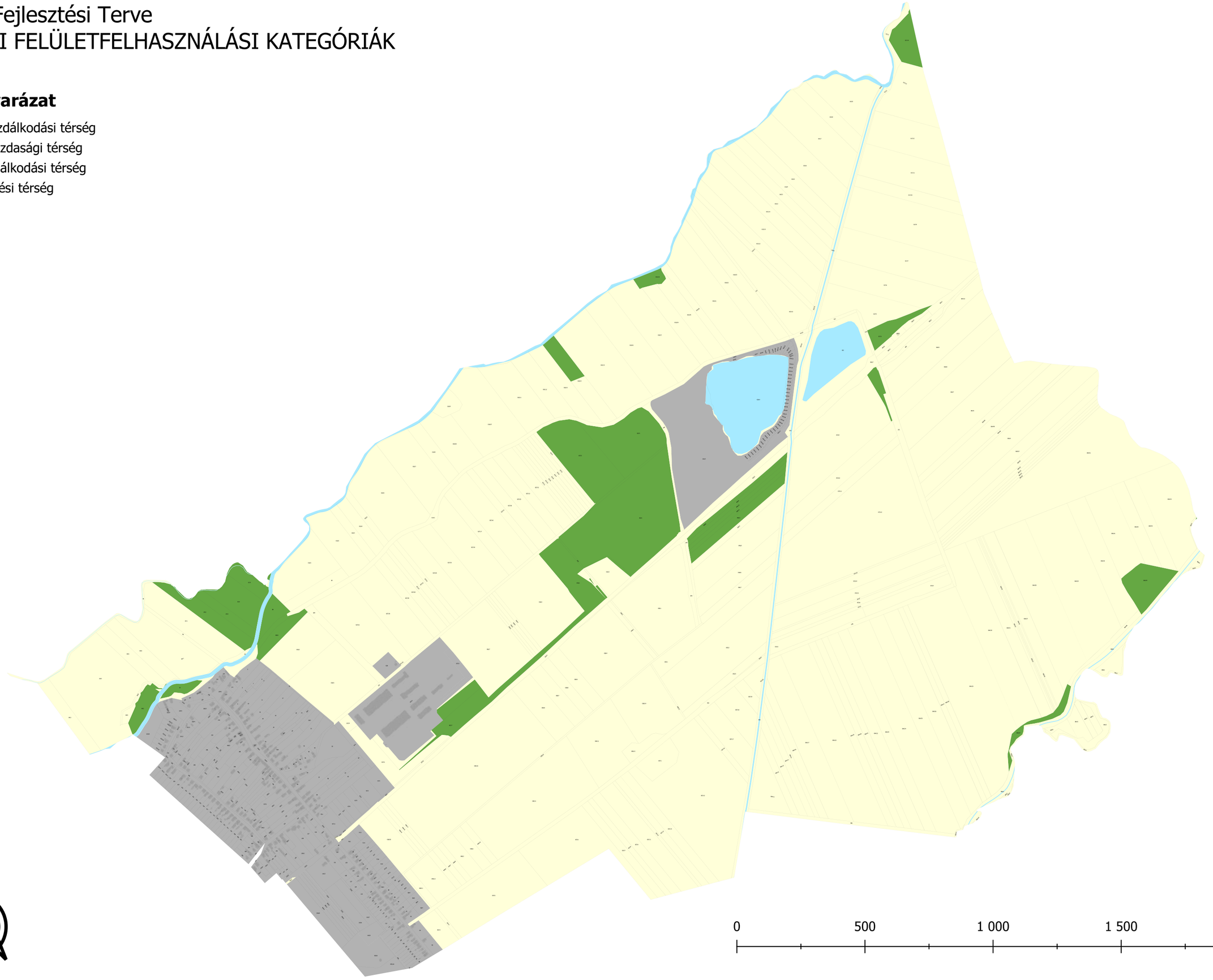

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
FEKVÉS

Jelmagyarázat

- Belterület
- Külterület

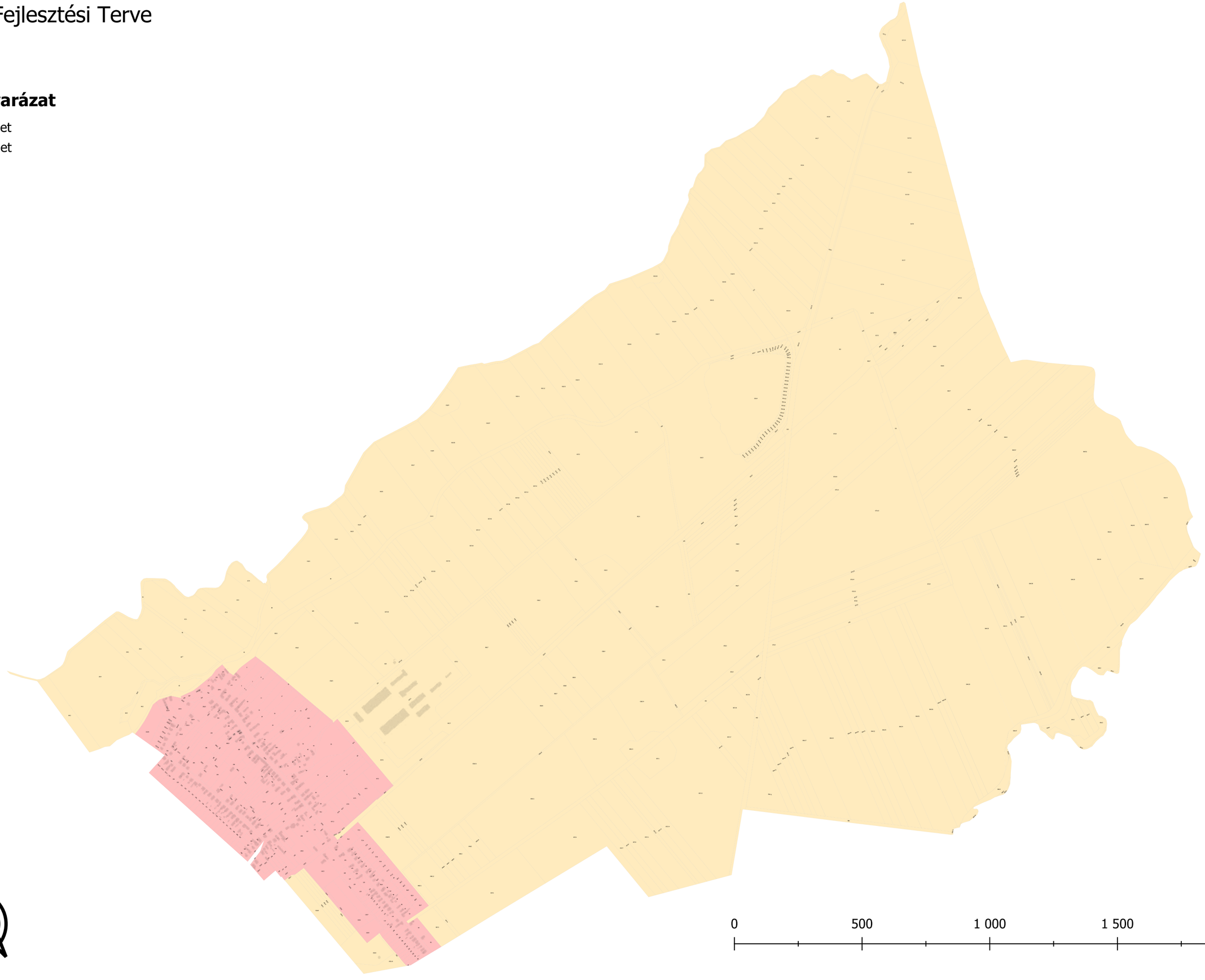

Csánig Fejlesztési Terve
MŰVELÉSI ÁGAK

Jelmagyarázat

- Szántó
- Gyep (rét)
- Szőlő
- Kert
- Gyümölcsös
- Gyep (legelő)
- Nádas
- Erdő
- Kivett
- Halastó
- Fásított terület

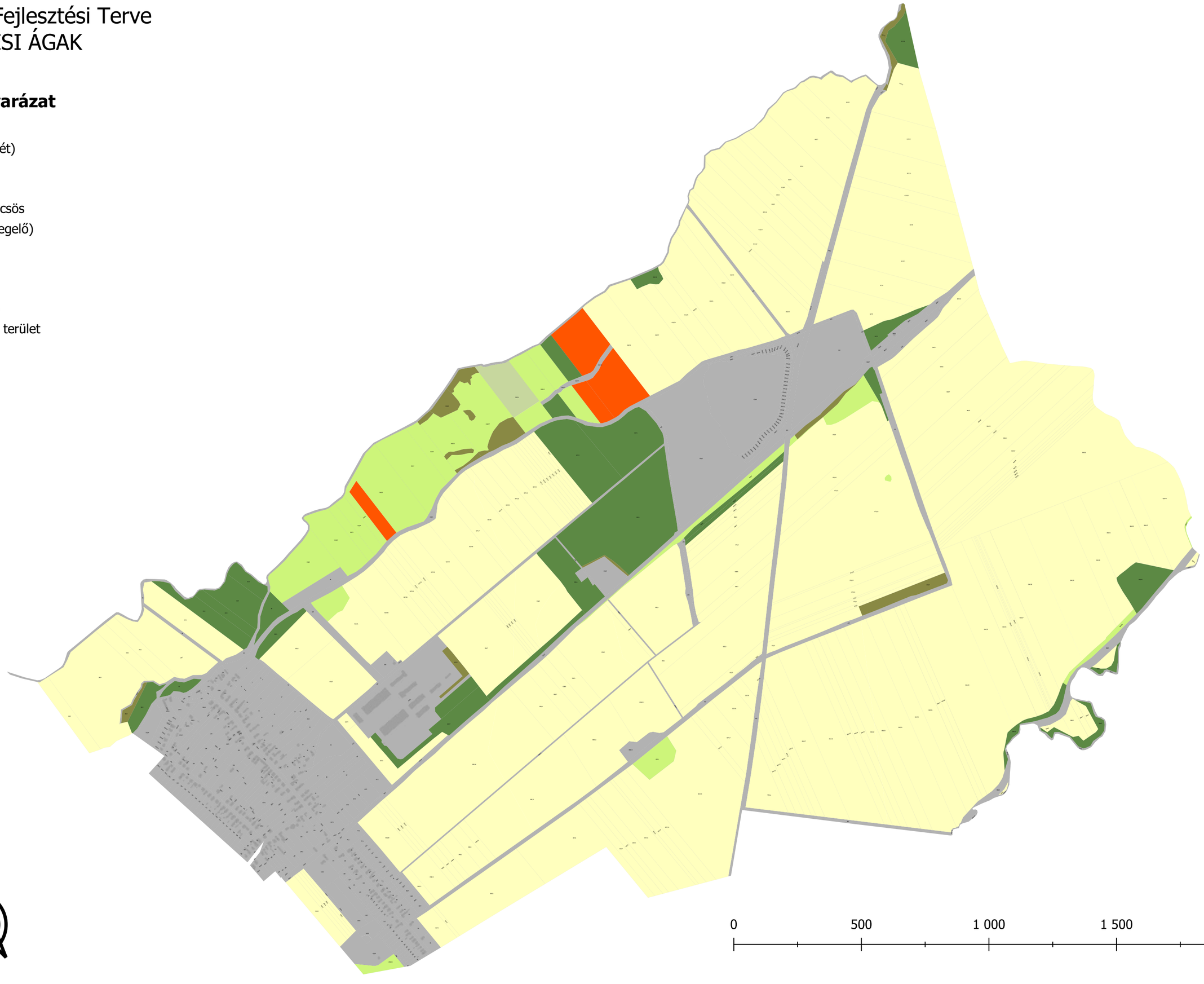

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
MINŐSÉGI OSZTÁLYOK

Jelmagyarázat

- Szántó 4
- Szántó 5
- Szántó 6
- Gyep (rét) 3
- Gyümölcsös 4
- Gyep (legelő) 3
- Gyep (legelő) 4
- Erdő 4
- Fásított terület 4

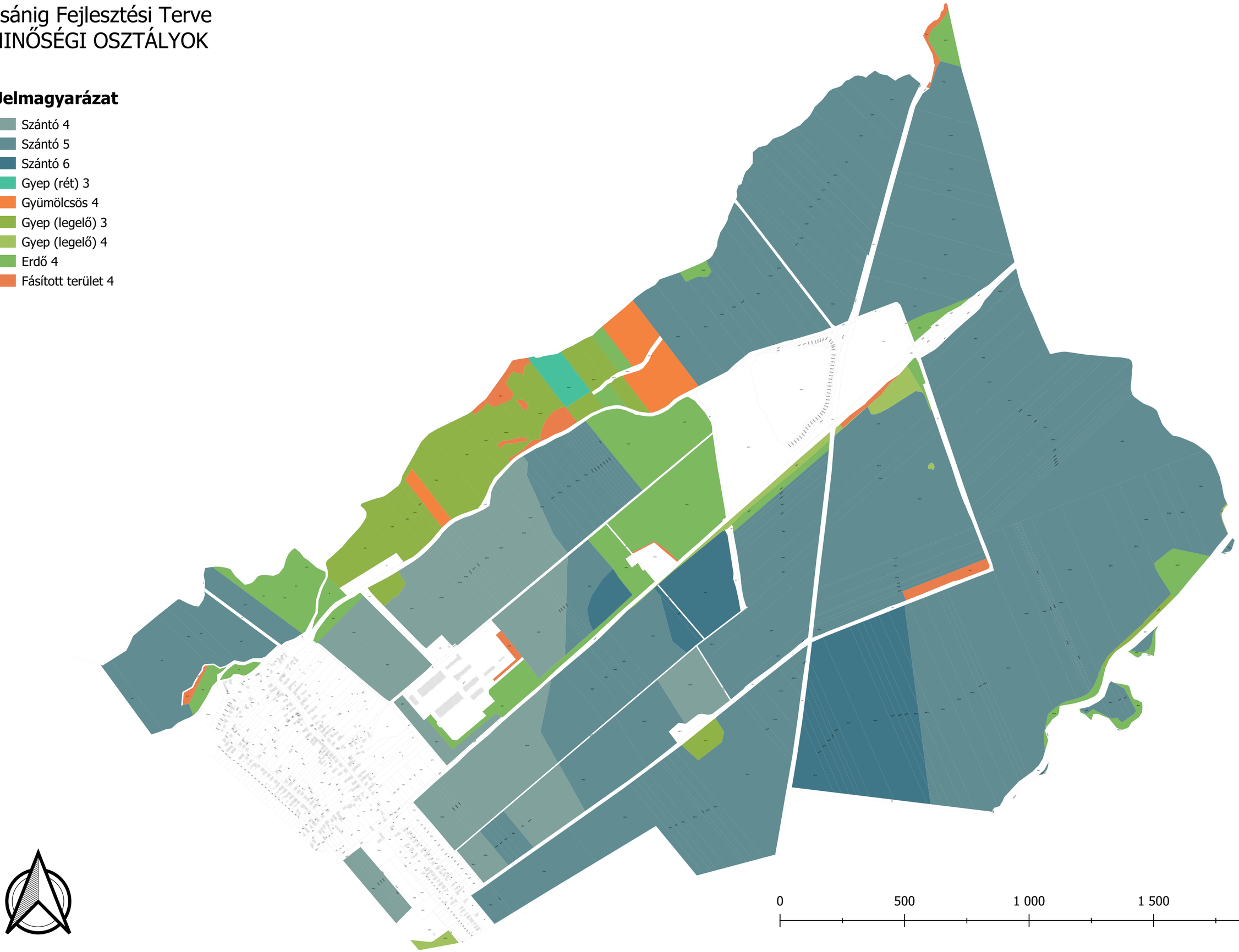

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
TELEKNAGYSÁG

Jelmagyarázat

- 0-300 m2
- 300-500 m2
- 500-800 m2
- 800-1.200 m2
- 1.200-1.700 m2
- 1.700-2.500 m2
- 2.500-5.000 m2
- 5.000-10.000 m2
- 10.000-50.000 m2
- 50.000 m2 felett

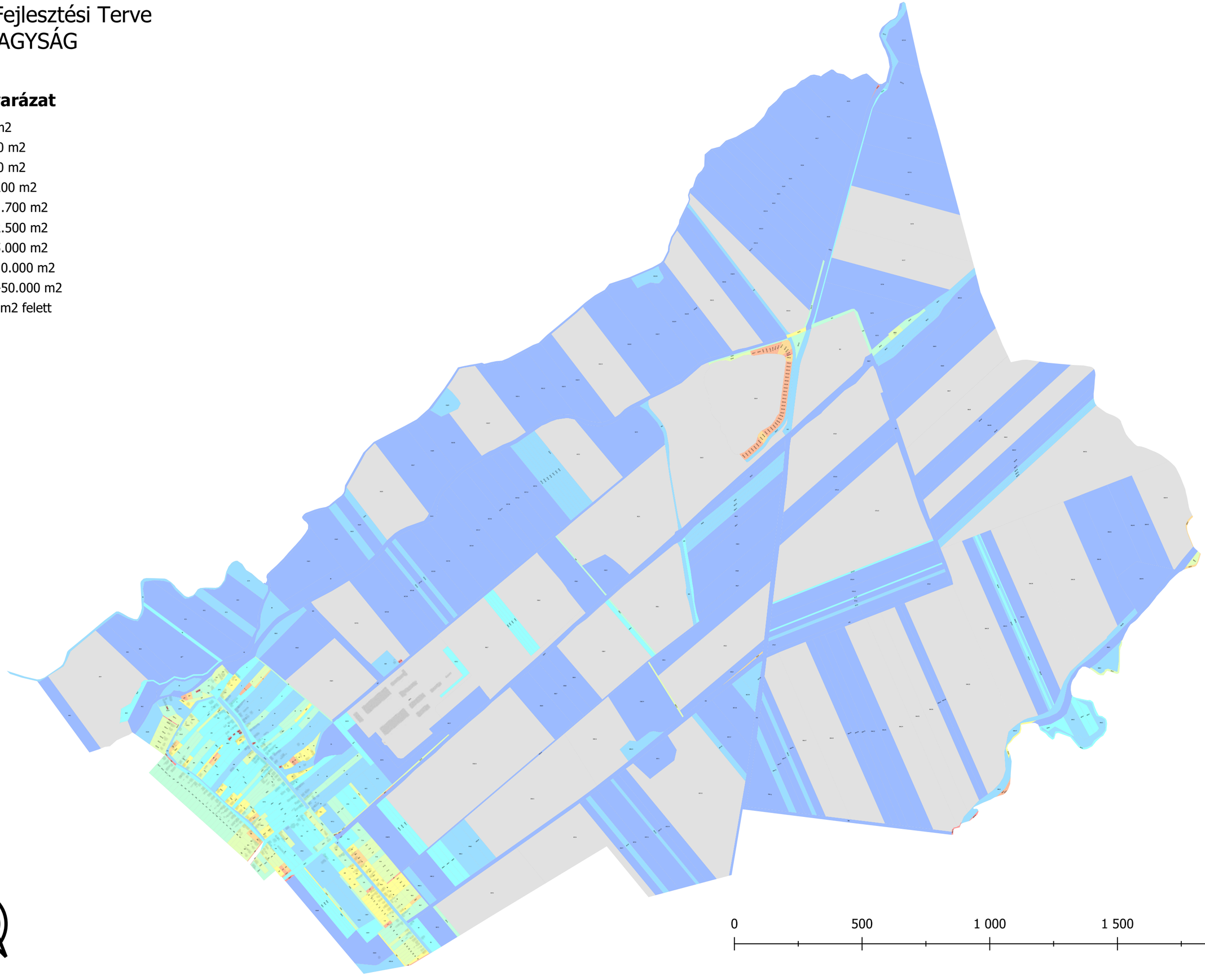

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
ÉPÜLETEK FUNKCIÓJA

Jelmagyarázat

- Lakóépület
- Intézményi épület
- Üzemi épület
- Melléképület
- Gazdasági épület
- Vegyes funkciójú épület

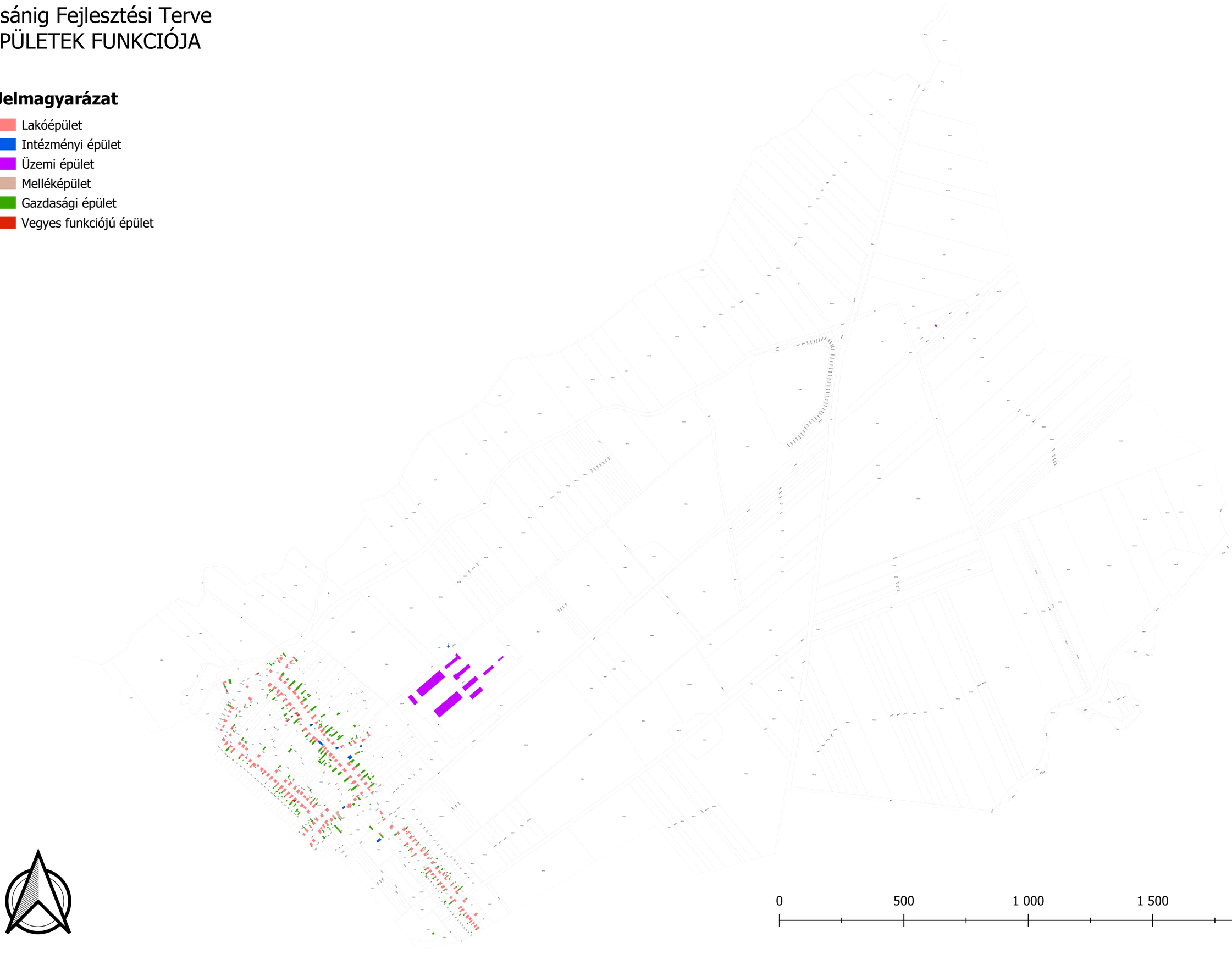

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
TULAJDONOK

Jelmagyarázat

- Állami területek
- Szövetkezeti területek
- Gazdasági társaságok területe
- Önkormányzatok területe
- Természetes személyek területe
- Egyházak és egyesületek területe

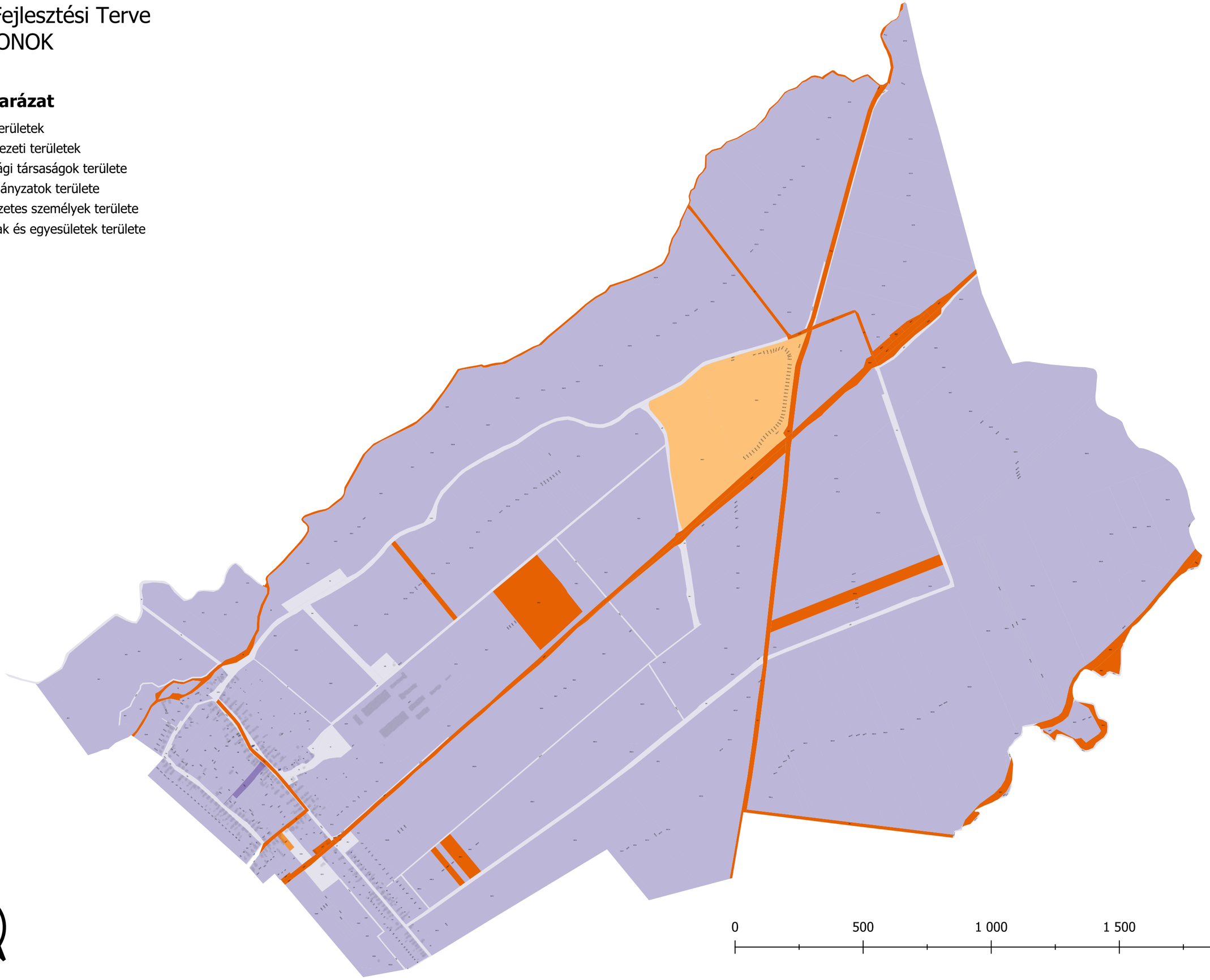

Csánig Fejlesztési Terve
LAKÓÉPÜLETEK SŰRŰSÖDÉSE

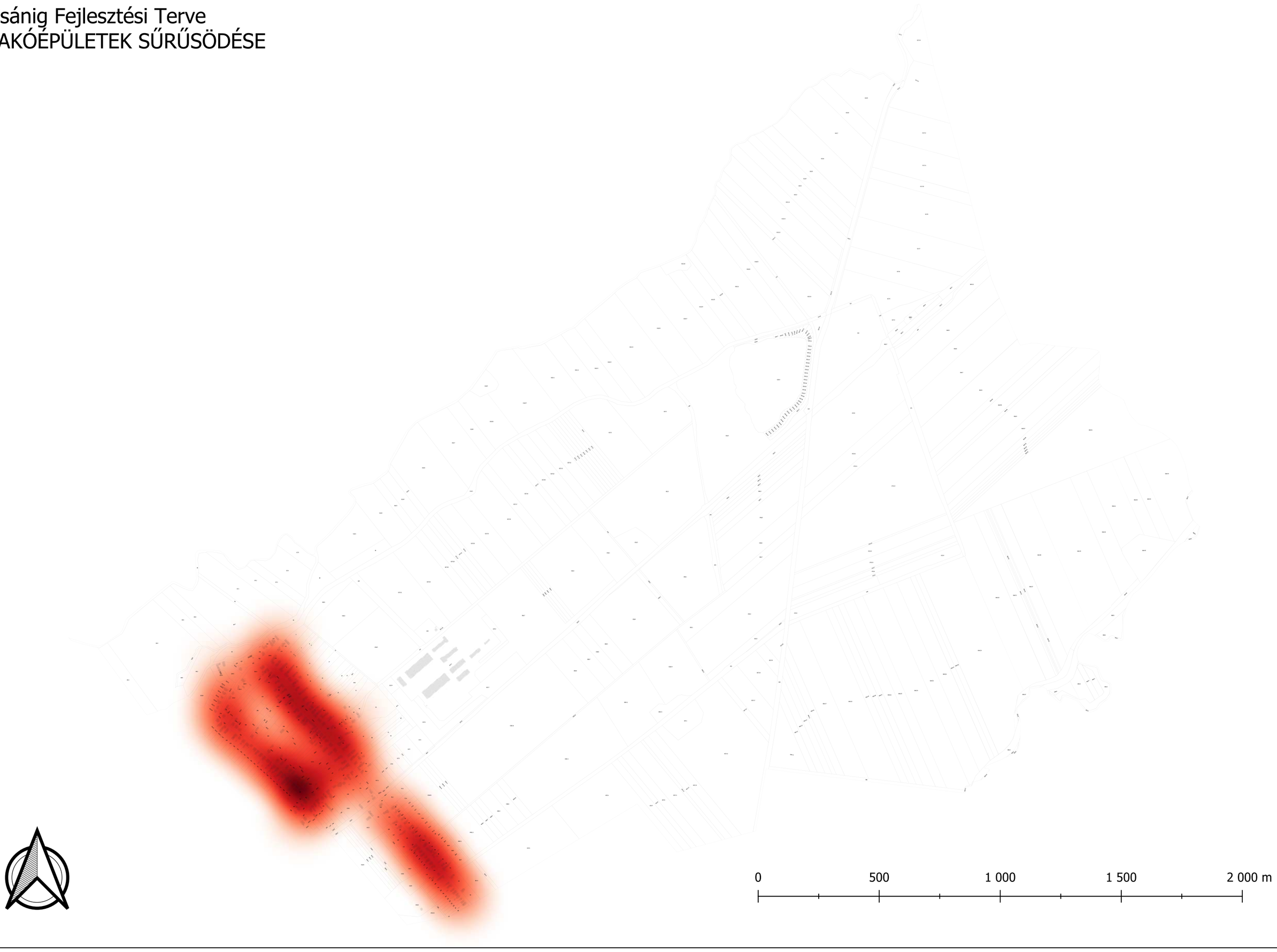

Csánig Fejlesztési Terve
KÖZÉPÜLETEK, KÖZINTÉZMÉNYEK SŰRŰSÖDÉSE

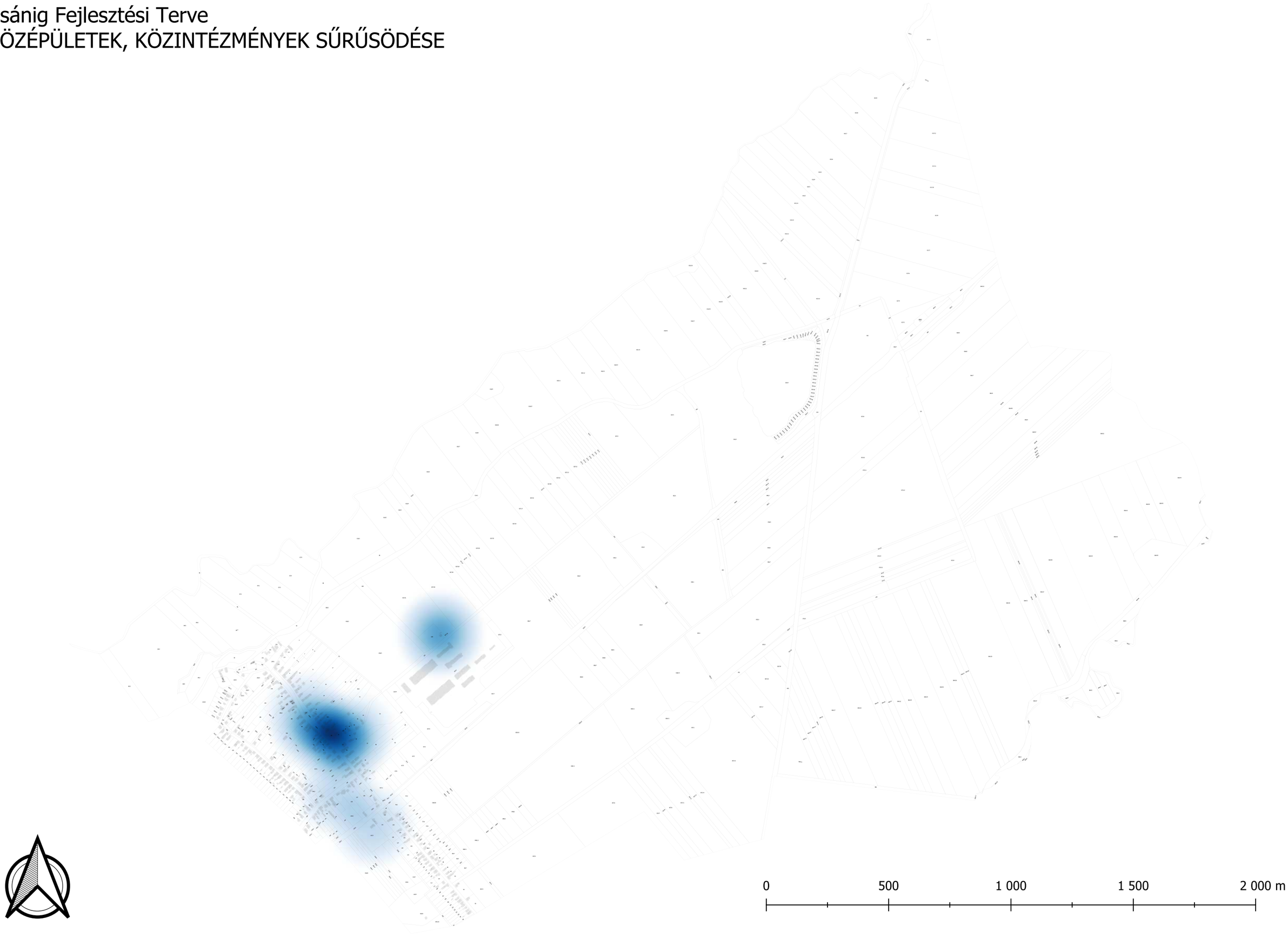

Csánig Fejlesztési Terve
ÜZEMI ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK SŰRŰSÖDÉSE

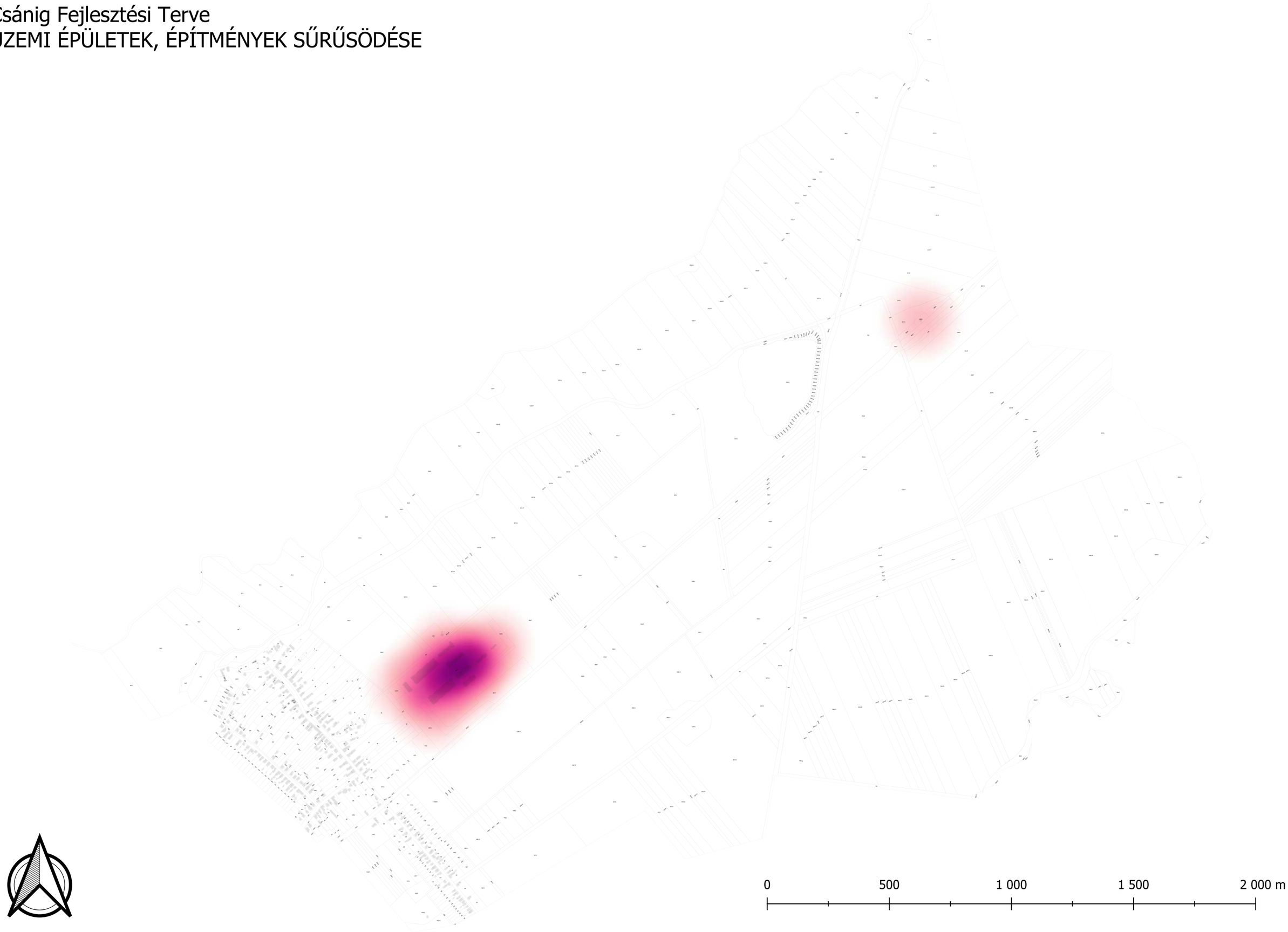

Csánig Fejlesztési Terve
GAZDASÁGI ÉS MELLÉKÉPÜLETEK SŰRŰSÖDÉSE

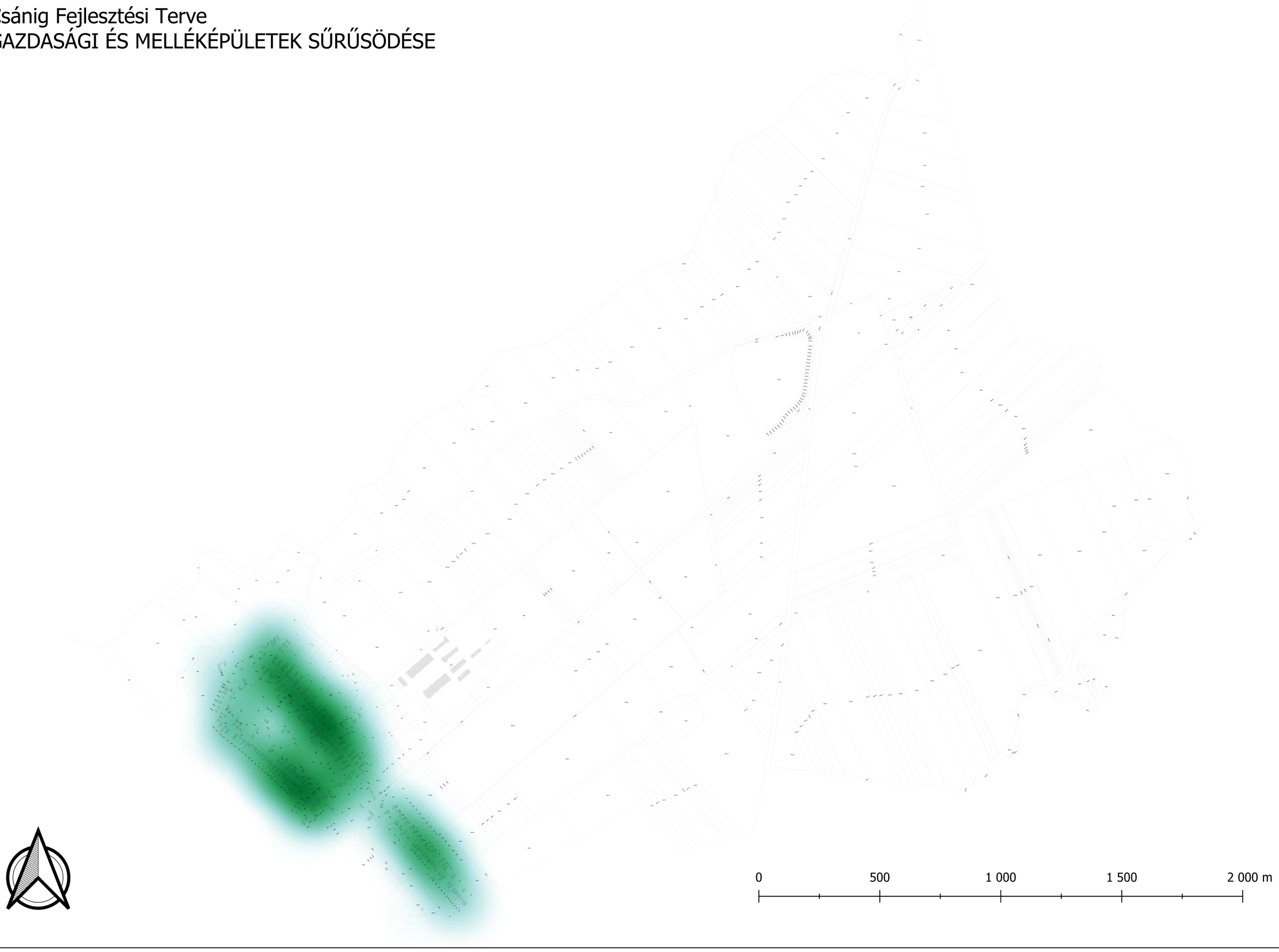

Csánig Fejlesztési Terve
VEGYES FUNKCIÓJÚ ÉPÜLETEK SŰRŰSÖDÉSE

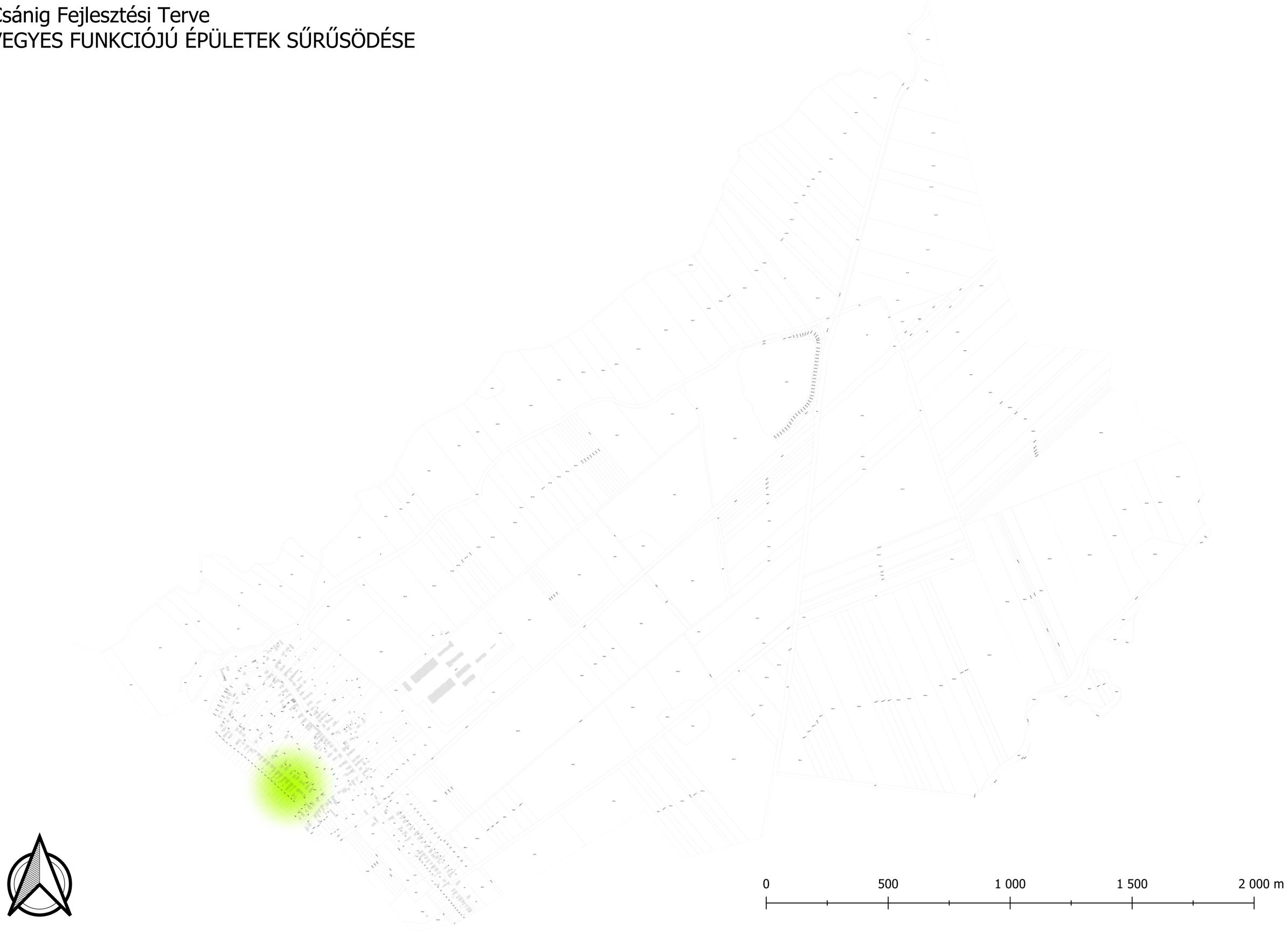

0 500 1 000 1 500 2 000 m

e-közmű - Lechner Nonprofit Kft.

0 1 : 5000 250 m

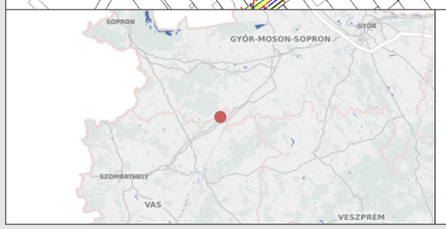

E-KÖZMŰ

Csánig Településterv

Közmű átnézeti

Készült az E-közmű rendszerben (2023. 10. 09.). A térkép tájékoztató jellegű, hivatalos eljárásban nem használható fel!

- Hírközlés
- Szénhidrogén
- Távhő
- Villamos energia
- Vízellátás
- Vízelvezetés

CSÁNIG

Alátámasztó Javaslat és Környezeti Értékelés

TH-23-02-06

2025. május

Záró véleményezés

Felelős tervező:	Németh Géza TT-1 08/0065	
Munkatárs:	Leitner Attila É-3 08-0386	
Munkatárs:	Szabó Attila szerkesztő	
Régészeti szakértő	Losonczi Máté régészeti szakértői szám: 21-0513	
Közlekedéstervező:	Bogár Zsolt Tkö 08-0102	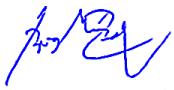
Közműtervező:	Horváth Ervin TE-T 18-0033 TV-T 18-0033	
Hírközlési szaktervező:	Szakács Levente EN-VI, TE, TH 08-01371	
Tájrendezési tervező:	Szűcs Gábor TK/1 19 0458, SZTjV-031	

TARTALOMJEGYZÉK

1 ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT 3

1.1. FEJLESZTÉSI ÉS RENDEZÉSI JAVASLAT ÖSSZEFOGLALÓJA (A FEJLESZTÉSBEN JAVASOLT VÁLTOZÁSOK, A RENDEZÉST ÉRINTŐ MÓDOSÍTÁSOK BEMUTATÁSA, ÖSSZEFÜGGÉSEIK FELTÁRÁSA, SZAKÁGI JAVASLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA) 3

1.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI JAVASLAT 4

1.3. JAVASLAT AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSÉRE ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉRE 5

1.4. TÁJRENDEZÉSI ÉS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI JAVASLAT, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS 6

1.5. KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI JAVASLAT, KÖZLEKEDÉSI JAVASLAT 9

1.6. VÉDELMI ÉS KORLÁTOZÓELEMEK (VESZÉLYEZTETETT, ILLETVE VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐJŰ TERÜLETEK; VÉDŐTERÜLETEK, VÉDŐSÁVOK; A TÁJ, A TERMÉSZETI ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A KÖRNYEZETI ELEMEK VÉDELMÉVEL KAPCSOLATOS KORLÁTOZÁSOK TERÜLETEI) 11

1.7. A MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT TERÜLETEK BEMUTATÁSA (419/2021. (VII. 15.) KORM. RENDELET 2. SZÁMÚ MELLÉKLET 1.2/G. SZERINT) 12

1.8. A TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEKKEL VALÓ ÖSSZHANG IGAZOLÁSA 13

1.9. A BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK 20

1.10. MELLÉKLET (A TELEPÜLÉSTERV KÉSZÍTÉS VAGY MÓDOSÍTÁS TÉNYÉT, ÚJ BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET KIJELÖLÉSE ESETÉN AZ ÉTV.-BEN FOGLALT KÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉST, AMENNYIBEN INDOKOLT, A KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETTÉ NYILVÁNÍTÁST ÉS A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT TARTALMÁT MEGHATÁROZÓ FELJEGYZÉS ELFOGADÁSÁT EGYÜTTESEN TARTALMAZÓ DÖNTÉS KT. HATÁROZAT) 22

2 KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS 25

1 ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT

1.1. FEJLESZTÉSI ÉS RENDEZÉSI JAVASLAT ÖSSZEFOGLALÓJA (A FEJLESZTÉSBEN JAVASOLT VÁLTOZÁSOK, A RENDEZÉST ÉRINTŐ MÓDOSÍTÁSOK BEMUTATÁSA, ÖSSZEFÜGGÉSEIK FELTÁRÁSA, SZAKÁGI JAVASLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA)

Csánig Község településterve a település meglévő adottságait, lehetőségeit és (természeti, táji, valamint épített) értékeit figyelme véve biztosítja a település fenntartható fejlődésének összehangolt fizikai és térbeli keretiet.

A településterv:

- biztosítja a település működőképességét és tervszerű fejlődését a környezeti ártalmak lehetőség szerinti legkisebbre való csökkentése mellett.
- meghatározza a működéséhez és fejlődéséhez szükséges meglévő és tervezett infrastruktúra-hálózatot.
- a tervezett területhasználat rendjével, az egyes területeken megengedett rendeltetésekkel és szabályozási előírásokkal biztosítja a település megőrzésre érdemes, jellegzetes, értékes szerkezetének, beépítésének, építészeti, természeti és tájképi arculatának védelmét.

A településterv a rendelkezésre álló eszközökkel törekszik a jó minőségű környezet (lakókörnyezet és gazdasági környezet) kialakítása.

A területhasználat rendjének és az egyes területek beépítettsége mértékének meghatározásával, a megengedett rendeltetések meghatározásával és egyes területek övezeti besorolásának/területfelhasználásnak jelentős mértékű megváltoztatásával törekszik a közérdek, a települési érdek érvényesítésére, a természeti, táji értékek gyarapítására és védelmére.

A településterven meghatározott lakóterületek biztosítják a lakosság demográfiai változásával járó lakásszükségletét, ill. a bevándorlás által generált jelentős lakásszükségletet.

A településtervben biztosítottak az oktatáshoz, a kultúrához, a sportoláshoz, turizmushoz, a szabadidős tevékenységekhez szükséges rendeltetések elhelyezésének feltételei és lehetőségei.

Emellett a településtervben biztosítottak a népesség megélhetését, a település gazdasági fejlődését biztosító gazdasági, ipari funkciók elhelyezésének feltételei, biztosítottak a mező- és erdőgazdasághoz kapcsolódó funkciók elhelyezésének feltételei és nem utolsó sorban biztosítottak a közlekedés, a közüzemi ellátás feltételei.

A településtervben szereplő közlekedéshálózati elemek tervezett fejlesztése és a tervezett nyomvonalak csökkentik a településen a lakosság és a gazdasági szereplők közlekedési kényszerét ill. biztosítják a megfelelő színvonalú közlekedés kialakításának feltételeit.

A településterv az egyes területeken megengedett funkciók, rendeltetések meghatározásával biztosítja az egészséges lakó- és munkakörülmények kialakításának feltételeit.

A településterv megőrzi az arra érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek településszerkezetét és biztosítja az építészeti örökségi védelmét, valamint az értékes építmények, épületegyüttesek és tájrészletek látványát.

A településterv figyelembe veszi a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait egyben eleget tesz a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás szempontjainak.

1.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI JAVASLAT

Csánig Község területének az egyes meghatározott rendeltetések szerinti felosztása az alábbiak szerint tervezett.

A település közigazgatási területe építési szempontból:

- beépítésre szánt, valamint
- beépítésre nem szánt

területekre osztható.

A beépítésre szánt területek tagozódása a területek használata, általános jellege vagy sajátos használata, rendeltetése szerint:

Lakóterületek:

- falusias lakóterület

Üdülőterületek:

- hétvégiházas üdülőterület

Különleges területek:

- különleges mezőgazdasági üzemi terület

A beépítésre nem szánt területek tagozódása a területek használata, általános jellege vagy sajátos használata, rendeltetése szerint:

Közlekedési területek:

- közúti közlekedési terület
- kiszolgáló út
- közműelhelyezési terület
- egyéb közlekedési terület (kötöttpályás közlekedési terület, vasút)

Zöldterületek:

- közpark

Erdőterületek:

- védelmi célú erdőterület
- egyéb erdőterület

Mezőgazdasági területek:

- általános mezőgazdasági terület
- tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
- kertes mezőgazdasági terület

Vízgazdálkodási terület

Természetközeli terület

Különleges területek:

- különleges temető terület
- különleges sportolási célú terület
- különleges rekreációs célú terület

1.3. JAVASLAT AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSÉRE ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉRE

Régészet

A településterv készítése idején nyilvántartott és beazonosítható régészeti lelőhelyeket a településterv tartalmazza. A lelőhelyek ex lege általános védettséget élveznek.

A településtervhez csatolt örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza a lelőhelyek részletes ismertetését.

A régészeti örökség elemit lehetőleg eredeti helyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni. (Kötv. 10. § (1)) A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel és beruházással veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket el jogszabályban meghatározott esetekben el kell kerülni, amennyiben ez nem következik be, előzetesen fel kell tárni (Kötv. 19.§ (1-2))! A régészeti feltárások költségeit annak kell fedezni – a mentő feltárás kivételével-, akinek az érdekében a feltárás szükségessé vált. (Kötv. 19. § (3))

A helyben megőrzendő épített örökségi elemekről a Kötv. 10. § (1) alapján a Korm. rendelet 46. § (1-3). alapján kell gondoskodni.

Régészeti érdekű terület „valamennyi terület, amelyen régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető”. (Kötv. 7. § 29.)

Amennyiben ismeretlen régészeti lelőhely kerül elő, a végzett tevékenységet abba kel hagyni, és gondoskodni kell a terület őrzéséről, miközben haladéktalanul jelenteni a területileg illetékes hatóságnak, aki a mentőfeltárásra jogosult múzeumot (a feltárásra jogosult szervnek), értesíti, ami haladéktalanul megkezdi a Kötv. 24-25. § szerint a régészeti örökség mentését. A fenti kötelezettség mind a felfedezőt, mind a kivitelezőt, mind az ingatlan tulajdonosát, az építtetőt és kivitelezőt egyaránt terheli. Az illetékes múzeum köteles a feltárási tevékenységet haladéktalanul megkezdeni, illetve végezni. Ez a tevékenység engedélyhez nem kötött. (Kötv. 24. §.)

A kulturális örökség elemiben, így régészeti lelőhelyben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése, továbbá a jogszabály által előírt bejelentési kötelezettség elmulasztása örökségvédelmi bírság kirovását eredményezheti, továbbá a cselekményt a Büntető Törvénykönyv (Btk. 2012. évi C. tv.) büntetni rendeli, illetve a Kötv 82.§, illetve 85. §, továbbá a 191/2001. évi Korm. rendelet alapján örökségvédelmi bírsággal sújtható.

A lelet, illetve lelőhely megtalálója-bejelentője jutalomban részesülhet (Kötv. 26. §., 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 55. §.).

Az országos védelemmel érintett elem és műemléki környezete, valamint a helyi védelemmel érintett elemek a szabályozási terven feltüntetésre kerültek. Bővebb fényképes bemutatásukat és leírásaikat a meglapozó vizsgálat, a településképi arculati kézikönyv (TAK) és az örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza.

Csánig területén építési tevékenység, tereprendezés stb. esetén az örökségvédelem tekintetében a településtervhez elkészült örökségvédelmi hatástanulmányban, a HÉSZ-ben és Csánig Településképi Arculati Kézikönyvében foglaltak figyelembevételével kell eljárni.

1.4. TÁJRENDEZÉSI ÉS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI JAVASLAT, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS

Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

A kistáj nagy része régóta lakott terület. A jelentős emberi tevékenység eredményeként a természetszerű növényzet kisebb, szigetszerű foltokra szorult vissza. Kis kiterjedése és fragmentáltsága ellenére a természetes növényzet maradéka igen változatos. Napjainkban a szántóföldi művelés és a rétgazdálkodás dominál, emellett az erdőgazdálkodástól a kertgazdaságig, a tájhasználat számos formája megtalálható a településen.

Nagymértékű tájhasználati változás nem valószínű. Azonban ahol lesz ott a településrendezési terv célja, hogy a területfelhasználási kategóriákat a valós és reálisan tervezhető területhasználathoz igazítsa, ezzel elősegítve a tájszerkezet fennmaradását, a jellegzetes táji elemek megőrzését.

A táji elemek megőrzése és továbbfejlesztése érdekében az alábbi javaslatokat tesszük:

- Törekedni kell a termőhelyi adottságokhoz igazodó földhasznosításra, a komplex szemléletű környezet- és tájgazdálkodásra, a környezetet kevésbé terhelő, környezetkímélő gazdálkodási módok alkalmazására. A mai időjárási viszonyok mellett fontos a talaj állandó zöldfelülettel való takarása.
- A nagy kiterjedésű monokultúrás szántókon mezsgyék, mezővédő erdősávok, fasorok ültetése javasolt. Ezek jótékony hatást gyakorolnak az élővilágra, a település klímájára és a termésmennyiségre egyaránt, alapvető fontosságúak a táj jellegének megőrzéséhez és a szélerózió elleni védelem szempontjából egyaránt.
- Gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.
- Az esetleges külterületi fejlesztések során törekedni kell arra, hogy az újabb fejlesztési területek a már meglévő hasonló funkciójú területek közelében helyezkedjenek el, mert így a természet közeli területek kevésbé lesznek az esetleg káros hatások által érintve. Az új fejlesztési területek kialakítása, meglévő területek fejlesztése során kötelező telken belüli védőfásítással, védőerdők telepítésével kívánatos elősegíteni a fejlesztések tájba illesztését.
- Törekedni kell arra, hogy az erdőterületek, rétek területei tovább ne csökkenjenek. A táj domborzati mélyületeiben megmaradt erdőfoltok megtartása nagyon fontos, mert erősítik a bilógiai sokféleséget és az ökológiai rendszer fontos elemei.
- A meglévő erdőterületeket meg kell tartani, a tájidegen fafajokat a termesztésből ki kell szorítani, fel kell váltani. Az újabb erdők telepítésénél csak honos és a tájra jellemző fafajokat kell ültetni az ökoszisztéma érdekében. Az akác alkotta erdők, mezsgyék tájidegennek számítanak, fokozatos leváltásuk fontos feladat.
- A nagyobb, összefüggő kiterjedésű erdőterületeket, valamint belterületen elhelyezkedő zöldterületeket, vonalas zöldfelületi elemekkel kell összekötni, a fajok vándorlásának elősegítése miatt.
- Az invazív fajok felszámolására nagy hangsúlyt kell fektetni, mivel azok kiszorítják a területre jellemző őshonos fajokat, ezzel lecsökkentve a biodiverzitás mértékét.
- Az értékes gyepes élőhelyek védelme érdekében javasolt a beerdősülés, a túlzott cserjésedés és a fűavar felhalmozódás megakadályozása. Állapotuk fenntartása rendszeres kaszálással és/vagy legeltetéssel történjen. Általános célkitűzés a terület

összes gyeptípusára vonatkozóan a legeltetés, illetve a kíméletes, kaszálatlan mozaikokat is meghagyó kaszálás akár kombinált alkalmazása. Ugyancsak kaszálással és legeltetéssel szükséges gondoskodni az inváziós fajok gyepek rovására történő terjedésének megakadályozásáról. A gyepek égetése tilos! A kaszálást évente kétszer ajánlott elvégezni a kaszálandó terület középpontjából indulva vagy a táblaszél mellől, az ott élő állatok zárványterületre szorítása nélkül. A kaszálás során vadriasztó lánc használata szükséges.

Natura 2000 területekre vonatkozó természetvédelmi javaslatok/célkitűzések:

Vízfolyások:

- A vízfolyások természetes mederépítő és -bontó folyamatainak biztosítása.
- A szabályozott és mesterséges szakaszokon a természetes meder és vízjárás helyreállítása.
- A természetes árterületek rendszeres, a természetes vízjárásnak megfelelő, időszakos elöntésének biztosítása, ahol ez lehetséges.
- A természetes mederárnyékolás helyreállítása partmenti ligeterdők telepítésével vagy spontán erdősödéssel.
- A megmaradt régi holtmedrek megtartása, fás és légyszárú növényzetének védelme.

Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei:

- Állapotuk fenntartása évi egyszeri, mozaikos kaszálással vagy kíméletes, szakaszos legeltetéssel.
- Becserjésedésük és erdősödésük megakadályozása.
- A gyepfelszín károsodásának megelőzése.
- Az idegenforgalom és területhasználat okozta taposási kár mérséklése, illetve megszüntetése.
- Az állományokban élő özönnövények eltávolítása, illetve a megtelepedésük megakadályozása.

Keményfás ligeterdők folyók mentén:

- Folyamatos, a természetes erdőképnek (fajösszetétel, szerkezet, korosztály) megfelelő erdőborítás fokozatos kialakítása az élőhely-típusoknak megfelelő termőhelyeken.
- A terület adottságaihoz mérten nagy kiterjedésű, egy tömbben lévő véghasználati területek, illetve közel egykorú fiatalosok kialakulásának megelőzése, a már meglévőkön természetes erdőképnek megfelelő erdők kialakítása.
- Az odvas fák, lábon száradó és földön fekvő holtfa jelenleginél nagyobb mennyiségben történő biztosítása (megőrzése) a hozzá kötődő állatvilág védelme érdekében.
- A vegyszeres gyomirtás (elsősorban siskanád és szeder ellen) megelőzése megfelelő erdőműveléssel az aljnövényzet védelme érdekében.
- Az állományokban meglévő, de ott természetes körülmények között nem élő fajok, elsősorban az özönnövények (pl. gyalogakác, amerikai kőris, akác, bálványfa) eltávolítása, illetve megtelepedésük megakadályozása.
- Erdőszegélyek kímélete az erdőhasználat során.
- A meglévő partmenti puhafaligetek kivonása a fatermelési célú erdőművelésből és a vízügyi munkák során ezek kímélete.
- Az árnyékoló puhafás állomány helyreállítása a kisvízfolyások mentén.

- A folyóvölgy vízellátás javítása a Répce medersüllyedésének megakadályozásával, illetve az egykori vízimalmok rehabilitációjával
- A meglévő természetes meder szabályozásának megakadályozása.
- A természetes ártér időszakos elöntésének biztosítása.

Zöldinfrastruktúra fejlesztési javaslat:

A település meghatározó alkotóeleme az épített elemeken kívül a zöldfelület mennyisége és minősége. Az épített elemek esztétikus megjelenéséhez környezetük kialakítása, rendezettsége is hozzátartozik.
Annak érdekében, hogy a települési zöldfelületek elláthassák összetett funkciójukat, mind mennyiségi, mind minőségi szempontból, az alábbiakat kell szem előtt tartani:

A település mikroklimatikus viszonyainak javítása érdekében kiemelt cél a meglévő zöldfelületek rehabilitálása, minőségi megújítása, esetleg még új települési zöldfelületek kialakítása, zöldfelületi hálózatok létrehozása. A zöldfelületi rendszer fejlesztése a település környezeti állapotának javítását, a vonzó települési környezet megteremtését, a zöldfelületek értékőrző hasznosítását, a falusi közterületek környezet, klímatudatos és családbarát megújítását célozza.

Csapadékvíz gazdálkodás:

A csapadékvíz-gazdálkodást a települések területén jelentkező csapadékvíz elvezetés és helyben tartás ésszerű és célszerű arányainak meghatározásaként értelmezhetjük.

A települési csapadékvíz-gazdálkodás a település területére hulló csapadékvizet felhasználható és felhasználandó, megújuló természeti erőforrásnak tekinti.

A csapadékvíz kiaknázása alapvetően két irányban lehetséges:

- hasznosítással, ami háztartási és intézményi ivóvízhasználatok egy részének a csapadékvízzel való helyettesítését, és
- a hasznosulás elősegítésével, amivel a települési vízgyűjtőn a beszivárgás lehetőségét, és ezzel a talaj vízpótlásának és a talajvíz utánpótlásának növelését érjük el.

A nem vízzáró, elsősorban zöld felületek arányának növelése mellett, mindkét gazdálkodási irány a víznek legalább időszakos visszatartását igényli a településen. Amíg a csapadék intenzitása kisebb, az egyenlő a beszivárgásával, az eső teljes mértékben be tud szivárogni a talajba, nem keletkezik felszíni lefolyás.

Ebből az következik, hogy a lehetséges esőintenzitások egy tartománya a település burkolatlan felületei alatti talaj-/talajvíztérben helyben marad. A beszivárgás intenzitásánál nagyobb csapadékokból azonban a burkolatlan felületeken is keletkezik lefolyás.

Az éves csapadék mennyiség nagyobb részét a 20mm/óra intenzitású kisebb csapadékok alkotják, amelyek vizét a település területén tudjuk tartani, például a talajvíz/talajnedvesség pótlására. Ezt az ún. zöld infrastruktúra kiépítésével érhetjük el.

A csapadékvíz megtartás hatékonyságának növelése érdekében javasolt a belterületi ingatlanoknál:

- A növényzettel beültetett terepmélyedést helyezünk el az az ingatlanon, hogy a beszivárgás során megszűrődő víz pótolja a talajnedvességet/talajvizet,
- A tetővizek közvetlenül is beköthetők a terepmélyedésekbe, vagy mesterségesen kialakított és növényzettel beültetett mélyfelületekbe, ahol un. esőkerteket hozhatunk létre, az erdők talajának jó csapadékvíz-elvezető képességének mintájára, amely beszivárogtat és párologtat.

- Esővízgyűjtő tartályt használunk, a tartályban visszatartott vizet használjuk az ingatlanon belül (öntözés, egyéb, nem ivóvíz minőséget igénylő vízhasználatok),
- Az út menti beton folyóka helyettesíthető a növényzettel beültetett terepmélyedések és a füvesített árkok kombinációjával,
- Minden járdához és kocsi beállóhoz alkalmazzunk vízáteresztő szilárd burkolatot.

A településen az árkok nagyobbrészt gyepes kialakításúak, ami kedvez a csapadékvizek beszivárgásának. Ezek megtartása javasolt. A betonos árkokat vissza kellene alakítani gyepes kialakításúra, hogy a csapadékvizet megtarthassuk, beszivárogtathassuk. Törekedni kell az árkok felújításánál vízmegtartó öblök kialakítására, hogy a felszíni vizeket minél inkább helyben megtartsuk, és minél kevésbé vezessük el. A csapadékvíz megtartására a családi házaknál is törekedni kell, ehhez a szemléletformálás fontos eszköz lehet.

1.5. KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI JAVASLAT, KÖZLEKEDÉSI JAVASLAT

Közüzemi hálózatokkal kapcsolatos vizsgálatok, javaslatok, a Megalapozó vizsgálat vonatkozó munkarészével (12-es fejezet) összevonásra kerültek.

Közlekedés

Csánig község a Nyugat-dunántúli régióban, Vas vármegyében helyezkedik el, a sárvári kistérség tagja.
A Répce folyó mellett elhelyezkedő település; a Répce árapasztó csatorna választja el Répcelaktól. A hozzá legközelebb eső város Répcelak, mely 2 km távolságot jelent. Sárvár 26 km-re, míg a megyeszékhely Szombathely 46 km-re található.

A község vasúti megállóval rendelkezik, az autóbusz közlekedés megfelelő.

Közúton a legegyszerűbben a 86-os főútról közelíthető meg, Répcelak központjában lekanyarodva a 8615-ös útra, majd a Répce hídját elhagyva rátérve az abból kiágazó 86 124-es számú mellékútra.

A települést a hazai vasútvonalak közül a Hegyeshalom–Szombathely-vasútvonal érinti, melynek két megállási pontja is van itt: Csánig megállóhely és Dénesfa megállóhely. Előbbi a belterület keleti szélén helyezkedik el, a 86 124-es út közelében, utóbbi pedig az északkeleti határszél közelében, a névadó Dénesfa község központjától közel 2,5 kilométerre, közúti elérését a 8614-es útból kiágazó 86 307-es számú mellékút biztosítja.

Javaslat a 10-14 m szabályozási szélességű tervezett lakóutcák mintakeresztszelvényére:

A 10 méter szabályozási szélességű lakóutca javasolt mintakeresztszelvénye

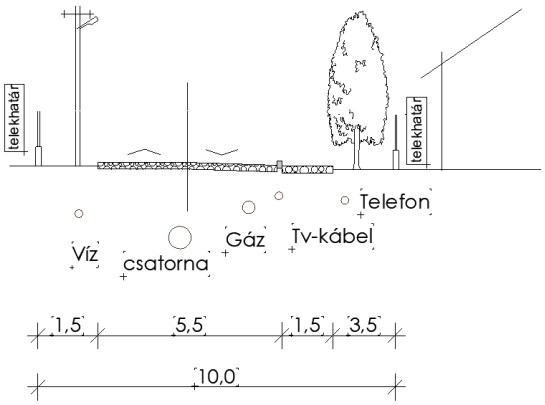

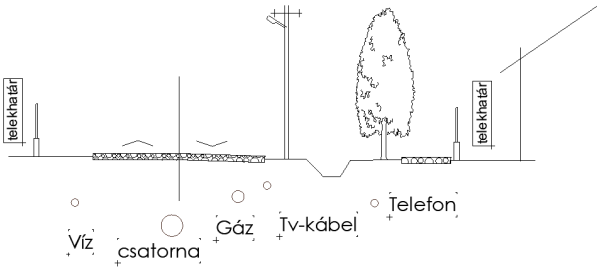

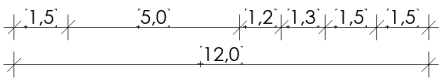

A 14 méter szabályozási szélességű lakóutcák javasolt mintakeresztszelvénye

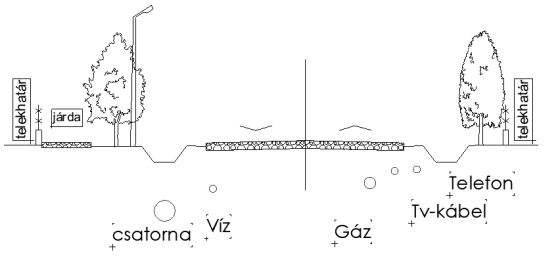

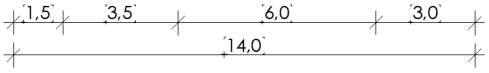

1.6. VÉDELMI ÉS KORLÁTOZÓELEMEK (VESZÉLYEZTETETT, ILLETVE VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐJŰ TERÜLETEK; VÉDŐTERÜLETEK, VÉDŐSÁVOK; A TÁJ, A TERMÉSZETI ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A KÖRNYEZETI ELEMEK VÉDELMÉVEL KAPCSOLATOS KORLÁTOZÁSOK TERÜLETEI)

Talajvédelem, felszíni és felszín alatti vízvédelem

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolását a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet tartalmazza. A jogszabály alapján Csánig az érzékeny települések közé tartozik.

Levegővédelem

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. melléklete alapján Csánig – az ország önálló légszennyezettségi zónába nem tartozó területeihez hasonlóan – a 10. légszennyezettségi zónába tartozik, azaz légszennyezettségi állapota kedvező. A település területén levegőt szennyező, környezetet terhelő ipari jellegű termelés eddig nem volt, megjelenés nem is várható, nem tervezett.

Zaj- és rezgésvédelem

A zaj- és rezgésvédelem tekintetében a határértékekről a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendelkezik.

Hulladékgazdálkodás

Az STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. a nyugat-dunántúli régióban, összesen 261 településen látja el kijelölt közszolgáltatóként a hulladék közszolgáltatási feladatokat, köztük Csánig településen is. A szemét a soproni hulladéklerakóba kerül elszállításra. A hulladékgazdálkodási szempontokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) által megfogalmazott általános szabályok szerint, valamint a hatályos felhatalmazó rendelkezésekben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet és a Ht. 88. § (1) pontja szerintieknek megfelelően kell alkalmazni.

Védőterületek és védősávok

- Térségi ellátást biztosító 400 kV-os elosztó vezeték védőterülete tengelytől mért 28 m
- 20 kV-os elektromos légvezeték védőterülete külterületen tengelytől mért 5 m belterületen tengelytől mért 2,5 m
- Állami kezelésű vízfelületek 6 méteres parti sávja
- Egyéb árkok, csatornák (3 m) parti sávja
- Elsőrendű árvízvédelmi védvonal 110 méteres fakadóvíz veszélyes védősávja.

Örökségvédelem:

- műemlék és műemléki környezet
- régészeti lelőhelyek
- helyi védett érték

Természetvédelem

A természetvédelemmel érintett területek (Ökológiai hálózat magterületének övezete, Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, Ökológiai hálózat pufferterületének övezete) esetében az elsődleges cél a természetes élőhelyek megőrzése, bármely építési tevékenység az illetékes hatóság beleegyezésével végezhető.

1.7. A MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT TERÜLETEK BEMUTATÁSA (419/2021. (VII. 15.) KORM. RENDELET 2. SZÁMÚ MELLÉKLET 1.2/G. SZERINT)

A település nem rendelkezik hatályos településrendezési tervvel így a változással érintett területek tekintetében az OTrT övezeti kategóriáit és a jelenlegi területfelhasználásokat vettük alapul, és aszerint soroltuk be a beépítésre szánt és nem szánt területeket. Új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre.

Tervezett változások bemutatása:

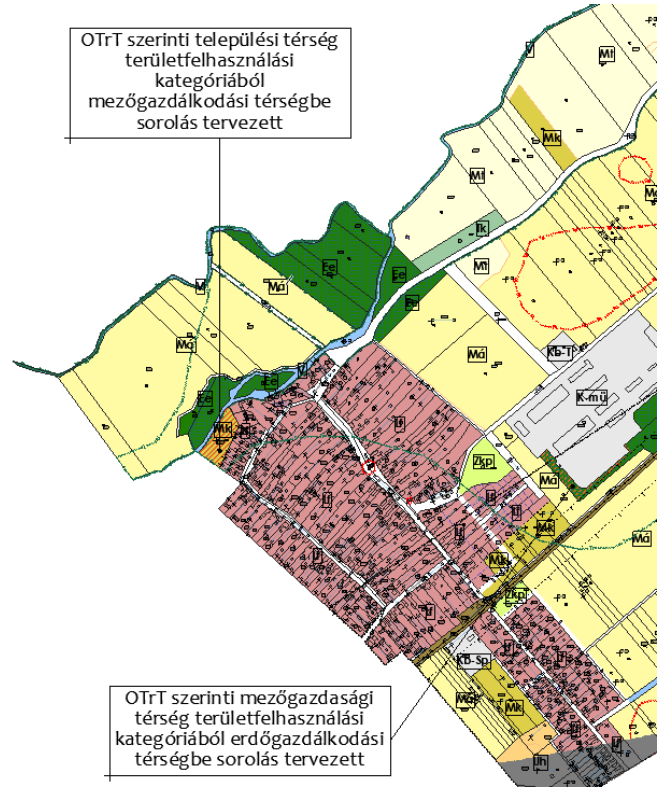

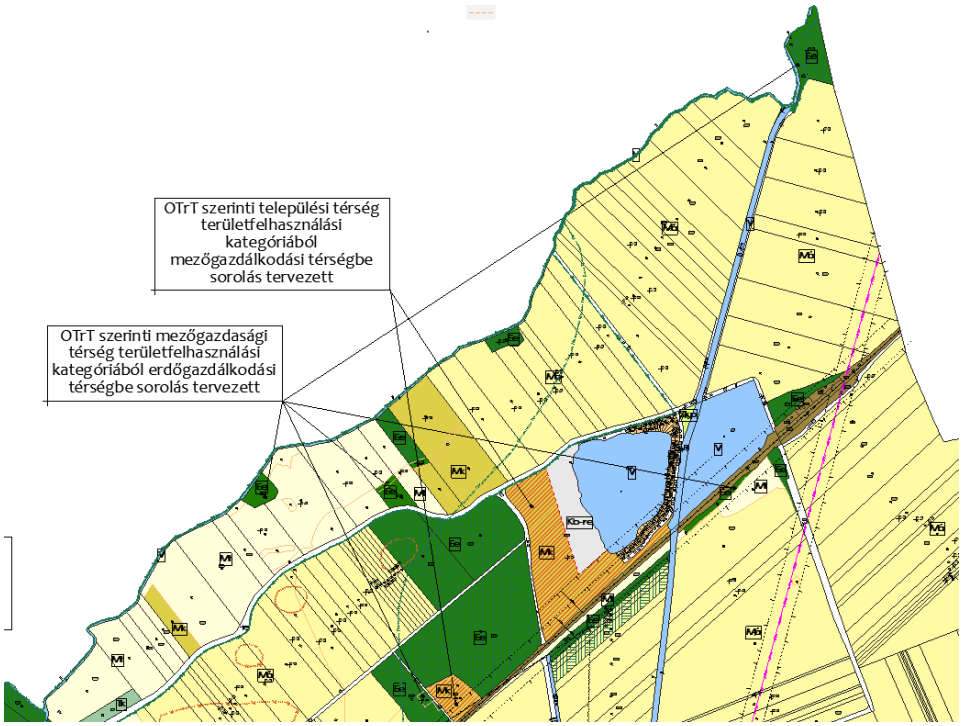

A település területének, telkeinek felhasználása egyéb tekintetben nem változik.

A mezőgazdasági területek tekintetében azok területét, övezeti besorolását differenciáltuk.

1.8. A TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEKKEL VALÓ ÖSSZHANG IGAZOLÁSA

Kivonat az Országos Területrendezési Tervből

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények közül a település területét az alábbi elemek érintik:

- egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 12. § (3) bek. kimondja, hogy:

***Új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő kiterjedésű, legalább 50%-ában az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel kapcsolatban lévő zöldterületet**, – gazdasági vagy különleges terület kijelölése esetén zöldterületet vagy védelmi célú erdőterületet – **kell kijelölni**. Ha a zöldterület vagy védelmi célú erdőterület kijelölése az új beépítésre szánt terület rendeltetése miatt az adott területen nem valósítható meg, akkor a zöldterületet vagy a védelmi célú erdőterületet a település arra alkalmas más területén kell kijelölni.*

Újonnan beépítésre szánt területek Csánig területén nem tervezett

A Vármegye Szerkezetei Terve Csánig területét **települési térségbe**, **erdőgazdálkodási térségbe**, **mezőgazdasági térségbe**, valamint **vízgazdálkodási térségbe** sorolja.

Sajátos területfelhasználású térség Csánig területén nem található!

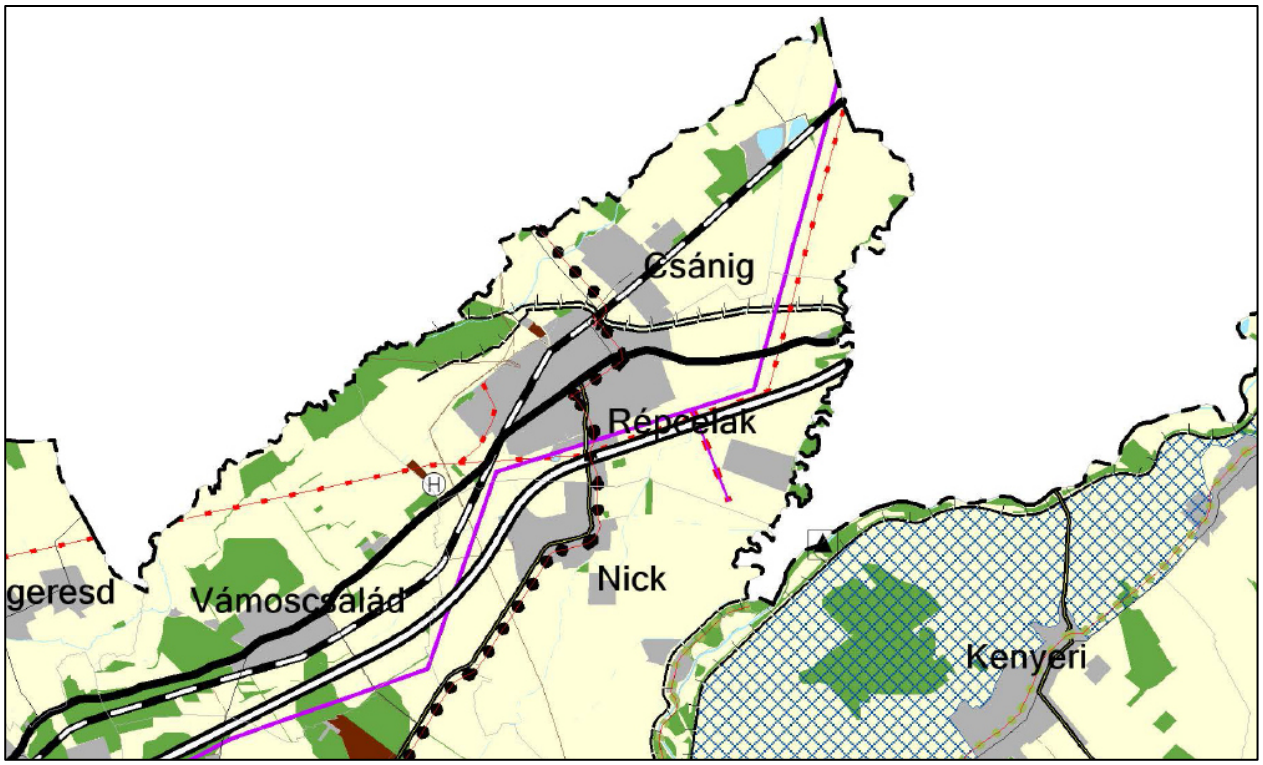

Kivonat Vas Vármegye Területrendezési Tervéből

Ezen térségi elemeket a településterv tartalmazza.

*A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével **

*a) * az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdőövezetként differenciáltan lehatárolni;*

*b) * a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;*

*c) * a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;*

*d) * a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;*

*e) * a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően különleges – ideértve a beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai, nemzetbiztonsági célú területet –, közúti közlekedési, egyéb közlekedési, védelmi célú erdőterület, rekreációs célú erdőterület, egyéb erdőterület, kertes mezőgazdasági terület, általános mezőgazdasági terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület, kereskedelmi*

szolgáltató gazdasági, ipari gazdasági, egyéb ipari gazdasági, általános gazdasági, intézményi vegyes területbe kell sorolni.

(OTrT)

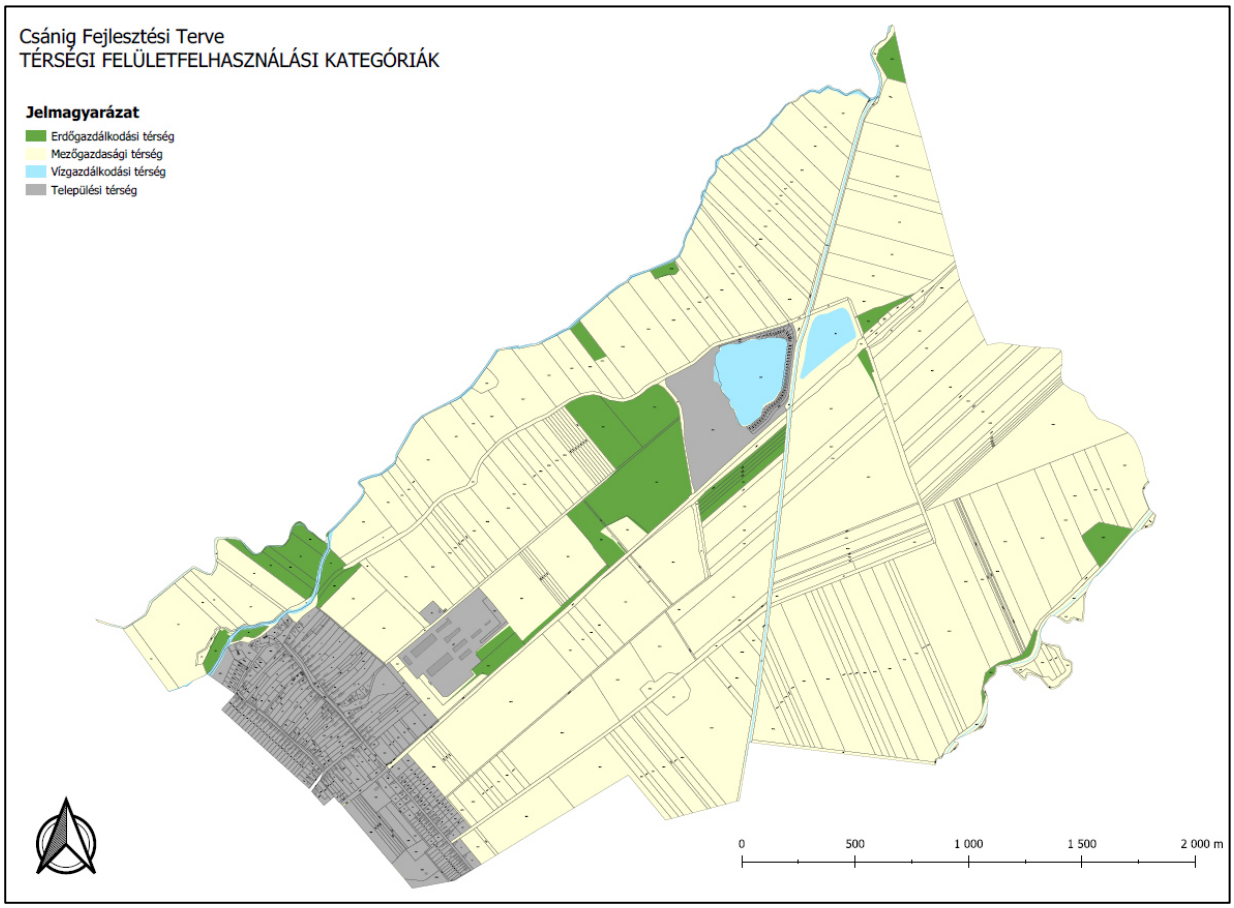

A 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv.) Erdők övezetére vonatkozó előírásai:

Trtv. 29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

Trtv 30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

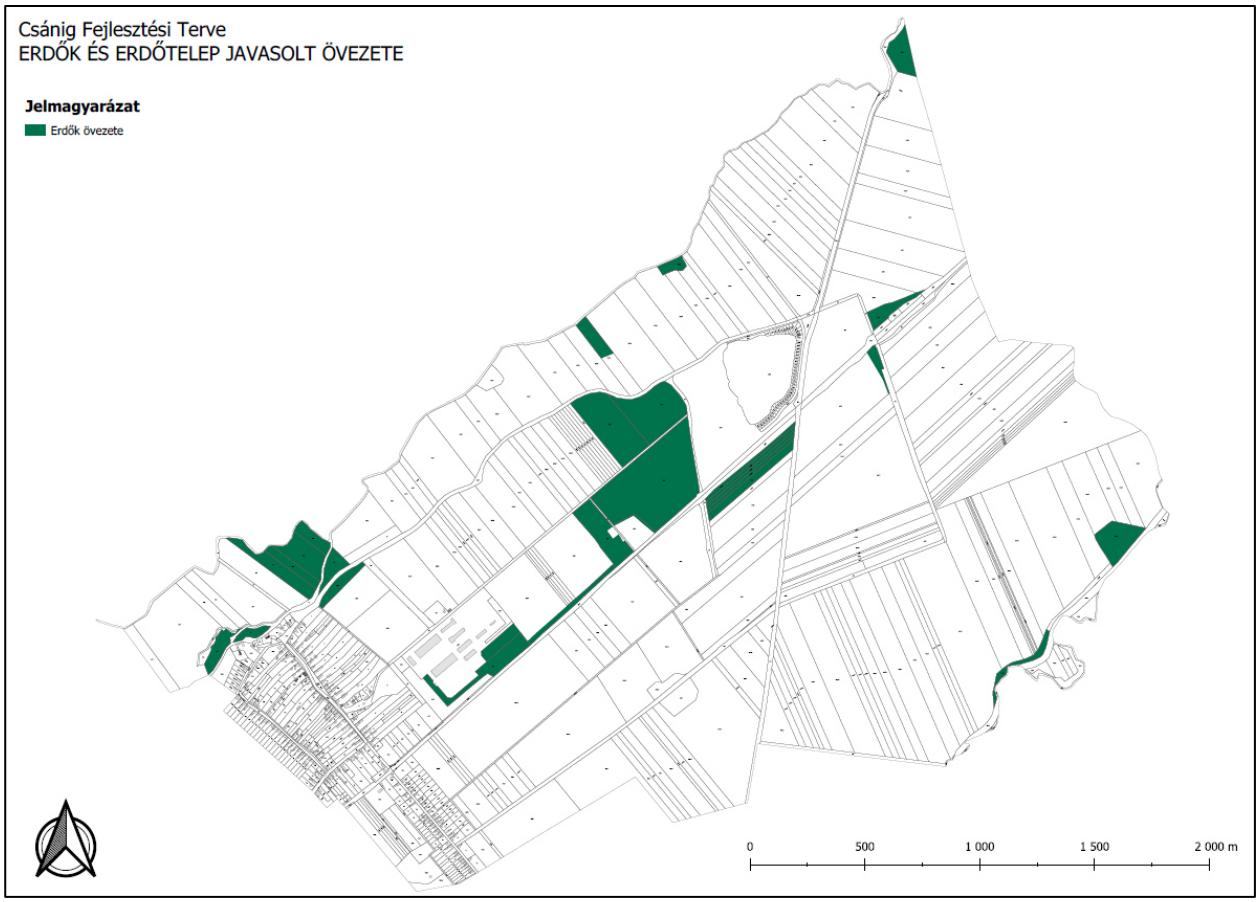

Csánig településterve az erdők övezetével érintett területek nagyrészét erdő övezetbe - védelmi célú erdő (Ev) és egyéb erdő (Ee) – sorolja.

A településterv 53,03 hektár területet sorol erdőterületbe, vagyis megfelel a *Trtv. 29. §-nak*

Az erdészeti hatóság Csánig település területén 51,68 hektár erdőterületet tart nyilvántartásban. Ezt az adatot tekinti a MaTrT 100%-nak.

2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni

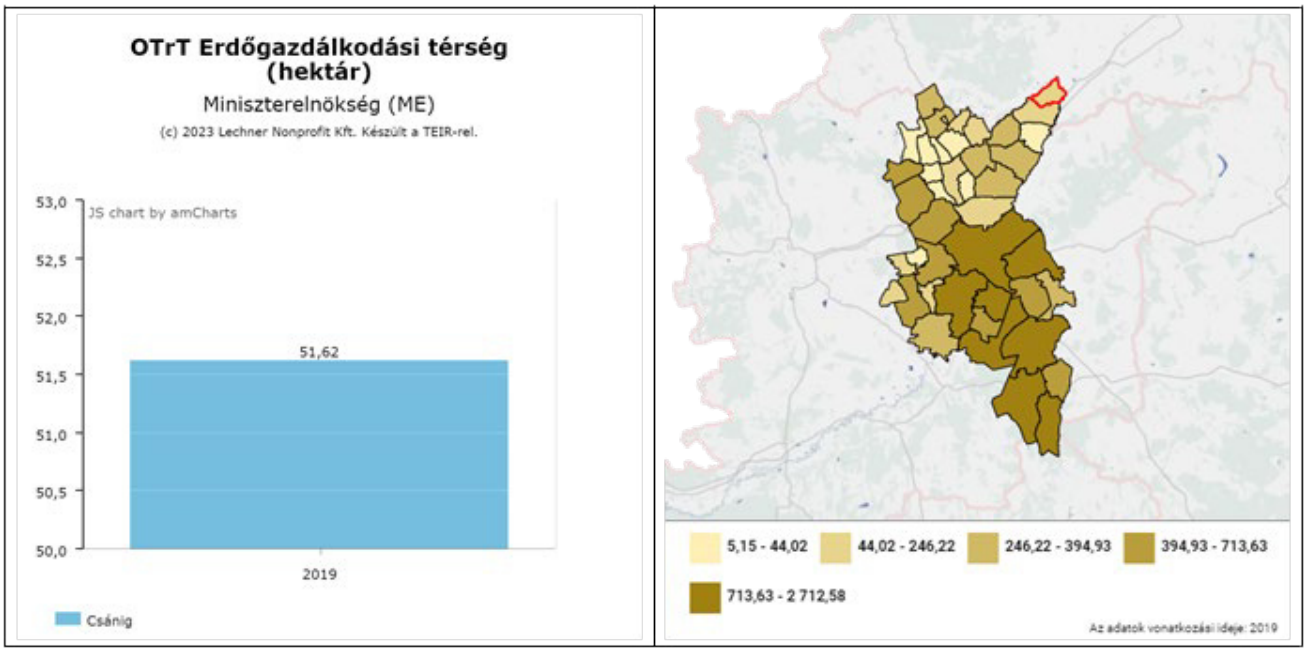

2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;

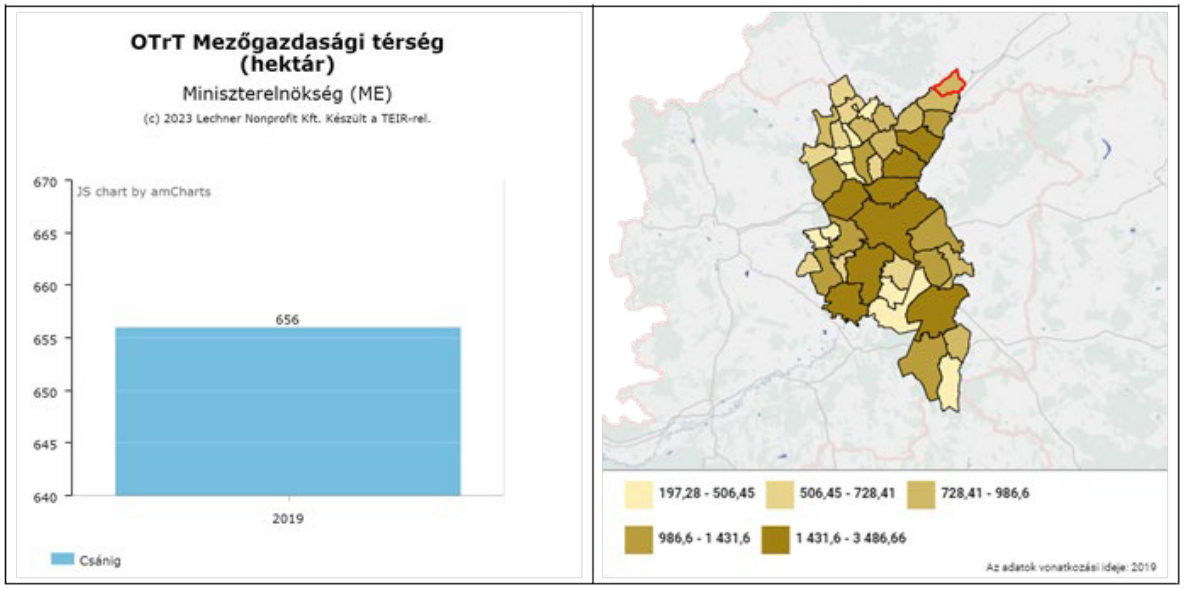

Vas Megye Területrendezési Terve Csánig területén 656 hektár területet sorol mezőgazdasági térségbe.

A tervezett településterv 625,7 hektár területet sorol mezőgazdasági övezetbe Csánig területén, ami 95,3%. **Az előírt követelmény teljesül.**

2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

d) * *a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető*

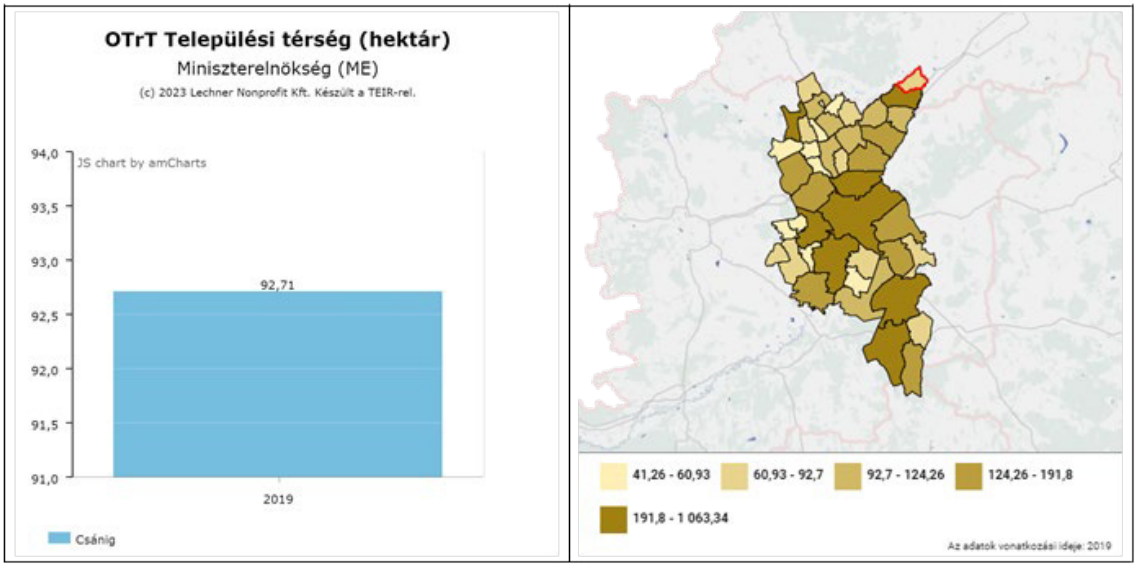

Vas Megye Területrendezési Terve Csánig területén 92,71 hektár területet sorol települési térségbe.

A tervezett településterv 80,2 hektár területet sorol települési térség övezetbe Csánig területén, ami 86,5%.

2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

c) * a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani

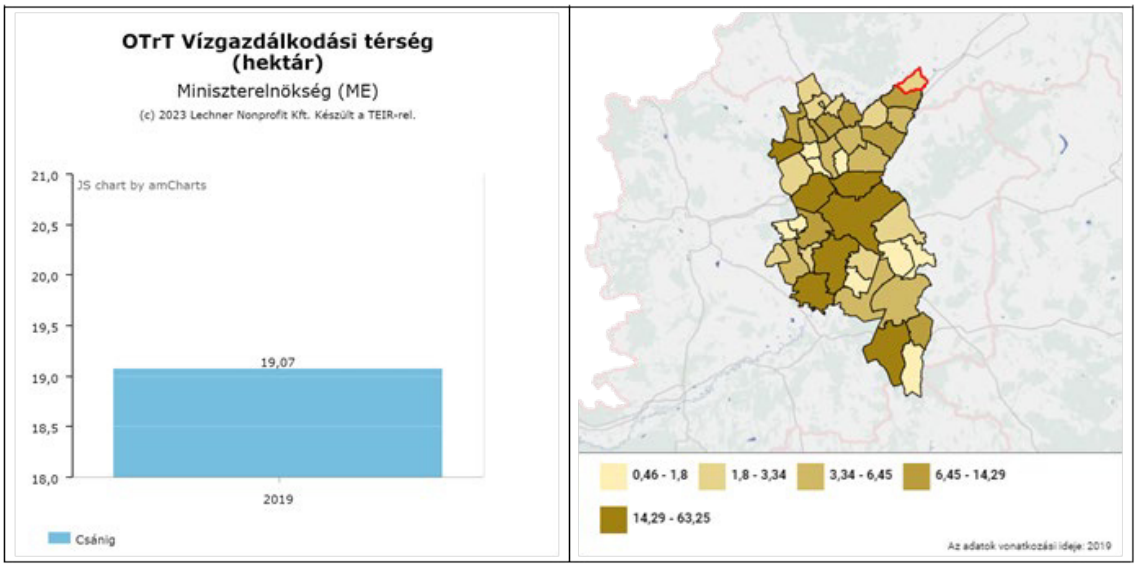

Vas Megye Területrendezési Terve Csánig területén 19,07 hektár területet sorol vízgazdálkodási térségbe.

A tervezett településterv 36,16 hektár területet sorol vízgazdálkodási övezetbe Csánig területén.

Sajátos területfelhasználású térség Csánig területén nem található!

Vas Megye Területrendezési Terve **által meghatározott övezetek** közül a település területét az alábbiak érintik:

- **A Trtv. és MvM rendelet által meghatározott megyei övezetek közül egyik sem érinti Csánigot**
- **Trtv. 24. §-a alapján egyedileg meghatározott megyei övezetek közül egyik sem érinti Csánigot**

1.9. A BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK

	A	B	C	D	E
1	**KÓD**	**TERÜLET BESOROLÁSA**	**TERÜLET NAGYSÁGA (ha)**	**ÉRTÉKMUTATÓ**	**BIOLÓGIAI AKTIVITÁS ÉRTÉK**
2	Ev, Ee:	Erdőterület	53,03	9	477,27
3	Lf:	Falusias lakóterület	50,08	2,4	120,19
4	Üh:	Hétvégiházas üdülőterület	6,44	3	19,32
5	Má:	Általános mezőgazdasági terület	563,88	3,7	2086,36
6	Mt:	Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület	41,76	5	208,80
7	Mk:	Kertes mezőgazdasági terület	18,45	5	92,25
8	Tk:	Természetközeli terület	1,15	8	9,20
9	V:	Vízgazdálkodási terület	33,86	7	237,02
10	Z:	Zöldterület (3 ha alatt)	1,87	6	11,22
11	KÖu, KÖu-K, Közm, KÖe :	Mellékutak, helyi gyűjtőutak, vasút, közműterület	33,43	0,6	20,06
12	Kb-T:	Temető területe 80% zöldfelülettel	0,61	6	3,66
13	Kb-Re	Rekreációs terület	3,42	3,2	10,94

		Egyéb, helyi sajátosságot hordozó terület 65% zöldfelülettel			
14	Kb-sp:	Sportolási célú terület Egyéb, helyi sajátosságot hordozó terület 65% zöldfelülettel	0,96	3,2	3,07
15	K-mü:	Mezőgazdasági üzemi terület	10,96	0,7	7,67
16				**ÖSSZESEN:**	**3307,0**
17	**BIOLÓGIAI AKTIVITÁS ÉRTÉK ÖSSZESEN:**				**0**

1.10. MELLÉKLET (A TELEPÜLÉSTERV KÉSZÍTÉS VAGY MÓDOSÍTÁS TÉNYÉT, ÚJ BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET KIJELÖLÉSE ESETÉN AZ ÉTV.-BEN FOGLALT KÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉST, AMENNYIBEN INDOKOLT, A KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETTÉ NYILVÁNÍTÁST ÉS A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT TARTALMÁT MEGHATÁROZÓ FELJEGYZÉS ELFOGADÁSÁT EGYÜTTESEN TARTALMAZÓ DÖNTÉS KT. HATÁROZAT)

Önkormányzat
Csánig

Jegyzőkönyvi kivonat

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2023. október 30-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

55/2023. (X.30.) számú határozat:

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

- megindítja Csánig Község közigazgatási területére vonatkozó fejlesztési és rendezési terv (együttesen Településterv) készítését,
- elfogadja a főépítész feljegyzésében meghatározott megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat tartalmára vonatkozó előírásokat,
- megállapítja, hogy az új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre
- nem nyilvánít kiemelt fejlesztési területté új beruházási területet

Felelős: Joó Ferenc polgármester
Határidő: azonnal

Répcelak, 2023. november 2.

dr. Kiss Julianna
jegyző

RÉPCELAKI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

FŐÉPÍTÉSZI FELJEGYZÉS
A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK TARTALMÁRÓL ÉS ELKÉSZÍTÉSÉNEK SZÜKSÉGESSÉGÉRŐL

a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021.(VN.15.) Korm. rendelet (továbbiakban új R.) 7. § (7) bekezdés alapján

Csánig község teljes területére készítendő teljes település tervéhez

Tisztelt Képviselő Testület!

Az új R. 7.§. (7) bekezdés a.) pontja alapján a Csánig község teljes területére készítendő teljes településrendezési terv az új R 1, 2 melléklete alapján az alábbiakban határozom meg:

A megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeit az új R. 1 mellékletének előírásai szerint teljeskörűen szükséges elvégezni.

Az alátámasztó javalat tartalmi követelményeit az új R. 2 mellékletének előírásai szerint teljeskörűen szükséges elvégezni.

A vizsgálati és javaslati munkarészek összevonhatók, átcsoportosíthatók.

A feljegyzésben szereplő tartalom a tervezés során a tervező által a feljegyzés módosítása nélkül kiegészíthető.

Sopron, 2023. szeptember 22.

Tokodi Zoltán
okleveles építészmérnök
Csánig község megbízott főépítésze

2 KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

CSÁNIG KÖZSÉG
TELEPÜLÉSTERVÉHEZ

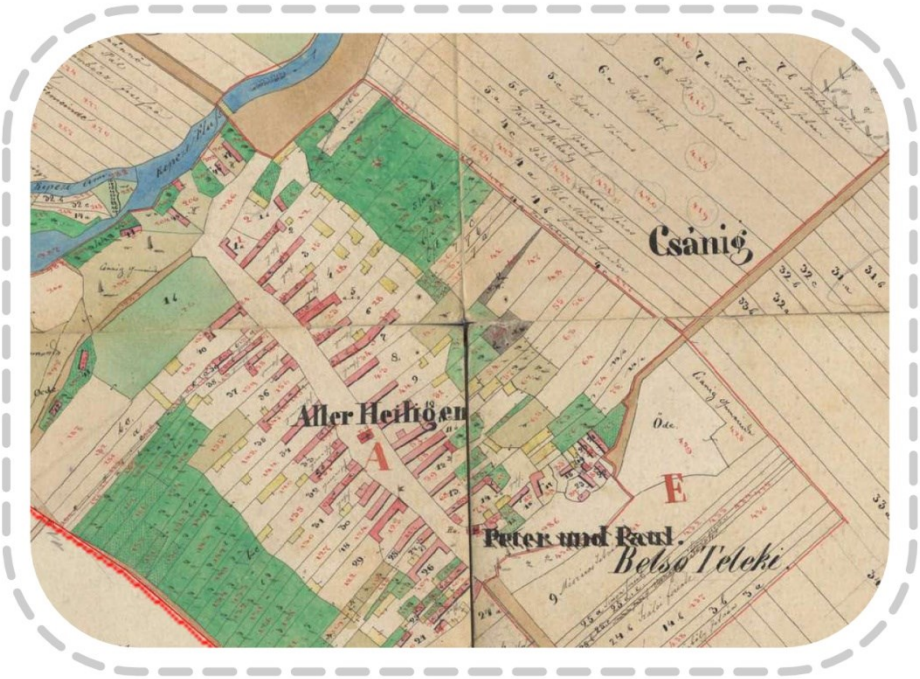

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet és a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (vii.15.) Korm. rendelet alapján

A környezeti vizsgálat és értékelés dokumentumát összeállította:

Szűcs Gábor
okl. táj- és kertépítész mérnök
TK/1 19 0458 Településrendezési, zöldfelületi és tájrendezési vezető tervező
SZTjV-031 Tájvédelmi szakértő

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS TARTALMA

2.1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása.....2

2.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése. 10

2.3. A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése. 10

2.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása: 17

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot 17

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése: 23

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása 23

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása. 24

c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárásra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások - a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel. 25

2.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések 25

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek 25

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel. 26

2.6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása. 26

2.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra..... 26

2.8. A 2.1-2.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló. 26

2.1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.

A települési környezetértékelés folyamatának ismertetése:

Csánig Község Önkormányzata döntést hozott településtervének elkészítéséről. A munka elvégzésével a Tér-Háló Kft-t bízta meg.

A település jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településrendezési tervvel.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban KVr.) 1.§ (2) bekezdése alapján:

„A település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítése esetén a környezeti vizsgálat lefolytatása mindig kötelező.”

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet (továbbiakba TTr.) 2. mellékletének 2. bekezdése szerint:

„Ha a KVr. szerint szükséges környezeti értékelés, az alátámasztó javaslat részeként települési környezeti értékelés készül”

A települési környezeti értékelés tartalmi követelményeit a TTr. 2. melléklete határozza meg.

A TTr. környezeti vizsgálatra vonatkozó előírásai:
A települési környezeti értékelés tartalma nem csoportosítható át, nem vonható össze és nem hagyható el. A települési környezeti értékelést a teljes tervezési területre kell elkészíteni.

A környezeti értékeléshez szükséges adatok beszerzése a településterv elkészítéséhez kapcsolódó adatok begyűjtésével párhuzamosan történt.

A környezeti vizsgálat és értékelés a településterv alátámasztó javaslat munkarészeként készül. A dokumentáció fő célja a településtervben szereplő beavatkozások közvetlen és közvetett hatásainak vizsgálata.

A terv tartalmának, fő céljainak ismertetése:

A település nem rendelkezik hatályos településrendezési tervvel így a módosítással érintett területek tekintetében az OTrT övezeti kategóriáit vették alapul, és aszerint sorolták be a beépítésre szánt és nem szánt területeket. Új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre.

Tervezett változások bemutatása:

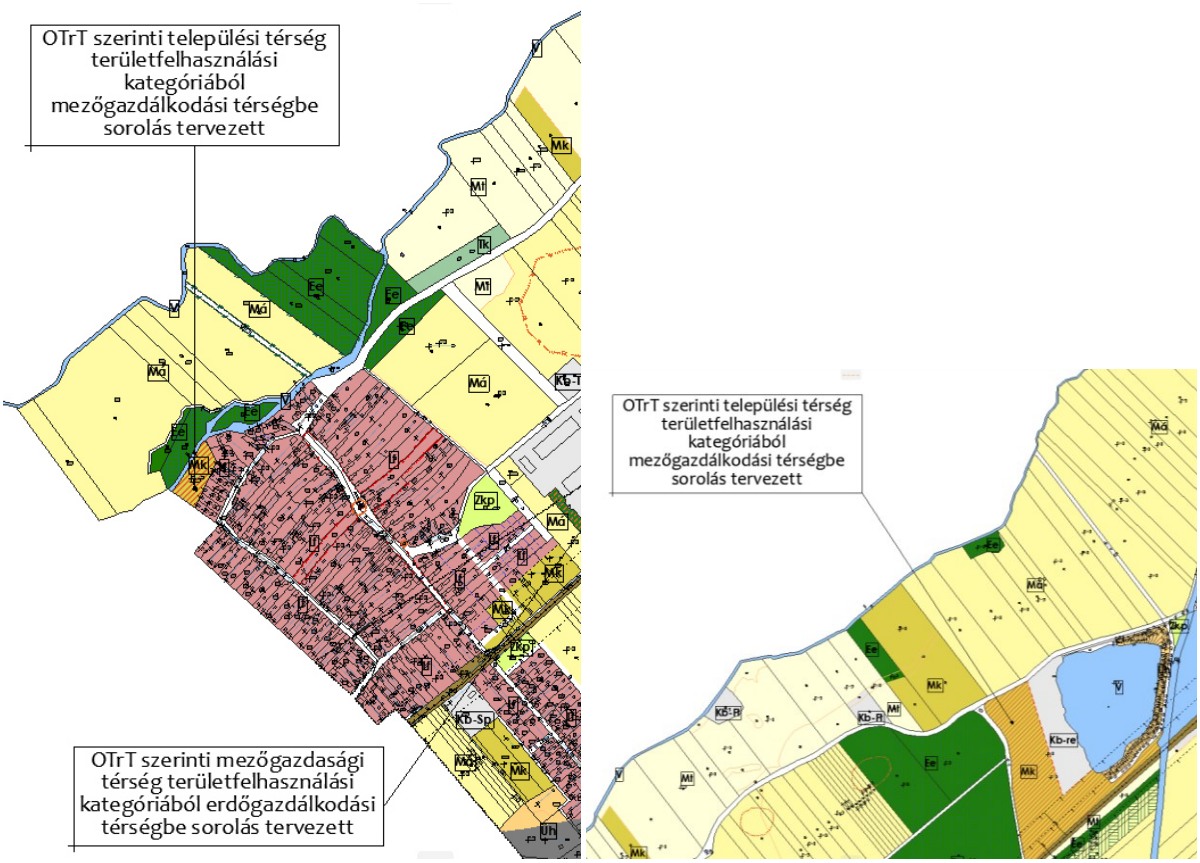

A település területének, telkeinek felhasználása egyéb tekintetben nem változik.

<u>A terv fő céljainak más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása:</u>

A településrendezési eszközök készítésénél fontos szempont, hogy a magasabb rendű tervekkel, programokkal, a vonatkozó jogszabályi előírásokkal, valamint az érintett államigazgatási szervek jogszabályon alapuló véleményével összhangban legyen.

1/ 2014. (I. 3.) OGY határozat a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, valamint meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2021-27-es európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2021-27-re szóló szakpolitikai célkitűzéseihez illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg az ország egésze, valamint térségei illetve városai számára.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki.

a. értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,

b. népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,

c. természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,

d. térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így az ITS-ek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú–fókuszált– fejlesztési feladatok épülhetnek.

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

a. versenyképes, innovatív gazdaság,

b. gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,

c. életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,

d. kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,

e. értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,

f. jó állam, szolgáltató állam és biztonság,

g. stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme,

A területi specifikus célok, amelyek Csánig tervezését is érintik:

- ✓ a vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
- ✓ a területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
- ✓ összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

Csánig és térsége a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint a „aprófalvas térségek” része. A speciális térségekre a dokumentumban megfogalmazott fejlesztési irányok figyelembevételre kerültek a Csánigi ITS célrendszere és beavatkozási területei tervezése során.

Vas Megye Területfejlesztési Koncepciója (2021.)

A megye fejlesztésének átfogó céljai:

- Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság
- Élhető települések és javuló környezeti állapot
- Gyarapodó tudástőke

A megy fejlesztésének stratégiai céljai:

- Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása

(Szombathely és vonzáskörzete, mint Nyugat-Dunántúl dinamikusan fejlődő térségközpontjának, jármű- és elektronikai ipari termelő- és fejlesztőüzemekre alapozott gazdasági- és népességbővülés által támasztott követelmények

kielégítése a munkaerőhiány enyhítése érdekében, a lakhatási- és közlekedési infrastruktúra, valamint a közszolgáltatások fejlesztésével.)

- A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása
  (Vas megye vidéki térségeinek, periférikus helyzetű településeinek bekapcsolása a térségközpontokban, kiemelten Szombathely térségében összpontosuló gazdasági vérkeringésbe.)
- A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével

  (A turizmus, mint gazdasági erőforrás feltételrendszerének erősítése elsősorban az aktívturisztikai attrakciók minőségének fejlesztésével, a gyógyfürdőkre és természeti vonzerőkre, valamint a műemléki környezetre fókuszálva.)

- A környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása

  (A környezettudatosság növelése, a környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása a fenntarthatósági és klímavédelmi célok, valamint a gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében, a szennyvízkezelési hiányosságok megszüntetésével és a fenntartható környezetgazdálkodás ösztönzésével.)

- Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése

  (Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése, kiemelten a TEN-T hálózatok, Bécs-Balaton összeköttetés fejlesztésével.)

- Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése

  (Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése Vas megye várostérségeiben, kiemelten a demográfiai problémák és a munkaerőhiány enyhítése szempontjából hangsúlyos közfunkciók erősítésével, elsősorban bölcsődék, közoktatási intézmények, valamint az idősellátás rendszereinek energiapolitikai szempontokat integráló fejlesztésével.)

- A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése

  (Vas megye belső periférikus térségei leszakadásának megelőzése komplex vidékfejlesztési beavatkozások útján, figyelembe véve a népesség megtartásának lehetőségeit, valamint a környezeti erőforrások fenntartható hasznosításának, a fenntartható gazdálkodási rendszerek szempontjait.)

A településrendezési követelményekkel való összhang vizsgálata:

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények közül a település területét az alábbi elemek érintik:

- egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)

A Vármegye Szerkezetei Terve Csánig területét települési térségbe, erdőgazdálkodási térségbe, mezőgazdasági térségbe, valamint vízgazdálkodási térségbe sorolja.

Ezen térségi elemeket a településterv tartalmazza.

A Vas Megye Területrendezési Terve 2020. évi módosításában alkalmazott térségi övezetek

Országos övezetek

Az országos övezetekre vonatkozó előírásokat a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény és a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet állapította meg.

Az országos övezetek az alábbiak:

1. ökológiai hálózat magterületének övezete
2. ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
3. ökológiai hálózat pufferterületének övezete
4. kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
5. jó termőhelyi adottságú szántók övezete
6. erdők övezete
7. erdőtelepítésre javasolt terület övezete
8. tájképvédelmi terület övezete
9. világörökségi és világörökségi várományos terület övezete
10. vízminőség-védelmi terület övezete
11. nagyvízi meder övezete
12. honvédelmi és katonai célú területek övezete

A megyei övezetek

A megyei övezetekre vonatkozó előírásokat a területrendezésért felelős miniszter 9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelete állapította meg.

A megyei övezetek az alábbiak:
13. ásványi nyersanyagvagyon-terület övezete
14. földtani veszélyforrás területének övezete

Egyedileg meghatározott megyei övezetek

Vas megye egyedileg meghatározott megyei övezetei az alábbiak:

1. Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete
2. Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete
3. Turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete
4. Víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete

Az alábbi országos – megyei – és egyedileg meghatározott övezetek érintik Csánigot:

országos övezetek (Trtv. és MvM rendelet által meghatározott)											
Ökológiai hálózat			Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	Erdők övezete	Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete	Tájképvédelmi terület övezete	Világörökség és világörökség-várományos területek övezete	Vízminőség-védelmi terület övezete	Nagyvízi meder övezete	Honvédelmi és katonai célú terület övezete
Magterületének övezete	Pufferterületének övezete	Ökológiai folyosójának övezete									
×	×	×	×	×	×	**Nem érinti**	×	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**

megyei övezetek (Trtv. és MvM rendelet által meghatározott)	
Ásványi nyersanyag-vagyon övezete	**Földtani veszélyforrás terület övezete**
Nem érinti	**Nem érinti**

egyedileg meghatározott megyei övezetek (Trtv. 24. §-a alapján meghatározható)			
innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete	logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete
Nem érinti	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

24. §. Az épített környezet védelme kiterjed a településekre, az egyedi építményekre és műszaki létesítményekre.

- *A felülvizsgálat készítése során a terület helyi művi értékei beazonosításra kerültek.*

25.§ (1) A települések területén a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján a rendezési tervben övezeteket kell meghatározni.

- *A felülvizsgálat az áttekinthetőségre törekedett, melynek során az építési övezeteket a tényleges, valós fejlesztési igények szerint sorolta be.*

25. § (2) Az egyes övezetekben folytatható tevékenységek a külön jogszabályban a környezetterhelés jellege alapján meghatározott védőtávolság, védőterület megléte és a

védelmi előírás megtartása esetén engedélyezhetők.

- *A település területén – adatszolgáltatás alapján – jelöltek védőterületeket, védősávokat.*

25. § (3) A kijelölt védőterületen vagy védőtávolságon belül az adott övezet rendeltetésével össze nem férő tevékenység — külön védelmi intézkedés nélkül — nem folytatható.

- *A korlátozott tevékenységek a tervben felsorolásra kerültek.*

26. § A település területén zöldterületeket, védőerdőket külön jogszabály szerint kell kialakítani és fenntartani.

27.§ A természetes és épített környezet összehangolt védelme érdekében a területfejlesztési koncepciókban, a területrendezési és településszerkezeti tervek elkészítése során a bennük foglalt elképzelések várható környezeti hatásait is fel kell tárni és értékelni, – e törvény 43–44. §-aira is figyelemmel – továbbá a szükséges környezetvédelmi intézkedéseket környezetvédelmi fejezetben vagy önálló környezetvédelmi tervben, illetve programban kell rögzíteni. Ezek tartalmi követelményeit e törvény, valamint külön jogszabályok állapítják meg.

- *A településrendezési tervről, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) kormányrendelet alapján készült el jelen Környezeti vizsgálat.*

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

7.§ (2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni:

a) a népesség demográfiai változását, lakásszükségletét,
b) a népesség fizikai, szellemi és lelki igényeit, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényeire, az oktatás, a kultúra, a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a civil szervezetek, az egyházi jogi személyek működési feltételeinek lehetőségeire,
c) a helyi népesség identitásának erősítését, kulturális örökségük sokféleségének és gazdagságának megőrzését,
d) a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, gazdaság, a mező- és erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását,
e) a helyi társadalmi-gazdasági és infrastrukturális egyenlőtlenségek csökkentését, az integráció elmélyítését,
f) a közlekedési kényszer csökkentését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását,
g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,

h) a megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltáruló kilátás védelmét, annak mértékéig, hogy az az érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza
i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait,
j) a tájhasználat, a tájszerkezet és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére,
k) a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást,
l) az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítését és védelmét,
m) a honvédelem, a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekeit,
n) az ásványvagyon-gazdálkodás érdekeit,
o) az infrastrukturális erőforrások optimális kihasználását,
p) a zöldfelület-, környezet- és természetkímélő fejlesztések támogatását,

A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézség

A tervezési folyamat egyes szakaszai értelmezhetők úgy is, mint tervváltozatok, azonban ezek a tervezési fázisok jellemzően a rendelkezésre álló információk generálta tervmódosításokból fakadnak.
Változatok elemzésére azonban mégis sor került. A felülvizsgálat során szükségessé váló módosításoknál minden esetben felmerült több lehetőség, amelyek közül az előnyök és hátrányok mérlegelését követően döntöttünk a végső megoldás mellett.

Az alábbi esetekben mérlegeltek a tervezők, és választottak több lehetőség közül:

- Kertes mezőgazdasági és erdőgazdasági területek

A 223/8, 024/3, 010/9, 010/12, 032/2, 037/7 hrsz-ú területeken az OTrT települési térség és mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriák figyelembe vétele, avagy a kialakult állapotoknak és a valós igényeknek megfelelő övezeti besorolás kijelölése.

A racionális szempontok mellett történt a rendezés. Kertes mezőgazdasági terület kijelölése két vízpart-közeli helyszínen történt (hrsz. 223/8, 024/3), ahol ökológiai, gazdasági és tájképi szempontból is előnyös lehet a módosítás.

Az újonnan kijelölt erdők túlnyomó része a valóságnak megfelelő területhasználat (hrsz: 010/9, 010/12, 032/2). A 037/7 hrsz-ú területen tervezett erdő a meglévő mezőgazdasági üzem tájbaillesztését segítheti.

A tervezés során bizonytalanságot idézhet elő, hogy a tervi elemek nem konkrét objektumok tervei, hanem csak az objektumoknak helyet adó területre vonatkozó keretszabályozás. A településrendezési tervek esetén mindig fennáll, hogy az adott keretekkel, lehetőségekkel nem élnek, ekkor a környezetet nem érik új hatások, vagy a keretek legszélső határával élnek az ingatlantulajdonosok és a várható legnagyobb környezeti hatások következnek be. Ezt az ellentmondást feloldani nincs eszközünk. A káros környezeti hatások minimumra

csökkentése érdekében, jelen dokumentáció készítésénél arra törekedtünk, hogy a lehető legnagyobb környezeti hatásokat figyelembe véve a Kormányrendelet alapelveinek megfelelően végezzük el az értékelést.

2.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése.

1 számú módosítás:
OTrT szerinti települési térség területfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás tervezett (hrsz. 223/8, 024/3)

A 223/8 hrsz-ú terület (**1/1. sz. módosítás**) jelenleg is mezőgazdasági termelés helyszíne (szántó). É-ról a Répce határolja, amely Natura 2000 terület, valamint az ökológiai hálózat magterületének része. DK-ről beépített falusias lakóterület határolja. A konkrét tervezési terület része a tájképvédelmi övezetnek.

A 024/3 hrsz-ú terület (**1/2. sz. módosítás**) szintén szántóföldi termesztés helyszíne. K-i határában üdülőterület, amellett pedig bányató található. Ny-i szomszédjában nagyobb kiterjedésű erdő található. Védett természeti terület nem érinti a helyszínt, viszont É-i oldalán Natura 2000 és ökológiai hálózat magterületének területeivel határos.

2. számú módosítás:
OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett. (hrsz.: 010/9, 010/12, 032/2, 037/7)

A 010/9 és 010/12 hrsz-ú területeken (**2/1. sz. módosítás**) jelenleg is fás társulás/erdőborítás található. Mindkét helyszín része a Natura 2000 területeknek, az ökológiai hálózat magterületének, valamint a tájképvédelmi övezetnek.

A 032/2 hrsz-ú terület (**2/2. sz. módosítás**) egy felhagyott bányaterület. D-ről vasútvonal határolja, a további három oldalról pedig egy nagyobb, összefüggő erdőfolt. Védett természeti terület nem érinti a helyszínt.

A 037/7 hrsz-ú terület (**2/3. sz. módosítás**) egy kis része már beerdősült. A terv szerint a meglévő mezőgazdasági üzem D-i részeit határolja majd ez a ~15-25m széles erdősáv. A falusias lakóterület és a vasútvonal közelsége miatt is fontos határoló elem lesz a jövőben. Mivel meglévő erdőhöz csatlakozik, ökológiai értéke is felértékelődik. A helyszín tájképvédelmi övezet része.

2.3. A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése.

Csánig község Vas vármegyében található, 'Magyarország kistájainak katasztere' szerint a Kapuvári-sík kistáj része.

Domborzat, földtani-és talajtani adottságok

A kistáj magasártéri helyzetű medencesíkság. A felszín tszf-i magassága É-on 115-118 m, D-en 130-135 m között van, tehát D-ről É-ra lejt. Legmagasabb pontja: 141 m (Répcelak mellett). A relatív relief értéke csak a terület néhány százalékában haladja meg a 2 m/km^2-t. A felszín tagoltságát csak a sűrű (0,5 km/km^2) csatornahálózat képviseli. A domborzat a területhasznosítást nem befolyásolja.

A terület a Rába É-nak lejtő, megsüllyedt, jelenkori folyóvízi üledékkel, főleg iszappal borított hordalékkúplejtője. Alattuk mintegy 10-50 m vastag, jó víztározó homokos-kavicsos pleisztocén üledékréteg fekszik, de a mélyebb pannóniai üledékek között is vannak víztározók. Mélyszerkezetének sajátos képződménye a Mihályi-hát, ahol egy kismértékben átalakult, vastag paleozoos rétegsor található. Pásztori térségében a késő-miocénben folyamatosan trachitvulkán működött. A kistáj geotermikus értékei az országos átlagot valamivel meghaladják.

A kistájban túlnyomó részben a réti, a réti öntés és a nyers öntés talajok előfordulása a jellemző. Hozamuk elsősorban kötöttségük függvénye, általában jó termékenységűek. A réti öntések mechanikai összetétele agyagos vályog. Vízgazdálkodásukra a gyenge vízvezető és a nagy vízraktározó képesség jellemző. Túlnyomórészt szántóterületek. A Rába-ártér nyers öntés talajai vályog mechenikai összetételűek és kedvező vízgazdálkodásúak. A táj peremi részein kavicsra települt iszapon, iszapos homokon agyagbemosódásos barna erdőtalajok találhatók. Termőképességük az összecementálódott, felszín közeli kavicsréteg miatt igen gyenge. Vízgazdálkodásuk is szélsőségesen kedvezőtlen. Kémhatásuk erősen savanyú. Erdő és legelő hasznosításuk lehetséges.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény (a továbbiakban Kvt.) 14. § (1) bekezdése kimondja, hogy „a föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira” . Általános érvényű elv, hogy a föld védelme szempontjából meghatározó a termőföldek mennyiségi és minőség védelme.

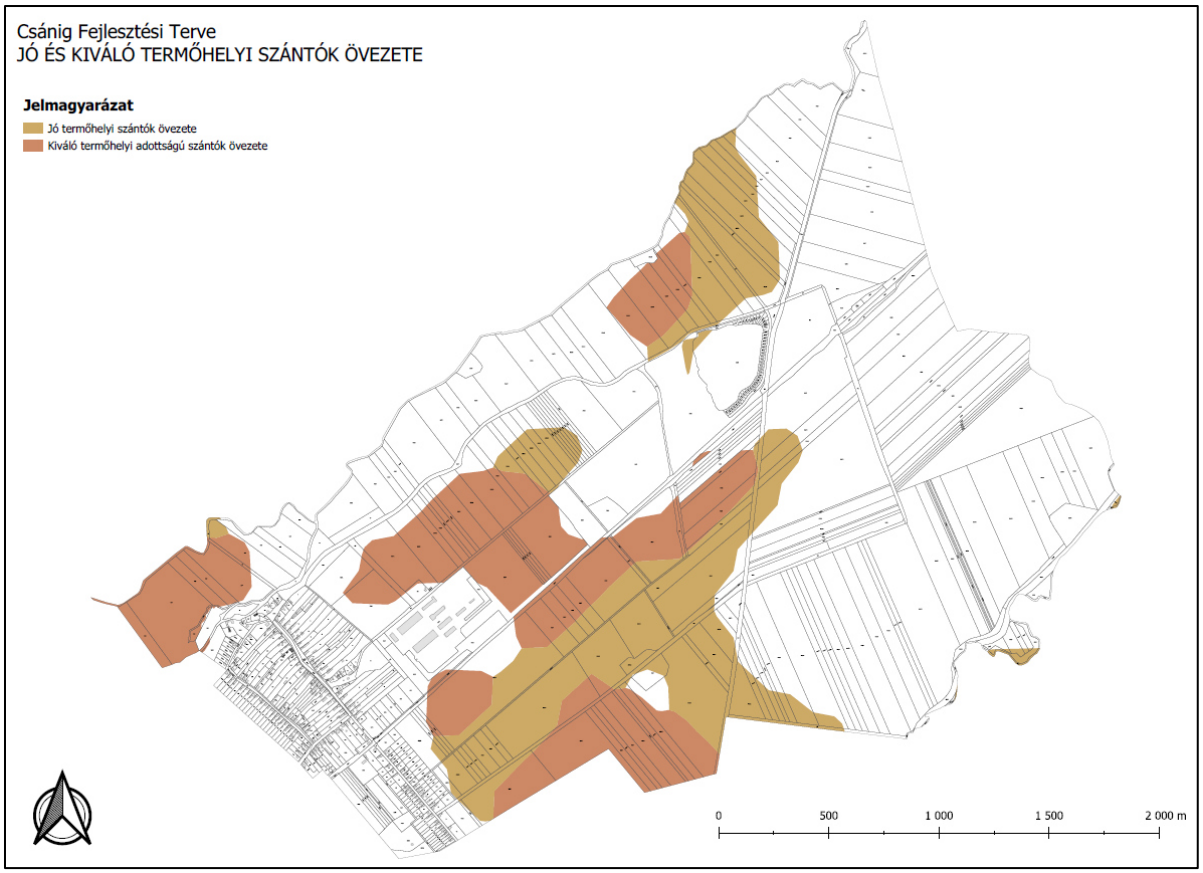

Éghajlat:

Mérsékelten meleg, mérsékelten száraz éghajlatú kistáj. A napsütéses órák évi összege mintegy 1900. Nyáron 730-760, télen 180 óra napfényösszeg várható. Az évi középhőmérséklet 10,0°C körül, a vegetációs időszaké 16,6-16,8°C között van. A 188 napon át tartó, 10 °C középhőmérsékletet meghaladó időszak ápr. 12-13-tól okt. 19-ig tart. A fagymentes időszak hossza átlagosan 194 nap körüli (ápr. 11.-okt. 24.). A nyári napi legmagasabb hőmérsékletek sokévi átlaga 33,0°C körüli, a téli leghidegebbeké -15,5 és -16,0 °C közötti. A csapadék évi összege 580-600 mm, a vegetációs időszakban 340-360 mm. A hótakarós napok száma a sokévi átlag alapján mintegy 30-32, a maximális hóvastagság átlaga 18 cm. Az aridítási index értéke 1,16-1,20 körüli. A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i, az átlagos szélsebesség 3-3,5 m/s körüli. Az éghajlat a gabonaféléknek, a kapásoknak és a kevésbé hőigényes kertészeti kultúráknak kedvező.

Vízrajzi adottságok:

A település legfontosabb vízfolyásai a Rába mellékágai: Répce, Kis-Rába és a Repceárapasztó és a Kőris patak. A Rába a Passaili-Alpok délkeleti lejtőjén ered, 1300 méter magasságban. A folyó a medencében középszakasz jellegűnek tekinthető. Az eredetileg széles sávban meanderező folyót napjainkban Sárvártól északra sok helyen gátak szabályozzák.

A Rába folyó Sárvár alatti szakasza korábban Nick térségében két ágra szakadt, a Rábára és a Kis-Rábára. A Rába folyó magyarországi szakaszának legjelentősebb vízhasználata a KisRába vízpótló rendszer vízigénye. A ténylegesen kivett vízmennyiség sokszor jelentősen elmarad az engedélyezett 8m3/s-tól. Szabályozható vízkivételre az 1930-as évektől, a nicki duzzasztómű megépülésétől van lehetőség. A vízpótló rendszeren lévő vízigények, így a vízkivétel üzemrendje azóta többször megváltozott. Eleinte elsősorban a térségben működő vízimalmok vízigényét elégítette ki, majd a mezőgazdasági területek növekedésével öntözőrendszerként működött. A privatizáció után a mezőgazdaság átalakulásával az öntözési igény csökkent, de megjelentek más típusú vízhasználatok. A Kapuváron működő vízerőmű állandó vízhozamot kíván az üzemeléséhez. A 90-es évek végén a Fertő-Hanság Nemzeti Park élőhely-rekonstrukciók létesítésébe kezdett, amelyek a Hanságra jellemző ökoszisztémáknak megfelelő környezet kialakítását jelentik. Ezeket ma már mérnöki létesítmények üzemeltetésével lehet fenntartani, s vízigényüket ökológiai vízigényként a KisRába rendszer biztosítja. A térségben több kisebb-nagyobb halastó is létesült, s ezek vízpótlása is e rendszeren keresztül történik. Természetesen mindezek mellett megmaradtak a korábban jellemző öntözési igények is. Keleten a meanderező Kis-Rába, Répce-árapasztó köti össze a Répce vízfolyással. A folyó a medencében kialakított völgyében középszakasz jellegűvé válik és erősen felkavicsol. A Rába Nicki duzzasztójának regionális nagyságrendben is kiemelkedő vízkészletgazdálkodási, gazdasági és ökológiai jelentősége van. A Kis-Rába, Keszeg-ér, Répce főgerincvonalakon a Hanság-medencébe átkormányzott Rába víz biztosítja kisvizes időszakban a Rábca teljes szakaszán az élővíz jelentős részét.

Ezeken kívül a településen található tavak a jelentősebb felszíni vizek, melyek vízminőségéről konkrét adatok nincsenek. Mivel ezek is a talajvízből táplálkoznak, nagyrészt ugyanazok a hatások érik őket, mint a fent felsorolt árkokat, csatornákat.

Ipari eredetű szennyeződés jelenleg nem ismeretes a területen. A mezőgazdaság szennyezőanyag felhasználása is erőteljesen lecsökkent az utóbbi években.

A település a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet és a 27/2004 (XII.25.) KvVm r. melléklete alapján felszín alatti víz szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekszik.

Levegőtisztaság és védelme

A 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet jelöli ki Magyarországon azokat a területeket, amelyeken belül a légszennyező anyagok koncentrációja egy bizonyos tartományba esik. Ezeket a területeket a rendelet légszennyezettségi zónákba, illetve agglomerációba sorolja. Hazánkban összesen 9 légszennyezettségi zóna és 1 agglomeráció található.

A zónák és agglomeráció elhelyezkedése az alábbi térképen látható, mely szerint Csánig a 10-es számú zónába tartozik:

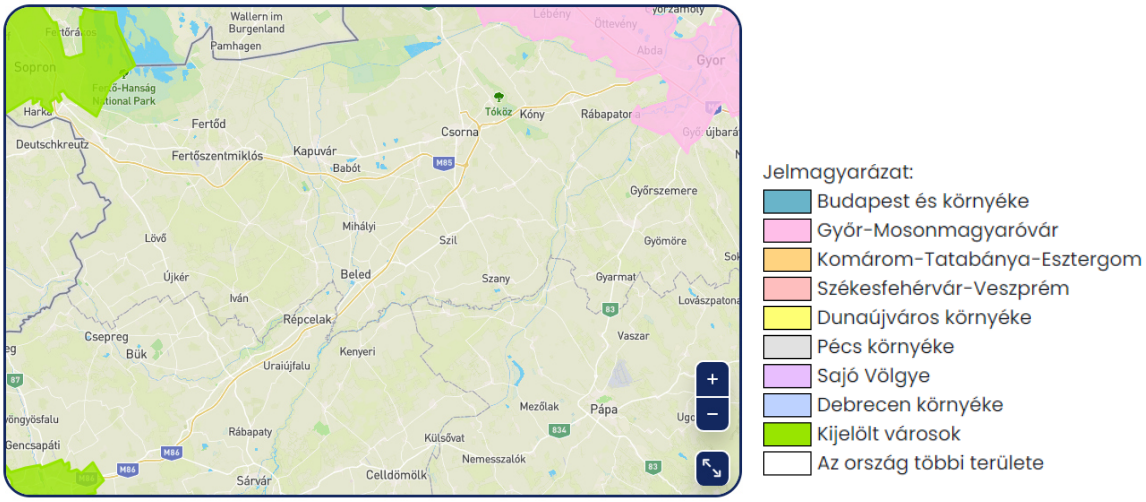

A mezőgazdasági területekről esetenként felszálló port a településen található szépszámú zöldfelületén lévő lombos növényzet nagyrészt kiszűri a levegőből.

A gázhálózat kiépülésével a háztartások nagy többsége átállt a környezetkímélő fűtési módra, így a fűtésből eredő légszennyezettség minimális a településen. A kén-dioxid és szén-monoxid emisszió a hagyományos vegyes tüzelésű fűtés megszűnésével lecsökkent.

A település külterületén számos major található, melyek esetenként légszennyező hatásúak lehetnek.

A városban egyéb ipari mértékű szennyezőanyag kibocsátás nincs. A közúti gépjármű forgalomból eredő légszennyezés az iparterületek fejlesztésével megnőhet a településen. Megoldási javaslat erre a korábbi koncepcióban és a fejlesztési terven is jelölt településrészt feltáró út kialakítása, mely elkerüli a lakott területeket.

Zaj- és rezgésterhelés

Üzemi tevékenységből származó zajemisszió:

A területen káros mértékű zajterhelésről nincs információ.

Közúti gépjármű-közlekedés környezeti zajterhelése:

A területen jelenleg a közúti zajterhelés nem éri el a megengedett határokat.

A településen általános érvényű, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet előírásait, a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékeinek betarthatóságát biztosítani kell.

Hulladékkezelés

Csánig közigazgatási területén a hulladékok gyűjtése és kezelése megoldott, a tervezett fejlesztési területek a szervezett hulladékgazdálkodási rendszerbe bekapcsolhatók.

Az STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. a nyugat-dunántúli régióban, összesen 261 településen látja el kijelölt közszolgáltatóként a hulladék közszolgáltatási feladatokat, köztük Csánig településen is. A szemét a soproni hulladéklerakóba kerül elszállításra.

A kommunális hulladék gyűjtésének szabályait a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény és a települések önkormányzati rendeletei határozzák meg. A közszolgáltató feladata a kommunális hulladékgyűjtésre rendszeresített járatok törvényben foglaltak szerinti szervezése, a hulladék gyűjtése, kezelése és ártalmatlanítása.

Szelektív sziget Csánigon a Fő utca - Petőfi S. utca sarkán található

Veszélyes hulladékok elsősorban az állattartás és egyéb mezőgazdasági üzemi tevékenységek során keletkeznek. Az elhullott állatok a győri ATEV telepen kerülnek ártalmatlanításra.

A hulladékgazdálkodási szempontokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) által megfogalmazott általános szabályok szerint, valamint a hatályos felhatalmazó rendelkezésekben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet és a Ht. 88. § (1) pontja szerintieknek megfelelően kell alkalmazni.

Növényzet:

Viszonylag homogén potenciális vegetációjú kistáj, ettől csak a peremrészeken mutatkozik eltérés. Belső területein főleg keményfás ligeterdők álltak, puhafás állományokkal, fátlan mocsarakkal, kevés lápi társulással mozaikolva. Nyugati szélén fokozatos átmenettel megjelentek a "cseri talajok" szárazabb tölgyesei, északi szélén pedig a lápi vegetáció elemei.
Mai képében dominál a szántóföldi művelés. Erdői kisalföldi mércével kiterjedtek és viszonylag jó állapotúak, a kultúrerdők aránya alacsony. Ez alól kivételt jelent a Rába ártere, ami gyakorlatilag teljesen kiszáradt, természeti értékei tönkrementek. A rétgazdálkodás megszűnt, a gyepek feltörése és beerdősítése ma is zajlik, de a meglévő állományok (pl. Osli, Bogyoszló térsége) még nagy értéket képviselnek. A sok kavicstó új, pionír élőhelyeket teremtett. Az inváziós terhelés közepes mértékű. Flórájában az alpokalji hatás jól érezhető; erre utal Répce menti ligeterdőkben a tavaszi tőzike *(Leucojum vernum),* erdei békaszem (*Omphalodes scorpioides*), hegyi veronika (*Veronica montana*), réteken a foltos orbáncfű (*Hypericum dubium*), kisvirágú pacsirtafű (*Polygala amarella*), míg a Rába mentén a hamvas éger (*Alnus incana*), kúszó sás (*Carex repens*). Egyes erdőkben, gyepekben xerotherm elemek is megtaláhatók (pázsitos nőszirom – *Iris graminea*, taréjos csormolya – *Melampyrum cristatum*, bugás macskamenta – *Nepeta nuda,* parlagi rózsa – *Rosa gallica*). Elszórtan felbukkannak a sziki élőhelyek növényei (molyhos őszirózsa – *Aster canus*, sziki kocsord – *Peucedanum officinale*), az iszaplakó (gömbösterméső szittyó – *Juncus sphaerocarpus*, iszaprojt – *Limosella aquatica*, tavaszi forrásfű – *Montia arvensis*) vagy zátonyokhöz kötődő (gyökerező erdeikáka – *Scirpus radicans*) pionírok. Figyelemreméltók az érintetlen mocsári- (mocsári kutyatej – *Euphorbia palustris*, bördős borgyökér – *Oenanthe fistulosa*) és hínárnövényzet (hegyeslevelű békaszőlő – *Potamogeton acutifolius*, tófonal – *Zannichellia palustris*) fajai.

Gyakori élőhelyek:

- Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők (RC)

- Keményfás ártéri erdők (J6)
- Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők (RB)
- Jellegtelen üde gyepek (OB)
- Mocsárrétek (D34)

Közepesen gyakori élőhelyek:

- Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások (B1a)
- Gyertyános-kocsányos tölgyesek (K1a)
- Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC)
- Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b)
- Üde és nedves cserjések (P2a)
- Nem zsombékoló magassásrétek (B5)

Ritka élőhelyek:

- Cseres kocsánytalan tölgyesek (L2a)
- Cickórós puszták (F1b)
- Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA)
- Fűz-nyár ártéri erdők (J4)
- Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál (BA)
- Fűzlápok (J1a)
- Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek (H5a)
- Homoki sztyeprétek (H5b)
- Folyómenti bokorfüzesek (J3)
- Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek (OA)
- Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete (A1)
- Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet (B2)
- Patakparti és lápi magaskórósok (D5)

Fajszám: 600-800; védett fajok száma: 20-40; özönfajok: zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster spp.),* amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*), japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria spp.),* akác (*Robinia pseudoacacia*), aranyvessző-fajok (*Solidago spp*.).

A terv elmaradása esetén a környezeti állapot változatlansága feltételezhető.

2.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot

Csánig Község településterve a település meglévő adottságait, lehetőségeit és (természeti, táji, valamint épített) értékeit figyelme véve biztosítja a település fenntartható fejlődésének összehangolt fizikai és térbeli kereteit.

A településterv:

- biztosítja a település működőképességét és tervszerű fejlődését a környezeti ártalmak lehetőség szerinti legkisebbre való csökkentése mellett.
- meghatározza a működéséhez és fejlődéséhez szükséges meglévő és tervezett infrastruktúra-hálózatot.
- a tervezett területhasználat rendjével, az egyes területeken megengedett rendeltetésekkel és szabályozási előírásokkal biztosítja a település megőrzésre érdemes, jellegzetes, értékes szerkezetének, beépítésének, építészeti, természeti és tájképi arculatának védelmét.

A településterv a rendelkezésre álló eszközökkel törekszik a jó minőségű környezet (lakókörnyezet és gazdasági környezet) kialakítása.

A területhasználat rendjének és az egyes területek beépítettsége mértékének meghatározásával, a megengedett rendeltetések meghatározásával és egyes területek övezeti besorolásának/területfelhasználásnak jelentős mértékű megváltoztatásával törekszik a közérdek, a települési érdek érvényesítésére, a természeti, táji értékek gyarapítására és védelmére.

A településterven meghatározott lakóterületek biztosítják a lakosság demográfiai változásával járó lakásszükségletét, ill. a bevándorlás által generált jelentős lakásszükségletet.

A településtervben biztosítottak az oktatáshoz, a kultúrához, a sportoláshoz, turizmushoz, a szabadidős tevékenységekhez szükséges rendeltetések elhelyezésének feltételei és lehetőségei.

Emellett a településtervben biztosítottak a népesség megélhetését, a település gazdasági fejlődését biztosító gazdasági, ipari funkciók elhelyezésének feltételei, biztosítottak a mező- és erdőgazdasághoz kapcsolódó funkciók elhelyezésének feltételei és nem utolsó sorban biztosítottak a közlekedés, a közüzemi ellátás feltételei.

A településtervben szereplő közlekedéshálózati elemek tervezett fejlesztése és a tervezett nyomvonalak csökkentik a településen a lakosság és a gazdasági szereplők közlekedési kényszerét, ill. biztosítják a megfelelő színvonalú közlekedés kialakításának feltételeit.

A településterv az egyes területeken megengedett funkciók, rendeltetések meghatározásával biztosítja az egészséges lakó- és munkakörülmények kialakításának feltételeit.

A településterv megőrzi az arra érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek településszerkezetét és biztosítja az építészeti örökségi védelmét, valamint az értékes építmények, épületegyüttesek és tájrészletek látványát.

A településterv figyelembe veszi a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait egyben eleget tesz a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás szempontjainak.

Csánig Község területének az egyes meghatározott rendeltetések szerinti felosztása az alábbiak szerint tervezett.

A település közigazgatási területe építési szempontból:

- beépítésre szánt, valamint
- beépítésre nem szánt

területekre osztható.

A beépítésre szánt területek tagozódása a területek használata, általános jellege vagy sajátos használata, rendeltetése szerint:

Lakóterületek:

- falusias lakóterület

Üdülőterületek:

- hétvégiházas üdülőterület

Különleges területek:

- különleges mezőgazdasági üzemi terület

A beépítésre nem szánt területek tagozódása a területek használata, általános jellege vagy sajátos használata, rendeltetése szerint:
Közlekedési területek:

- közúti közlekedési terület
- kiszolgáló út
- közműelhelyezési terület
- egyéb közlekedési terület (kötöttpályás közlekedési terület, vasút)

Zöldterületek:

- közpark

Erdőterületek:

- védelmi célú erdőterület
- egyéb erdőterület

Mezőgazdasági területek:

- általános mezőgazdasági terület
- tájgazdálkodási mezőgazdasági terület

- kertes mezőgazdasági terület

Vízgazdálkodási terület

Természetközeli terület

Különleges területek:

- különleges temető terület
- különleges sportolási célú terület

Csánig Község területén az alábbi környezet-, táj- és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területek találhatóak:

- Tájképvédelmi terület
- Natura 2000 terület
- Ökológiai hálózat övezetei (magterület, ökológiai folyosó, pufferterület)
- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- Erdők övezete

A felsorolt területek az illetékes államigazgatási szervek adatszolgáltatása alapján kerültek lehatárolásra.

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet ide vonatkozó részei:

*4. §(2) A **tájképvédelmi terület övezetével** érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni*

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

Megjegyzés: Tájképvédelmi terület övezete az 1 és 2. sz. módosítás helyszíneit is érinti. Az övezet nagy részén – a valós állapotnak megfelelően – erdő, természetközeli terület és mezőgazdasági területek (általános-, kertes-, és tájgazdálkodási mezőgazdasági területek) szerepelnek a tervezett szabályozáson, ezzel biztosítva a tájkép védelmét. A belterület É-i falusias lakóterületei, illetve a temető melletti mezőgazdasági üzemi terület szintén az övezet részét képezik. Az utóbbit a tervezők erdősáv telepítésével kívánják tájba illeszteni.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény ide vonatkozó részei:

*25.§ (1) Az **ökológiai hálózat magterületének övezetében** csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

*26. § (1) Az ökológiai hálózat **ökológiai folyosójának övezetében** csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az ökológiai folyosó és az érintkező

magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

*(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető. **

(6) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

27. § (1) Az ökológiai hálózat ***pufferterületének övezetében*** *csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*

(2) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével – a településrendezési terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

(3) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.

(4) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.

Megjegyzés: Az ökológiai hálózat övezetei az illetékes államigazgatási szervek adatszolgáltatása alapján kerültek lehatárolásra. Ezeken a területeken nem tervezett olyan területhasználat kijelölése, amely az ökológiai hálózat élőhelyeit veszélyeztetné.

28. § (1) ***Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében*** *új beépítésre szánt terület – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.*

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(3) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

Megjegyzés: A külterületi mezőgazdasági területeken továbbra is cél a mezőgazdasági termelés, a szántóföldi növénykultúrák termesztése, ezzel összhangban a terv biztosítja azok zavartalan működését.

*29. § Az **erdők övezetébe** tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.*

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

30/A. § Az erdők övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

Megjegyzés: Csánig településterve az erdők övezetével érintett területek nagy részét erdő övezetbe - védelmi célú erdő (Ev) és egyéb erdő (Ee) – sorolja. Csánig Erdők övezetébe tartozó területe: 51,09 hektár. A tervezett településterv 56,56 hektár területet sorol erdőterület övezetbe Csánig területén. Az előírt követelmény teljesül mivel 10,7%-al több területet sorol a településterv erdőterületbe.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet ide vonatkozó részei:

*4. § (1) A **Natura 2000 területek** lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.*
8. § (1) A Natura 2000 terület fenntartási céljainak elérését nem veszélyeztető vagy nem sértő és a Natura 2000 terület jelölésekor jogszerűen, végleges engedélynek megfelelően folytatott tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

(2) A védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely - a 4. § (1) bekezdésére figyelemmel - a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.

Megjegyzés: A Natura 2000 területek az illetékes államigazgatási szervek adatszolgáltatása alapján kerültek lehatárolásra. Ezeken a területeken nem tervezett olyan területhasználat kijelölése, amely az ökológiai hálózat élőhelyeit veszélyeztetné.

A terv az alátámasztó javaslat munkarész fejezetében tárgyalja a módosítással kapcsolatos tervezett védelmi és korlátozó elemeket (veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjű területek, védőterületek, a táj, a természeti és az épített környezet, a környezeti elemek védelmével kapcsolatban) és részletesen kitér a következőkre:

- talajvédelmi, felszíni és felszín alatti vízvédelem
- levegővédelem
- zaj- és rezgésvédelem

- hulladékgazdálkodás
- védőterületek, védősávok
- örökségvédelem
- természetvédelem

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása

A tercezett módosítások várható hatásai:

Földre:

A tervben új beépítésre szánt területek nem kerültek kijelölésre, ennek köszönhetően a talajt, földet, humuszos termőréteget érintő – az eddigiektől eltérő – negatív környezeti hatás nem várható.

Levegőre:

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet előírásai rendelkeznek. A levegőterheltségi szint határértékeit és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeit a 71/2012. (VII.16.) VM rendelet által módosított 4/2011.(I.14.) VM rendelet határozza meg, melynek egészségügyi határértékeit a rendelet 1. számú melléklete tartalmazza, mely alapján Csánig a 10. számú zónába tartozik. A tervezett módosítások során nem várható légszennyezés.

Felszíni- és felszín alatti vizekre:

A bányatóhoz kapcsolódó üdülőövezet kiépítésénél várható, hogy a tervezett építési munkálatok alatt különféle szennyeződések juthatnak a talajba, élővizekbe. A szennyeződések terjedését minden lehetséges műszaki eszközzel meg kell akadályozni.

Élővilágra:

Csánig település természetvédelmi szempontból legértékesebb élőhelyei a Kis-Rába és a Répce menti kiterjedt gyepek, vizes élőhelyek. Natura 2000 terület és ökológiai hálózat övezetei is érintik ezeket a vízparti helyszíneket. A terv tartalmazza a védett természeti területek lehatárolását, ezzel biztosítva az élőhelyek megőrzését.
A tervezett erdősítések kapcsán mindenképp pozitív környezeti hatásokra kell számítani. Az erdők alapvető szerepet játszanak a helyi környezeti viszonyok alakításában. Meghatározó funkciója van a vízgazdálkodás alakulásában, elősegíti a jó minőségű talaj képződését, élőhelyül szolgálnak a területre jellemző őshonos fajoknak, hozzájárul a levegő tisztulásához, elősegíti a csapadék megfelelő térbeli és időbeli levonulását, raktározását. Meghatározó szerepük van az árvíz, talajerózió csökkentésében, a kiegyenlített mikroklíma megőrzésében.

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

A szakhatóságok állásfoglalása a tervezés alapjául szolgált. A tervezők adatszolgáltatási kérelemmel fordultak az érintett államigazgatási szervek felé, így a terven naprakész adatállomány ismeretében kerültek feltüntetésre az egyes elemek.

Várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások

A várható további környezeti hatásokat az alábbi táblázatban összegezzük. Semleges hatás esetén azt ’0’-val, a pozitív hatást ’+’ jellel, a negatív hatást ’–’ jellel ábrázoljuk.

HATÁS	1/1. módosítás	1/2. módosítás	2/1. módosítás	2/2. módosítás	2/3. módosítás
biológiai sokféleségre	+	+	+	+	+
lakosság egészségi állapotára	0	0	0	0	+
állat- és növényvilágra	+	+	+	+	+
talajra	0	0	+	+	+
vízre	0	0	0	0	0
éghajlati tényezőkre	0	0	0	0	0
anyagi javakra	0	0	0	0	0
kulturális örökségre	0	0	0	0	0
tájra	0	0	+	+	+

A feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása:

Fennálló konfliktusok	A terv kapcsolódó céljai
Az invazív fajok veszélyeztetik a tájra jellemző őshonos fajokat, ezzel ökológiai és egyben vizuális esztétikai konfliktust okoznak.	A terv céljai között szerepel a természeti környezet megőrzése, zöldfelületek funkcionális és esztétikai értékének növelése.

A nagyüzemi művelésű szántókon, sok helyen nincs se fasor, se mezsgye, ezek hiánya tájökológiai konfliktust eredményezhet.	Az alátámasztó javaslat 1.4. fejezete tartalmazza a fasorok, erdősávok, mezsgyék telepítésére tett javaslatokat.
A kavicsbányából kialakított nyugati horgásztó bekerítése idegen a tájban.	Amennyiben elkerülhetetlen kerítés építése illetve elbontatása, akkor a kerítés mentén takaró növénysáv ültetése szükséges.
A bekerített horgásztó területén létrejövő „sufniturizmus' vizuális szennyezésként jelenik meg.	Az építés szabályozásával foglalkozik a terv.
A mezőgazdasági üzemi terület északi oldalán nincs mezsgye vagy fasor.	A tájrendezési javaslatban szerepel ennek megoldása.

c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárásra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások - a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel.

A terv az összes hatást, hatótényezőt mérlegelve, környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból kedvező.
A kitűzött cél a hatályos nemzetközi, országos és megyei dokumentumokban rögzített környezetvédelmi szempontokat figyelembe vette, eleget tett a jogszabályokban foglalt előírásoknak, többek között az ökológiai hálózatra és Natura 2000 területekre vonatkozó szabályozást illetően.

2.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek

A terv nem tartalmaz olyan beavatkozásokat, melyek a helyi természeti erőforrások megújulását korlátozná. A tervben prioritásként szerepel az energiahatékonyság és a természeti környezet védelme.

A terv nem tartalmaz olyan beavatkozást, mely a környezettudatos gondolkodásmód szemléletét, vagy a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományokat gyengítené.

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.

A rendelkezésre álló adatok, információk alapján a tervezett területfelhasználási változások a környezeti elemekre, rendszerekre jelentős negatív hatást nem fognak gyakorolni.

Az üdülőterületi építkezések jelenthetik a legnagyobb terhelést, de ezek esetleges negatív környezeti hatásai a megfelelő intézkedésekkel kiküszöbölhetőek, illetve ezek nélkül is középtávon nem lesznek negatív hatások. Az építkezés átmeneti szakaszában lehet kitéve a környező élővilág fokozott zaj-, por-, és rezgésterhelésnek.

A tervezett erdősítések kapcsán mindenképp pozitív környezeti hatásokra kell számítani. Az erdők alapvető szerepet játszanak a helyi környezeti viszonyok alakításában. Meghatározó funkciója van a vízgazdálkodás alakulásában, elősegíti a jó minőségű talaj képződését, élőhelyül szolgálnak a területre jellemző őshonos fajoknak, hozzájárul a levegő tisztulásához, elősegíti a csapadék megfelelő térbeli és időbeli levonulását, raktározását. Meghatározó szerepük van az árvíz, talajerózió csökkentésében, a kiegyenlített mikroklíma megőrzésében.

2.6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.

A szabályozási terven, több helyen lehatárolásra került „telken belül zöldfelületként megtartandó telekrész” is, amely hatékony támogatása lehet a kedvezőtlen környezeti hatások mellőzésének, a település zöldfelületi rendszer erősítésének, illetve a tájkarakter megőrzésének.

Az alátámasztó javaslat részben fasorok, mezsgyék ültetése javasolt, amelynek szintén fontos szerepe lehet a helyi környezeti viszonyok alakításában.

A településrendezésnek csak egyik eleme a településtervezés, ezért a követelmények akkor teljesülhetnek maradéktalanul, ha a rendezés egyéb összetevőiben - mint a közigazgatás, településgazdálkodás, fejlesztési beavatkozások, stb. - egyaránt figyelembe vételre kerülnek.

2.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra

A környezeti elemek menetrendszerű vizsgálatának és a közegészségügyi mutatók figyelemmel kísérésének folytatása javasolt.

2.8. A 2.1-2.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló.

2.1. A települési környezetértékelés folyamatának ismertetése:

Csánig Község Önkormányzata döntést hozott településtervének elkészítéséről. A munka elvégzésével a Tér-Háló Kft-t bízta meg.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban KVr.) 1.§ (2) bekezdése alapján:

„A település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítése esetén a környezeti vizsgálat lefolytatása mindig kötelező.”

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet (továbbiakba TTr.) 2. mellékletének 2. bekezdése szerint:

„Ha a KVr. szerint szükséges környezeti értékelés, az alátámasztó javaslat részeként települési környezeti értékelés készül”

A települési környezeti értékelés tartalmi követelményeit a TTr. 2. melléklete határozza meg.

2.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése

A település jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településrendezési tervvel.

1 számú módosítás:
OTrT szerinti települési térség területfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás tervezett (hrsz. 223/8, 024/3)
2. számú módosítás:
OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett. (hrsz.: 010/9, 010/12, 032/2, 037/7)

2.3. A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, a terv meg nem valósulása esetén annak valószínűsíthető fejlődése

Csánig község Vas vármegyében található, ’Magyarország kistájainak katasztere’ szerint a Kapuvári-sík kistáj része.

A terv elmaradása esetén a környezeti állapot változatlansága feltételezhető.

2.4. Várható környezeti hatások

Csánig Község településterve a település meglévő adottságait, lehetőségeit és (természeti, táji, valamint épített) értékeit figyelme véve biztosítja a település fenntartható fejlődésének összehangolt fizikai és térbeli kereteit.

A településterv a rendelkezésre álló eszközökkel törekszik a jó minőségű környezet (lakókörnyezet és gazdasági környezet) kialakítása.

A településterv megőrzi az arra érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek településszerkezetét és biztosítja az építészeti örökségi védelmét, valamint az értékes építmények, épületegyüttesek és tájrészletek látványát.

A településterv figyelembe veszi a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait egyben eleget tesz a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás szempontjainak.

2.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

A terv nem tartalmaz olyan beavatkozásokat, melyek a helyi természeti erőforrások megújulását korlátozná. A tervben prioritásként szerepel az energiahatékonyság és a természeti környezet védelme.

A terv nem tartalmaz olyan beavatkozást, mely a környezettudatos gondolkodásmód szemléletét, vagy a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományokat gyengítené.

2.6. Környezeti hatások csökkentésére irányuló intézkedések várható hatékonyságának bemutatása

A szabályozási terven, több helyen lehatárolásra került „telken belül zöldfelületként megtartandó telekrész" is, amely hatékony támogatása lehet a kedvezőtlen környezeti hatások mellőzésének, a település zöldfelületi rendszer erősítésének, illetve a tájkarakter megőrzésének.

Az alátámasztó javaslat részben fasorok, mezsgyék ültetése javasolt, amelynek szintén fontos szerepe lehet a helyi környezeti viszonyok alakításában.

2.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra

A környezeti elemek menetrendszerű vizsgálatának és a közegészségügyi mutatók figyelemmel kísérésének folytatása javasolt.

CSÁNIG
TÁJRENDEZÉSI VIZSGÁLAT

É
Ny K
D

M 1 : 10000

Jelmagyarázat

Meglévő	Tervezett	
Lf		Falusias lakóterület
Üh		Hétvégiházas üdülőterület
Kmü		Különleges mezőgazdasági üzemi terület
Kb-Sp		Különleges beépítésre nem szánt - sportolási célú terület
Kb-T		Különleges beépítésre nem szánt - temető terület
Zkp		Közpark zöldterület
V		Vízgazdálkodási területek
Tk		Természetközeli területek
Ev		Védelmi erdőterület
Ee	Ee	Egyéb erdőterület
Má		Általános mezőgazdasági terület
Mt		Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
Mk	Mk	Kertes mezőgazdasági terület
		Közúti és közmű terület
		Egyéb közlekedési terület (vasút)
		Villamos energia átviteli hálózat (400kV feszültségszinttel)

Táj- és természetvédelem

- Natura 2000 terület
- Ökológiai hálózat - magterület
- Ökológiai hálózat - ökológiai folyosó
- Ökológiai hálózat - pufferterület
- Tájképvédelmi terület
- Erdők övezete
- Értékes, tájkaraktert meghatározó tasor
- Mezsgye
- Értékes, idős fa

1. 3db idős kőris
2. idős hársfák
3. régi meder galéria erdő
4. idős kőris
5. 2db idős nyárfa
6. idős platán
7. 2-2db idős hárs a ravatalozó mellett
8. idős vérbükk
9. idős diófa
10. idős kőris
11. idős vadgesztenye
12. idős kőris
13. idős japánakác
14. idős császárfa
15. idős hársfa

TERVEZŐ:

Szilszakállkert Kft.
8265 Badacsonytördemic, Kossuth L. u. 4.
Szűcs Gábor
TK1 19-0458

MEGBÍZÓ:

CSÁNIG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
9654 Csánig, Petőfi Sándor u. 2.

MUNKA NEVE:

CSÁNIG KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

GENERÁL TERVEZŐ:

TÉR-HÁLÓ ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ KFT.
9024 Győr, Babits Mihály út 17/A

RAJZ NEVE:

TÁJRENDEZÉSI VIZSGÁLAT

2023. | **M=1:10000** | **T1**

CSÁNIG
TÁJRENDEZÉSI JAVASLAT

É
Ny K
D

M 1 : 10000

Jelmagyarázat

Meglévő	Tervezett	
Lf		Falusias lakóterület
Üh		Hétvégiházas üdülőterület
Kmü		Különleges mezőgazdasági üzemi terület
Kb-Sp		Különleges beépítésre nem szánt - sportolási célú terület
Kb-T		Különleges beépítésre nem szánt - temető terület
Zkp		Közpark zöldterület
V		Vízgazdálkodási területek
Tk		Természetközeli területek
Ev		Védelmi erdőterület
Ee	Ee	Egyéb erdőterület
Má		Általános mezőgazdasági terület
Mt		Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
Mk	Mk	Kertes mezőgazdasági terület
		Közúti és közmű terület
		Egyéb közlekedési terület (vasút)
		Villamos energia átviteli hálózat (400kV feszültségszinttel)

Táj- és természetvédelem

- Natura 2000 terület
- Ökológiai hálózat - magterület
- Ökológiai hálózat - ökológiai folyosó
- Ökológiai hálózat - pufferterület
- Tájképvédelmi terület
- Erdők övezete
- Értékes, tájkaraktert meghatározó fasor
- Tervezett fasor
- Mezsgye
- Tervezett mezsgye
- Helyi jelentőségű természetvédelmi oltalomra javasolt érték

1. 3db idős kőris
2. idős hársfák
3. régi meder galéria erdő
4. idős kőris
5. 2db idős nyárfa
6. idős platán
7. 2-2db idős hárs a ravatalozó mellett
8. idős vérbükk
9. idős diófa
10. idős kőris
11. idős vadgesztenye
12. idős kőris
13. idős japánakác
14. idős császárfa
15. idős hársfa

TERVEZŐ:

Szilszakállkert Kft.
8265 Badacsonytördemic, Kossuth L. u. 4.
Szűcs Gábor
TK1 19-0458

MEGBÍZÓ:

CSÁNIG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
9654 Csánig, Petőfi Sándor u. 2.

MUNKA NEVE:

CSÁNIG KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

GENERÁL TERVEZŐ:

TÉR-HÁLÓ ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ KFT.
9024 Győr, Babits Mihály út 17/A

RAJZ NEVE:

TÁJRENDEZÉSI JAVASLAT

2023. | **M=1:10000** | **T2**

Csánig község örökségvédelmi hatástanulmánya

Készítette:
Losonczi Máté
régész szakértő

2023.

Losonczi Máté

I. Jogszabályi háttér

A hatástanulmány készítésekor hatályos, a tárgyi vizsgálattal kapcsolatban fontosabb örökségvédelmi jogszabályok:

1979. évi 2. t. e. rendelet – „A kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló" Egyezmény kihirdetése,

1997. CXL. „A muzeális intézményekről, a könyvtári ellátásról és a közművelődésről",

2001. évi LXIV. törvény „a kulturális örökség védelméről",

191/2001 (X. 18.) Korm. rendelet „az örökségvédelmi bírságról",

68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet „a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról" (továbbiakban: *Korm. rendelet*),

416/2017 (XII. 18.) Korm. rendelet „a kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről",

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről,

13/2015 (III. 11.) MvM rendelet „a régészeti lelőhely és a műemléki érték nyilvántartásnak, valamint a régészeti lelőhely és lelet megtalálója anyagi elismerésének részletes szabályairól".

A 2001. évi LXIV. törvény – továbbiakban: *Kötv*. - értelmében a régészeti területek három kategóriába sorolandók:

1. kiemelten vagy fokozottan *védett* régészeti lelőhelyek,
2. *nyilvántartott* régészeti lelőhelyek,
3. *régészeti érdekű területek*.

Elöljáróban leszögezendő, hogy minden régészeti lelőhely ex lege, a hivatkozott törvény erejénél fogva védelem alatt áll. (Kötv. 11. § (2))

1. *Védett régészeti lelőhelyek* –melyek jogszabályban nyilváníttatnak védetté - esetében kiemelten védett az a lelőhely, mely "kivételes tudományos jelentőséggel, és nemzetközi vagy országos szempontból kiemelkedő fontossággal bír". A fokozottan védett lelőhelyek esetén a lelőhely „tudományos jelentősége megállapítható, és egy nagyobb tájegységre nézve kiemelkedő fontossággal bír." (Kötv. 13. §. (3)-(4))

Ilyen védett régészeti jelenségek esetében főszabályként „nem lehet olyan tevékenységet folytatni, amelyben a lelőhelynek akár részleges állapotromlását eredményezheti" (Kötv. 13. §

Losonczi Máté

(1)). A főszabályon túl bármilyen 30 cm-t meghaladó földmunkák esetén az örökségvédelmi hatóság engedélye szükséges! (Korm. rendelet 53. §.)

2. *Nyilvántartott régészeti lelőhelyek* a kulturális örökség védelméről szóló törvény 11. § alapján ex lege védettek. Ezek esetében minden eddigi használattól eltérő földmunkával, talaj bolygatásával járó tevékenység végzéséhez az örökségvédelmi hatóság (előzetes szakhatósági, szakhatósági, szakkérdés vizsgálatában közreműködő hatósági engedély, vagy örökségvédelmi nyilatkozat) engedélye szükséges. A Korm. rendelet 87. §. alapján az örökségvédelmi hatóság hatáskörében meghatározott szempontok alapján vizsgálja, hogy a tervezett tevékenység megfelel-e az örökségvédelmi jogszabályokban megfogalmazott követelményeknek. A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel, beruházásokkal, beleértve az ásványi vagyon kitermelését is, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. (Kötv. 19. § (1)). A régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el. (Kötv. 19. § (2)).

A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti helyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni. (Kötv. 10. § (1)) A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel és beruházással veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket el jogszabályban meghatározott esetekben el kell kerülni, amennyiben ez nem következik be, előzetesen fel kell tárni (Kötv. 19.§ (1-2))! A régészeti feltárások költségeit annak kell fedezni – a mentő feltárás kivételével-, akinek az érdekében a feltárás szükségessé vált. (Kötv. 19. § (3))

A helyben megőrzendő épített örökségi elemekről a Kötv. 10. § (1) alapján a Korm. rendelet 46. § (1-3). alapján kell gondoskodni.

A nyilvántartott régészeti lelőhelyekkel kapcsolatos hatósági nyilvántartást a Miniszterelnökség Kulturális örökségvédelemért és kiemelt kulturális beruházásokért felelős államtitkárság vezeti, és szolgáltat adatot (Kötv. 71-72. §.- Korm. rendelet 3. § (1(c)).

A fent vázolt eljárási rend és engedélyezési folyamat a védett régészeti lelőhelyek esetén is érvényesek.

Régészeti érdekű terület „valamennyi terület,… amelyen régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető”. (Kötv. 7. § 29.)

Amennyiben ismeretlen régészeti lelőhely kerül elő, a végzett tevékenységet abba kel hagyni, és gondoskodni kell a terület őrzéséről, miközben haladéktalanul jelenteni a területileg illetékes hatóságnak, aki a mentőfeltárásra jogosult múzeumot (a feltárásra jogosult szervnek), értesíti, ami haladéktalanul megkezdi a Kötv. 24-25. § szerint a régészeti örökség mentését. A fenti kötelezettség mind a felfedezőt, mind a kivitelezőt, mind az ingatlan tulajdonosát, az építtetőt és kivitelezőt egyaránt terheli. Az illetékes múzeum köteles a feltárási tevékenységet haladéktalanul megkezdeni, illetve végezni. Ez a tevékenység engedélyhez nem kötött. (Kötv. 24. §.)

A kulturális örökség elemeiben, így régészeti lelőhelyben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése, továbbá a jogszabály által előírt bejelentési kötelezettség elmulasztása örökségvédelmi bírság kirovását eredményezheti, továbbá a cselekményt a Büntető

Losonczi Máté

Törvénykönyv büntetni rendeli, illetve a Kötv 82. §, illetve 85. §, továbbá a 191/2001. évi Korm. rendelet alapján örökségvédelmi bírsággal sújtható.

A lelet, illetve lelőhely megtalálója/bejelentője elismerésben részesülhet (Kötv. 26. §., 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 55. §.).

Jelen esetbe külön kiemelendő az örökségvédelmi szempontból minősített nagyberuházás. Ennek során nagyberuházás alkalmával (Kötv. 7. § (20)) minden esetben előzetes régészeti dokumentációt kell készíttetni (Kötv 23. § B-G; Korm. rendelet 37-40. §), melyet a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindulására irányuló kérelemhez kell mellékelni, melyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy szakkérdés vizsgálatával közreműködik. (Korm. rendelet 40. § (7)) Az előzetes régészeti dokumentáció (továbbiakban: ERD) elkészítésére a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Régészeti Intézete jogosult.

A Kötv. 85/A § (1) szerint örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni a település településfejlesztési koncepciójának kidolgozása során, illetve a Korm. rendelet 87. § (4) bekezdés alapján bányászati igazgatási, környezetvédelmi és földügyi igazgatási eljárások során. Ha a településfejlesztési koncepció készítésekor nem készült, vagy a rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni.

Az alábbiakban a tárgyi vízgazdálkodási tárgyú fejlesztéshez, a beruházás örökségvédelmi érintettségének tisztázásához készített örökségvédelmi hatástanulmánya következik.

Losonczi Máté

II. Örökségvédelmi vizsgálat

1.) Településtörténet

Földrajzi környezet

A mélyszerkezeteket uraló kristályos és üledékes kőzetekre a miocén kori folyamatos süllyedés több mint 1000 méter vastag tengeri/tavi üledéket halmozott fel a Kisalföld közepén. A felső miocén végén kialakuló sekély tó két lefolyását Stájer-medence és a Keszthelyi-hegység közötti vízválasztó kiemelkedése elzárta a déli iránytól. A maradványtavakkal borított felszínre a pliocénben megérkeztek az Alpokból hordalékot szállító folyók, s fennmaradt keleti irányú lefolyás mellett a területet feltöltötte és hordalékkúpokat épített. A hordalékkúp építés a pleisztocénben fokozódott.

Az Ősrépce és Ősrába nem egységes süllyedéket töltött föl – térben és időben elkülönülő hordalékkúpok (ami a pleisztocén szoliflukciós jelenségek terítették el viszonylagos síkká)

közötti mélyedéseket töltögették fel a folyók. (Megjegyzés: ezek a régi eredetű hordalékkúpok a legalkalmasabbak a régészeti lelőhelyek fellelésére, mait a legújabb kori, régészeti szempontból meddő, maximum áthalmozott anyagokat rejtő recens hordalékaival.)

Az újpleisztocénben a kibillenő Rába-vonalnál a szekvencia különböző fokain álló mellékvízfolyások alakítottak ki a völgyeiket. A kelet felé a kavicstakarós síkság lejtősödő lejtővel olvad bele a Rába völgylapályának kavicstakarójába.

A vázolt felszínen a régi kavicshordalékon, illetve a hordalékok közötti kevert szórt lepelkavics illetve homok fedi, ezen az alapkőzeten ártéri helyzettől függően réti- és öntéstalajok alakultak ki, foltokban barna erdőtalajjal váltakozva. Mindezek nyilvánvalóan a régészeti kultúrák tájhasználatát is változatosan befolyásolva.

Dövényi: Magyarország Kistájainak Katasztere, 2010. (Magyar Tudományos Akadémia, Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest);

Pécsi Márton (szerk.): A Kisalföld és a Nyugat-magyarországi peremvidék, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975.

Magyarország kistájainak katasztere I.; MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, szerk.: Dr. Marosi Sándor – Dr. Somogyi Sándor, Budapest, 1990.

Losonczi Máté

2.) Történeti adatok

Településtörténet

Az Árpád-kori eredetű település (első említése 1221 – Ch néven; valószínűleg szláv személynévből keletkezett magyar névadással; 1324-ben ismét említik Chanig, 1345-ben Chanyk néven) történetét a korábbi örökségvédelmi hatástanulmány már tárgyalta, Ilon Gábor 2004-es, valamint Takács Károly 2007-es összefoglalója óta releváns információ nem merült fel. Szempontunkból talán legfontosabb itt, hogy a (kezdetben a vasvári ispánsághoz tartozó, majd) neves Ják nemzetség birtokát képező település Árpád-kori temploma ma is áll, ami (azon kívül, hogy régészeti szempontból váratlan veszélyt, kockázatot nem jelent a fejlesztések szempontjából) egyben ki is jelöli a középkori falu helyét. A 13. századi eredetű templomról 1438-ban kelt oklevél tanúbizonysága szerint elmondható, hogy szilárd falszerkezetű, akárcsak a tornya (ekkor Mihályi Péter a kegyúr). A későbbi építkezések nyomát viseli az épület műemléki felújítása során talált, és az épületen szépen bemutatott érett gótikus kő díszítő elemek, illetve egy későbbi építési periódushoz köthető, másodlagos beépítésű reneszánsz faragott kő ablakkeret.

1284-ben egy határleírásban a csatári monostor birtokaként említik. 1390-ben még a sárvári vár birtokai között találjuk. 1409-ben a Sopron megyei Mihályi család birtokába kerül, ám 1413-ban értesülünk arról, hogy Chanigh-i Domokos fia Ugrinus pert folytat a Rába melletti erdő birtoklásával kapacsoltban. 1425-ben Mihályi Domokos birtokos jobbágyainak sanyargatása

miatt tiltakozik a csornai convent előtt. 1438-ban Kisfaludy Antal és Miklós számára lefoglalták Mihályi Pálfia Péter számos birtokai közül Csánigot (Chanygh) is – majd 1444-ben, Mihályi Pálfia Péter halálát követően Kisfaludyak (Csák Lászlóval együtt) birtoktesteket örököltek Csánigon is, továbbá ebből a hagyatékból értesülhetünk először a csánigi malomról, mely szintén az örökség tárgyát képezte! 1469-es csornai konvent bizonyságlevele szerint (többek között) Csánigon a Viczay, Himfy, Asszonyfalvy, Váthy és a Cziráky család tagjai hatalmaskodtak, majd 1471-ben Varbói Nagy Györgyöt kellett a Kisfaludyak csánigi birtokától eltiltani. ugyanekkor, ezzel lényegében párhuzamosan Ugrinfia János 1455-ös halát követően – fiúörökös nélkül halván el – László király a lányait fiasította csánigi birtokain is.

A középkor későbbi szakaszaiban a társadalmi események leképezéseként itt is számos család tűnik fel a továbbiakban birtokosként: Niczky, Guary, Vidos, Radó, Nádasdy, továbbá egytelkes nemsek által lakott. A 16. század közepétől a Ládonyi család birtoka. (Konzekvenciaként a kisebb családok birtokközpontjainak, udvarházainak jelenlétét is feltételezhetjük a középkori településen.)

A 16. században, legkésőbb 1591-től elérte a reformáció a falut, ekkortól evangélikus lelkészek látták el a falu lelki gondozását (és minden bizonnyal ekkor meszelték le a templom korábbi falfestéseit). A titulusa – vélhetően korábbiakról örökölve – Mindenszentek volt ekkor. 1646-ban rekatolizál a község, de a gyülekezet a templom épületét csak a 18. század legelején kapta vissza.

Csánig mai közigazgatási területébe azóta elpusztult Árpád- és középkori települések határai is beleolvadtak. A Répcén túli területei Székás (Zekas, Székas) területét képezhette, míg a szomszédos Középfölde/Középfalu (Kuzepfalufelde, pred. Kewzepflw) inkább a keleti, ránézésre is aránytalanul elhúzott határához járulhatott hozzá.

Anjou-kori oklevéltár. XXIX. 1345. Budapest-Szeged, 2013.

Borovszky S.: Magyarország vármegyéi és városai/Vas vármegye. Bp.; 1989.

Csánki D.: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában – 2. Budapest, 1894.

Herczegh R. Frigyes: Sopron vármegye a Hunyadiak korában. 1437-1490. Pannonhalma, 1928.

Ilon Gábor: Örökségvédelmi hatástanulmány. Gyenesdiás, 2004.

Kiss Lajos: Földrajzi nevek etimológiai szótára. Akadémiai Kiadó, Bp.; 1982.

Dr. Kelemen István – Nemes András: A csánigi Mindenszentek-templom története. Turisztikai ismertető

Maksay Ferenc: Magyarország birtokviszonyai a 16. század közepén 2. kötet. Magyar Országos Levéltár kiadványai, II. Forráskiadványok 16., Budapest, 1990.

Mályusz Elemér: Zsigmond kori oklevéltár IV. (1413-1414) Magyar Országos Levéltár Kiadványai, II. Forráskiadványok 25. Budapest, 1994.

Losonczi Máté

Mészáros Melinda – Kövecses László: előmunkálatok Vas megye középkori régészeti topográfiájához. (Az 1961-1996 között terepbejárásokon gyűjtött leletek. Témavezető: Ilon Gábor. BDTF, Szombathely, 1999.

Takács Károly: Örökségvédelmi hatástanulmány. Csánig Szélerőműpark. 2007. (RA 2171-07)

Zsigmond kori oklevéltár XII. 1425- Magyar Országos Levéltár Kiadványai, II. Forráskiadványok 52. Budapest, 2013.

Losonczi Máté

3.) Csánig területe a katonai felmérési térképeken:

Az első katonai felmérésen (1763-1785)

A második katonai felmérésen (1819-1869)

A harmadik katonai felmérésen (1869-1887)

Történeti kataszteri térkép (1857)

III. Régészeti fejezet

1.) Csánig község közigazgatási területén a következő nyilvántartott régészeti lelőhelyek ismertek:

- **<u>29909 - Körtvélyes</u>**

  Helyrajzi számok: 027/3-7.

  Lelőhely jellege: őskori település, illetve bronzkori szórvány

  Medgyes Magdolna terepbejárása (1986 – KÖH 600/3241/2009)

  A falu külterületének északi részén, a Répce bal partjától nem messze, az ártérben található lelőhely. Jellegtelen őskori kerámiák datálják a lelőhelyet.

- **<u>29910 – Körtvélyes II.</u>**

  Helyrajzi számok: 027/15-16.

  Lelőhely jellege: őskori (neolit illetve kora-bronzkori) telep és kőeszköz.

  Medgyes Magdolna terepbejárása (1986 – KÖH 600/3241/2009)

  A falu külterületének északi részén, a Répce bal partjától nem messze, az ártérben található lelőhely, terepbejárás során azonosították.

- **<u>43373 - Körtvélyes III.</u>**

  Helyrajzi számok: 027/18-19.

  Lelőhely jellege: római villa és temető, ismeretlen korú vassalak.

  Kiss Gábor terepbejárása (1986 - SM Rég. Ad. 864.; Gömöri János: Az avar kori és Árpád-kori vaskohászat régészeti emlékei Pannóniában; Sopron, 2000.)

  A községtől északra, a Répce magasárterében található, a töltése mellett.

- **<u>43380 – Körtvélyes IV.</u>**

  Helyrajzi számok: 027/19-22, 27-31.

Losonczi Máté

Lelőhely jellege: római villa, Árpád-kori telep.

Kiss Gábor terepbejárása (1986 - SM Rég. Ad. 864.)

A falu északi külterületén, a temető közvetlen északi előterében fekvő lapos, széles, ártérből némileg kiemelkedő kavicshátán található.

- **43382 – Római katolikus templom.**

Helyrajzi szám: 186; 234/2-4; 235.

Lelőhely jellege: középkori templom.

Medgyes Magdolna – P. Hajmási Erika terepbejárása (1994 – SM Rég. Ad. 1155.)

A templom a belterület központjában található. 41/1997 (XII. 29) KTM-MKM rendelettel kiemelten védett műemlékké nyilvánítva. A templom téglány hajójához diadalívvel kapcsolódik a nyolcszög öt oldalával záródó szentély. Az épület Árpád-kor előzményeken áll, több átépítési periódussal. Mint ilyen, a templom körüli temető joggal feltételezhető a környezetében, akárcsak a középkori falu is mindezek körül fekve.

2014-2015-ben felújítva.

- **48949 – Újtemető kerítése mellett.**

Helyrajzi szám: 32; 43; 52.

Lelőhely jellege: népvándorlás kori szórvány, (római és Árpád-kori telep, vassalak).

Szentléleky Tihamér terepbejárása (1961 – KÖH 600/1938/2004); Medgyes M. – Kiss G. – Derdák F. terepbejárása (1986 – Gömöri János: Az avar kori és Árpád-kori vaskohászat régészeti emlékei Pannóniában; Sopron, 2000.)

A falu belterületének központi részén található a lelőhely. Megjegyzendő, hogy Ilon Gábor hatástanulmányában adott lelőhelyről (és környezetéből) az újkori temetőn kívül őskori (megnevezve neolit, réz- és bronzkori) és Árpád-kori edénytöredékek alapján nevezett korszakból származó település nyomát azonosította.

Losonczi Máté

- **<u>43383 – Öntözőcsatorna előtt (</u>**vagy **<u>Dűlőúttól 200 méterre)</u>**

  Helyrajzi szám: 057/3-5.

  Lelőhely jellege: római épület.

  Szentléleky Tihamér terepbejárása (1958 – MNM Rég. Ad. X. 1960/376. Ltsz. 5217.; KÖH 600/2575/2004)

  A belterületének déli szélén, a közigazgatási határ közvetlen környezetében, a Répce-árapasztó melletti hullámos területén található a lelőhely. (Megjegyzendő, hogy Ilon Gábor Hatástanulányában „Téglás" elnevezésű „prognózisa" e lelőhely vonatkozásban valósnak bizonyult, igaz régi adatok alapján nyert beigazolódást.)

A továbbiakban a község területén *<u>nyilvántartott, de azonosítatlan</u>* lelőhelyek:

- *<u>45904 – Homokbánya</u>*: római korú temetkezést ismerünk a község belterületétől dél-nyugatra Répcelak határában Buocz Terézia 1959-es helyszíni szemléjéből. (MNM Rég. Ad. 169. Cs III. Ltsz 898.)
- *<u>46290 – Tóth István földje:</u>* népvándorláskori temetőt lelt Türr Ervin 1952-ben végzett leletmentése során. (MNM Rég. Ad. 48. Cs I. Ltsz 781.; KÖH/600/2575/2004.)
- *<u>Csánig és Répcelak között:</u>* a két település közötti, pontosabban nem ismert helyen, egy *homokbányában* előkerült fegyverlelet„ melyet Kiss László talált s ajándékozott a múzeumnak 1958-ban. A leletek között késő-Karolig - kora-Árpád-kori (de leginkább késő-Karolig, 8. század) kard, lándzsacsúcs és bekarcolt hullámvonallal díszített edénytöredék ismert. Gyűjteménybe csak a kard került. (Bakay Kornél: Arcäologische Studien zur Fragen der Ungerischen Staatsgündung. In.: Acta Archeologica Tomus 19. – Az MTA régészeti közleményei, Bp., 1967.; Kovács László: A Kárpát-medence kétélű kardjai a 10. század 2. feléből. In.: Communicationes Archeologicae Hungariae, 1994-1995, Bp., 1995.)

  Megjegyzendő, hogy a két azonosítatlan „homokbánya" lelőhelyet teljesen eltérő régészeti kultúrájának és jellegének okán továbbra is külön tartottam a felsorolásban, jóllehet nem kizárt persze, hogy egy azonos lelőhely, két különböző alkalommal két különböző kontextusban lévő „arcát" mutatta. Így jelenleg, míg több adat nem válik ismertté, két külön egykori homokbánya és azok külön régészeti emlékeinek lehetőségét tartjuk fönn.
  Vörös Sámuel „archeológiai kutató" 1960-ban kelt, s több lelőhelyet is említő feljegyzése sem volt alkalmas az azonosítatlan lelőhelyek további pontosítására, mitöbb, egyetlen általa említett lelőhely azonosítására sem. (RA 34-26/1960)

Losonczi Máté

Az alábbiakban a terepbejárás megfigyeléseit, tanulságait rögzítettük.

2.) Terepbejárási napló

2023. július elején történt a település fejlesztéssel érintett területeinek bejárása.

A bejárás alapvetően terepbejárásra alkalmas időjárás mellett történt. A szűretlen, direkt fények mellett azonban sokkal rosszabb volt régészeti szempontból a nyár közepi vegetációs kondíció – a többségében lényegében teljesen vizsgálhatatlannak bizonyult határ.

- 1 – *OTrT szerinti települési területfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás*

A Malom utca mögött, a Répce árterületében fekvő szántóterület. A talaj kissé kavicsos, recens Répce-hordalékkal kevert.

A tarlófelszín olyan sűrűn fedett volt, hogy adott időszakban abban érdemi megfigyelést végezni nem lehetett.

A terület észak felé fotózva, háttérben a Répce galériaerdeje

- 2- *OTrT szerinti mezőgazdasági területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás.*

A volt TSz major területe klasszikus beépített illetve kerített terület. A burkolt/fedett felületek mellett füves (inkább gazos) területrészek váltakoztak, így bejárásra teljesen alkalmatlan. A környező füves vegetációban megerősödött fasor/facsoport (épp ez adta a módosítás – vagy inkább realitáshoz igazítás okát) szintén bejárásra alkalmatlanok voltak. Megjegyzendő, hogy a TSz-től/temetőtől északra (ahol a 43380 – Körtvélyes IV. lelőhely található) nyakig érő érett repce nőtt (észak kelet felé folytatva kaszáló következett), ami teljesen kizárta a terepbejárást. Pontosan ugyan ez a helyzet a TSz-től észak-keletre elterülő parcellával is.

A gazdasági üzemegység

Losó

A „TSz majort” és a temetőt is körbe vevő érett repce

A repce mellett még itt található kultúrtáj

Kelet felé lévő repce sem volt a kutatás alkalmával járható

A változtatási szándékkal érintett területen most is erdősáv található

- 3- <u>OTrT szerint települési térségfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás</u>

A már látvány- és szabadidőtó felhasználású vízfelület nyugati szomszédjában elterülő kiterjedt szántón éppen aratás után történt a terepbejárás. A tarlószárak, pelyva és egyéb töredék miatt a talajfelszínből lényegében nem sok látszott, mindössze annyi volt megállapítható, hogy kavicsos a humuszos talaj.

A vizsgált terület északról, a szabadidőtó bekötő útja felől

- *4 - OTrT szerint mezőgazdasági térség területfelhasználat kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

Adott változtatás tulajdonképpen három kis parcellát érint gyakorlatilag. Az egyik egy nagy kiterejdésű gyümölcsös mellett, másik oldalról erdővel övezett terület, míg a másik teljes egészében erdővel körbevett trüelet, akárcsak a harmadik (ez esetben viszont kerített területen egy park-tó-nyaraló lett kialakítva. Mindegyik változtatással érintett terüelt gyakorlatlag már most is erdő/parkosított terület, jelen módosítás tulajdonképpen a valósághoz igazítja a teürelthasználatot. A fent említett tényezők miatt régészei célű bejárása kizárt volt.

Losonczi Máté

A változtatási szándékkal érinett területek már most is erdők – mint a Répce melletti területen is látható, délről fényképezve – szomszédjában gyümölcsös

A déli terület

- *5 - OTrT szerint mezőgazdasági térség kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

A hatályos rendezési tervben a déli északi részén, a gazdasági épület melletti sávban terveznek meg érdekterületet kialakítani. A kerített és beépített gazdasági épület körül gyep, illetve tovább haladva lóhere nőtt. A kialakítani terveztt erdőgazdálkodási térség lényegében már most is

nagyrészt erdő (továbbá gyep), így a realitás leképezése történik jelen eljárás keretében. Bejárni a fenti tényezők miatt lehetetlen volt.

A változtatással érintett terület részben már most is fás vegetációval borított

Végül nem érintett változtatási szándékkal, de a falu belterületén álló régészeti emléket, valamint műemléki értéket is képező templom épülete:

A keletelt templom dél felől. (A légvezetékek racionalizálása ugyancsak reális elvárás lenne)

3.) A fejlesztési koncepció régészeti hatáselemzése, javaslat hatáscsökkentésre

Fontos a legelején tisztázni, hogy a fejlesztés alá vonni szándékozott területeken a hatástanulmány – a hatályos régészeti nyilvántartást is alapul véve - egyetlen régészeti lelőhelyet sem azonosított. Ugyancsak kiemelten fontos továbbá, hogy régészeti emlékek lényegében bárhol előkerülhetnek földmunkával járó kivitelezés során, ez esetben is fennáll a jogszabály azon szakmai elve, miszerint a régészeti örökség elemeit csak régészeti feltárás során lehet eredeti kontextusukból kimozdítani (lásd jogszabályi bevezető - Kötv 19. § (2)). Ehhez a kivitelezési fölmunkák felfüggesztése és az érintett szervek, hatóságok értesítése szükséges a jogszabályi bevezető szerint.

- *1 - OTrT szerinti települési területfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás*

  A települési területfelhasználásból mezőgazdaságiba sorolás a régészeti szempontok szerint feltétlen kedvező módosítás, mindezek mellett is, hogy régészeti lelőhelyet nem sikerült azonosítani a területen. A tárgyalt helyszínen régészeti emlék nem ismert ugyan, de a középkori eredettel bíró csánigi malom környezetében fekszik, így a települési területfelhasználás mezőgazdaságira módosítása előnyös és üdvözlendő.

- ***2 -** OTrT szerinti mezőgazdasági területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

Losonczi Ma

A területen régészeti lelőhelyet nem sikerült azonosítani. a módosítás hatása tekintetében lényegében vagy indifferens, de inkább kedvező, hiszen az esetlegesen a helyszínen lévő, ismeretlen régészeti emlékek fennmaradása szempontjából – a fa telepítésének egyik, régészeti szempontból nagyobb hatással járó ültetési eljárástól eltekintve – az erdő művelés kedvezőbb a mezőgazdasági eljárásoknál.

- ***3 -*** *OTrT szerint települési térségfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás*

  A települési területfelhasználásból mezőgazdaságiba sorolás a régészeti szempontok szerint feltétlen kedvező módosítás ez esetben is, úgy, hogy régészeti lelőhelyet itt sem sikerült azonosítani a területen.

- *4 - OTrT szerint mezőgazdasági térség területfelhasználat kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

  A területen régészeti lelőhelyet nem sikerült azonosítani. a módosítás hatása tekintetében lényegében vagy indifferens, de inkább kedvező, hiszen az esetlegesen a helyszínen lévő, ismeretlen régészeti emlékek fennmaradása szempontjából az erdő művelés kedvezőbb a mezőgazdasági eljárásoknál, kivált, hogy gyakorlatban erdő fedi már a területet (kivéve a meglévő kis látványtavat).

- *5 - OTrT szerint mezőgazdasági térség kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

  A területen régészeti lelőhelyet nem sikerült azonosítani. a módosítás hatása tekintetében lényegében vagy indifferens, de inkább kedvező, hiszen az esetlegesen a helyszínen lévő, ismeretlen régészeti emlékek fennmaradása szempontjából az erdőművelés kedvezőbb a mezőgazdasági eljárásoknál, kivált, hogy gyakorlatban nagyrészt itt is erdő fedi már a területet.

Végezetül javasolt, hogy bármilyen földmunkával járó tevékenység megkezdése előtt célszerű az örökségvédelmi hatóságot megkeresni, hogy a legnaprakészebb adatok ismeretében tájékoztatást nyújthasson egy esetleg régészeti feladatellátással kapcsolatosan.

Győr, 2023. augusztus 31.

Losonczi Máté
régészeti szakértői szám: 21-0513

Losonczi Máté

57589
77351
47466
1678
29909
29910
43373
Csánig
43380
43382
48949
29929
42680
29930
43383

Losonc

A védett műemléki értékek települési értékleltára

Világörökségi, és a világörökségi várományos helyszínek és területek

A község területe nem része világörökségi területnek vagy az országos világörökség várományos területeknek.

Az országos építészeti örökség elemei

Az adatokat a Miniszterelnökség, Építészeti, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság által kezelt kulturális örökség ingatlan elemeinek hatósági nyilvántartása szolgáltatja.

Mindenszentek templom

2013-ban kezdődött meg a templom felújítása. A restaurálás során sok bizonyíték került elő arra vonatkozóan, hogy a templom Árpád-kori jegyeket hordoz. Aztán az idő múlásával felrakodott stílusjegyek is megjelentek: A déli homlokzaton befalazott kapu, román kori ablakok, reneszánsz párkánykő, valamint a szentélyben a középkori falfestések. A meszelés alól előkerült reformáció korából származó felirat is erről tanúskodik: “Légy hű mindhalálig és neked adom az életnek koronáját.” 1700-as évek végéig használták a templomot az evangélikusok. Egy korábbi átépítés jegyeire is fény derült, egy befalazott 1860-as évekből származó, itt megtalált pénzérme által.

Település (Településrész)	Helyrajzi szám
Csánig	235

VÁRMEGYE	TELEPÜLÉS (TELEPÜLÉSRÉSZ)	HELYRAJZI SZÁM	VÉDETT ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK NEVE	VÉDETTSÉG JOGI JELLEGE	TÖRZSSZÁM	AZONOSÍTÓ	VÉDÉS ÉVE
Vas	Csánig	235	Római katolikus templom	műemlék	10935	8862	1997

A helyi építészeti örökség települési értékleltára

Településszerkezet, telekstruktúra, utcák vonalvezetése, beépítési jellemzők

Az Árpád-kori eredetű település (első említése 1221 – Ch néven; valószínűleg szláv személynévből keletkezett magyar névadással; 1324-ben ismét említik Chanig, 1345-ben Chanyk néven) történetét a korábbi örökségvédelmi hatástanulmány már tárgyalta, Ilon Gábor 2004-es, valamint Takács Károly 2007-es összefoglalója óta releváns információ nem merült fel. Szempontunkból talán legfontosabb itt, hogy a (kezdetben a vasvári ispánsághoz tartozó, majd) neves Ják nemzetség birtokát képező település Árpád-kori temploma ma is áll, ami (azon kívül, hogy régészeti szempontból váratlan veszélyt, kockázatot nem jelent a fejlesztések szempontjából) egyben ki is jelöli a középkori falu helyét. A 13. századi eredetű templomról 1438-ban kelt oklevél tanúbizonysága szerint elmondható, hogy szilárd falszerkezetű, akárcsak a tornya (ekkor Mihályi Péter a kegyúr). A későbbi építkezések nyomát viseli az épület műemléki felújítása során talált, és az épületen szépen bemutatott érett gótikus kő díszítő elemek, illetve egy későbbi építési periódushoz köthető, másodlagos beépítésű reneszánsz faragott kő ablakkeret.
1284-ben egy határleírásban a csatári monostor birtokaként említik. 1390-ben még a sárvári vár birtokai között találjuk. 1409-ben a Sopron megyei Mihályi család birtokába kerül, ám 1413-ban értesülünk arról, hogy Chanigh-i Domokos fia Ugrinus pert folytat a Rába melletti erdő birtoklásával kapacsoltban. 1425-ben Mihályi Domokos birtokos jobbágyainak sanyargatása miatt tiltakozik a csornai convent előtt. 1438-ban Kisfaludy Antal és Miklós számára lefoglalták Mihályi Pálfia Péter számos birtokai közül Csánigot (Chanygh) is – majd 1444-ben, Mihályi Pálfia Péter halálát követően Kisfaludyak (Csák Lászlóval együtt) birtoktesteket örököltek Csánigon is, továbbá ebből a hagyatékból értesülhetünk először a csánigi malomról, mely szintén az örökség tárgyát képezte! 1469-es csornai konvent bizonyságlevele szerint (többek között) Csánigon a Viczay, Himfy, Asszonyfalvy, Váthy és a Cziráky család tagjai hatalmaskodtak, majd 1471-ben Varbói Nagy Györgyöt kellett a Kisfaludyak csánigi birtokától eltiltani. ugyanekkor, ezzel lényegében párhuzamosan Ugrinfia János 1455-ös halát követően – fiúörökös nélkül halván el – László király a lányait fiasította csánigi birtokain is.
A középkor későbbi szakaszaiban a társadalmi események leképezéseként itt is számos család tűnik fel a továbbiakban birtokosként: Niczky, Guary, Vidos, Radó, Nádasdy, továbbá egytelkes nemesek által lakott. A 16. század közepétől a Ládonyi család birtoka. (Konzekvenciaként a kisebb családok birtokközpontjainak, udvarházainak jelenlétét is feltételezhetjük a középkori településen.)

A 16. században, legkésőbb 1591-től elérte a reformáció a falut, ekkortól evangélikus lelkészek látták el a falu lelki gondozását (és minden bizonnyal ekkor meszelték le a templom korábbi falfestéseit). A titulusa – vélhetően korábbiakról örökölve – Mindenszentek volt ekkor. 1646-ban rekatolizál a község, de a gyülekezet a templom épületét csak a 18. század legelején kapta vissza.
Csánig mai közigazgatási területébe azóta elpusztult Árpád- és középkori települések határai is beleolvadtak. A Répcén túli területei Székás (Zekas, Székas) területét képezhette, míg a szomszédos Középfölde/Középfalu (Kuzepfalufelde, pred. Kewzepflw) inkább a keleti, ránézésre is aránytalanul elhúzott határához járulhatott hozzá.

Csánig területe a katonai felmérési térképeken:

Az első katonai felmérésen (1763-1785)

A második katonai felmérésen (1819-1869)

A harmadik katonai felmérésen (1869-1887)

Történeti kataszteri térkép (1857)

A település lakóterületei mindenhol oldalhatáron álló beépítésűek, a falusias telekhasználatnak megfelelő kert és épületarányokkal. A lakóépületek a közterülethez közel, előkert nélkül vagy kis előkerttel kerültek elhelyezésre, az oldalkertek mérete szintén keskeny. Nagyobb előkert és oldalkertek csak az újabb beépítésű Kövecses utcában található.

A mezőgazdasági üzemi terület lazább szabadon álló beépítettségű.

Kialakult településrész

Csánig épített környezete - egységesen kialakult lakóterület: egyedi telkeken általában oldalhatáron álló házak nagy kertekkel képezik a település ezen hangulatos, magas életminőségű szövetét. Az átépülések során az utcakép elkerülhetetlen eleme a ’60-as évek modern építészetének általánosan elterjedt típusa - a 10 -szer 10 méteres kontyolt kockaház. Szerencsére a ’70-es- ’80-as évek több divatirányzata is elkerülte a települést: két szintes, rossz arányú házak, emeleten utcára néző erkéllyel, eltolt félnyeregtetős épületek nem találhatók Csánigon és a „szoc-reál“ ikerházak vagy az ún. mai amerikai típusú CK házak, továbbá a mediterrán neo-kúriák sem jelentek még meg tömegével a településen. Fel kell készülni azonban arra, hogy felmerül az igény a legújabb divat szerinti fekete ablakos lapostetős jelenségek építésére is, mivel ezen irányzat kissé manipulált „hívószava”: - a környezet védelem és az energia-hatékonyság. Igény lehet az egy telken több lakóegység elhelyezésére is, amely alapjaiban változtatná meg a településszerkezet. Összefoglalásul elmondhatjuk, hogy a település megőrizte a természethez
alkalmazkodó történeti úthálózatát, emberi léptékű tereit, térfalait és kifejezetten gazdagon díszített, értékes épületállománnyal rendelkezik. A kertek, közterületek virágosak, gondozottak.

Szakrális emlékek

A múlt iránti tisztelet kifejezésében viszont mai eszközöket is lehet alkalmazni, főleg akkor, ha a korábbi minőséget ma már nem vagyunk képesek reprodukálni. Olyan építészeti, kertészeti és társművészeti megoldások jöhetnek szóba, melyek könnyen kapcsolatba hozhatók a Hellyel, beleolvadnak annak arculatába, anélkül is, hogy külön-külön definiálnunk kellene azokat. Ez maga az illeszkedés, a folyamatosság élő hagyománya és egyben művészete.

Széles József és neje Király Eszter a csánigi evangélikus gyülekezetnek egy 355 kilogramm súlyú harangot öntettek, Seltenhofer cég által Sopronban.

Védelemre méltó értékek

Helyi védelem alá helyezett értékek jegyzéke					
S.sz.	Érték megnevezése	Cím	Hrsz.	Védelmi kategória	Fotó
1.	Lakóház	Malom utca 1.	2	H1	
2.	Lakóház	Fő utca 48.	1/3	H1	
3.	Lakóház	Fő utca 53.	216	H1	
4.	Lakóház	Fő.utca.35.	181	H2	
5.	Evangélikus iskola	Fő.utca.29.	178/1	H2	
6.	Lakóház	Fő.utca.23.	173	H1	
7.	Pajta	Fő.utca.22.	31	H1	
8.	Harangok	Fő.utca	53	H4	
9.	Evangélikus imaház	Fő.utca	52	H2	
10.	Emlékmű	Petőfi utca	53	H4	
11.	volt Malom	Malom utca	224/1	H1	
12.	Lakóház	Kövecses utca 33 .	108	H1	

A rendezés során tervezett változások hatáselemzése:

A települési értékleltárban szereplő elemek vonatkozásában releváns rövid és középtávon tervezett változások ismertetése.

Az értékleltárban szereplő elemeket érintő változások a település közép vagy rövidtávú terveiben nem szerepelnek. A településképi rendelet hatálybalépésével, valamint a településrendezési terv jóváhagyásával az értékes elemek (utcakép, utcahálózat, utcák vonalvezetése, szélessége, védelemre érdemes településszerkezeti elemek, helyi védett értékek stb…) védelme biztosított lesz. A településképi rendeletben a történeti településrész területén található épületeken a védelem alapját jelentő tömeg, tetőforma, nyílásrendszer, homlokzati tagolások, részletképzés, anyag és színhasználat megtartását kell továbbra is szem előtt tartani. A helyi építési szabályzat ezen a terület nem engedi az épületmagasság megnövelését sem, ezzel segítve elő a történeti mag léptékének, térarányainak fennmaradását.

A településrendezési terv és a településképi rendelet együttesen biztosítja majd a történelmi településközpont/településmag területén a településszerkezet, utcahálózat, telekszerkezet, beépítési módok, épületmagasságok, anyaghasználatok, jellemző kerítések stb. történetileg értékes elemei megtartását. A település örökségvédelmileg értékes területein a védett terület területfelhasználásának történelmi folytonossága biztosítva lesz a településrendezési terv és településképi rendelet előírásai által.

A település egyes területfelhasználásai (lakóterületek, különleges területek) területi kiterjedése a hatályos településrendezési tervhez képest nem növekszik. Ennél fogva a településrendezési terv káros tájhasználati jellegű változásokat nem okoz. A településterv készítése során a településkép feltárulása a meglévőhöz képest alapvetően nem módosul. A megengedett építménymagasságok, elhelyezhető épületek, funkciók az egyes övezetekben alapvetően nem változtak. Ahol szükséges vagy kívánatos volt ott telken belüli kötelező növényezttelepítés előírásával határolja el az egyes egymást esetlegesen zavaró funkciókat ill. segíti elő az egyes épületek, építmények tájba illesztést a rendezési terv. A kedvező településkép fenntartása érdekében több területen jelöl a terv telken belül kötelezően megtartandó zöldfelületet.

A településterv változtatásai a település tájszerkezetére kedvezőtlen hatással nincsennek, a hatályos településrendezési tervhez képest a beépített területek aránya, kiterjedése jelentősen nem növekszik. A település léptéke változatlan marad. A külterület jellemzően mezőgazdasági hasznosítása továbbra is megmarad.

A változások hatásai a régészeti örökségre

Az önkormányzat a rögíztett régészeti lelőhelyeket minden szempontból figyelembe kell, hogy vegye a tervezett beruházásoknál. Az elkészült lelőhely regiszter fontos információkat nyújt a befektetőknek. A helyhez kötött beruházások esetében szakmai döntés után – vállalva a régészeti költségeket – lehetővé válhat a leletek kiemelése és szakszerű elhelyezése. A fejlesztéssel nem érintett lelőhelyek érintetlensége a külterületi mezőgazdasági funkciók fenntartásával biztosítható. A mezőgazdasági szántóföldi művelés 50-60 cm – nél mélyebben nem érinti a termőföldet, így a mélyebben fekvő értékek védelme biztosított. A felszín közeli leletek esetében - ha előkerülnek értékek – fontos a pontos beazonosíthatóság megtétele és az örökségvédelmi hivatal értesítése.

A változások hatásai a történeti településre, település- és tájszerkezetre,

A tervezett települési fejlesztések – az elfogadásra kerülő HÉSZ alapján – minimálisan „avatkoznak” be a település- és tájszerkezetbe. A belterületi meglévő és tervezett objektum magasságok, tömegek jelentősen nem térnek el a falusias megjelenéstől. A külterületi beépítésekre kijelölt területek nem számottevőek a település közigazgatási méretéhez képest. A technológia célú építmények magassága

hatással van a tájszerkezetre, de kiterjedésük miatt a legminimálisabb mértékben károsítják a tájképet (kémények, szellőzők, silók, szárítók, stb…).

A változások hatásai a települési értékleltárban szereplő műemléki értékekre.

A műemléki értékek védelme országos hatáskörű feladat, önkormányzati felelősséggel is. A meglévő országos műemlékek egyértelmű jogszabályi védettséget élveznek. Az érintett területeken várható építések, telekalakítások egységes feltételrendszer szerint engedélyezhetőek.

A helyi védelemben részesített épített elemeknél a településnek szem előtt kell tartania a védett érték településen belüli „súlyát", melyet a közösség számára képvisel. A nagyrészt magántulajdonú emlékek megtartásának fő irány a kommunikációban található, a gazdasági szempontrendszer mellett. Fontos a tulajdonosi és a közösségi érdek egyesítése, melynek koordinálásában nagy szerepe van az önkormányzatnak. A műszaki állapot meghatározza a felújítás gazdaságosságát, ami döntő szempont a magántulajdonú védett objektumok esetében. Az önkormányzat létrehozhat támogatási alapot a z értékek felújításának, megőrzésének védelmére, a más említett szempontrendszerek alapján. Az állami támogatási rendszer szintén segíthet a magán és önkormányzati tulajdonú értéke védelmének fenntartásában.

Összefoglaló

A település hagyományaihoz híven Csánig a kulturális örökség emlékeit védeni kívánja, amely védelmeket a településtervben és a településképi rendeletben is meghatározza. Az alkalmazott előírások a kulturális örökség elemeinek értékőrző fenntartását, fejlesztését, bemutatását, használatát kívánják elősegíteni.

Értékvédelmi terv

Az értékleltárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek és műemlékek védelmét jogszabályok biztosítják.

A helyi értékek fennmaradását az Értékleltárba történő felvételük, a településképi rendeletben történő védelem alá helyezésük és arculati előírásokkal való ellátásuk, valamint a szabályozási tervlapon történő rögzítésük segítheti elő.

Javasolt a települési értékvédelmi szempontrendszer rögzítése, akár egy külön szakmai ajánlással.

A szempontok lehetnek a következők:

- történeti nyomon követhetőség
- műszaki állapot
- környezeti állapot
- helyi kordokumentumok rendelkezésre állása
- várható felújítási költségek

Az önkormányzat a - felkért műszaki tanácsadókkal együtt – rangsorolhatja leltár szerinti értékeket, hozzárendelve a lehetséges műszaki feladatokat.

Önkormányzati feladatok

Az értékleltárban található helyi védendő objektumok esetében fontos szempont az önkormányzat gazdasági keretei közötti megelőző védelem biztosítása. A felmérések által biztosított – egyenkénti védendő értékekre vonatkozó – értékvédelem biztosítja a hosszú távú állapot megőrzést. Az önkormányzati feladatok között kell, hogy szerepeljen az épített értékek környezetének rendben tartása, vízelvezetése, időszakos műszaki állagának felmérése, dokumentálása. A szükségessé váló felújítási munkákra műszakilag alátámasztott költségvetést kell készíteni. A védendő műszaki értékeket rangsorolni kell, a felújítási munkák sürgősségére való tekintettel. Az önkormányzat az objektumokat bemutató anyag – helytörténeti kiadványok - készítésével népszerűsítheti, segítve a helyi identitás erősödését.

Az értékvédelemre irányuló lehetséges tevékenységek:

- helyi művi értékek beazonosítása
- helyi művi érték-megőrzés támogatási formáinak számbavétele
- településképi rendelet, településképi arculati kézikönyv megalkotása
- védelmi intézkedések kidolgozása, karbantartása
- önkormányzati feladatkör helyi művi értékvédelemmel való kibővítése

Németh Géza okl. építész É 08/0065

Iktatószám	Iratpéldány	Ragszám	Címzett	Expediálás módja	Létrehozás dátuma	Küldemény létrejöttének dátuma	Létrehozó	Postázási cím	Postai szolgáltatások	Újraküldött iratpéldány	Jellege	Irány	E-mail szöveg a címzettnek	Kimenő azonosító
Cs/68-6/2025	1		Vas Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészi Iroda	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 10:55	2025-04-08	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 1.			Eredeti	Kimenő		768876923202504081128181831
Cs/68-6/2025	2		VAMKH Szombathelyi Járási Hivatal Erdészeti Osztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:08	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Batthyány tér 2.			Eredeti	Kimenő		404158764202504090803190013
Cs/68-6/2025	3		Országos Atomenergia Hivatal	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:08	2025-04-09	Németh Henrietta	1036 Budapest, Fényes Adolf utca 4.			Eredeti	Kimenő		601292727202504090803190167
Cs/68-6/2025	4		Országos Vízügyi Főigazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:09	2025-04-09	Németh Henrietta	1253 Budapest, Pf.56.			Eredeti	Kimenő		628576158202504090803190304
Cs/68-6/2025	5		Vas Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:09	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.			Eredeti	Kimenő		401253775202504090803190439
Cs/68-6/2025	6		Répcelak Város Önkormányzata	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:09	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		146601782202504090803190535
Cs/68-6/2025	7		BFKH Népegészségügyi Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:10	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		427094958202504090803190618
Cs/68-6/2025	8		Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:10	2025-04-09	Németh Henrietta	9021 Győr, Munkácsy utca 4.			Eredeti	Kimenő		305233304202504090803190689
Cs/68-6/2025	9		Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:10	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Ady tér 1.			Eredeti	Kimenő		502209995202504090803190796
Cs/68-6/2025	10		Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:10	2025-04-09	Németh Henrietta	1123 Budapest, Alkotás utca 50.			Eredeti	Kimenő		469506375202504090803190867
Cs/68-6/2025	11		Honvédelmi Minisztérium	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:11	2025-04-09	Németh Henrietta	1055 Budapest, Pf. 25.			Eredeti	Kimenő		549537936202504090803191077
Cs/68-6/2025	12		BFKH Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:12	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		645240704202504090803191241

Cs/68-6/2025	13		M9 TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:13	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		455148911202504090803191457
Cs/68-6/2025	14		Beledi Közös Önkormányzati Hivatal	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:13	2025-04-09	Németh Henrietta	9343 Beled, Rákóczi utca 137			Eredeti	Kimenő		306003791202504090803191703
Cs/68-6/2025	15		Országos Rendőr-főkapitányság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:13	2025-04-09	Németh Henrietta	1139 Budapest, Teve utca 4.			Eredeti	Kimenő		105147968202504090803191944
Cs/68-6/2025	16		VAMKH Szombathelyi Járási Hivatal Közlekedési és Útügyi Osztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:14	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Wesselényi utca 7.			Eredeti	Kimenő		512081176202504090803192075
Cs/68-6/2025	17		Vas Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály-Növény- és Talajvédelmi Osztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:14	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		612081759202504090803192169
Cs/68-6/2025	18		Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:14	2025-04-09	Németh Henrietta	9400 Sopron, Kossuth L. u. 26.			Eredeti	Kimenő		516334978202504090803192242
Cs/68-6/2025	19		Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:15	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		447224112202504090804192321
Cs/68-6/2025	20		Építési és Közlekedési Minisztérium Vasúti Hatósági Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:15	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		162737765202504090804192403
Cs/68-6/2025	21		Vas Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészi Iroda	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:15	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 1.			Eredeti	Kimenő		768876923202504090804192481
Cs/68-6/2025	22		Vas Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:16	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Welther Károly utca 3			Eredeti	Kimenő		135993785202504090804192539
Cs/68-6/2025	23		Vas Vármegyei Önkormányzati Hivatal	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:16	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Berzsenyi utca 1.			Eredeti	Kimenő		354063732202504090804192619
Cs/68-6/2025	24		Építési és Közlekedési Minisztérium Hajózási Hatósági Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:17	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		263777770202504090804192688
Cs/68-6/2025	25		Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:17	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		518209798202504090804192792

Cs/68-6/2025	26		Nemzeti Népegészségügyi Központ	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:17	2025-04-09	Németh Henrietta	1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.			Eredeti	Kimenő		355530977202504090804192916
Cs/68-6/2025	27		Vas Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:18	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Sugár út 9			Eredeti	Kimenő		617031777202504090804193019
Cs/68-6/2025	28		Építési és Közlekedési Minisztérium Léginavigációs és Repülőtéri Hatósági Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:18	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		267787967202504090804193087
Cs/68-6/2025	29		Vas Vármegyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:18	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Bejczy I. utca 1-3.			Eredeti	Kimenő		434993368202504090804193212
Cs/68-6/2025	30		Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:19	2025-04-09	Németh Henrietta	1088 Budapest, József körút utca 6.			Eredeti	Kimenő		109788755202504090804193364
Cs/68-6/2025	31		Dénesfa Község Önkormányzata	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:19	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		648931303202504090804193507
Cs/68-6/2025	32		Kormányhivatali Katasztrófavédelmi Hatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-09 15:55	2025-04-09	Németh Henrietta	9600 Sárvár, Batthyány utca 65.			Eredeti	Kimenő		576058903202504091559799832

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
Takácsné Knizner Beáta
2025.05.08 09:01:32

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs polgármester úr részére
Csánig Község Önkormányzata

9654 Csánig
Petőfi Sándor u. 2.

Iktatószám: VA/ÁFI/189-7/2025.
Ügyintéző: Takácsné Knizner Beáta
Telefonszám: +36304688079
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025.

Tárgy: Csánig község új településtervének készítésének általános egyeztetési eljárásban történő egyeztetése - megismételt közbenső véleményezés

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község új településtervének készítésével kapcsolatos, 2023. október 26-án kelt és hivatali kapun keresztül aznap megérkezett Cs/240-16/2023. számú megkeresésére, valamint a 2023. december 4-én kelt VA/ÁFI/803-11/2023. számú, elutasító tartalmú véleményem alapján ismételten megindított véleményezési szakaszban hivatalunkhoz 2024. augusztus 26-án hivatali kapun keresztül beérkezett Cs/76-60/2024. számú megkeresésére, majd **a 11/2025.(I.27.) számú önkormányzati határozat alapján a településrendezési és építési követelmények alapszabályáról szóló 280/2024.(IX.30) Korm. rendelet(a továbbiakban: TÉKA) előírásaira alapuló új véleményezési eljárásban 2025. április 08-án kelt és aznap hivatali kapun beküldött Cs/68-6/2025. számú megkeresésre** és annak mellékleteként megküldött, TH-23-02-06. 2025. április számmal ellátott „Csánig Község Településterv” elnevezésű dokumentációban foglaltakra (a továbbiakban: Tervezet; készítette TÉR-HÁLÓ KFT. felelős tervező Németh Géza TT-1 08/0065, munkatárs Leitner Attila É-3 08-0386 és szerkesztő Szabó Attila, közlekedéstervező Bogár Zsolt Tkö 08-0102, közműtervező Horváth Ervin TE-T 18-0033, TV-T 18-0033, Szakács Levente TH 08-01371, tájrendezési tervező Szűcs Gábor TK/1 19-0458, Losonczi Máté régészeti szakértő 21-0513) az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 8. § (2) bekezdése, továbbá a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: újR.) 64. § (2)-(5) bekezdései, 66. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. tv. (továbbiakban: Jat.) és a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet (továbbiakban: Jszr.), valamint Csánig Község Önkormányzata Képviselőtestületének a településkép védelméről szóló 8/2018. (XI.13.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Tkr.) figyelembevételével **az alábbi véleményt adom:**

Mivel az Önkormányzat a hivatali kapun keresztül történt benyújtással - 2023. október 26-án - az újR. 78. § (1) bekezdés b) pontja és 78/D. § (1) bekezdés szerinti biztonságos kézbesítési szolgáltatás igénybevételével történő egyeztetési eljárást választotta, a jogszabály szerint az eljárás megválasztása köti az önkormányzatot (tehát újabb változtatás nem lehetséges), és ebben az esetben az újR. 61-74. §-ban foglaltakat a 78/D. § (2) bekezdése szerinti eltéréssel kell alkalmazni.

Eljárásomban megállapítottam, hogy a településterv készítésében résztvevő összes tervező az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. mellékletének megfelelő jogosultsággal rendelkezik, a jogszabály rendelkezései szerint az aláírólap a tervezők saját kezű aláírását tartalmazza. Megállapítottam továbbá, hogy az Örökségvédelmi hatástanulmányt készítők jogosultsága is megfelel a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet 84. §-ban foglaltaknak, aláírásukat az aláírólap tartalmazza.
A 11/2025.(I.27.) számú önkormányzati határozat alapján településterv a TÉKA szabályaira épült. A településterv, a megalapozó vizsgálat és az alátámasztó javaslat az újR. és a településtervezési szabályzatban (a továbbiakban: Szabályzat) foglalt műszaki elvárások és technikai szabályok figyelembevételével készül az újR. 4. § (4) bekezdése értelmében. A módosítás e jogszabályi előírásoknak megfelel.

Csánig Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 55/2023. (X.30.) számú képviselő-testületi határozatával kinyilvánította a településterv elkészítésének szándékát, mely határozat megfelel az újR. 59. § (2) bekezdésének, és Tokodi Zoltán önkormányzati főépítész mellékleteként benyújtott Főépítészi feljegyzésen alapul.

A véleményezésre megküldött dokumentáció részei:

- Településfejlesztési terv leírása és fejlesztési terv
- Megalapozó vizsgálat, Örökségvédelmi hatástanulmány
- Alátámasztó munkarész, Környezeti értékelés
- Helyi Építési Szabályzat és mellékletei

Eljárásomban megállapítottam, hogy az E-TÉR felületen megtalálható információk szerint az újR. 61. §-a szerinti adatszolgáltatás megtörtént, az önkormányzatnak az adatok rendelkezésére álltak. Az újR. 7. § (7) bekezdése szerint az önkormányzati főépítész tartalmat meghatározó feljegyzése alapozza meg a dokumentáció összeállítását, mely megfelel az újR. 7. § (2) bekezdésének és (3) bekezdés a) pontjában foglaltaknak.

Általánosságban felhívom az Önkormányzat figyelmét arra, hogy a végleges dokumentáció összeállítása során szükséges leellenőrizni, hogy az ott szereplő bevágatok a végleges Fejlesztési tervlapnak, illetve a Szabályozási tervlapnak megfelelőek legyenek! (A véleményezési eljárás során született változásokat követve)

I. Megalapozó vizsgálat, Örökségvédelmi hatástanulmány

A fejlesztési terv, továbbá azon keresztül a rendezési terv megalapozásához vizsgálja a területi fejlesztési dokumentumokban megfogalmazott célokat és hatásokat. A tartalmat elfogadom.

II. Alátámasztó javaslat

1. A rendelet-tervezet 2. melléklet 24. sorában a különleges beépítésre nem szánt temetőterülethez továbbra is minimum 60% zöldfelületi igény van rendelve, az 1.9. Bioaktivitásérték táblázatban a 12. sorban szereplő övezethez pedig 80%-os zöldfelületi értéket rendel. Kérem a két táblázat összhangba hozását, szükség esetén javítandó a tervezet!
2. A környezeti vizsgálat munkarészt az állami főépítész számára meghatározott vizsgálati szempontok alapján elfogadom.

III. Településfejlesztési terv leírása és fejlesztési terv

1. Tartalma a jogszabályi előírásoknak nagyrészt megfelel – tekintettel a település alacsony lakossági számára (2022-ben 345 fő).
2. Több ízben (pl. 6.oldal, Megalapozó munkarész 52. oldal) hivatkozik az arculati kézikönyvre és a településképi rendeletre. Kérem a dokumentációban az arculati kézikönyv konkrét és rövid

megnevezését és a későbbiek során a rövid megnevezés használatát, valamint **a teljes anyag felülvizsgálatát a településképi rendelet megemlítése tekintetében**, hiszen az új Rendelet-tervezet már magába foglalja a jelenleg hatályos településképi rendelet teljes szövegét, így az hatályon kívül fog kerülni!

   a. A dokumentáció 5. oldalán, a Részcélok és a beavatkozások területei címszó alatt 2020-2024 közti időszak és 2024. utáni időszak van külön vizsgálva. Lévén, hogy az elfogadás leghamarabb 2025. 3. negyedévében lehetséges, javaslom a két elképzelési csoport, illetve a tervezési szakaszok újragondolását, a megvalósult fejlesztések törlésével.
   b. Kérem a településképi arculati kézikönyv elfogadásnak határozati számát beírni, csak úgy értelmezhető a TAK rövidítés, illetve kérem a Tkr.-re való utalások törlését, vagy átfogalmazását!

3. A fejlesztési tervvel összefüggésben is felhívom a figyelmet arra, hogy mivel az önkormányzat a korábbi településrendezési eszközeit hatályon kívül helyezte, ezért nem beszélhetünk jogfolytonosságról, azaz a korábbi településrendezési eszközökben lévő területfelhasználások és szabályok automatikus alkalmazásáról az új településtervben. Ugyanakkor, a települési térségben lévő, már beépített telkek területfelhasználását kialakultnak tekintem. Ezzel és a lakóterületek és üdülőterületek felülvizsgálatával kapcsolatban ott, ahol a már beépített területek jelenleg is elérik a település déli és dél-nyugati közigazgatási határait, valamint belenyúlnak a vasútvonal 100 méteres védőtávolságában nem beszélhetünk új beépítésre szánt terület kijelöléséről, így az Étv. 7. § (3) bekezdés c) pontját és a MaTrT. 12. § (1) bekezdés b) pontját nem kell alkalmazni.

IV. A helyi építési szabályzat és mellékletei tekintetében:

A. TÉKA-nak való megfelelés vizsgálata:

1. A dokumentáció nem tartalmazza külön a TÉKA-nak való megfelelés vizsgálatát, az előzőleg benyújtott dokumentációhoz képest a Rendelet-tervezet magában foglalja a hatályban lévő Tkr. rendelkezéseit (IV-VII. Fejezet) és mellékleteit (7.-10. melléklet) változtatások nélkül. Ezért a megfelelést magam vizsgáltam. Véleményemben a talált eltéréseket, hiányosságokat fogom külön kiemelni.
2. A dokumentáció nem tartalmaz a TÉKA 3. § szerinti eltérési kérelmet.
3. A Rendelet-tervezet 4. § bb) alpontjában szereplő övezet megnevezése a TÉKA 6. § (4) bekezdés 5. pontja alapján helyesen „közpark zöldterület”. Kérem a dokumentációban és a Fejlesztési terv illetve a helyi építési szabályzatban és mellékleteiben a megnevezést javítani!
4. Felhívom rá a figyelmet, hogy a TÉKA 8. § (4) bekezdése szerint **a műemlék telkére az örökségvédelmi hatóságnak a településterv készítése és módosítása során adott véleménye alapján kell a beépítési határértékeket és a telekméretre vonatkozó paramétereket megállapítani**, ezért a Rendelet-tervezet 2. melléklet 8. sorában szereplő építési előírásokat kérem az örökségvédelmi hatóság véleménye alapján módosítani!
5. A TÉKA 8. § (5) bekezdés a) pontja szerint a helyi építési szabályzatban – legalább az építési övezetekre – meg kell határozni legalább beépítési magasságként a párkánymagasság megengedett legnagyobb értékét és az épület megengedett legmagasabb pontját, aminek a Rendelet-tervezet 2. melléklete eleget is tesz, azonban ezt – ha már a Rendelet-tervezet szövegesen is tartalmazza – pontosítani kell a 2. §-ban is. Kérem a meghatározást kiegészíteni „és az épület megengedett legmagasabb pontjával” szöveggel!
6. A TÉKA 18. § (4) bekezdése úgy szabályoz, hogy a falusias lakóterületen a minimális telekméret 900 m^2, kivéve, ha az állami főépítész az eltérési igénnyel megegyező záró szakmai véleményt állít ki. Mivel a Rendelet-tervezet 1. melléklet építési övezeti jelkulcsában, valamint a 2. melléklet 5-6-7. sor C oszlopában minimum 500 és 800 m^2 szerepel, ami megengedőbb, mint a TÉKA előírása, ezért ez a szabályozási méret csak akkor maradhat, ha **a záróvéleményezési dokumentáció a TÉKA 3. § (4) bekezdésére irányuló külön eltérési**

engedély kérelmet és annak indokolását tartalmazza, és azt az állami főépítész záró véleményében engedélyezi.

7. A TÉKA 26. § (4) bekezdése úgy szabályoz, hogy a hétvégi házas üdülőterületen a minimális telekméret 600 m^2, kivéve, ha az állami főépítész az eltérési igénnyel megegyező záró szakmai véleményt állít ki. Mivel a Rendelet-tervezet 1. melléklet építési övezeti jelkulcsában, valamint a 2. melléklet 10. sor C oszlopában minimum 350 m^2 szerepel, ami megengedőbb, mint a TÉKA előírása, ezért ez a szabályozási méret csak akkor maradhat, ha **a záróvéleményezési dokumentáció a TÉKA 3. § (4) bekezdésére irányuló külön eltérési engedély kérelmet és annak indokolását tartalmazza, és azt az állami főépítész záró véleményében engedélyezi.**
8. A TÉKA 1. mellékletben szereplő határértékeket vizsgálva az alábbi eltéréseket találtam:
   - 1. tábla 14. sora – hétvégi házas terület – D oszlop minimum 60% zöldfelület. A Rendelet-tervezet 1. melléklet építési övezeti jelkulcsában, valamint a 2. melléklet 9. és 10. sor Q oszlopában minimum 50% szerepel, ami megengedőbb, mint a TÉKA előírása.
   - 2. tábla 3. sor – közúti közlekedési terület - D oszlop min. 5% zöldfelületet ír elő, a Rendelet-tervezet 2. melléklet 12. sor Q oszlopában 0 érték szerepel, ami megengedőbb, mint a TÉKA előírása,
   - 2. tábla 14. és 15. sor – tájgazdálkodási mezőgazdasági és vízgazdálkodási terület – C oszlop legfeljebb 4,5 méteres párkánymagasságot enged meg, Rendelet-tervezet 2. melléklet 21. és 22. sor X oszlopában ez az érték ki van húzva, amely megtévesztő lehet, úgy tűnhet, mintha az önkormányzat ezt nem kívánná szabályozni, tehát megengedőbb, mint a TÉKA előírása.

   Kérem ezeket az értékeket felülvizsgálni, szükség esetén módosítani, vagy a véleményem IV.A.6. pontjának megfelelő kérelmet és indokolást benyújtani.

B. Normaszöveg

1. 1. §-ban a szabadon álló beépítésnél az oldalkert legkisebb méreteként a párkánymagasság van megadva. A TÉKA 46. § (3) bekezdés a) pontja szerint ez az érték a párkánymagasság fele. Az önkormányzat a TÉKA 8. § (6) bekezdése alapján a TÉKA előírásainál szigorúbb követelményeket megállapíthat, azonban felhívom rá a figyelmet, hogy a sűrűbb beépítésű, jellemzően lakóterületeken ez a szabályozás gondot okozhat.
2. Véleményem IV.A.6. pontjának megfelelően kérem a 2. §-ban szereplő meghatározást kiegészíteni „és az épület megengedett legmagasabb pontjával.” szöveggel!
3. Véleményem IV.C.4. pontjának megfelelően kérem a 3. §-t átszerkeszteni!
4. 4. § aa) alpontja felsorolásából – és a Fejlesztési terv és Szabályozási terv jelmagyarázataiból – hiányzik az Lf-T jelű falusias lakóterület megjelenítése, illetve megnevezése, valamint az ab) alpontban, valamint a 4. melléklet 11. sorában és az 3. melléklet I oszlopában szereplő építési övezet jele helyesen K-mü. Kérem pótolni, javítani!
5. 5. § b) alpontjában a „3 méter” után vessző kell, továbbá „az övezetben előírt legnagyobb párkánymagasság értéke” helyett a TÉKA 46. § (4) bekezdés c) pontja alapján „az épület hátsókertre néző párkánymagasságának mértéke” meghatározás szerepeljen.
6. 12. § (1) bekezdésében szereplő tartalom – a TÉKA 4. melléklet I. fejezet 1. pontja alapján - helyesen: „minden lakás és üdülő önálló rendeltetési egység után”. Kérem kiegészíteni.
7. 31. § nem jó a hivatkozás: „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet” helyett „a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló kormányrendelet” szöveg szerepeljen.
8. 55. § (2) bekezdés aa) pont és az ab) pontban az „önálló reklámtartó építmény vagy” a reklám és reklámeszköz elhelyezésének szabályairól szóló 476/2024.(XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rtv.) 9. § (1) bekezdése alapján törlendő!
   b) pont a tervezet 17. § alapján törlendő. Egyúttal kérem a 17. § (2) bekezdés szövegét „Csánig teljes közigazgatási területén szélerőmű, szélerőműpark, szélgenerátor nem helyezhető el.” szövegre cserélni.

9. Az 59. §-ban a helyi védett épületek véleményezése szerepel. A Méptv. 63. § (3) bekezdése alapján a helyi tervtanács a véleményező, nem az önkormányzati főépítész szakmai véleményére kell alapozni a településképi véleményt. Kérem a 60. §-t ez alapján javítani!
10. 63. § b) pontja szintén törlendő a Tervezet 17. §-a alapján.
11. 64. § b) a Rtv. 9. § (1) bekezdése alapján törlendő!
12. 66. §: „megtiltja" helyett „elutasítja" az újR. 47. § (1) bekezdés b) pontja alapján, kérem javítani.
13. A Jszr. 40. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a jogszabály tervezetében a fejezet a legmagasabb szintű szerkezeti egység, az utolsó fejezet címe: „Záró rendelkezések". Kérem a Záró rendelkezések alcím alatt szereplő rendelkezéseket külön fejezetben szerepeltetni.

C. Szabályozási tervlap és mellékletek

1. A 52 és a 235 hrsz-ú (műemlék templom) ingatlanokra vonatkozó Lf-T jelű építési övezet meghatározása hiányzik a Jelmagyarázatból. Kérem pótolni!
2. A 024/54 és 024/3 hrsz-ú ingatlanok között hiányzik az övezethatár-építési övezethatár jel. Kérem pótolni!
3. A szabályozási tervlapon, az Üh-1 és az Üh-2 építési övezet jelkulcsa alapján a minimális zöldfelület 50%, a 2. melléklet 9. és 10. sora alapján azonban 60%, kérem összhangba hozni a TÉKA előírásai alapján!
4. A Kb-Re és Kb-Sp övezetek esetében az újR. 9. melléklet 53. sora alapján az értékmutató 3,2 (a 6 helyett)! Kérem a 4. melléklet értékeinek újraszámolását. Ezzel kapcsolatban felhívom rá a figyelmet, hogy a táblázat nem felel meg a Jszr. 130. § (1) bekezdésének, mely szerint a táblázat sorait pozitív egész számokból képzett arab sorszámokkal meg kell jelölni. Kérem pótolni! Továbbá a 2. melléklet 25. sorához és Q oszlopához tartozó min. 60%-os zöldfelületi érték nem egyezik a Szabályozási terv Kb-Sp jelű övezetéhez tartozó jelkulcsban szereplő, a TÉKA hivatkozott előírásainak megfelelő értékhez. Kérem 65%-ra javítani!
5. Felhívom rá a figyelmet, hogy az újR. 4. melléklet hatályos 4.pontja szerint a helyi építési szabályzatnak már nem kötelező melléklete az egyes építési övezetekben, övezetekben elhelyezhető vagy tiltott rendeltetések táblázata, hanem helyette az új beépítésre szánt területek nyilvántartása lépett. A tárgyi helyi építési szabályzat nem tartalmaz új beépítésre szánt területeket, azonban, ha az Önkormányzat szeretné az elhelyezhető vagy tiltott rendeltetések táblát - az újR. 4. melléklet 5. pont c) alpont szerint - „egyéb melléklet"-ben továbbra is szerepeltetheti.
6. A 10. melléklet 2. pontjából a „reklám és reklámhordozó elhelyezése" a Rtv. 9. § (1) bekezdése alapján törlendő!

Egyebekben a Rendelet-tervezet és mellékletei megfelelnek a TÉKA előírásainak.

A véleményemet a döntésre jogosult testülettel ismertetni kell.

Felhívom Tisztelt Polgármester Úr szíves figyelmét, hogy a tervmódosítással kapcsolatos további teendőkről az újR. 66. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

(4) Véleményeltérés esetén a polgármester az E-TÉR-en keresztül a (2) bekezdésben meghatározott határidőt követő 8 napon belül egyeztetést kezdeményezhet, elektronikus hírközlési sajátos építmény és elektronikus hírközlő eszköz esetén kezdeményez, amelyről

a) a partner esetében emlékeztetőt,

b) a véleményezésre jogosult szerv esetében jegyzőkönyvet

kell készíteni.

(5) A véleményezésre jogosult szerv és a partner számára a polgármester a (4) bekezdés szerinti kezdeményezéstől számított legalább 5, legfeljebb 10 napon belüli időpontra biztosít egyeztetési lehetőséget.

(6) Az emlékeztető és a jegyzőkönyv az adott véleményhez csatolt dokumentumként kerül feltöltésre, amelyet tájékoztatásul az önkormányzat a honlapján is megjelenít.

(7) A véleményezést követően a beérkezett véleményeket - egyeztetés esetén az emlékeztetőt és a jegyzőkönyvet - ismertetni kell a képviselő-testülettel, a döntés átruházása esetén a döntésre jogosulttal, amelyek elfogadásáról vagy el nem fogadásáról a képviselő-testület, illetve átruházás esetén a döntésre jogosult dönt. A vélemény, észrevétel el nem fogadása esetén a döntést indokolni kell.
(7a) A vélemények értékelését a főépítész a tervező bevonásával készíti elő a (7) bekezdés szerinti döntésre.
(8) A véleményezés, a vélemények elfogadásának és el nem fogadásának indokolása az E-TÉR felületen történik. A (6) bekezdés szerinti emlékeztetőt, jegyzőkönyvet és a döntést az E-TÉR-be fel kell tölteni, amelynek megtörténtével zárul az egyeztetés.
(9) ***A*** *(2) bekezdés szerinti* ***vélemény 6 hónapig érvényes.****"*

Kérem, hogy az újR. 67. § (1) bekezdése szerinti végső szakmai véleményezés kezdeményezése során a végleges dokumentációt a véleményezési szakaszban beérkezett véleményekkel és partnerségi észrevételekkel, az azokra vonatkozó képviselő-testületi döntéssel, minden előzményirattal és a polgármesteri megkeresőlevéllel együtt szíveskedjék hivatali kapun megküldeni.

A fenti (4) bekezdés szerinti egyeztetést, mivel az önkormányzat a hivatali kapun keresztül történő kapcsolattartás mellett döntött, hivatali kapun keresztül és nem E-TÉR-ben kell kezdeményezni!

Hatáskörömet és illetékességemet a főépítészi tevékenységről szóló 190/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése és 7. § h) pontja állapítja meg. A kiadmányozás jogát a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető főispán a kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II.3.) számú utasítás III/4. pontjában és *Az egyes belső szervezeti egységek feladatkörébe tartozó különös (szakmai) hatáskörök gyakorlása során a kiadmányozási jog gyakorlása* alcím 2. pontjában foglaltak szerint ruházta át.

Szombathely, elektronikus időbélyegző szerint.

Tisztelettel:

Vámos Zoltán főispán
nevében és megbízásából

Csermelyi Andrea
állami főépítész

Országos Környezetvédelmi Tanács

Szám: 026/2025/OKT
Hiv. szám: Cs/68-6/2025.
Kizárólag elektronikus úton kézbesítve!

Patyi Szabolcs úr
polgármester

Csánig Község Önkormányzata

Csánig

Tisztelt Polgármester Úr!

Az Országos Környezetvédelmi Tanács (a továbbiakban: OKT) köszönettel megkapta a *„Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)”* tárgyú megkeresést, mellyel kapcsolatban T. Polgármester Urat az alábbiakról tájékoztatom.

Az OKT – **hatáskörének hiányában – nem kíván véleményt nyilvánítani a hivatkozott szakmai dokumentumról.**

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló **419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: az Eljr.) részletesen meghatározza a településtervek előkészítésének eljárási rendjét, ennek keretében az egyeztetésbe bevonandó közigazgatási szerveket. Ezek körét az Eljr. 62. § (1) bekezdés a) pontjára és a 66. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelet **11. melléklete** *(„A településterv, a települési arculati kézikönyv és a településképi rendelet vonatkozásában véleményezésre jogosult szervek”)* **taxatív módon felsorolja**. **Ebben a felsorolásban az OKT nem szerepel**, tehát az Eljr. alapján nincs véleményezési jogosultsága.

Az Eljr. több helyen használja a „*környezet védelméért felelős szervek*” gyűjtőfogalmat, amelyet az egyes tervek, programok környezeti vizsgálatáról szóló **2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Kr.) **szerinti értelmezésben használ**. A véleményezés vonatkozásában az Eljr. 62. § (2) bekezdés a) pontja a meghatározó, amely a Kr. 3. mellékletében felsorolt szervekre utal vissza. **A Kr. 3. számú melléklete sem nevesíti az OKT-t véleményező szervként**, tehát a véleményezési jogosultsága e jogszabályhely alapján sem áll fenn.

Az OKT a vonatkozó jogszabályok szerint, a Kormány javaslattevő, tanácsadó, véleményező szerve, de hatósági hatáskörrel nem rendelkezik. Jogállását és hatáskörét alapvetően a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 44. § (2) bekezdése és 45. § (2) bekezdése határozza meg.

OKT Titkárság: 1117 Budapest, Október huszonharmadika utca 18.
Telefon: 1- 79 54330
E-mail: oktt@em.gov.hu
www.oktt.hu

A Kvt. 45. § (2) bekezdés b) pontja értelmében az OKT-nak van állásfoglalási hatásköre a Kvt. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerinti terv, program, valamint annak részét képező környezeti értékeléssel kapcsolatban, de **csak abban az esetben „*amennyiben a kidolgozó központi államigazgatási szerv***” [Kvt. 44. § (2) bekezdés b) pont]. A települési önkormányzatok álétal kidolgozásra és elfogadásra kerülő települési tervek nem tartoznak ebbe a körbe.

Kérem a véleményezésre megküldött dokumentummal kapcsolatos, a fent leírt indoklás szerinti álláspontunk szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2025. április 22.

Az Országos Környezetvédelmi Tanács nevében és megbízásából,

Tisztelettel:

dr. Csepregi István
főtitkár

A DOKUMENTUM ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSSAL HITELESÍTVE
Kiadmányozta: 2025.04.28 15:49 Németh József

IGAZGATÓ

Dátum:
2025. 04. 28.

Címzett hivatkozási száma:
CS/68-6/2025
Címzett ügyintézője:
Nagy Attiláné

Iktatószám:
42399-0001/2025
Előadó:
Horváth-Futó Petra

Tárgy: Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)

Patyi Szabolcs részére
polgármester

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06) tárgyban megküldött dokumentációt áttekintettük.

A tárgyi üggyel kapcsolatban az előzetes egyeztetés tárgyában korábban adott véleményünk belekerült a dokumentációba. További észrevételünk nincs.

Továbbá tájékoztatjuk, hogy az eljárásban az Országos Vízügyi Főigazgatóságot (OVF) is képviseljük.

Tisztelettel:

Németh József
igazgató

A MI VÍZÜGYÜNK

központi telefonszám: +36 96 500-000 . cím: H-9021 Győr, Árpád út 28-32. . e-mail: titkarsag@eduvizig.hu
. honlap: www.eduvizig.hu

ŐRSÉGI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
9941 Őriszentpéter, Városszer 57.
Telefon: (94) 548-034
E-mail: onpi@onpi.hu

Patyi Szabolcs úr
polgármester

Csánig Község Önkormányzata
9654 Csánig, Petőfi Sándor utca 2.

Tárgy : Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)
Ügy száma : 25-1743-2/25.
Ügyintéző : Sándor András
Hiv. szám : Cs/68-6/2025

Tisztelt Polgármester Úr!

Hivatkozva a fenti ügyiratszámú megkeresésükre, a 419/2021. (VII. 15.) Kormányrendelet 62 § alapján, az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság az alábbi választ adja „Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)" tárgyában:

Igazgatóságunk **fenntartja** korábbi állásfoglalásait, melyek tartalma teljes mértékben megegyezik az alább feltűntetekkel:

Csányig község közigazgatási területe a HUFH20010 Répce mente különleges természetmegőrzési Natura 2000 területbe, az országos ökológiai hálózat (magterület, ökológiai folyosó, puffer terület) területébe, valamint az országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezetébe tartozik. Ezen felül sem ex lege lápot, sem barlang védőövezetét nem érinti.

A Településfejlesztési Tervben szereplő információk alapján két olyan területen terveznek változtatást, melyek természetvédelmi szempontból érintettek. Ezek a 010/9 és 010/12 hrsz.-on találhatóak. A tervezett változtatás szerint a jelenlegi OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolással érintett a két terület. Mindkét ingatlan része a Natura 2000 hálózatnak és a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterületének. A rendelkezésünkre álló adatok alapján mindkét terület jelentősen fás vegetációval borított, ahogyan ez a település környezeti értékélésében is szerepel. A jelenleg rendelkezésünkre álló biotikai adatok alapján az érintett területeken védett állat- vagy növényfaj nem található. Így Igazgatóságunk az átsorolással kapcsolatban nem emel kifogást.

A Településfejlesztési Tervben nem szerepel új lakóterület kijelölése. A benne szereplő változással érintett további területek nem állnak országos védelem alatt, nem részei sem Natura 2000 hálózatnak, sem a Nemzeti Ökológiai Hálózatnak. A dokumentációban többször szerepel a település közterületeinek parkosítása, fásítása. Igazgatóságunk támogatja ezen törekvéseket, ugyanakkor az újonnan ültetett növények esetében kérjük preferálják az őshonos növények választását

A véleményezésre elküldött tervdokumentum alapján természet-, valamint tájképvédelmi szempontból **nem emel kifogást** az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság.

Ezúton nyilatkozunk, hogy Igazgatóságunk az eljárás további szakaszában is **részt kíván venni**.

Őriszentpéter, 2025. április 14.

Tisztelettel:

.....
Dr. Németh Csaba
igazgató

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

Soproni Hatósági Iroda

A DOKUMENTUM ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSSAL HITELESÍTETT

Elektronikusan aláírta:
Sléber Tibor Jenő
hatósági irodavezető-helyettes
2025.04.17 12:07
A HITELESSÉG ELLENŐRZÉSÉHEZ KATTINTSON IDE

Iktatószám: K/9417-2/2025.
Tárgy: Véleményezés
Ügyintéző: Varga Tamas
E-mail cím: varga.tamas@nmhh.hu
Telefon: (99) 518-535
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025.
Készült: 2025.04.17.

Csánig Község Önkormányzata
Patyi Szabolcs polgármester
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tisztelt Polgármester Úr!

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: **Hatóság**) Csánig Község Önkormányzata képviselő-testületének a településtervének – benne a helyi építési szabályzatról, illetve a településkép védelméről szóló rendeletének – felülvizsgálatát (a továbbiakban: **rendelettervezet**) megvizsgálta**.**

A Hatóság megállapította, hogy a rendelettervezet 4. § ba) pontja, 10. §, 14. § (2) bekezdése, 22. §, 29. § (3) bekezdése, 47. § (7) és (13) bekezdései, 50. § (3) bekezdése, 52. § (1) bekezdés c) pontja, 54. § (1)-(4) bekezdései, a 3. melléklete és 8. melléklete hírközlési érdeket érint. A Hatóság megállapította, hogy a rendelettervezet elektronikus hírközlési érdeket nem sért, a Hatóság kifogást nem emel.

Fenti véleményt *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló* 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Rendelet**) 66. § (2) a) pontjában meghatározottak szerint a Rendelet 11. melléklet 24. pontjában foglalt felhatalmazás alapján adta a Hatóság.

Elektronikusan aláírt dokumentum.
Kiadmányozta: **Aranyosné dr. Börcs Janka, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalának főigazgatója nevében és megbízásából Sléber Tibor hatósági irodavezető-helyettes Sopronban**, az elektronikus aláírás szerinti időpontban

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
Bolla Attila
2025.04.28 10:17:13

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs
polgármester úr részére

Csánig Község Önkormányzata

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Iktatószám: VA/FF-FO1/17061/2/2025.
Ügyintéző: Abért Rita
Telefonszám: +36704698190
Hivatkozási szám: Cs/86-6/2025
Melléklet: -

Tárgy: Csánig község településtervének elkészítése, véleményezési dokumentáció általános egyeztetési eljárás

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településrendezési eszközeinek elkészítéséhez a Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály – Földhivatali Osztály 1. részéről a következő állásfoglalást adom:

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfvt.) 2. § 19. pontja szerint termőföldként kell figyelembe venni azt a földrészletet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlannyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben meghatározott erdőnek minősül.

A Tfvt. 6/B. § (1) bekezdése alapján a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint az átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen. Figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy az egyeztetési eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását az övezeti átsorolás szerinti területfelhasználás ne akadályozza.

A Tfvt. 6/B. § (2) bekezdése előírja, hogy kifogást kell emelni, ha a településrendezési eszköz készítése, vagy módosítása alapján kijelölt beépítésre szánt területek többségében átlagosnál jobb minőségű termőföldeket érintenek, és a beépítésre szánt terület övezeti besorolásának megfelelő, területfelhasználásra hasonló körülmények és feltételek esetén átlagosnál gyengébb vagy átlagos minőségű termőföldeken is sor kerülhet, vagy övezeti besorolásának megfelelő területfelhasználásra kellő nagyságú térmértékben lehetőség van a település már beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén is.

A Tfvt. 6/B. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni a zártkerti ingatlan esetében, ha a településrendezési terv készítése vagy módosítása a zártkerti ingatlan területének beépítésre szánt területbe történő átsorolása érdekében történik.

Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétel céljából lehetséges a Tfvt. 11. § (2) bekezdésében foglaltak szerint.

(Átlagos minőségű termőföldet a Tfvt. 2. § 1. pontja úgy határozza meg, hogy az adott település azonos művelési ágú termőföldjei 1 hektárra vetített aranykorona-értékeinek területtel súlyozott átlagának megfelelő, de hektáronként szántó esetében legfeljebb 22 AK értékű, rét esetében legfeljebb 16 AK értékű, legelő esetében legfeljebb 6 AK értékű termőföld.)

FÖLDHIVATALI FŐOSZTÁLY
FÖLDHIVATALI OSZTÁLY 1.
9700 Szombathely, Welther Károly utca 3. – 9701 Szombathely, Pf. 9. -- Tel.: +36 94 340 001
E-mail: foldhivatal@vas.gov.hu -- KRID: 337630946 – Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

Csánig községben pl. a szántók hektáronkénti aranykorona átlaga 19,95 AK (ami annyit jelent, hogy az 5. és az annál jobb minőségi osztályú szántók tartoznak az átlagosnál jobbak közé).

Csánig község településrendezési eszközeinek elkészítése során az övezetek kijelölésével átlagosnál jobb minőségű termőföldeket is érintettek.

Az előzőekben leírt követelmények a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvényben foglaltakon alapulnak, amely jogszabály rendelkezéseit a tervezés és megvalósítás valamennyi fázisában be kell tartani.

Csánig község Önkormányzata képviselő-testületének a 55/2023. (X. 30.) számú határozata alapján összeállított dokumentációból megállapítottam, hogy a tervezett szándékok indokolt mértékűek, nem irányulnak beépítésre szánt terület kijelölésére termőföldet érintően és az egyeztetési eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását az övezeti kijelölések szerinti területfelhasználás nem akadályozza. A dokumentáció tartalmának - az előző oldalon hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő - átvizsgálását követően földvédelmi szempontból nem emelek kifogást a településrendezési eszközök elkészítése ellen.

Az elkészült településrendezési terv megvalósítására - termőföldet érintően - egyebekben is a Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 4. engedélyével kerülhet sor. Az ingatlanügyi hatóság kizárólag a végleges településrendezési terv megvalósulásának ütemében és csak rendkívül indokolt esetben engedélyezheti a termőföldek más célú hasznosítását és belterületbe vonását, mivel a Tfvt. 11. § (1) bekezdésének megfelelően termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével - lehet felhasználni. Továbbá el kell utasítani a belterületbe vonás iránti kérelmet a Tfvt. 15. § (5) bekezdés b) pontja alapján, ha az olyan területfelhasználás céljára irányul, amely a település belterületén beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén megvalósítható.

Az ingatlanügyi hatóság a termőföldek más célú hasznosításával összefüggő hatósági eljárása során – a fentiekben körülírt - termőföldvédelmi szempontok érvényre juttatása alapján dönt és eljárása során az államigazgatási eljárás keretében elfogadott településrendezési terv nem köti.

A további egyeztetésekbe kérjük a Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály – Földhivatali Osztály 1. bevonását.

Ahol az ingatlan tulajdoni lapján földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog van bejegyezve, ott az alappont elmozdítása, áthelyezése csak a jogosult (Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztálya) engedélyével történhet.

A kiadmányozási jog a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II. 3.) számú utasításában foglaltakon alapul

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint

Tisztelettel:

Vámos Zoltán főispán
nevében és megbízásából:

Bolla Attila
osztályvezető

Elektronikusan aláírta:
Budapest Főváros Kormányhivatala
Koszéj Adél
2025.04.25. 08:48:56

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
ORSZÁGOS KÖZÚTI ÉS HAJÓZÁSI HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

Patyi Szabolcs polgármester úr
részére

Csánig Község Önkormányzata

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Iktatószám: BP/0801/00321-4/2025
Ügyintéző: Bánhidi Viktória
Telefon: +36 1 815 9633
Tárgy: Csánig község településtervének készítése (msz: TH-23-02-06) – véleményezési szakasz

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre KRID: 247672751

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településrendezési eszközeinek módosításával kapcsolatos CS/68-6/2025. számú, 2025. április 8-án kelt megkeresésére a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet) alapján az alábbi véleményt adom.

Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. melléklete alapján:

– A 16. számú vasútvonal, Hegyeshalom (kiz.) – Csorna – Porpác szakasz villamosítása és állomási biztosítóberendezések felülvezérlésének kialakítása

érinti a település közigazgatási területét.

A **Magyar Közút NZrt. Vas Vármegyei Igazgatóság** MK-20066/2/2025. számú, 2025. április 17-én kelt tájékoztatása:

„Csánig Község településtervének TRT véleményezése céljából megküldött dokumentációt (készítette: Tér-Háló Kft., dátum: 2025. április) A Magyar Közút Nonprofit Zrt. Vas Vármegyei Igazgatósága átvizsgálta és az országos közúthálózatot érintően az alábbi állásfoglalást adja.

A dokumentáció megfelelően rögzíti Csánig község területét érintő országos közúti hálózatot, melynek része a település lakott területén lévő 86124. j. Csánig bekötőút. Felhívjuk a figyelmet, hogy a település külterületét érintő 86307. j. Dénesfa állomáshoz vezető útszakasz a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Vármegyei Igazgatóság kezelésébe tartozik.

Vas vármegye területén a dokumentáció közúti fejlesztéseket nem irányoz elő. Ugyancsak nem tervez új beépítésre szánt terület kijelölését az országos közúthálózat mellett. Ezúton tájékoztatjuk Önöket, hogy országos közúti fejlesztést igazgatóságunk sem tervez.

A dokuemtációban szükségesek tartjuk az országos közútra vonatkozóan mintakeresztszelvény meghatározását. A dokumentációban kizárólag a település lakóutcáira vonatkozó mintakeresztszelvényeket tartalmaz.. A kialakult szabályozási szélességeken belül az országos közutak esetében is szükségesnek tartjuk az egységes keresztmetszeti elemek egymáshoz viszonyított helyzetét, a közművek elhelyezhetőségét meghatározni."

A módosításokkal kapcsolatos egyéb észrevételek.

A tervezés során figyelembe kell venni Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény előírásait, valamint összhangban kell lenni az elfogadott Vas Megyei Területrendezési Tervvel.

A településrendezési tervek kötelező, alátámasztó közúti közlekedési munkarészeinek tartalmi követelményeit az e-UT 02.01.41 számú Útügyi Műszaki Előírás határozza meg. A közlekedési javaslat készítése során a közutak tervezésére vonatkozó e-UT 03.01.11 számú Útügyi Műszaki Előírást is be kell tartani.

A közlekedési javaslat célja az, hogy a közlekedési létesítményekre vonatkozó tervezett műszaki paraméterek (pl. a közutak, vasutak elhelyezésére biztosítandó építési terület szélessége) beépítésre kerüljenek a szerkezeti tervbe, a szabályozási tervbe és a helyi építési szabályzatba.

A rendezési tervben a közúthálózati elemeket, azok tervezési osztályba sorolását úgy kell meghatározni, hogy azok megfeleljenek a közutak igazgatásáról szóló 19/1994. (V. 31.) KHVM rendeletben és a „Közutak tervezése" e-UT 03.01.11 számú Útügyi Műszaki Előírásban foglaltaknak, valamint összhangban legyenek a kiszolgálandó területi igényekkel, a védett vagy védelemre javasolt területekre vonatkozó szabályozásokkal, a térségre vonatkoztatott környezetvédelmi előírásokkal.

A tervezés során az utak és csomópontok helyigényét a távlati forgalmi igények alapján kell meghatározni. Figyelembe kell venni a szükséges keresztmetszeti elemeket (forgalmi sávok, parkolósávok, járdák, gyalogút, padkák, rézsűk, kerékpársávok, kerékpárút, elválasztó sáv, zöldsáv, forgalom elöl elzárt terület stb.), a közművek elhelyezését, valamint a vízelvezetés és az esetlegesen szükséges környezetvédelmi berendezések helyigényét is.

A keresztmetszeti méretezést azon meglévő utak esetében is el kell végezni, melyeket magasabb kategóriába sorolnak, vagy új funkciókat terveznek (új kerékpárút vagy kerékpársávok, várakozósáv, párhuzamos szervizút kialakítása, zöldsávok vagy fasorok telepítése stb.).

Az országos közutakat érintő új csomópontok vagy útcsatlakozások tervezésekor figyelembe kell venni a „Szintbeni közúti csomópontok méretezése és tervezése" e-UT 03.03.21 számú és a „Közutak melletti ingatlanok, kiszolgáló létesítmények útcsatlakozása" e-UT 03.02.21 számú Útügyi Műszaki Előírásban foglaltakat.

A közúti közlekedésről szóló, 1988. évi I. törvény (Kkt.) 42/A. § (1) bekezdése szerint:

„A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges

a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autóút, gyorsút és főútvonal esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához, valamint

b) belterületen – a közút mellett – ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a helyi építési szabályzatban, vagy a szabályozási tervben szereplő közlekedési és közműterületen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, továbbá a közút területének határától számított két méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához,

c) amennyiben az elhelyezendő létesítmény dőlési távolsága a közút határát keresztezi."

A Kkt. 12. § (3) bekezdés szerint:

„A gépjárművek közlekedésére szolgáló közút területén, a felett és mellett – a közúti jelzőtáblák megtervezésének, alkalmazásának és elhelyezésének követelményeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott területen belül – nem lehet olyan jel, jelzés, egyéb tárgy és berendezés, amely a közúti jelzések-kel – azok alakjával, színével – összetéveszthető, a láthatóságot akadályozza, alkalmas arra, hogy a közlekedők figyelmét elterelje, vagy a közlekedés biztonságát egyéb módon veszélyezteti.

(3a) Nem lehet továbbá reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés, valamint a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz lakott területen

a) a gépjárművek közlekedésére szolgáló közút területén, a közút úttesten kívüli burkolatlan területe kivételével,

b) a gépjárművek közlekedésére szolgáló közút felett, annak műtárgyán, tartozékán, a járda, a gyalogút, valamint a kerékpárút kivételével.

(3b) Reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés közvilágítási-, villany-, és telefon-oszlopon az adott ellátási területen működő áram-, illetve telefonszolgáltató engedélyével helyezhető el. Reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés közvilágítási-, villany-, és telefonoszlopon történő elhelyezése esetén az elhelyező köteles a közterület-használati díjak megfizetésére.

(3c) Tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz a közvilágítási-, villany- és telefonoszlopon az áram-, telefonszolgáltató vagy áramhálózati engedélyes, valamint az oszlop tulajdonosának a hozzájárulásával helyezhető el; az elhelyezést az eszközzel érintett oszlop alatti földterület tulajdonosa és az eszközzel érintett oszlop alatti földterülettel szomszédos ingatlan tulajdonosa tűrni köteles.

(3d) A tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz (3c) bekezdés szerinti elhelyezése esetén

a) nem kell alkalmazni az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti település-képi bejelentési eljárásra vonatkozó szabályokat,

b) a közterület igénybevétele rendeltetésszerű igénybevételnek, a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz pedig a közúti közlekedés szervezésének és irányításának céljait szolgáló berendezésnek minősül,

c) a közterület b) pont szerinti rendeltetésszerű igénybe vétele közterület használati díjfizetési kötelezettséggel nem jár, a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz elhelyezéséért az elhelyezőnek a közút kezelője részére elhelyezési díjat kell fizetnie,

d) az elhelyezéshez a közterület használatra vonatkozó jogszabályok szerinti hatósági engedély, illetve polgári jogi jogviszony nem szükséges.

(3e) A gépjárművek közlekedésére szolgáló közút lakott területen kívüli szakasza mellett nem lehet reklámtábla, reklámhordozó vagy egyéb reklámcélú berendezés, valamint a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz. A tilalom nem vonatkozik a 2010. december 31-éig a nem gyorsforgalmi utak mentén kihelyezett 12A/0-ás ív méretű reklámfelülettel rendelkező reklámtáblákra, az üzemanyag-töltő állomások területén elhelyezett cégjelzésre, és üzemanyagárakat tartalmazó táblákra, az építményeken, az építmények telkén elhelyezett olyan feliratra, amelyek az építményben működő cég nevét, jelét (piktogramját), vagy tevékenységét jelzik, továbbá azokra a – közvetlenül a közút mellett elhelyezett – berendezésekre, amelyek közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztató táblák szakmai tartalmát, valamint engedélyezésüket meghatározó testület által engedélyezett a közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást tartalmaznak."

A tervezés során a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 38. §-ában rögzített védősávot (biztonsági övezetet) biztosítani kell.

Tájékoztatom, hogy a vasúti átjáró – az ideiglenesen létesített vasúti átjáró kivételével – létesítése, áthelyezése és megszüntetése, valamint a létesítés és az áthelyezés során a vasúti átjáró biztosítási módjának és forgalmi rendjének kialakítása engedély köteles. A 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés 10. pontja első fokon országos illetékességgel Budapest Főváros Kormányhivatalát jelöli ki útügyi hatóságként.

Gyorsforgalmi Útügyi Osztály
Cím: 1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39. - 1525 Budapest, Pf. 39 – Telefon: +36 (1) 474-1770 – KRID: 645240704
E-mail: uto@bfkh.gov.hu - Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

A vasúti átjáró létesítési eljárást Hivatalom az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet alapján folytatja le a szintbeni közúti-vasúti átjárók kialakításáról szóló e-UT 03.06.11 számú Útügyi Műszaki Előírás (UME) figyelembevételével.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a közlekedésbiztonsági szempontokra, a fejlesztések tervezésénél, megvalósításánál elsőbbséget kell, hogy élvezzenek azok a beruházások, amelyekkel a személysérüléses balesetek, balesetveszélyes helyzetek előzhetőek meg.

Az eljárás további szakaszában részt kívánok venni.

A településrendezési eszközök módosításával kapcsolatban kifogást nem emelek.

Érintett államigazgatási szervként fenti véleményemet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 11. melléklet 13. pontja valamint a 64. § (4) bekezdése szerinti véleményezési jogkörömben adtam.

Fenti véleményem kialakítása során a hivatkozott Korm. rendelet 62. § (1) (a) bekezdése szerinti ágazati elhatározással és adatokkal rendelkező államigazgatási- és kezelő szerveket – Építési és Közlekedési Minisztérium, Magyar Közút NZrt. – megkerestem, és az MK NZrt. által adott véleményt levelembe foglaltam.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond főispán megbízásából:

Koszéj Adél
osztályvezetői feladatokat ellátására
kijelölt szakmai vezető

Tájékoztatásul kapják:

1. Építési és Közlekedési Minisztérium (gabor.bartko@ekm.gov.hu) -
2. Magyar Közút Nonprofit Zrt. (info@vas.kozut.hu) 153207128

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTÉRIUM
KÖZÚTI TERVELLENŐRZÉSI FŐOSZTÁLY

Koszéj Adél
osztályvezetői feladatok ellátására
kijelölt szakmai vezető

Budapest Főváros Kormányhivatala
Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály

Budapest
Németvölgyi út 37-39.
1124

Iktatószám: PAT/2818-1/2025/KTEFO
Ügyintéző: Bartkó Gábor
Telefonszám: +36 (20) 260 3230
E-mail: gabor.bartko@ekm.gov.hu
Hivatkozási szám: BP/0801/00321-2/2025

Tárgy: Csánig Község Településtervének készítése (msz: TH-23-02-06) - véleményezési szakasz

Tisztelt Szakmai Vezető!

Köszönettel vettem a BP/0801/00321-2/2025 iktatószámon megküldött értesítésüket, melyben tájékoztattak Csánig község készülő településtervének véleményezési anyagáról.

Jelzem, hogy az ÉKM/54371/2025 számon Hivatali Kapun érkezett véleményezési anyagot letöltöttük, áttekintettük. Tájékoztatom, hogy a község közigazgatási területét érintően, az Építési és Közlekedési Minisztérium Út- és Vasútépítésért Felelős Helyettes Államtitkárságán útfejlesztési projekt, illetve vasútfejlesztési projekt jelenleg nincs folyamatban, az eljárásban észrevételt nem kívánok tenni, valamint az eljárás további szakaszaiban nem kívánok részt venni.

A településtervek készítése során esetlegesen felmerülő további kérdéseikben – az érintett országos közúti és vasúti infrastruktúra elemeivel kapcsolatban – állok szíves rendelkezésükre.

Budapest, 2025. április 28.

Tisztelettel:

Pántya József helyettes államtitkár megbízásából:

Építési és Közlekedési Minisztérium * 128. *

Madurovicz András
főosztályvezető

Kapja: 1. sz. pld.: Címzett
2. sz. pld.: Irattár

Elektronikusan aláírta:
Budapest Főváros Kormányhivatala
Koszéj Adél
2025.04.29. 12:34:17

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
ORSZÁGOS KÖZÚTI ÉS HAJÓZÁSI HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

Patyi Szabolcs polgármester úr
részére

Csánig Község Önkormányzata

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Iktatószám: BP/0801/00321-6/2025
Ügyintézők: Bánhidi Viktória
Telefon: +36 1 815 9633
Tárgy: Csánig község településtervének készítése (msz: TH-23-02-06) – véleményezési szakasz

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre KRID: 247672751

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településrendezési eszközeinek módosításával kapcsolatos CS/68-6/2025. számú, 2025. április 8-án kelt megkeresésére az ágazati véleményem kialakítása céljából megkerestem az Építési és Közlekedési Minisztériumot (továbbiakban ÉKM), valamint a Magyar Közút NZrt-t. Az ÉKM válaszát a PAT/2818-1/2025/KTEFO számú, 2025. április 28-án kelt levelében adta meg.

Mellékelten megküldöm az ÉKM fenti tájékoztatását, melyet kérem, hogy szíveskedjen az általunk BP/0801/00321-4/2025. számon adott vélemény kiegészítésének tekinteni.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond főispán megbízásából:

Koszéj Adél
osztályvezetői feladatokat ellátására
kijelölt szakmai vezető

Melléklet:
PAT/2818-1/2025/KTEFO

Tájékoztatásul kapják:

1. Építési és Közlekedési Minisztérium (gabor.bartko@ekm.gov.hu) -
2. Magyar Közút Nonprofit Zrt. (info@vas.kozut.hu) 153207128

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI FŐOSZTÁLY

Ügyiratszám: **BP/2602/0353-2/2025**
Ügyintéző neve: dr. Tóth János Attila

Telefon: 061/795-9045
E-mail: toth.janos.attila@bfkh.gov.hu

Tárgy: Csánig új településtervének elkészítése – örökségvédelmi vélemény környezeti értékelésről
Melléklet: —
Hiv.szám: Cs/68-6/2025
Ügyintézőjük: Nagy Attiláné

Patyi Szabolcs polgármester részére

Csánig Község Önkormányzata
9654 Csánig, Petőfi Sándor u. 2.

Ez a levél kizárólag elektronikusan kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester úr!

A fent megjelölt tárgyban kézhez vett megkeresésére az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Kormányrendelet (továbbiakban: 2/2005 (I. 11.) Korm. rend.) 8. § (3) bek. a) pontjában és a 3. számú melléklet II. 2. h) pontjában foglaltak, illetve az Építési és Közlekedési Minisztérium által vezetett közhiteles örökségvédelmi nyilvántartás (továbbiakban: Nyilvántartás) aktuális adatai alapján nyilatkozom, hogy műemlékvédelmi és régészeti szempontból beküldött

MÓDOSÍTOTT KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS Csánig új településtervének elkészítéséhez
(Készítette: Szűcs Gábor, 2025), melynek elválaszthatatlan részét képezi Csánig Örökségvédelmi Hatástanulmánya (Készítette: Losonczi Máté, 2023)

megfelelő.

Ezúton tájékoztatom, hogy a további hatósági eljárások során **a területileg illetékes vármegyei örökségvédelmi hatóság**, a Vas Vármegyei Kormányhivatal (Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Építésügyi Osztály 1., 9700 Szombathely, Széll Kálmán u. 31–33.) **a Kötv. 62. § a) pontja szerinti állásfoglalását ki kell kérni.**

Jelen irat kiadmányozására Budapest Főváros Kormányhivatala kiadmányozási rendjéről szóló 11/2024. (X.30.) utasítás 1. számú melléklete 307.5-307.8 pontjai alapján történt kijelölés szerint került sor.

Budapest, dátum: *elektronikus aláírás szerint*

Tisztelettel,
BFKH feladat- és hatáskörében eljáró,
dr. Sára Botond főispán megbízásából:

Jevuczóné dr. Zelenyánszki Éva
Digitálisan aláírta: Jevuczóné dr. Zelenyánszki Éva
Dátum: 2025.04.16 10:39:31 +02'00'

dr. Zelenyánszki Éva
ügyintéző

Erről értesül:

1. Címzett – HK

Digitálisan aláírta:
Budapest Főváros Kormányhivatala
dr. Somogyi Rozália
2025.04.14. 16:01:10

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY

Patyi Szabolcs polgármester
részére

Csánig Község Önkormányzata

Iktatószám:	BP/FNEF/02400-2/2025.
Ügyintéző:	Farkas Friderika
Telefonszám:	06 (1) 465-3866
E-mail:	kozeg1@nfo.bfkh.gov.hu
Tárgy:	Véleményezés természetes gyógytényező érintettség szempontjából.
Hiv. szám:	Cs/68-6/2025

Ez a levél kizárólag elektronikusan kerül megküldésre!

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településrendezési eszközeinek módosítása és ehhez kapcsolódó környezeti vizsgálat szükségessége tárgyában, hivatkozott számú levelében történt megkeresésére a népegészségügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: BFKH) az alábbi tájékoztatást adja.

A településen természetes gyógytényező érintettsége nem áll fenn, ezért jelen esetben a BFKH véleményezési lehetőséggel nem rendelkezik.

Érintettség esetén a BFKH, mint államigazgatási szerv feladatát *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló* 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 11. számú mellékletének 26. pontja állapítja meg.

A BFKH jelen iratot *a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól* szóló 2023. évi CIII. törvény (DÁP tv.) 19. §-a alapján elektronikus úton küldi meg.

Fenti tájékoztatás adminisztrációs okok következtében a BFKH részéről a mai napon kerül megküldésre.

A BFKH felhívja a figyelmet arra, hogy a BFKH-val elektronikus úton szükséges kapcsolatot tartani (szervezetnév: BFKHNSZSZ, KRID azonosító kód: 427094958).

A BFKH kéri a fentiek szíves elfogadását.

Budapest, – dátum a digitális aláírás szerint

Üdvözlettel:

dr. Sára Botond
főispán megbízásából

dr. Somogyi Rozália
osztályvezető

Melléklet: −

Kapja:
1. Címzett – Hivatali kapu
2. Irattár

Közegészségügyi Osztály 1.
1138 Budapest, Váci út 174. – 1550 Bp., Pf.: 203 – Telefon: +36 (1) 465-3866
Hivatali kapu KRID azonosító: 427094958
E-mail: kozeg1@nfo.bfkh.gov.hu - Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

Dénesfa Község Önkormányzata
Takács Lajos polgármester
Cím□: H-9365 Dénesfa, Fő u. 11.
Tel/Fax: 96/ 256 - 182
E-mail: onkormanyzat@denesfa.hu

Válaszlevelében kérjük ügyszámunkra hivatkozzon!

Ügyszám: ***II/195-2/2025***
Ügyintéző: *Soósné Horváth Zita*

Tárgy: Csánig község településtervének véleményezése

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Alulírott Takács Lajos, mint Dénesfa Község Önkormányzatának hivatalos képviselője, Csánig község településtervének elkészítése tárgyában, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 64.§ és 65.§-ban foglaltak alapján nyilatkozom, hogy a településterv az előterjesztett véleményezési dokumentáció alapján megfelel az illetékességi körömbe tartozó követelményeknek.

A közigazgatási területét érintő infrastrukturális kapcsolatokra, valamint egyéb környezeti hatásokra vonatkozó észrevételt, javaslatot nem kívánok tenni.

Dénesfa, 2025. április 11.

Tisztelettel:

.....
Takács Lajos
polgármester

KÖZSÉGI KÉPVISELŐTESTÜLET Moson-Sopron megye DÉNESFA

Beled Város Önkormányzata
Major Jenő Polgármester
Cím: H-9343 Beled, Rákóczi u. 137.
Tel/Fax: 96/ 594-173, 96/594-185
E-mail: **polgarmester@beledhivatal.eu**

Ügyszám: ***I/1211-2/2025***
Ügyintéző: *Soósné Horváth Zita*

Tárgy: Csánig község településtervének véleményezése

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településtervének elkészítése tárgyában, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 64.§ és 65.§-ban foglaltak alapján nyilatkozom, hogy a településterv az előterjesztett véleményezési dokumentáció alapján megfelel az illetékességi körömbe tartozó követelményeknek.

A közigazgatási területét érintő infrastrukturális kapcsolatokra, valamint egyéb környezeti hatásokra vonatkozó észrevételt, javaslatot nem kívánok tenni.

Beled, 2025. április 11.

Tisztelettel:

.....
Major Jenő
polgármester

.

HONVÉDELMI MINISZTÉRIUM
ÁLLAMI LÉGÜGYI FŐOSZTÁLY
mint katonai légügyi hatóság
1055 Budapest, Balaton utca 7-11. • Postacím: 1885 Budapest Pf. 25
Telefon: +36 (1) 474-1469 • HM 21-670 • Fax: +36 (1) 474-1404 • HM 21-685
E-mail: klh@hm.gov.hu • Hivatali Kapu: Honvédelmi Minisztérium – EIR

Nyt. szám: 315-334/2025/h
Hiv. szám: Cs/68-6/2025

Patyi Szabolcs
Csánig Község Polgármestere

Csánig

Tárgy: Csánig Község településrendezési eszközeinek módosítása

Tisztelt Polgármester Úr!

A fenti hivatkozási számú megkeresésére Csánig Község településrendezési eszközeinek módosítása tárgyában a katonai légügyi hatóságként eljáró HM Állami Légügyi Főosztály észrevételt nem tesz, kifogást nem emel, egyeztetési szakterületére vonatkozó, feladat- és hatáskörébe tartozó követelményeket nem állapít meg.

Tájékoztatom Polgármester urat, hogy véleményemet *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: Korm. rendelet) 64. §-ára, valamint 11. melléklete táblázata 15. sorának b) pontjára figyelemmel, *a katonai légügyi hatóság kijelöléséről szóló 392/2016. (XII. 5.) Korm. rendelet* 1. §-ban kijelölt illetékességi területemen eljárva adtam meg.

Tájékoztatom tisztelt Polgármester urat, hogy véleményem nem minősül a Korm. rendelet 11. melléklete táblázatának 21. sorában meghatározott honvédelemért felelős miniszter, mint véleményezésre jogosult szerv véleményének.

A kiadmányozási jog *a Honvédelmi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 30/2022. (VII. 29.) HM utasítás* 6. függelékén alapul.

Budapest, időbélyeg szerint

Tisztelettel:

Szalay-Bobrovniczky Kristóf
honvédelmi miniszter
nevében és megbízásából:

Lázár Béla ezredes
Repülésfelügyeleti Osztály
osztályvezető (főov. h.)

Készült: 2 példányban
Egy példány: 2 lap
Ügyintéző (tel.): Lázár Béla ezds. (Tel.: +36 1 474 1218)
Kapják: 1. sz. pld.: Irattár
2. sz. pld.: Csánig Község Önkormányzata (Elektronikus úton továbbítandó!)

HONVÉDELMI MINISZTÉRIUM
ÁLLAMI LÉGÜGYI FŐOSZTÁLY
mint katonai légügyi hatóság

E-ALÁÍRÓÍV

Aláírta: Lázár Béla
Időpont: 2025.04.11 11:22:05 CEST

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
dr. Király Ildikó Mónika
2025.04.28 13:21:12

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs
polgármester úr részére

Csánig Község Önkormányzata

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Iktatószám: VA/NEF-KJO/00236-2/2025.
Ügyintéző: Varga Renáta
Telefonszám: +36 30 370 6098
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025.
Melléklet: -

Tárgy: Csánig község településterv véleménykérés (TH-23-02-06)
Szakmai vélemény

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

A Vas Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi és Járványügyi Osztálya (továbbiakban: Hivatal) a Csánig Község Önkormányzata 2025. április 09. napján érkezett, Cs/68-6/2025. iktatószámú megkeresésére – *Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)* tárgyban – benyújtott dokumentációval kapcsolatban az alábbi

szakmai véleményt

adja:

- **Csánig község településtervével kapcsolatban a Hivatal közegészségügyi szempontból kifogást nem emel.**

A Hivatal a benyújtott dokumentációval kapcsolatban azonban a következő **észrevételt teszi**:

- A beépítésre szánt területen a közműellátás tekintetében gondoskodni kell az ivóvízminőségű víz biztosításáról, valamint a keletkező szennyvíz zárt rendszerű gyűjtéséről és ártalmatlanításáról.

Jelen eljárásban a Hivatal vizsgálta az TÉR-HÁLÓ KFT. (9024 Győr, Babits M. u. 17/A) dokumentációját; Csánig Község Önkormányzata Képviselő-testületének a 55/2023. (X.30.) és a 11/2025. (I.27.) számú határozatait, a Főépítész feljegyzését, a megalapozó vizsgálat, az alátámasztó javaslat és környezeti értékelés munkarészeket.

Csánig község jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településfejlesztési koncepcióval és településrendezési tervvel sem, ezért annak elkészítését határozták el.

Az áttanulmányozás az alábbi szakkérdésekre terjedt ki:

- ivóvíz minőségű víz biztosítása,
- szilárd hulladék elszállítása és elhelyezése,
- szennyvíz gyűjtése, ártalmatlanítása,
- közműfejlesztések.

A terv készítője ismertette fejlesztési terv munkarészben az Önkormányzat 2020-2024-es évekre vonatkozó fejlesztési elképzeléseit és azok megvalósulását, továbbá bemutatja a 2024. évek utáni fejlesztési célokat.
Cselekvési programjában a fontosabb tervezett közműfejlesztések között szerepel a szennyvízhálózat kiépítése és a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése is.

A mérnöki vélemény tartalmazza az országos és megyei rendezési tervek előírásainak történő megfelelést.

A település **ivóvíz-hálózatának** kiépítettsége teljes. Az üzemeltetést a VASIVÍZ ZRt. Sárvári Vízszolgáltatási Üzemmérnökség végzi.

A **csapadékvíz** elvezetés nyílt árkos rendszerrel megoldott. A bel- és külterületi felszíni vizeket a kisebb társulati kezelésben lévő nyílt csatornák, helyi vízlevezető árkok vezetik le.

Csánig közigazgatási területén a hulladékok gyűjtése és kezelése megoldott, a településen a **hulladékszállítást** STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. látja el. A szemét a soproni hulladéklerakóba kerül elszállításra.

A településen nincs kiépítve a **szennyvízcsatorna** hálózat. Több próbálkozás volt már erre, azonban mindig meghiúsult. Kiépítése a jövőben tervezett, pályázati források igénybevételével.
A szennyvizek kezelése egyedileg megoldott, ami feltételezi, hogy ez nem a legbiztonságosabb módja a szennyvizek gyűjtésének, mivel szivároghat.
A Hivatal közegészségügyi szempontból kiemelten fontosnak tartja a keletkező szennyvíz zárt rendszerű gyűjtéséről és ártalmatlanításáról történő gondoskodást. A dokumentáció alapján a kialakított egyedi szennyvízgyűjtők vízzárósága nem igazolt. A nem megfelelően elhelyezett szennyvíz kockázatot jelent a vízbázisokra. A szennyvízkezelése nem csak vízvédelmi szempontból fontos, hanem egyéb közegészségügyi szempontból is. Javasolt, hogy a kialakítandó szennyvízelhelyezés a legkisebb fertőzésveszélyt hordozza magában és a legjobban óvja a talajvíz minőségét.

A **temető** rendezett, kerítéssel bír, vízvételi hely kialakított.

A dokumentum tartalmaz a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet alapján **települési környezeti értékelést**.
A leírás alapján a módosítások nem jelentenek veszélyt a környezetre és az emberi egészségre, jelentős környezeti hatást nem okoznak.

A Hivatal a vélemény kialakítása során az alábbi jogszabályok előírásait vette figyelembe:

- a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról,
- a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet,
- a 2011. évi CCIX. törvény a víziközmű szolgáltatásról,
- a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet,
- a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet,
- az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023. (I.12.) Korm. rendelet,
- a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet,
- a temetőkről és a temetkezésről szóló 145/1999. (X.1.) Korm. rendelet,
- az 1999. évi XLIII. törvény a temetőkről és a temetkezésről és
- a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet.

A szakmai vélemény kiadásához a Hivatal hatáskörét a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet állapítja meg, illetékessége a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésén alapul.

A kiadmányozási jog a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II.3.) számú utasításában foglaltakon alapul.

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint.

Tisztelettel:

Vámos Zoltán
főispán
nevében és megbízásából

Dr. Király Ildikó Mónika
vármegyei tisztifőorvos
főosztályvezető

VAS VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

Tárgy: Csánig község településtervének véleményezése
Hiv. szám: Cs/68-6/2025
Ügyintéző: Rimányi Erik tű. százados

Patyi Szabolcs
polgármester

Csánig Község Önkormányzata

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településtervével kapcsolatos megkeresésére *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 64. §, valamint a TÉR-HÁLÓ Kft. (9024 Győr, Babits M. u. 17/A.) által készített TH-23-02-06 számú tervdokumentáció alapján az alábbi véleményt adom:

Csánig község településterve polgári védelmi szempontból elfogadható.

A települések katasztrófavédelmi besorolásáról szóló 44/2021. (XII. 16.) BM rendelet alapján, **Csánig község** a *II. katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra.*

Szombathely, *elektronikus bélyegző szerint*

Tisztelettel:

Dr. Bognár Balázs PhD. tű. dandártábornok
Igazgató

Melléklet: -
Terjedelem: 1 oldal (a kiadmányozó pótlap nélkül)
Kapja: Csánig Község Önkormányzata (Hivatali kapu)

Cím: 9700 Szombathely, Ady tér 1.
Telefon: +36(94) 513-430 Fax: +36(94) 513-437
E-mail: vas.vmki@katved.gov.hu
Hivatali kapu azonosító: 502209995

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

A DOKUMENTUM ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSSAL HITELESÍTETT
Kiadmányozta 2025.04.11 09:34
Bazsó Ernő r. alez [SK]
Iktatószám:18000/242-49/2025.ált.

VAS VÁRMEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
RENDÉSZETI IGAZGATÓSÁG
KÖZRENDVÉDELMI ÉS HATÁRRENDÉSZETI OSZTÁLY

Tárgy: véleményezés
Hiv. szám: Cs/68-6/2025
Ügyintéző: Csiszár Eszter r. főtörzsőrmester
Telefon: 94/513-553

Patyi Szabolcs
polgármester úrnak

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tisztelt Polgármester Úr!

A fenti hivatkozási számú megkeresésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy Csánig község településrendezési eszközeinek módosításához kapcsolódóan, a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 66. § (3) bekezdése alapján, a 11. számú melléklet szerint hatáskörbe utalt határrendészeti szakterületet érintően, a Rendőrség feladat- és hatáskörébe tartozó követelményt nem állapítok meg.

A megkeresés határrendészeti szempontból nem tartalmaz releváns adatokat, így egyeztetés, véleményezés a Vas Vármegyei Rendőr-főkapitányság részéről nem indokolt.

Egyúttal jelzem, hogy az eljárás további szakaszaiban nem kívánunk részt venni.

Szombathely, időbélyegző szerint

Dr. Pilisi Gábor r. dandártábornok
rendőrségi főtanácsos
rendőrfőkapitány
nevében és megbízásából, tisztelettel:

Bazsó Ernő r. alezredes
mb. osztályvezető

Cím: 9700 Szombathely, Söptei út 85; 9701 Szombathely, Pf. 179
Telefon: (06 94) 513-553, 26-7121;
E-mail: kozrend.vasmrfk@vas.police.hu; KÉR azonosító: ORFK VAS

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

18000/242-49/2025.ált.

NNGYK
NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT
Digitálisan aláírta: dr. Deim Szilvia
2025.04.16. 16:37:29

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT
Kémiai Biztonsági és Kompetens Hatósági Főosztály
Kémiai Biztonsági Kockázatértékelési Osztály

Iktatószám: NNGYK/31753-2/2025
Ügyintéző: Czékus Miklós
Telefon: 06 (1) 476-1298

Tárgy: Környezeti értékelés véleményezése

Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025
Ügyintézőjük: Nagy Attiláné
Melléklet: -

Patyi Szabolcs
polgármester részére

Csánig Község Polgármesteri Hivatala
Hivatali kapun keresztül megküldött dokumentum

Tisztelt Polgármester Úr!

A Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletben meghatározott illetékességét figyelembe véve Csánig Község településtervének elkészítéséhez kapcsolódó dokumentumokat és környezeti értékelést áttekintette.

Figyelemmel arra, hogy kémiai biztonsági hatáskört érintő közvetlen fejlesztési elképzelések továbbra sem kerültek ismertetésre, érintettséget nem azonosítottunk.
A dokumentációhoz észrevételt vagy módosítási javaslatot nem kívánunk tenni.

Kelt Budapesten, az időbélyegzőben foglalt időpontban

Tisztelettel:

Dr. Müller Cecília
országos tisztifőorvos
nevében és megbízásából

Dr. Deim Szilvia
főosztályvezető

Kapják: Címzett, Irattár

Cím: 1097 Budapest Albert Flórián út 2-6. Tel: + 36 1 476 1195,
e-mail: kembizt@nngyk.gov.hu
Hivatali kapu KRID azonosító: 163763102

SZTFH
Szabályozott Tevékenységek
Felügyeleti Hatósága
Bányászati és Gázipari Főosztály
Veszprémi Bányafelügyeleti Osztály

Oláh Enikő

Digitálisan aláírta: Oláh Enikő
Dátum: 2024.07.30 15:23:48 +02'00'

Iktatószám:	**SZTFH-BANYASZ/10160-2/2024**	Azonosító szám:	
Tárgy:	**Csánig község településtervének elkészítése**	Hivatkozási szám:	**Cs/76-31/2024.**
		Ügyintéző:	**Oláh Enikő**
		Telefon:	**88/550-954**
		E-mail:	**eniko.olah@sztfh.hu**
		Mellékletek:	

Csánig Község Önkormányzata

9654 Csánig

Petőfi u. 2.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (továbbiakban: Bányafelügyelet) a 2024. július 29. napján érkeztetett „Csánig község településtervének elkészítése” tárgyú megkeresésükkel kapcsolatosan az alábbi tájékoztatást adja:

A Csánig község helyi építési szabályzatának módosításával kapcsolatban megállapítható, hogy bár a módosítással érintett terület a Répcelak II. - földgáz, széndioxid, gáztároló bányatelket érinti, földtani, ásványvagyon védelmi és bányászati jogot érintő problémát nem vet fel. Az idézet kormányrendelet szerint környezetvizsgálat a Bányafelügyelet feladatkörének szempontjából szükségtelen.

Veszprém, *időbélyegző szerint*

Dr. Nagy László
elnök
(hatáskör gyakorlója megbízásából)

Oláh Enikő
bányafelügyeleti ügyintéző
(kiadmányozó)

Kapják:
1. Címzett hivatali kapun
2. Irattár

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
Balaton Tihamér
2025.04.15 16:35:02

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs
polgármester úr részére

Iktatószám: VA/KTHF-HO/01699-2/2025.
Ügyintéző: Bertalan Ágnes
Telefonszám: +36 70 705 1122
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025.

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tárgy: Csánig község településrendezési tervének elkészítése

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

Hivatkozott számú megkeresése és Csánig község településrendezési terve vonatkozásában csatolt, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet előírásai alapján átdolgozott dokumentáció alapján az alábbi véleményt adom:

A benyújtott dokumentációban foglaltakkal szemben kifogást nem emelek, észrevételt nem teszek, a településrendezési tervben foglaltakat hulladékgazdálkodási szempontból elfogadom.

Véleményemet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményről szóló 419/2021.(VII.15.) Korm. rendelet 11. melléklet 5a. pontja alapján adtam ki, figyelemmel a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényben foglaltakra.

A kiadmányozási jog a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II.3.) számú utasítás III. fejezete, és a Vas Vármegyei Kormányhivatal egységes ügyrendjéről szóló a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán 2/2023.(II.3) számú utasítása alapján került átruházásra. A helyettesítés rendjét az utóbbi utasítás 14/A mellékletének IV. fejezete rögzíti.

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint

Tisztelettel:

Vámos Zoltán
főispán
nevében és megbízásából

dr. Szentiványi Beatrix
osztályvezető távollétében

Balaton Tihamér
osztályvezető

KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI OSZTÁLY
9700 Szombathely, Vörösmarty Mihály utca 2. – 9702 Szombathely, Pf. 38 -- Tel.: +36 70 705 1122
E-mail: hulladekgazdalkodas@vas.gov.hu -- KRID: 401253775 – Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
Balaton Tihamér
2025.04.28 14:20:25

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs
polgármester részére

Iktatószám: VA/KTHF-KTO/1383-2/2025.
Ügyintéző: Vargáné Kovács Krisztina
Telefonszám: +36 70 454 0436
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025
Ügyintéző: Nagy Attiláné

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tárgy: Csánig község településtervének elkészítése - megismételt véleményezési szakasz

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

Hivatkozott számú megkeresése és Csánig község településrendezési terve vonatkozásában csatolt, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet előírásai szerint átdolgozott dokumentáció alapján az alábbi véleményt adom:

A benyújtott dokumentációban (Készítette: TÉR-HÁLÓ Kft. 9024 Győr, Babits u M. u. 17/A.) foglaltak alapján a településrendezési tervben foglaltakat **környezetvédelmi- és természetvédelmi szempontból elfogadom.**

A településterv áttanulmányozása során környezetvédelmi, valamint táj- és természetvédelmi szempontból az alábbiak kerültek megállapításra.

Csánig település természetvédelmi szempontból legértékesebb élőhelyei a Kis-Rába és a Répce menti kiterjedt gyepek, vizes élőhelyek. Natura 2000 terület és ökológiai hálózat övezetei is érintik ezeket a vízparti helyszíneket. A terv tartalmazza az oltalom alatt álló területek lehatárolását.

A lehatárolt területen tájképi értékek (vízparti település mozaikos tájkaraktere, a természeti adottságokhoz igazodó tájgazdálkodási formák, építészeti, tájépítészeti hagyományok, őshonos fafajú facsoportok, értékes növény- és állatvilág, a területen előforduló értékes madárfajok vonulási, illetve fészkelő helyei stb…) találhatóak. A tájképi értékek egy része a tájképvédelmi területen kívül esik, ennek ellenére ezek fennmaradására törekedni kell.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján a települést a Répce mente kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUFH20010), mint NATURA 2000 terület érinti. Kiemelt fontosságú cél a különböző élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása:

A természetes és természetközeli élőhelyek fennmaradását, megőrzését és a területek közötti ökológiai kapcsolatokat biztosítja az országos ökológiai hálózat.

A település közigazgatási területén belül a Répce mentén található egy nagy, hosszan elnyúló, összefüggő magterület. A Kis-Rába vízparti gyepterületei és a mezsgyék kerültek ökológiai folyosóba, valamint a magterület és a lakóterület közötti erdőfolt került pufferterület övezeti besorolásba.
Fentiekben foglaltak alapján táj- és természetvédelmi szempontból a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet előírásai a mérvadók.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból megállapításra került, hogy a mezőgazdasági területekről esetenként felszálló port a település zöldfelületén lévő lombos növényzet nagyrészt kiszűri a levegőből.
A gázhálózat kiépülésével a háztartások nagy többsége átállt a környezetkímélő fűtési módra, így a fűtésből eredő légszennyezettség minimális a településen. A kén-dioxid és szén-monoxid emisszió a hagyományos vegyes tüzelésű fűtés megszűnésével lecsökkent. A településen egyéb ipari mértékű szennyezőanyag kibocsátás nincs. A településen az esetlegesen jelentkező levegőterhelés tekintetében a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból megállapításra került, hogy üzemi tevékenységből származó zajemisszió, illetve a területen káros mértékű zajterhelés nincs. A területen jelenleg a közúti zajterhelés nem éri el a megengedett zajterhelési határértéket. A településen a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékeinek betarthatóságát biztosítani kell.

Földtani közeg védelmi szempontból megállapítottam, hogy a tervben új beépítésre szánt területek nem kerültek kijelölésre, ennek köszönhetően a talajt érintő negatív környezeti hatás nem várható. A bányatóhoz kapcsolódó üdülőövezet kiépítési munkálatai során a szennyeződések talajba és élővizekbe terjedését minden lehetséges műszaki eszközzel meg kell akadályozni. A föld felszínén esetlegesen jelentkező szennyeződés, illetve ennek beszivárgása esetén a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben foglaltak az iránymutatók.

A tervezett módosítások során az üdülőterületi építkezések jelenthetik a legnagyobb terhelést, de ezek esetleges negatív környezeti hatásai a megfelelő intézkedésekkel kiküszöbölhetők. Az építkezés átmeneti szakaszában lehet kitéve a környező élővilág fokozott por-, zaj- és rezgésterhelésnek. A tervezett erdősítések kapcsán mindenképp pozitív környezeti hatásokra kell számítani. Az erdők alapvető szerepet játszanak a helyi környezeti viszonyok alakításában.

A rendelkezésre álló adatok, információk alapján a tervezett területfelhasználási változások a környezeti elemekre, rendszerekre jelentős negatív hatást nem fognak gyakorolni.

A dokumentáció alapján az átdolgozott településterv táj- és természetvédelmi, valamint környezetvédelmi érdeket nem sért, ezért a fentiek értelmében a településtervet elfogadtam.

Véleményemet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményről szóló 419/2021.(VII. 15.) Korm. rendelet 11. melléklet 5. pontja alapján adtam ki, figyelemmel a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben foglaltakra.

A Vas Vármegyei Kormányhivatal hatáskörét a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Kormányrendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja, és a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. Rendelet 5 § (1) c) pontja; illetékességét a fent megjelölt kormányrendeletek 2. § (1) bekezdése határozza meg.

A kiadmányozás joga a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II. 3.) számú utasítás III. fejezet (Az egyes belső szervezeti egységek feladatkörébe tartozó különös (szakmai) hatáskörök gyakorlása során a kiadmányozási jog gyakorlása) 12. b.) pontja alapján került átruházásra.

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint.

Tisztelettel:

Vámos Zoltán főispán
nevében és megbízásából

Balaton Tihamér
osztályvezető

Önkormányzat
Csánig

Jegyzőkönyvi kivonat

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2025. május 26-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

52/2025. (V.26.) számú határozat:
Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja a TÉKA szerint átdolgozott település tervekre és Helyi Építési Szabályzatra és Fejlesztési tervre beérkezett véleményeket, és kéri a Tervezőt, hogy az abban foglaltakat vegye figyelembe a tervek véglegesítéséhez.

Felelős: Patyi Szabolcs polgármester
Határidő: azonnal

Répcelak, 2025. május 29.

dr. Kiss Julianna
jegyző

RÉPCELAKI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

Hirdetmény

Településterv TÉKA szerinti elfogadás előtti véleményezéséről

Csánig Község Önkormányzata ezúton értesíti a Tisztelt Lakosságot, hogy Csánig község készülő településtervének az új jogszabályoknak megfelelő (TÉKA) átdolgozása után, a terv elfogadás előtt, új véleményezési eljárást, és ezzel egyidőben partnerségi egyeztetést kell lefolytatni.
A véleményezési dokumentáció elkészült.

A dokumentáció tartalma elérhető Csánig község hivatalos honlapján, valamint a 2025. április 22-én 16,20 órától tartandó Lakossági Fórumon megtekinthető.
A véleményezési határidő a Fórumot követő 8. nap.

A véleményezési határidő végéig van lehetőség vélemény nyilvánítására postai úton, vagy elektronikus formában Csánig Község Önkormányzatának címezve, de a Répcelaki Közös Önkormányzati Hivatal Városfejlesztési Osztályára eljuttatva.

- postai úton: 9653 Répcelak, Bartók Béla u. 38.
- elektronikusan: muszak@repcelak.hu kell megküldeni.

A beérkezett véleményeket az adatkezelési szabályzatnak megfelelően kezeljük. Az adatkezelési tájékoztató elérhető a www.csanig.hu honlapon.

Csánig, 2025. április 14.

Patyi Szabolcs sk.
polgármester

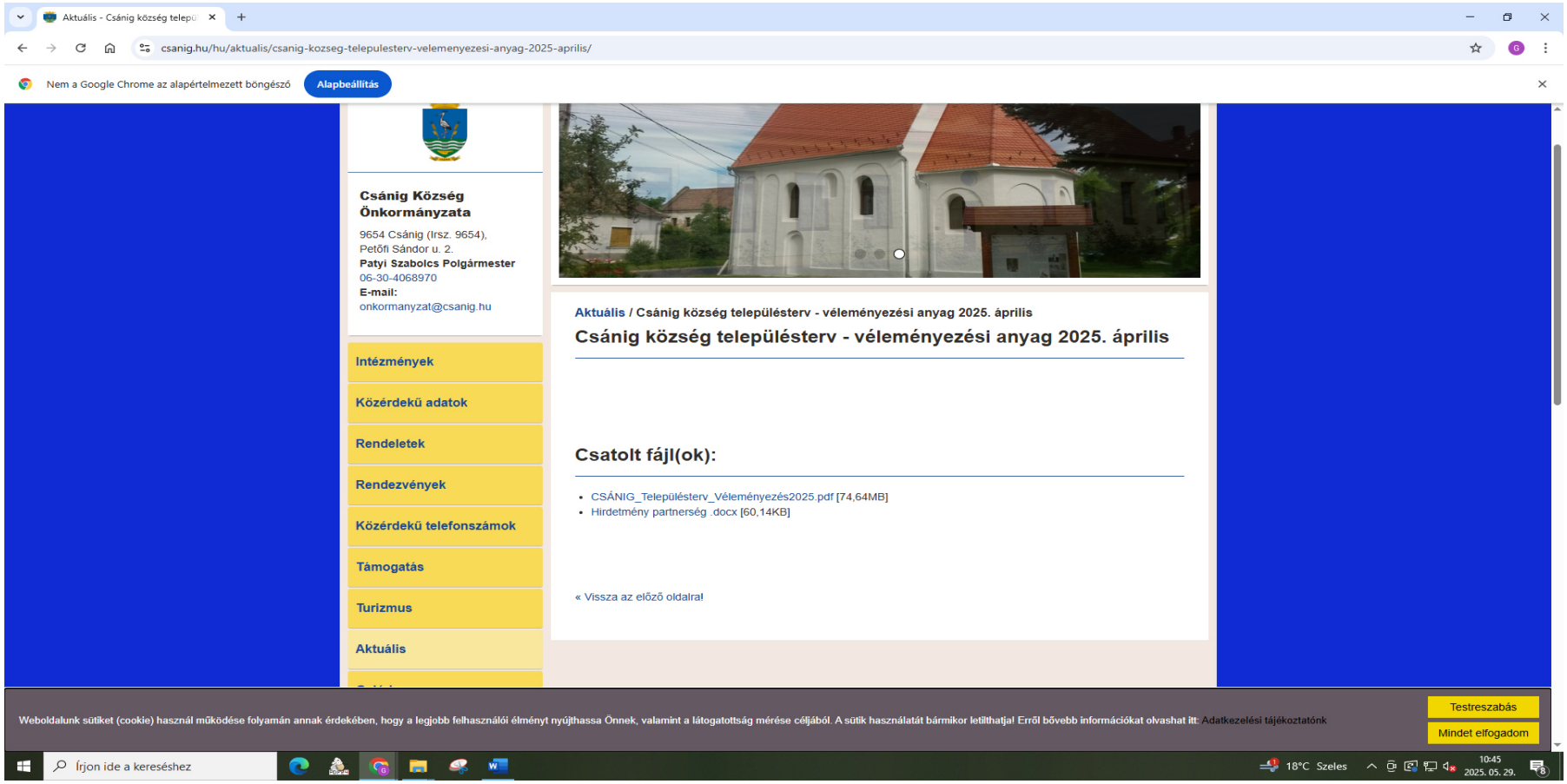
Aktuális - Csánig község telepü
csanig.hu/hu/aktualis/csanig-kozseg-telepulesterv-velemenyezesi-anyag-2025-aprilis/
Nem a Google Chrome az alapértelmezett böngésző
Alapbeállítás
Csánig Község Önkormányzata
9654 Csánig (Irsz. 9654),
Petőfi Sándor u. 2.
Patyi Szabolcs Polgármester
06-30-4068970
E-mail:
onkormanyzat@csanig.hu
Intézmények
Közérdekű adatok
Rendeletek
Rendezvények
Közérdekű telefonszámok
Támogatás
Turizmus
Aktuális
Aktuális / Csánig község településterv - véleményezési anyag 2025. április
Csánig község településterv - véleményezési anyag 2025. április
Csatolt fájl(ok):
CSÁNIG_Településterv_Véleményezés2025.pdf [74,64MB]
Hirdetmény partnerség .docx [60,14KB]
« Vissza az előző oldalra!
Weboldalunk sütiket (cookie) használ működése folyamán annak érdekében, hogy a legjobb felhasználói élményt nyújthassa Önnek, valamint a látogatottság mérése céljából. A sütik használatát bármikor letilthatja! Erről bővebb információkat olvashat itt: Adatkezelési tájékoztatónk
Testreszabás
Mindet elfogadom
Írjon ide a kereséshez
18°C Szeles
10:45
2025. 05. 29.

Önkormányzat
Csánig

Cs/171-2/2025.

Jegyzőkönyv

Készült: 2025. április 22-én 16:20 órai kezdettel megtartott lakossági fórumról

Jelen vannak:
- Patyi Szabolcs polgármester,
- Pintér Adrienn alpolgármester,
- Győrvári György Szilárd képviselő,
- Böröndyné Nagy Anikó aljegyző,
- Finta Brigitta szociális ügyintéző,
- 1 fő csánigi lakos

Napirendi pont:

1. Településtervek TÉKA szerinti elfogadás előtti véleményezése

1, Napirend:
Településtervek TÉKA szerinti elfogadás előtti véleményezése
Előadó: Patyi Szabolcs polgármester

Patyi Szabolcs polgármester: Köszönti a jelenlévőket. Csánig község településterveinek készítése még folyik. Az elmúlt hónapokban történt jogszabályi változások miatt a már záróvéleményre benyújtott dokumentációt az Állami Főépítész Asszony nem fogadta el, és új véleményezési eljárást írt elő.
A véleményezési dokumentáció (552 oldal) elkészült, amely már magába foglalja egy rendeletbe a Helyi Építési Szabályzatot, és a nemrég módosított Településkép védelmi rendeletet is.
A közzétett hirdetménynek megfelelően a dokumentum Csánig község Önkormányzat holnapján, vagy a Répcelaki Közös Önkormányzati Hivatal, Városfejlesztési Osztályán megtekinthető volt. Kéri, hogy akinek észrevétele, véleménye van az tegye meg.

A jelen lévők feltehették kérdéseiket és elmondhatták véleményüket, de kérdés, hozzászólás és vélemény nem volt.

Miután több napirend nem volt a lakossági fórumon Patyi Szabolcs polgármester a megjelenést megköszönte, a lakossági fórumot bezárta.

Csánig Község Önkormányzata k.m.f. Csánig

Patyi Szabolcs
polgármester

dr. Kiss Julianna
jegyző

P O L G Á R M E S T E R
C S Á N I G

M e g h í v ó

Csánig község Önkormányzatának Képviselő-testülete **2025. április 22-én (kedden) 16:20 órakor** Lakossági Fórumot tart, melyre tisztelettel meghívom.

Az ülés helye: **Közösségi Ház**
Csánig

Napirend:	**Előadó:**
1. Településtervek TÉKA szerinti elfogadás előtti véleményezése	Patyi Szabolcs polgármester

Csánig, 2025. április 16.

Patyi Szabolcs sk.
polgármester

Hirdetmény

Településterv, Helyi Építési Szabályzat, Fejlesztési terv véleményezéséről

Csánig Község Önkormányzata ezúton értesíti a Tisztelt Lakosságot, hogy Csánig község településtervének, Helyi Építési Szabályzatának, és Fejlesztési tervének elkészítése kapcsán, az ismételt eljárás partnerségi egyeztetés dokumentációja elkészült.

A dokumentáció tartalma elérhető Csánig község hivatalos honlapján, valamint a 2024. szeptember 23-án 15,45 órától tartandó Lakossági Fórumon megtekinthető. A véleményezési határidő a Fórumot követő 8. nap.

A véleményezési határidő végéig van lehetőség vélemény nyilvánítására postai úton vagy elektronikus formában Csánig Község Önkormányzatának címezve, de a Répcelaki Közös Önkormányzati Hivatal Városfejlesztési Osztályára

- postai úton: 9653 Répcelak, Bartók Béla u. 38.
- elektronikusan: muszak@repcelak.hu kell megküldeni.

A beérkezett véleményeket az adatkezelési szabályzatnak megfelelően kezeljük. Az adatkezelési tájékoztató elérhető a www.csanig.hu honlapon.

Csánig, 2024 szeptember 12.

Joó Ferenc sk.
polgármester

Csánig Község Önkormányzata
Csánig

Önkormányzat
Csánig

Cs/284-2/2024.

Jegyzőkönyv

Készült: 2024. szeptember 23-án 15:45 órai kezdettel megtartott lakossági fórumról

Jelen vannak:
- Joó Ferenc polgármester,
- Tömböly Lajos képviselő,
- Varga Tamás képviselő,
- Böröndyné Nagy Anikó aljegyző,
- Nagy Attiláné városfejlesztési ügyintéző,
- 5 fő csánigi lakos

Tárgy: Tájékoztatás településtervekről és fejlesztési tervről

Joó Ferenc polgármester: Felkéri a városfejlesztési ügyintézőt a napirendi pont ismertetésére.

Nagy Attiláné városfejlesztési ügyintéző: Köszönti a jelenlévőket. A település rendezési tervének elkészítése már az utolsó szakaszba érkezett. Az állami főépítész nem kért új eljárást, hanem némi módosítással és a beérkezett véleményekkel együtt kéri a teljes tervdokumentációt. Ez egy közel 350 oldalas dokumentáció, amit a település honlapján és hirdetmény útján közzétettek. Ez bárki számára elérhető, megtekinthető volt. Az eljárásrend előírja, hogy az állami főépítész javaslatait és kötelezéseit a partnerségi egyeztetés szabályai szerint a lakossági fórumon ismertetni kell, továbbá itt van lehetőség a partnereknek észrevételt tenni.

A jelen lévők feltehették kérdéseiket és elmondhatták véleményüket, de kérdés, hozzászólás és vélemény nem volt.

Miután több napirend nem volt a lakossági fórumon Joó Ferenc polgármester a megjelenést megköszönte, a lakossági fórumot bezárta.

Csánig Község Önkormányzata Csánig

Joó Ferenc
polgármester

dr. Kiss Julianna
jegyző

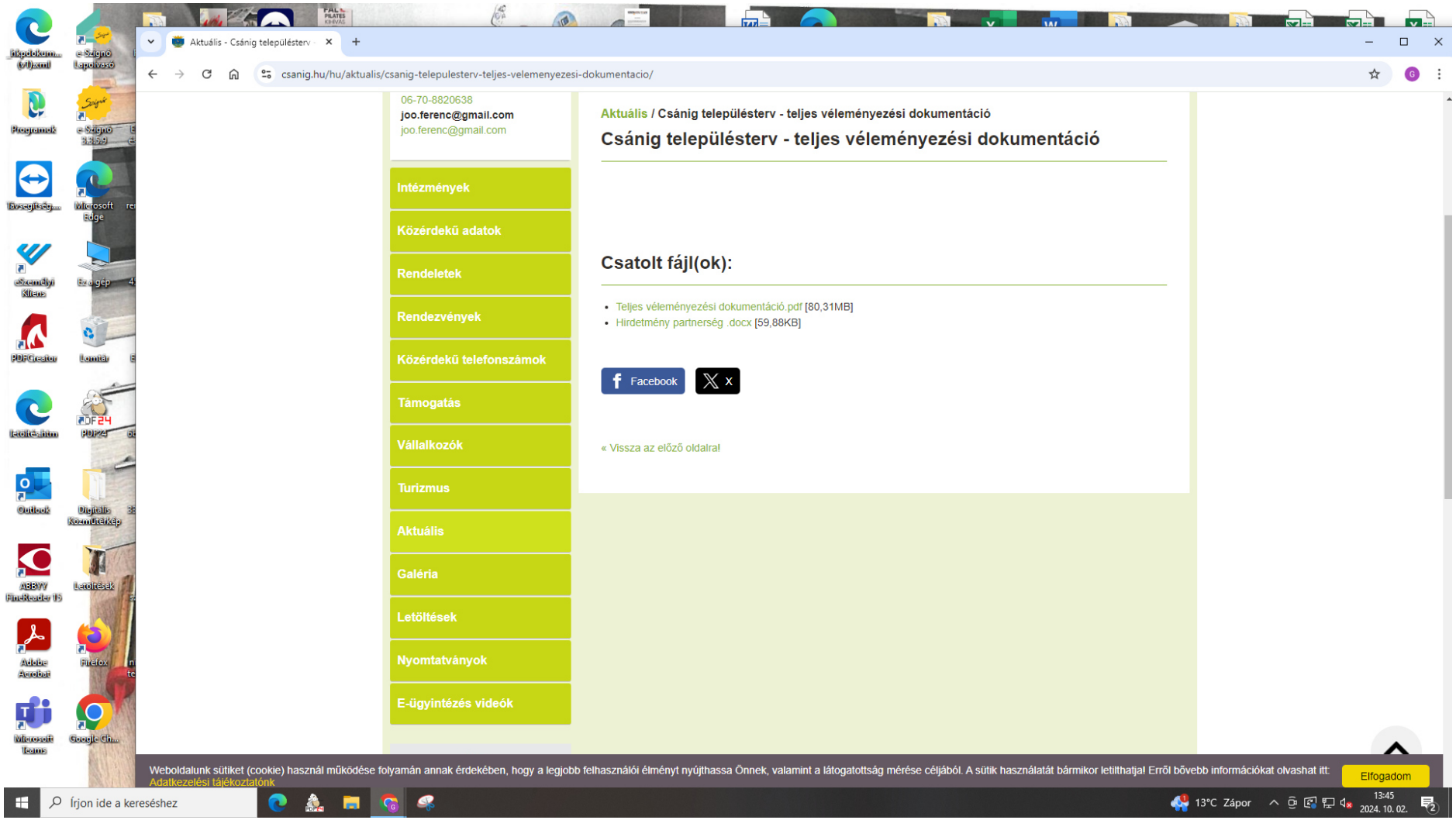
Aktuális - Csánig településterv
csanig.hu/hu/aktualis/csanig-telepulesterv-teljes-velemenyezesi-dokumentacio/
06-70-8820638
joo.ferenc@gmail.com
joo.ferenc@gmail.com
Intézmények
Közérdekű adatok
Rendeletek
Rendezvények
Közérdekű telefonszámok
Támogatás
Vállalkozók
Turizmus
Aktuális
Galéria
Letöltések
Nyomtatványok
E-ügyintézés videók
Aktuális / Csánig településterv - teljes véleményezési dokumentáció
Csánig településterv - teljes véleményezési dokumentáció
Csatolt fájl(ok):
Teljes véleményezési dokumentáció.pdf [80,31MB]
Hirdetmény partnerség .docx [59,88KB]
Facebook
X
« Vissza az előző oldalra!
Weboldalunk sütiket (cookie) használ működése folyamán annak érdekében, hogy a legjobb felhasználói élményt nyújthassa Önnek, valamint a látogatottság mérése céljából. A sütik használatát bármikor letilthatja! Erről bővebb információkat olvashat itt:
Adatkezelési tájékoztatónk
Elfogadom
Írjon ide a kereséshez
13°C Zápor
13:45
2024. 10. 02.

Csánig Község Önkormányzata
9654, Csánig, Petőfi Sándor u. 2. Tel./Fax: 95/370-101

Iktatószám: Cs/68-29/2025.
Ügyintéző: Nagy Attiláné

Tárgy: Kérelem az egyes előírásoktól való eltérésre

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Állami Főépítészi Iroda
Csermelyi Andrea Állami Főépítész Asszony
Szombathely, Berzsenyi D. tér 1.
9700

Tisztelt Főépítész Asszony!

Alulírott Patyi Szabolcs Csánig község polgármestere a Vas Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészének hozzájárulását kérem, a **TH-23-02-06** munkaszámú Csánig Község Településtervében található 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatától (TÉKA) való eltéréshez az alábbiak szerint:

3. A rendelettől való eltérés a településrendezési tervben

3. § (1) Az e rendeletben foglaltaktól való eltérésre a településrendezési terv készítésének és módosításának egyeztetési eljárása során van lehetőség, ha
a) az eltérésre e rendelet a (2) bekezdés szerint lehetőséget biztosít (a továbbiakban: általános eltérés), vagy
b) az eltéréshez a (3) bekezdés szerint az állami főépítész az eltérési igénnyel megegyező záró szakmai véleményt állít ki (a továbbiakban: állami főépítészi eltérés).
(2) Általános eltérésnek minősül, ha e rendelet szerint a településrendezési terv sajátos szabályokat állapíthat meg, megengedheti építmények elhelyezését építési övezetben vagy övezetben, továbbá ha elsődlegesen nem e rendelet, hanem a településrendezési terv előírásait kell alkalmazni.
(3) E rendelettől a településrendezési terv csak akkor térhet el, ha erre e rendelet lehetőséget biztosít és ha részletes indokolással alátámasztott, az eltérési igénnyel megegyező záró szakmai véleményt állít ki az állami főépítész, amely az állam részéről kártalanítási kötelezettséget nem keletkeztet.
(4) Az állami főépítész a (3) bekezdés szerinti záró véleményt akkor állítja ki az eltérésről, ha
a) az a kialakult állapot miatt szükséges és közérdeket nem sért,
b) az e rendeletben foglaltaktól való eltérés különleges településrendezési okok miatt indokolt,
c) az e rendeletben foglaltaktól való eltérés műemlékvédelmi okok miatt indokolt, vagy
d) az elhelyezhető és tiltott rendeltetések tekintetében teljesülnek a 14. § (4) bekezdésében foglaltak.

A felmentés az alábbi övezetekben szüksége

		TÉKA	Településterv
Eltérések	Lf-4	min. telekméret 900m^2	min. telekméret 800m^2
	Lf-5	min. telekméret 900m^2	min. telekméret 500m^2
	Lf-6	min. telekméret 900m^2	min. telekméret 800m^2
	Üh-2	min. telekméret 600m^2	min. telekméret 350m^2

Csánig község területén az Lf-4, Lf-5, Lf-6 és Üh-2 övezetekben az eltérés indokolt, mivel az

- **Lf-4 övezet esetében a területen jellemzően kis méretű telkek találhatóak 350-850 m².**
- **Lf-5 övezetben jellemzően 1100-2000m² es telkek találhatóak melyek 2 utcafronttal is rendelkeznek, így a telkek megosztása indokolt lehet a jövőben.**
- **Lf-6 övezetben szintén a két oldali telekalakításokat elősegítő céllal szükséges a kisebb kialakítható telekméret.**
- **Üh-2 övezetben jellemzően 350 m2-es kialakult telekosztás található így indokolt az eltérés.**

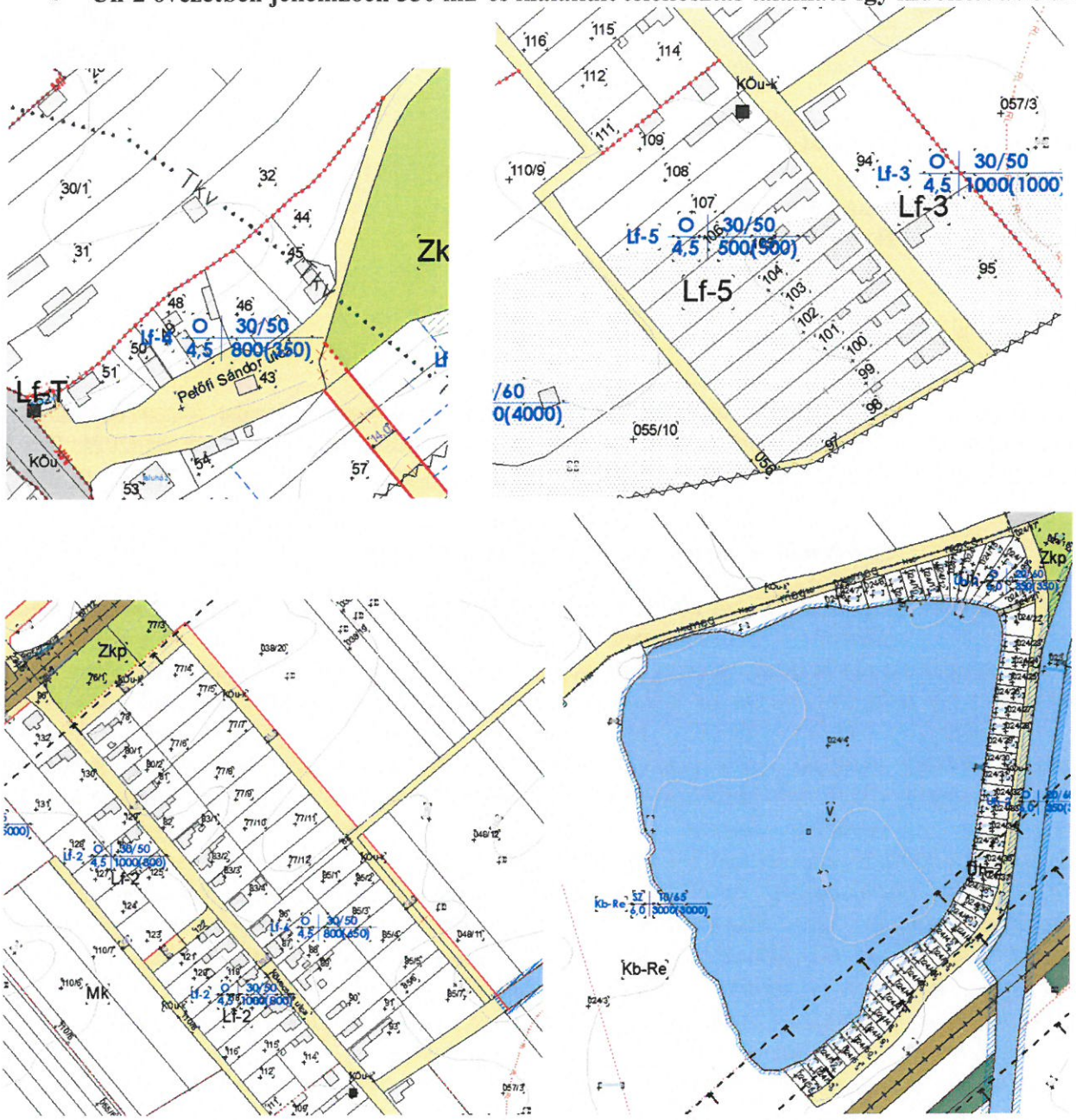

Szabályozási terv részletek

A fentek miatt kérném az eltérés engedélyezését.

Csánig, 2025. június 04.

Patyi Szabolcs
polgármester

Csánig Község Önkormányzata
Csánig

Önkormányzat
Csánig

Jegyzőkönyvi kivonat

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2023. október 30-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

55/2023. (X.30.) számú határozat:

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

- megindítja Csánig Község közigazgatási területére vonatkozó fejlesztési és rendezési terv (együttesen Településterv) készítését,
- elfogadja a főépítész feljegyzésében meghatározott megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat tartalmára vonatkozó előírásokat,
- megállapítja, hogy az új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre
- nem nyilvánít kiemelt fejlesztési területté új beruházási területet

Felelős: Joó Ferenc polgármester
Határidő: azonnal

Répcelak, 2023. november 2.

dr. Kiss Julianna
jegyző

RÉPCELAKI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

FŐÉPÍTÉSZI FELJEGYZÉS
A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK TARTALMÁRÓL ÉS ELKÉSZÍTÉSÉNEK SZÜKSÉGESSÉGÉRŐL

a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021.(VN.15.) Korm. rendelet (továbbiakban új R.) 7. § (7) bekezdés alapján

Csánig község teljes területére készítendő teljes település tervéhez

Tisztelt Képviselő Testület!

Az új R. 7.§. (7) bekezdés a.) pontja alapján a Csánig község teljes területére készítendő teljes településrendezési terv az új R 1, 2 melléklete alapján az alábbiakban határozom meg:

A megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeit az új R. 1 mellékletének előírásai szerint teljeskörűen szükséges elvégezni.

Az alátámasztó javalat tartalmi követelményeit az új R. 2 mellékletének előírásai szerint teljeskörűen szükséges elvégezni.

A vizsgálati és javaslati munkarészek összevonhatók, átcsoportosíthatók.

A feljegyzésben szereplő tartalom a tervezés során a tervező által a feljegyzés módosítása nélkül kiegészíthető.

Sopron, 2023. október 30.

Tokodi Zoltán
okleveles építészmérnök
Csánig község megbízott főépítésze

Önkormányzat
Csánig

Jegyzőkönyvi kivonat

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2025. január 27-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

11/2025. (I.27.) számú határozat:
Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy a készülő településterveket már a TÉKA előírásainak megfelelően készítteti el és fogadja el, és a TÉR-HÁLÓ Terra Kft-vel kötött vállalkozási szerződést ennek megfelelően kívánja módosítani.

Felelős: Patyi Szabolcs polgármester
dr. Kiss Julianna jegyző
Határidő: azonnal

Répcelak, 2025. január 29.

dr. Kiss Julianna
jegyző

Csánig Településterv Szabályozási terv M 1:2 000

Lf-2 | O 4,5 | 30/50 1000(800) | 0,5

Övezet jele | Beépítési mód / Építetmagasság (m) | Max. beépítési %/min. zöldfelület % / kialakítható telek legkisebb mérete m² (beépíthető telek legkisebb mérete m²) | szintterület mutató

I. SZABÁLYOZÁSI ALAPELEM

- szabályozási vonal
- építés övezeti határ
- KÖu — közúti közlekedési terület
- KÖu-k — kiszolgáló út
- KÖzm — közműelhelyezési terület
- KÖk — egyéb közlekedési terület
- Zkp — közpark zöldterület
- Ev — védelmi célú erdőterület
- Ee — egyéb erdőterület
- V — vízgazdálkodási terület

Beépítésre szánt területek

- Lf — Falusias lakóterület
- Lf-T — Falusias lakóterület(temporer)
- Üh — Hétvégiházas üdülőterület
- K-mű — Különleges mezőgazdasági üzemi terület

Beépítésre nem szánt területek

- Kb-T — temető területe
- Kb-Sp — különleges sportolási célú terület
- Kb-Re — különleges rekreációs célú terület
- Má — Általános mezőgazdasági terület
- Mt — Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
- Mk — Kertes mezőgazdasági terület
- Tk — Természetközeli terület
- XX — mintaforrás
- kötelező megközelítő jel
- javasolt megközelítő jel

II. SZABÁLYOZÁSI ELEM

- építési hely
- javasolt átkelőhely
- telken belül zöldfelületként megtartandó területsáv (kötelező / javasolt)

III. MÁS JOGSZABÁLYBÓL KÖVETKEZŐ SZABÁLYOZÁSI ELEM

III.1. ORSZÁGOS MŰV.ÉRTÉKVÉDELEM

- M — műemlék
- MK — műemlék környezet
- rh — nyilvántartott régészeti lelőhely

III.2. HELYI MŰV.ÉRTÉKVÉDELEM

- helyi védett egyedi érték

III.3. ORSZÁGOS TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

- ökológiai hálózat - magterülete
- ökológiai hálózat - ökológiai folyosója
- ökológiai hálózat - pufferterülete
- tájképvédelmi terület
- Natura 2000 SCI terület

IV. KORLÁTOZÁSOK ÉS VÉDELMEK

IV.1. A VÍZBÁZIS VÉDELMÉT SZOLGÁLÓ VÍZBÁZIS-, A TERMÉSZETI CSAPÁSOK ELLENI VÉDELEMRE, A KATASZTRÓFAVÉDELEMRE, VALAMINT A HONVÉDELEM ÉS A KATONAI CÉLÚ TERÜLETEKRE VONATKOZÓ KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK

- felszín víz part sáv (p.:5 méter)
- lakott és szórvány víz által veszélyeztetett terület
- árvízvédelmi töltés

IV.2. VÉDŐTERÜLETEK, VÉDŐTÁVOLSÁGOK, VÉDŐSÁVOK

- villamos energia átvitel hálózat (400kV feszültségszintre) (meglévő / tervezett)
- védőterület, védőtávolság, védősáv, biztonsági övezet

VII. EGYÉB RAJZI ELEM

- közlekedési útvonal(kiválasztás (meglévő))

../2025. (...) számú rendelet 1. melléklete

Rajz megnevezése: Szabályozási terv | Dátum: 2025. július

Megrendelő: Csánig Község Önkormányzata, 9454 Csánig, Petőfi Sándor u. 2. | Munkaszám: TH-23-02-06

Munka megnevezése: Csánig Településterv | Rajzszám: SZ-1

Felelős tervező: Németh Géza É1-09/0003/04 | Munkatárs: Lejtnár Attila É1-09/0003/04 | Munkatárs: Szabó Attila szerkesztő

TÉR-HÁLÓ — ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ, ÉPÍTŐIPARI SZOLGÁLTATÓ ÉS KERESKEDELMI KFT. e-mail:telepulestervelter-halo.hu hsz: 9024 Győr, Bajcsy Zs. Mihály út 17/A Tel.:/Fax:06/96-519-321

Lépték: M 1:2 000

Megjegyzés: Készült az Nemzeti Kataszteri Program Nonprofit Kft.-vel kötött szerződés alapján szolgáltatott 2015.01.01.-én hatályos Alapfelmérés-térképi Állapot, Földrészlet adatbázis felhasználásával.

Vezetői tervező: Szakács Levente É1-09/0003/07

Közlekedéstervező: Bogár Zsolt É1-09/0002

Energia és Közlekedési tervező: Horváth Ervin É1-19-0031 FV1-18-0033

Tájrendezési tervező: Szűcs Gábor Ng.: 1/2021 TT-0-0001

Készült: 2025. július

Újra Véleményezés

www.ter-halo.hu; www.ter-halo.hu; www.ter-halo.hu; www.ter-halo.hu; www.ter-halo.hu; www.ter-halo.hu; www.ter-halo.hu

2. melléklet a .../2025. (.....) önkormányzati rendelethez

Az építési övezetek, övezetek telekalakítási és beépítési szabályainak táblázata

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
1	Övezeti jel / kód	beépítés módja	**a telek**																**az épület megengedett**							**a telek**
			kialakítható legkisebb / legnagyobb					beépíthető legkisebb			megengedett								legkisebb / legnagyobb						legmagasabb pontja	közműellátási mértéke és módja
											legnagyobb						legkisebb									
			területe		szélessége		mélysége	területe	szélessége	mélysége	beépítettsége				szintterületi mutatója		zöldfelületi aránya		épület magassága		homlokzat magassága		párkány-magassága			
			min. (és / vagy max.*)								terepszint alatt		terepszint felett						min. és / vagy max.							
			m^2		m		m	m^2	m	m	%		%		m^2 / m^2		*Ém*		m		m		m		*m*	*közművesítettség*
			min.	max.	min.	max.													min.	max.	min.	max.	min.	max.		
			Tt_min	*Tt_max*	*Tsz_min*	*Tsz_max*	*Tm*	*Tt_b*	*Tsz_b*	*Tm.b*	*B_ta*	*B_ta**	*B_tf*	*B_tf**	*SZtm*	*SZtm**	*Z_min*	*Zmin**	*Ém*		*Hm*		*Pm*		*Élp*	*Km*
2	Lf-1	O	1000					600			30		30				50						3	6	10,5	részleges
3	Lf-2	O	1000					800			30		30				50						3	6	10,5	részleges
4	Lf-3	O	1000					1000			30		30				50						3	6	10,5	részleges
5	Lf-4	O	800*					350			30		30				50						3	6	10,5	részleges
6	Lf-5	O	800*					650			30		30				50						3	6	10,5	részleges
7	Lf-T	K	K					K			K		K				K						K	K	K	részleges
8	Üh-1	SZ	4 000					4 000			20		20				60						3	6	10,5	részleges
9	Üh-2	O	350*					350			20		20				60						3	6	10,5	részleges
10	K-mü-1	SZ	10 000					10 000			30		30				50						3	6	10,5	részleges
11	Köu	SZ	-					-			0		2				5						3	6	10,5	részleges
12	Köu-K	SZ	-					-			0		2				0						3	6	10,5	részleges
13	Köe	SZ	-					-			0		2				0						3	6	10,5	részleges
14	Közm	SZ	-					-			0		2				0						3	6	10,5	részleges
15	Zkp	SZ	500					500			3		3				70						3	6	10,5	hiányos
16	Ev	SZ	-					-			0,2		0,2				-						-	-	-	hiányos
17	Ee	SZ	-					10 000			0,5		0,5				-						3	7	12	hiányos
18	Mk	O	-					720			10		10				80						2	6	10,5	hiányos
19	Má	SZ	-					10 000			3		3				90						3	12	17	hiányos
20	Mt	SZ	-					10 000			3		3				90						-	4,5	-	hiányos
21	V	SZ	-					-			-		3				-						-	4,5	-	hiányos
22	Tk	SZ	-					-			-		0				-						-	-	-	-
23	Kb-T	SZ	5 000					5 000			10		10				80						3	7,5	12	hiányos
24	Kb-Sp	SZ	5 000					5 000			10		10				65						3	7,5	12	hiányos
25	Kb-Re	SZ	3 000					3 000			10		10				65						3	6	10,5	hiányos
26	K - kialakult																									
27	- az övezetben nem értelmezhető																									
28	* TÉKA alóli felmentés																									

3 melléklet a .../2025. (...) Önk. rendelethez

Az egyes telkekhez, övezetekhez, illetve építési övezetekhez tartozó biológiai aktivitásérték fenntartására vonatkozó zöldfelületi követelmények

A biológiai aktivitásérték (BIA érték) fenntartásához igénybe vett területek

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1		**Új beépítésre szánt terület**					**BIA érték fenntartását szolgáló terület**					**Pótlás utáni BIA érték egyenleg**
2		**kijelöléssel érintett ingaltan(ok)**	**mérete**	**kijelölés előtti általános használata**	**kijelölés utáni általános használata**	**kijelölés utáni BIA érték egyenlege**	**ingatlanja(i)**	**mérete**	**átsorolás előtti általános használata**	**átsorolás utáni általános használata**	**átsorolás utáni BIA érték egyenlege**	
3		*(hrsz)*	*(ha)*	*(általános használat rövidítése)*	*(általános használat rövidítése)*	*(BIA számított értke)*	*(hrsz)*	*(ha)*	*(általános használat rövidítése)*	*(általános használat rövidítése)*	*(BIA számított értke)*	*(BIA számított értkének egyenlege)*
4	*.../.... (...) önk. rendelettel elfogadott helyi építési szabályzat*											
5	1.											
6	2.											
7	3.											
8	4.											
9	5.											
10	**Az új beépítésre szánt területek BIA érték egyenlege***											
11	**A település kiinduló BIA értéke a további tervezéshez**											

*Az egyenleg nem azonos a teljes település közigazgatási területére számított BIA érték egyenleggel. A számítás csak az új beépítésre szánt területek vonatkozásában tartja nyilván a BIA érték egyenleget.

A BIA érték változását a fenti táblázat szemlélteti, azonban tekintettel arra, hogy új településterv készül, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) 18.§ (3) bekezdésére figyelemmel a fenti érték nem használható fel későbbi módosítások során, tehát a keletkező növekmény értéke 0

4.melléklet a .../2025. (.....) önkormányzati rendelethez

Az alkalmazott sajátos jogi intézmények

	A	B	C	D	E
1	Sajátos jogintézmény típusa	Elrendelő önkormányzati döntés száma	A sajátos jogintézménnyel érintett telek helyrajzi száma vagy területének egyéb meghatározása	A sajátos jogintézmény időbeli hatálya	A sajátos jogintézményhez kapcsolódó helyi építési szabaályzatban meghatározott követelmények hivatkozása
2	Elővásárlási jog		-		
3	Kisajátítás		-		
4	Helyi közút céljára történő lejegyzés		-		
5	Helyi közpark céljára történő lejegyzés		-		
6	Településrendezési kötelezés Beültetési kötelezettség*		-		
7	Településrendezési kötelezés Kötelező fásítás**		-		

5. melléklet az .../2025. (....) önkormányzati rendelethez

Helyi egyedi védelem alatt álló művi értékek kimutatása

	A	B	C
1	**Megnevezés**	**Cím**	**Hrsz**
2	Lakóház	Malom utca 1.	2
3	Lakóház	Fő utca 48.	1/3
4	Lakóház	Fő utca 53.	216
5	Lakóház	Fő utca 35.	181
6	Evangélikus iskola	Fő utca 29.	178/1
7	Lakóház	Fő utca.23.	173
8	Pajta	Fő utca.22.	31
9	Harangok	Fő utca	53
10	Evangélikus imaház	Fő utca	52
11	Emlékmű	Petőfi utca	53
12	volt Malom	Malom utca	224/1
13	Lakóház	Kövecses utca 33.	108

6.melléklet a …/2025. (…..) önkormányzati rendelethez

ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGI OBJEKTUM ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLATI ADATLAP

ÖRÖKSÉGI ELEM / OBJEKTUM:	**SZÁMA:** /
TELEPÜLÉS:	**TELEPÜLÉSRÉSZ:**
UTCA, HÁZSZÁM:	**HRSZ.:**
JELLEMZŐ DATÁLÁS:	**DATÁLÁS FORRÁSA:**
VÉDELMET MEGALAPOZÓ ÉRTÉK	
ÉRTÉKES RÉSZLETEK / ÉRTÉKELÉS:	
VÉDETT ÉRTÉKHEZ FŰZŐDŐ KORLÁTOZÁSOK:	
MEGJEGYZÉS / VÉDETT ÉRTÉKKEL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK / HELYREÁLLÍTÁSI JAVASLATOK:	

2. melléklet a …/2024. (…..) önkormányzati rendelethez

ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGI OBJEKTUM ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLATI ADATLAP

HELYI VÉDELEM MÉRTÉKE:	**FÉNYKÉP / ALAPRAJZI VÁZLAT:**
DÁTUM:	

A településképi szempontból meghatározó és egyéb településképi szempontból nem meghatározó területek lehatárolása
M 1:10 000

- településképi és településszerkezeti szempontból meghatározó, falusias településrész
- településképi és településszerkezeti szempontból meghatározó, üdülő településrész
- településképi és településszerkezeti szempontból meghatározó, községi zöldfelületek
- táj- és természetvédelmi területek
- településképi és településszerkezeti szempontból nem meghatározó, mezőgazdasági üzemi terület
- településképi és településszerkezeti szempontból nem meghatározó, egyéb beépítésre nem szánt területek

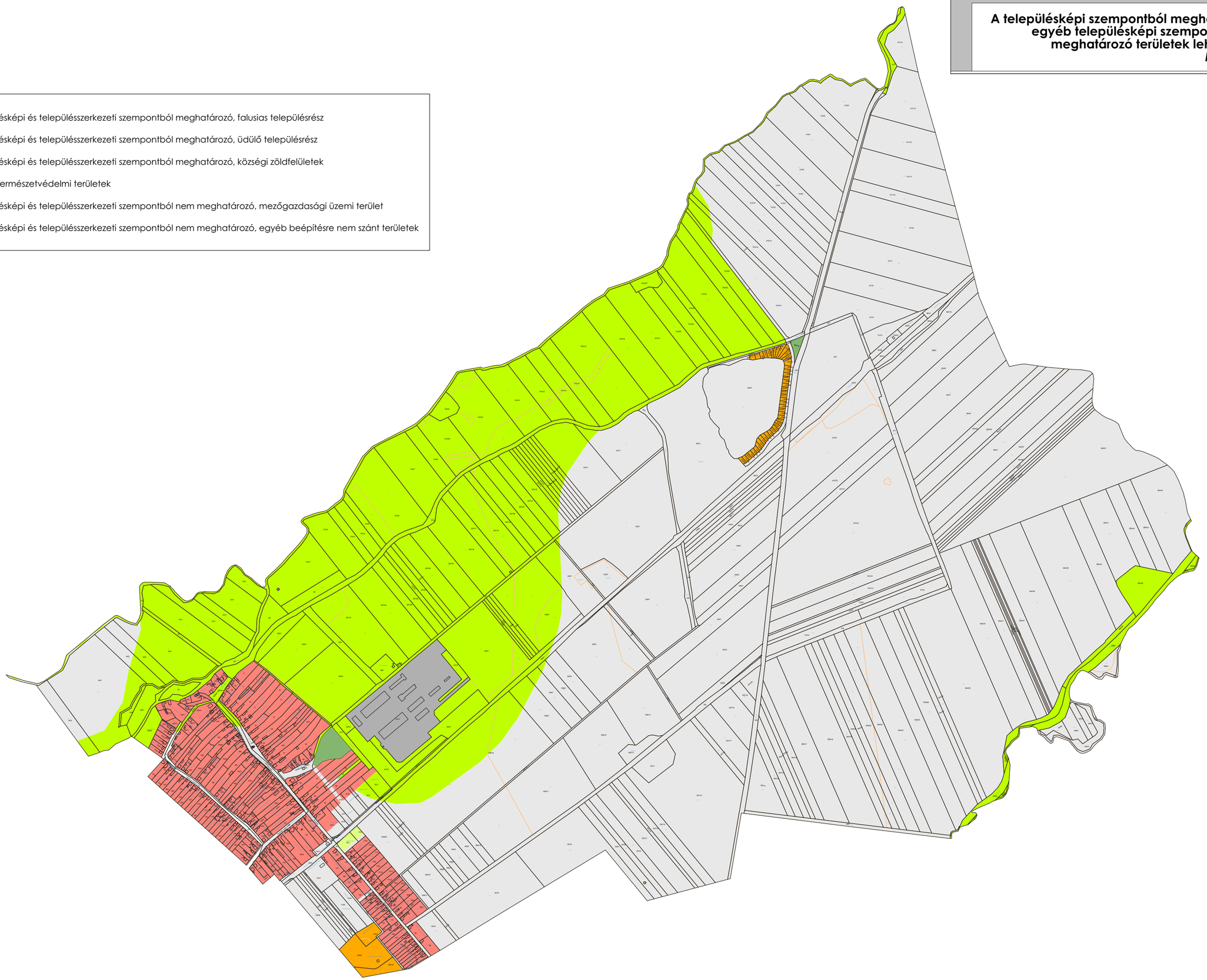

8. melléklet a …/2025. (….) önkormányzati rendelethez

	KÉRELEM
	településképi szakmai konzultációhoz
Beérkezés dátuma:	Iktatószám:
Átvevő neve:	
Konzultáció időpontja:	

Kérelmező tölti ki!	
1. Kérelmező adatai:	Tervező adatai: (amennyiben releváns)
Név:	Név:
Lakcím vagy székhely:	**Tervezői jogosultság száma:**
Levelezési cím (amennyiben előzőtől eltér):	Levelezési cím:
Kapcsolattartó:	**Tervező szervezet:**
e-mail cím:	**e-mail cím:**
2. Szakmai konzultáció tárgya: (A tervezett tevékenység rövid leírása)	
3. Az érintett ingatlan adatai:	
címe:	helyrajzi szám:
Alulírott 1. pont szerinti Kérelmező.a 3. pontban megjelölt ingatlanon, a 2. pont szerinti tárgyban kérelmezem a településképi szakmai konzultáció biztosítását. Kelt: Nick, ... év..... hónap.....nap ..... Kérelmező aláírása	

9. melléklet a …/2025. (…..) önkormányzati rendelethez

	BEJELENTÉSI KÉRELEM településképi bejelentési eljárás lefolytatásához
Beérkezés dátuma:	Iktatószám:
Átvevő neve:	

Kérelmező tölti ki!	
1. Bejelentő /építtető) adatai:	Tervező adatai:
Név:	Név:
Lakcím vagy székhely:	Tervezői jogosultság száma:
Levelezési cím (amennyiben előzőtől eltér):	Levelezési cím:
Kapcsolattartó :	Tervező szervezet:
e-mail cím:	mobil:
2. Bejelentés tárgya: (A megfelelő aláhúzandó)	
építési tevékenység / rendeltetés vagy rendeltetés számának megváltoztatása	
A tervezett. tevékenység rövid leírása:	
Korábbi településképi védelmi szakmai konzultáció	
3. Az érintett ingatlan címe: helyrajzi száma:	
4. Tevékenység megvalósításának Tervezett időtartama: .....év ..... hó .....nap - ..... év..... hó..... nap	
5. Mellékelt dokumentáció tartalma:	2 példány szükséges
műszaki leírás:	
helyszínrajz:	
alaprajz/ok):	
homlokzat/ok):	
helyszínre illesztett látványterv:	
tulajdonosi hozzájárulás / társasházi hozzájárulás:	
egyéb (p1, kertészeti munkarészek stb.):	

Alulírott 1.pont szerinti Építtető, a 3. pontban megjelölt ingatlanon, a 2. pont szerinti tevékenység megvalósítására vonatkozóan, a 4. pontban megjelölt időtartamra kérelmezem a településképi bejelentési eljárás lefolytatását.

Kelt:..... év ..... hónap .....nap

Építtető aláírása

ATEVÉKENYSÉGIGAZOLÁSA

Jogszerű hallgatás

Tudomásul vesz Kikötéssel

feltétel nélkül

tudomásul vesz

feltétel a kiadott településképi határozatban

Megtilt és figyelmeztet

Indokolása a kiadott településképi tiltó határozatban

Csánig, ... év..... hónap .....nap

PH.

polgármester

CSÁNIG

Fejlesztési terv

TH-23-02-06

2025. július

Újra, újra véleményezés

Felelős tervező:	Németh Géza TT-1 08/0065	
Munkatárs:	Leitner Attila É-3 08-0386	
Munkatárs:	Szabó Attila szerkesztő	
Régészeti szakértő	Losonczi Máté régészeti szakértői szám: 21-0513	
Közlekedéstervező:	Bogár Zsolt Tkö 08-0102	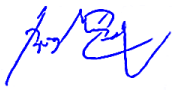
Közműtervező:	Horváth Ervin TE-T 18-0033 TV-T 18-0033	
Hírközlési szaktervező:	Szakács Levente EN-VI, TE, TH 08-01371	
Tájrendezési tervező:	Szűcs Gábor TK/1 19 0458, SZTjV-031	

TARTALOMJEGYZÉK

1 JÖVŐKÉP 4

2 STARTÉGIA 5

A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA 5

AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMÉRE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE 6

3 CSELEKVÉSI PROGRAM 6

4 FEJLESZTÉSI TERVLAP ÉS FEJLESZTÉSI AKCIÓTERÜLETEK 8

5 MONITORING 8

CSÁNIG FEJLESZTÉSI TERVÉNEK ELFOGADÁSÁRÓL 10

BEVEZETÉS

A fejlesztési terv középtávon (10-15 évre) meghatározza a település fejlesztésének főbb irányait, a gazdasági, társadalmi és környezeti célkitűzések rögzítése és összehangolása alapján.

Csánig jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településfejlesztési koncepcióval és településrendezési tervvel sem, mivel az önkormányzat 2019-ben hatályon kívül helyezte.

A fejlesztési terven a megyei településrendezési terv szerinti területfelhasználási kategóriákat vettük alapul, és úgy határoztuk meg a tervezett területfelhasználásokat.

Magyarország Kormánya 2021-ben rendeletet alkotott a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (419/2021. (VII. 15.) számú Kormány Rendelet).

A településre ható külső tényezők változása:

- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák
- megváltozott a gazdasági környezet
- megváltozott a jogszabályi környezet, amelyben a településeknek működniük kell
- előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőségű szempontok, mint pl. az energiahatékonyság, a környezetvédelem, természetvédelem, a fenntarthatóság, az innováció kérdése,
- megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció, melynek hatására területi és ágazati szintű tervezési munkák, területi/térségi koncepciók és stratégiák készültek el.

A település fejlődését befolyásoló belső tényezők változása:

- módosultak a település társadalmi (demográfiai), gazdasági folyamatai,
- jelentősen megváltoztak az önkormányzat feladat- és hatáskörei (intézményfenntartás, köznevelés, közművelődés stb.)
- rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, az eddigi fejlesztések eredményei.

1 JÖVŐKÉP

Csánig Vas megye északkeleti részén a kapuvári síkon helyezkedik el, Győr-Moson-Sopron megye határánál. Közigazgatási területével határos települések: Répcelak, Dénesfa, Beled, Rábakecöl. A falut folyó vizek határolják a Répce, a Répce-árapasztó, a Kőris patak, valamint a Kis-Rába. Közúton Répcelak felől közelíthető meg, míg vasúton két felől is: a Csánig, illetve a Dénesfa megállóval. A település neve valószínűleg személynévből származik.

Csánig lakosságának száma 340 fő, részben katolikus, de többségében evangélikus vallású. Csánigról az 1220-as évektől találhatók feljegyzések.

Településképet meghatározó épületek: Katolikus templom, amely a XIII. században épült, Evangélikus imaház, Evangélikus iskola, Faluház, Hősi emlékmű, Könyvtár és sportpálya, amelyek a közelmúltban felújításra kerültek. Újonnan kialakított a Szabadidő park piknikező hellyel.
Az utcák, terek rendezettek, virágosítottak. Sportpálya, szabadidő és millenniumi park, valamint játszótér áll rendelkezésre a kikapcsolódni vágyóknak. Utcákon a virágokkal díszített útbaigazító táblák segítik az ide látogatókat. A horgászoknak és pihenni vágyóknak két horgásztó biztosít kellemes kikapcsolódást.

A település értékeinek hordozói: a telkek és utcák hálózata; a beépített lakóterületek és a nagy zöldterületek; a lakóházak külső-belső formája, a felhasznált építőanyagok, díszítések; a természeti táj és az ember alkotta világ mind-mind Csánig egyedi ismertetőjegyei.

A fejlesztési terv elsődleges feladata ezeknek az értékeknek a megőrzése, fejlesztése.

A település képe és infrastruktúrája egy nyugodt, rendezett és tiszta településé, ahol jó az életminőség, tiszta a levegő és alacsony a légszennyezés. A közösségi terek és zöldterületek mind funkciójukban, mind területükben gazdagok.

Ennek érdekében a település célja az arányos és visszafogott, fenntartható fejlődés megvalósítása: a népességszám kismértékű növekedése, a turisztikai szolgáltatások szélesítése, a közszolgáltatások fejlesztése, a vonzó településkép fejlesztése és megőrzése.

2 STARTÉGIA

Csánig átfogó fejlesztését szolgáló stratégia meghatározása

Csánig meghatározó fejlesztési iránya a település arányos és visszafogott, fenntartható fejlődése, vonzó településképpel, a táj és természetvédelem szem előtt tartásával.
Az országos- és terület fejlesztési dokumentumok alapján a következő összefüggéseket lehet rögzíteni:

- infrastruktúrális fejlesztések esetében: az országos nyomvonalas létesítmények esetében a Csorna-Szombathely vasúti fővonal második vágányának kiépítése érinti a települést
- a térségi ivóvíz ellátás minőségi javítását célzó program érinti a települést (vas- és mangántalanítás)
- a Répce árvízvédelmi készültségének emelése a regionális vízügyi programok keretében hatással lehet a településre
- a mezőgazdasági tájhasználat fenntartásának céljai megjelennek az országos területrendezési elvekben, párhuzamosan végrehajtható feladatokkal a településre nézve

A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A településfejlesztési terv a megalapozó vizsgálattal együtt készül. A tervezés első fázisában – 2023. nyarán – készül a „megalapozó vizsgálat” a 419/2021. (VII. 15.) Korm. Rendelet által előírt tartalmi követelményeknek megfelelően – a rendelkezésre álló statisztikai adatok feldolgozásával – így az valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti adatot tartalmaz, amely a településrendezési eszközök elkészítéséhez szükséges.

Részcélok és a beavatkozások területei

A Gazdasági programban az Önkormányzat az alábbi fejlesztési elképzeléseket fogalmazta meg:

2025-2029-es évekre vonatkozó rövid távú fejlesztési elképzelések:

- kommunális eszközök beszerzése, lehetőség szerint pályázati forrásból,
- civil összefogás fellendítése,
- a lakossággal való szoros együttműködés

2025-2029-es évekre vonatkozó közép távú fejlesztési elképzelések:

- Rákóczi és Malom utcák útburkolatának felújítása,
- járdák felújítása,
- Vasút- és Kossuth u. között járda kialakítása,
- Faluházban fűtéskorszerűsítése,
- játszótéri eszközökpark bővítése,

2025-2029-es évekre vonatkozó hosszú távú fejlesztési elképzelések:

- szennyvízhálózat megvalósítása,
- foci pályán vizesblokk kialakítása

Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Társadalom

A települési kultúra, a szabadidő minőségi, értékteremtő hatásaira építve aktív és egészséges helyi közösség alakuljon ki. A településen belüli társadalmi különbségek a tolerálható mértéken belül maradjanak, a helyi társadalmi problémák kezelhető mértékűek legyenek.

Gazdaság, mezőgazdaság

A munkanélküliség szintje a településen országos viszonylatban kedvező, de ezt a kedvező helyzetet a környező települések munkahelykínálat termeti meg. A település nem saját gazdasági potenciáljának köszönhetően érte el az alacsony munkanélküliséget.

A település és környéke kiváló adottságokkal rendelkezik. A gazdag történelmi örökség, a földrajzi helyzet olyan vonzerőt jelentenek, amelyek alkalmasak lehetnek a turizmus felfejlesztésére is. Ennek eszközei lehetnek:

- települések közötti kölcsönös turisztikai együttműködés elindítása
- a kapcsolódó településközi közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- a helyi kulturális események vonzerejének, egyediségének növelése
- falusi vendéglátás felfejlesztése
- helyi termékek kínálat

A gazdaság fejlesztéséhez gyakran nem csak a költséges beruházások, hanem az emberi erőforrások fejlesztését célzó, ún. „soft” programok is nagymértékben hozzájárulhatnak. Ilyenek például a munkaerőpiacra való eljutás elősegítését támogató programok.

Épített környezet

Az épített környezet színvonala magas színvonalú legyen. A település óvja meg építészeti örökségét, és segítse elő, hogy az a kortárs építészet eszközeivel gazdagodhasson. Csánig folyamatosan újítsa meg és tartsa jó karban közterületeit, növelje azok attraktivitását.

Műszaki infrastruktúra

A közösségi és egyéni közlekedés feltételeinek folyamatos javítása mellett jelentősen csökkenjen az ezek működtetéséhez felhasznált energia mennyisége, és azon belül növekedjen a megújuló energiaforrások aránya. A településen legyen biztosított a teljes körű közműellátás.

3 CSELEKVÉSI PROGRAM

Településfejlesztés, energiatakarékos területfelhasználás

A fenntartható fejlődés szempontjából nyilvánvalóan kedvező, ha a település beépítése alacsonyan intenzív, megfelelő sűrűségű, minél kisebb területet foglal el, minél több a természeti környezet, minél kevesebb az épített terület. Ez esetben a település működése is nyilvánvalóan gazdaságosabb, a környező értékes mezőgazdasági területek hozzájárulnak a település gazdaságának kiegyensúlyozottságához, a megkímélt természeti terület lehetőséget biztosít a

település lakói számára a rekreációhoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A termőfölddel való takarékos gazdálkodás Csánig térségében kiemelt fontosságú.

Az energiatakarékos területhasználat tekintetében nagy lépést tesz meg a település azzal, hogy a fejlesztési terv tartalmazza a települést körülvevő értékes mezőgazdasági területek és vízparti területek védelmét a környező erdőterületek érintetlenségét.

A fejlesztési terv megadja a településrendezési terv irányát azzal, hogy nem jelöl ki indokolatlanul nagy beépítésre szánt területeket, mind gazdasági, mind lakóterületek formájában. A település a jövőben is törekszik arra, hogy a készülő rendezési terv csak a szükséges mértékben tegyen javaslatot újabb területek belterületbe vonására, beépítésére. A felülvizsgálat során rendezési tervi szándék a beépítésre szánt területek növekedésének reális mértékben való meghatározása.

Vonzó településkép fenntartása és fejlesztése (épített és települési környezet, infrastruktúra)

Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására.

Fejlesztési elképzelések, feladatok:

- A település természeti és kulturális értékeinek megbecsülése, megőrzése, közterületek növényzetének bővítése.
- Egységes falukép megóvása az Arculati Kézikönyv előírásainak figyelembevételével.
- Utak, járdák, vízelvezető és szikkasztó árkok anyagi lehetőségeinknek megfelelően történő folyamatos felújítása, karbantartása.
- A település belterületén lévő zöldterületek karbantartása

Természeti környezet és a környezet védelme

A település egyik legkedvezőbb adottsága a szép fekvése. Ezt az adottságot továbbra is meg kell őrizni.

Meg kell őrizni a természetközeli zöldfelületeket ill. fejleszteni kell a településen található parkot, fasorokat.

A természeti környezet védelmével kell biztosítani a kiváló természeti adottságok megtartását, a lehetséges környezeti problémák megelőzését, a táj és településkép védelmét és fejlesztését.

Népszerűsíteni kell a településen az alacsony energiaigényű épületeket.

Energiatakarékosság, energiatudatosság

Fontos feladat a középületek energia-hatékony felújítása. A középületekben szorgalmazni kell a megújuló energiaforrásokat használó rendszerek kiépítését.

A fejlesztési terv tartalmazza a települést körülvevő értékes mezőgazdasági területek és vízparti területek védelmét a környező erdőterületek érintetlenségét.

A fejlesztési terv megadja a településrendezési terv irányát azzal, hogy nem jelöl ki indokolatlanul nagy beépítésre szánt területeket, mind gazdasági, mind lakóterületek formájában. A település a jövőben is törekszik arra, hogy a készülő rendezési terv csak a szükséges mértékben tegyen javaslatot újabb területek belterületbe vonására, beépítésére. A terv készítése során rendezési tervi szándék a beépítésre szánt területek növekedésének reális mértékben való meghatározása.

A fejlesztések területi vonatkozásai az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- a korábbi (hatályon kívül helyezett) településrendezési tervben szereplő lakóterületek, lakóterületi fejlesztések, aktualizálása, igény szerinti módosítása, átalakítása, esetleges elvetése
- üdülőházas területek kijelölése
- az egyes területek, településrészek valós használatnak megfelelő területfelhasználásba való besorolása

Élhető, vonzó lakókörnyezet megteremtése, épített környezet színvonalának emelése

- új lakóterületek kialakítása már meglévő belterületen a közpark és a vasút között
- lakóterületek mértéktartó kijelölése (a fentartható településfejlesztést szem előtt tartásával!)

Szolgáltatások fejlesztése, társadalom elégedettségének növelése

- Répce folyó turisztikai hasznosítása
- zöldterületek minőségi és területi fejlesztése
- turizmus fejlesztése

A fentieken túlmenően Csánig település rövid- és középtávú közlekedési tervei:

- az önkormányzati fenntartásban lévő úthálózat minőségének javítása
- a települési közterületek minőségének javítás (járdák, díszburkolatok)

Fontosabb tervezett közműfejlesztések:

- szennyvízhálózat kiépítése
- közterületek átépülése, fejlesztése
- közvilágítás fejlesztése
- csapadékvíz-elvezetés fejlesztése

4 FEJLESZTÉSI TERVLAP ÉS FEJLESZTÉSI AKCIÓTERÜLETEK

Fejlesztési tervlap külön dokumentálva.

Fejlesztési akcióterületek a tervlap szerint

5 MONITORING

A településfejlesztés tervben foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a település érdeke.

A nyomon követés, monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben és a megfelelő eszközökkel történjenek.

Ehhez kapcsolódó feladatok:

- Adatgyűjtés és értékelés; a fejlesztési elképzelések esetleges módosítása.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.

- Évenként megvizsgálni, hogy milyen lépések történtek a célkitűzések elérése érdekében. Eltérés esetén be kell avatkozni, módosítani kell az intézkedéseket.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit.
- A fejlesztési terv teljes felülvizsgálata, aktualizálása időnként szükséges, az elkészült felmérések, a legfrissebb statisztikai adatok, újabb információk, illetve a megvalósulási folyamatokból levonható következtetések alapján.
- A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a társadalmasítás folyamán a polgármester évente beszámolót tart.

Csánig Község Önkormányzat Képviselő-testületének
…/2025. (...) számú határozata
CSÁNIG FEJLESZTÉSI TERVÉNEK ELFOGADÁSÁRÓL

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontja és a 2023. évi C. törvény 225. § (8) bekezdés 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján, Csánig Község Önkormányzat Képviselő-testülete a TH-23-02-06 munkaszámú Fejlesztési tervet, valamint annak mellékleteit jóváhagyja.

E határozat mellékletei:
1. melléklet: Csánig településfejlesztési tervének szöveges munkarészei
2. melléklet: Csánig településfejlesztési tervlap (Ft-1)

Felelős: Joó Ferenc polgármester
Határidő: azonnal

Répcelak, 2025. …...

dr. Kiss Julianna
jegyző

Csánig Településterv Fejlesztési terv M 1:2 000

Jelmagyarázat

Meglévő

- Lf, Lf-T — Falusias lakóterület, Falusias lakóterület(templom)
- Üh — Hétvégiházas üdülőterület
- K-Mü — Különleges mezőgazdasági üzemi terület
- Kb-Sp — Különleges beépítésre nem szánt - sportolási célú terület
- Kb-T — Különleges beépítésre nem szánt - temető terület
- Kb-Re — Különleges beépítésre nem szánt - rekreációs terület
- Zkp — Közpark zöldterület
- V — Vízgazdálkodási területek
- Tk — Természetközeli területek
- Ev — Védelmi erdőterület
- Ee — Egyéb erdőterület
- Má — Általános mezőgazdasági terület
- Mt — Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
- Mk — Kertes mezőgazdasági terület
- közúti és közmű terület
- egyéb közlekedési terület (vasút)
- villamos energia átviteli hálózat (400kV feszültségszinttel)
- bányatelek
- fakadó és szivárgó víz által veszélyeztetett terület
- nyilvántartott régészeti lelőhely
- Natura 2000 SCI terület
- ökológiai hálózat - magterülete
- ökológiai hálózat - ökológiai folyosója
- ökológiai hálózat - pufferterülete
- tájképvédelmi terület
- 15m — védőterület, védőtávolság, védősáv, biztonsági övezet
- Erdők övezete (2018. évi CXXXIX. törvény 29.§)
- fejlesztési akcióterületek

OTrT szerinti települési térség területfelhasználási kategóriából mezőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett

OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett

OTrT szerinti települési térség területfelhasználási kategóriából mezőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett

OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett

..... számú határozat melléklete

Rajz megnevezése: Fejlesztési terv — Dátum: 2025. július

Megrendelő: Csánig Község Önkormányzata, 9564 Csánig, Petőfi Sándor u. 2. — Munkaszám: TH-23-02-06

Munka megnevezése: Csánig Településterv — Rajzszám: FI-1

Felelős tervező: Németh Géza, TÉR-HÁLÓ — Munkatárs: Leitner Attila, É-0562/2003 — Munkatárs: Szabó Attila, tájépítész — Lépték: M 1:2 000

TÉR-HÁLÓ

ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ, ÉPÍTŐIPARI SZOLGÁLTATÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
e-mail:telepulestervter-halo.hu hrsz: 9024 Győr, Rábik Mihály út 17/A tel./fax:06/96-519-321

Megjegyzés: Készült a Nemzeti Kataszteri Program Nonprofit Kft.-vel kötött szerződés alapján szolgáltatott 2015.01.01.-én hatályos ingatlannyilvántartási adatokról főmérési alaphálózat felhasználásával.

Ügya Véleményezés

Készítő tervezők:
Szakács Levente, É-v.sz.: É-19-08-0121

Közreműködő tervező:
Bogár Zsolt, TK/I-08-0102

Irányító és Vezető tervező:
Horváth Ervin, É-T-18-0033, TV-T-18-0033

Településtervező tervező:
Szűcs Gábor, TK/T-19-0408, SZTV-031

CSÁNIG

Megalapozó Vizsgálat

TH-23-02-06

2025. július

Újra, újra véleményezés

Felelős tervező:	Németh Géza TT-1 08/0065	
Munkatárs:	Leitner Attila É-3 08-0386	
Munkatárs:	Szabó Attila szerkesztő	
Régészeti szakértő	Losonczi Máté régészeti szakértői szám: 21-0513	
Közlekedéstervező:	Bogár Zsolt Tkö 08-0102	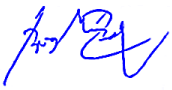
Közműtervező:	Horváth Ervin TE-T 18-0033 TV-T 18-0033	
Hírközlési szaktervező:	Szakács Levente EN-VI, TE, TH 08-01371	
Tájrendezési tervező:	Szűcs Gábor TK/1 19 0458, SZTjV-031	

Tartalomjegyzék

1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KAPCSOLATOK 3

2 A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK 4

2.1. AZ ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ (OFTK) 4
2.2. VAS MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS 8
2.3. VAS MEGYE TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS 16
2.4. VAS VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS 31

3 TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEK 33

3.1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV 33
3.2. VAS VÁRMEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE 41

4 TERVI ELŐZMÉNYEK, ÉRVÉNYES TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS AZOK ÉRVÉNYESÜLÉSE 42

4.1. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS ELHATÁROZÁSOK BEMUTATÁSA 42

5 A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI HELYZETE 43

6 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA, KÖZSZOLGÁLTATÁSOK 50

1.1. FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELEMKÉPESSÉG, ÉLETSZÍNVONAL 50
1.2. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA 61

7 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA 67

8 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI, TELEPÜLÉSSZERKEZETI VIZSGÁLAT 79

8.1 TELEPÜLÉSSZERKEZET, TELEKSTRUKTÚRA VIZSGÁLATA 79
8.2 TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA 84
8.3 AZ ÉPÜLETÁLLOMÁNY ÉS BEÉPÍTÉSI JELLEMZŐK 86
8.4 AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VIZSGÁLATA 87

9 KÖRNYEZETI ÁLLAPOT-JELLEMZŐK 91

10 A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK ÉS ÖRÖKSÉG, JELLEMZŐ TÁJKARAKTER, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZAT 98

A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA 98
Domborzat, földtani-és talajtani adottságok 98
Tájhasználat értékelése 104
Tájképvédelmi területek 104
Ökológiai hálózat 106
Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése 107
Zöldinfrastruktúra-hálózat 107
A zöldfelületi karaktert meghatározó elemek: 108
A zöldfelületi ellátottság értékelése 109
A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái 109

11 KÖZLEKEDÉS 110

12 KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS 114

13 KATASZTRÓFAVÉDELEM, A TERÜLETEK HASZNÁLATÁT, ÉPÍTÉSI TEVÉKENYSÉGET BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK 119

14 HELYZETELEMZÉS ÉS HELYZETÉRTÉKELÉS 120

1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KAPCSOLATOK

Csánig község a Nyugat-dunántúli régióban, Vas vármegyében helyezkedik el, a sárvári kistérség tagja.
A Répce folyó mellett elhelyezkedő település; a Répce árapasztó csatorna választja el Répcelaktól. A hozzá legközelebb eső város Répcelak, mely 2 km távolságot jelent. Sárvár 26 km-re, míg a megyeszékhely Szombathely 46 km-re található.
A község vasúti megállóval rendelkezik, az autóbusz közlekedés megfelelő.

A település állandó lakosainak száma 2019. január 1-én 361 fő.

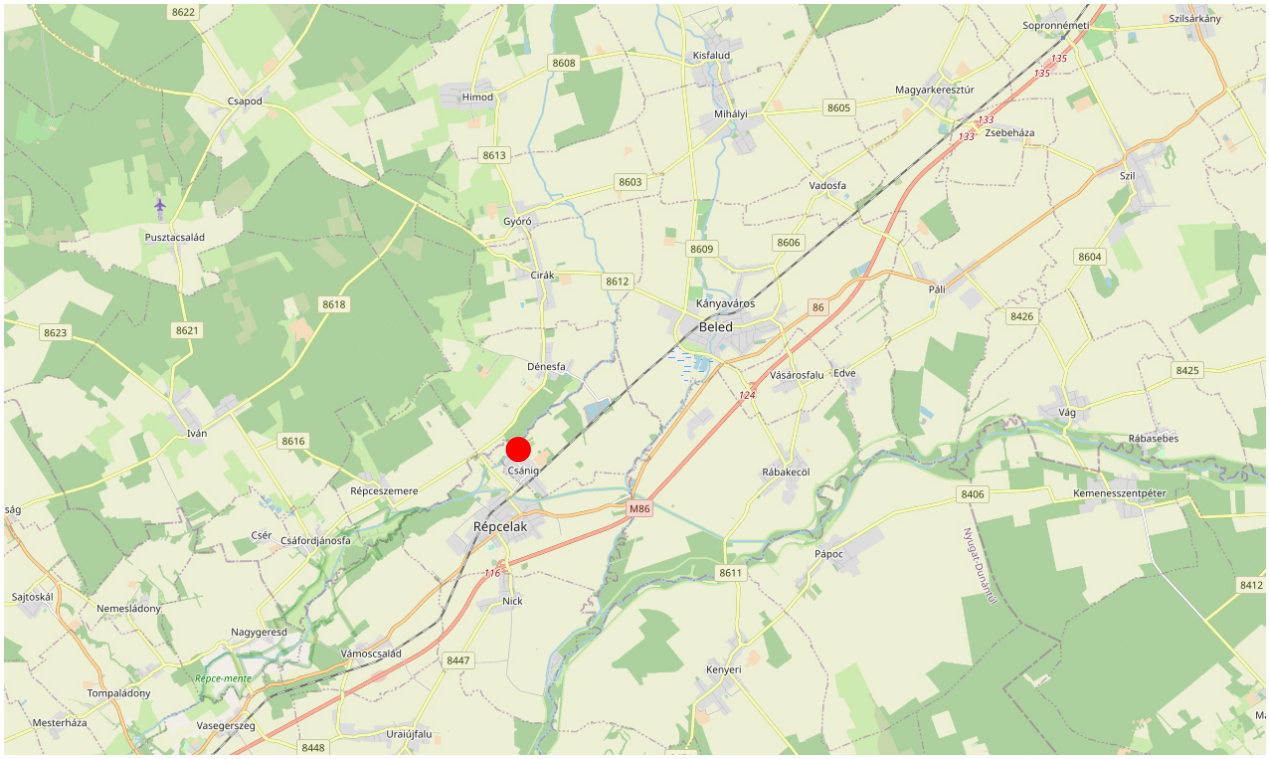

Közúton a legegyszerűbben a 86-os főútról közelíthető meg, Répcelak központjában lekanyarodva a 8615-ös útra, majd a Répce hídját elhagyva rátérve az abból kiágazó 86 124-es számú mellékútra.
A települést a hazai vasútvonalak közül a Hegyeshalom–Szombathely-vasútvonal érinti, melynek két megállási pontja is van itt: Csánig megállóhely és Dénesfa megállóhely. Előbbi a belterület keleti szélén helyezkedik el, a 86 124-es út közelében, utóbbi pedig az északkeleti határszél közelében, a névadó Dénesfa község központjától közel 2,5 kilométerre, közúti elérését a 8614-es útból kiágazó 86 307-es számú mellékút biztosítja.

Csánig neve személynévi eredetű. A település és környéke már a honfoglalás előtt is lakott volt, amit az itt napvilágra került régészeti leletek is bizonyítanak. Nevét 1221-ben említették először az oklevelek *Chenik* alakban írva. A falu eleinte királyi birtok volt, majd II. András adományaként a Ják nemzetség birtokába került. Később birtokosai a Niczky, a Vidos, a Garay, a Radó és a Nádasdy családok voltak.

2 A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK

2.1. AZ ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ (OFTK)

Az Országgyűlés döntése alapján a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 (OFTK) dokumentumban elfogadott alapelveket és stratégiai célkitűzéseket úgy a jogalkotásban, mint a szakpolitikai stratégia-és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni. Ebből következik, hogy a várostérségek *(járások)* és a járásközpont városok tervezésénél is érvényesíteni kell az OFTK célkitűzéseit. *(Ezért indokolt – mintegy iránymutatásul - ezen országos célkitűzések számbavétele a 2021-2027 közötti időszakra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégia megalapozó munkarészei között).*

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, valamint meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2021-27-es európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2021-27-re szóló szakpolitikai célkitűzéseihez illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg az ország egésze, valamint térségei illetve városai számára.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a további tervezés – így az Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása és elfogadása - során is figyelembe veendő - horizontális szempontként határozta meg:

a. a befogadás – a társadalmi felzárkózás támogatását,
b. az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését,
c. a fenntartható fejlődést– fenntartható növekedést,
d. az értékmegőrzést és az intelligens növekedést;

A fejlesztési források felhasználásának NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban rögzített alapelvei:

a. nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése,
b. a közpénzfelhasználás a közhasznot eredményezzen,
c. partnerség és közösségi részvétel,
d. foglalkoztatáshoz való hozzájárulás,
e. a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása,
f. a megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség,
g. a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségek és települések fejlesztésére rendelkezésre álló forrásokat meghatározott támogatási szabályok alapján indokolt felhasználni,
h. a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségekből és településekről benyújtott pályázatokat a pályázatok értékelése során a felzárkóztatás elősegítése érdekében indokolt előnyben részesíteni.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki.

a. értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
b. népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
c. természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
d. térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így az ITS-ek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú–fókuszált– fejlesztési feladatok épülhetnek.

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

a. versenyképes, innovatív gazdaság,
b. gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,
c. életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,
d. kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,
e. értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,
f. jó állam, szolgáltató állam és biztonság,
g. stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme,

A területi specifikus célok, amelyek Csánig tervezését is érintik:

- a vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
- a területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
- összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

A magyar fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a 2021–2027-es programozási és fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. Az OFTK a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva a 2030-ig terjedő időszakra kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálhatják. A nemzeti prioritások igazodnak az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez, melyeket érvényesíteni kell a hazai tervezés és végrehajtás során.

Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban

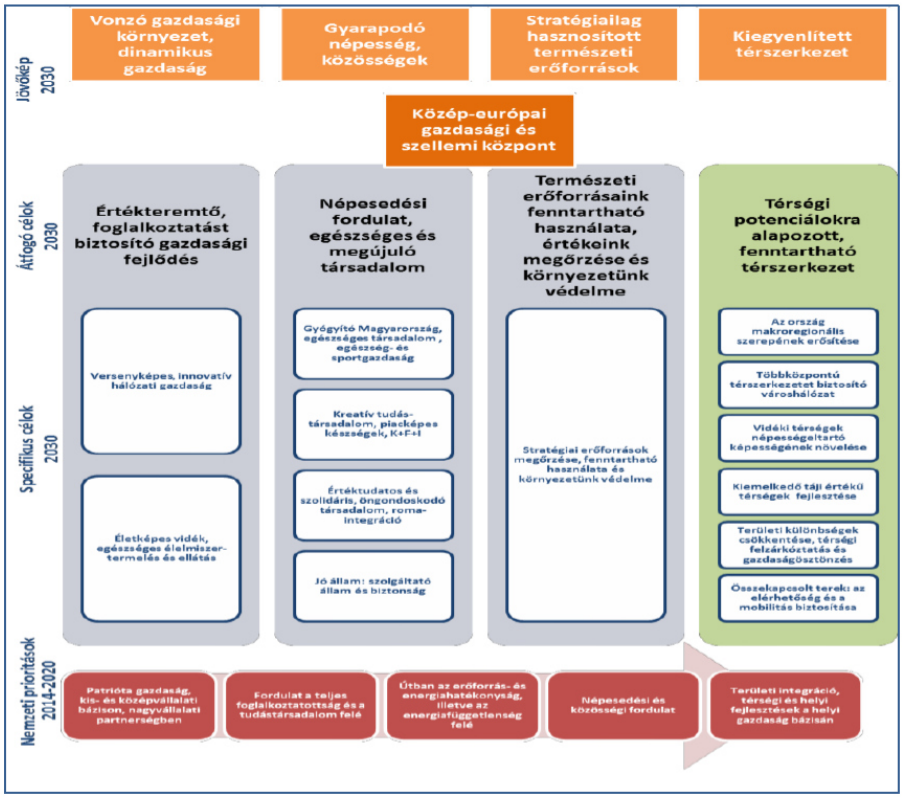

forrás: "Nemzeti Fejlesztés 2030"

A város-vidék együttműködést érvényesítő várostérség fejlesztés NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban meghatározott szempontjai, amelyeknek érvényt kell szerezni a városi ITS-ek kidolgozása során:

- Teret kell nyerniük a várostérségi települések által közösen kialakított és megvalósított fejlesztéseknek, és csökkennie kell a települési szinten kiosztott és a pályázati úton elérhető fejlesztési közpénzek jelentőségének.
- A városi fejlesztések is a térség egészének javát szolgálják, az erőforrások települések közötti funkcionális és harmonikus elosztásával. Mindez dedikált forráskereteken, térségi együttműködésben kialakított helyi- térségi projektcsomagok vagy programok formájában nyilvánulhat meg, különösen az uniós fejlesztési források felhasználásakor
- A nagyobb városainkban – különösen a húszezer fő feletti városainkban– külön erőforrásokat kell fordítani a városi központok fejlesztését szolgáló sajátos akciókra is
- Ugyanakkor kialakítandók a vidékies települések sajátosságainak megfelelő fejlesztések is, és a kettőnek szinergiában kell lennie egymással.
- A várostérségek fejlesztéseit központilag orientálni kell, összhangban a kormányzati és megyei szintű fejlesztésekkel. Fontos, hogy e tárgykör sokszínű legyen, lehetőséget adva a komplex és integrált megközelítések alkalmazására, kiterjedve a települési infrastruktúrára, a közösségi és közúti közlekedésre, a gazdaságra és helyi gazdaságra, a foglalkoztatásra, a közszolgáltatásra, a társadalmi felzárkózásra, a tudatformálásra vagy akár a képzésekre.
- Minden területi alapú tematikus fejlesztés esetében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás terei itt is egy vagy több várostérségből épüljenek fel (pl. a területpolitika vagy egyes ágazati politikák kiemelt térségei). Így válhat a fejlesztések területi „építőelemévé” e valós helyi szintű térszerveződés.

- Együtt-tervezés: nemcsak a közpénzekből megvalósuló térségi fejlesztésekben, de a települések gazdálkodásában és tervezésében (ld. terület- településrendezési- és településfejlesztési tervezés, helyi adópolitika) is a térségi, a várost és vonzáskörzetét szerves egységben kezelőszemléletet és gyakorlatot kell alkalmazni.
- Törekedni kell a természeti környezet értékeinek megőrzésére, a belső városi zöldfelületek és a várost övező ökológiailag értékes területek közti kapcsolatok erősítésére.

Stratégiai várostérség-fejlesztés követelményei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint:

- Nemzeti szinten összehangolt, reális adottságokra alapozott, városgazdasági szempontokat is integráló várostérség fejlesztési, és különösen várostérségi gazdaságfejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása szükséges a nemzetgazdasági növekedés élénkítése érdekében
- Olyan városi jövőképek kialakítására van szükség, melyek egységes koordináció révén elősegítik, hogy a városok térségi és gazdasági szempontoknak is megfelelve integrált stratégiai szemléletet képviselhessenek, melyekben a térségalkotó, hasonló adottságokkal rendelkező települések egymás fejlesztési intézkedéseit nem kioltva, hanem összehangolt tervezésük és fejlesztéseik révén hatékonyabbés fenntarthatóbb rendszereket alakítanak ki, egyeztetve a helyi társadalom képviselőivel, a települést használó csoportok preferenciáival.

Csánig és térsége a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint a „aprófalvas térségek” része. A speciális térségekre a dokumentumban megfogalmazott fejlesztési irányok figyelembevételre kerülnek a Csánigi ITS célrendszere és beavatkozási területei tervezése során.

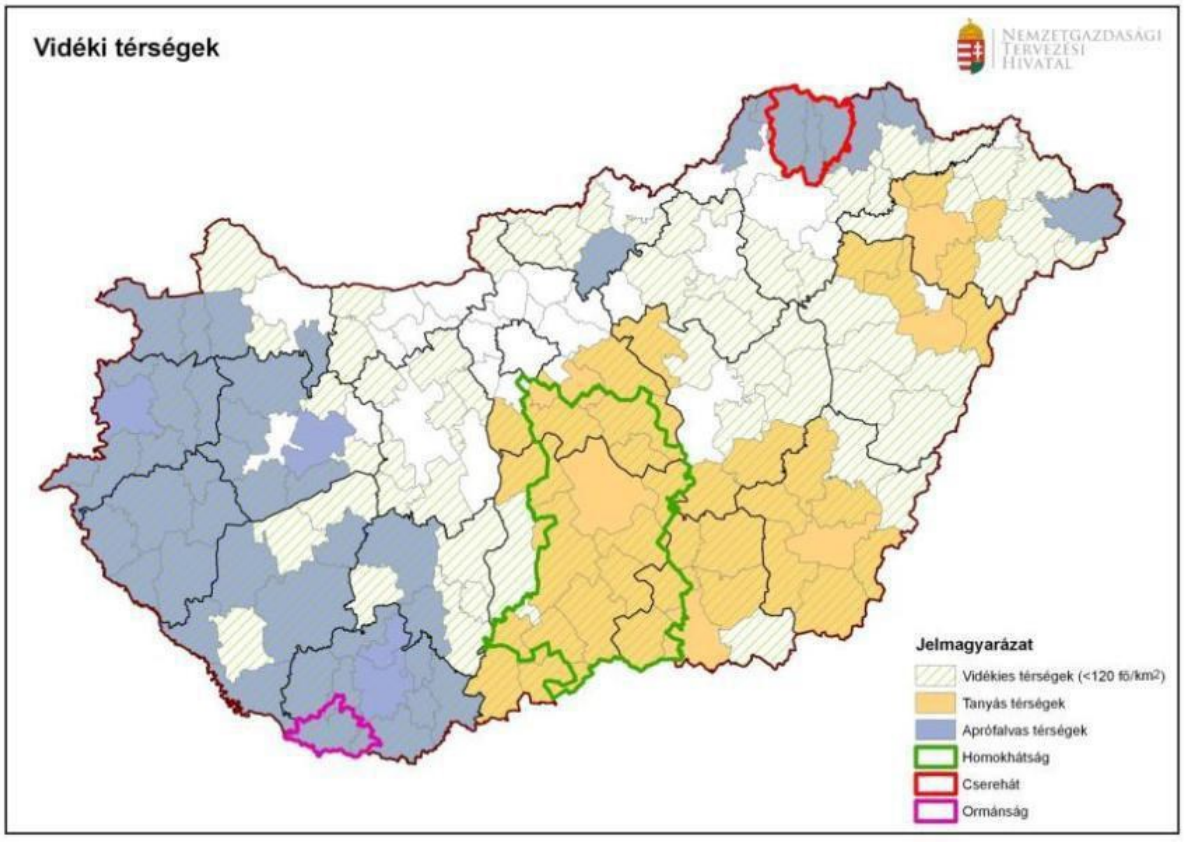

Vidéki térségek

Az OFTK Csánig és térségét külön nem említi, tágabb vonatkozásban Vas megyére fogalmaz meg célkitűzéseket, melyek a következőek:

- „Észak-déli, kelet-nyugati irányú n**emzetközi közúti és vasúti közlekedési tengelyek fejlesztése** és azokhoz kapcsolódóan a megyén belül **a települések elérhetőségének javítása**, valamint a fejlesztések eredményeként Szombathely-Körmend térségében a **logisztikai tevékenység bővítése**.
- **Szektorokon és határokon átívelő gazdaságfejlesztési**, foglalkoztatási és képzési **együttműködések támogatása**, ezen belül kiemelten a Pannon Járműipari és Mechatronikai Centrum fejlesztése: Szentgotthárd, Szombathely, Zalaegerszeg).
- Komplex **humánerőforrás fejlesztési program** a helyi alap-, közép- és felsőfokú képzések összehangolt fejlesztésével, a meglévő kapacitások – szombathelyi egyetemi központ, az egészségügyi főiskolai képzés és az ELTE Gothard Obszervatórium – erősítésével, a **K+F teljesítmény növelése**, kiemelten az alkalmazott kutatásban.
- Megújuló energiák fenntartható hasznosítása (termál-, bio-, szél- és napenergia).
- Kiemelt térségi brand-ek kialakítása a turisztikai szektorban: Őrség, Kőszeg - Írottkő,
- Savaria, Pannon fürdővilág.
- A gyógyfürdőkre (Bükfürdő, Sárvár), a történelmi hagyományokra (Savaria Karnevál, Szent Márton-kultusz) és az épített (Kőszeg) és természeti (Őrség, Írott-kő) örökségre egyaránt építő **turizmusfejlesztés**.
- Az agrárium fejlesztése **a helyi termelői piacok megteremtése** mellett a magasabb hozzáadott értéket jelentő **helyi élelmiszer-feldolgozás erősítésével**.
- A kistelepülések, belső perifériás térségek (pl. Vasi Hegyhát, Kemenesalja, Őrség felzárkóztatása) **népességmegtartó-képességének javítása** infrastrukturális fejlesztések és térségi alapon szervezett közszolgáltatások révén, valamint a **belső erőforrásokra alapozott helyi gazdaságfejlesztése** eredményeként (pl. helyi termékek értéknövelő fejlesztése és közösségi alapú foglalkoztatás).
- Az osztrák, szlovén **határ menti kapcsolatok bővítése**, különös tekintettel a közös munkaerő-piac kihívásaira, illetve a természeti értékek közös fenntartható hasznosítására, valamint aktív részvétel a transznacionális együttműködésekben."

2.2. VAS MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

VAS MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJA 2021-2030
A Vas Megyei Közgyűlés 8/2021. (VI.25) sz. határozatával jóváhagyott

Vas megye **területfejlesztési koncepció**jának aktualizálását követően megtörtént a megyei fejlesztési program aktualizálása, összhangban a területfejlesztési programok tartalmi követelményeit, így tematikáját meghatározó 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet előírásaival.

A **stratégiai program** alapvető célja egyrészt a fejlesztési programcsomagok stratégiai megalapozása, másrészt a területfejlesztési koncepcióban meghatározott célkitűzések és a későbbiekben kidolgozandó projektcsomagok logikai összekapcsolása. Ennek megfelelően a stratégiai program visszautal a koncepcióban rögzített célhierarchiára, majd definiálja a program fejlesztési prioritásait. A stratégia a végrehajtás keretrendszerének bemutatását követően rögzíti a program monitoring tevékenységéhez kapcsolódó feladatokat.

A stratégiai program igazodik a finanszírozási feltételekhez, melyek keretét a jövőben is várhatóan az EU által társfinanszírozott operatív programok (beleértve ebbe a „Next Generation EU" helyreállítási alapját is) adják.

A megyék a területfejlesztési koncepciójuk és programjuk kidolgozása során teljes tervezést végeznek. Ennek megfelelően a koncepciók és területfejlesztési programok stratégiai programrésze valamennyi helyi, térségi fejlesztési szükségletet számba vesz, a tervezés így a lehetséges finanszírozási forrásoktól függetlenül minden meglévő igényre reflektál.

A megyei területfejlesztési program **operatív programrésze** a Pénzügyminisztérium által kiadott „*Útmutató a megyei önkormányzatok, a főváros és a kiemelt térségi fejlesztési tanácsok számára a területfejlesztési program elkészítéséhez*" című módszertani segédlet alapján szintén teljes tervezéses metódussal készül, az alábbi szempontok szerint tovább konkretizálva a térségi fejlesztési igények megfogalmazását:

- ahol csak lehetséges, meg kell határozni a tervezett fejlesztések területi specifikumait;
- definiálni kell a finanszírozó forrást (uniós forrás esetén uniós alapot);
- ahol csak lehetséges, a tervezett fejlesztések elvárt eredményét elérhető és mérhető indikátorokkal szükséges alátámasztani.

Ezen pontok tartalmát fentebbiek szerint az operatív program tartalmazza.

2020 őszén kezdődtek az előkészítő egyeztetések a megyei programozáshoz kapcsolódóan, 2020. októberében jelentette meg a Pénzügyminisztérium a folyamatot segíteni hivatott útmutatót. Ugyanezen hónapban jelent meg a tervezési folyamatot finanszírozó TOP-1.5.1-20 sz. pályázati felhívás, melynek keretében a Vas Megyei Önkormányzat végrehajtja „Önkormányzati fejlesztések előkészítése Vas megyében" címet viselő projektjét.

A megye jövőképe:

„Vas megyét jó életszínvonalú, javuló demográfiai trendekkel jellemezhető, erős identitású térségek alkotják, melyek képesek szembenézni a klímaváltozás okozta kihívásokkal, melynek alapja a megújulásra képes, versenyképes gazdaság, a minőségi felsőoktatás, az egyedi kulturális, természeti értékek fenntartható hasznosítása, illetve a fejlett közlekedési és kommunikációs rendszer."

A megye jövőképének elérését a következő **átfogó célok** segítik:

Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság

Élhető települések és javuló környezeti állapot

Gyarapodó tudástőke

A fenti átfogó célokhoz illesztve kerültek megfogalmazásra a megye **stratégiai céljai**, az alábbiak szerint:

- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**
- **A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével**
- **A környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása**
- **Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése**

- **Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**

A **horizontális célok** és elvek (a stratégiai célokhoz hasonlóan) átfogják a fejlesztési koncepciót. A horizontális célok között olyan szempontok szerepelnek, amelyek segítik Vas megye kitűzött jövőképének megvalósulását. A végrehajtás során a következő horizontális célok érvényesülését szükséges elősegíteni:

- **Megújuló energiaforrások hasznosításának előírása az épületrekonstrukciót célzó beavatkozások során**
- **A klímaváltozás hatásaihoz történő alkalmazkodás**
- **Lakossági szemléletformáló akciók szervezése (környezetvédelem)**
- **Fenntartható környezet- és tájhasználat**
- **Barnamezős területek hasznosítása**
- **Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok bevonása**
- **Korszerű Információs és Kommunikációs Technológiák (IKT) alkalmazása**
- **„COVID- és járvány-rezisztens" megoldási módok alkalmazása**

A megye területi céljai

A területfejlesztési beavatkozások mindenkor térhez kötötten történnek, az egyedi térkategóriák speciális igényeire reagálva érik el legoptimálisabb módon hatásukat. Így Vas megye esetén is szükséges figyelembe venni a területfejlesztési koncepció által is feltárt és részletezett megyén belüli eltérő területi adottságokat.

A megye területi céljainak területi vetületét mutatja a következő térkép:

Vas megye térkategóriái a TOP Plusz Operatív Program forrásainak felhasználásához

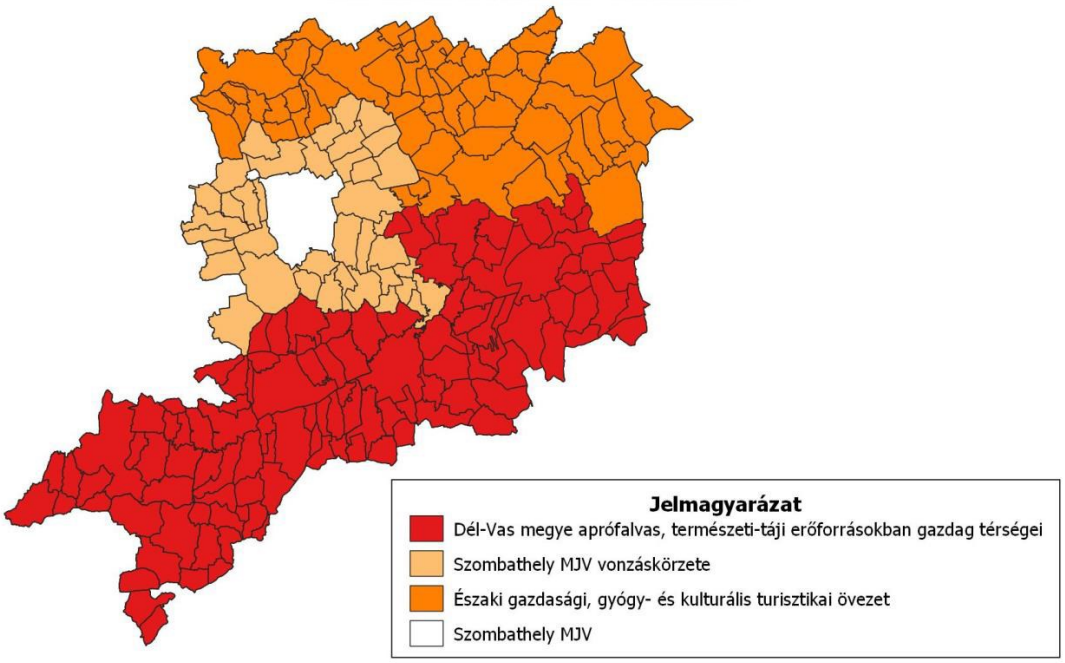

Északi gazdasági-, gyógy- és kulturális turisztikai övezet

(+) Ebbe a térkategóriába került besorolásra az országos szinten is kimagasló idegenforgalmi mutatókkal rendelkező Bük és Sárvár fürdővárosa, valamint a szintén egyedi kulturális örökségi (és turisztikai) központ, Kőszeg, e területek „hátországai", valamint olyan feltörekvő turisztikai (fürdő)desztinációk, mint Celldömölk. A térkategóriát jó közlekedési hálózatok, a megyeszékhely jó – és az északi területek vonatkozásában a szomszéd megyei jogú város, Sopron, viszonylag jó – elérhetősége jellemzi, egyben a turisztikai területen kívüli gazdasági szektorok vonatkozásában is jelentős pólusokkal (pl. Sárvár, vagy a kisebb településméret kategóriájában Lukácsháza). A térség külső térszerkezeti kapcsolódásai is erősek, melyek javítják annak helyzetét – az északi, északnyugati területek vonatkozásában Ausztria felé, míg az északkeleti területek esetén Győr-Moson-Sopron megye (Győr) irányába.

(-) Szintén, részben összhangban az előző pontban ismertetett előnyökkel és pozitívumokkal, a térség „Járvány-kitettsége" - összefüggésben a turisztikai szektor kiemelt súlyával – jelentős, így a horizontális célok között is felsorolt releváns cél alkalmazása ennél a térkategóriánál kiemelt szempont.

Tervezett fejlesztési elképzelések megyei prioritások szerint

Vas Megye Területfejlesztési Koncepciója és jelen program stratégiai programrésze alapján a megye a következő **5 fejlesztési prioritás** révén tervezi megvalósítani területfejlesztési célrendszerét a 2021-2027-es időszakra vonatkozólag:

I **I. Gazdaságfejlesztés**

II **II. Turisztikai feltételrendszer fejlesztése**

III **III. Humán közszolgáltatások fejlesztése**

IV **IV. Egészséges, fenntartható települések**

V **V. Közlekedésfejlesztés**

I. Prioritás: Gazdaságfejlesztés

A prioritás tartalmának, indokoltságának összefoglaló bemutatása és a prioritáshoz kapcsolódó elérendő célok részletes meghatározása

Vas megye erős ipari háttérrel rendelkezik, melynek nemzetközi piacoknak való kitettsége ugyanakkor kiemelkedően magas – az összes vállalati bevétel 85%-a exportból származik. Összefüggésben ezzel, a megyében jelentős a multinacionális vállalatok jelenléte, mely a beszállítói hálózatok révén erősíti a helyi gazdaság integrálódását a globális gazdaságba, a fejlett technológiák meghonosítását, a korszerű menedzsment és vezetési módszerek elterjedését. A multikhoz kapcsolódó KKV-szektor erősítése ugyanakkor kiemelt feladat, figyelemmel a COVID-19 reziliens megoldásokra és a digitalizációra, valamint a generáció-váltás kérdésére is; a diverzifikáció – mind az értékesítési piacokat, mind pedig a gazdasági ágakat tekintve – kiemelt szereppel bír.

A helyzetelemzés fontos megállapítása továbbá, hogy a megye K+F szektora nagymértékben elmarad mutatóit tekintve a megye gazdaságának általános teljesítményétől („innovációs szakadék"), egyben hasonlóan a nemzeti trendekhez, az innovációs és gazdasági hálózatok kapcsolata erősítésre szorul.

A megyében célszerű a helyi mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek alapanyagtermelésének, illetve feldolgozásának és értékesítésének rendszerét továbbfejleszteni, annak érdekében, hogy a megye adottságai és hagyományai jobban kihasználhatóak legyenek.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Intelligensebb Európa: az innováción, a digitalizáción, a gazdasági átalakuláson és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatáson keresztül.

A polgáraihoz közelebb álló Európa: a helyileg irányított növekedési stratégiák és a fenntartható városfejlesztés Unió-szerte való támogatása révén.

Szociálisabb Európa: a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik a **Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**
- **A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével**
- **Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**

Elérendő célok:

Vas megye népesség- és munkaerő-megtartó erejének növelését és a foglalkoztathatóság javítását, a fejlett, jövőbe mutató vállalkozások – kiemelten KKV-k – és módszerek, valamint a K+F kapacitás növelésének támogatása és a termelők piacra jutásának segítése révén célozza meg a prioritás.

Az üzleti infrastruktúra fejlesztése és a jobb minőségű szolgáltatások révén a gazdasági aktivitás és a versenyképesség is növekszik, ez pedig pozitív hatással lesz a foglalkoztatottságra. A tervezett intézkedések elősegítik mind a megyei jogú város, mind a középvárosok, mind a kistelepülések gazdaságának fejlesztését.

Az üzleti szféra megerősödését és növekedését biztosítja a prioritás a meglévő gazdasági infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztésével, innovatív megoldások alkalmazásával, a digitalizáció szükséges infrastrukturális hátterének kiépítésével, a K+F tevékenység ösztönzésével.

II. Prioritás: Turisztikai feltételrendszer fejlesztése

Indokoltság:

Vas megye kiváló adottságokkal rendelkezik a turizmus potenciálja, ill. számos alágazata tekintetében (gyógy- és termálfürdők, klimatikus környezet, érintetlen táj, aktív turizmus bázisai), melyek fejlesztése – a fenntarthatóság szempontjait szem előtt tartva – kiemelt potenciált rejt magában. Ezt erősíti a COVID-19 járványhelyzet várható hatásaként a belföldi turizmus és az egészség- és aktív-turizmus iránti kereslet növekedése, ahol Vas megye jó eséllyel indul a turisztikai piac újrapozícionálása során.

Összefüggésben a „COVID-reakcióval” is, gyógyfürdők, mint kiemelt „turisztikai mágnesek” (Bük, Sárvár) mellett szükséges a kapcsolódó aktív turisztikai kínálatok fejlesztése.

Kiemelt jelentőséggel bír továbbá a turizmus szereplői közti koordináció, életképes, szektorokon átívelő hálózatok kialakítása, mely nagymértékben képes növelni a szektor válságokkal szembeni ellenállóságát.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Zöldebb, karbonmentes Európa - a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel.

Szociálisabb Európa - a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik a **Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**
- **A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével**
- **Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**

Elérendő célok:

Vas megye (válság előtt) meglévő piaci pozícióinak megőrzésén túl cél a COVID-19 járványhelyzetet követő „turisztikai újraépítés”, ennek során új pozíciók szerzése, alapozva a helyi/belföldi és természetközeli turizmus vélhetőleg növekvő súlyára, az e tekintetben jelentkező keresletre. Összefüggésben ezzel: a helyi KKV-szektor megerősítése, beleértve ebbe a hálózatosodást is.

III. Prioritás: Humán közszolgáltatások fejlesztése

Indokoltság:

A helyzetelemzés által feltárt, Vas megye térstruktúráját érintő változásokat – így a megyeszékhely környékének szuburbanizációs folyamatokból következő népességszám-növekedés – szükséges a humán ellátórendszerek vonatkozásában is nyomon követni, párhuzamosan. Ennek megfelelően szükséges a humán ellátórendszerek fejlesztése a szolgáltatás-szervezés térségi alapú megközelítésével.

A tématerület kiemelt jelentőséggel bír annak egészségügyi vonatkozásai miatt (COVID) is, továbbá a megye népességének és ezzel összefüggésben szakképzett munkaerejének megtartása – Ausztria közelsége, elszívó hatása okán is – minőségi humán szolgáltató szektort kíván meg.

Fontos kihívást jelent továbbá a megyében –hasonlóan a nemzeti/európai trendekhez – a népesség elöregedése. Az (összehangolt) intézményi fejlesztések mellett hasonlóképp fontos a lakosság tudatformálása (pl.: megelőzés, kampányok, stb.), a foglalkoztatáspolitikát tekintve az aktív beavatkozások támogatása, továbbá a hátrányos helyzetű lakosság, kiemelten a roma nemzetiségűek munkaerő piaci esélyének javítása és társadalmi leszakadásuk csökkentése.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Szociálisabb Európa - a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik az **Élhető települések és javuló környezeti állapot,** valamint a **Gyarapodó tudástőke** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **A közszolgáltatások klímabarát fejlesztése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**
- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**

Elérendő célok:

A cél egyrészt a humán ellátórendszer minőségének és elérhetőségének javítása a megcélzott fejlesztések révén, másrészt aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök megvalósításával is elősegíteni a népesség és a szakképzett munkaerő helyben maradását, reagálni az elöregedő társadalom jelentette kihívásokra, továbbá segíteni a hátrányos helyzetűek felzárkózását. Az egyes beruházások tervezése kapcsán figyelemmel kell lenni a fenntarthatósági célokra, így törekedni kell a megújuló energiaforrások hasznosítására.

IV. Prioritás: Egészséges, fenntartható települések

Indokoltság:

A helyzetfeltárás által is leírt módon a megye kedvező környezeti állapottal rendelkezik, mely egyben fontos fejlesztési potenciál – nemcsak megőrzendő adottság, egyben más beavatkozásoknak (pl.: életminőség biztosítása, aktív turisztikai fejlesztések, stb.) is kiinduló alapját képezi.

Ezzel összefüggésben szükséges a hiányzó környezetvédelmi infrastruktúra kiépítése – pl. szennyvíz- és hulladékkezelés területén –, a klímaváltozás már helyi szinten is jelentkező hatásainak mérséklése, valamint a lehetőség szerinti adaptáció elősegítése. Ennek keretében a megújuló energiaforrások használatának erősítése – összhangban a nemzeti és uniós trendekkel – is alapvető beavatkozási irány.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Zöldebb, karbonmentes Európa: a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel.

Szociálisabb Európa: a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik az **Élhető települések és javuló környezeti állapot** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **A környezetvédelmi alapinfrastruktúra javítása**
- **Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**
- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**

Elérendő célok:

A prioritás által megcélzott beavatkozások alapvető jelentőséggel bírnak az élhető megyei környezet kialakítása vonatkozásában, s ezáltal a népesség megtartásában betöltött szerepük megkérdőjelezhetetlen.

V. Prioritás: Közlekedésfejlesztés

Indokoltság:

Mint ahogy azt a helyzetelemzés is feltárta, a megye alsórendű úthálózatának hossza az országos átlag feletti – összefüggésben településszerkezetével –, melynek minőség-fejlesztése alapvető jelentőséggel bír a vidéki népesség életminőségére. Másrészről a motorizáció előrehaladott foka a városok – kiemelten a megyeszékhely és vonzáskörzete – vonatkozásában jelent kezelendő feladatot; mindkét probléma összefügg a közösségi közlekedés hiányosságaival, melyek orvoslásának együtt kell járnia a fenntartható közlekedésre vonatkozó, (kis)térségi szinten összehangolt fejlesztésekkel (vasúti közlekedés előtérbe kerülése, intermodalitás, kerékpáros közlekedés erősítése, modern utastájékoztatási rendszerek, IT-alkalmazások, közlekedésbiztonsági beavatkozások, stb.), továbbá a megyehatáron átnyúló mobilitás elősegítésével.

Kapcsolódó célkitűzések:

Az EU szakpolitikai célkitűzései vonatkozásában:

Zöldebb, karbonmentes Európa: a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel.

Jobban összekapcsolt Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal.

A Vas Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere vonatkozásában:

A beavatkozás kapcsolódik a **Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság,** valamint az **Élhető települések és javuló környezeti állapot** átfogó és a következő stratégiai célokhoz:

- **Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása**
- **A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása**
- **Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése**
- **A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése**

Elérendő célok:

A közlekedési hálózatok fejlesztése révén javítani a lakosság életminőségét, a közszolgáltatások elérhetőségét, biztonságos mobilitási kínálatot teremtve a megye egésze számára – diverzifikált módon reagálva az egyes tértípusokban megfogalmazódó kihívásokra.

Tervezett intézkedések:

Nagytérségi közlekedési rendszerek fejlesztése az elérhetőség javítása érdekében

Az intézkedés a megye gyorsforgalmi úthálózatának és vasútvonalainak európai közlekedési hálózatokba történő mélyebb integráltságát szolgálja. A megye európai térbe történő beágyazottságának növelése érdekében szükséges a nagytérségi közlekedési kapcsolatok megvalósítása (melyek nyomvonalának megtervezése során fokozott figyelmet kell fordítani a települések lakott területeit érintő zavaró hatások minimalizálására)

Az intézkedés keretében tervezett beavatkozások, fejlesztési kezdeményezések, programok:

- Beruházás vonalas közlekedési rendszerekbe

Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet az alábbi, Vas megyét érintő szakaszokat tartalmazza, amelyek kivitelezése még nem kezdődött meg, a fenti kapcsolatok kiteljesítése érdekében ezen szakaszok kiépítése élvezhet prioritást.

Közúti fejlesztések:

- M86 gyorsforgalmi út, Szombathely-Zanat és Körmend (kelet) közötti szakasz
- M87 gyorsforgalmi út, Szombathely és Kőszeg közötti szakasz
- M76 autóút Zalaegerszeg (észak) és Körmend (kelet) közötti szakasz
- 87 (távlati M87)-89. számú főutak, Szombathely északkeleti elkerülő szakasz, Szombathely Puskás T. u. kikötése a 87. sz. főútra 74. számú főút, Vasvár elkerülő szakasz
- M9 gyorsforgalmi út Vasvár és Zalaegerszeg közötti szakasz

Vasúti fejlesztések:

- Szombathely-Kőszeg vonal villamosítása, gyöngyösfalui vagy lukácsházai állomás/megállóval
- Kőszeg intermodális csomópont fejlesztése
- Szombathelyen két új megálló létesítése (Ipar utca és a Sárdi-ér út)
- 10. és 20. számú vasútvonalak Győr-Pápa-Celldömölk-Boba szakaszainak rekonstrukciója

2.3. VAS MEGYE TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

Vas Megye Területfejlesztési Koncepciója
A Vas Megyei Közgyűlés Elnökének 26/2021. (V. 28.) sz. határozatával jóváhagyott

Vas megyére értelmezhető külső környezet vizsgálata

A megye fejlődésének, társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetének azonosítása nemzetközi és hazai szinten

a.) Globális és európai gazdasági és társadalmi folyamatok

Európa globális gazdasági pozíciójának relatív gyengülésének folytatódása és a koronavírus okozta gazdasági válság elmélyülésének kockázata

Várható következmény: a globális ellátási láncok sérülékenysége miatt megnövekszik a nemzeti szintű, vagy helyi megoldások iránti igény. Várható az európai uniós források válságkezelésre történő átirányítása, a vállalati, vállalkozási szférában a beruházások csökkenése, egyes ágazatok helyzetének, súlyának teljes átrendeződése, a munkanélküliség emelkedése.

Az automatizált gyártási folyamatok, a robotika terjedése fokozódik, elsősorban a nemzetközi nagyvállalatok körében

Várható következmény: átalakul a vállalkozások termelési struktúrája, ezzel együtt munkaerő-szükséglete, ami a munkaerőpiac drasztikus átalakulásával járhat, és kikényszeríti az oktatási rendszer szemléletváltását.

Folytatódik a feldolgozóipari kapacitások átrendeződése Európából az ázsiai gazdaságok irányába

Várható következmény: megnő a helyi gazdasági környezet által kínált előnyök – kiemelten a munkaerő képzettségének és a globális piacok elérhetőségének – szerepe a vállalati beruházási döntésekben.

A fejlődés innováció-vezérelt jellege megerősödik, az innováció keletkezési helyei elsődlegesen a világgazdaságba integrálódott városok és városi agglomerációk. Az innovációt elsődlegesen a policentrikus városhálózat közvetíti az európai térben.

Várható következmény: egyrészt megnő annak jelentősége, hogy a térség mennyire képes kapcsolódni az innovációban élen járó globális központok hálózatához (elsődlegesen Bécsen, illetve Budapesten keresztül), másrészt, hogy önmaga, belső erőforrásaira támaszkodva, mennyiben képes az innováció helyi szintű generálására, illetve a befogadásra és alkalmazásra.

A járműgyártás terén bekövetkező, a belsőégésű motorral szerelt járművek felől a villamos meghajtású járművek irányába mutató trendváltás erősödik, az elektromotorral szerelt járművek piaca dinamikusan bővül

Várható következmény: A járműgyártáshoz kapcsolódó, megyében működő beszállítók, amelyek a robbanómotoros járművek felépítésével összefüggő alkatrészeket gyártanak, kénytelenek átalakítani tevékenységüket, amely jelentős kihatásokat generálhat a munkaerőpiaci folyamatokra is a megyében.

Az energiaárak növekedése, az energiaforrások diverzifikációjára való törekvés, a megújuló energiák részarányának növelésére irányuló politikák erősödése, illetve a megújuló energiák felhasználásának gazdasági és technológiai lehetőségeinek bővülése

Várható következmény: A megye kiváló adottságaira építve eredményesen kapcsolódhat be a megújuló erőforrásokon alapuló energiatermelésbe (elsősorban napenergiára és termálvízre alapozott módon), másrészt a megye településszerkezetéből adódóan a helyi és térségi összefogásra alapozott energiatermelő kisrendszerek jelentősen hozzájárulhatnak az energiaellátás racionalizálásához.

Az információs és kommunikációs technológiák, a digitalizáció további térnyerése, ezen belül a mobiltechnológiára épülő és üzleti célú alkalmazások relatíve gyorsabb fejlődése

Várható következmény: A megye településszerkezetéből adódóan a technológiák szélesebb körű használata jelentős mértékben járulhat hozzá a vidéki életminőség javításához és a közszolgáltatások racionális szervezéséhez. Ennek kapcsán kihívás, hogy az aprófalvas

térségekbe is eljusson megfelelő kapacitással a szélessávú internet-hálózat, valamint teljessé váljon a mobiltelefon hálózat lefedettsége.

b.) Nemzeti, illetve regionális jellegű gazdasági és társadalmi folyamatok

A relatíve elmaradott keleti területek preferenciájának fennmaradása a fejlesztéspolitika országos célrendszerében

Várható következmény: Az elmúlt években érdemben nem csökkent a legfejletlenebb térségek gazdasági-társadalmi elmaradása, ezért a központi kormányzat beruházási preferenciájában a kelet-magyarországi megyék továbbra is prioritást élveznek.

Az egészséges életmódra, testi és lelki egészségre való személyes törekvések erősödése – részben a koronavírus-járvány hatásaként –, ennek részeként a turizmus aktív, gyógy- és szelíd formái iránti igény, illetve a belföldi turizmus várható erősödése.

Várható következmény: Vas megye kiváló adottságokkal rendelkezik a turizmus tekintetében (gyógy- és termálfürdők, klimatikus környezet, érintetlen táj), így a fejlesztési forrásokat érdemes erre fókuszálni, másrészt pedig olyan fejlesztéspolitikai stratégiát érdemes követni, amely fenntartható módon megőrzi a táji, természeti és kulturális örökség vonzerőként kihasználható elemeit és azokat kreatív, újszerű interpretációk mentén mutatja be.

Erősödik a keleti országrészek, illetve országok felől, elsősorban munkavállalási okokból történő vándorlás trendje, az ebből fakadóan a jelentősebb gazdasági potenciállal rendelkező városokra háruló nyomás fokozódik

Várható következmény: Elsősorban a megyeszékhely, de a megye középvárosai szintjén is növekszik a településeken életvitelszerűen tartózkodó (nem feltétlenül bejelentett) lakosok száma, amelyet a települések alapvető infrastruktúrája és közszolgáltatásai egyre kevésbé tudnak kiszolgálni. Ennek eredményeként a lakóingatlanok és bérlemények iránti kereslet tovább növekszik, amely a városképet jelentősen befolyásoló társasházi építkezések számának emelkedését, az úthálózatok és parkolóhelyek túlterheltségét, valamint az alapvető közszolgáltatások (egészségügyi alapellátás, bölcsődei és közoktatási intézmények) kapacitásainak relatív elégtelenségét okozza. A koronavírus járvány hatásaként említendő emellett a fővárosi, városi népesség vidékre költözésének trendje, ami azonban a kistelepülések ellátórendszereinek és szolgáltatásainak tervezése kapcsán jelenthet kihívásokat, amennyiben a folyamat tartóssá válik.

Folytatódik a népesség idősödésének tendenciája, elsősorban a megye vidéki térségeiben.

Várható következmény: Számítani lehet arra, hogy a kistelepülések lakosságának elöregedése folytatódik, ami a humán ellátó rendszerek racionális, gazdaságilag fenntartható megszervezésének és működtetésének kérdésére irányítja a figyelmet és a szolgáltatások újszerű módon való megszervezését kényszerítheti ki.

A mezőgazdaság és élelmiszer-termelés terén egyrészt a minőségi (ellenőrzött és magas minőségű) termékek iránti kereslet várható lassú emelkedése, emellett az olcsóbb termékek által támasztott verseny erősödése.

Várható következmény: A megyében célszerű a helyi mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek alapanyag-termelésének, illetve feldolgozásának és értékesítésének rendszerét továbbfejleszteni, annak érdekében, hogy a megye adottságai és hagyományai a gyakorlatban jobban kihasználhatóak legyenek. A termékek minőségének és a terméshozamnak a (fenntarthatósági szempontokat integráló módon történő) növelése egyaránt megköveteli korszerű technológiák alkalmazását (gépesítés, informatika, kemikáliák használata és biotechnológia, valamint a modernizációhoz szükséges fejlesztési menedzsment-kapacitás terén egyaránt), amelyhez szükséges a magasan képzett munkaerő (agrármérnökök, menedzserek) számának növelése.

c.) Jellemző környezeti folyamatok

Bár az egy főre jutó éves nettó CO2-kibocsátás terén Magyarország helyzete (6 t/fő/év) az EU tagállamaihoz képest az átlagnál (8 t/fő/év) kedvezőbb, de hazánkban is egyre inkább előtérbe kerül az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló törekvés, ami – jellemzően – az energiatermelésben és felhasználásban jár jelentős következményekkel: előtérbe kerül a megújuló energiaforrások használata, illetve a kibocsátás drasztikus csökkentésére irányuló törekvések. Ez utóbbi folyamatok elsődlegesen a közlekedés fejlesztésének trendjeire, valamint az építőipari követelményekre vannak hatással.

További jellemző hatás a fűtési, illetve hűtési energia-igény jelentős csökkenésére való igény, az energetikai korszerűsítés, mind a köz-, mind a lakó épületek vonatkozásában. Mindezekkel párhuzamosan a fűtési-hűtési rendszerekbe a megújuló energia felhasználására építő új, jelenleg még költséges beruházások megvalósítása szükséges, amihez napjainkban az állami ösztönzők nélkülözhetetlenek. Jelentős mértékben befolyásolhatja továbbá a kibocsátást az ipar4.0 kiváltotta hatások – a digitalizáció és kapcsolódó IT-technikák felfutása (mely hatást a COVID-19 járványhelyzet számos tekintetben még fel is gyorsít) -, melyek viszont a kibocsátás növekedése ellen hatnak, ugyanakkor jelentős társadalmi, szociológiai, és nem utolsósorban munkaerő-piaci folyamatokat indukálnak.

Egyértelműen előtérbe kerül a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás kérdése. Az éghajlat változására vonatkozó szemléletes adat, miszerint Szombathely térségében az éves középhőmérséklet átlaga a múlt század elejétől egészen az 1990-es évekig 9-9,5℃ körül mozgott, azt követően azonban, a 2000-es évek végére elérte a 10,5 ℃-ot is.

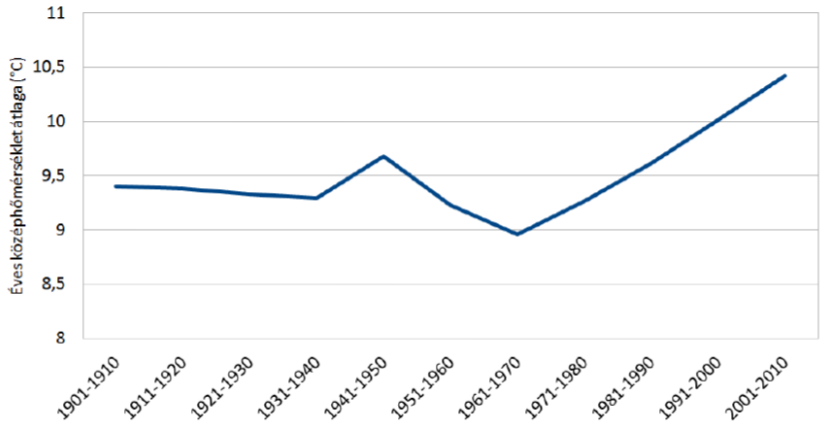

A megyében a klímaváltozás hatásai szinte minden szektorra hatással vannak, az egészségügytől kezdve a gazdaságon át a közszolgáltatásokig, infrastrukturális beruházásokig. A jelenség hatásainak kutatása, modellezése, a hatásokra történő felkészülés, azok minél hatékonyabb kezelése kiemelt jelentőséggel bír. A szélsőséges időjárási helyzetekkel gyakoribbá váltak a hirtelen lefutó árvizek, illetve szárazságok. Az erre való felkészülés magában foglalhatja az időben kevésbé egyenletes csapadék-eloszlás hatásainak mérséklését, pl. a csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek, illetve víztározók és öntözési rendszerek kapacitásainak növelését. A hőmérséklet növekedése a honos fajok életterének beszűkülését okozhatja, amely elsősorban a mezőgazdaságot, illetve az erdőgazdálkodást érinti a legközvetlenebb mértékben. A hőhullámok gyakoriságának növekedésével az egészségügyi ellátórendszert érintő kihívásokat is kezelni szükséges.

A megye lehetséges fejlesztési irányainak bemutatása, és ezek alapján a lehetséges cselekvési területek azonosítása

- Az alábbiakban bemutatásra kerülnek a helyzetelemzés eredményeként feltárt szükségletek, illetve a megye lehetséges fejlesztési irányai, amelyek a programozás további lépéseinek, a lehetséges beavatkozások meghatározásának képezik az alapját.

- A döntően exportra termelő nagyvállalatok megyéhez való kötődésének erősítése érdekében a potenciális beruházási helyszínek további fejlesztése, valamint vállalati, képzési, foglalkoztatási együttműködések ösztönzése, kiemelten a megye gazdasági központjaiban.

- Digitalizáció szintjének elmélyítése, K+F + I teljesítmény növelése, kiemelten az alkalmazott kutatásban.

- A foglalkoztatás és helyi vállalkozások számának bővítése érdekében a kezdő vállalkozások indításának és növekedésének ösztönzése, továbbá a nemzetközi beszállítói kapcsolatok erősítése, export-értékesítés ösztönzése, különösen a kis- és középvállalati szektorban, ennek részeként a termék- és technológiafejlesztéshez, valamint kapacitás-bővítéshez szükséges beruházások ösztönzése.

- A térségközpontok elérhetőségi viszonyainak fokozása, az itt működő ellátórendszerek, közszolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítása.

- A turizmus versenyképességének biztosítása érdekében a turisztikai vonzerőkhöz kapcsolódó szolgáltatások minőségének folyamatos javítása, az esetleges jövőben egészségügyi járványveszélyek kapcsán fennálló korlátozások hatására történő felkészülés mellett.

- A gazdaság igényeivel összhangban lévő felső- és szakképzési rendszer működtetése, a megyében élő diákok megyében való elhelyezkedésének ösztönzése (pl. ösztöndíjjal, gyakorlati hellyel, egyéb támogatásokkal)

- Környezetvédelmi alapinfrastruktúrák hiányzó elemeinek pótlása, különös tekintettel a szennyvízkezelésre, a csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek hiányosságaira és a vízvisszatartás lehetőségeinek bővítésére.

- A megújuló energiaforrások kiaknázásának fokozása intézményi, lakossági és vállalati szinten, valamint az energiaellátó rendszerek (villamosenergia-hálózat) ezzel kapcsolatos fejlesztéseinek elősegítése

- Észak-déli (kiemelten a 84-es és 87-es főutak) és kelet-nyugati (M8-as főút) irányú nemzetközi közúti és vasúti közlekedési tengelyek fejlesztése, a közösségi közlekedés infrastruktúrájának és szervezési hátterének megújítása.

- A megye belső perifériájának számító, aprófalvas térségekben (Vasi Hegyhát, Kemenesalja, Őrség) komplex vidékfejlesztési beavatkozások végrehajtása, melyek hangsúlyos eleme kell, hogy legyen a közlekedési kapcsolatok fejlesztése, a közszolgáltatások hozzáférhetőségének javítása (a helyben elérhető és a térségközpontokban/alközpontokban biztosított szolgáltatások ésszerű, a településszerkezet sajátosságainak figyelembevételével történő összehangolásával), illetve a települési alapinfrastruktúrák fejlesztése. Fontos emellett a vidéki térségek önfenntartó képességének növelése, a szociális gazdaság különböző formáinak ösztönzése, melynek lényeges eleme a lakosság mezőgazdasággal, erdészettel, valamint a klímaváltozás hatásaival kapcsolatos ismereteinek elmélyítése is.

- A mezőgazdaság kapcsán az egyik legfontosabb feladat a klímaváltozás hatásaira történő felkészülés, így az öntözési, víztározási lehetőségek bővítése, illetve a környezetgazdálkodási módszerek ösztönzése. Fontos a mezőgazdaság eltartóképességének növelése, a foglalkoztatás-intenzív tevékenységek és a rövid ellátási láncok kialakításának támogatása útján.

- Osztrák, szlovén határ menti kapcsolatok bővítése, különös tekintettel a közös munkaerőpiac kihívásaira, az esetleges egészségügyi járványhelyzetek, illetve a klímaváltozásból következő, közös fellépést sürgető problémák kezelésére.

A megye fejlesztésének stratégiai céljai

A megye fejlesztésének stratégiai céljait az átfogó célokhoz illeszkedve határoztuk meg. Az egyes stratégiai célok több átfogó cél elérését is támogathatják.

1. Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása

Szombathely és vonzáskörzete, mint Nyugat-Dunántúl dinamikusan fejlődő térségközpontjának, jármű- és elektronikai ipari termelő- és fejlesztőüzemekre alapozott gazdasági- és népességbővülés által támasztott követelmények kielégítése a munkaerőhiány enyhítése érdekében, a lakhatási- és közlekedési infrastruktúra, valamint a közszolgáltatások fejlesztésével.

A foglalkoztatásnak erős bázisai a külföldi tulajdonú multinacionális vállalatok, de növelni kell a hazai tulajdonú kis- és középvállalkozások foglalkoztatási szerepét is. Mindehhez szükséges a növekedésük támogatása, illetve új vállalkozások indításának ösztönzése. A munkaerőhiány mérséklése érdekében a megyeszékhelyen, de annak közvetlen vonzáskörzetében is javítani kell a megfelelő életminőség alapfeltételeit, így gondoskodni kell a város bevezető útjainak és belső úthálózatának felújításáról, az M86-os gyorsforgalmi út még hiányzó déli elemeinek, valamint az M87-es út Szombathely-Kőszeg közötti települési szövetet elkerülő szakaszának és a nyugati körgyűrű hiányzó szakaszának kiépítéséről. Az építési szabályok szigorításával, a lakóparkok építésének korlátozásával, illetve a bérlakás- program kiterjesztésével törekedni kell a város túlzsúfoltságának csökkentésére, valamint az alapvető humán közszolgáltatások (kiemelten a bölcsődei, óvodai ellátás, illetve egészségügyi ellátás) megyeszékhely mellett a környező településekre is fókuszáló további fejlesztésével célszerű tovább oldani Szombathely ellátórendszerére nehezedő nyomást. A közszolgáltatások, valamint a közösségi közlekedés hatékony szervezésében fontos szerepet tölthetnek be a „smart city” megoldások.

Törekedni kell az úgynevezett kompakt várospolitika elveinek megvalósítására, ami elsősorban a beépített területek szétterülésének korlátozását és ebből következően a beépítések intenzitásának növelését, a lakó-, szolgáltató funkciók, valamint a munkahely közötti közlekedési távolságok csökkentését és zöldterületek, zöldfolyosók bővítését jelenti (utóbbi esetben törekedni kell a nem allergén fajok telepítésére). Ehhez kapcsolódóan a fejlesztések során ösztönözni kell az alközpontok megerősítését, azok funkcióinak bővítését.

A megkezdett városrehabilitációs törekvések és a közösségi közlekedési rendszerek zöldítését célzó fejlesztések folytatása (pl. Ady tér és Huszárlaktanya rekonstrukciója és funkcióváltása, alternatív meghajtású buszok beszerzése, intermodális csomópont kialakítása a vasútállomáson, elővárosi vasúti megállóhelyek létesítése), valamint a helyi jelentőségű közterület-fejlesztések, illetve a belterületi úthálózat és a csapadékvíz-elvezetési rendszerek fejlesztése, valamint az ivó- és szennyvízhálózat rekonstrukciója (az egyesített csatorna szétválasztása) tovább javíthatják a város kínálta életminőséget, ezenkívül megfelelő tervezéssel a klímaalkalmazkodás követelményeit is elősegíthetik. A fejlesztések során különös figyelmet kell fordítani a zöldfelületek, a zöldinfrastruktúra védelmére, fejlesztésére, illetve a kulturális tárgyi és szellemi (pl. ókori Savaria és Szent Márton kultusz) örökség értékeinek hasznosítására, melynek részét kell, hogy képezze egyes megyei hatókörű intézmények (pl. Képtár, volt megyei művelődési és ifjúsági központ) épületeinek felújítása, illetve funkciójának kiteljesítése is.

A gazdaságfejlesztési célok kapcsán a potenciális (zöld- és barnamezős) beruházási helyszínek (pl. északi iparterület) további – az ökológiai szempontok figyelembevételével történő – fejlesztése mellett törekedni kell a térségi alapon szervezett vállalati és felsőoktatási együttműködések ösztönzésére és a K+F teljesítmény növelésére, kiemelten az alkalmazott kutatásban. Ennek részeként megfontolandó egy K+F ernyő-program létesítése a régiós szintű tudástranszfer központok bázisán, mely kapcsán a térségi profilokhoz illeszkedve valósulnak meg igényalapú alapkutatási, illetve vállalati együttműködésen alapuló kutatás-fejlesztési projektek, majd jöhetnek

létre a spin-off cégek (kutatási eredményeket hasznosító kezdő vállalkozások). Ezen területhez illeszkedően kezdő vállalkozásoknak, illetve letelepülő szolgáltatásoknak helyet adó üzleti szolgáltató és inkubációs központok kialakítása javasolható.

A gazdaság igényeivel összhangban lévő felsőfokú- és szakképzési rendszer működtetése, a megindított duális képzés eredményeinek továbbvitele a megyeszékhely lényeges feladata és kitörési pontja lehet, amennyiben a helyi igényekre reflektálva, a tágabb térségben elérhető felsőoktatási képzőhelyek kínálatával összehangolt módon történik. A felsőoktatási kapacitások erősítése, a nemzetközi beágyazottság növelése lényeges feladat, emellett a megyében élő diákok megyében való elhelyezkedésének ösztönzése érdekében biztosítani kell a megfelelő számú gyakorlati helyet, valamint pályaorientációs eszközökkel célszerű ösztönözni a diákok szakmaválasztását.

Fontos témakör az egészségipar területe, amely alkalmas lehet a gazdaság diverzifikálására, és melyhez kapcsolódóan technológiatranszfer-szolgáltatások kialakítását célzó egészségipari tudományos és technológiai park létrehozásának szándéka is megfogalmazódott (Releváns részterület lehet többek között a gyógyszeripar, az orvostechnikai eszközök gyártása, a bionika, az eHealth és a bioinformatika, a sportolók rehabilitációja, rehabilitáció és „okos” megoldások az idősgondozás terén).

A megyeszékhely infrastruktúrájának hiányzó eleme a megfelelő minőségű és kapacitású szállásférőhelyek megléte, ami nemcsak a turizmus, de az üzleti élet, illetve a város életében fontos szerepet betöltő sport- és egyéb célú rendezvények szempontjából is fontos követelmény. A város turisztikai életében új színfoltként jelenhet meg az egyre népszerűbb lovas turizmus, mint a koronavírus-járvány hatására várhatóan élénkülő belföldi attrakciók egyik lehetséges kitörési pontja. Az egészséges életmód, illetve a közösségszervezés szempontjából fontos, hogy a szabadidősport célú infrastruktúrák megújuljanak, illetve biztosítsák a nagyobb energiaigényű létesítmények (pl. uszodák) korszerűsítését és működtetését.

A város-vidék kapcsolat kölcsönösen pozitív, a szinergiákat kiaknázó módon történő elmélyítése a megyeszékhely és közvetlen vonzáskörzete viszonylatában a sokrétű kapcsolatrendszer révén különös jelentőséggel bír, amely a területfejlesztés beavatkozásainak tervezése során külön városfejlesztési eszközrendszer, illetve forrásfelhasználási mód alkalmazását indokolja.

2. A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása

Vas megye vidéki térségeinek, periférikus helyzetű településeinek bekapcsolása a térségközpontokban, kiemelten Szombathely térségében összpontosuló gazdasági vérkeringésbe.

A megye kiegyensúlyozott fejlődése érdekében fontos az elsősorban a megyeszékhelyen összpontosuló gazdasági aktivitás, termelési tevékenység és az ebből fakadó pozitív foglalkoztatási hatások kiterjesztése a megye alközpontjaiba, elsősorban a járásközpontok városaiba.

A nagyobb foglalkoztatók betelepülését a kormányzati befektetés-ösztönzési intézményekkel összehangolt módon szükséges elősegíteni, elsősorban azokon a településeken és térségekben, ahol megfelelő számú és képzettségű munkaerő rendelkezésre áll.

Továbbra is feladat a beszállítói kapcsolatok erősítése, az export-értékesítés ösztönzése, különösen a kis- és középvállalati szektorban, mely kapcsán elengedhetetlen a termék- és technológiafejlesztéshez, valamint kapacitás-bővítéshez szükséges beruházások ösztönzése. A beruházások eredményességét támogatják a menedzsment képességek fejlesztése és a piacra jutás támogatása. Szükséges közös vállalatfejlesztési (beszállítói) projektek kidolgozása, technológiai innovációs fejlesztések és menedzsment-rendszerek (pl. informatikai, folyamat

menedzsment, minőségbiztosítás, logisztikai menedzsment, beszerzés közös fejlesztése, beruházások), együttműködések szervezése.

A vállalkozások letelepedéséhez szükséges infrastrukturális feltételek igény szerinti fejlesztése szükséges (beleértve az ehhez szükséges, részben önkormányzati kompetenciába tartozó infrastruktúra-fejlesztési feladatokat). A beruházások kapcsán elsődlegesen a meglévő ipari területekhez kapcsolódó területek fejlesztését, illetve a felhagyott volt ipari üzemi területek megújítását szükséges ösztönözni, szem előtt tartva egyben a lakóterületek zavarásának elkerülését is.

A nemzetközi ellátási láncok egészségügy járványhelyzetek kapcsán tapasztalt kitettsége miatt is fontos a foglalkoztatás és megyéhez kötődő vállalkozások számának bővítése, ennek érdekében a kezdő vállalkozások indításának és növekedésének ösztönzése, valamint az innováció terjedésének elősegítése a meglévő intézményi kapacitások ésszerű felhasználásával és fejlesztésével.

A középvárosok térszervező erejének kiteljesítése, a környező kistelepüléseken zajló kistermelői tevékenység erősítése érdekében szükséges a helyi termékek értékesítéséhez kapcsolódóan piacterek fejlesztése.

A Szombathely-központúság oldását szolgálja a beruházások ösztönzésével kapcsolatban fent részletezett beavatkozások mellett az elérhetőségi viszonyok javítása. A közlekedési viszonyok alapján perifériku s helyzetű települések (az Őrség, Vasi-hegyhát, Kemeneshát és Kemenesalja települései) és a járásszékhely települések, valamint közvetve a megyeszékhely közötti közlekedési kapcsolatok javítása elsősorban a mellékút-hálózat minőségének javításával, valamint a közösségi közlekedési infrastruktúra fejlesztésével (pl. az autóbusz-hálózat szervezettségi szintjének javításával, a járatok sűrítésével, a menetrendek jobb összehangolásával, illetve a járműpark modernizációjával) oldható meg. A települések népességmegtartó ereje szempontjából az elérhetőség javítása, az eljutási idő csökkentése kritikus fontosságú, nemcsak a térségi alközpontokban, központokban lévő munkahelyekhez, de sok esetben az alapvető közszolgáltatásokhoz, valamint a kommunikációs hálózatokhoz történő hozzáférés tekintetében is.

Az országos átlaghoz képest területarányosan jóval sűrűbb mellékúthálózat (összesen közel 1200 km) érdemi javítása rendkívül forrásigényes feladat, a legsürgetőbb szakaszok meghatározása elsődlegesen a forgalmi adatok és a burkolatállapot, valamint az érintett lakosság és vállalkozások száma, illetve a közösségi közlekedés igényeinek figyelembevételével kell, hogy történjen. Az elérhetőség javításában kiemelt szerepet kell adni emellett a vasúti infrastruktúrának, az intermodalitás növelésének, így elősegíthető például a Szombathely- Kőszeg agglomerációs tengely elővárosi forgalmának nagyobb mértékben a vasútra történő terelése.

3. A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével

A turizmus, mint gazdasági erőforrás feltételrendszerének erősítése elsősorban az aktív-turisztikai attrakciók minőségének fejlesztésével, a gyógyfürdőkre és természeti vonzerőkre, valamint a műemléki környezetre fókuszálva.

A megyében kijelölt gyógyhelyeken, a Bük-Sárvár turisztikai térségben, illetve az egyéb, aktívturisztikai attrakciók színterein, mint a Kőszeghegyalja, az Őrség, a Vasi-hegyhát, valamint az elsősorban a kulturális vonzerejéről híres megyeszékhelyen cél a főbb turisztikai vonzerőkhöz kapcsolódó szolgáltatások versenyképességének folyamatos javítása, illetve a foglalkoztatás bővítésének ösztönzése a szektort kiszolgáló tevékenységek fejlesztése révén.

A megye turizmusának zászlóshajói, a legnagyobb vendégforgalmat jelentő gyógyfürdők (Bük, Sárvár) szolgáltatási színvonalának folyamatos fejlesztése elsődleges fontosságú, törekedni kell azonban a gyógyászati, egészségipari szinergiák erősebb kiaknázására (részben a meglévő turisztikai egyetemi képzések bevonásával), továbbá a komplexumok energetikai rendszerének fenntartható fejlesztésére is (lehetőség szerint a termálvíz, mint energiaforrás energetikai célú

hasznosításával). A tartózkodási idők hosszabbítása érdekében fontos továbbá a fürdők elsődleges kínálatát kiegészítő aktív-, illetve kulturális turisztikai programelemek gyarapítása a megye teljes területén, melynek elsődleges eszköze az ehhez szükséges járulékos infrastruktúrák (pl. kerékpárutak, túraútvonalak) fejlesztésén túl a térségi kínálat – akár megyei szintű programcsomagok formájában történő – összehangolásának támogatása is. Az aktívturisztikai attrakciók fejlesztése minden esetben a természetvédelmi célok érvényesülése mellett kell, hogy megtörténjen. Törekedni kell emellett a kisebb jelentőségű fürdők (pl. Celldömölk és Szentgotthárd) kapacitásainak és kínálatának fejlesztésére, a kirándulóhelyek és természetes fürdőhelyek infrastruktúrájának fejlesztésére, a Rába által kínált lehetőségek kiaknázásra, továbbá az erdőgazdálkodás turisztikai dimenzióinak erősítésére, valamint a horgászturisztikai kínálat további – természetvédelmi szempontokat integráló – bővítésére is. A családi horgászturizmus erősítése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a strandok és a hozzá kapcsolódó infrastruktúrák kiépítésére.

Különösen fontos a kulturális örökségértékek, műemlékek (kastélyok és kúriák), táji- és népi örökségelemek – és ezek metszetében található olyan egyedi örökségelemek, mint pl. a (zárt)kertekre és kapcsolódó művelési kultúrákra vonatkozó tudás, a természettel való évszázados együttélés nyomait őrző tágan vett gasztronómiai hagyományok, az egyedi építészeti megoldásokat alkalmazó hegyháti pincék, stb. - fenntartható turisztikai hasznosítása, valamint a kulturális programok folyamatos megújítása és bővítése mellett az egészség- és aktív turizmus feltételrendszerének fejlesztése. Ennek szükségességét jól példázza a belföldi vendégforgalom növekvő részaránya, amely igényeinek kielégítésére a világméretű járványhelyzetek negatív hatásainak mérséklése érdekében is törekedni kell, kiemelten a kerékpáros-, bakancsos-, vízi- és horgászturizmus feltételrendszerének, és a hozzá kapcsolódó kínálat (szálláshely, vendéglátás, ajándéktárgy-kereskedelem) javításával. A vallási, gyalogos, kerékpáros turizmus kapcsán változatlanul fontos, hogy a térségeket átszelő útvonalak bekapcsolják a megyét az európai léptékű rendszerekbe (pl. EruoVelo hálózat, Alpannonia út, Mária út, Eurohorse hálózat). A kulturális érték bázisán tervezett fejlesztések – különösen a műemlékek, a világörökségi várományos területek, valamint a szeres települések és tájhasználat – esetében az attrakciók megóvása érdekében különösen fontos a beépítési szabályok szigorítása, a természet- és tájképvédelmi szempontok szem előtt tartása.

A térségi turisztikai brandekhez illeszkedve fontos, hogy a kistelepüléseken létrejöjjenek a városi lakosságot kiszolgáló szabadidős és rekreációs, sportolásra alkalmas terek, szolgáltatások. A turizmusszervezés informatikai rendszereit is fejleszteni kell. Szükséges biztosítani a turisták naprakész információval való ellátását (pl. aktuális programok, vagy szabad szállásférőhelyek bemutatása) okos megoldásokkal, a digitalizáció fejlesztésével. További fontos feladat megyei szinten összehangolt turisztikai marketing és értékesítés-ösztönző tevékenység támogatása, a magas szintű desztináció-menedzsment, illetve a desztinációk közötti együttműködés ösztönzése.

4. A környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása

A környezettudatosság növelése, a környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása a fenntarthatósági és klímavédelmi célok, valamint a gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében, a szennyvízkezelési hiányosságok megszüntetésével és a fenntartható környezetgazdálkodás ösztönzésével.

A megye egyik leginkább jelentős környezetvédelmi problémájaként a szennyvízkezelés hiányosságai említhetők. Az éppen az egyéb (pl. közlekedési) szempontok szerint is hátrányos helyzetben lévő települések jelentős részét érintő szennyvízkezelési problémák megoldása ezen térségek fejlődésének záloga is lehet egyben, tekintettel arra, hogy a vállalkozási tevékenységek elsődleges gátját ezen településeken a szennyvízkezelés megoldatlansága jelenti, amelyre egy komplex kistelepülési szennyvízkezelési program adhat megoldást. A célkitűzések további fontos elemét jelenti a klímaváltozás hatásának nagyon sok szektort érintő (pl: mezőgazdaság, erdészet,

egészségügy, gazdaság, oktatás stb.) kutatása, a hatások modellezése, az azokra történő felkészülés elősegítése, lakosság tájékoztatása, érzékenyítése a téma iránt. A klímaváltozás hatásaira történő felkészülések egyik eleme lehet a záportározók, víztározók építése, az öntözési lehetőségek fejlesztése, alkalmazkodó csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek fejlesztése, az alkalmazkodó kultúrák termesztésének ösztönzése. Az ivóvízkincs megőrzése szempontjából figyelmet kell fordítani az ivóvízbázisok védelmére, valamint a meglévő, elavult állapotú ivó- és szennyvízvezeték-rendszerek és szennyvíztelepek rekonstrukciójára, az egykutas települések ellátásbiztonságának növelésére térségi szintű hálózatok (körvezetékek) fejlesztésével, valamint a szennyvíziszap biztonságos kezelésére.

Fontos a megújuló energiaforrások hasznosítása fűtési és/vagy villamosenergia-termelési céllal, akár megyén belüli fejlesztéssel, gyártással és - energetikai auditon alapuló - energiafelhasználás racionalizálásával (épületek energetikai korszerűsítésével) párhuzamosan, különös tekintettel a közintézmények, távfűtőrendszerek, illetve vállalkozások tevékenységeire. A megújuló energiaforrásokon alapuló beruházások egyik legfontosabb formája a naperőművek létesítése (háztartási és ipari méretben egyaránt), és geotermikus energia kiaknázása (részben a meglévő, országos szinten is jelentős termálvagyonra, fürdőkre alapozva), amely mind a beruházások előkészítése és megvalósítása, mind a karbantartási feladatok kapcsán jelentős piacot adhat a megyében működő kis- és középvállalkozásoknak. A biomassza alapú energetikai projekteknek az energiatermelés szempontjából további jelentős foglalkoztatási hatása is lehet a vidéki térségekben.

Fontos terület emellett a vízierőművek kérdésköre, amely a természetvédelmi előírások érvényesítése mellett – elsősorban a meglévő létesítmények korszerűsítésével, fejlesztésével – alkalmas lehet a megye energetikai rendszerének további diverzifikálására.

A megújuló energiaforrások kiaknázását szükséges összekapcsolni az elektromos autók nyilvános töltőhálózatának kiterjesztésével.

A körforgásos gazdaság jelentőségének terjedése a vállalkozások és a hulladékgazdálkodás szervezéséért felelős szervezetek szintjén is fontos. Törekedni kell a létrehozott infrastruktúrák további fejlesztésére és szükséges kapacitások bővítésére, a szelektív gyűjtés és újrahasznosítás rendszerének fokozatos kiterjesztésére, kiemelve a zöldhulladék házi, illetve települési szintű gyűjtésének és feldolgozásának kérdéskörét, ami a levegőtisztaság védelme szempontjából is lényeges előrelépést jelent. Jelentős forrásigényt támasztó kármentesítési igény nem ismert ugyan a megyében, azonban a kisebb volumenű, de még ma is fellelhető illegális lerakók felszámolása továbbra is feladatot jelent.

Az infrastrukturális fejlesztések fontos kiegészítő elemét kell, hogy képezzék a lakosságot és a vállalkozásokat célzó szemléletformálási akciók. Ezek leginkább a klímaváltozással, a vízgazdálkodással, a hulladékgazdálkodással, illetve a közlekedési szokásokkal kapcsolatban kell, hogy teret nyerjenek.

5. Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése

Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése, kiemelten a TEN-T hálózatok, Bécs-Balaton összeköttetés fejlesztésével.

A megye európai térbe történő beágyazottságának növelése érdekében az alábbi nagytérségi közlekedési kapcsolatok megvalósítása szükséges (melyek nyomvonalának megtervezése során fokozott figyelmet kell fordítani a települések lakott területeit érintő zavaró hatások minimalizálására):

- Észak-déli (M86, 84, S31-87-es, Szombathelyen az északi és nyugati körgyűrű befejezése, és az M9 gyorsforgalmi út kiépítése), és

- kelet-nyugati irányú nemzetközi közúti (M8) kapcsolatok fejlesztése

Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet az alábbi, Vas megyét érintő szakaszokat tartalmazza, amelyek kivitelezése még nem kezdődött meg, a fenti kapcsolatok kiteljesítése érdekében ezen szakaszok kiépítése élvezhet prioritást:

- M86 gyorsforgalmi út, Szombathely-Zanat és Körmend (kelet) közötti szakasz
- M87 gyorsforgalmi út, Szombathely és Kőszeg közötti szakasz
- M76 autóút Zalaegerszeg (észak) és Körmend (kelet) közötti szakasz
- 87-89. számú főutak, Szombathely északkeleti elkerülő szakasz
- 74. számú főút, Vasvár elkerülő szakasz
- M9 gyorsforgalmi út Vasvár és Zalaegerszeg közötti szakasz
- 10. és 20. számú vasútvonalak Győr-Pápa-Celldömölk-Boba szakaszainak rekonstrukciója
- A 25. számú vasútvonal, Zalalövő-Zalaegerszeg-Boba szakasz rekonstrukciója
- A 18. számú vasútvonal, Szombathely-Kőszeg szakasz fejlesztése

A fenti kormányrendelet nem tartalmazza ugyan, de térségi szinten jelentős szerepe van a 8. sz. főút megyehatártól Vasvárig terjedő szakasza, valamint a 84. főút megyei szakaszának, illetve a 87. sz. főút Kám-Szombathely szakaszának, valamint a 834. j. Pápa-Sárvár főút fejlesztésének, illetve a településeket elkerülő szakaszok megépítésének is.

Kiemelten kell kezelni a környezetbarát mobilitás kérdéseit, ennek keretében különös hangsúllyal a közúti közlekedési módokkal összehangolt vasúti (B+R, P+R, állomási/megállóhelyi fejlesztések, vonali- és gördülőállomány-beruházások, stb.) fejlesztéseket, amelyek vonatkozásában fontosak a szervezéssel kapcsolatos, nem beruházási jellegű feladatok is (menetrendi egyeztetések és összehangolás a buszközlekedéssel, a ráhordó hálózatok és a menetrendi csatlakozások fejlesztése, közlekedési szövetség, közös jegyrendszer, ill. innovatív térségi jegytípusok bevezetése, utastájékoztatási és közlekedésbiztonsági rendszerek fejlesztése, stb.). Kiemelt jelentőséggel bír ez a kérdéskör egyrészt a határon átnyúló utasforgalom, másrészt a belföldi (ingázó és távolsági, ill. agglomerációs) forgalom vonatkozásában, különösen a Szombathely-Csorna-Hegyeshalom, Szentgotthárd-Szombathely-Sopron viszonylatokon.

Szombathely állomás központi fekvését és a határon átnyúló kapcsolatok jelentőségét tekintve a megyeszékhely középtávon a közforgalmi buszközlekedés és annak szombathelyi intermodális kapcsolódása révén egy Közép- és Dél-Burgenlandot is kiszolgáló, az osztrák főváros (és Graz) felé is jó eljutást biztosító közlekedési főcsomóponttá kell váljon.

6. Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése

Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése Vas megye várostérségeiben, kiemelten a demográfiai problémák és a munkaerőhiány enyhítése szempontjából hangsúlyos közfunkciók erősítésével, elsősorban bölcsődék, közoktatási intézmények, valamint az idősellátás rendszereinek energiapolitikai szempontokat integráló fejlesztésével.

A humán ellátórendszerek fejlesztésére a szolgáltatás-szervezés térségi alapú megközelítésével, a települések közötti együttműködések elmélyítésével, a hiányok igény-alapú oldásával és a párhuzamosságok ésszerű megszüntetésével célszerű felkészülni.

Az általános iskolák fejlesztése terén a megye jelentős részén komoly előrelépések történtek, ahogy a bölcsődei ellátás (főként az új férőhelyek létesítése) esetében is. A koronavírus járvány

rávilágított azonban az egészségügyi ellátórendszerek sérülékenységére, az eszköz-, illetve a humán kapacitások szűkösségére. A közszolgáltatások fejlesztése kapcsán ezért az egészségügyi alap-, és járóbeteg szakellátások fejlesztése kiemelt cél, amely azonban együtt kell, hogy járjon szemléletformálási programok, prevenciós akciók, helyben igénybe vehető szűrések megszervezésével. Fontos ehhez kapcsolódóan a gyermekkori mozgásfejlesztést segítő programok, a közép- és felsőfokú képzésekhez kapcsolódó-, illetve tömegsport, valamint az egyéb aktív tevékenységekhez történő hozzáférés lehetőségének szélesítése.

Az egészségügyi, valamint az oktatási-, szociális ellátás, a bölcsődék és kulturális szolgáltatások megfelelő színvonalú, együttműködésen alapuló és ésszerű kapacitás-elosztást biztosító működtetése elsődleges feladat, annak érdekében, hogy a minimális működési feltételeknek megfelelő intézmények a falvakban is működjenek. Ezek fenntartása azonban sok esetben a működtető személyzet (pl. háziorvos, szakképzett bölcsődei gondozó) rendelkezésre állásának szempontjából is korlátokba ütközik, ezt a szabályozási elemek (központi finanszírozási rendszerek) módosítása mellett képzési- és ösztöndíj-programokkal, valamint a vidéki települések vonzóvá tételével (többek között szolgálati lakások biztosításával, illetve a települési alapinfrastruktúra és a közúti elérhetőség/közösségi közlekedési viszonyok javításával) lehet elősegíteni. A lakosság elöregedésével párhuzamosan törekedni kell az idősellátás feltételrendszerének javítására, melynek keretében nagyobb teret kell, hogy kapjon a házi segítségnyújtás és a napközbeni ellátás mellett a bentlakásos idősotthonok fejlesztése is, ami részben a használaton kívüli kastélyok, kúriák megújult funkcióját is biztosíthatja.

A fejlesztések kapcsán, figyelembe véve a vidéki közszolgáltatások jelentős részét fenntartó önkormányzatok (főként a kistelepülések) pénzügyi értelemben vett mozgásterének szűkülését, törekedni kell a közfunkciókat ellátó épületek energiahatékonyságának javítására, és ezzel összefüggésben a fenntartási költségek csökkentésére. A hőszigeteléssel, megújuló energiaforrások hasznosításával járó beruházások a klímavédelem, az üvegházhatású gázok kibocsátásának szempontjából is kézzelfogható eredményekkel járnak.

7. A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése

Vas megye belső periférikus térségei leszakadásának megelőzése komplex vidékfejlesztési beavatkozások útján, figyelembe véve a népesség megtartásának lehetőségeit, valamint a környezeti erőforrások fenntartható hasznosításának, a fenntartható gazdálkodási rendszerek szempontjait.

Elsősorban a megye jogszabályi besorolások alapján legkedvezőtlenebb fejlettségi mutatóival rendelkező településeinek és fejlesztendő járásainak területén (alapvetően az Őrség, a Vasi hegyhát, és a Kemenesalja térségében, illetve a Celldömölki, a Vasvári és a Körmendi járásokban) speciális vidékfejlesztési beavatkozások szükségesk. A kistelepülések népességmegtartó erejének megőrzése szempontjából a közlekedési infrastruktúra fejlesztése az egyik legfontosabb tényező: a leromlott településközi alsóbbrendű utak karbantartása, fejlesztése az alapja minden további, kistelepülést érintő fejlesztésnek. Az ennek megfelelően a 2. specifikus cél keretében megfogalmazott, elérhetőség fejlesztésére, valamint a 4. specifikus cél keretében tárgyalt, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó törekvések mellett az aprófalvas települések élhetőségének javítása szükséges, amely többek között a csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek, a települések bel- és külterületi úthálózata, a járdák, a kegyeleti infrastruktúra és a közvilágítási rendszerek fejlesztésére is ki kell, hogy terjedjen. Fontos emellett a közművelődés és a közösségfejlesztés színtereinek fejlesztése, amely nem érheti el a kellő hatékonyságot a működtetés humán hátterének biztosítása nélkül (ehhez a megyében működő képzések kellő alapot nyújtanak). Az aprófalvakban törekedni kell a szociális gazdaság fejlesztésére, a tartós munkanélküliek értékteremtő foglalkoztatásba való bevonására, illetve az élelmiszer előállítás, energia-termelés (pl. biomassza, fotovoltaikus megoldások) kapcsán a teljesítmény bővítésére, az önellátás mind magasabb szintjének elérésére.

A mezőgazdaságban a klasszikus szántóföldi növénytermesztés termelékenységének növelése, a precíziós gazdálkodási rendszerek ösztönzése a cél, ez azonban együtt kell, hogy járjon a fenntarthatósági szempontok és klímavédelmi és -alkalmazkodási célok érvényesítésével. Az öntözési lehetőségek kiterjesztése elsősorban a vízfolyások környezetében oldható meg gazdaságos módon. Fontos a nagyobb munkaintenzitást igénylő, egyben magasabb hozzáadott értéket biztosító egyedi vagy tájjellegű termékek előállítása és értékesítése térségi integrátor szervezet bevonásával, a raktározás és helyi- és külpiaci értékesítés megszervezése közösségi (állami, kamarai) szerepvállalással. A helyi értékesítés megszervezésével biztosítani kell az értékesítési lánc rövidülését, az alapanyagok, illetve a feldolgozott helyi termékeknek a helyi, városi piacokra jutását. A helyi értékesítés ösztönzése érdekében indokolt esetben megvalósítható a térségközpontokban az értékesítési helyek, piacok korszerűsítése. Ennek részeként élni kell a megyében azzal a jogszabályi lehetőséggel, ami teret ad annak, hogy a helyi közétkeztetésben helyi, környékbeli alapanyagokat használjanak fel. A foglalkoztatás-intenzív mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan ki kell emelni a megyében meghatározó dísznövénykertészetet (amely például Szombathelyen is jelentős hagyományokkal rendelkezik), mely piaci pozícióinak megőrzése, illetve javítása érdekében szintén szükség lehet állami ösztönzőkre, támogatásokra.

Különösen fontos a mezőgazdasági orientációjú térségekben, illetve a kistelepüléseken a fiatal gazdák támogatása, illetve szociális gazdaság lehetőségeinek fejlesztése, a közösségi foglalkoztatási programok megvalósításának ösztönzése, az alternatív jövedelemszerzési lehetőségek, illetve az önellátás lehetőségeinek kiaknázása érdekében, amelyek kapcsán komplex fejlesztési program megvalósítása szükséges (a program keretében a helyi lakosság széles köre számára válik (újra)megismerhetővé az egykori gazdaságokban rendelkezésre álló, önállátáshoz szükséges tudás, a háztáji növénytermesztés, állattenyésztés és termékfeldolgozás témakörében, emellett részét képezi különböző közösségi termelő és feldolgozó eszközök, pl. gyümölcsléüzem, aszaló, stb. biztosítása is).

A mezőgazdasági célú hasznosításra kevésbé alkalmas területek a klímavédelmi, társadalmi, gazdasági és ökológiai szempontok alapján az erdőtelepítések elsődleges színterei lehetnek.

A célrendszer kapcsolata az OFTK-val

Az Országos Fejlesztéspolitikai és Területfejlesztési Koncepció hazánk Országgyűlés által jóváhagyott, a nemzeti szintű ágazati és területi célkitűzéseket legmagasabb szinten szintetizáló fejlesztéspolitikai alapdokumentuma. Az OFTK jövőképe szerint *„Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.”*

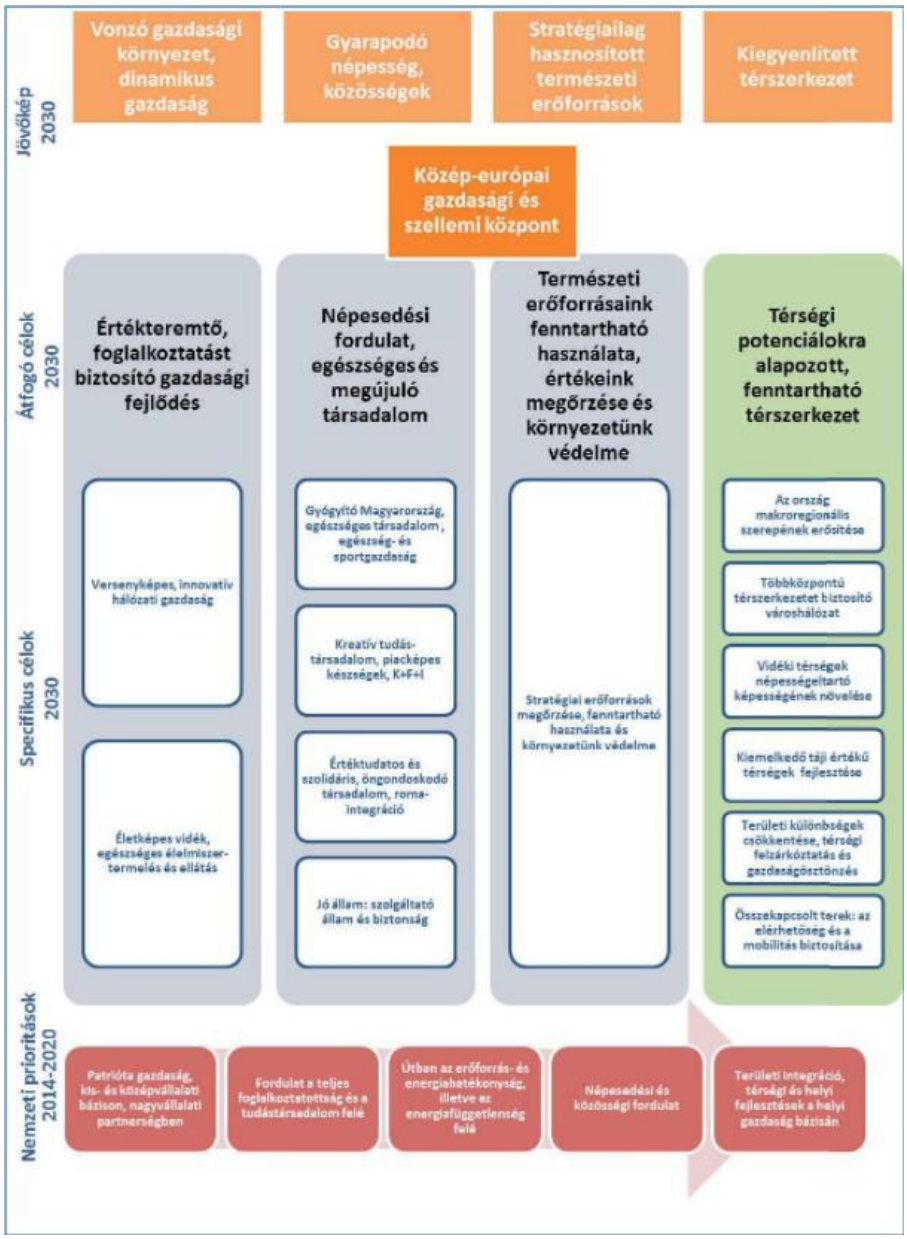

Térhasználati fejlesztési elvek

A megyei fejlesztési koncepció kialakítása során tekintetbe kell venni a területrendezés szempontjait, a területfejlesztési tervezés és területrendezési tervezés jobb összhangjára van szükség. A térhasználati elvek általános ajánlásai az OFTK szintjén is megjelennek, az alábbiak szerint:

- okszerű és takarékos területhasználat,
- városok szétterülésének megakadályozása,
- biztonságos hozzáférés az infrastrukturális rendszerekhez mindenkinek,
- értékőrzés a fenntarthatóság szolgálatában,
- a helyi erőforrások használata és gazdaság fejlesztés támogatása.

A megyei szinten megfogalmazható térhasználati elvek Vas megye Területrendezési Tervében jelennek meg. A dokumentum felülvizsgálata 2019-2020 során történt meg, a Vas Megyei Önkormányzat az 4/2021. (II.15.) önkormányzati rendelettel hagyta jóvá.

A dokumentum hivatkozik az OFTK-ban rögzített térhasználati elvekre, emellett követelményként rögzíti, hogy a védelmi övezeteken kívüli térségekben a gazdaságfejlesztés számára kellő kiterjedésű, műszaki infrastruktúra hálózattal és kapacitásaival jól ellátott terület álljon rendelkezésre. Az új fejlesztési területek kijelölésénél azonban figyelembe kell venni a takarékos területhasználat szempontjait, valamint a területrendezési szabályozás védelmi övezeteinek határait. A kompakt várospolitika elvének érvényesítésében kiemelt szerepe van az önkormányzatok koordinált együttműködésének.

A területi fejlesztési potenciálok érvényesítése szempontjából a megye területrendezési terve módosításában különös jelentősége van az egyedileg meghatározott (fejlesztési) övezetek meghatározásának, lehatárolásának és szabályozásának. Ezen övezeti előírások és ajánlások adnak iránymutatást a különböző funkcióra tervezett területek vonatkozásában az adottságokat és a fejlesztési potenciálokat együttesen figyelembe vevő differenciált szabályozásra. A hatályos megyei rendezési terv az alábbi egyedi övezeteket határozta meg, melyekhez az alábbi előírások vonatkoznak:

- innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete, ahol
- a kijelölt kereskedelmi, szolgáltató gazdasági besorolású területeken az építési telek megengedett legnagyobb beépítettsége10%-al lehet magasabb, a legkisebb zöldfelületi arány pedig 5%-al alacsonyabb, mint az OTÉK-ben szabályozott mérték
- logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete, ahol
- a kijelölt kereskedelmi, szolgáltató gazdasági besorolású területeken az építési telek megengedett legnagyobb beépítettsége 10%-al lehet magasabb, a legkisebb zöldfelületi arány pedig 5%-al alacsonyabb, mint az OTÉK-ben szabályozott mérték
- turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete, ahol
- az érintett települések településfejlesztési koncepciója és településrendezési eszközei készítése során törekedni kell a turisztikai nyomvonalas fejlesztések folytonosságára, az egymást gyengítő párhuzamosságok kiküszöbölésére
- víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete, ahol
- az érintett települések integrált településfejlesztési stratégiája és településrendezési eszközei készítése, felülvizsgálata, valamint módosítása során vizsgálni kell a víztározási fejlesztések lehetőségét. A tervezésbe be kell vonni a vízfolyás mentén érintett szomszédos településeket.

Az egyedileg meghatározott övezetek illeszkednek a koncepció stratégiai céljainak területi vetületeihez, így az innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete, valamint a logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete az 1. és 2. stratégiai cél, a turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete a 3. sz. stratégiai cél, a víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete pedig a 4. sz. stratégiai cél keretében rögzített térségi preferenciákhoz kapcsolódik.

Átfogó térhasználati szempontként mindemellett az alábbiak fogalmazhatók meg:

- a fejlesztések a természet- és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével valósuljanak meg;
- a beruházások olyan területeken kerüljenek megvalósításra, melyek elhelyezkedése egyaránt szolgálja a társadalom érdekeit és a környezet védelmét;

• olyan területek kerüljenek bevonásra és olyan fejlesztések legyenek egymás mellé állítva, amelyek között a körforgásos gazdaság előnyei minél jobb arányban megvalósulhatnak

2.4. VAS VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJÁHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

VAS VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 2021-2027

14/2023. (III. 24.) KGY határozat

Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz

Az ITP célja, hogy Vas Vármegye Önkormányzata a TOP Plusz keretében rendelkezésre álló forrásokat optimális és költséghatékony, a területfejlesztési programdokumentumokban (területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program) feltárt problémákhoz, illetve az azokra reflektáló célrendszerhez illeszkedő forrásfelhasználási módokon használhassa fel.

Az ITP a forrásfelhasználási módok keretében rögzíti azon négy, a vármegye teljes területét hézagmentesen lefedő földrajzi célterületet, amelyek a stratégiai programdokumentumok (nevesített módon a területfejlesztési program) szintjén is megjelennek. Megtörtént e célterületek településeinek tematikus kategorizálása annak érdekében, hogy a vármegyei fejlesztési célokat leginkább szolgáló projektek kerülhessenek kiválasztásra. A dokumentum tartalmazza emellett a TOP Plusz prioritásaira, valamint egyes intézkedésekre allokált forrásokat; a vármegyei önkormányzat által meghatározott kiválasztási kritériumokat; a program eredményeinek nyomonkövetését szolgáló, számszerűsíthető indikátorvállalásokat, valamint a végrehajtás ütemezését.

Az ITP dokumentum reflektál az ERFA rendelet 11. cikkben szereplő fenntartható városfejlesztés intézkedésre, amelynek alkalmazását a stratégiai programdokumentumok megállapításainak (pl. a megyei területfejlesztési koncepció 1. sz. stratégiai céljának) megfelelően Szombathely Megyei Jogú Város területén javasolja. Ennek megfelelően Szombathely MJV az integrált településfejlesztési stratégiájuk alapján felhasználható, önálló forráskerettel fog rendelkezni a TOP Plusz keretében tervezett fejlesztések megvalósítására.

A Vas Vármegyei Integrált Területi Program az alábbiak szerint kapcsolódik Vas Megye Területfejlesztési Koncepciójának és programjának célrendszeréhez.

A Vas vármegyei ITP viszonya a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és a TOP Pluszhoz

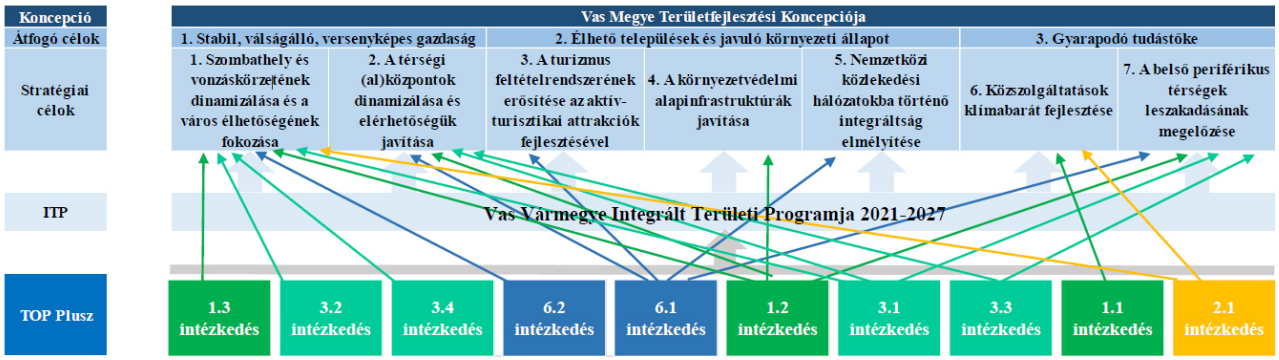

1. Prioritás: Élhető vármegye
- 1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
- 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások
- 1.3 Fenntartható városfejlesztés

2. Prioritás: Klímabarát vármegye
- 2.1 Klímabarát vármegye

3. Prioritás: Gondoskodó vármegye
- 3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)
- 3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)
- 3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)
- 3.4 Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA)

6. Prioritás: Versenyképes vármegye
- 6.1 Helyi gazdaságfejlesztés
- 6.2 Fenntartható versenyképes városfejlesztés

Északi gazdasági-, gyógy- és kulturális turisztikai övezet

Bük és Sárvár térsége több szempontból hasonló adottságokkal rendelkező település, mindkét város nemzetközi jelentőségű gyógyfürdői révén meghatározó pontja a 429/2020. Korm. rendelettel kijelölt Bük-Sárvár turisztikai térségnek. A vármegye turisztikai bevételeinek döntő része így a vármegye északi (Sárvár-Celldömölk tengely mentén, illetve attól északra elhelyezkedő) területén realizálódik. A gazdaságszerkezet, a turizmus abban elfoglalt súlya, továbbá a településszerkezet sajátosságai következtében külön térkategória, és az ahhoz rendelt forrásfelhasználási mód alkalmazása indokolt. A térkategóriát jó közlekedési hálózatok, a megyeszékhely jó – és az északi területek vonatkozásában a szomszéd megyei jogú város, Sopron, viszonylag jó – elérhetősége jellemzi, egyben a turisztikai területen kívüli gazdasági szektorok vonatkozásában is jelentős pólusokkal (pl. Sárvár, vagy pl. a kisebb településméret kategóriájában Lukácsháza). A térség külső térszerkezeti kapcsolódásai is erősek, melyek javítják annak helyzetét – az északi, északnyugati területek vonatkozásában Ausztria felé, míg az északkeleti területek esetén Győr-Moson-Sopron vármegye (Győr) irányába.

A turizmus, mint húzóágazat további megerősítéséhez kapcsolódóan fontos rögzíteni, hogy a nemzetközi jelentőségű gyógyfürdők támogatása ágazati operatív program keretében történhet meg, azonban ezen térkategóriában található a celldömölki Vulkán Gyógy- és Élményfürdő, amelynek fejlesztése – mind a szolgáltatások, mint az energiahatékonyság tekintetében – a TOP Plusz keretében történik. Így az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése c. felhívásra külön benyújtási szakasz meghirdetésével szükséges forrást allokálni. (A felhívás keretösszegéből a celldömölki Vulkán Gyógy- és Élményfürdő fejlesztésére 1 200 000 000 forint különíthető el).

A térkategóriába tartozó települések számára elkülönített keretösszeg összesen 12 174 125 052 forint, amely a vármegye számára rendelkezésre álló (kiemelt forrásfelhasználási módok alkalmazása nélkül számított) keret 30,54%-át teszi ki. A keretösszeg meghatározásának elve elsődlegesen a térkategória népességének a vármegye teljes népességéhez viszonyított arányán alapul (a térség állandó népessége 2019.12.31-én 73 086 fő, a vármegye lakónépessége ugyanezen időpontban 252 174 fő volt, amely arány 29,0%-ot tesz ki).

A térkategóriába tartozó települések:

Bő	Kenyeri	Pósfa
Bögöt	Kiszsidány	Pusztacsó
Bozsok	Kőszeg	Rábapaty
Bük	Kőszegdoroszló	Répcelak
Cák	Kőszegpaty	Répceszentgyörgy
Celldömölk	Kőszegszerdahely	Sajtoskál
Chernelházadamonya	Lócs	Sárvár
Csánig	Lukácsháza	Simaság
Csénye	Mersevát	Sitke
Csepreg	Mesterháza	Szeleste
Csönge	Nagygeresd	Szergény
Gór	Nagysimonyi	Tokorcs
Gyöngyösfalu	Nemescsó	Tömörd
Hegyfalu	Nemesládony	Tompaládony
Horvátzsidány	Nick	Tormásliget
Iklanberény	Ölbő	Uraiújfalu
Jákfa	Ólmod	Vámoscsalád
Kemenesmagasi	Ostffyasszonyfa	Vásárosmiske
Kemenesmihályfa	Pápoc	Vasegerszeg
Kemenessömjén	Peresznye	Velem
Kemenesszentmárton	Porpác	Vönöck
		Zsédeny

3 TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEK

3.1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV

A területrendezési tervek a területfejlesztés társadalmi, gazdasági céljaival összehangolt, hierarchikusan egymásra épülő, műszaki és ökológiai szempontok alapján elkészített tervek, amelyeknek alapvető funkciója a térségi szerkezet meghatározása, és a térségi területhasználat szabályozása. A területrendezési tervek között legjelentősebb az Országos Területrendezési Terv (OTrT.), amely a léptéknek megfelelő mélységben az ország egészére határozza meg a területhasználatra és az infrastruktúra térbeli rendjére vonatkozó jövőképet es az annak elérését szolgáló szabályokat.

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2018. évi CXXXIX. Törvény (a továbbiakban: Törvény) célja, az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.

Az Országos Területrendezési Terv a település közigazgatási területét **települési**, **mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és vízgazdálkodási területfelhasználási térség**be sorolja.

Kivonat az Országos Területrendezési Tervből

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények közül a település területét az alábbi elemek érintik:

- egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)

Vas Megyei Közgyűlés 4/2021. (II.15.) önkormányzati rendelete Vas megye területrendezési tervéről

Az alábbi országos – megyei – és egyedileg meghatározott övezetek érintik Csánigot:

országos övezetek (Trtv. és MvM rendelet által meghatározott)											
Ökológiai hálózat			Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	Erdők övezete	Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete	Tájképvédelmi terület övezete	Világörökség és világörökség-várományos területek övezete	Vízminőség-védelmi terület övezete	Nagyvízi meder övezete	Honvédelmi és katonai célú terület övezete
Magterületének övezete	Pufferterületének övezete	Ökológiai folyosójának övezete									
×	×	×	×	×	×	**Nem érinti**	×	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**

megyei övezetek (Trtv. és MvM rendelet által meghatározott)	
Ásványi nyersanyag-vagyon övezete	**Földtani veszélyforrás terület övezete**
Nem érinti	**Nem érinti**

egyedileg meghatározott megyei övezetek (Trtv. 24. §-a alapján meghatározható)			
innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete	logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete
Nem érinti	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**

Az **OTrT által meghatározott övezetek** közül a település területét az alábbiak érintik:

Ökológiai hálózat magterületének övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

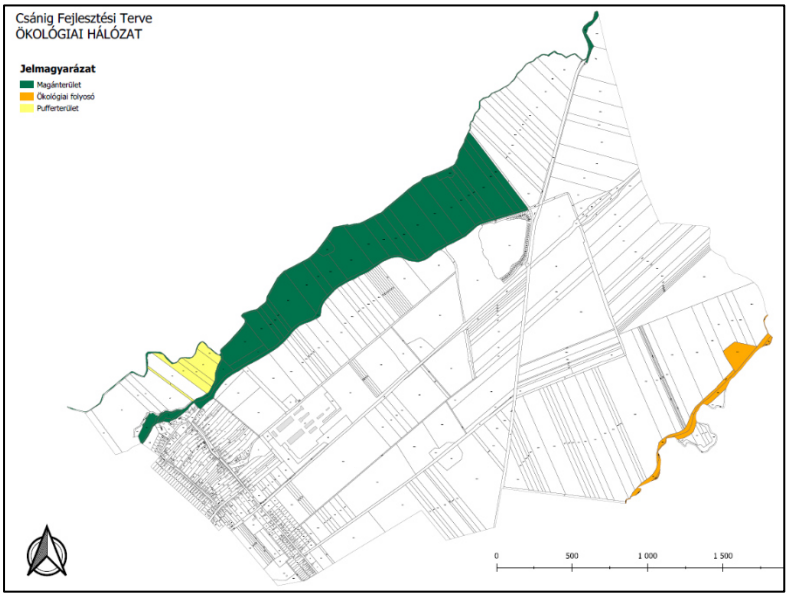

34. *ökológiai hálózat magterületének* övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont;

25. § (1)* Az ökológiai hálózat magterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3)* A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

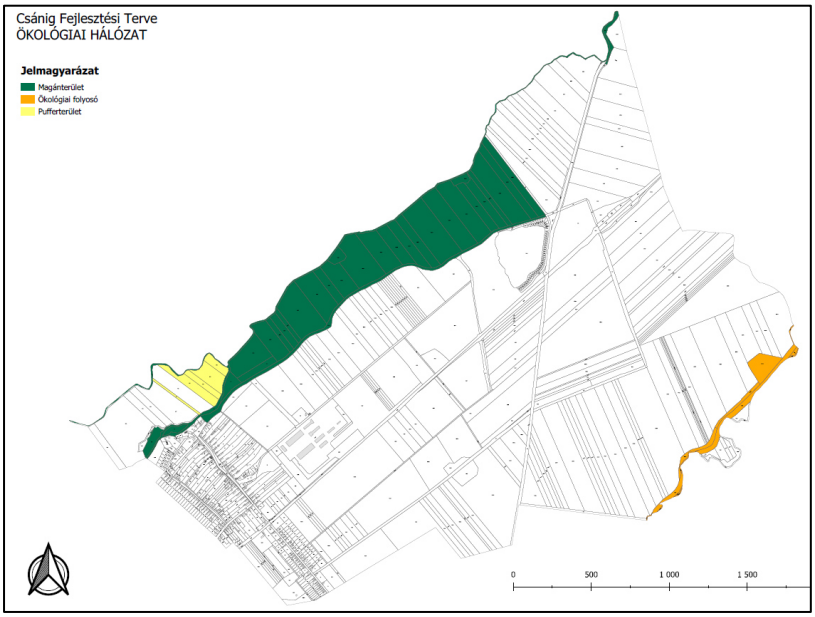

35. *ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete*: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek - többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok - tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek - magterületek, pufferterületek - közötti biológiai kapcsolatok biztosítására;

*26. § (1) * Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg - csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.*

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

Ökológiai hálózat pufferterületének övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

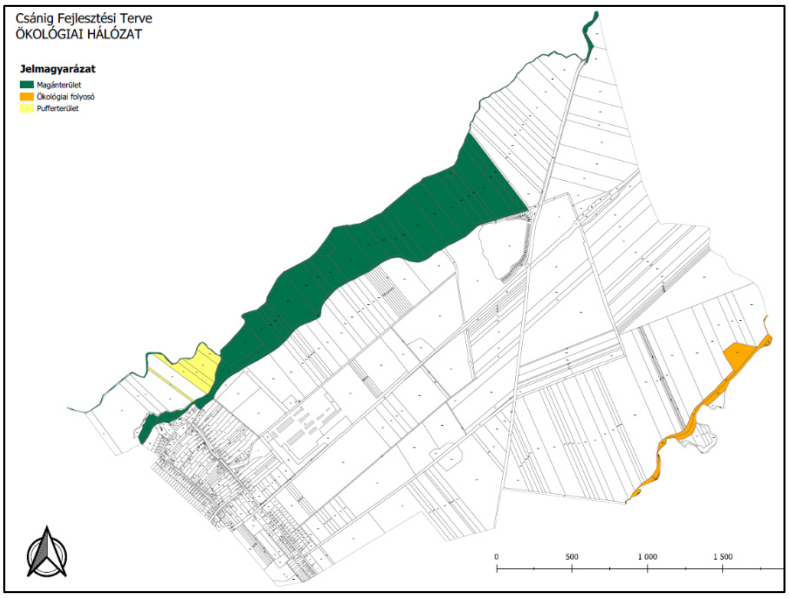

36. *ökológiai hálózat pufferterületének övezete:* az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, amelyek megakadályozzák vagy mérséklik azon tevékenységek negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek;

27. § (1)* Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.

(2)* Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével – a településrendezési terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

(3) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.

(4) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.

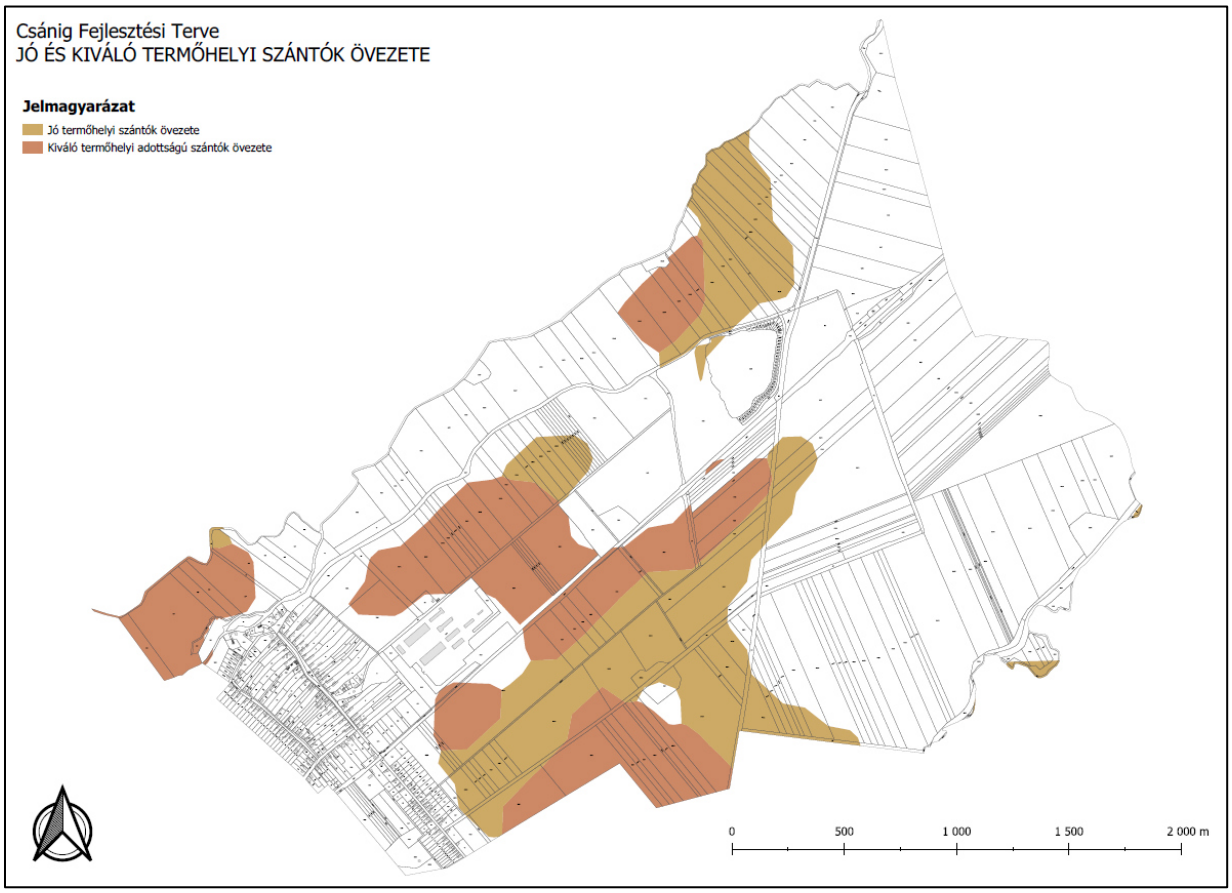

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete a település területét az alábbiak szerint érinti.

28. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új beépítésre szánt terület - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg - csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete a település területét az alábbiak szerint érinti.

(1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban - a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett - a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.

(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető

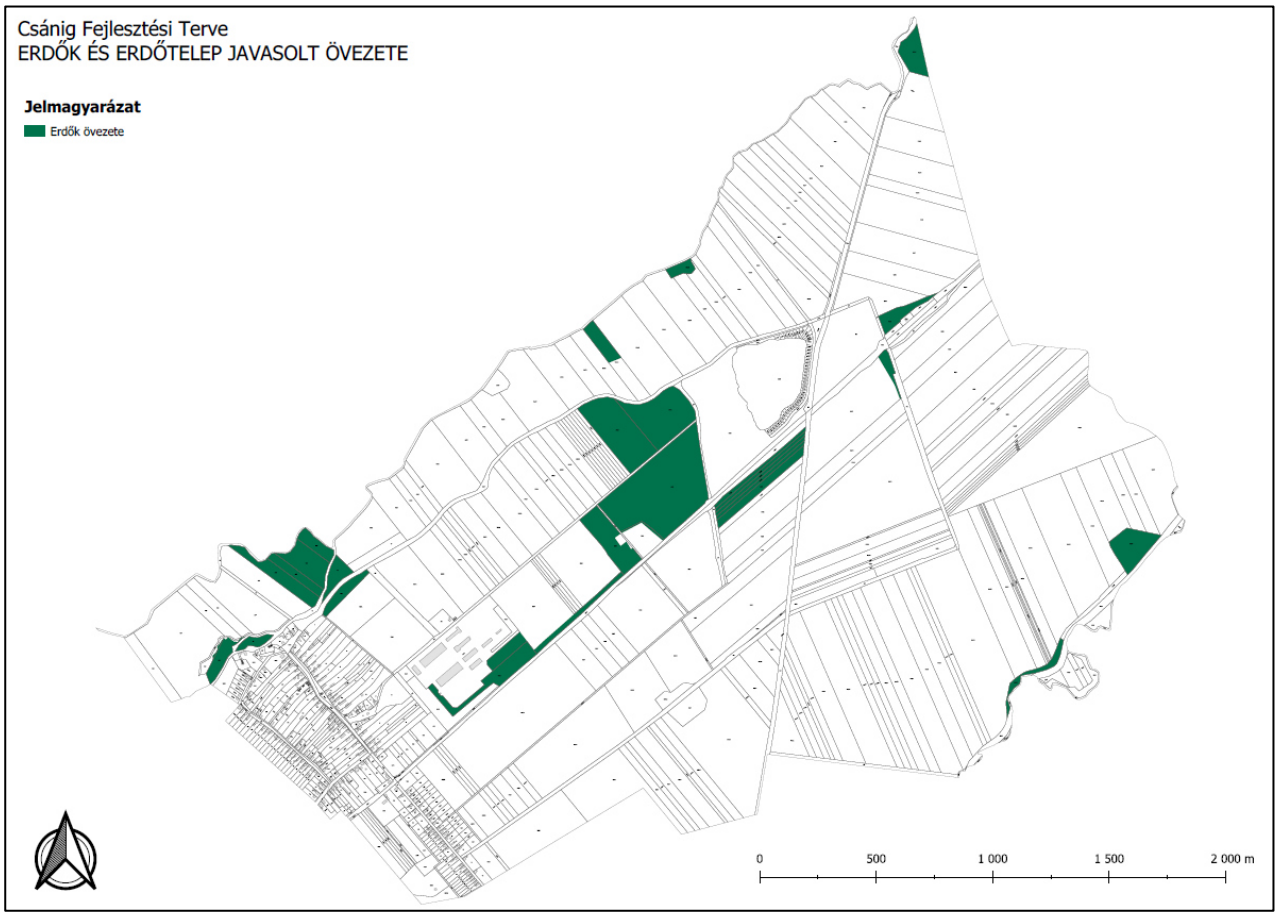

erdők övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők és az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek tartoznak;

„29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.”

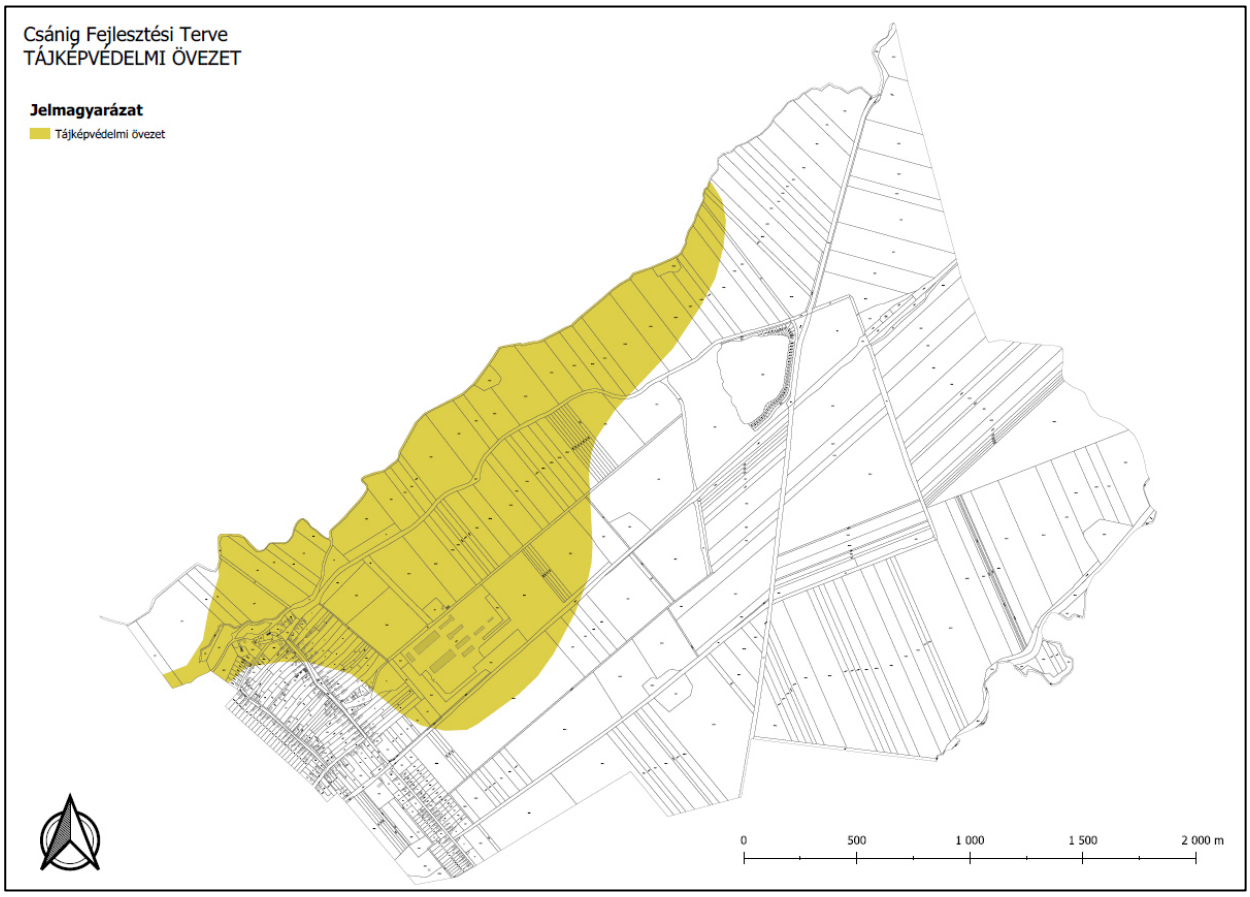

***tájképvédelmi terület övezete**: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a miniszteri rendeletben, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak;*

4. Tájképvédelmi terület övezete

*4. § (1) * A tájképvédelmi terület övezete területére a vármegye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.*

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

3.2. VAS VÁRMEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

A Vármegye Szerkezeti Terve Csánig területét **települési térségbe**, **erdőgazdálkodási térségbe**, **mezőgazdasági térségbe**, valamint **vízgazdálkodási térségbe** sorolja.

Sajátos területfelhasználású térség Csánig területén nem található.

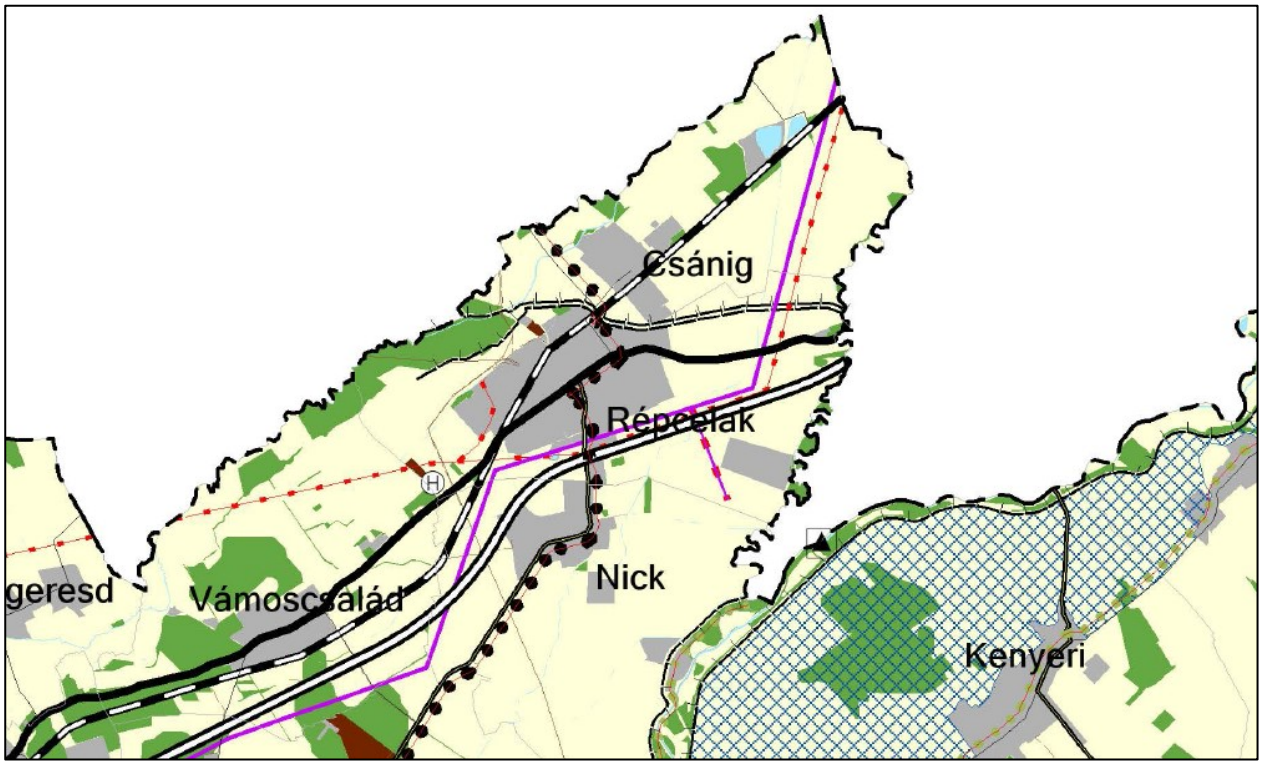

Kivonat Vas Vármegye Területrendezési Tervéből

„11. § A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével[*]

a)[*] *az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;*

b)[*] *a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;*

c)[*] *a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú*

erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

d) a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;*

e) a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési övezetbe kell sorolni."*

(OTrT)

Alátámasztó javaslat 1.8 fejezetében kerültek bemutatásra a térségek.

A települést **térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok tekintetében** az alábbi elemek érintik:

- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya - meglévő
- 400kV-os átviteli hálózati távvezeték - meglévő
- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat – tervezett

A Trtv. és MvM rendelet által meghatározott megyei övezetek közül egyik sem érinti Csánigot

Trtv. 24. §-a alapján egyedileg meghatározott megyei övezetek közül egyik sem érinti Csánigot

4 TERVI ELŐZMÉNYEK, ÉRVÉNYES TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS AZOK ÉRVÉNYESÜLÉSE

4.1. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS ELHATÁROZÁSOK BEMUTATÁSA

Csánig jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településfejlesztési koncepcióval és településrendezési tervvel sem.

Csánig Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2019(I.29.) önkormányzati rendelete helyezte hatályon kívül a szabályozási tervet.

Csánig Község Önkormányzat Képviselő-testülete eredetileg a 8/2018(XI.13.) sz. rendeletével Csánig Község Településkép védelméről szóló rendeletét (TKR), valamint a Településképi arculati kézikönyvet (TAK) a 84/2017. (XII.18.) sz. határozattal fogadta el, melyek időközben módosításra kerültek a TAK esetében a 29/2025. (III.24.) számú határozattal, a TKR pedig a 7/2024. (IX.24) számú rendelettel került elfogadásra. **Jelen településterv készítése során a TKR beépül a HÉSZ-be így a jelenleg hatályos TKR hatályon kívül helyezésre kerül.**

5 A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI HELYZETE

Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2016	323	bázis év
2017	324	100,31%
2018	315	97,22%
2019	322	102,22%
2020	328	101,86%
2021	351	107,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön a lakosság növekedése tapasztalható az utóbbi években.

Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	170	169	339	50,15 %	49,85 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	2,65%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	20	12	32	5,90%	3,54%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	7	9	0,59%	2,06%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	101	84	185	29,79 %	24,78 %
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	14	13	27	4,13%	3,83%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	33	53	86	9,73%	15,63 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Munkaerő piaci szempontból az aktív korú lakosság száma a legnagyobb.

Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2016	81	34	238,24%
2017	83	28	296,43%
2018	80	29	275,86%
2019	86	32	268,75%
2020	85	39	217,95%
2021	86	42	204,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település elöregedő tendenciája megváltozott. Az utóbbi években sok fiatalházas és kisgyermekes család vásárolt üresen álló házat. Az önkormányzat megpróbálja a fiatalokat Csánig községben való letelepedésre ösztönözni a lakásszerzési támogatás nyújtásával.

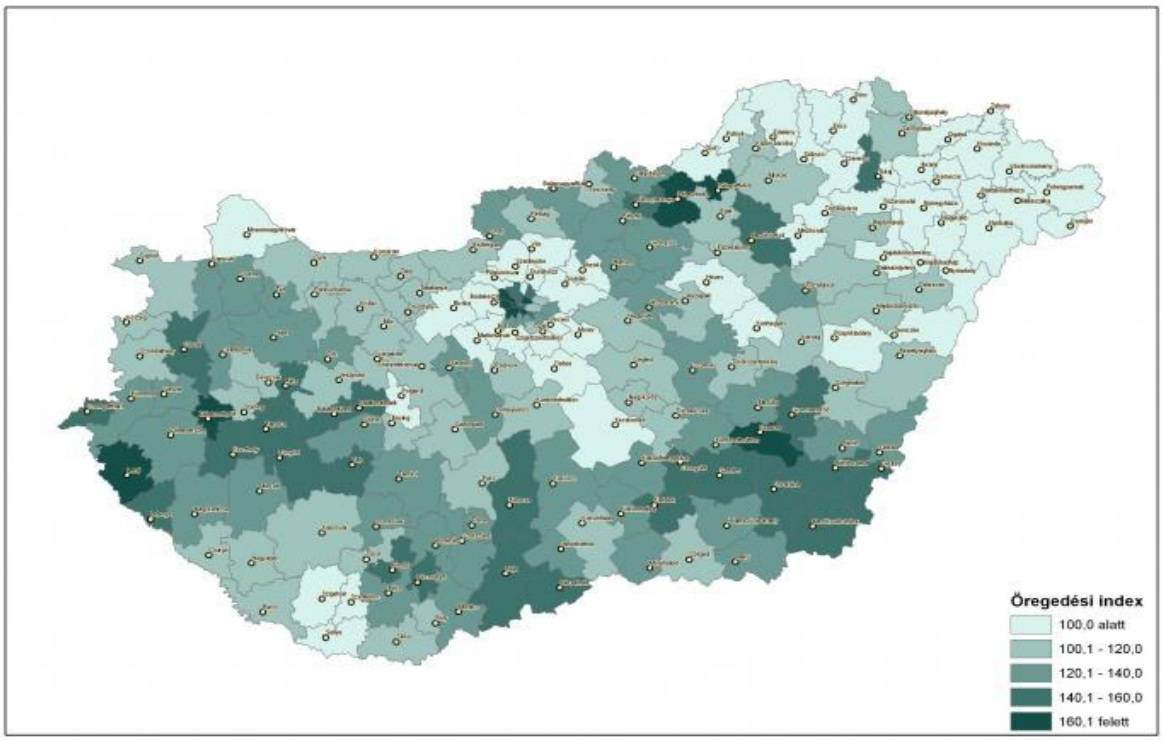

Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2016	-51,20
2017	3,09
2018	-3,13
2019	31,40
2020	30,77
2021	79,53

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

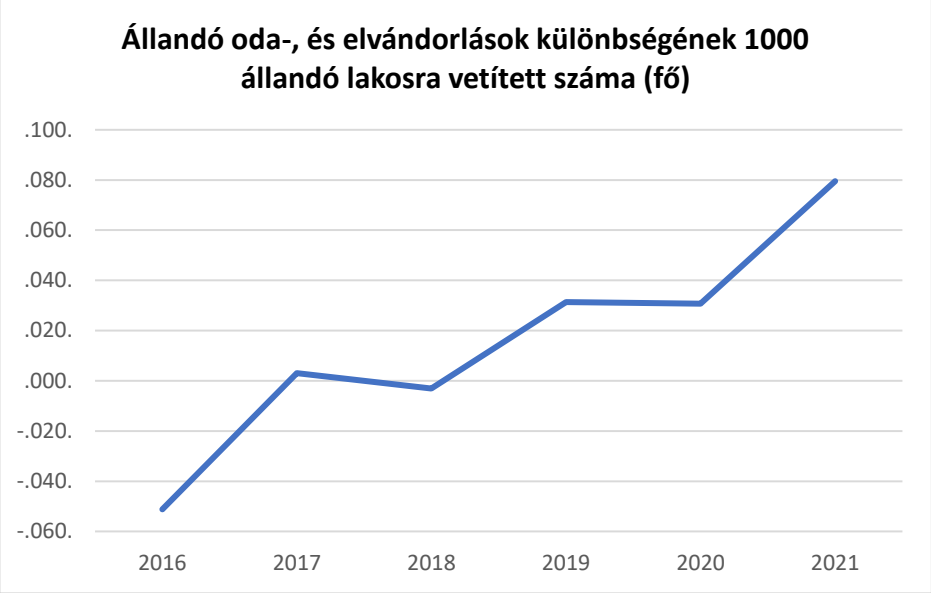

Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2016	-3,01
2017	-6,18
2018	-21,91
2019	-9,42
2020	-9,23
2021	-8,84

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Megfigyelhető, hogy az élve születések számát jellemzően meghaladta a halálozások száma. Ennek oka lehet, hogy a fiatalok a karrierépítést helyezik előtérbe, így a gyermek vállalás kitolódik.

Állandó népesség (dec. 31.) (fő) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

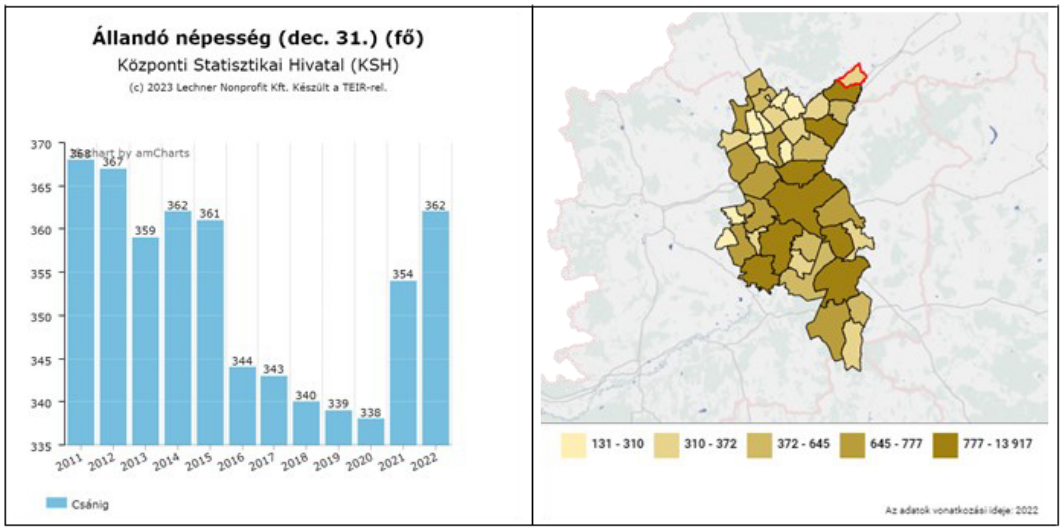

Állandó népességből a 0-14 évesek aránya (százalék) TEIR mutatók

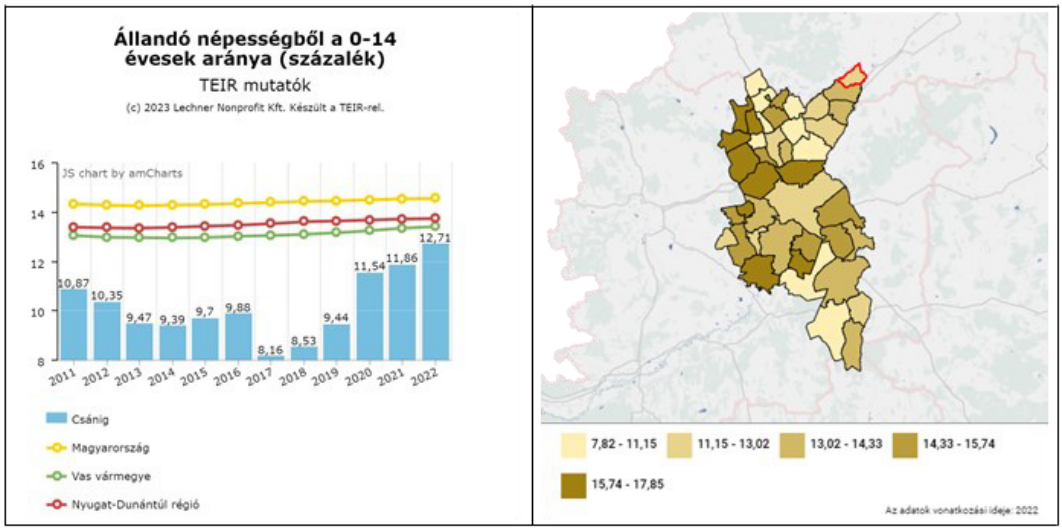

Állandó népességből a 65-x évesek aránya (százalék) TEIR mutatók

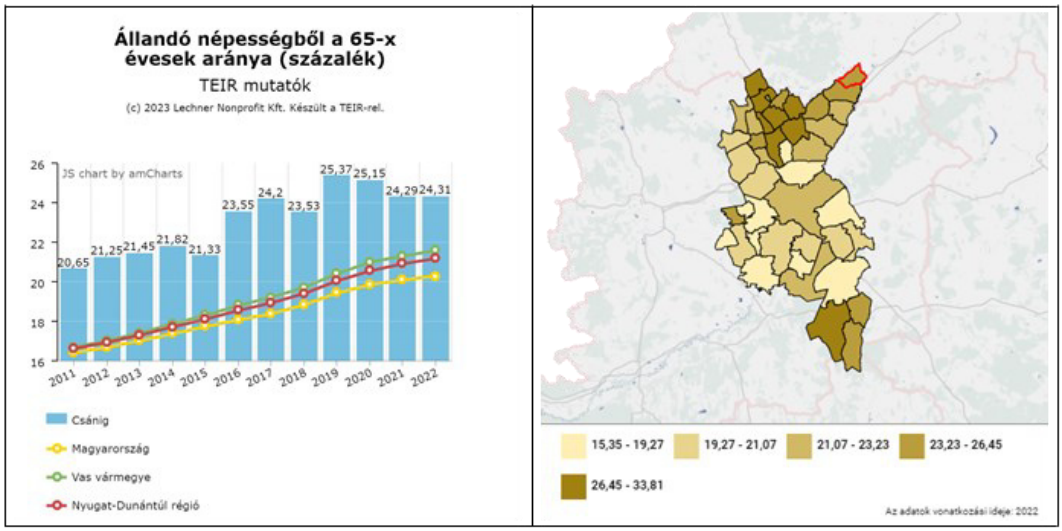

65 év feletti népesség, 100 fő 0-14 éves korú népesség (fő) TEIR mutatók, azaz az öregedési mutató

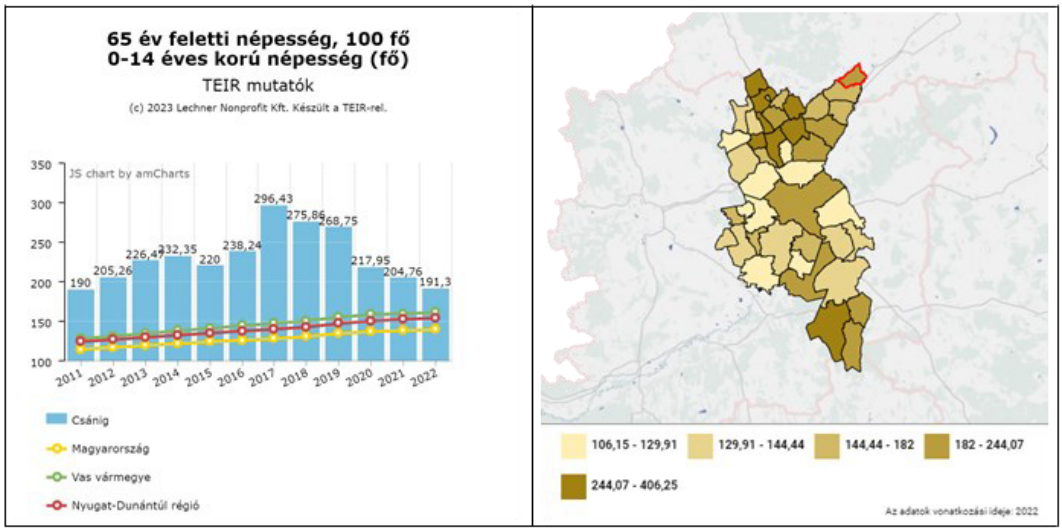

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) TEIR mutatók

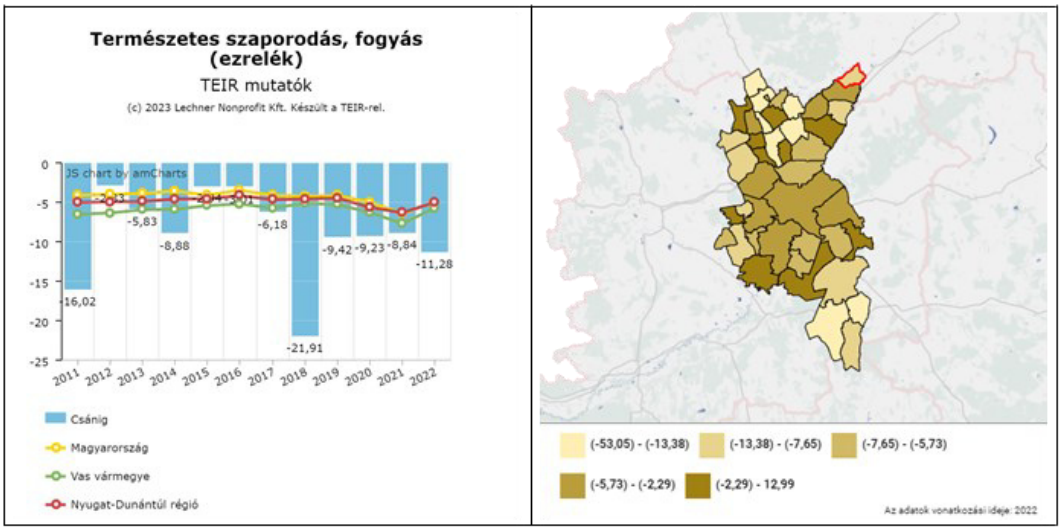

Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék) TEIR mutatók

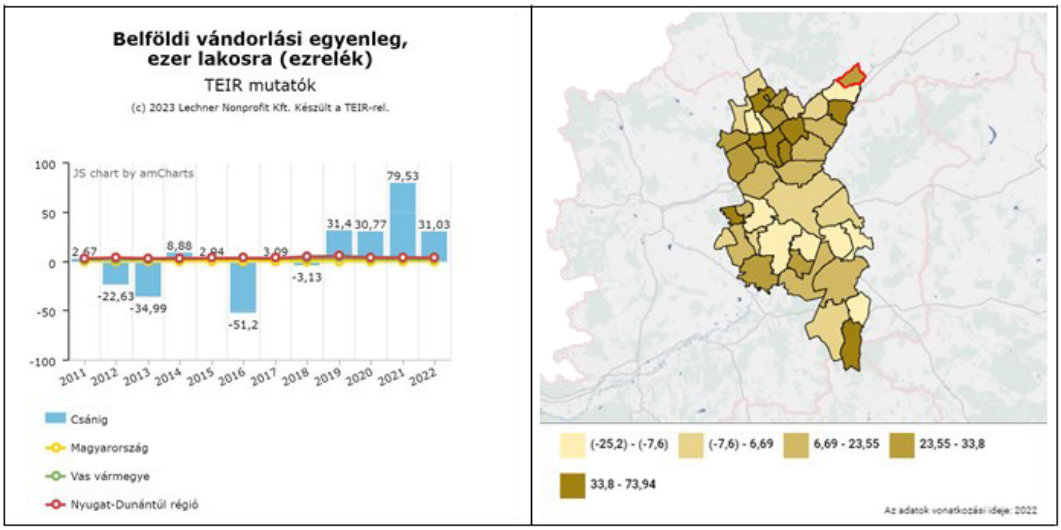

6 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA, KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

1.1. FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELEMKÉPESSÉG, ÉLETSZÍNVONAL

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	**Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében**		
	Férfiak aránya (TS 033)	**Nők aránya** (TS 034)	**Összesen**
2016	0,80	1,92	1,36%
2017	0,00	0,00	0,00%
2018	0,00	1,89	0,95%
2019	1,71	0,00	0,86%
2020	1,74	3,03	2,39%
2021	4,17	0,00	2,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma növekedett az utóbbi években. Megfigyelhető, hogy 2021-ben csak férfiak voltak nyilvántartott álláskeresők.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
	Fő összesen	**3**	**0**	**2**	**2**	**5**	**5**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	40,00 %	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	20,00 %	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	50,00 %	0,00%	0,00%

31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	2,00	1,00	0,00	0,00
	%	33,33 %	-	100,00 %	50,00 %	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	40,00 %
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	33,33 %	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	20,00 %	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	33,33 %	-	0,00%	0,00%	0,00%	20,00 %
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	20,00 %	40,00 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Látható, hogy a 40 év alatti lakosok körében is vannak már regisztrált munkanélküliek. A mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2016	0,00	0,00
2017	0,00	0,00
2018	0,00	0,00
2019	50,00	0,00
2020	20,00	0,00
2021	80,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.3. számú táblázat jól mutatja, hogy a regisztrált munkanélküliek aránya nőtt a településen. Mindannyiuknak gondot okoz a munka világába való beilleszkedés.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Természetesen a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2017	0	0	-	0	-	0	-
2018	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%
2019	2	0	0,00%	2	100,00%	0	0,00%
2020	5	0	0,00%	0	0,00%	5	100,00%
2021	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A lakosság képzettségi helyzete a regionális és országos átlaghoz viszonyítva a következőképpen alakult: A lakosság legalább alapfokú (általános iskolai) végzettséggel rendelkezik. A táblázatból nyomon követhető, hogy a nyilvántartott munkanélküliek nagyobb arányban vannak 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő

támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.
A fent említett törvény taxatíve felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató:

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékterhek.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	**Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma** (TS 050)	**Közfoglalakoztatottak száma** (TS 055)
	Fő	**(éves átlag - fő)**
2016	7	6
2017	8	7
2018	7	4
2019	0	0
2020	7	1
2021	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

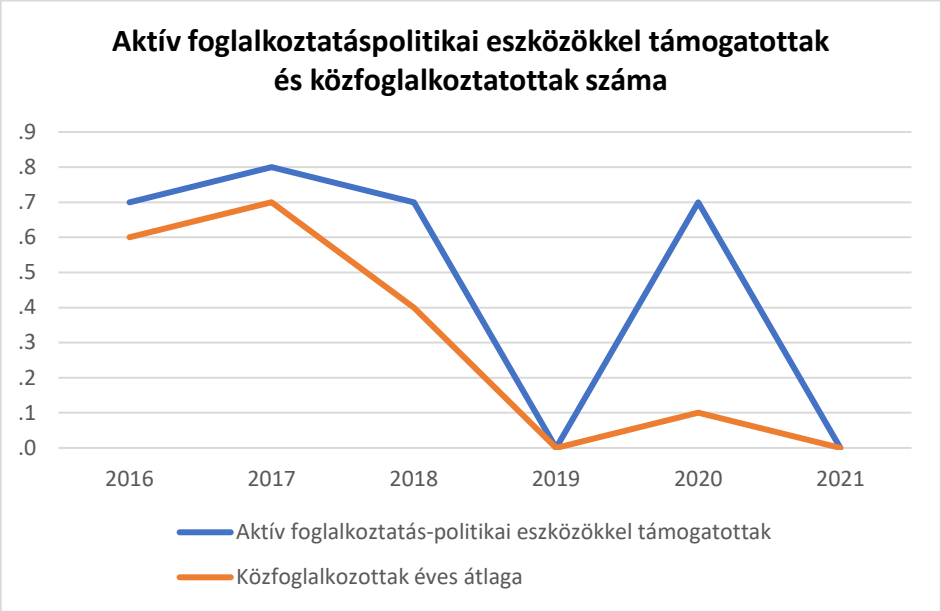

2022-ben nem volt településünkön közfoglalkoztatott.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Vállalkozás nincs helyben. Legközelebbi munkalehetőség a településtől 1km-re lévő Répcelak városában van. Itt a sajtgyártással foglalkozó Savencia Zrt., és a szifonpatron gyártásáról ismert Linde Gáz Magyarország Zrkit. ad munkát a legtöbb aktív korúnak. A Répcelakon működő ipari parkban több kisebb üzem is van, ahol a megváltozott munkaképességű embereket foglalkoztatják. Kerékpárral könnyen elérhetőek ezek a munkahelyek, ennek ellenére buszközlekedés is biztosított. Többen Sárváron és a szomszédos megye nagyközségeiben működő nagyobb üzemekben helyezkedtek el. Az ő számukra a munkáltatók biztosítják a műszakos buszjáratot. A munkaerőt kereső vállalatok több alakalommal is tartottak tájékoztatást Répcelakon az elmúlt években.

Összességében elmondható, hogy a település munkavállalóinak elhelyezkedési lehetőségei nagyban függnek a kistérségi központban fellelhető gazdasági társaságok kínálta munkalehetőségektől.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön nincs ilyen program. Fiataljaink, Sárváron, Szombathelyen vehetnek részt ilyen képzésekben. Répcelakon alap és középfokú idegen nyelvi, informatikai képzés folyik.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	Fő	**Fő**
2016	3	0
2017	0	0
2018	2	0
2019	2	0
2020	5	3
2021	5	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az utóbbi években megnőtt a nyilvántartott álláskeresők száma.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Helyi foglalkoztatási programmal nem rendelkezik Csánig. Répcelakon a művelődési házban van lehetőség nyelvtanulásra, alapfokú számítógép kezelői ismeretek elsajátítására. KRESZ oktatáson is részt vehetnek az érdeklődők.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Nincs tudomásunk olyan személyről, aki románnak vallja magát. Nincsen olyan mélyszegénységben élő vagy roma, aki önkormányzati intézményben foglalkoztatott.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei
A Répcelaki Művelődési Ház és Könyvtár szervezésében van lehetőség az alapfokú digitális ismeretek megszerzésére.

Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)		**Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 047)	
	Fő	**15-64 év közötti népesség %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2016	3	1,44%	1	33,33%
2017	0	0,00%	0	-
2018	2	0,97%	1	50,00%
2019	2	0,98%	1	50,00%
2020	5	2,45%	2	40,00%
2021	5	2,24%	3	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	**Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 048)		**Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma** (TS 054)		**Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 049)	
	Fő	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2016	0	0,00%	0	0,00%	1	33,33%
2017	0	-	0	-	0	-
2018	0	0,00%	0	0,00%	1	50,00%
2019	1	50,00%	1	41,00%	2	100,00%
2020	0	0,00%	0	4,40%	2	40,00%
2021	2	40,00%	0	0,00%	5	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	**Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma** (TS 056)
	fő
2016	0
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Nyilvántartott álláskeresők összesen (fő) Központi Statisztikai Hivatal (KSH) (száma 2017 re 0-ra csökkent, azóta enyhe emelkedésnek indult.)

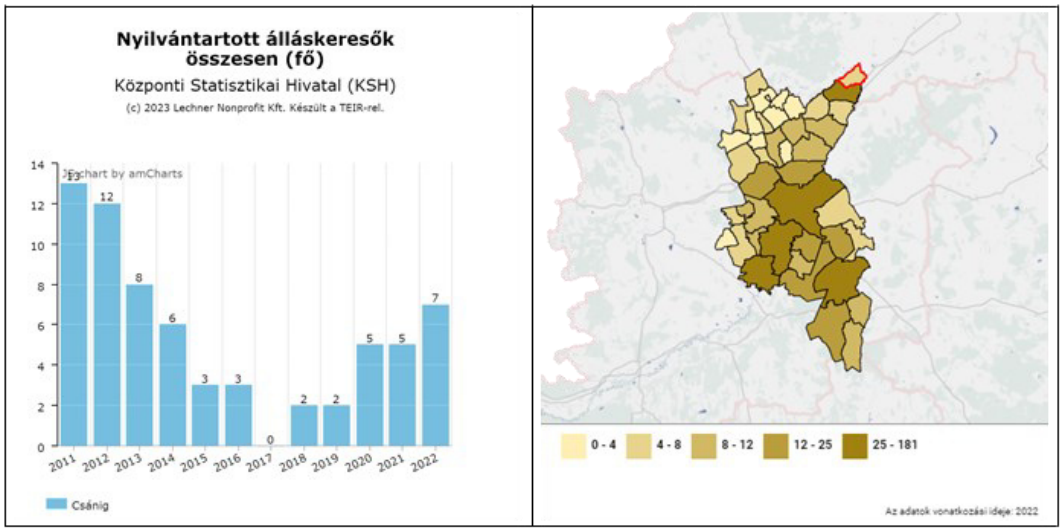

Nyilvántartott álláskereső, 100 15-64 évesre (fő) TEIR mutatók

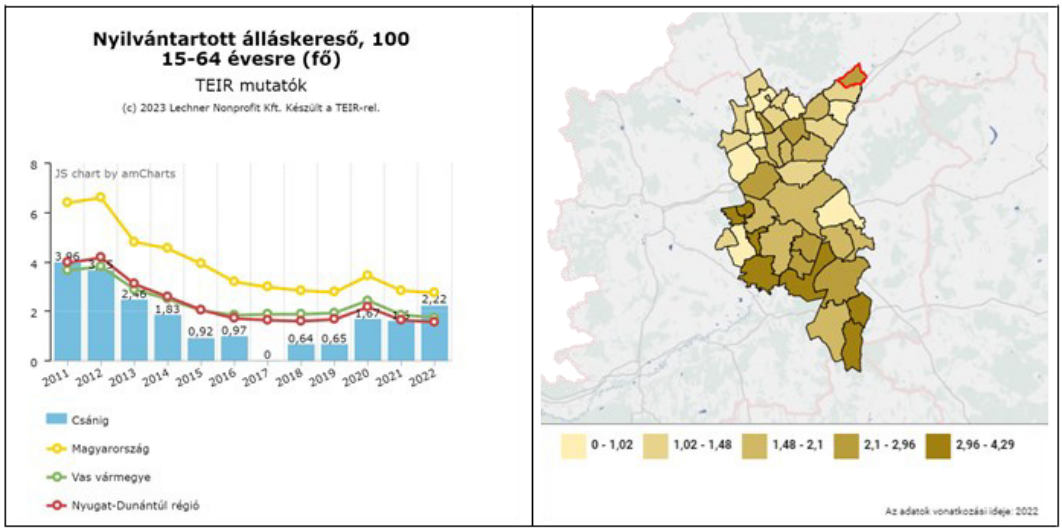

Legfeljebb 8 általános iskolát végzett nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) TEIR mutatók

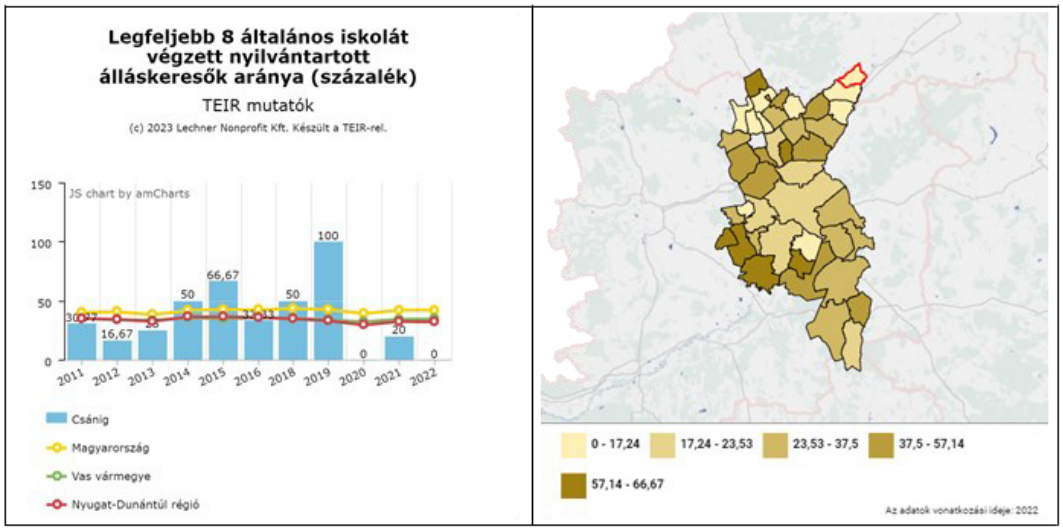

25 év alatti nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) TEIR mutatók

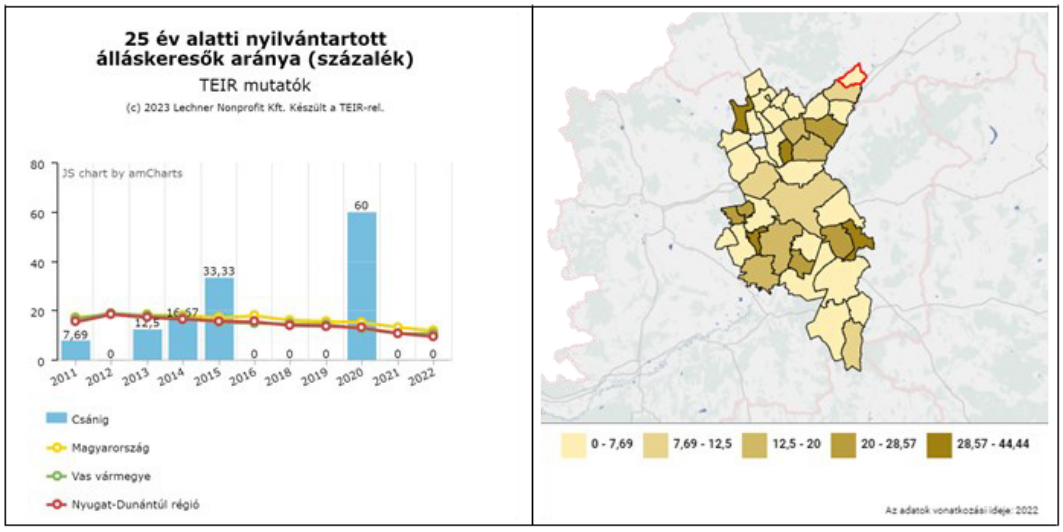

45 év feletti nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) TEIR mutatók

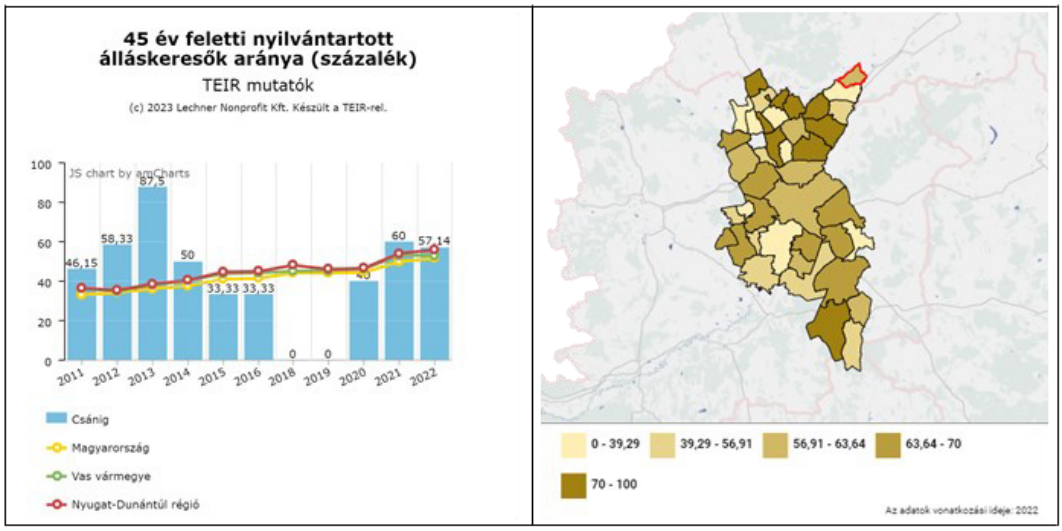

Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (százalék) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

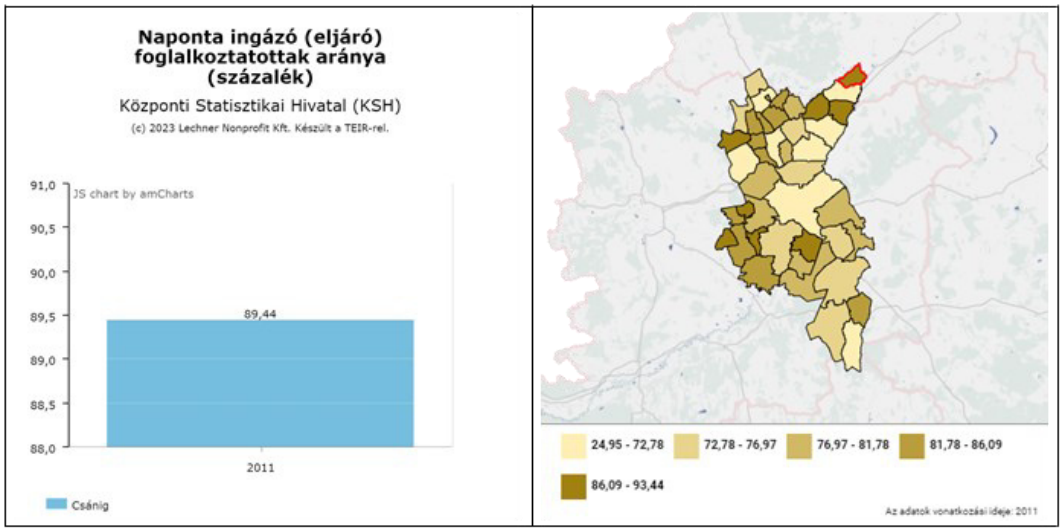

Magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (százalék) TEIR mutatók

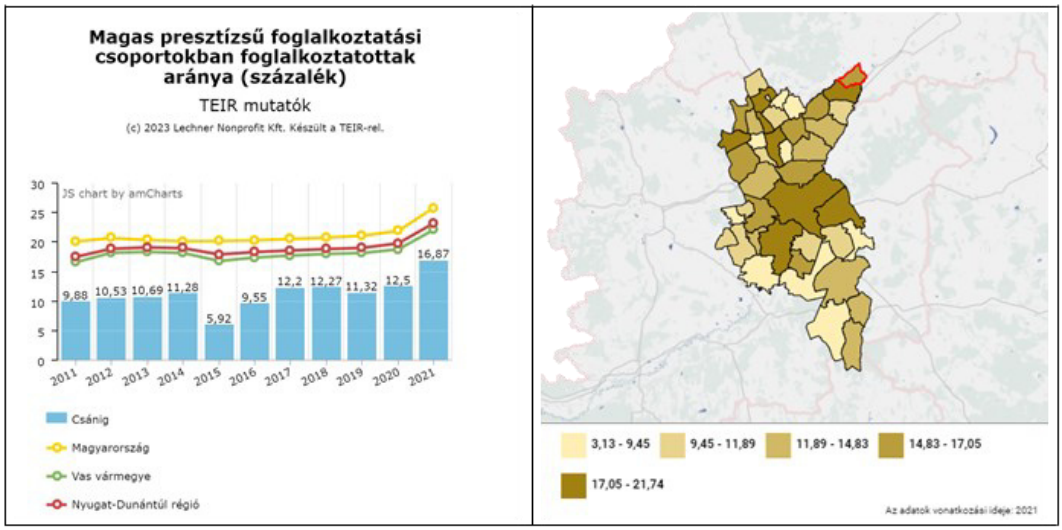

SZJA adófizető, 100 lakosra (fő) TEIR mutatók

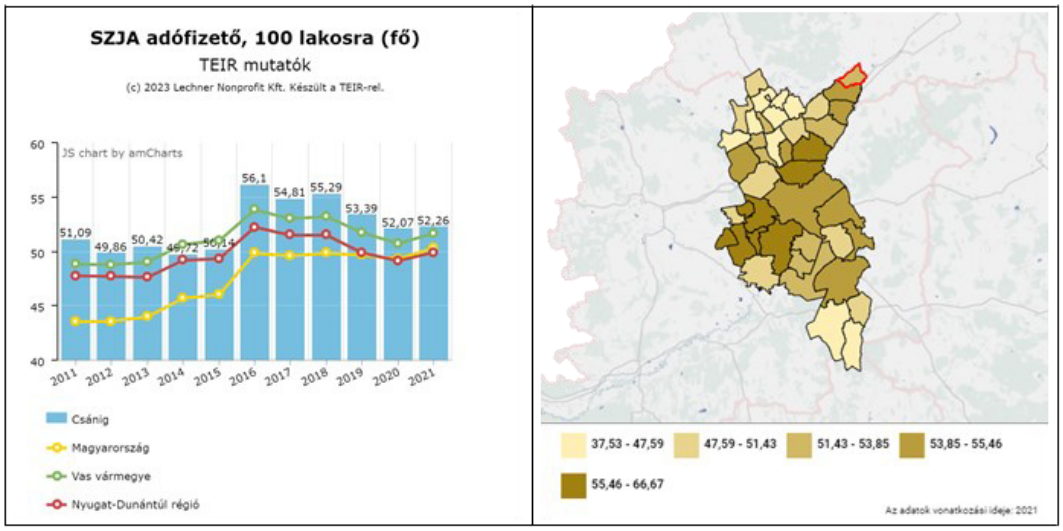

Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft) TEIR mutatók

Az érték nagyon magas a hasonló településekhez képest.

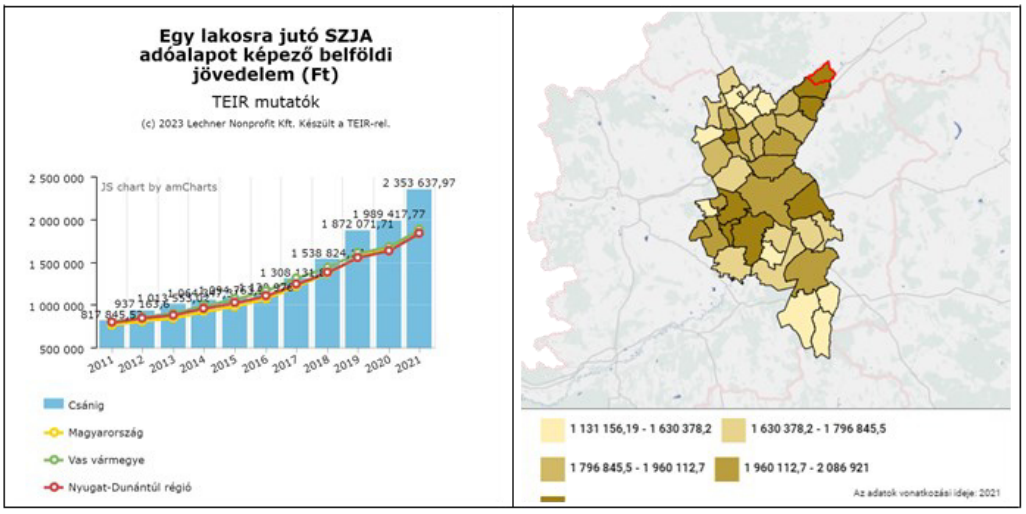

Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek havi átlagos létszáma, 100 0-18 évesre (fő) TEIR mutatók

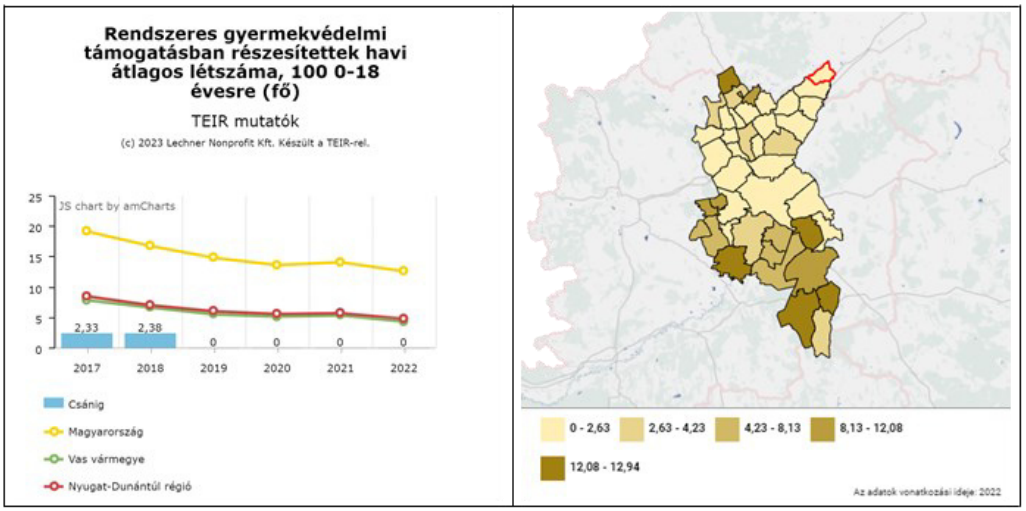

Személygépkocsi, 1000 lakosra (db) TEIR mutatók Országosan növekvő tendencia.

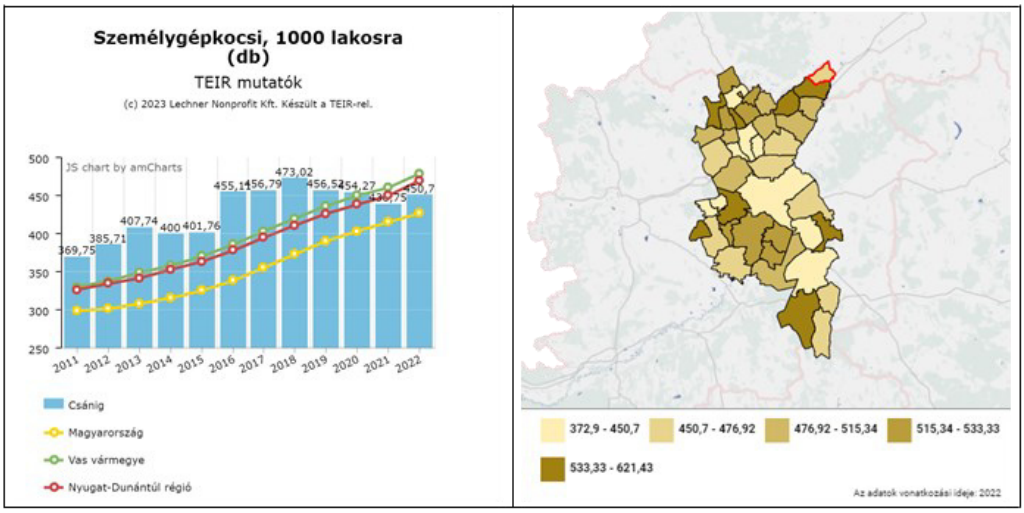

Alacsony komfort fokozatú lakások és lakott üdülők aránya TEIR mutatók

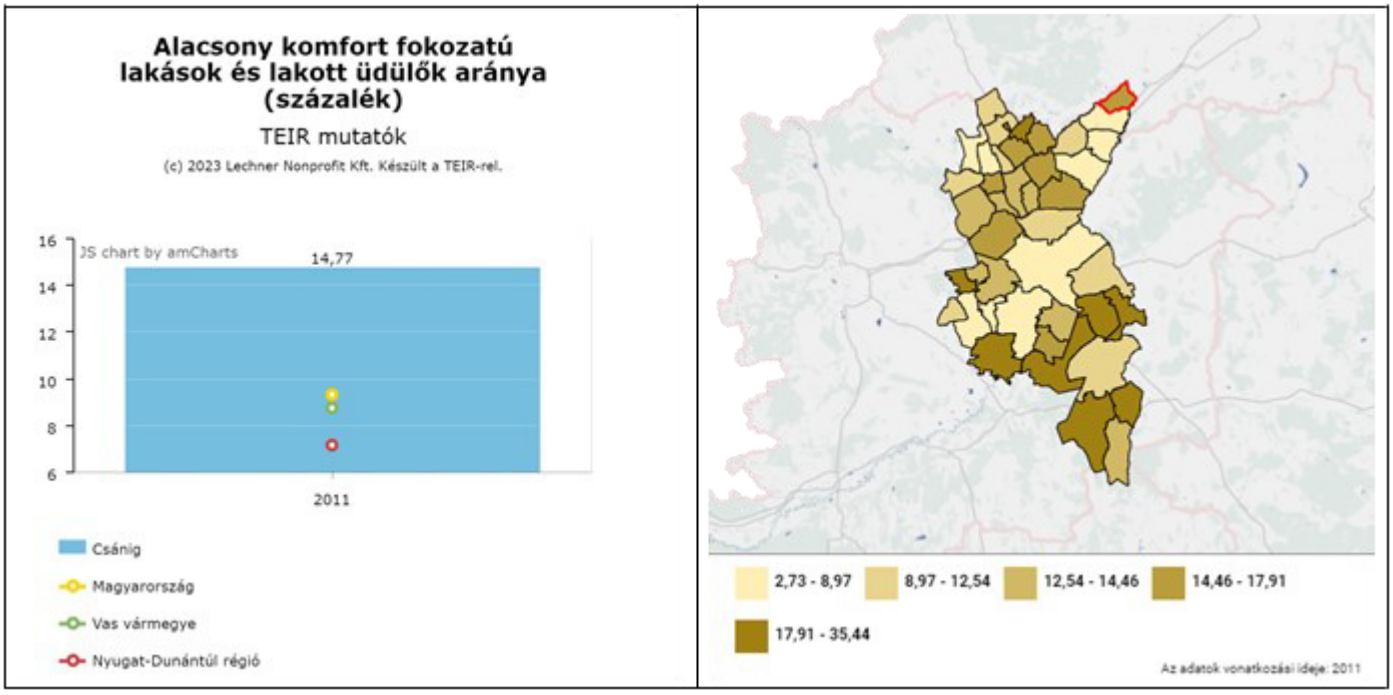

1.2. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

Oktatás

Településünkön nincsen bölcsőde, óvoda és iskola.

A csánigi gyerekek a répcelaki iskolába járnak tanulni. Ezek az adatok csak községünk óvodás és iskoláskorú gyermekeire vonatkoznak.

Óvodai férőhelyek (fő) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

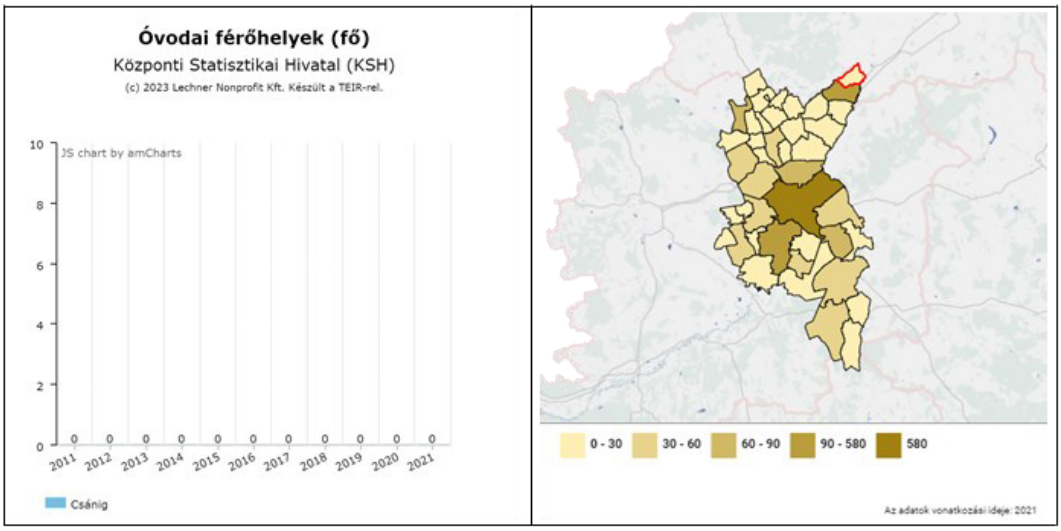

Általános iskolai tanulók a nappali oktatásban (fő) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

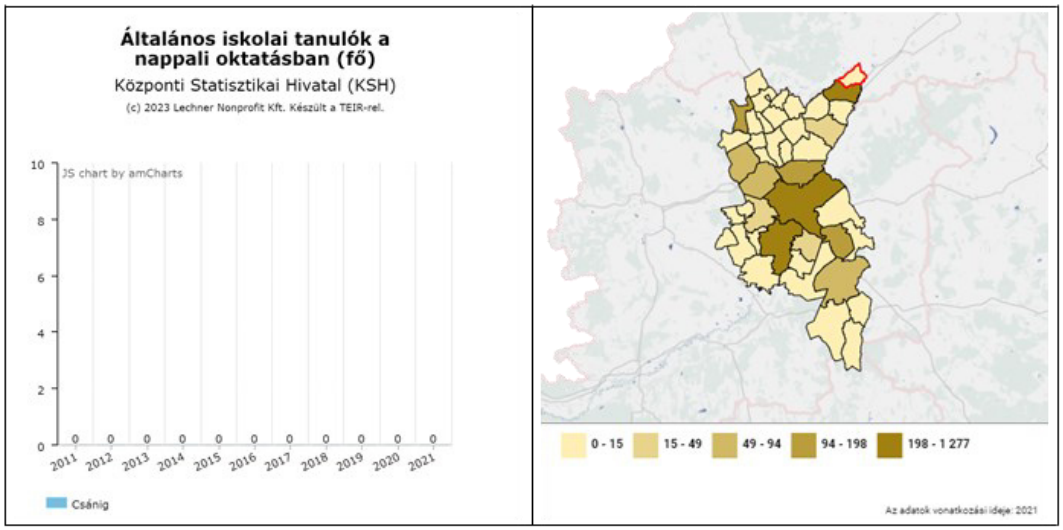

Alkotó művelődési közösségek (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

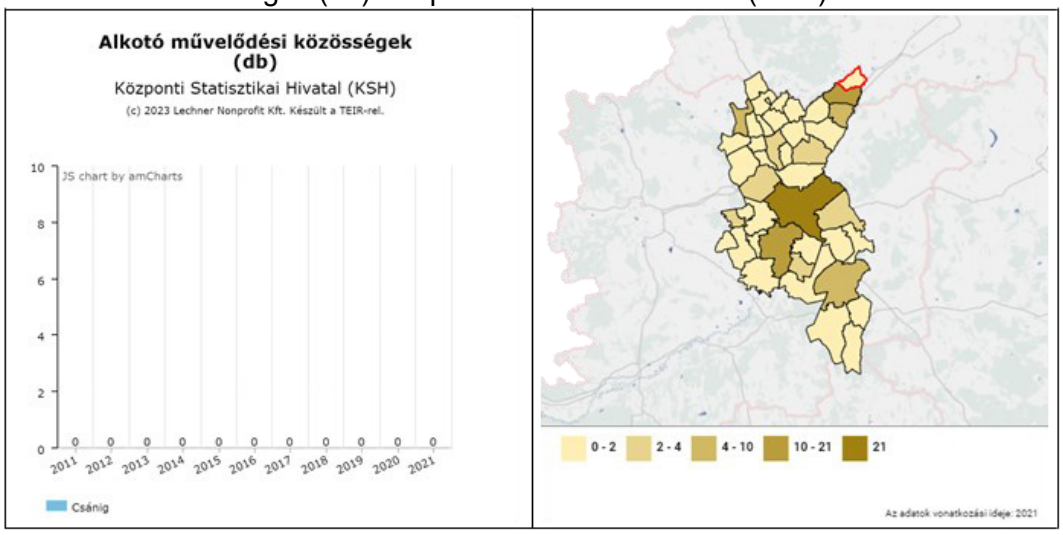

Rendszeres művelődési foglalkozások (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

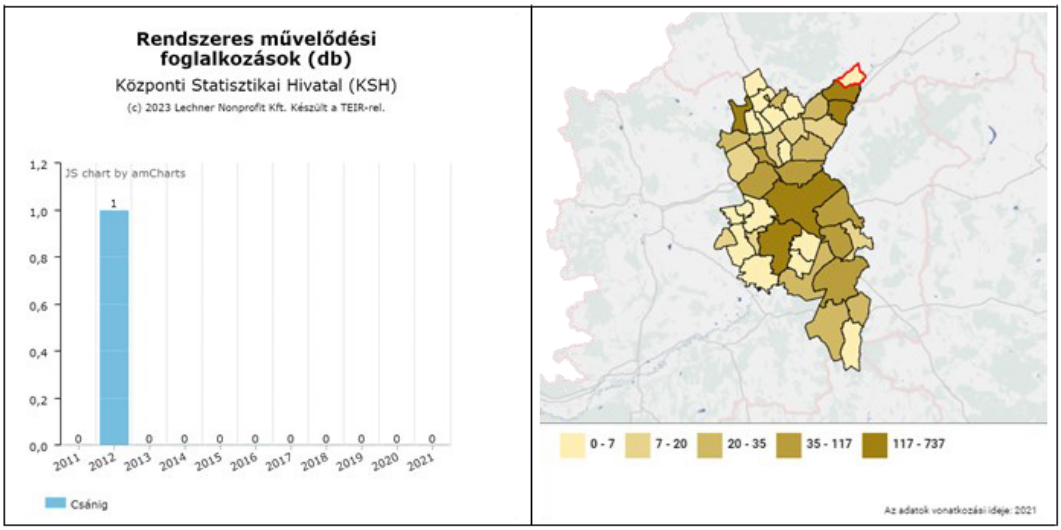

Települési könyvtárakból kölcsönzött könyvtári egység, 100 lakosra (db) TEIR mutatók

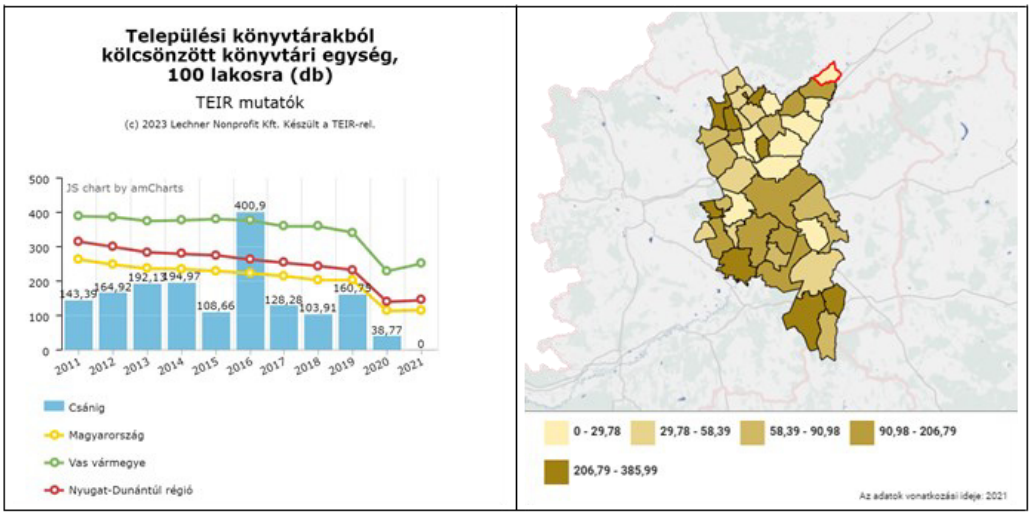

Civil szervezet, 1000 lakosra (db) TEIR mutatók

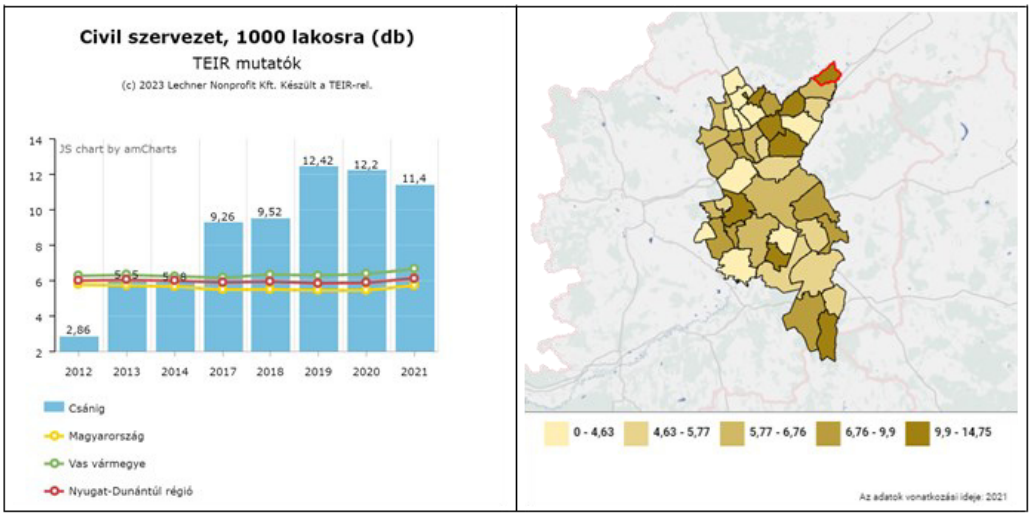

A települési identitást erősítik a helyi kulturális élet tevékenységei és rendezvényei, a civil szervezetek tevékenységei, helyi nemzetiségi kezdeményezések, a környéken található természeti értékek és az arra épülő turisztikai desztináció menedzsment, valamit a település történeti adottságai és a lakosság identitástudata.

A helyi, térségi közösség életében jelentősebb, fontosabb civil szervezetek, szerveződések az alábbiak:

- Csánig Község Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Csánig Községért Egyesület

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A **Répcelaki Százszorszép Óvoda** alapító okirata szerint az intézmény ellátja a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését is, valamint kiegészítő tevékenységként közétkeztetést biztosít.

A **Répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** a szociális hátrányok enyhítésére az alábbi tevékenységi formákat biztosítja:

- A bejáró tanulók felügyelete, tömegközlekedési eszközhöz kísérése.
- Egészségügyi szűrések, fogorvosi ellátás
- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése
- Drogmegelőzési és egészségvédelmi programok
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon

Szociális ellátás

Az önkormányzat képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A képviselő-testület rendeletben szabályozta a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló szabályait.
A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentősen átalakult. A jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a Járási Hivatal hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásának keretében kétféle ellátástípus állapítható meg: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.
A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2015. március 1-jétől nem tartalmaz szabályozást az alábbi ellátásokra: lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági ápolási díj, méltányossági közgyógyellátás.
A kötelező segélyek körén kívül további ellátások nyújtásáról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet. A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében határozta meg. A települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló rendelet megalkotásakor célul tűztük ki, hogy az ellátásban részesülők köre és az ellátások tartalma megmaradjon.
2015. március 1-jétől Csánig község Önkormányzata az alábbi ellátásokat nyújtja:
Rendkívüli települési támogatás:
- **átmeneti segély** annak a személynek, aki önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni, vagy betegsége miatt megélhetését veszélyeztető mértékű gyógyszerkiadása merül fel, vagy aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy téli időszakban a tüzelő megvásárlásával a létfenntartását veszélyezteti
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás annak a személynek, aki tanévkezdés alkalmával az óvodás gyermek, az általános iskolás tanuló, a középiskolás tanuló és a nappali tagozaton felsőfokú tanulmányokat folytató gyermek beiskolázásáról gondoskodik
- **temetési segély** annak a személynek, aki elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodik.
Rendszeres települési támogatás:
- lakásfenntartási támogatás a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- méltányossági ápolási díj a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére**,**
- méltányossági közgyógyellátás társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszerkiadások viseléséhez.
A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások formái:

a) étkeztetés
b) házi segítségnyújtás
c) családsegítés.

Az önkormányzat a falugondnoki szolgálat működtetésével Csánig község közigazgatási területén, az intézményhiányból eredő hátrányokat enyhíti; segíti az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást; az egyéni és közösségi szintű igények kielégítéséhez segítséget nyújt, biztosítva ezáltal a lakossági életfeltételek javítását.
A helyi rendelet meghatározza a falugondnoki szolgáltatás által ellátandó feladatokat és azok mértékét, módját, a szolgáltatás rendszerét, szervezetét és a szolgáltatáshoz való hozzájutás feltételeit, módját.

A pénzbeli ellátásokra fordított kiadások alakulása e Ft-ban:

Megnevezés	2017	2018	2019
Ellátottak juttatásai	100	236	208

Egészségügyi ellátás

A lakosság általános egészségügyi állapotára jellemző legtöbbször előforduló megbetegedések között az első helyen a magas vérnyomásos betegségek állnak. A férfi és női páciensek megoszlásában nincs különbség, az arány hasonló, a 45-50 év közötti korosztályban fordul elő legtöbbször. A második helyen az 50 év felettiek esetében a szívbetegségek állnak, amik nagy számban érintik a lakosságot. Ennél a betegség fajtánál is hasonló az arány a nemeket illetően.
A cukorbetegség napjainkban népbetegség, a településen inkább a férfi korosztályt érinti. Jellemző még a mozgásszervi megbetegedés a 40 év feletti korosztály esetében. Nőknél a csípő, váll és térd fájdalmak, a férfiaknál pedig a derék, térd és hátfájdalmak a jellemzőek. Daganatos megbetegedés alig fordul elő, említést érdemel még a nők esetében a pajzsmirigy rendellenesség, ami már a fiatalabb korosztályt is érinti. Korunk újabb népbetegségeként fontos megemlíteni a stressz által okozott mentális megbetegedéseket. A lakosság egyre több hányada nyugtatókat szed.

A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátásokat az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja. A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	**65 év feletti lakosság száma** (férfiak TS 026, nők TS 028)	**Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma** (TS 129)	**Házi segítségnyújtásban részesülők száma** (TS 130)	**Szociális étkeztetésben részesülők száma** (TS 131)
	Fő	**Fő**	**fő**	**fő**
2016	81	0	7	0
2017	83	0	6	0
2018	80	0	5	0
2019	86	0	4	2
2020	85	0	4	1
2021	86	0	5	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Házi segítségnyújtás:
A házi segítségnyújtás célja, a szolgáltatást igénybe vevő személy önálló életvitelének fenntartása a saját lakókörnyezetében. Településünkön a házi segítségnyújtást az önkormányzat biztosítja, egy fő szociális gondozó segítségével.
A lakossági igényeknek, szükségleteknek megfelelően személyre szabott, differenciált szakmai munkával ellátjuk a település idős gondozásával összefüggő szociális alapszolgáltatási feladatokat. Mindennapi munka középpontjában a gondozásra, ápolásra szoruló emberek fizikai szükségleteinek ellátása, a boldog békés öregkor megteremtése, a lelki harmónia megőrzése áll.
A házi segítségnyújtás biztosítása, jelentős hiányt pótol a helyi szociális ellátó rendszerben. Az idős emberek jellemzője a szülőfaluhoz, a lakóhelyhez, rokonsághoz való szoros kötődés. Így fontos, hogy ezt számukra biztosítani tudjuk, adott esetben a közösség által fenntartott, szervezett szolgáltatásokkal.
A falugondnoki szolgálat lehetővé teszi a megromlott egészségi állapotú emberek egészségügyi intézményekbe való szállítását.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés
Az egész falut érintő események pl: falunap, falukarácsony, nyudíjasnap alkalmával a járásképtelen időseket a falubusz szállítja el a helyszínre.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. Csak Répcelakon van lehetőség ez irányú képzésben részt venni, ha valaki igényt tartana rá.

d) a generációk közötti programok
Településünkön nincsenek ilyen programok.

Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen
Az évente megrendezésre kerülő nyugdíjas napi ünnepség az idősek által kedvelt program.

7 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

A település gazdasági súlya, szerepköre

A Gazdasági programban az Önkormányzat az alábbi fejlesztési elképzeléseket fogalmazta meg korábban:

2020-2024-es évekre vonatkozó fejlesztési elképzelések:

- 55. hrsz. terület rendbetétele, szabadidőparkká alakítása, további fejlesztése
- Vasút-Kossuth u. közti járda felújítása. (nem valósult meg)
- Répce-híd felújítása. (megvalósult)
- Traktorra, homlokrakodó és kanál vásárlása. (megvalósult)
- Kövecses u. úttest felújítása. (megvalósult)
- Szennyvízhálózat megvalósítása (nem valósult meg)
- Közösségi ingatlanok gazdaságos működtetése és ebből befolyó bevételek felülvizsgálata (megvalósult)
- Önkormányzatok által közösen működtetett intézmények költségének realizálása, (megvalósult)
- Több pályázat indítása, sarkalatos pont az önrész biztosítása. (folyamatos)
- A lakosság bevonása a munkaigényes feladatok megoldásába, az érdekek érdekében összefogni. (nem valósult meg)
- Közösségi kikapcsolódás célirányos, gazdaságos megvalósítása az igények szerint (folyamatos)
- Falugondnoki Szolgálat működtetése (megvalósult)
- A házi segítségnyújtó és falugondnok fizetésének folyamatos szinten tartása. (megvalósult)
- Fiatalság szórakoztatási lehetőségeinek újbóli visszaállítása, fejlesztése (nem valósult meg)
- Az utcák rendezettebbé tétele, télen síkosság mentesítés, hó eltakarítás (folyamatos)
- Nyáron az önkormányzati területén lévő fák, virágok karbantartása (folyamatos)
- Önkormányzati utak és árkok karbantartása (folyamatos)
- Közösségi tér karbantartása, fejlesztése (folyamatos)
- Magánszemélyek kommunális adójának szinten tartása (megvalósult)

- Bekapcsolódás a nyugat-dunántúli kerékpár utakhoz (nem valósult meg)

Helyben elérhető szolgáltatások

A település arra törekszik, hogy minél több szolgáltatás helyben való elérhetőségét megteremtse lakosai számára.

Önálló Polgármesteri Hivatal a településen nem működik. 2013. március 1-től 3 település – Répcelak, Csánig és Nick – részvételével közös hivatal működik Répcelaki Közös Önkormányzati Hivatal elnevezéssel.

- Állandó postai szolgáltatás a településen nincs, mobilposta naponta jár.
- A háziorvos a Faluházban hetente egy alkalommal, egy órában, hétfőn 14-től 15 óráig rendel, míg a gyermekorvos hetente egy alkalommal, hétfőn 17.15-től 17.45-ig látja el gyógyító tevékenységét. A legközelebbi orvosi szakrendelés Répcelakon található. Magánrendelések a városban az alábbiak: belgyógyászat, nőgyógyászat, reumatológia
- Gyógyszertár nincs a településen, de Répcelakon hétfőtől péntekig tartó nyitva tartással gyógyszertár elérhető. Rászorultak részére a falugondnoki szolgálat gondoskodik a gyógyszer felíratásáról és a receptek kiváltásáról.
- Kistérségi Család és Gyermekjóléti Szolgálat működik a településen, minden héten szerdán 8-tól 9-ig tart fogadóórát helyben.
- A közoktatás alapfokú intézményei – bölcsöde, óvoda, 8 évfolyamos általános iskola - Répcelak városban találhatók. A Bölcsödét Répcelak Város Önkormányzata tartja fenn, de férőhely függvényében lehetőség van a csánigi gyermekek elhelyezésére is. Az óvoda fenntartását a Répcelak és Térsége Önkormányzati Társulás keretében látják el, 5 önkormányzat - közte Csánig - részvételével. A Répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola állami fenntartásba került a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz 2013. január 1-től.
- A településen alapító okirattal, önálló költségvetéssel működő művelődési ház nincs, a rendezvények színhelyéül a Faluház és a közösségi színtér szolgál. Külön épületben könyvtár működik heti háromszori nyitvatartással, hetente összesen 6 órában.
- Az önkormányzat a települési támogatásokról és egyéb szociális ellátásokról szóló 3/2015.(II.24.) önkormányzati rendelete alapján biztosítja a településen az étkeztetést, a házi segítségnyújtást. A falugondnoki szolgáltatást a 15/2010.(XI.9.) önkormányzati rendelet alapján biztosítja.
- Idősek nappali ellátása, segítése házi szociális gondozó közreműködésével megoldott a településen.
- Két élelmiszerbolt üzemel, mely közül csak az ÁFÉSZ boltban van lehetőség a gázpalack cserére. Egyéb iparcikk üzlet, táp-, terménybolt a településen nem áll rendelkezésre a lakosságnak. Erre vásárlási lehetőség a szomszédos Répcelak városban van.
- 2018. évben a településen összesen 2 vállalkozás (kocsma, bolt) működött.
- Internet-elérésre a Könyvtárban van lehetőség.

Adóbevételek alakulása

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az:

- jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, ezáltal közvetlenül hat a településen keletkező helyi fejlesztés anyagi forrás nagyságára, illetve

- hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire, valamint arra, hogy milyen mértékben hajlandóak részt vállalni a településfejlesztési kiadásokban.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett folyamatosan az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

e Ft-ban

Megnevezés	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Iparűzési adó	4.690	1.725	1.272	2.040	2.749	2.451
Építményadó	48	56	56	56	56	56
Gépjárműadó	1.152	1.101	988	1.000	1.107	1.127
Kommunális adó	300	288	279	522	316	405
Összesen:	6.190	3.170	2.595	3.618	4.228	4.039

Gazdasági szervezetek, vállalkozások

Regisztrált gazdasági szervezetek

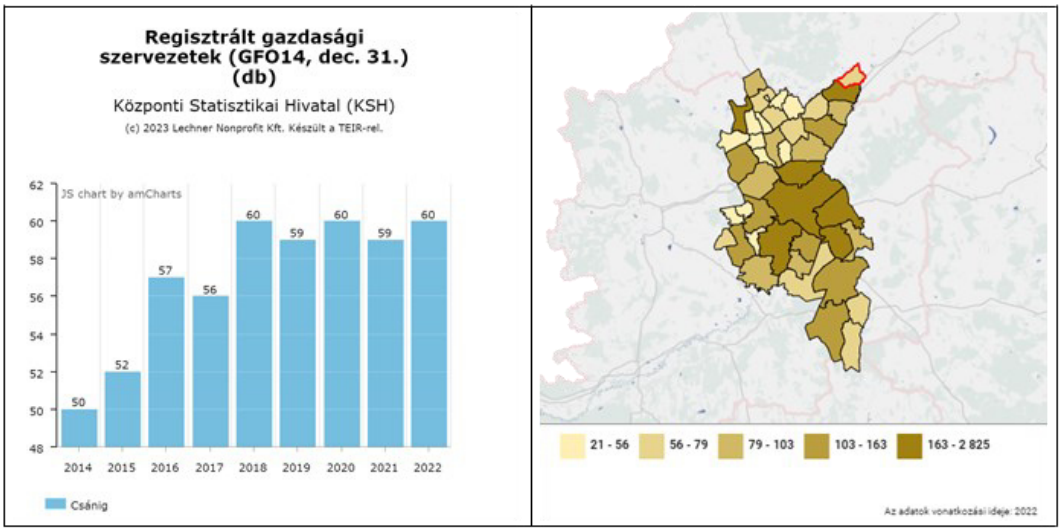

Regisztrált vállalkozás, 1000 lakosra (db)

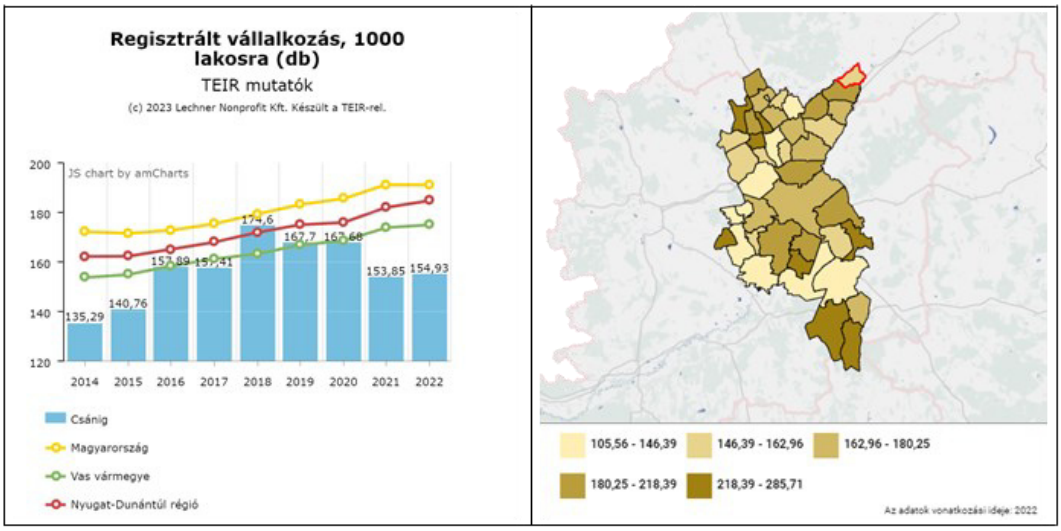

Vállalkozások jegyzett tőkéje, egy lakosra (1000 Ft)

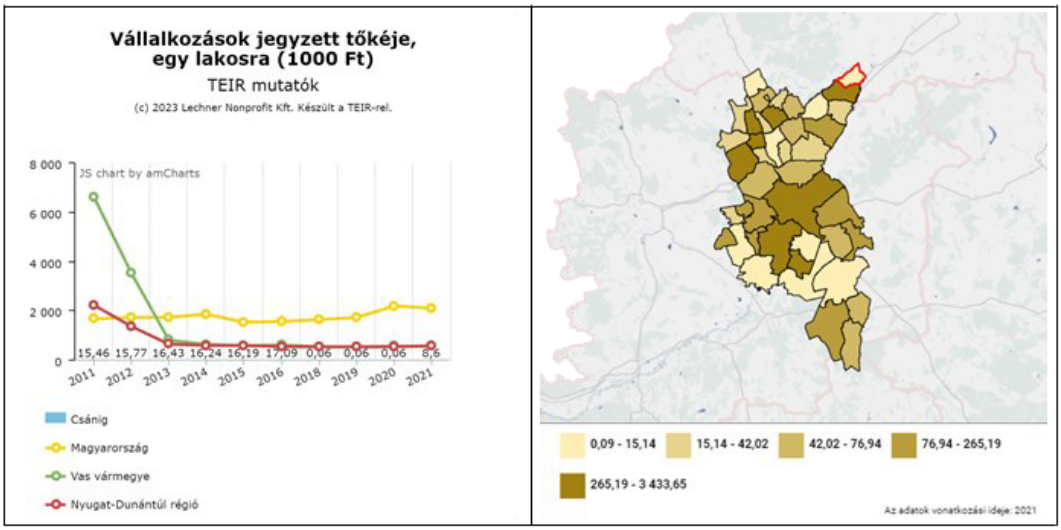

Export aránya az értékesítés nettó árbevételből (százalék)

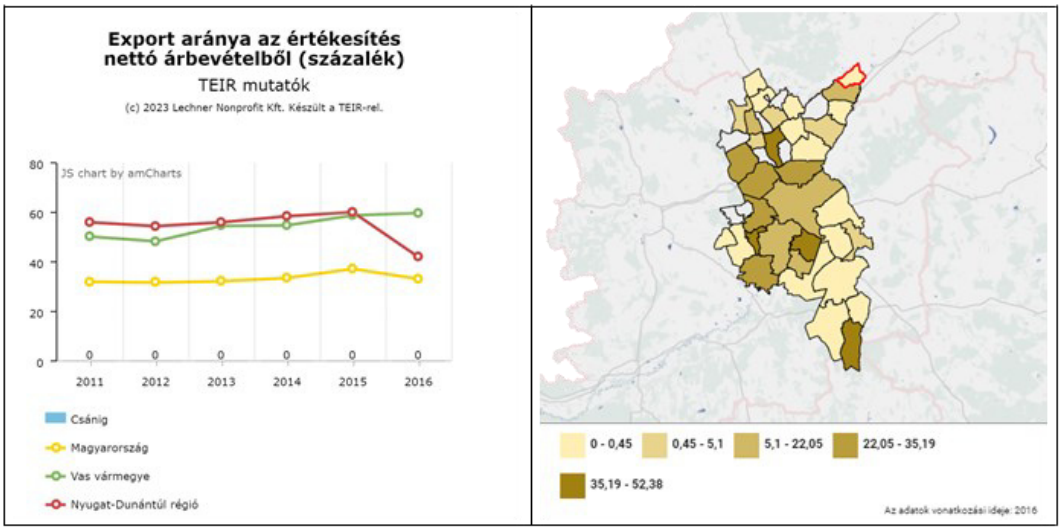

1-9 fős regisztrált vállalkozások (GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

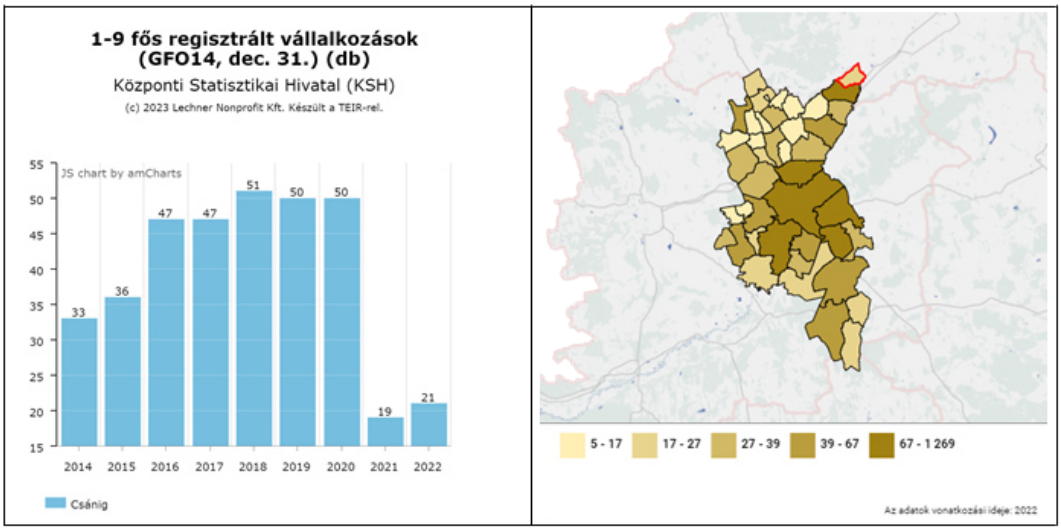

10-19 fős regisztrált vállalkozások (GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

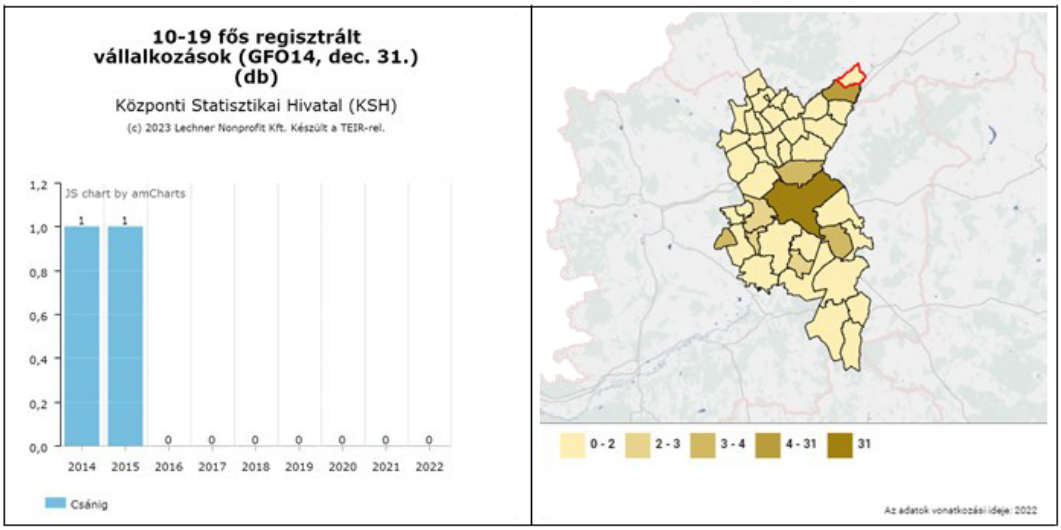

Mezőgazdasági regisztrált vállalkozások aránya (százalék) TEIR mutatók

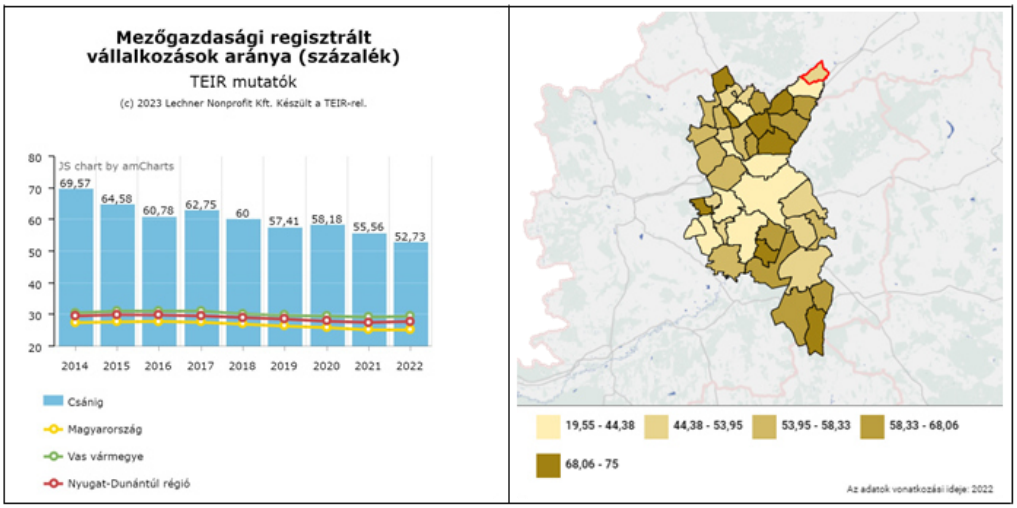

Regisztrált vállalkozás; Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (TEÁOR08: A)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

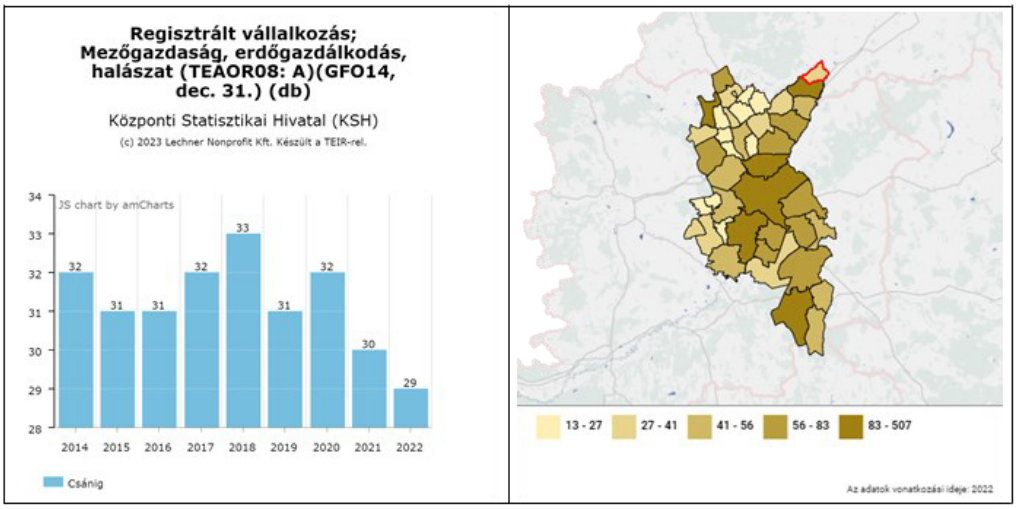

Regisztrált őstermelők (dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

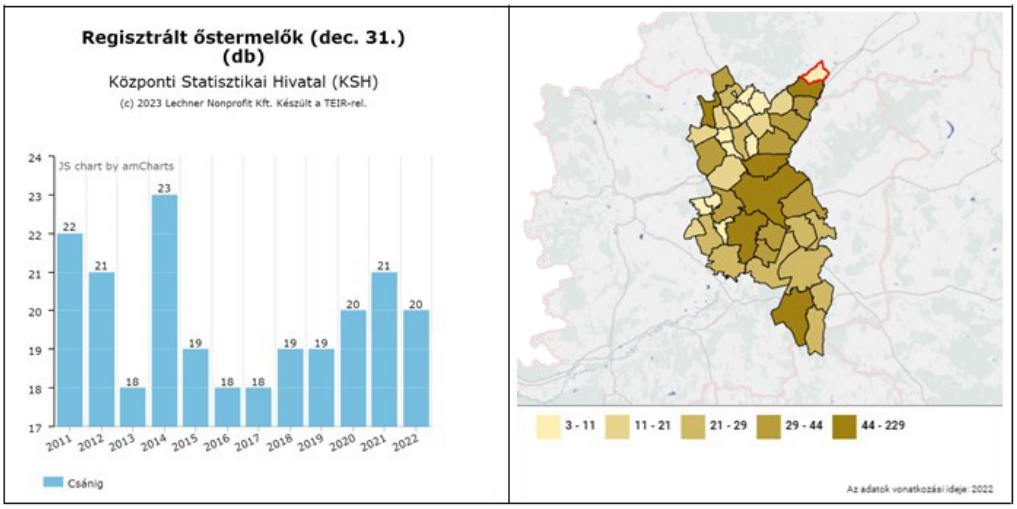

Működő vállalkozás; Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (TEÁOR08: A)(nonprofit gazdasági társaságokkal együtt az év során, vállalkozási demográfia szerint)(GFO14) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

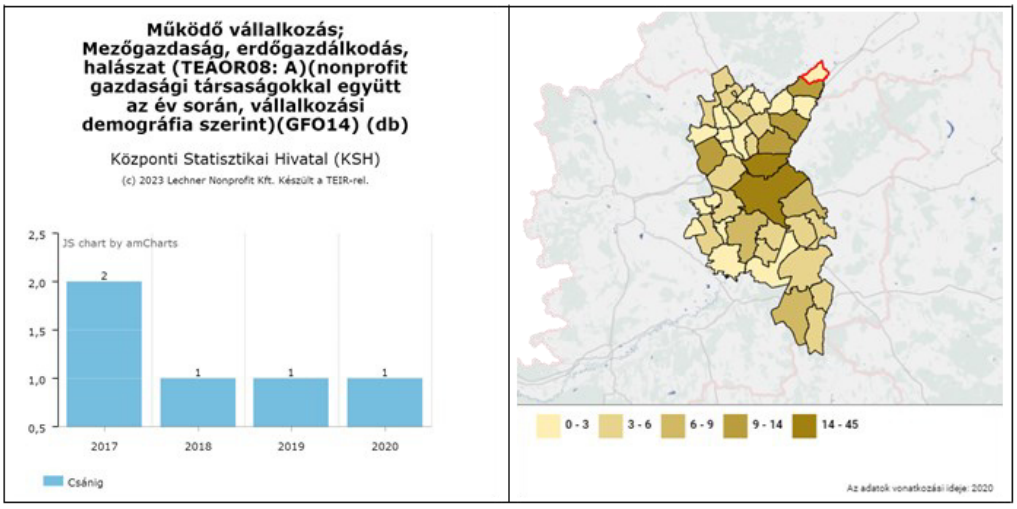

Működő mezőgazdasági vállalkozás, 1000 lakosra (db) TEIR mutatók

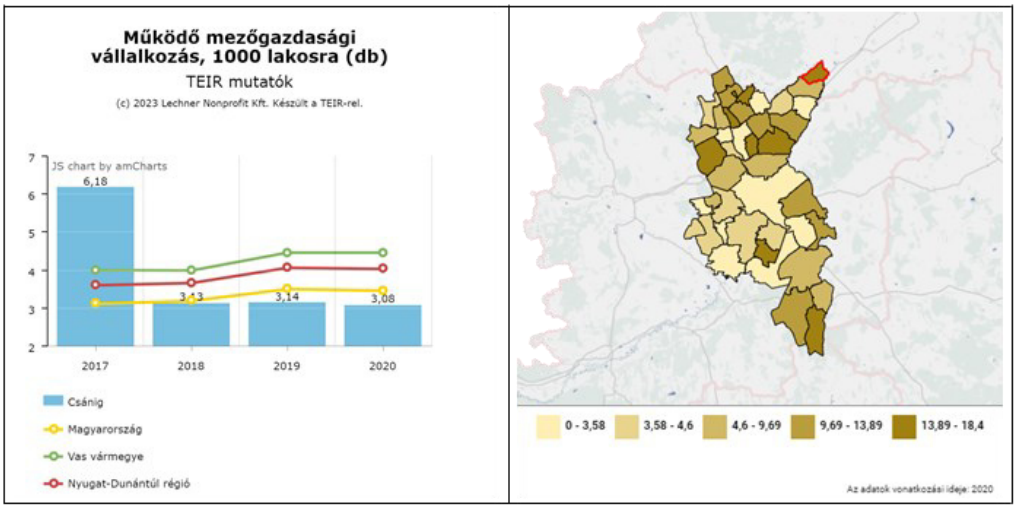

Ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások aránya (százalék) TEIR mutatók

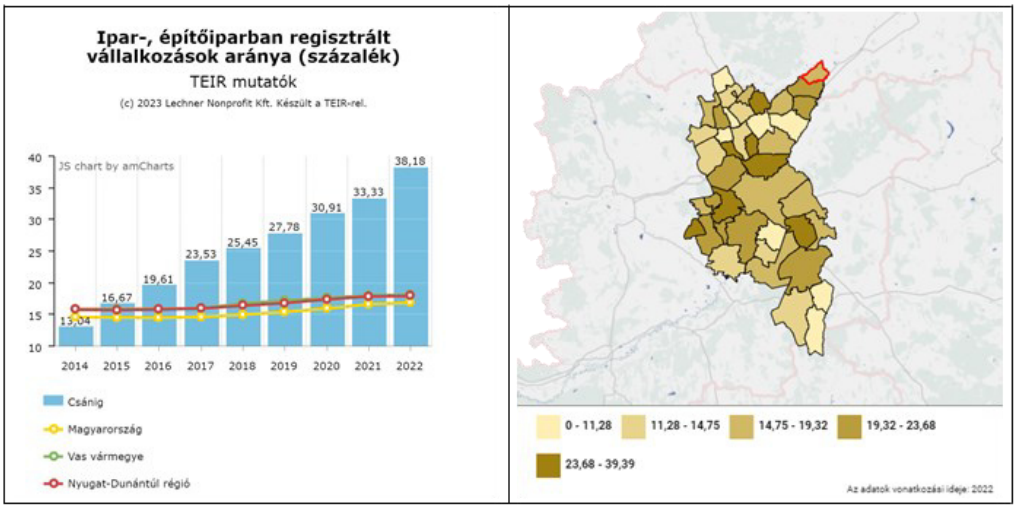

Regisztrált vállalkozás; Ipar (TEÁOR08: B+C+D+E)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

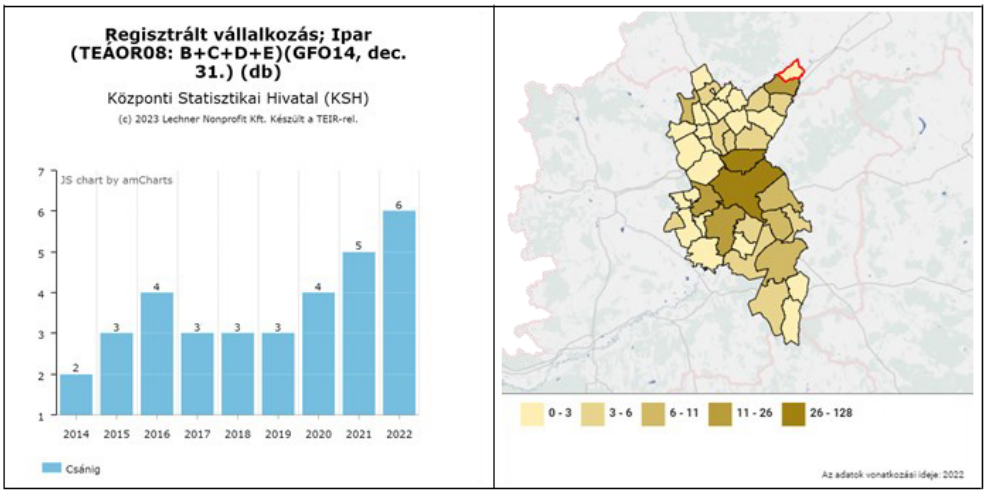

Regisztrált vállalkozás; Feldolgozóipar (TEÁOR08: C)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

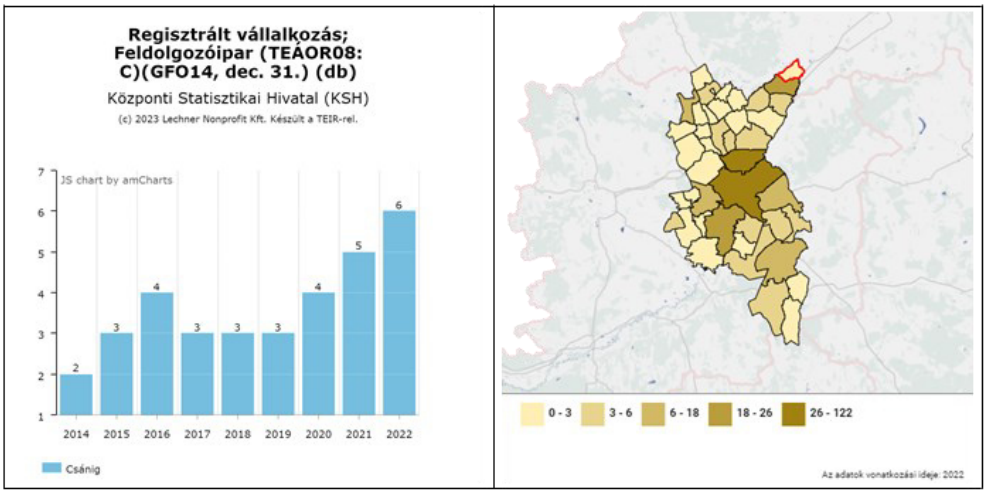

Regisztrált vállalkozás; Építőipar (TEÁOR08: F)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

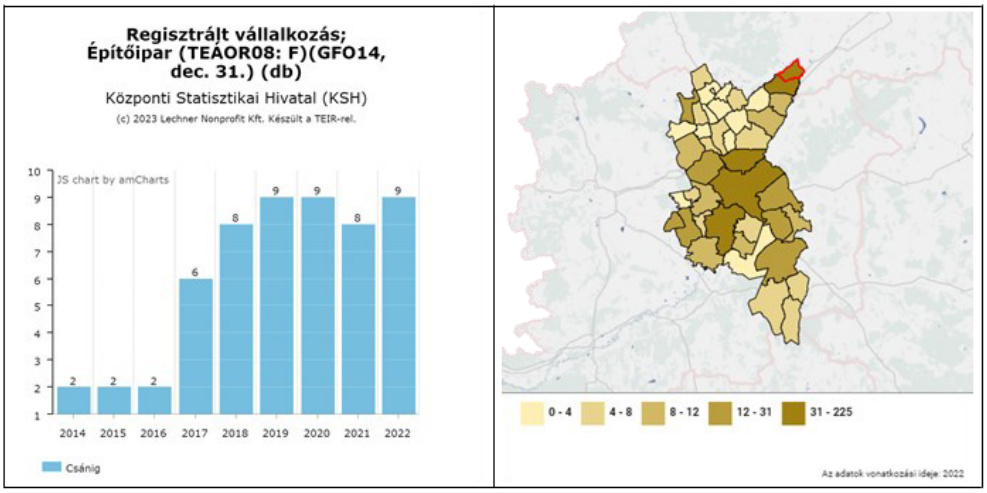

Ipar-, építőiparban működő vállalkozások aránya (százalék) TEIR mutatók

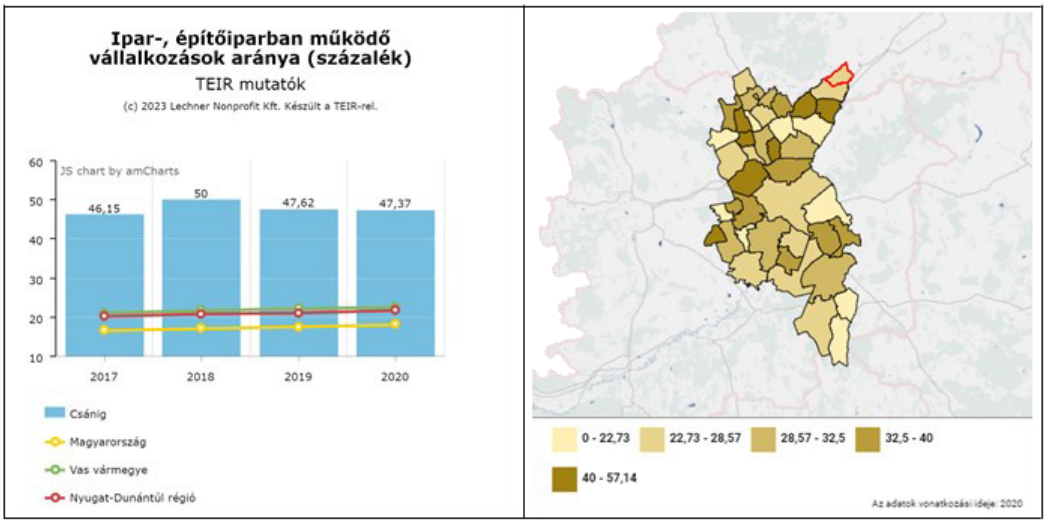

Regisztrált vállalkozások a szolgáltatásokban (db) TEIR mutatók

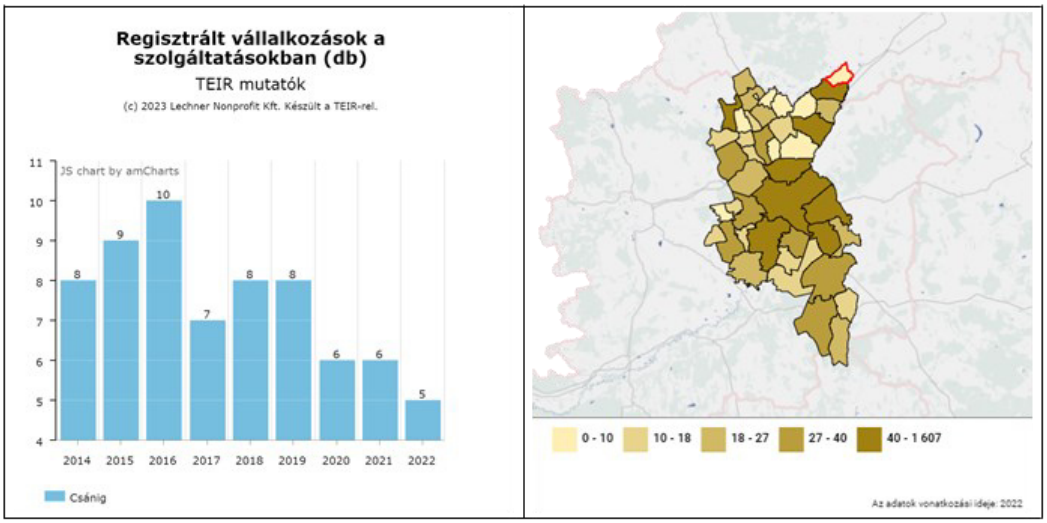

Regisztrált vállalkozás; Kereskedelem, gépjárműjavítás (TEÁOR08: G) (GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

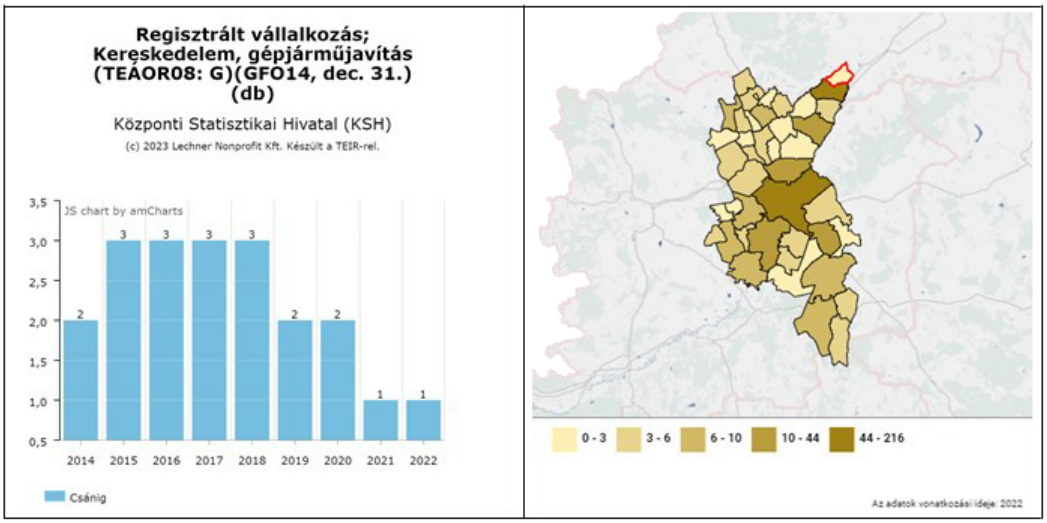

Regisztrált vállalkozás; Szállítás, raktározás (TEÁOR08: H)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

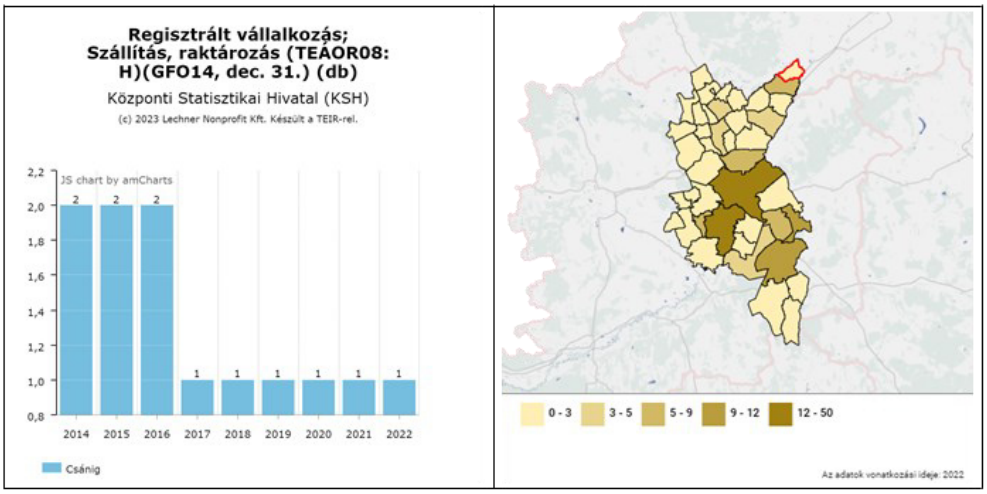

Regisztrált vállalkozás; Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (TEÁOR08: I)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

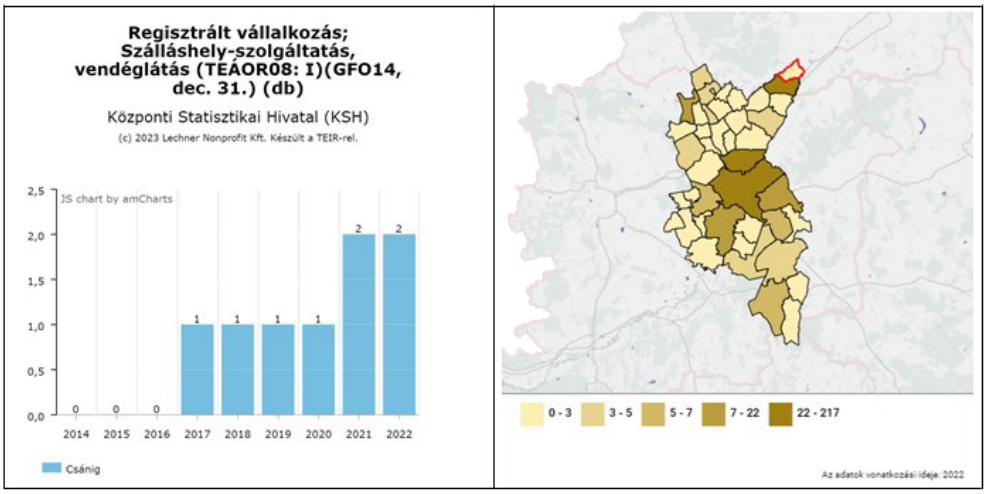

Regisztrált vállalkozás; Információ, kommunikáció (TEÁOR08: J) (GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

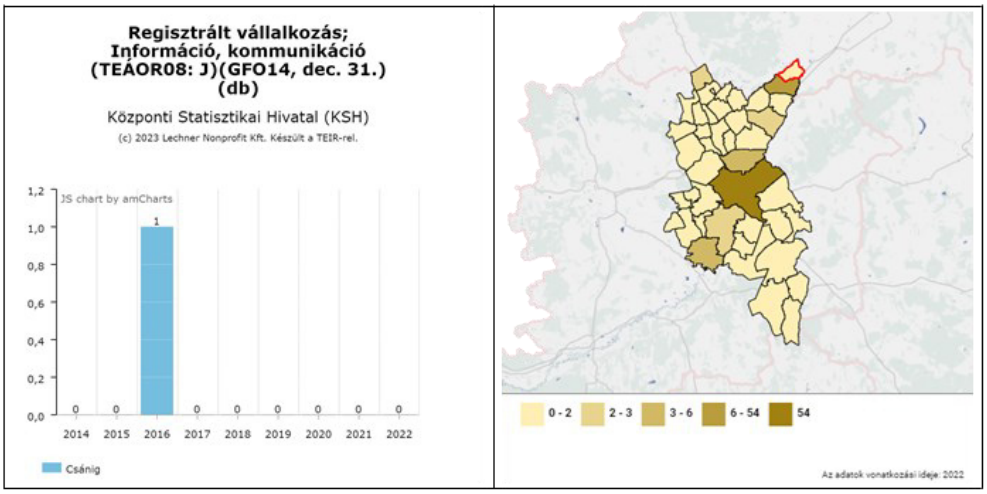

Regisztrált vállalkozás; Ingatlanügyletek (TEÁOR08: L)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

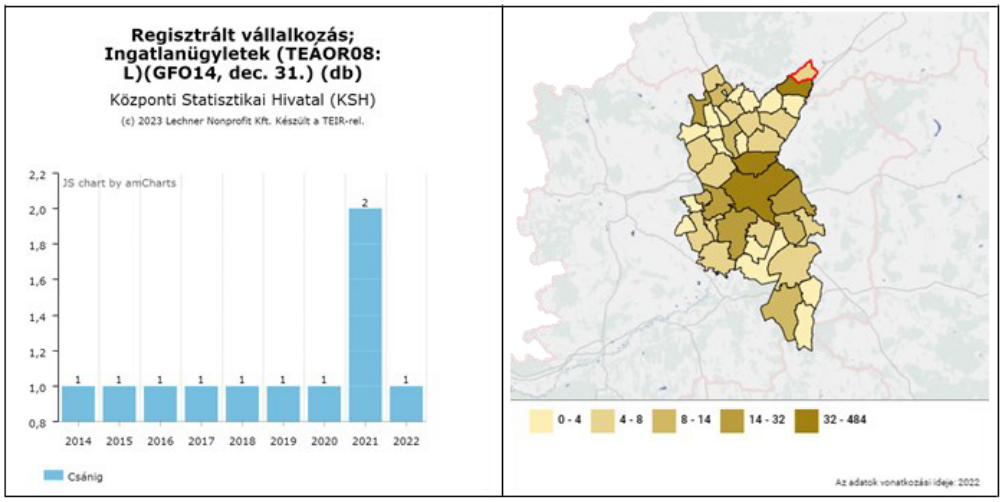

Regisztrált vállalkozás; Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (TEÁOR08: M)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

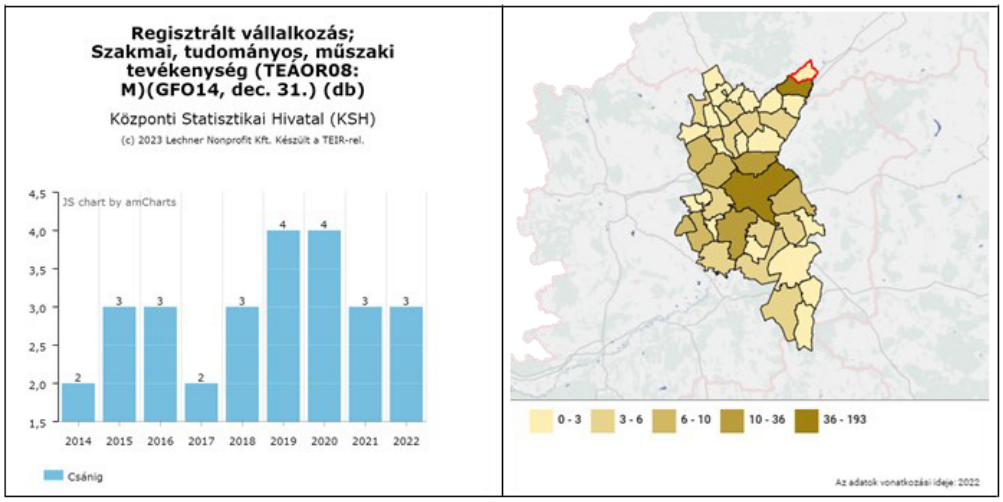

Regisztrált vállalkozás; Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység (TEÁOR08: N)(GFO14) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

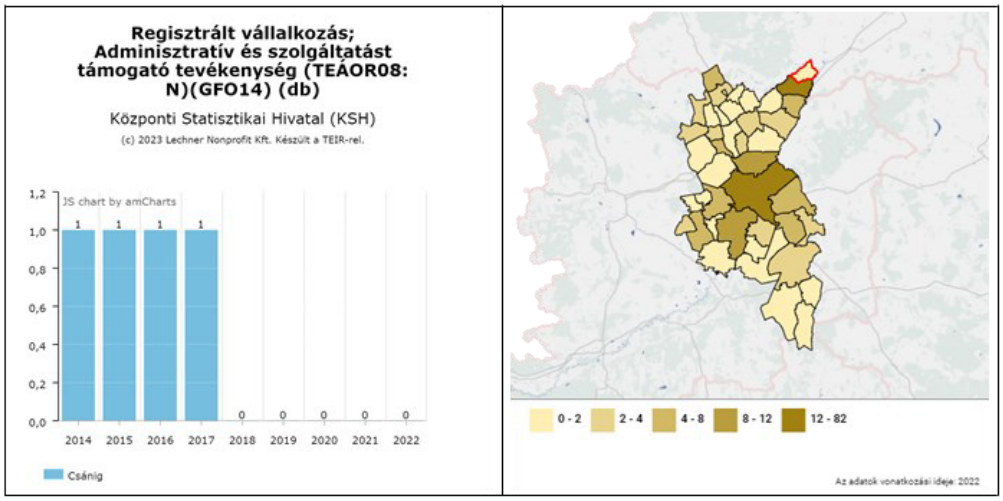

Regisztrált vállalkozás; Oktatás (TEÁOR08: P)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

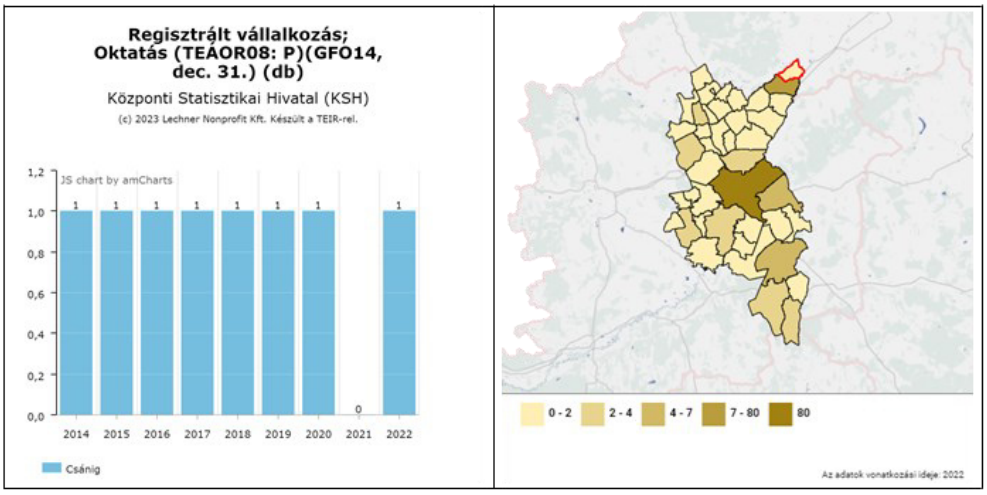

Regisztrált vállalkozás; Humán-egészségügyi, szociális ellátás (TEÁOR08: Q)(GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

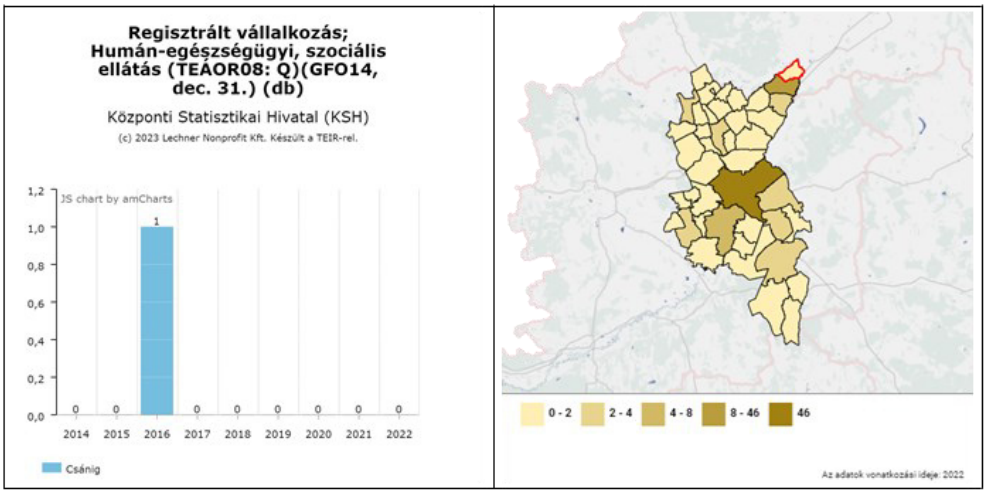

Regisztrált vállalkozás; Művészet, szórakoztatás, szabadidő (TEÁOR08: R, GFO14, dec. 31.) (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

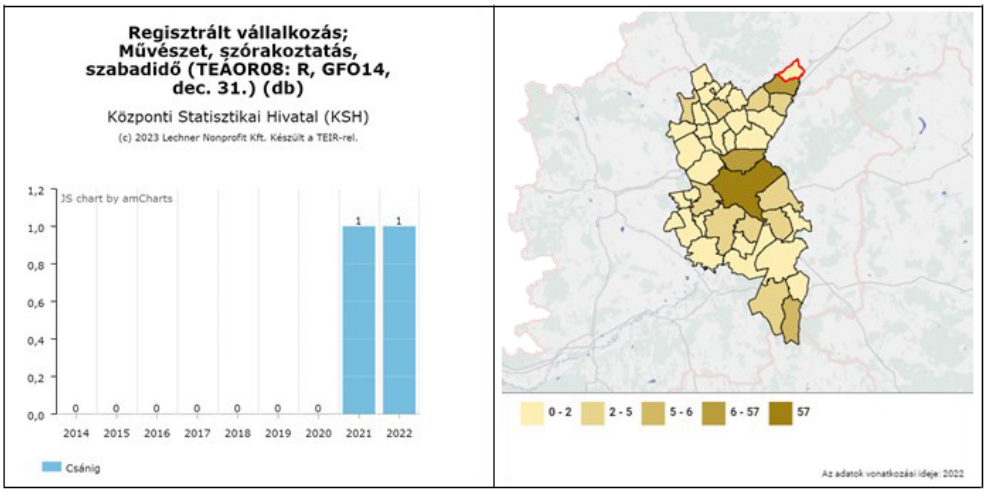

Regisztrált vállalkozás; Egyéb szolgáltatás (TEÁOR08: S)(GFO14, dec. 31.) (db)Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

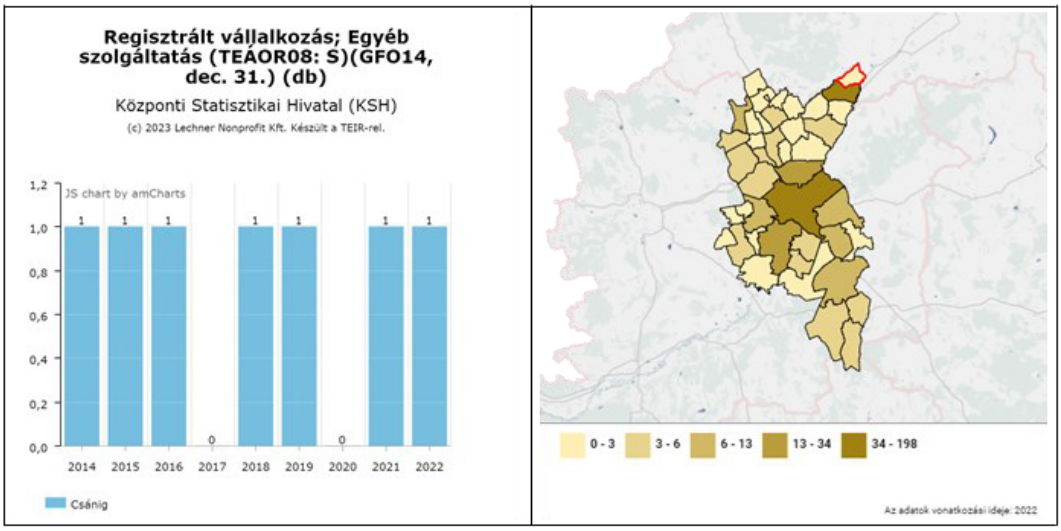

8 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI, TELEPÜLÉSSZERKEZETI VIZSGÁLAT

8.1 TELEPÜLÉSSZERKEZET, TELEKSTRUKTÚRA VIZSGÁLATA

Csánig, ez a 323 fős kis település Vas megye észak-keleti csücskében található. A terület már a honfoglalás előtt is lakott volt. Ezt bizonyítják azok a leletek, amelyek az itt fellelt - de az évek során ma már nem rekonstruálható körülmények között elpusztult - IX. századi temetőből származnak, és amikből néhány a szombathelyi Savaria Múzeum gyűjteményébe is bekerült. Ezek a darabok: a szép hullámvonalas díszítésű fazekak, vasekék, hosszú keskeny vasládák és a női sírokból származó szőlőfürtös csüngőjű hajkarikák az itt élt IX. századi szláv lakosság emlékanyagát képviselik.
A település, melynek elnevezése valószínűleg személynévből származik, kezdetben királyi uradalom volt, a vasvári várispánsághoz tartozott. Később a Ják nemzetség birtokába került II. András adományaként. Innen való a falu első fennmaradt említése 1221-ből (Chenik). Nem csoda, hogy e jeles évszám a település címerében is megjelenik. A későbbiek között találjuk - egyebek mellett - a Niczky, a Vidos, a Garay, a Radó, és Nádasdy családokat.
A nemrég műemlékké nyilvánított, Mindszenteknek szentelt templom a reformáció-ellenreformáció időszakában előbb az evangélikusoké, majd ismét a katolikusoké lett. Az evangélikus községet a falu közepén álló ikerharangláb nagy- és kisharangjának hangja invitálja a közeli imaházba. Mindkét harang a csánigi gyülekezet egy-egy tagjának az ajándéka. A nagyobbik 1903-ban, a kisebbik 1923-ban -a háborúban elrekvirált helyett - készült.
Technikai, műszaki érdekesség, hogy az 1901-ben épült Répce árapasztó csatorna (metszés) három vízfolyás felett (Kőris patak, Kis-Rába, Keszeg-ér) vezeti el a Répce vízének egy részét a Rábába.
A település határában van két mesterségesen kialakított tó, melyek közül a kisebbik (4,7 ha) kiváló horgászhely, míg a nagyobbik (27 ha) körül nem is olyan távoli jövőben üdülőfalu létesül.

Természeti adottságok:
A táj itt alapvetően magas ártéri helyzetű medence-síkság, amely folyóvízi üledékkel, főleg iszappal borított hordalékkúp lejtő. Ilyen adottságok mellett szinte mindenhol lehetne termálvíz kutakat fúrni. A község éghajlata mérsékelten hűvös, mérsékelten száraz, 1950 óra körüli éves napfénytartammal, 9,5-10,0 °C éves középhőmérséklettel, amely 630-650 mm csapadékkal párosul. Mivel a domborzat csekély, a jó vízháztartású réti, réti öntéstalajok kedvező feltételeket teremtenek a mezőgazdaság számára.

Földrajzi környezet

A mélyszerkezeteket uraló kristályos és üledékes kőzetekre a miocén kori folyamatos süllyedés több mint 1000 méter vastag tengeri/tavi üledéket halmozott fel a Kisalföld közepén. A felső miocén végén kialakuló sekély tó két lefolyását Stájer-medence és a Keszthelyi-hegység közötti vízválasztó kiemelkedése elzárta a déli iránytól. A maradványtavakkal borított felszínre a pliocénben megérkeztek az Alpokból hordalékot szállító folyók, s fennmaradt keleti irányú lefolyás mellett a területet feltöltötte és hordalékkúpokat épített. A hordalékkúp építés a pleisztocénben fokozódott.

Az Ősrépce és Ősrába nem egységes süllyedéket töltött föl – térben és időben elkülönülő hordalékkúpok (ami a pleisztocén szoliflukciós jelenségek terítették el viszonylagos síkká) közötti mélyedéseket töltögették fel a folyók. (Megjegyzés: ezek a régi eredetű hordalékkúpok a legalkalmasabbak a régészeti lelőhelyek fellelésére, mait a legújabb kori, régészeti szempontból meddő, maximum áthalmozott anyagokat rejtő recens hordalékaival.)

Az újpleisztocénben a kibillenő Rába-vonalnál a szekvencia különböző fokain álló mellékvízfolyások alakítottak ki a völgyeiket. A kelet felé a kavicstakarós síkság lejtősödő lejtővel olvad bele a Rába völgylapályának kavicstakarójába.

A vázolt felszínen a régi kavicshordalékon, illetve a hordalékok közötti kevert szórt lepelkavics illetve homok fedi, ezen az alapkőzeten ártéri helyzettől függően réti- és öntéstalajok alakultak ki, foltokban barna erdőtalajjal váltakozva. Mindezek nyilvánvalóan a régészeti kultúrák tájhasználatát is változatosan befolyásolva.

Településtörténet

Az Árpád-kori eredetű település (első említése 1221 – Ch néven; valószínűleg szláv személynévből keletkezett magyar névadással; 1324-ben ismét említik Chanig, 1345-ben Chanyk néven) történetét a korábbi örökségvédelmi hatástanulmány már tárgyalta, Ilon Gábor 2004-es, valamint Takács Károly 2007-es összefoglalója óta releváns információ nem merült fel. Szempontunkból talán legfontosabb itt, hogy a (kezdetben a vasvári ispánsághoz tartozó, majd) neves Ják nemzetség birtokát képező település Árpád-kori temploma ma is áll, ami (azon kívül, hogy régészeti szempontból váratlan veszélyt, kockázatot nem jelent a fejlesztések szempontjából) egyben ki is jelöli a középkori falu helyét. A 13. századi eredetű templomról 1438-ban kelt oklevél tanúbizonysága szerint elmondható, hogy szilárd falszerkezetű, akárcsak a tornya (ekkor Mihályi Péter a kegyúr). A későbbi építkezések nyomát viseli az épület műemléki felújítása során talált, és az épületen szépen bemutatott érett gótikus kő díszítő elemek, illetve egy későbbi építési periódushoz köthető, másodlagos beépítésű reneszánsz faragott kő ablakkeret.

1284-ben egy határleírásban a csatári monostor birtokaként említik. 1390-ben még a sárvári vár birtokai között találjuk. 1409-ben a Sopron megyei Mihályi család birtokába kerül, ám 1413-ban értesülünk arról, hogy Chanigh-i Domokos fia Ugrinus pert folytat a Rába melletti erdő birtoklásával kapacsoltban. 1425-ben Mihályi Domokos birtokos jobbágyainak sanyargatása miatt tiltakozik a csornai convent előtt. 1438-ban Kisfaludy Antal és Miklós számára lefoglalták Mihályi Pálfia Péter számos birtokai közül Csánigot (Chanygh) is – majd 1444-ben, Mihályi Pálfia Péter halálát követően Kisfaludyak (Csák Lászlóval együtt) birtoktesteket örököltek Csánigon is, továbbá ebből a hagyatékból értesülhetünk először a csánigi malomról, mely szintén az örökség tárgyát képezte! 1469-es csornai konvent bizonyáglevele szerint (többek között) Csánigon a Viczay, Himfy, Asszonyfalvy, Váthy és a Cziráky család tagjai hatalmaskodtak, majd 1471-ben Varbói Nagy Györgyöt kellett a Kisfaludyak csánigi birtokától eltiltani. ugyanekkor, ezzel lényegében párhuzamosan Ugrinfia János 1455-ös halát követően – fiúörökös nélkül halván el – László király a lányait fiasította csánigi birtokain is.

A középkor későbbi szakaszaiban a társadalmi események leképezéseként itt is számos család tűnik fel a továbbiakban birtokosként: Niczky, Guary, Vidos, Radó, Nádasdy, továbbá egytelkes nemsek által lakott. A 16. század közepétől a Ládonyi család birtoka. (Konzekvenciaként a kisebb családok birtokközpontjainak, udvarházainak jelenlétét is feltételezhetjük a középkori településen.)

A 16. században, legkésőbb 1591-től elérte a reformáció a falut, ekkortól evangélikus lelkészek látták el a falu lelki gondozását (és minden bizonnyal ekkor meszelték le a templom korábbi falfestéseit). A titulusa – vélhetően korábbiakról örökölve – Mindenszentek volt ekkor. 1646-ban rekatolizál a község, de a gyülekezet a templom épületét csak a 18. század legelején kapta vissza. Csánig mai közigazgatási területébe azóta elpusztult Árpád- és középkori települések határai is beleolvadtak. A Répcén túli területei Székás (Zekas, Székas) területét képezhette, míg a szomszédos Középfölde/Középfalu (Kuzepfalufelde, pred. Kewzepflw) inkább a keleti, ránézésre is aránytalanul elhúzott határához járulhatott hozzá.

Csánig területe a katonai felmérési térképeken:

Az első katonai felmérésen (1763-1785)

A második katonai felmérésen (1819-1869)

A harmadik katonai felmérésen (1869-1887)

Történeti kataszteri térkép (1857)

Telekméretek a településen:

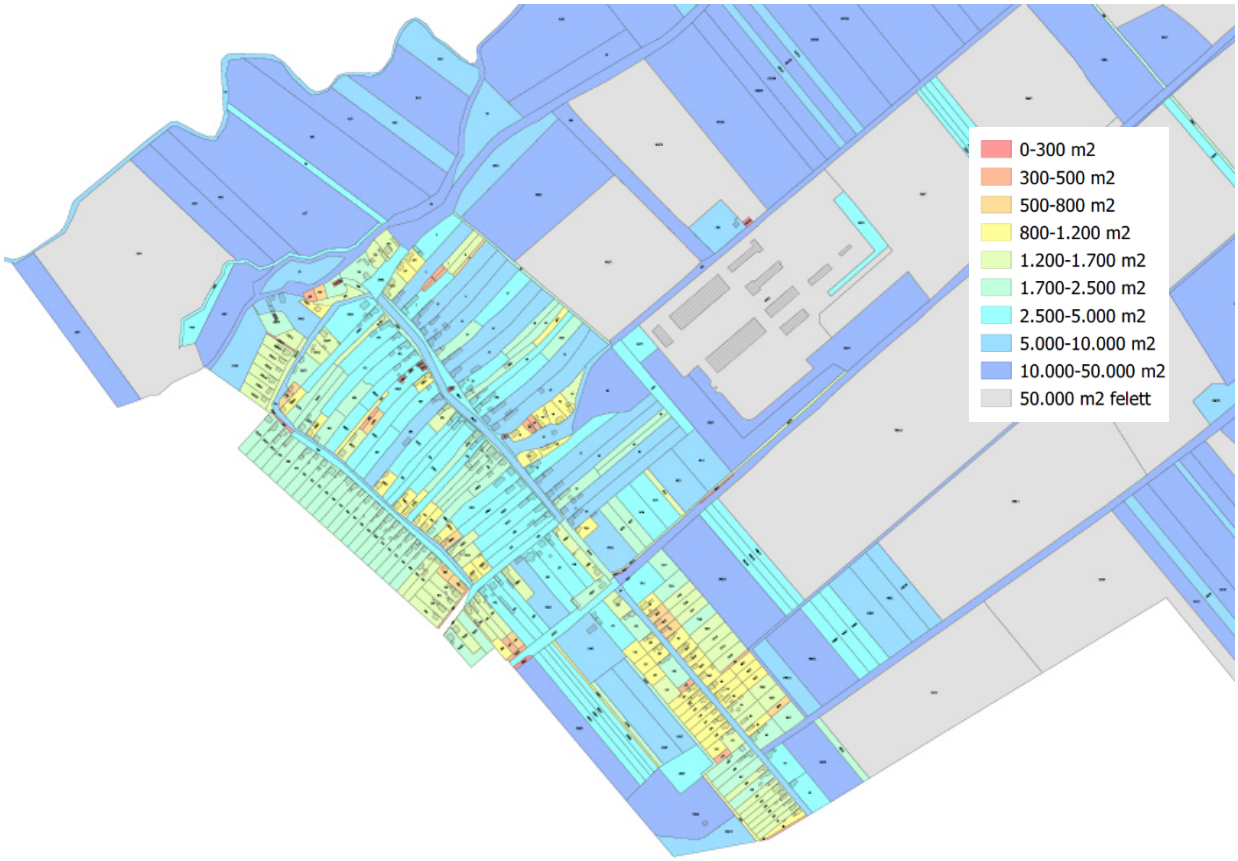

8.2 TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA

A település belterületén a lakóterületi funkciók dominálnak, jellemzően egy lakásos családiházakkal. Újabb építésű családiházak Kövecses utcában találhatóak.

Településközponti vegyes funkciókat ellátó terület nem található a településen. A település intézményeinek épületei falusias lakóövezetben találhatóak mivel, ezek az épületek méretükben, formájukban nem lépik túl a családiházas beépítések jellegét.
A gazdasági területfelhasználású területek nemtalálhatók Csánigon.

Jelentősebb méretű különleges területfelhasználású terület a településen a vasút mellett található sportpálya, valamint mezőgazdasági major területe. Emellett különleges területfelhasználású terület még a temető területe.

A település észak keleti részén található még nagy kiterjedésű tó és a környékén tervezett üdülő terület.

Tulajdonjogi vizsgálat:

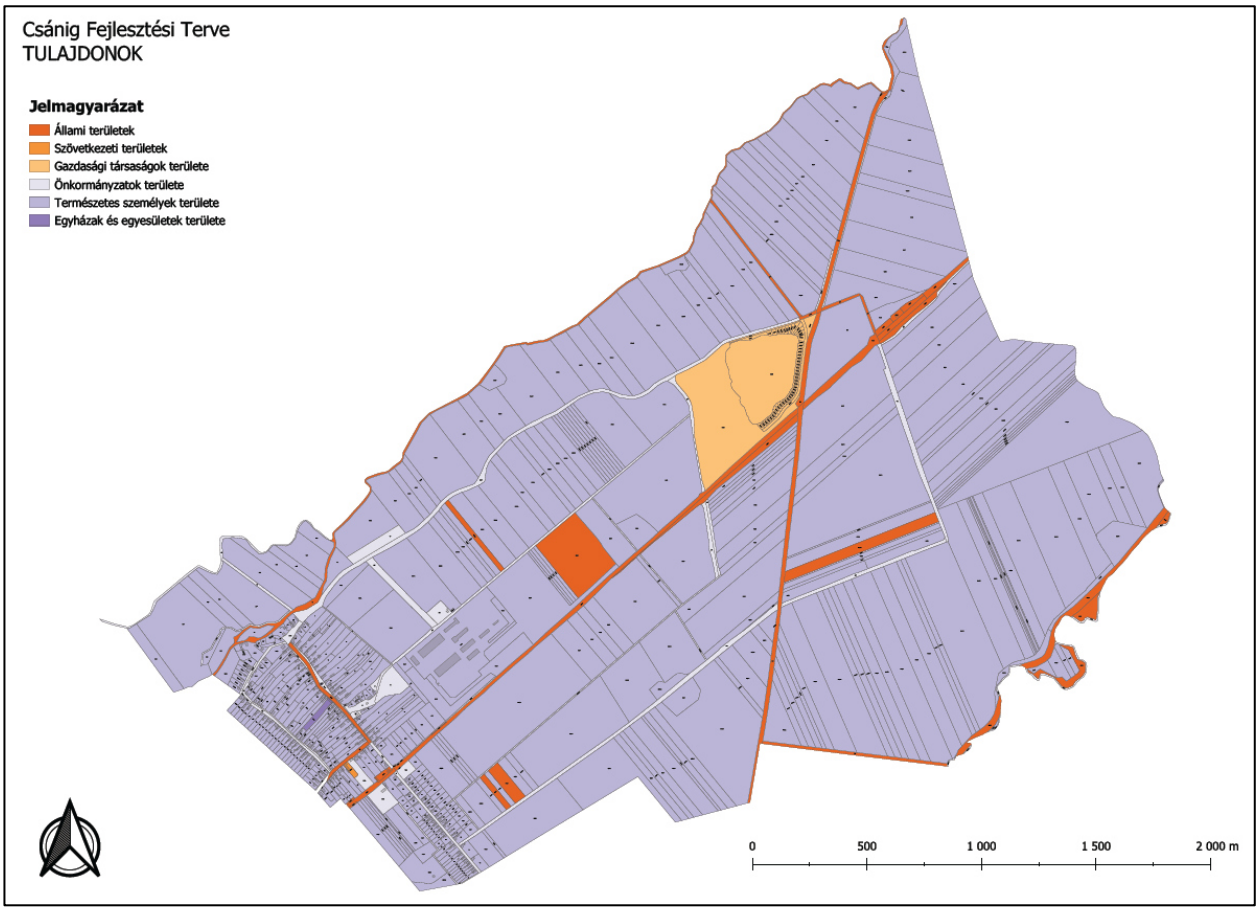

Művelési ágak vizsgálata:

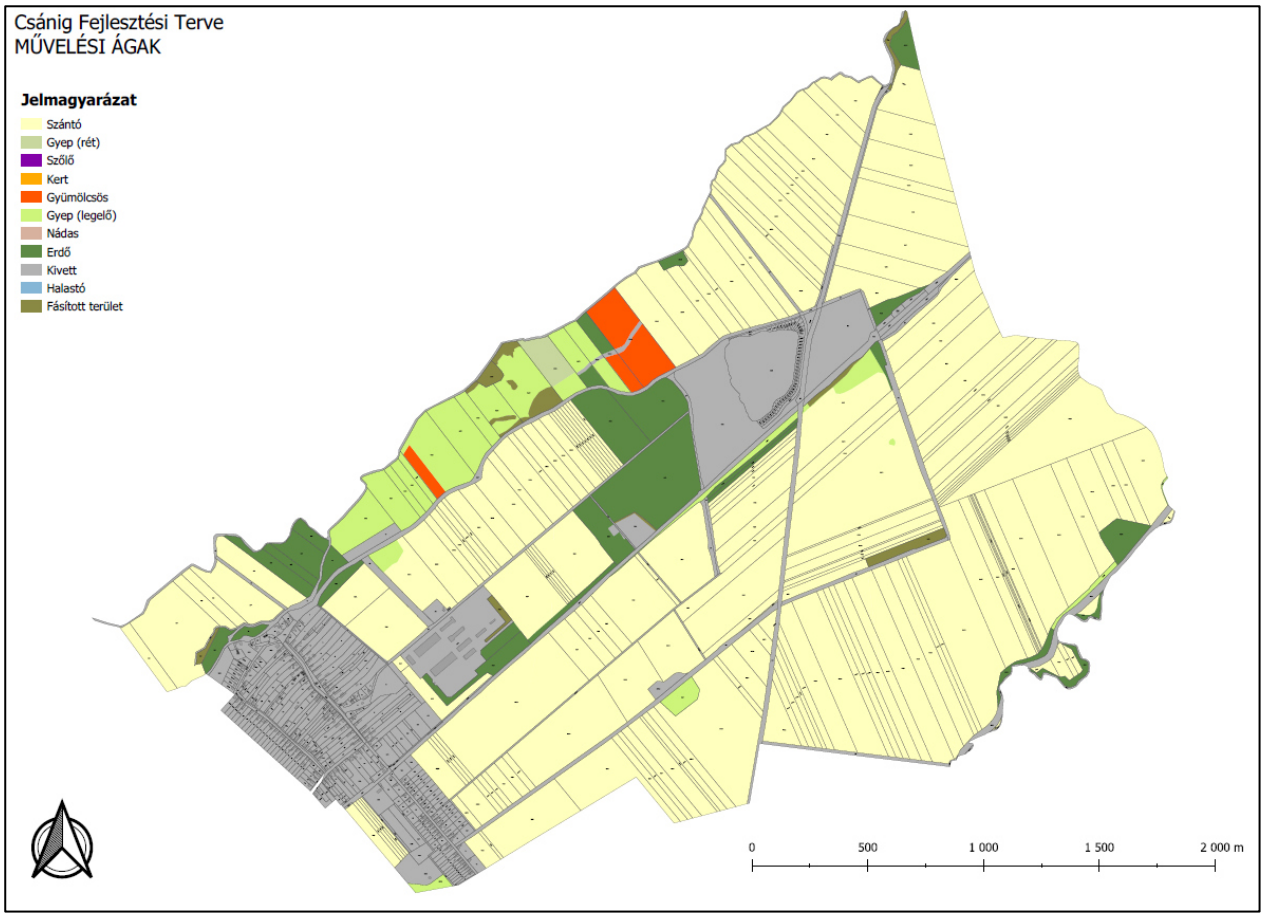

8.3 AZ ÉPÜLETÁLLOMÁNY ÉS BEÉPÍTÉSI JELLEMZŐK

Lakásállomány (db) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

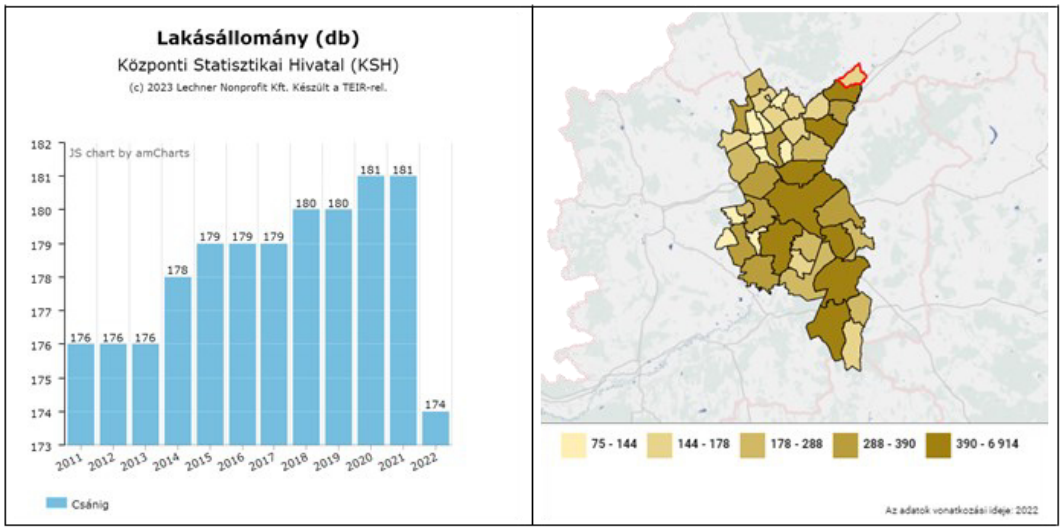

Lakónépesség, 100 lakásra (fő) TEIR mutatók

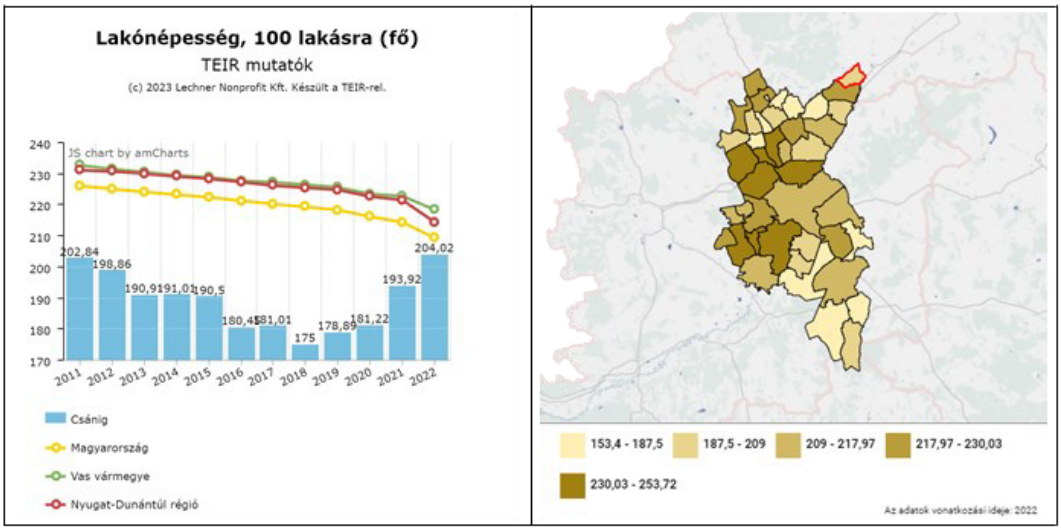

Az év folyamán épített lakás, 1000 lakásra (db) TEIR mutatók

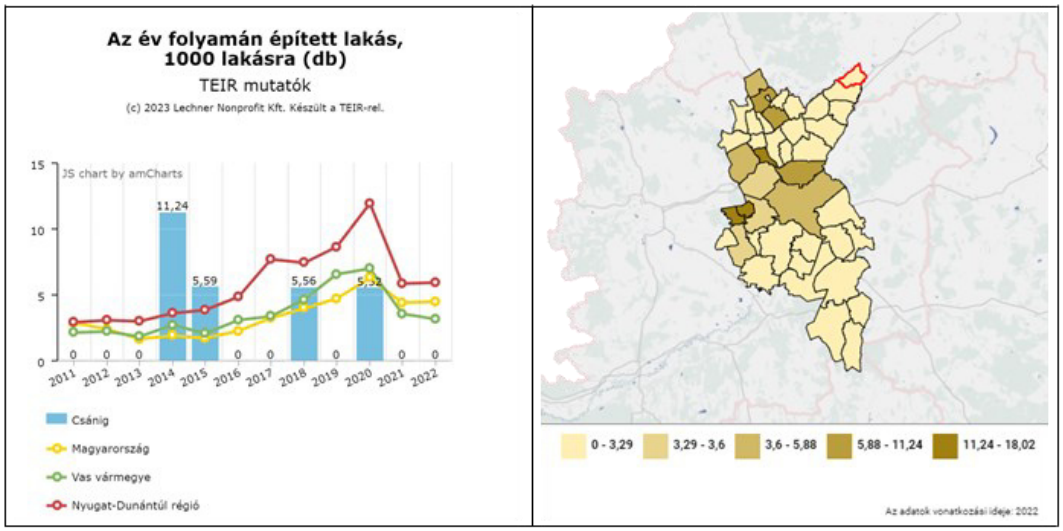

8.4 AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VIZSGÁLATA

Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A településterv készítésével egyidőben örökségvédelmi hatástanulmány készül a településre.

Történeti leírás, régészeti örökség
A régészeti hatástanulmányban található.

Kialakult településrész
Csánig épített környezete - egységesen kialakult lakóterület: egyedi telkeken általában oldalhatáron álló házak nagy kertekkel képezik a település ezen hangulatos, magas életminőségű szövetét. Az átépülések során az utcakép elkerülhetetlen eleme a ’60-as évek modern építészetének általánosan elterjedt típusa - a 10 -szer 10 méteres kontyolt kockaház. Szerencsére a ’70-es- ’80-as évek több divatirányzata is elkerülte a települést: két szintes, rossz arányú házak, emeleten utcára néző erkéllyel, eltolt félnyeregtetős épületek nem találhatók Csánigon és a „szoc-reál“ ikerházak vagy az ún. mai amerikai típusú CK házak, továbbá a mediterrán neo-kúriák sem jelentek még meg tömegével a településen. Fel kell készülni azonban arra, hogy felmerül az igény

a legújabb divat szerinti fekete ablakos lapostetős jelenségek építésére is, mivel ezen irányzat kissé manipulált „hívószava”: - a környezet védelem és az energia-hatékonyság. Igény lehet az egy telken több lakóegység elhelyezésére is, amely alapjaiban változtatná meg a településszerkezet. Összefoglalásul elmondhatjuk, hogy a település megőrizte a természethez alkalmazkodó történeti úthálózatát, emberi léptékű tereit, térfalait és kifejezetten gazdagon díszített, értékes épületállománnyal rendelkezik. A kertek, közterületek virágosak, gondozottak.

Védett ingatlanok

Az adatokat a Miniszterelnökség, Építészeti, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság által kezelt kulturális örökség ingatlan elemeinek hatósági nyilvántartása szolgáltatja.

Mindenszentek templom
2013-ban kezdődött meg a templom felújítása. A restaurálás során sok bizonyíték került elő arra vonatkozóan, hogy a templom Árpád-kori jegyeket hordoz. Aztán az idő múlásával felrakodott stílusjegyek is megjelentek: A déli homlokzaton befalazott kapu, román kori ablakok, reneszánsz párkánykő, valamint a szentélyben a középkori falfestések. A meszelés alól előkerült reformáció korából származó felirat is erről tanúskodik: “Légy hű mindhalálig és neked adom az életnek koronáját.” 1700-as évek végéig használták a templomot az evangélikusok. Egy korábbi átépítés jegyeire is fény derült, egy befalazott 1860-as évekből származó, itt megtalált pénzérme által.

Az örökségi, mint érték fenntartása és fejlesztése szempontjából alapvető, hogy a helyi társadalom a maga szintjén és képességei szerint ezeket az elemeket egyértelműen értékként azonosítsa, múltjának, vagy jelenének kiemelt hordozóiként tekintsen rá. Ez az alapfeltétele annak, hogy a településen jelen lévő bármely érték megőrzése, bemutatása és fejlesztése a helyben élőkben gyökerező szándékként megfogalmazódjon. Szakrális építészet csak az Ég és a Föld jegyben járásával jöhet létre. Ez az a kegyelmi állapot, amikor az alkotó, felismeri és értelmezni tudja a hely élet-energetikai rendszerét. Ezen valós ismeretből eredeztethető minden tovább következményi: így a hely kiválasztása, a szakrális tér méretének, arányrendszerének, valamint részletképzésének meghatározása is. Településközpontok és kapuk, gázlók, kőkeresztek, utcák vonalvezetése, később a templomok is e rend szerint kerülhettek összhangba a teremtő renddel. Mindennemű

fejlesztés első lépése az értékek rögzítése kell, legyen. Minden megújulás csakis a múltból eredeztethető, a megőrzött történelmi és kulturális értékekre kell építkezni.

Település (Településrész)	Helyrajzi szám
Csánig	**235**

VÁRMEGYE	TELEPÜLÉS (TELEPÜLÉSRÉSZ)	HELYRAJZI SZÁM	VÉDETT ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK NEVE	VÉDETTSÉG JOGI JELLEGE	TÖRZSSZÁM	AZONOSÍTÓ	VÉDÉS ÉVE
Vas	Csánig	235	Római katolikus templom	műemlék	10935	8862	1997

Helyi védelem alatt álló, és arra javasolt objektumok a következők:

1 . melléklet a 8 ./2018 . (XI.13.) önkormányzati rendelethe

Helyi védelem alá helyezett értékek jegyzéke

S.sz.	Érték megnevezése	Cím	Hrsz.	Védelmi kategória	Fotó
1.	Lakóház	Malom utca 1.	2	H1	
2.	Lakóház	Fő utca 48.	1/3	H1	
3.	Lakóház	Fő utca 53.	216	H1	
4.	Lakóház	Fő.utca.35.	181	H2	
5.	Evangélikus iskola	Fő.utca.29.	178/1	H2	
6.	Lakóház	Fő.utca.23.	173	H1	
7.	Pajta	Fő.utca.22.	31	H1	
8.	Harangok	Fő.utca	53	H4	
9.	Evangélikus imaház	Fő.utca	52	H2	
10.	Emlékmű	Petőfi utca	53	H4	
11.	volt Malom	Malom utca	224/1	H1	
12.	Lakóház	Kövecses utca 33 .	108	H1	

9 KÖRNYEZETI ÁLLAPOT-JELLEMZŐK

Felszíni és felszín alatti vizek védelme

Az Országos területrendezési Tervről szóló **2018. évi CXXXIX. törvény** szerint Csánig község közigazgatási területét nem érinti az országos vízminőség-védelmi terület övezete.

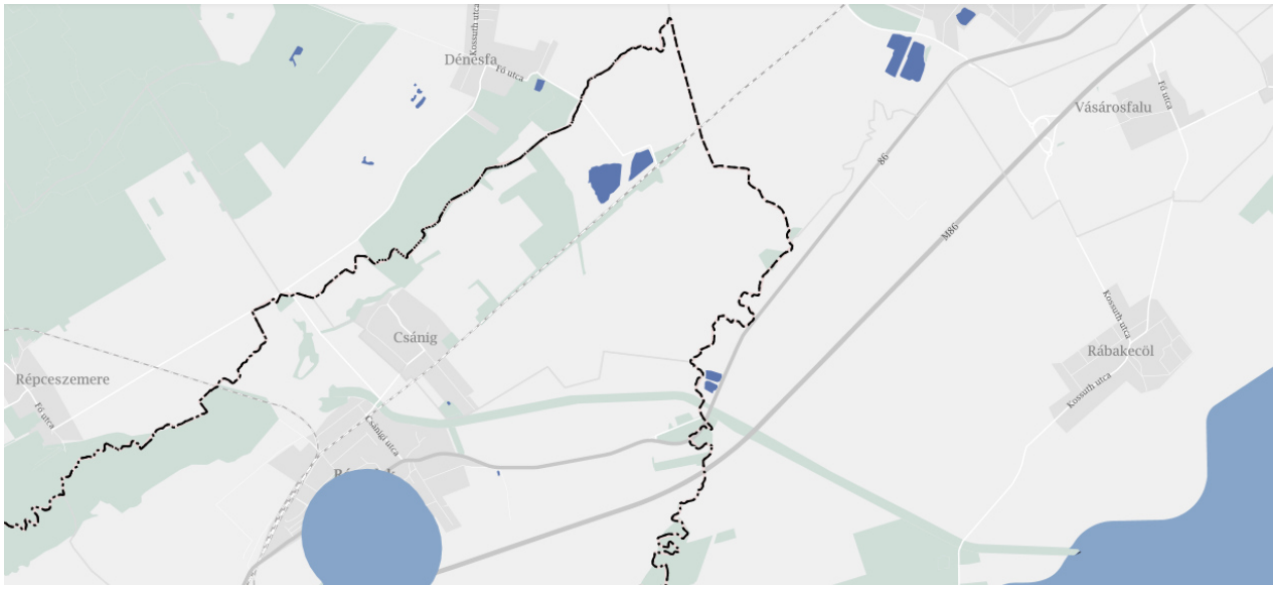

Természetföldrajzi szempontból a Nyugat-magyarországi-peremvidék nagytáj és a Sopron-Vasi síkság középtáj része. A település a Répce-sík és az Ikva-sík valamint a Rába-völgy találkozásánál helyezkedik el.

A Rába teraszos síkság domborzata felszíni arculata meglehetősen egyveretű, átlagos magassága 180mBf. A Rába teraszos síkság nyugati irányból kíséri a megye középső térségében keresztülhúzódó Rába-völgyet, amely a Nyugat-Dunántúl legnagyobb völgye. A Rába-völgy sajátos jellemzője, hogy a völgytalp széles és esése igen jelentős. A széles völgysík erősen szabdalt, mikroformákban igen gazdag. A széles völgysík mikroreliefjét élő és elsorvadt holtágak és fattyúágak kusza hálózata, a különböző korú morotvagenerációk és morotvatavak sorozata, az ártéri erdővel benőtt hajdani meanderek sokasága, a lefolyástalan vagy rossz lefolyású tőzeglápos, zsombékos, vizenyős lapos mélyedések zegzugos labirintusai, valamint a mocsaras süllyedékek szövődményei teszik változatossá. A Rábai teraszos síkság kistáj legértékesebb nyersanyaga a folyóvízi kavics, mely betonkavicsnak kiválóan alkalmas.

A település legfontosabb vízfolyásai a Rába mellékágai: Répce, Kis-Rába és a Repceárapasztó és a Kőris patak. A Rába a Passaili-Alpok délkeleti lejtőjén ered, 1300 méter magasságban. A folyó a medencében középszakasz jellegűnek tekinthető. Az eredetileg széles sávban meanderező folyót napjainkban Sárvártól északra sok helyen gátak szabályozzák.

A Rába folyó Sárvár alatti szakasza korábban Nick térségében két ágra szakadt, a Rábára és a Kis-Rábára. A Rába folyó magyarországi szakaszának legjelentősebb vízhasználata a KisRába vízpótló rendszer vízigénye. A ténylegesen kivett vízmennyiség sokszor jelentősen elmarad az engedélyezett 8m3/s-tól. Szabályozható vízkivételre az 1930-as évektől, a nicki duzzasztómű megépülésétől van lehetőség. A vízpótló rendszeren lévő vízigények, így a vízkivétel üzemrendje azóta többször megváltozott. Eleinte elsősorban a térségben működő vízimalmok vízigényét elégítette ki, majd a mezőgazdasági területek növekedésével öntözőrendszerként működött. A privatizáció után a mezőgazdaság átalakulásával az öntözési igény csökkent, de megjelentek más

típusú vízhasználatok. A Kapuváron működő vízerőmű állandó vízhozamot kíván az üzemeléséhez. A 90-es évek végén a Fertő-Hanság Nemzeti Park élőhely-rekonstrukciók létesítésébe kezdett, amelyek a Hanságra jellemző ökoszisztémáknak megfelelő környezet kialakítását jelentik. Ezeket ma már mérnöki létesítmények üzemeltetésével lehet fenntartani, s vízigényüket ökológiai vízigényként a KisRába rendszer biztosítja. A térségben több kisebb-nagyobb halastó is létesült, s ezek vízpótlása is e rendszeren keresztül történik. Természetesen mindezek mellett megmaradtak a korábban jellemző öntözési igények is. Keleten a meanderező Kis-Rába, Répce-árapasztó köti össze a Répce vízfolyással. A folyó a medencében kialakított völgyében középszakasz jellegűvé válik és erősen felkavicsol. A Rába Nicki duzzasztójának regionális nagyságrendben is kiemelkedő vízkészletgazdálkodási, gazdasági és ökológiai jelentősége van. A Kis-Rába, Keszeg-ér, Répce főgerincvonalakon a Hanság-medencébe átkormányzott Rába víz biztosítja kisvizes időszakban a Rábca teljes szakaszán az élővíz jelentős részét.

Ezeken kívül a településen található tavak a jelentősebb felszíni vizek, melyek vízminőségéről konkrét adatok nincsenek. Mivel ezek is a talajvízből táplálkoznak, nagyrészt ugyanazok a hatások érik őket, mint a fent felsorolt árkokat, csatornákat.

Ipari eredetű szennyeződés jelenleg nem ismeretes a területen. A mezőgazdaság szennyezőanyag felhasználása is erőteljesen lecsökkent az utóbbi években.

A település a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet és a 27/2004 (XII.25.) KvVm r. melléklete alapján felszín alatti víz szempontjából **érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekszik**.

(A csatornahálózat a településen kiépült.)

Levegőtisztaság és védelme

A 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet jelöli ki Magyarországon azokat a területeket, amelyeken belül a légszennyező anyagok koncentrációja egy bizonyos tartományba esik. Ezeket a területeket a rendelet légszennyezettségi zónákba, illetve agglomerációba sorolja. Hazánkban összesen 9 légszennyezettségi zóna és 1 agglomeráció található.

1. Budapest és környéke agglomeráció
2. Győr-Mosonmagyaróvár zóna
3. Komárom-Tatabánya-Esztergom zóna
4. Székesfehérvár-Veszprém zóna
5. Dunaújváros környéke zóna
6. Pécs környéke zóna
7. –
8. Sajó völgye zóna
9. Debrecen környéke zóna
10. Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat zóna
11. Kijelölt városok zóna (Ajka, Baja, Eger, Kaposvár, Kecskemét, Nyíregyháza, Békéscsaba, Salgótarján, Sopron, Szeged, Szombathely, Szolnok, Zalaegerszeg)

A szennyezőanyagok koncentrációját, illetve a mérőpontok számát ezekre a zónákra vonatkoztatva kell meghatározni. A zónákat és agglomerációt a rendelet 2. mellékletében felsorolt települések közigazgatási határa határozza meg.

A 7. Visonta környéke zóna a **8/2010. (III.31.) KvVM rendelet** értelmében 2010-ben megszüntetésre került.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló rendelet összhangban van az **Európai Parlament és a Tanács 2008/50/EK irányelvével** valamint az **Európai Parlament és a Tanács 2004/107/EK irányelvével**.

A zónák és agglomeráció elhelyezkedése az alábbi térképen látható, mely szerint Csánig a 10-es számú zónába tartozik:

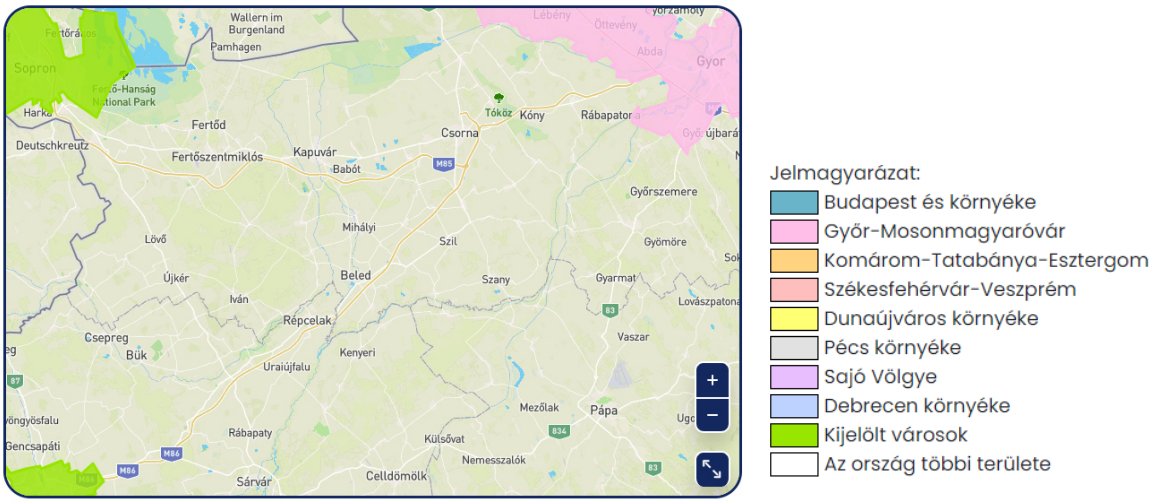

A mezőgazdasági területekről esetenként felszálló port a településen található szépszámú zöldfelületén lévő lombos növényzet nagyrészt kiszűri a levegőből.

A gázhálózat kiépülésével a háztartások nagy többsége átállt a környezetkímélő fűtési módra, így a fűtésből eredő légszennyezettség minimális a településen. A kén-dioxid és szén-monoxid emisszió a hagyományos vegyes tüzelésű fűtés megszűnésével lecsökkent.

A településen egyéb ipari mértékű szennyezőanyag kibocsátás nincs.

<u>Talajvédelem</u>

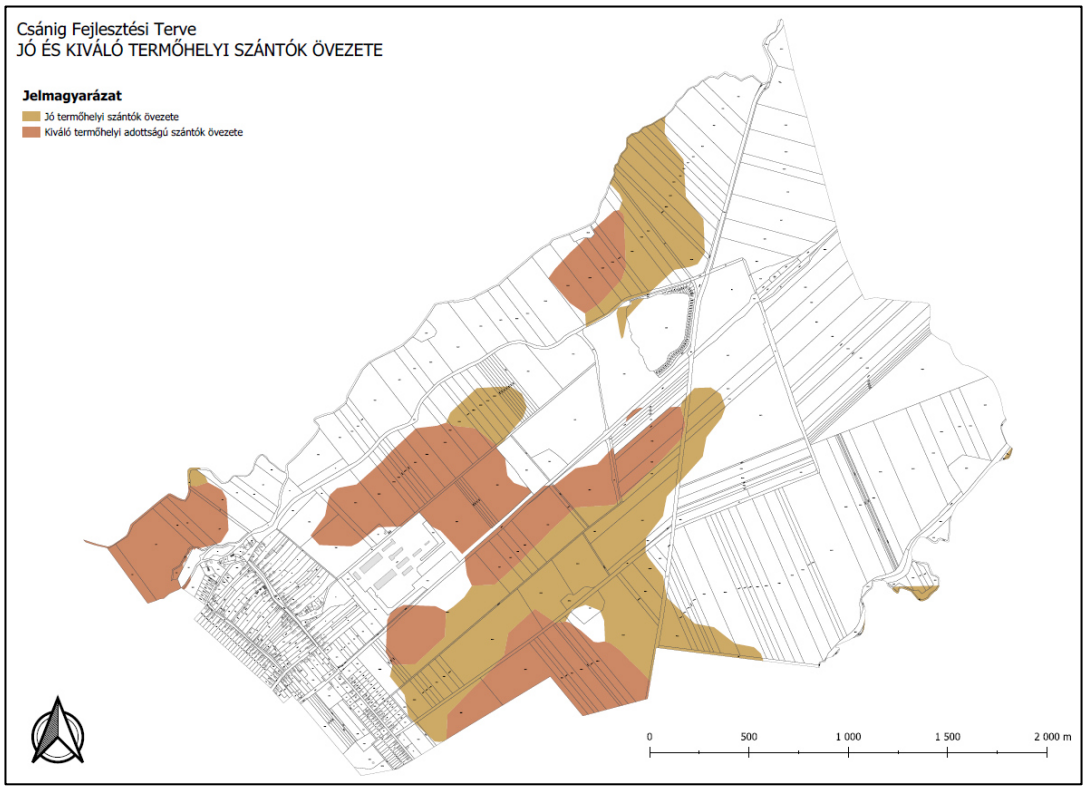

A mélyszerkezeteket uraló kristályos és üledékes kőzetekre a miocén kori folyamatos süllyedés több mint 1000 méter vastag tengeri/tavi üledéket halmozott fel a Kisalföld közepén. A felső miocén végén kialakuló sekély tó két lefolyását Stájer-medence és a Keszthelyi-hegység közötti vízválasztó kiemelkedése elzárta a déli iránytól. A maradványtavakkal borított felszínre a pliocénben megérkeztek az Alpokból hordalékot szállító folyók, s fennmaradt keleti irányú lefolyás mellett a területet feltöltötte és hordalékkúpokat épített. A hordalékkúp építés a pleisztocénben fokozódott.

Az Ősrépce és Ősrába nem egységes süllyedéket töltött föl – térben és időben elkülönülő hordalékkúpok (ami a pleisztocén szoliflukciós jelenségek terítették el viszonylagos síkká) közötti mélyedéseket töltögették fel a folyók. (Megjegyzés: ezek a régi eredetű hordalékkúpok a legalkalmasabbak a régészeti lelőhelyek fellelésére, mait a legújabb kori, régészeti szempontból meddő, maximum áthalmozott anyagokat rejtő recens hordalékaival.)

Az újpleisztocénben a kibillenő Rába-vonalnál a szekvencia különböző fokain álló mellékvízfolyások alakítottak ki a völgyeiket. A kelet felé a kavicstakarós síkság lejtősödő lejtővel olvad bele a Rába völgylapályának kavicstakarójába.

A vázolt felszínen a régi kavicshordalékon, illetve a hordalékok közötti kevert szórt lepelkavics illetve homok fedi, ezen az alapkőzeten ártéri helyzettől függően réti- és öntéstalajok alakultak ki, foltokban barna erdőtalajjal váltakozva. Mindezek nyilvánvalóan a régészeti kultúrák tájhasználatát is változatosan befolyásolva.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény (a továbbiakban Kvt.) 14. § (1) bekezdése kimondja, hogy „a föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira”. Általános érvényű elv, hogy a föld védelme szempontjából meghatározó a termőföldek mennyiségi és minőség védelme.

Zaj- és rezgésterhelés

Üzemi tevékenységből származó zajemisszió:

A területen káros mértékű zajterhelésről nincs információ.

Közúti gépjármű-közlekedés környezeti zajterhelése:

A területen jelenleg a közúti zajterhelés nem éri el a megengedett határokat.

A településen általános érvényű, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet előírásait, a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékeinek betarthatóságát biztosítani kell.

Sugárzás védelem

A településen sugárzást indukáló tevékenység nincs és nem is tervezett, védett területek nem kerültek kijelölésre.

Hulladékkezelés

Csánig közigazgatási területén a hulladékok gyűjtése és kezelése megoldott, a tervezett fejlesztési területek a szervezett hulladékgazdálkodási rendszerbe bekapcsolhatók.

Az STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. a nyugat-dunántúli régióban, összesen 261 településen látja el kijelölt közszolgáltatóként a hulladék közszolgáltatási feladatokat, köztük Csánig településen is. A szemét a soproni hulladéklerakóba kerül elszállításra.

A kommunális hulladék gyűjtésének szabályait a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény és a települések önkormányzati rendeletei határozzák meg. A közszolgáltató feladata a kommunális hulladékgyűjtésre rendszeresített járatok törvényben foglaltak szerinti szervezése, a hulladék gyűjtése, kezelése és ártalmatlanítása.

Szelektív sziget Csánigon a Fő utca - Petőfi S. utca sarkán található

A **szennyvizek** kezelése egyedileg megoldott, mivel a településen nem épült ki még a szennyvízcsatorna hálózat

Veszélyes hulladékok elsősorban az állattartás és egyéb mezőgazdasági üzemi tevékenységek során keletkeznek. Az elhullott állatok a győri ATEV telepen kerülnek ártalmatlanításra.

A hulladékgazdálkodási szempontokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) által megfogalmazott általános szabályok szerint, valamint a hatályos felhatalmazó rendelkezésekben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet és a Ht. 88. § (1) pontja szerintieknek megfelelően kell alkalmazni.

Lakosságtól elszállított települési hulladék (tonna) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

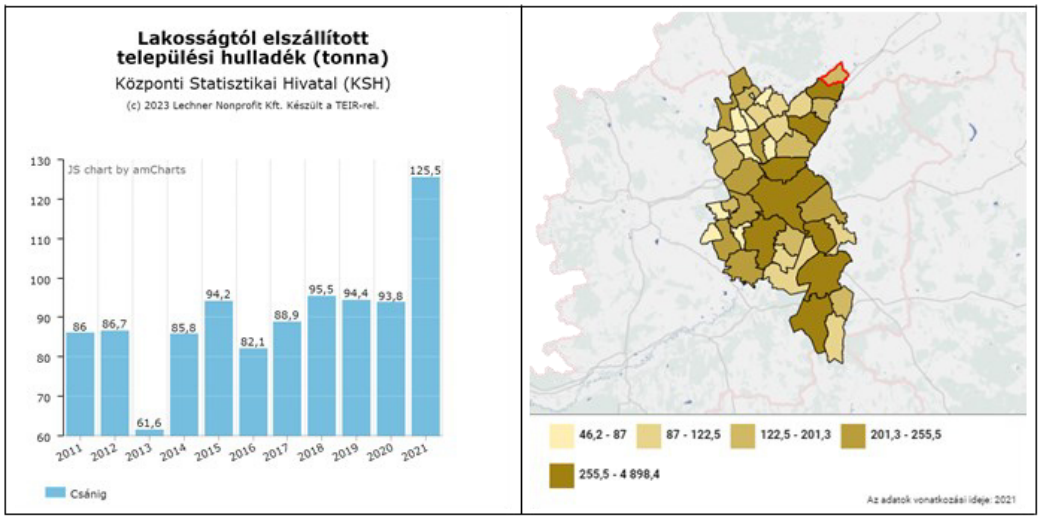

Lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék, egy lakosra (tonna) TEIR mutatók

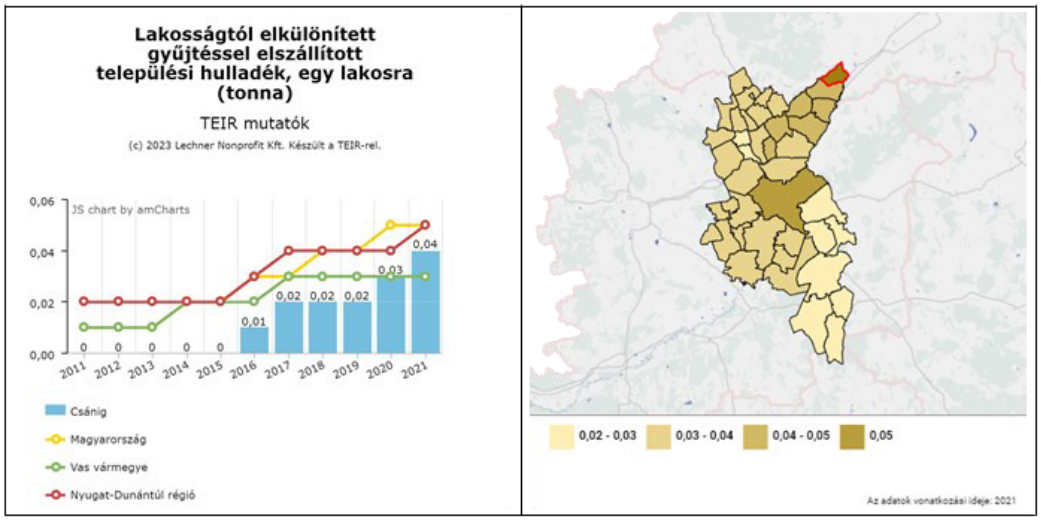

Lakosságtól elszállított települési hulladék aránya (százalék) TEIR mutatók

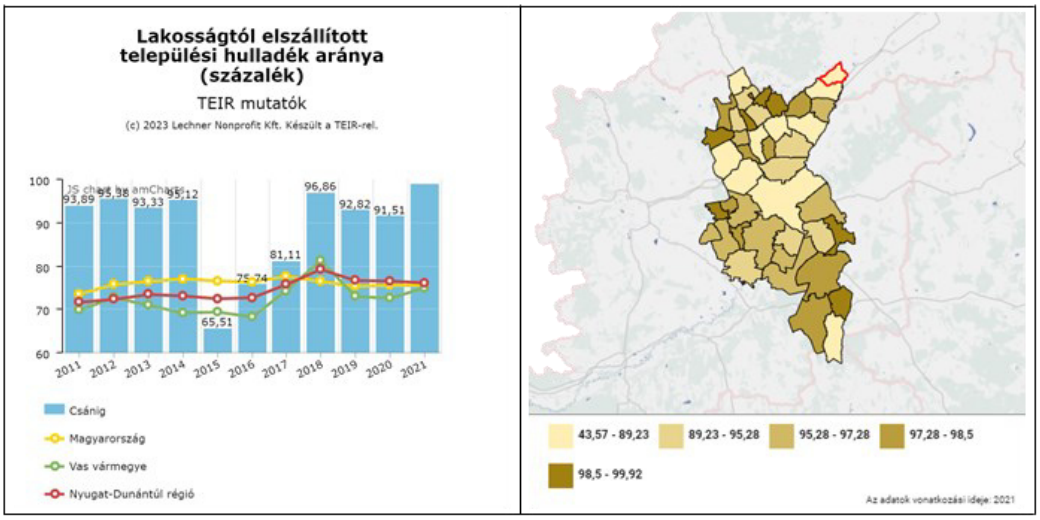

Lakosságtól szelektíven elszállított települési hulladék aránya (százalék) TEIR mutatók

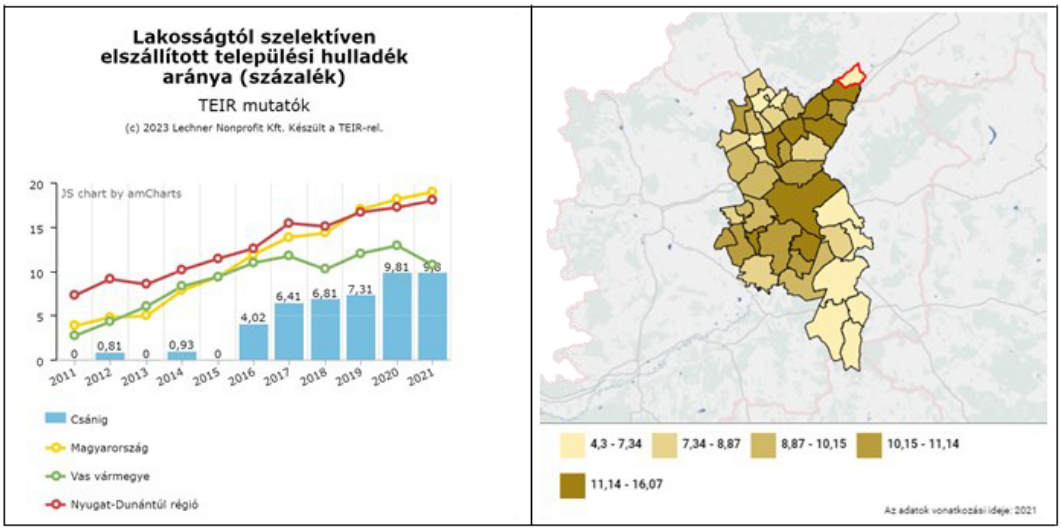

Veszélyes hulladékok keletkezett mennyisége (kg) Technológiai és Ipari Minisztérium (TIM)

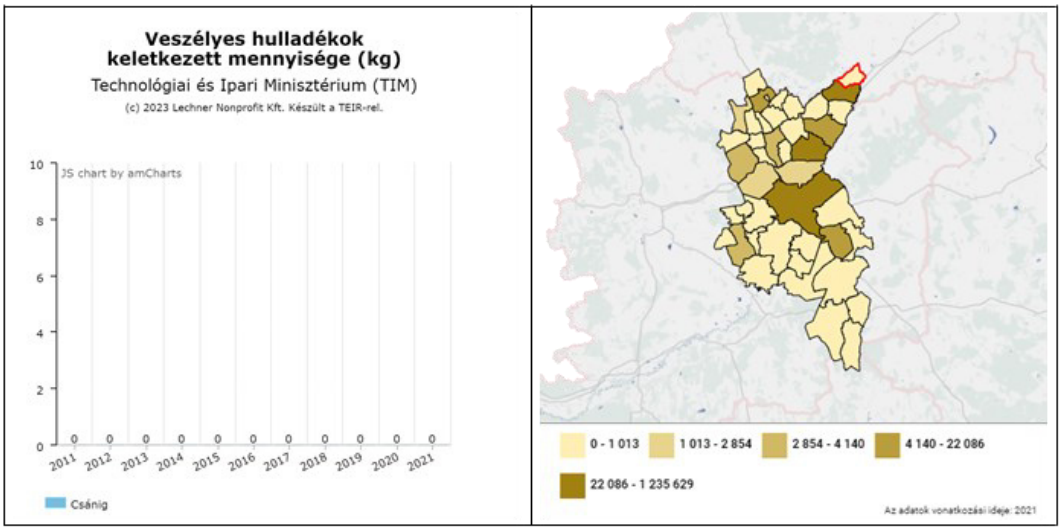

Vizuális környezetterhelés

Vizuális környezetterhelésről jelenleg nincs tudomás a településen.

Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A településen jelenleg érzékelhető konfliktus nincs, a külterületek használta során jelentősen eltérő használat nem tapasztalható.

10 A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK ÉS ÖRÖKSÉG, JELLEMZŐ TÁJKARAKTER, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZAT

A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

Természeti adottságok:

Csánig község Vas vármegyében található, 'Magyarország kistájainak katasztere' szerint a Kapuvári-sík kistáj része.

Domborzat, földtani-és talajtani adottságok

A kistáj magasártéri helyzetű medencesíkság. A felszín tszf-i magassága É-on 115-118 m, D-en 130-135 m között van, tehát D-ről É-ra lejt. Legmagasabb pontja: 141 m (Répcelak mellett). A relatív relief értéke csak a terület néhány százalékában haladja meg a 2 m/km^2-t. A felszín tagoltságát csak a sűrű (0,5 km/km^2) csatornahálózat képviseli. A domborzat a területhasznosítást nem befolyásolja.
A terület a Rába É-nak lejtő, megsüllyedt, jelenkori folyóvízi üledékkel, főleg iszappal borított hordalékkúplejtője. Alattuk mintegy 10-50 m vastag, jó víztározó homokos-kavicsos pleisztocén üledékréteg fekszik, de a mélyebb pannóniai üledékek között is vannak víztározók. Mélyszerkezetének sajátos képződménye a Mihályi-hát, ahol egy kismértékben átalakult, vastag paleozoos rétegsor található. Pásztori térségében a késő-miocénben folyamatosan trachitvulkán működött. A kistáj geotermikus értékei az országos átlagot valamivel meghaladják.
A kistájban túlnyomó részben a réti, a réti öntés és a nyers öntés talajok előfordulása a jellemző. Hozamuk elsősorban kötöttségük függvénye, általában jó termékenységűek. A réti öntések mechanikai összetétele agyagos vályog. Vízgazdálkodásukra a gyenge vízvezető és a nagy vízraktározó képesség jellemző. Túlnyomórészt szántóterületek. A Rába-ártér nyers öntés talajai vályog mechanikai összetételűek és kedvező vízgazdálkodásúak. A táj peremi részein kavicsra települt iszapon, iszapos homokon agyagbemosódásos barna erdőtalajok találhatók. Termőképességük az összecementálódott, felszín közeli kavicsréteg miatt igen gyenge. Vízgazdálkodásuk is szélsőségesen kedvezőtlen. Kémhatásuk erősen savanyú. Erdő és legelő hasznosításuk lehetséges.

Éghajlat:

Mérsékelten meleg, mérsékelten száraz éghajlatú kistáj. A napsütéses órák évi összege mintegy 1900. Nyáron 730-760, télen 180 óra napfényösszeg várható. Az évi középhőmérséklet 10,0°C

körül, a vegetációs időszaké 16,6-16,8°C között van. A 188 napon át tartó, 10 °C középhőmérsékletet meghaladó időszak ápr. 12-13-tól okt. 19-ig tart. A fagymentes időszak hossza átlagosan 194 nap körüli (ápr. 11.-okt. 24.). A nyári napi legmagasabb hőmérsékletek sokévi átlaga 33,0°C körüli, a téli leghidegebbeké -15,5 és -16,0 °C közötti. A csapadék évi összege 580-600 mm, a vegetációs időszakban 340-360 mm. A hótakarós napok száma a sokévi átlag alapján mintegy 30-32, a maximális hóvastagság átlaga 18 cm. Az aridítási index értéke 1,16-1,20 körüli. A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i, az átlagos szélsebesség 3-3,5 m/s körüli. Az éghajlat a gabonaféléknek, a kapásoknak és a kevésbé hőigényes kertészeti kultúráknak kedvező.

Vízrajzi adottságok:

A kistáj a Répce- Rábca vízrendszeréhez tartozik a Kisalföldön, de a D-i peremet a Répce-árapasztó csatorna torkolata és Várkesző között 17km hosszan a Rába is érinti. A Répce idetartozó szakasza mintegy 26 km, a Kis-Rábáé 36 km. A mesterséges vízfolyások között a Vármegyei- (22,5 km), a Tardosa-csatorna (12 km), a Farkas-ér (16,3 km), a Keszeg-ér (28 km) és a Linkó-ér (17 km) a fontosabbak. Mérsékelt lefolyású terület. A Répce 5,2 m3/s feletti vízhozamait a Répce-árapasztó-csatornán át a Rábába vezetik. Az árvizek időszaka a nyárelő, míg a kisvizek főleg ősszel és télen fordulnak elő. A vízminőség II. osztályú. A „talajvíz" kémiai jellege túlnyomórészt kalcium- magnézium-hidrogénkarbonátos, összes keménysége 15-25 nk°. A szulfáttartalom É-on 60 mg/1 alatti, D-en 60-300 mg/1 közötti. Felhasználhatóságát helyenként a nitráttartalom korlátozza. Az artézi kutak száma csekély. Főleg a 100 m feletti rétegek vizét termelik ki.

Növényzet:

Viszonylag homogén potenciális vegetációjú kistáj, ettől csak a peremrészeken mutatkozik eltérés. Belső területein főleg keményfás ligeterdők álltak, puhafás állományokkal, fátlan mocsarakkal, kevés lápi társulással mozaikolva. Nyugati szélén fokozatos átmenettel megjelentek a "cseri talajok" szárazabb tölgyesei, északi szélén pedig a lápi vegetáció elemei.
Mai képében dominál a szántóföldi művelés. Erdői kisalföldi mércével kiterjedtek és viszonylag jó állapotúak, a kultúrerdők aránya alacsony. Ez alól kivételt jelent a Rába ártere, ami gyakorlatilag teljesen kiszáradt, természeti értékei tönkrementek. A rétgazdálkodás megszűnt, a gyepek feltörése és beerdősítése ma is zajlik, de a meglévő állományok (pl. Osli, Bogyoszló térsége) még nagy értéket képviselnek. A sok kavicstó új, pionír élőhelyeket teremtett. Az inváziós terhelés közepes mértékű. Flórájában az alpokalji hatás jól érezhető; erre utal Répce menti ligeterdőkben a tavaszi tőzike *(Leucojum vernum),* erdei békaszem (*Omphalodes scorpioides*), hegyi veronika (*Veronica montana*), réteken a foltos orbáncfű (*Hypericum dubium*), kisvirágú pacsirtafű (*Polygala amarella*), míg a Rába mentén a hamvas éger (*Alnus incana*), kúszó sás (*Carex repens*). Egyes erdőkben, gyepekben xerotherm elemek is megtaláhatók (pázsitos nőszirom – *Iris graminea*, taréjos csormolya – *Melampyrum cristatum*, bugás macskamenta – *Nepeta nuda,* parlagi rózsa – *Rosa gallica*). Elszórtan felbukkannak a sziki élőhelyek növényei (molyhos őszirózsa – *Aster canus*, sziki kocsord – *Peucedanum officinale*), az iszaplakó (gömbösterméső szittyó – *Juncus sphaerocarpus*, iszaprojt – *Limosella aquatica*, tavaszi forrásfű – *Montia arvensis*) vagy zátonyokhöz kötődő (gyökerező erdeikáka – *Scirpus radicans*) pionírok. Figyelemreméltók az érintetlen mocsári- (mocsári kutyatej – *Euphorbia palustris*, bördős borgyökér – *Oenanthe fistulosa*) és hínárnövényzet (hegyeslevelű békaszőlő – *Potamogeton acutifolius*, tófonal – *Zannichellia palustris*) fajai.

Gyakori élőhelyek:

- Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők (RC)
- Keményfás ártéri erdők (J6)
- Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők (RB)
- Jellegtelen üde gyepek (OB)
- Mocsárrétek (D34)

Közepesen gyakori élőhelyek:

- Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások (B1a)
- Gyertyános-kocsányos tölgyesek (K1a)
- Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC)
- Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b)
- Üde és nedves cserjések (P2a)
- Nem zsombékoló magassásrétek (B5)

Ritka élőhelyek:

- Cseres kocsánytalan tölgyesek (L2a)
- Cickórós puszták (F1b)
- Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA)
- Fűz-nyár ártéri erdők (J4)
- Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál (BA)
- Fűzlápok (J1a)
- Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek (H5a)
- Homoki sztyeprétek (H5b)
- Folyómenti bokorfüzesek (J3)
- Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek (OA)
- Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete (A1)
- Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet (B2)
- Patakparti és lápi magaskórósok (D5)

Fajszám: 600-800; védett fajok száma: 20-40; özönfajok: zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster spp.),* amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*), japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria spp.),* akác (*Robinia pseudoacacia*), aranyvessző-fajok (*Solidago spp*.).

Tájtörténeti vizsgálat

Csánig település és környéke már a honfoglalás előtt is lakott volt, amit az itt napvilágra került régészeti leletek is bizonyítanak. Nevét 1221-ben említették először az oklevelek ’Chenik’ alakban írva. A falu eleinte királyi birtok volt, majd II. András adományaként a Ják nemzetség birtokába került. Később birtokosai a Niczky, a Vidos, a Garay, a Radó és a Nádasdy családok voltak.

A település tájhasználatának alakulását nyomon követhetjük az első-, második-, és harmadik katonai felmérésen.

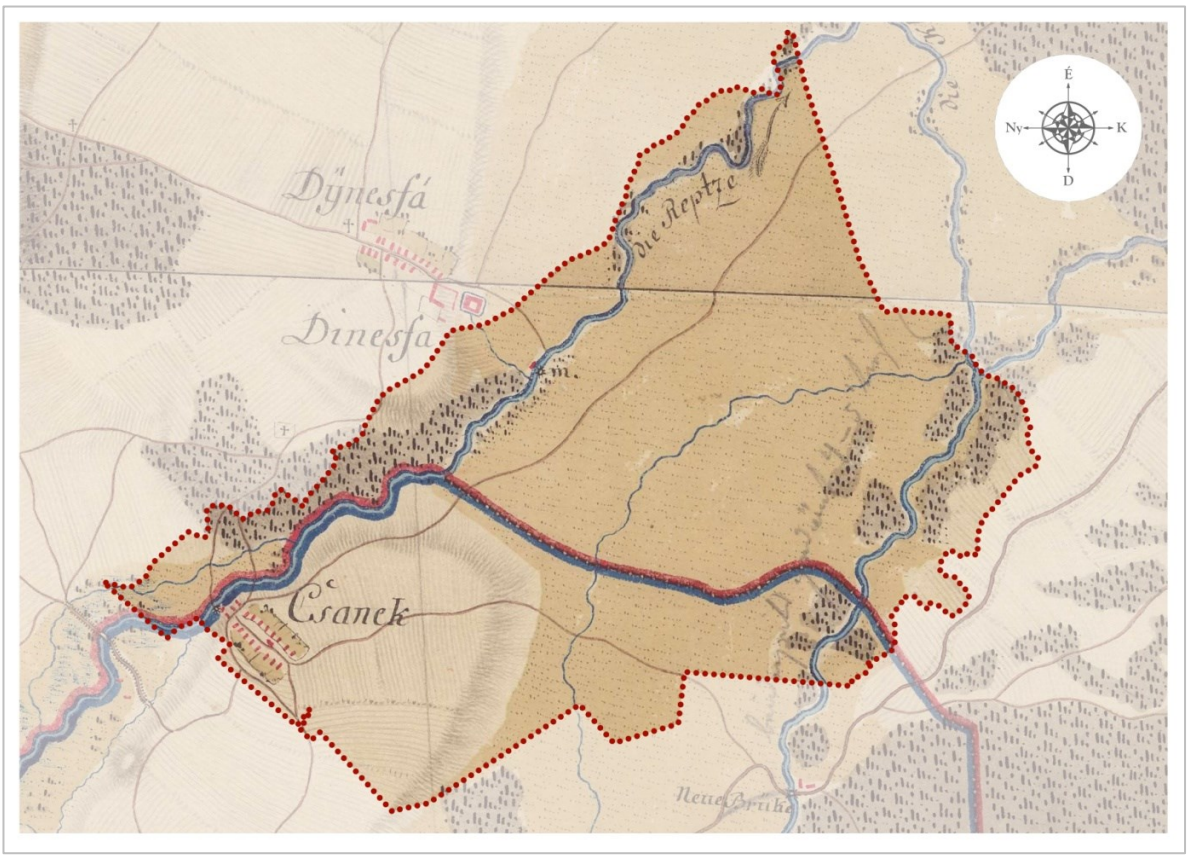

I. katonai felmérés (1782-1785)

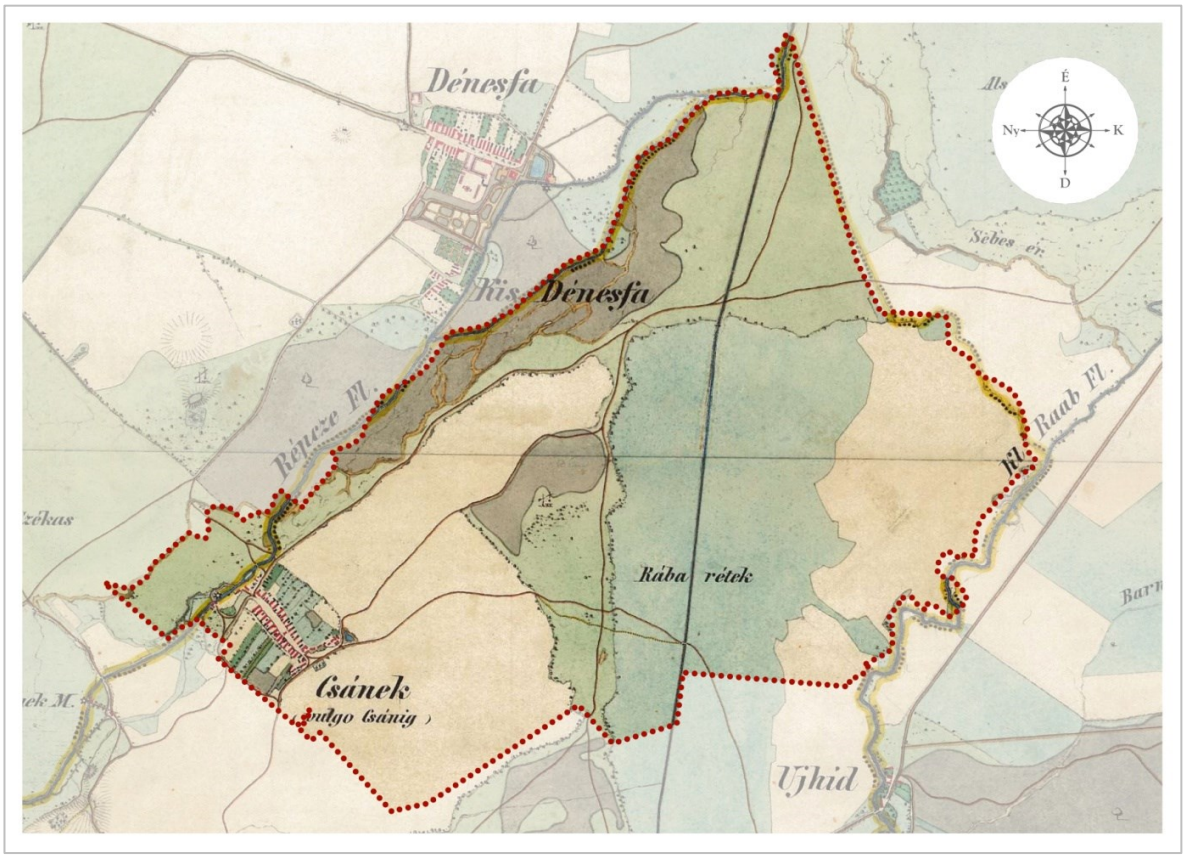

II. katonai felmérés (1819-1869)

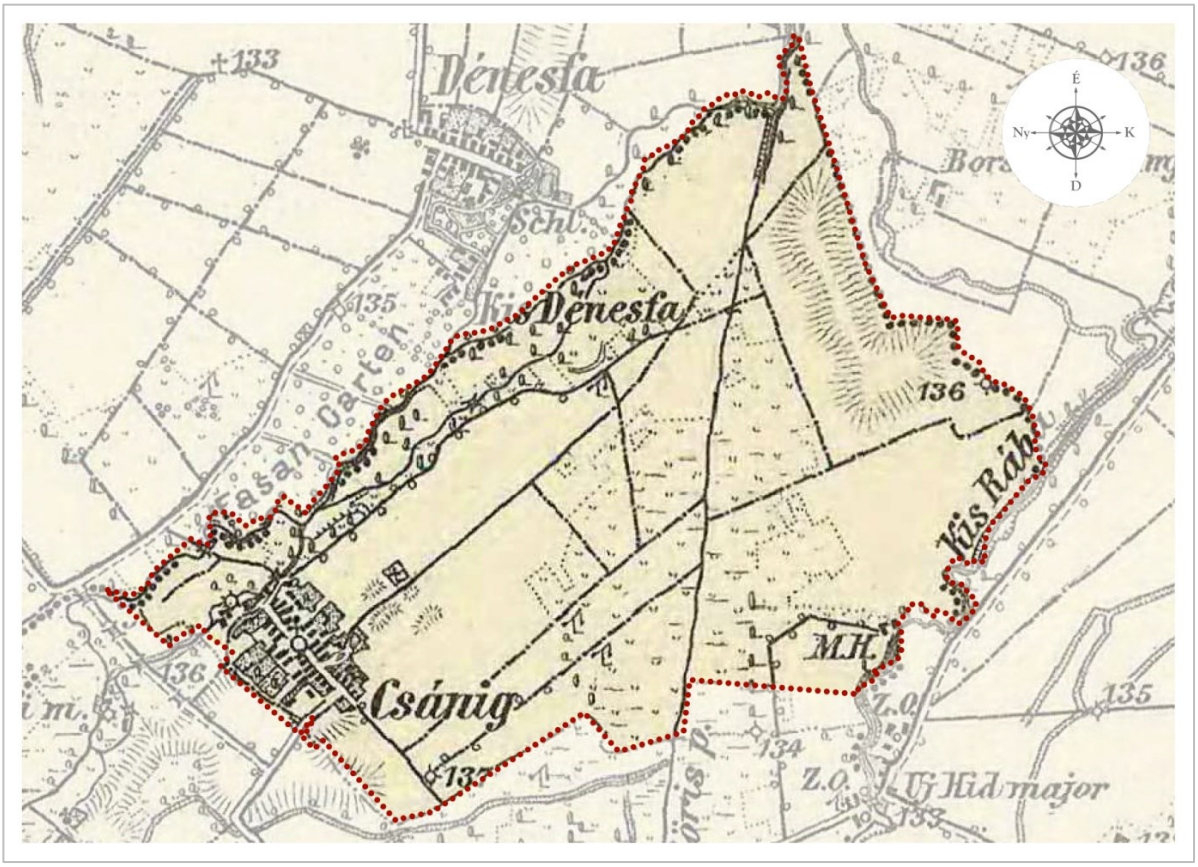

III. katonai felmérés (1869-1887)

Az I. katonai felmérésen (1782-1785) látható, hogy a település déli részének jelentős részét már ekkor is szántó alkotja. A kisebb-nagyobb erdőfoltok a vízfolyások árterére koncentrálódnak. A gyepek (kaszálók és legelők) viszonylag nagy kiterjedésűek. A vízfolyások meanderezve szelik át a tájat. A Répce patakon 2 malom is látható. A térképszelvényen megjelenik a település főutcája a templommal. A beépített rész a hosszú főutcára rendeződött épületekből áll, amelyeket kertek szegélyeznek.

A II. katonai felmérésen (1819-1869) szintén a szántóföldi művelés és a gyepgazdálkodás a két legmeghatározóbb területhasználati forma. A szántók területe jelentősen növekszik. Az erdők területi aránya nagyjából változatlan, de nagyobb területi egységben láthatók. A legelőkön gémeskutat jelölnek. A legjelentősebb változás a Kőris-patak ábrázolásában fedezhető fel, mivel az I. katonai felméréshez képest itt nyílegyenes, szabályos vonalvezetésű a patak nyomvonala. A falu kismértékben növekszik, érdekes elem, hogy a temető máshol jelölt, mint ahol ma található. A táj rajzolatának szép eleme a Répce folyó holtágainak, régi meanderező medreinek jelölése valamint a folyó leágazása a Dénesfa kastélya felé.

A III. katonai felmérésen (1869-1887) a területhasználatokban jelentősebb változás nem látható, csak a szántók nagysága nő egy keveset. A beépített területek, az erdők, gyepek és szántók aránya szinte változatlanok maradtak. Az utakat és vízfolyásokat számos helyen fasorok szegélyezték. A legelőkön több kutat jelölnek. A temető ekkor már a falutól keletre, a mostani helyén látható.

Jelenlegi állapot. A korábban leírtakhoz képest jelentősebb változások, hogy

- a legelő gazdálkodás teljesen eltűnt, így a rétek, legelők területe is jelentősen lecsökkent, helyettük szántók és kisebb erdőfoltok találhatók. A táj meghatározó elemeként a vízfolyások medervonalának megváltozása jelentős.

- A Kőris-patak nyílegyenesen szeli át a tájat, a Kis-Rába erősen meanderező medre enyhe hullámvonalban jelenik meg, a Répce is hasonló változáson ment át, azonban a part menti vegetáció és a folyó környezete szép galéria erdőkre emlékeztető karakterű és a vízfolyás fölé hajló fák is e természeti szépséget erősítik. A korabeli térképeken, az északi külterületen is jelölt régi holtágak medreinek maradványai még fellelhetők és ezzel egy érzékeny, tájat gazdagító elemként jelennek meg – jelentős tájképet meghatározó elemként.

- A vasút hosszában kettészeli a tájat. Az önmagából fakadóan egyenes nyomvonal vezetését enyhítik a mellette felnövő erdősávok, fás területek, amelyek segítségével, szinte beleolvad a tájba. A Dénesfai vasúti megálló igen egyszerű megjelenésű, kissé rendezetlen környezettel. Az állomást megközelítő úttól északra szép, idős kőrisek vannak.

- Új elem még a Csánigi bányatavak. A tavakat a Kőris-patak választja el. Az egyik tó kerített, míg a másik szabadon megközelíthető. Mindkét tó körül a növényzet spontán kialakulást mutat, valamint a tavakra jellemző fás és légyszárú növények megjelenése alig látható. Telepített növényeket alig látni, sajnos az akácfák, az ipari nyarak a meghatározóak. A kerített tó üdülő parcellákra osztott és különösebb szabályozás és ellenőrzés nélkül egy bódéfalu van kialakulóban, jelentősen csökkentve a táj, a hely értékét. A tótól északra három idős kőrisfa található. A kerítetlen tó közelít egy kicsit jobban a természetes növényzethez, illetve a kihelyezett padok, szemetesek a kaszált, gondozott füves területek pihenésre, horgászásra alkalmas helyet kínálnak.

- A falutól keletre, a temető mellett alakult ki egy nagy mezőgazdasági üzemi terület. Három oldalról egész jól takarják erdősávok, az északi oldalról hiányzik egy kis esztétikai megjelenést javító növényzet.

A külterület további jellemzői:
A déli határ közelében futó út mentén jellemzően akác, kőris, nyár, szilfák vannak. Itt egy kisebb felületen érdekes vizenyős, terepalakulatában megmozgatott területet találtunk, idős fűzfákkal, amely a tájnak hasznos eleme.
A tavaktól északra, Dénesfa felé vezető út mellett, a településhatárban hatalmas öreg hársfák állnak. A Répce ezen szakasza az ideális vízmenti vegetáció képét mutatja.

A tavaktól nyugatra egy nagy gyümölcsöskert található, amely értékes színfoltja a tájnak.

A tájnak változatlan, és továbbra is jelentős eleme a Répce folyó régi holt medrének maradványa a benne felnövő nagy fákkal, gazdag vegetációval.

A külterület jelentős eleme még a mezőgazdasági üzemi terület. Három oldalról fás növényzettel körülvett, csak az ÉNy-i oldala nyitott. Ennek az oldalnak egy esztétikus zárása, növényzettel való

határolása hiányzik. De ugyanitt több idős fa található, amelyek védelemre, megtartásra érdemesek.

Az út másik oldalán a falu temetője található. Szép rendezett kerítéssel bír. Értékes elemei a helynek a ravatalozó melletti 2-2 öreg hársfa. A temető rendezett, de fás növényzet alig van benne. A vízvételi hely szépen kialakított, kerekes kúttal, nyomós kúttal.

Tájhasználat értékelése

A természeti adottságoknak megfelelően a szántóföldi termesztés tekinthető uralkodó művelési ágnak, amely mellett rétgazdálkodás képvisel még kisebb arányt. Az erdők viszonylag kis kiterjedésűek. A szántókon szántóföldi növénytermesztés (búza, árpa) és takarmánynövény termesztés (kukorica, napraforgó,) egyaránt folyik. A külterületet átszelő utak mellett jellemzően fás mezsgyék találhatók, amelyek néhol fasorokban folytatódnak.
A vízfolyásokat természetszerűleg kísérő rétek szép karakteres elemei a tájnak. A vízfolyások nagy részén, annak mindkét partján fás növényzet is van. Kísérő növényzetben a Kőris-patak a legszegényebb.
A gyümölcsös és kert területhasználatok – a lakóházak kertjeit leszámítva – csupán egy-egy kisebb foltban jelennek meg a tájban.
A településen karakteres tájelemek a kavicsbányászat felhagyás után visszamaradt állóvizek, amelyek horgásztóként funkcionálnak. Ezek gyengeségei, hogy sok tájidegen fa jelenik itt meg.

A művelés alól kivett területek döntő része lakófunkciót lát el, emellett megjelennek a gazdasági (mezőgazdasági üzemi) területhasználatok is. A beépített területek a település méreteihez képest nem foglalnak el nagy helyet.

Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Tájképvédelmi területek

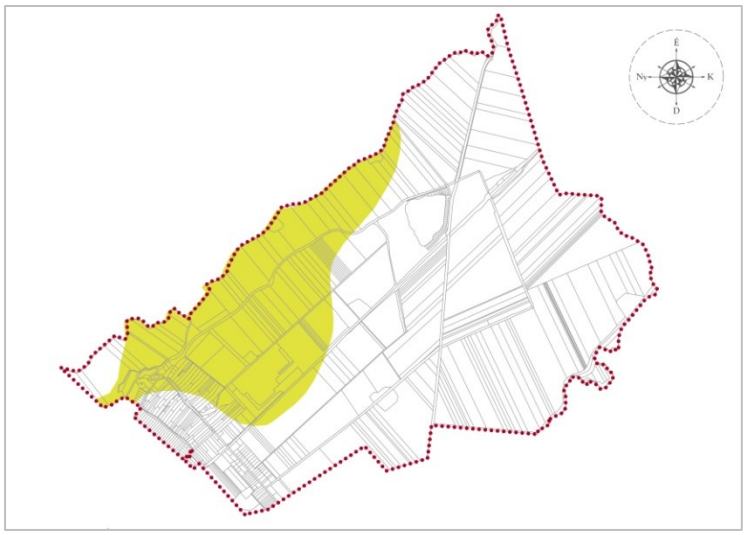

A tájképvédelmi terület övezet kijelölésének célja, hogy lehatárolja a megőrzendő, fenntartandó esztétikai jellemzőkkel bíró tájrészleteket a települési szintű tervezés számára.
Jelen tervezés feladata, hogy a megalapozó vizsgálat keretében meghatározza az övezetbe tartozó területeken a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. Erre alapozva kell települési szinten kialakítani az övezeten belül a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályrendszerét a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében.

A lehatárolt területen található tájképi értékek az alábbiakban foglalhatók össze:

- a vízparti település mozaikos tájkarakterének sokszínűsége
- a természeti adottságokhoz igazodó tájgazdálkodási formák, az ezekhez kapcsolódó építészeti, tájépítészeti hagyományok
- jellemző fás társulások helyszínei, mint például a fűz-nyár-kőris ártéri erdők, tölgyesek, őshonos fafajú facsoportok, fasorok, erdősávok. A víz menti területek értékes természeti területek, a település kiemelkedő tájképi értékei.
- a természeti adottságokhoz igazodó szántó- és gyepgazdálkodás helyszínei,
- értékes növény-és állatvilág, a területen előforduló értékes madárfajok vonulási, illetve fészkelő helyei
- egyedi tájértékek, mint kiemelkedő jelentőségű tájképi látványelemek: idős fák, fasorok, régi folyómeder maradványok kanyargós, erdős sávjai.
- a településen a még fennmaradt kisebb erdőterületek, valamint az út menti fasorok, mezsgyék, mint karakteres tájképi elemek.

A tájképi értékek egy része a tájképvédelmi területen kívül esik. Ennek ellenére ezek fennmaradására törekednünk kell.

Natura 2000 terület:

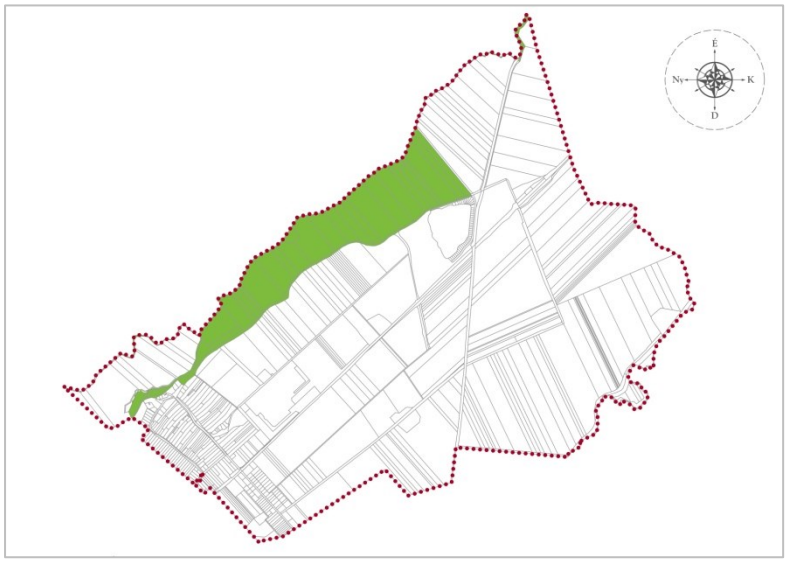

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió tagországaiban található legértékesebb természeti területek összefüggő rendszere. A Natura 2000 a világon egyedülálló, egységes szabályozású ökológiai hálózat, amelynek célja, hogy hozzájáruljon Európa vadon élő állat- és növényfajainak, valamint természetes élőhelyeinek hosszú távú fennmaradásához, az ember számára létfontosságú természeti környezet megőrzéséhez.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V.11.) KvVM alapján a települést az alábbi Natura 2000 területek érintik:

- **Répce mente kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUFH20010)**

Kiemelt fontosságú cél a következő élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása:

- Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások *Ranunculion fluitantis* és *Callitricho-Batrachion* növényzettel (3260)

- Folyóvölgyek *Cnidion dubiihoz* tartozó mocsárrétjei (6440)
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor, Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*) (91F0)

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása:

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*), Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), Erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*), Tompa folyamkagyló (*Unio crassus*), Pisze denevér *(Barbastella barbastellus*), Vidra (*Lutra lutra*), Molnárgörény (*Mustela eversmannii*), Közönséges denevér (*Myotis myotis*), Vágó csík (*Cobitis taenia*), Halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), Szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)

Kiemelt fontosságú cél a következő élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása:

- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*) (91E0)
- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása:

Vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)

Ökológiai hálózat

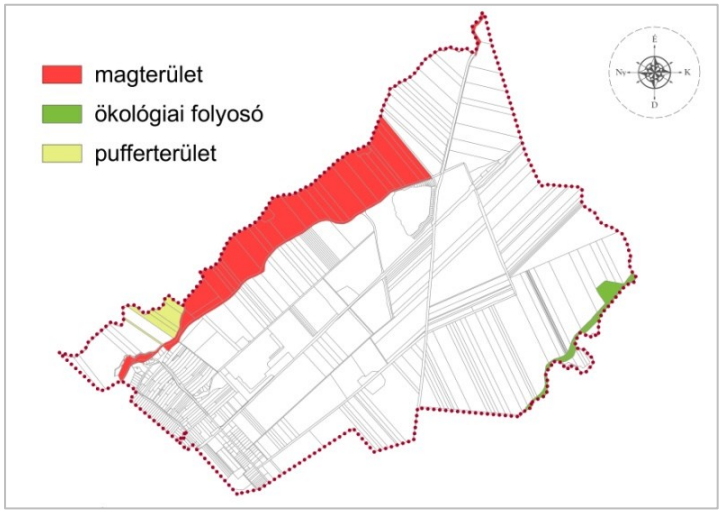

A természetes és természetközeli élőhelyek fennmaradását, megőrzését és a területek közötti ökológiai kapcsolatokat biztosítja az országos ökológiai hálózat, amely a következő elemekből épül fel:

– Magterület:

A magterület a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelye. A település közigazgatási területén belül a Répce mentén található egy nagy, hosszan elnyúló, összefüggő magterület.

– Ökológiai folyosó:

A magterületek közötti kapcsolatot az élőhely-mozaikok, láncolatok, az úgynevezett ökológiai folyosók biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között. A település területén a Kis-Rába vízparti gyepterületei és mezsgyék kerültek ökológiai folyosó besorolásba.

– Pufferterület:

A magterületek és ökológiai folyosók körül védőzónát kell kijelölni, feladatuk az élőhelyek védelme az esetleges külső káros hatásoktól. A magterület és a lakóterület közötti erdőfolt került pufferterület övezeti besorolásba.

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A táj ökológiai, ökonómiai és tájképi értékeit rontó tevékenységek tájhasználati konfliktusok forrásaivá válhatnak.
Funkcionális tájhasználati konfliktust az egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok okoznak.
Tájökológiai tájhasználati konfliktusról beszélünk, az egymást károsító, pusztító, megszüntető, egymás létét veszélyeztető területhasználati módok fennállása esetén.
A rendezetlenség, a rendetlenség, a megoldatlanság, a befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya vizuális-esztétikai tájhasználati konfliktust eredményez.

A területen található tájhasználati konfliktusok a következők:

- Az invazív fajok kiszorítják a tájra jellemző őshonos fajokat, ezzel ökológiai és egyben vizuális esztétikai konfliktust okoznak, legjellemzőbb faj az akác.
- A nagyüzemi művelésű szántókon, több helyen nincs se fasor, se mezsgye, ezek hiánya tájökológiai konfliktust eredményezhet.
- Helyenként túl nagy egybefüggő táblában művelik a földet.
- A kavicsbányából kialakított nyugati tó bekerítése idegen a tájban. A bekerített területen létrejövő „sufniturizmus' vizuális szennyezésként jelenik meg.
- A mezőgazdasági üzemi terület északi oldalán nincs mezsgye vagy fasor.

Zöldinfrastruktúra-hálózat

A zöldfelületi rendszer alatt a növényzettel időszakosan vagy tartósan fedett, biológiailag aktív, termesztési illetve kondicionáló célú felületek összességét értjük egy településen belül. Egy település „élhetőségét", az ott élők életminőségét, a település képét nagymértékben meghatározza a zöldfelületek aránya és azok állapota. A zöldfelületi rendszer különböző elemeit térbeli helyzetük és használatuk módja szerint csoportosíthatjuk. Elhelyezkedésük szerint megkülönböztetünk:

- sávos helyzetű zöldterületeket, ilyenek a település telkes lakóterületei;
- vonalas helyzetű zöldterületeket, ilyenek az utcai zöldsávok és a vízfolyások partja;
- és szigetes helyzetű zöldterületeket, mint a közparkok, a temetők, a sportpálya és az intézménykertek.

Használatuk módja szerint megkülönböztetünk:

- Korlátlan közhasználatú zöldterületeket, ide sorolhatók a belterületi erdők, a közparkok és közkertek, valamint az utcai zöldsávok,
- Korlátolt közhasználatú zöldterületeket, ami alatt a zöldterületi jellegű intézmények (temető, sportpálya) és a jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények (iskola, óvoda, művelődési ház, templom stb.) értendők, ahol a használat térben és időben korlátozva van,

- A közhasználat elől elzárt zöldfelületeket, melyhez a település magántelkein található kertek tartoznak.

A zöldfelületi karaktert meghatározó elemek:

- Közparkok, közkertek, közterek

  A Petőfi utca végében van egy új közpark, amelyet az út felől egy gömb szivarfa fasor szegélyez. A parkban padok, filagória, grillező hely, kettős hinta található, kis utakkal feltárva. Kedves, rendezett hely, egy kicsit több honos fa hiányzik innen.

  A falu központjában jött létre több kisebb teresedés, amely többféle funkciónak kínál helyet, Így alakult ki itt egy olyan közpark, amit bár utak szelnek át, de mégis egy nagyobb zöldfelületet képez. A park északi részén van egy millenniumi emlékkő egy kis zöldbe ágyazottan, paddal, rózsákkal, sövénnyel majd tőle keletre egy régi tűzoltó szerkezet áll egy faszerkezetű fedett építmény alatt, mellette információs tábla, amelyeket sövény, rózsák vesznek körbe, illetve a kinyíló teret is rózsák gazdagítják, míg a tér végében egy gyönyörű öreg kőrisfa áll. A tér déli részén régi háborús emlékmű, harangláb, buszmegálló, padok, információs tábla, gondozott virágos környezetben. A térnek ezen a részén van a faluház és rendelő is, amely segítően hat a tér használatára, mozgalmasságára.

  A vasútállomás a múlt kevés részletét őrizte meg. Az utca felőli oldalán egy idős császárfa áll.

  A falu meghatározó zöldfelülete még a sportpálya és környezete. A gyepes sportpálya mellett padok, asztalok, valamint egy fedett-nyitott közösségi tér a rendezvények megtartására, ami még egy tűzrakóhely egészít ki.

- Fasorok, utcai zöldsávok

  A Fő utca szerencsésen széles kialakítású így egy nagyon hangulatos zöldfelületek kialakítására adott lehetőséget, amit itt szépen gondoznak is. Gyepes árkok, itt-ott virágok, cserjék – és sajnos több helyen ezüstfenyők is megjelennek. Ezen a széles utcán áll az Árpád-kori alapokon nyugvó templom is. Az utca széles volta miatt szépen körbejárható. A templom mellett egy tájékoztató tábla áll, amelyen Aigner Géza plébános gyönyörű írásai olvashatók.

  A többi utca más karaktert hordoz. A Malom utca keskeny, egyik oldala inkább hátsó kert jellegű, a másik viszont szép rendezett. A Rákóczi utca hangulatát az új házak határozzák meg, amit a kevésbé gondozott kertek tovább rontanak. Itt az utca közepe táján egy hatalmas japánakácfa áll, ami egyben szép egyedi tájérték.

  A faluba a Kossuth Lajos utcán keresztül érkezünk. Ennek szép eleme a rózsabokrok. Az utca közepén bolt, kocsma, könyvtár. Ezek előtti közterület kevésbé gondozott. A könyvtár belső kertjében játszóeszközök, padok.

  A Kövecses utca kissé jellegtelen, azonban az utca vége felé egy szép hársfa áll egy ház előtt.

- Korlátozott közhasználatú zöldfelületek
  A Főutcán van a régi falusi iskola, amelyet most az evangélikus egyház birtokol, azonban a tanítás már rég nem itt folyik. A kertjét igyekeznek fenntartani, benne sok új fa, közösségi tér, kerti utak.

- Közhasználat elől elzárt zöldfelületek
  A családi házakhoz tartozó haszon- és díszkertek alkotják a belterület zöldfelületének legnagyobb részét ezért fontos, hogy azok milyen állapotban vannak. A faluban ezek a kertek általában szépen gondozottak. Sajnos mér itt-ott látni a mai kornak a kertről alkotott képének megformálódásának kezdeményeit, ahol a teljes udvar vastagon kőzúzalékkal fedett, vagy lebetonozott virág, növény alig kap benne helyet. Emellett sok kertben van idős fa, zömében diófa, körtefa. Csak néhányat kiemelek ezek közül, de fontos lenne ezek felmérése és annak tudatosítása a lakókban, hogy ezek milyen értékesek és ne vágják ki őket. A Fő utca központi részén, az öreg házak kertjében 1-1 öreg körtefa áll. A Rákóczi utca elején egy öreg diófa, míg a Kövecses utca vége felé egy öreg hársfa található.

A zöldfelületi ellátottság értékelése

A belterületen a lakóterületek kertjei alkotják a zöldfelületek legnagyobb részét. A korlátlan közhasználatú zöldterületek állapota elég jó, egyes esetekben fejlesztésre szorulnak, amit közösségépítéssel lehetne segíteni. A közterületek szép eleme az utcajelző táblák körüli virágosítás. Az utak menti fásítás a helyi adottságok miatt kevés helyen lehetséges, de ahol lehet, szükséges lenne fejleszteni. A település méretéhez képest jelentős korlátlan használatú zöldfelülettel rendelkezik, ami mögött komoly munka áll.
Az inváziós fajok irtása, főként az akác irtása, vagy kordában tartása javasolt. Az idős fák állapota és a róluk való gondoskodás nem elégséges. A zöldfelületeken a tájidegen fafajok alkalmazását kerülni kellene.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

- A belterületen lehetne több út menti fasor, növénysáv, virágos kert, emiatt a település zöldfelületi rendszere nem alkot összefüggő hálózatot. Ez főképpen a Rákóczi Ferenc és a Kövecses utcára vonatkozik.
- A közterületekre ültetett növények sok esetben nincsenek összhangban a táji és kulturális adottságokkal.
- A temetőben kevés a lombos fa. A régi kőkereszteket részben megőrződtek. A temető szélén nincs határoló cserjesáv.

11 KÖZLEKEDÉS

Csánig község a Nyugat-dunántúli régióban, Vas vármegyében helyezkedik el, a sárvári kistérség tagja.
A Répce folyó mellett elhelyezkedő település; a Répce árapasztó csatorna választja el Répcelaktól. A hozzá legközelebb eső város Répcelak, mely 2 km távolságot jelent. Sárvár 26 km-re, míg a megyeszékhely Szombathely 46 km-re található.

A község vasúti megállóval rendelkezik, az autóbusz közlekedés megfelelő.

Közúton a legegyszerűbben a 86-os főútról közelíthető meg, Répcelak központjában lekanyarodva a 8615-ös útra, majd a Répce hídját elhagyva rátérve az abból kiágazó 86 124-es számú mellékútra.

A települést a hazai vasútvonalak közül a Hegyeshalom–Szombathely-vasútvonal érinti, melynek két megállási pontja is van itt: Csánig megállóhely és Dénesfa megállóhely. Előbbi a belterület keleti szélén helyezkedik el, a 86 124-es út közelében, utóbbi pedig az északkeleti határszél közelében, a névadó Dénesfa község központjától közel 2,5 kilométerre, közúti elérését a 8614-es útból kiágazó 86 307-es számú mellékút biztosítja.

Közlekedési infrastruktúra

Önkormányzati járdák kiépítettsége (százalék) TEIR mutatók

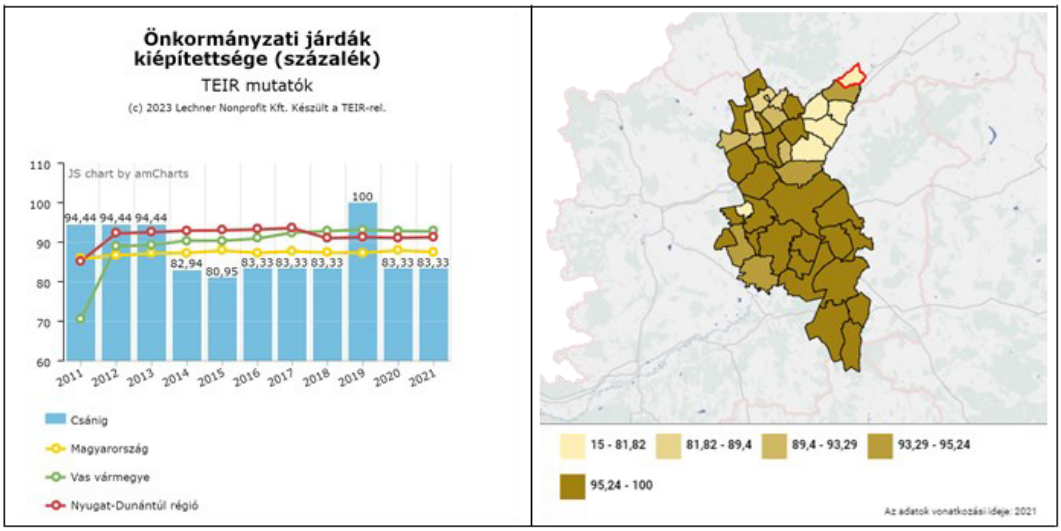

Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

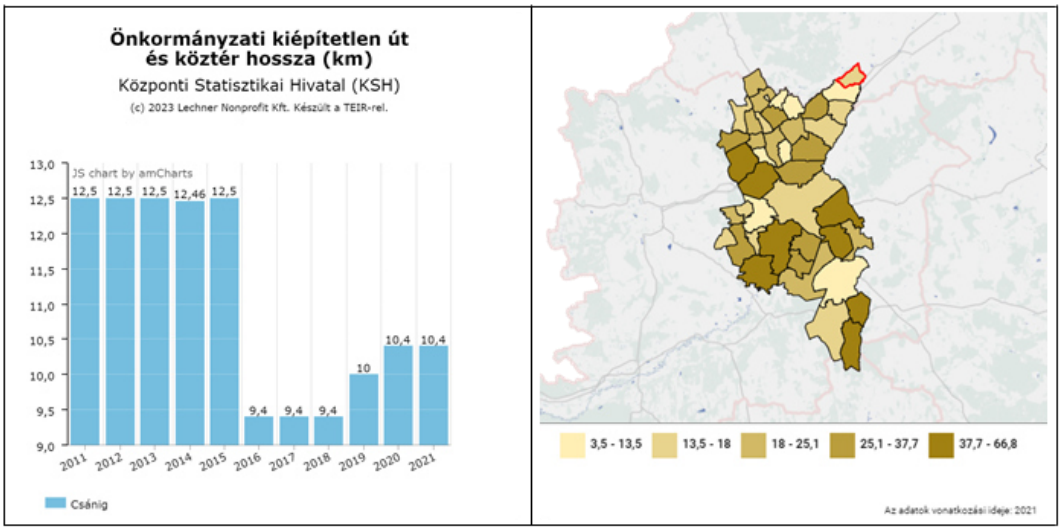

Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

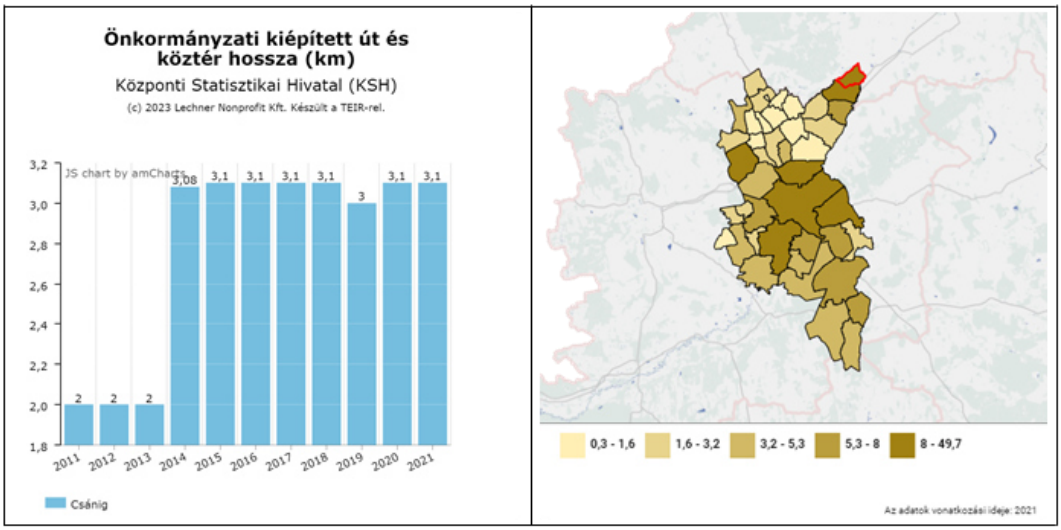

Önkormányzati utak kiépítettsége (százalék) TEIR mutatók

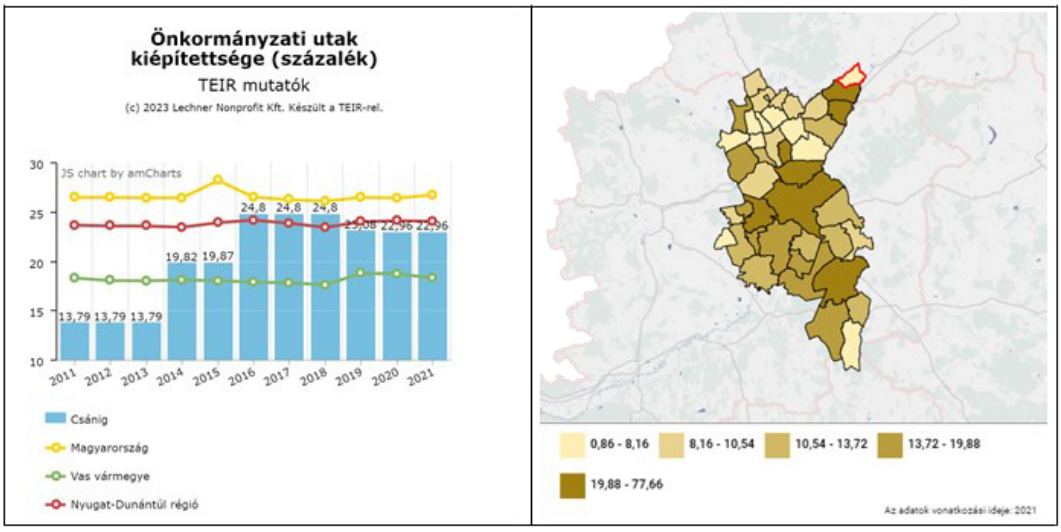

Állami közutak hossza (km) Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

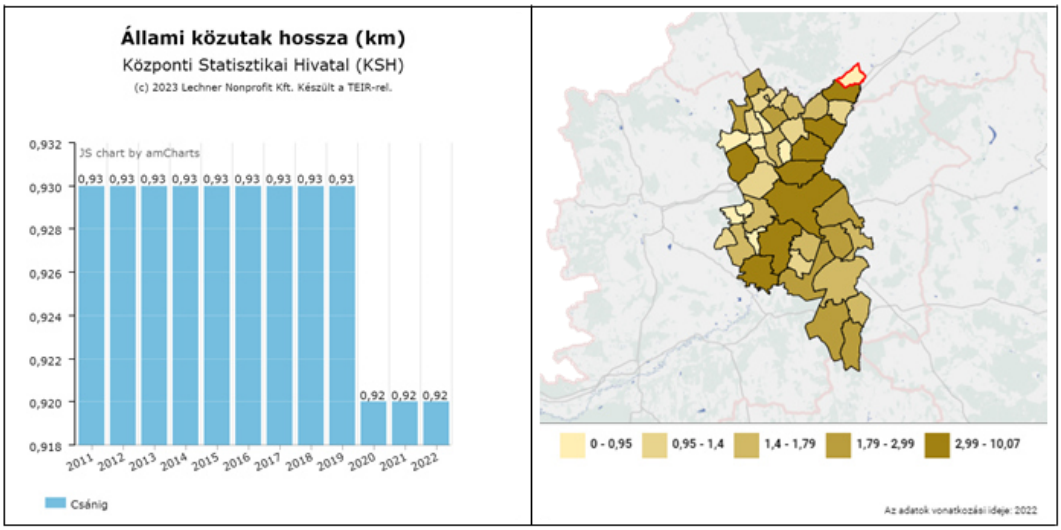

Budapest elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) GeoX Kft.

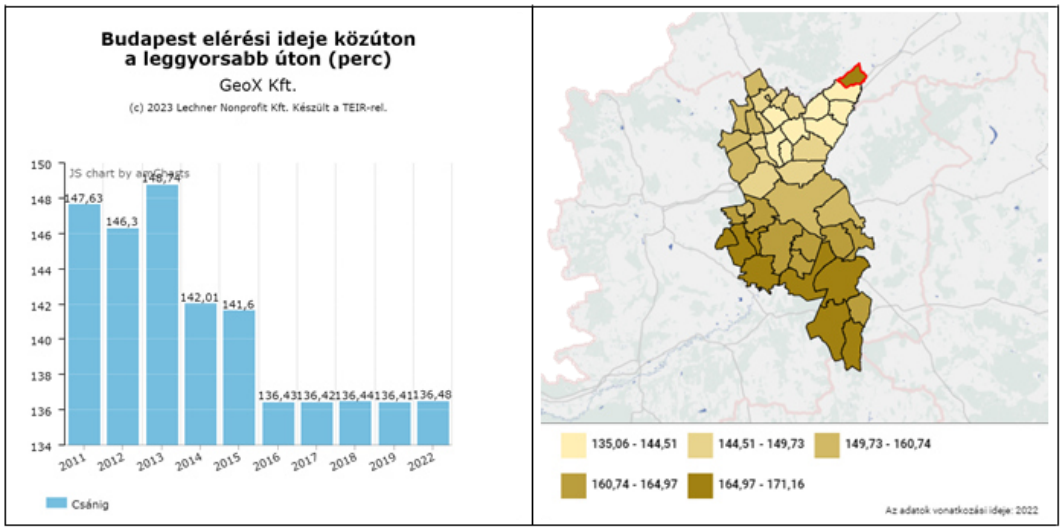

Saját vármegyeszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) GeoX Kft.

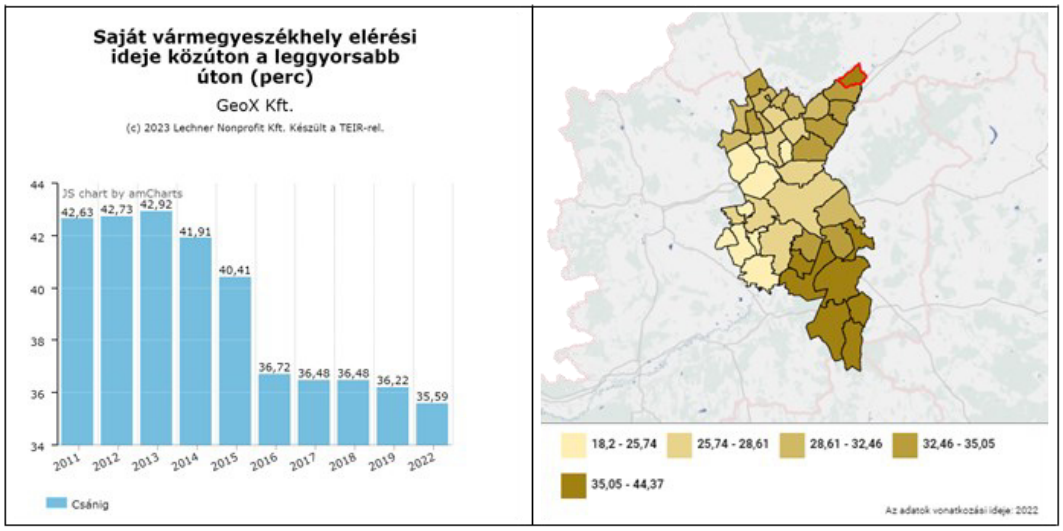

Saját járásszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) GeoX Kft.

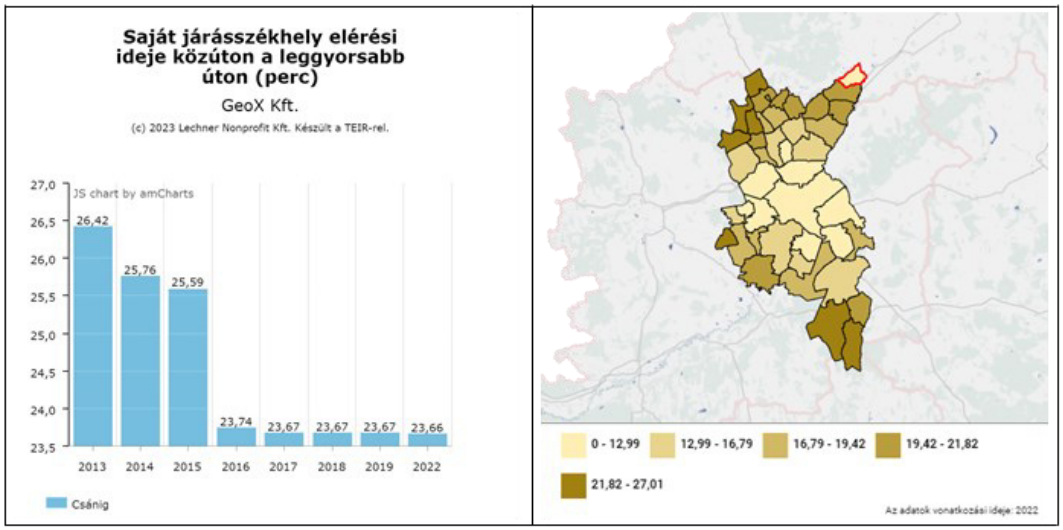

Legközelebbi gyorsforgalmi út csomópont elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) GeoX Kft.

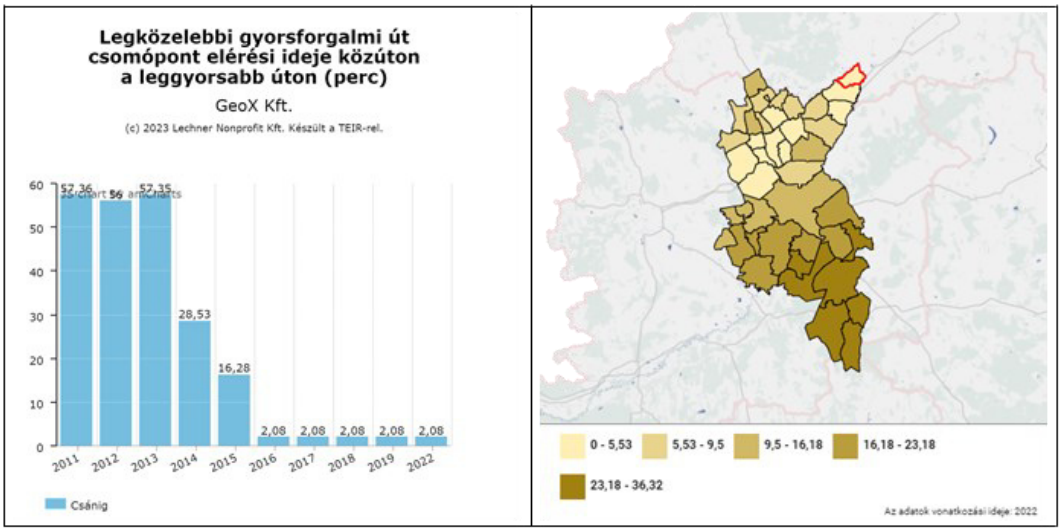

12 KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS

Közüzemi hálózatok
A településen minden közmű kiépült a szennyvízcsatorna hálózatot kivéve. Minden közmű esetében Répcelak irányából történik az ellátás.

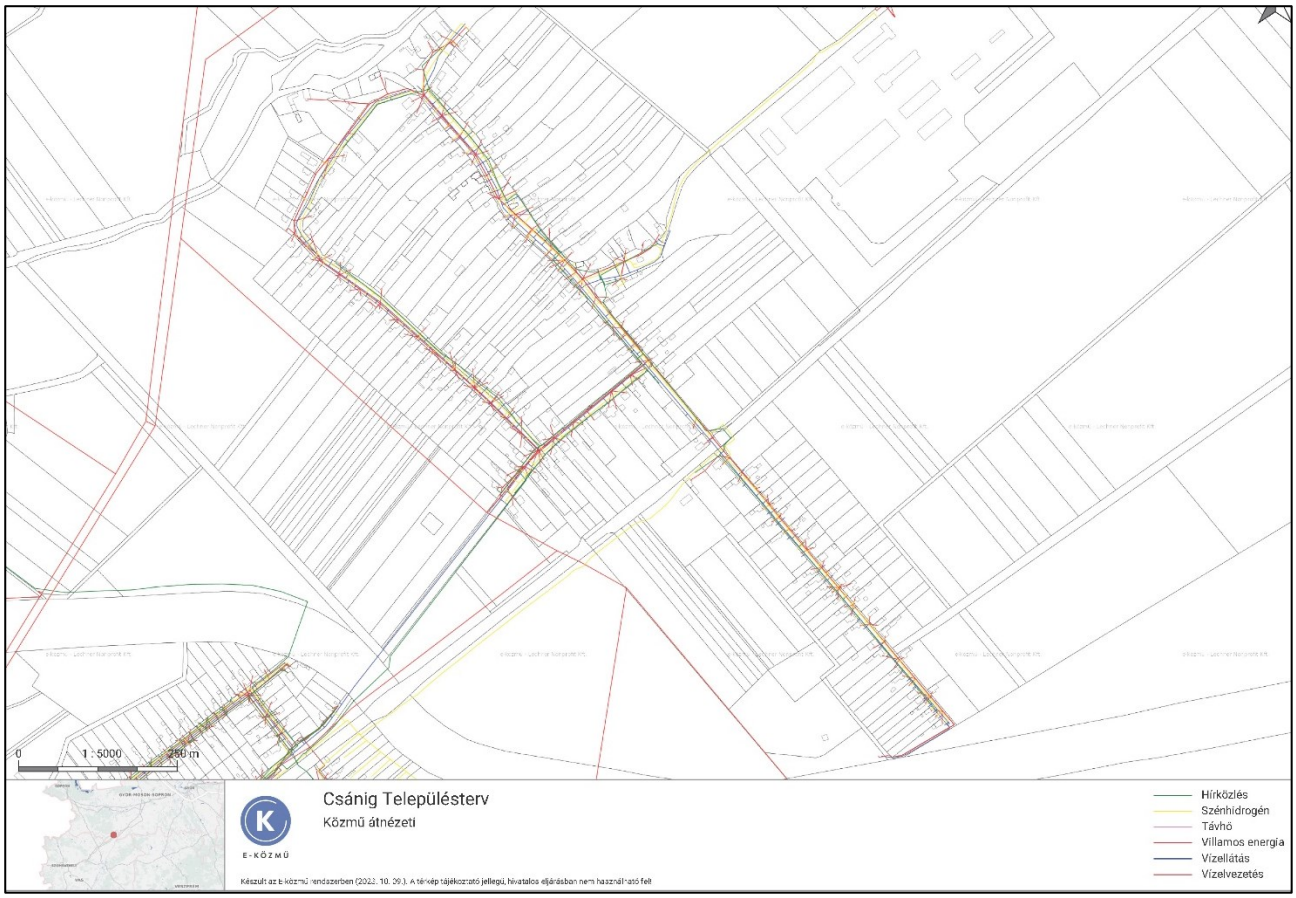

Közüzemi vízhálózat
A településen vezetékes ivóvíz hálózat üzemel. A közüzemi vízszolgáltató a Vasivíz Zrt.

Csánig ivóvízellátását a répcelaki városi vízmű látja el.
A városi vízmű üzemeltetési engedélye 678-12/2012. szám alatt lett kiadva, melyet a 35800/914-7/2016 számú határozattal módosítottak.

A település ivóvíz-hálózatának kiépítettsége teljes. Az üzemeltetést a VASIVÍZ Zrt. Sárvári Vízszolgáltatási Üzemmérnökség végzi. Répcelakon művezetőség működik. A vízi közművek tulajdonosai az érintett önkormányzatok.

A répcelaki vízmű rendszerről ellátott települések:
Répcelak, Csánig, Nick
Összes engedélyezett vízigény: 148.000 m3/év ez átlag 405 m3/nap.

A vízbeszerzés 3 db mélyfúrású kútból történik:

1. sz. mélyfúrású kút (kataszteri szám K-6)

talpmélység 89 m, kút kapacitása 720 m3/nap,
üzemszerűen kitermelhető vízhozam 500 l/perc

2. sz. mélyfúrású kút (kataszteri szám K-13)
talpmélység 170 m,
üzemszerűen kitermelhető vízhozam 300 l/perc

3. sz. mélyfúrású kút (kataszteri szám K-16)
talpmélység 246 m, kút kapacitása 864 m3/nap,
üzemszerűen kitermelhető vízhozam 600 l/perc

Vízkezelés: 1 db FERMASIC típusú vas-mangántalanító berendezés, az 1. sz. kút vize van folyamatosan rávezetve.

Tároló: vízműtelepen kiépített 2x200 m3-es alacsony szintű tároló medence a 2. és 3. sz. kutak ide termelnek be. A József Attila utcai víztorony elbontásra került. Nyomásfokozó: a gépházban elhelyezett 4 db szivattyúból álló kompakt berendezés.

Vízelosztó hálózat: Répcelak 16.500 m
Csánig 8.600 m
Nick 2.900 m
Összesen: 28.000 m

Szennyvízcsatorna hálózat
A településen nincs kiépítve a szennyvízcsatorna hálózat. Több próbálkozás volt már erre, azonban ezidáig mindig meghiúsult. Kiépítése a jövőben tervezett, pályázati források igénybevételével.

Felszíni vizek elvezetése
A csapadékvíz elvezetés nyílt árkos rendszerrel megoldott.
Természetes vízgyűjtő a területen a Répce, a Répce-árapasztó és a Kőris patak

A bel-és külterületi felszíni vizeket a kisebb társulati kezelésben lévő nyílt csatornák, helyi víz levezető árkok vezetik le.

A táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosításával kapcsolatosan 2015-ben elkészült Magyarország felülvizsgált EU Víz Keretirányelv (VKI) szerinti Vízgyűjtő Gazdálkodási Terve

A Víz Keretirányelv a felszíni vizekre a következő környezeti célkitűzések elérését tűzi ki:

- a víztestek állapotromlásának megakadályozása;

- a természetes állapotú felszíni víztestek esetén a jó ökológiai és jó kémiai állapot megőrzése vagy elérése (vagy a kiváló állapot megőrzése);

- az erősen módosított vagy mesterséges felszíni víztestek esetén a jó ökológiai potenciál (a hatékony javító intézkedések eredményeként elérhető állapot) és jó kémiai állapot elérése;

- az elsőbbségi anyagok által okozott szennyeződések fokozatos csökkentése és a kiemelten veszélyes anyagok bevezetéseinek, kibocsátásainak és veszteségeinek megszüntetése vagy fokozatos kiiktatása.

A felszín alatti vizekre a VKI-ban előírt célok kiegészülnek a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó 2006/118/EK121 irányelvben foglaltakkal:

- a felszín alatti vizek szennyeződésének korlátozása, illetve megakadályozása;
- a víztestek állapotromlásának megakadályozása;
- a víztestek jó mennyiségi és jó kémiai állapotának elérése;

a szennyezettség fokozatos csökkentése, a szennyezettségi koncentráció bármely szignifikáns és tartós emelkedő tendenciájának megfordítása.

Csánig területének nagy része a 1.05 Rábaközi árvízvédelmi öblözetbe esik. A Pálfai-féle belvízveszélyeztetettségi térkép alapján a község az "I. számú, alig veszélyeztetett" területen fekszik.

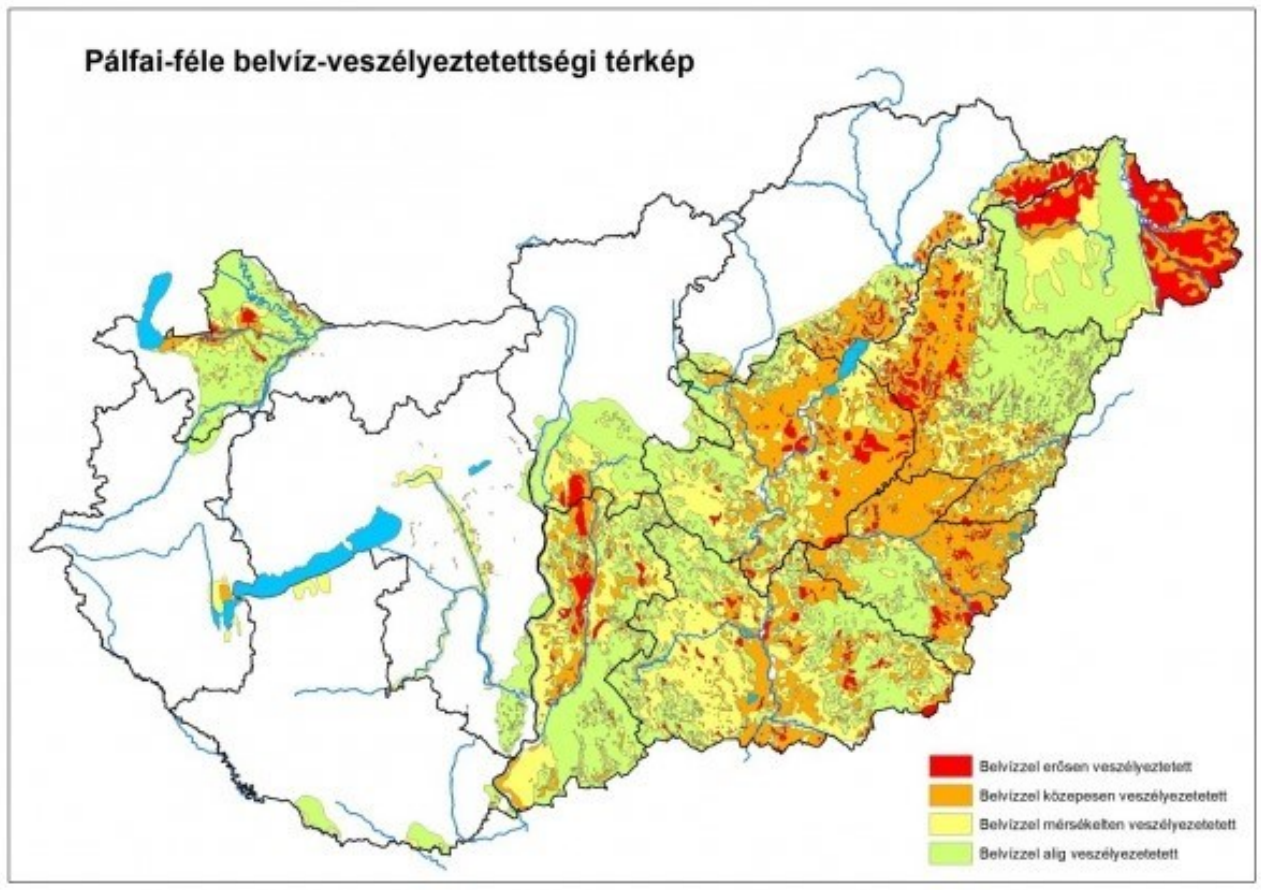

Villamos energia-hálózat
A település területe É-DNY, D-K és É-DK irányban haladó 20kV-os légvezetéki hálózatokról készített leágazásokra telepített - OTR állomásokról van ellátva villamos energiával. A belterületen felmerülő többlet villamos energia igények erről a hálózatról elláthatók.
A villamos energia ellátása az E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Zrt. hálózatáról történik.

Gázhálózat
A településen kisnyomású földgázelosztó hálózat van kiépítve PE műanyagcsőből. Jánosháza-Sopron közti földgázszállító vezetékre csatlakoztatva, Répcelak észak-nyugati határán van kiépítve a gázátadó állomás. Innen p = 6 bar nyomású nagyközépnyomású vezeték épült ki dél-nyugati irányba Vámoscsalád-Nick-Uraiújfalu-Vasegerszeg-Nagygeresd-Hegyfalu-Répceszentgyörgy- Zsédeny irányába, illetve észak-keleti irányba Rábakecöl-Vásárosfalu-Edve-Beled-Kisfalud-Mihályi a községek földgázellátását biztosító gázfogadó állomás felé. Erről a

nagyközépnyomású vezetékről ágazik le Répcelak szintén észak-nyugati határa felé épült nagyközépnyomású földgázvezeték, mely csatlakozik a várost ellátó gázfogadó állomáshoz.

A gázfogadó állomástól - mely a gáz nyomását 4,0 bar értékre csökkenti - ellátva PE csőből épült elosztóhálózat, mely egyrészt biztosítja a város földgázellátását. Répcelakon három helyen épült gázfogadó állomás, mely a gáz nyomását 30 mbar kisnyomásra csökkenti. Így a város középső, illetve dél-keleti részén nagyrészt kisnyomású földgázelosztó hálózat került kiépítésre, ebből az irányból kapja Csánig is a földgázt.

Minden ingatlan felé kiépítették a leágazó vezetéket, melyre csatlakoztatva telekhatáron került kiépítésre az épületek földgázellátása.

A földgázvezetékek védőtávolságai:

- nagyközépnyomás: 5-5 m
- középnyomás: 4-4 m
- kisnyomás: 2-2 m

A védőtávolságon belül nem szabad a vezeték műszaki állapotát veszélyeztető, ellenőrzését akadályozó tevékenységet végezni, illetve ilyen létesítményt elhelyezni.
A gázellátás a lakóházak, a kommunális-, illetve az ipari létesítmények energiaellátását biztosítja, lakóházakon belül a fűtést, használati melegvíz készítést és a főzést.
A szolgáltatást az MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt végzi.

Kábel televízió
Csánig területén a település területét lefedő kábeltelevízió hálózat kiépítése megtörtént.
A mobilos lefedettség is megfelelő szintű.

Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék) TEIR mutatók

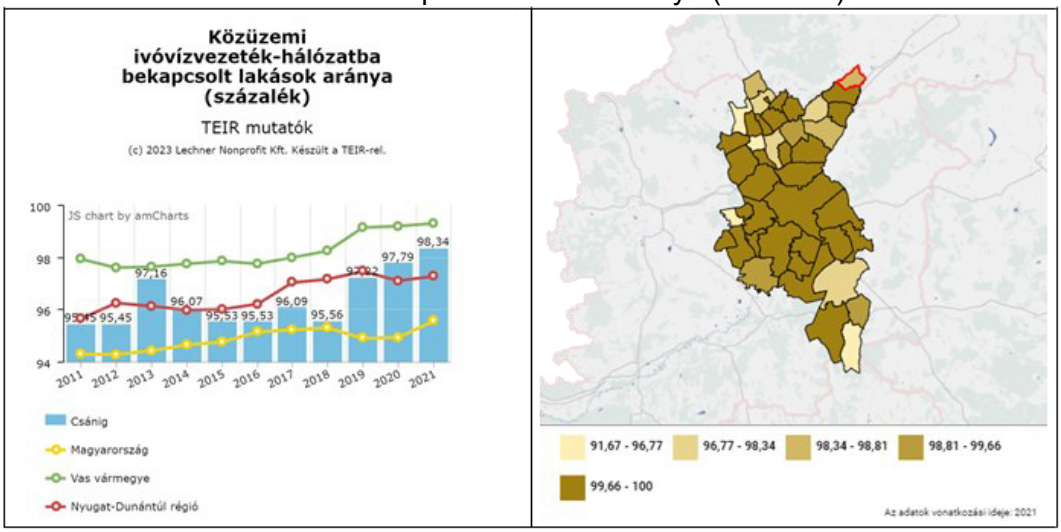

Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék) TEIR mutatók

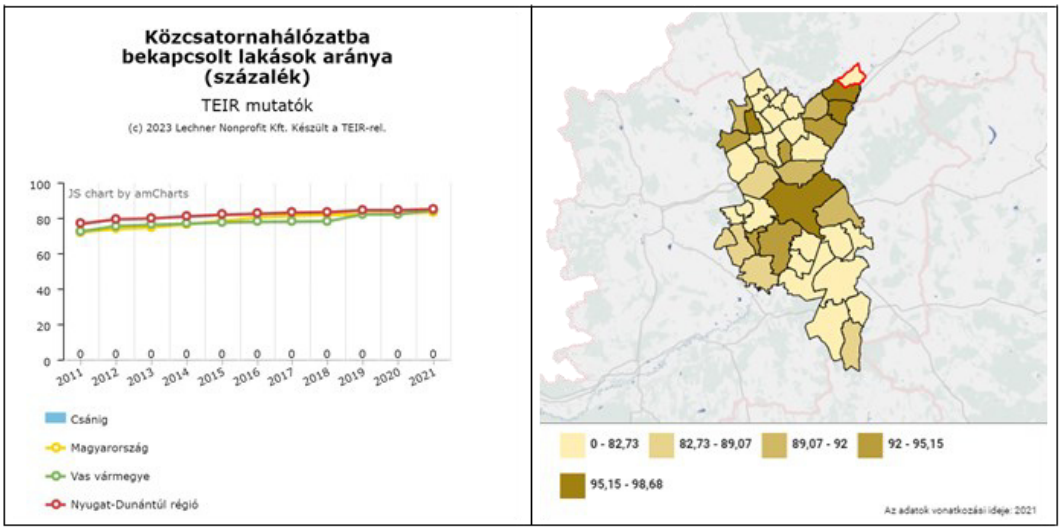

Csánig településen nem épült ki a csatornahálózat

Háztartási gázfogyasztó, 100 lakásra (fő) TEIR mutatók

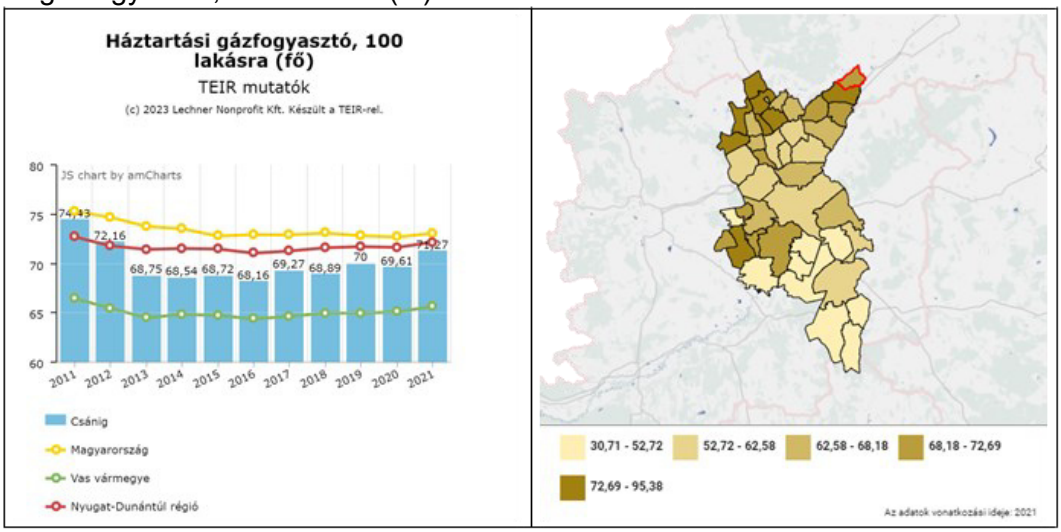

Háztartások részére szolgáltatott villamosenergia, egy lakosra (1000 kWh) TEIR mutatók

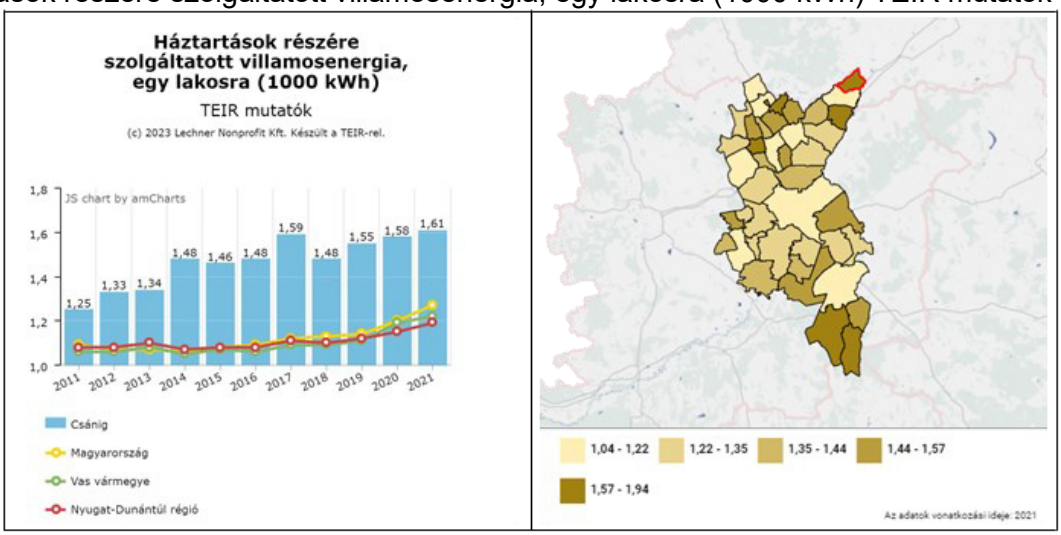

Internet-előfizetés xDSL hálózaton, 1000 lakosra (db) TEIR mutatók

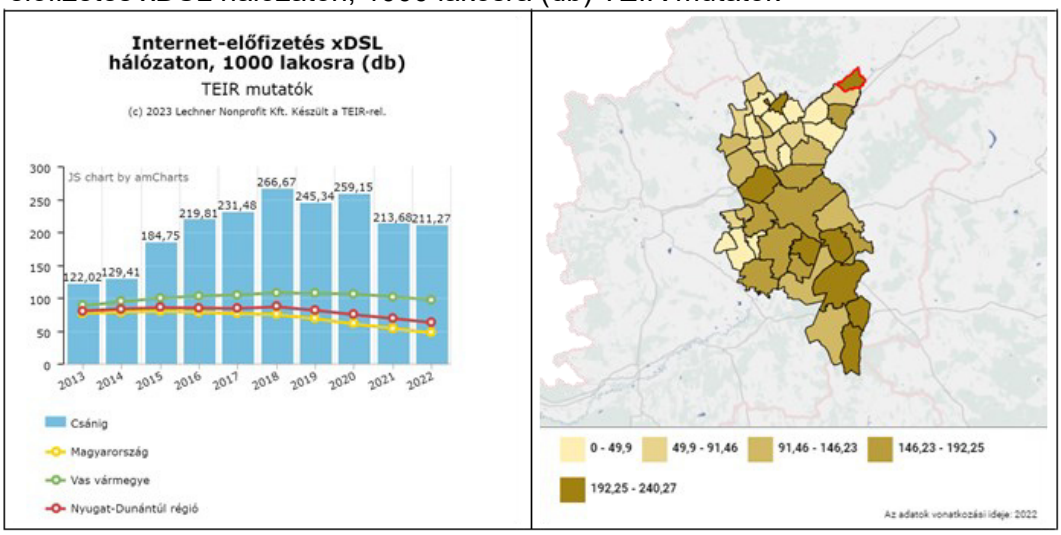

13 KATASZTRÓFAVÉDELEM, A TERÜLETEK HASZNÁLATÁT, ÉPÍTÉSI TEVÉKENYSÉGET BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK

A település közigazgatási területét fakadó és szivárgó víz által veszélyeztetett terület övezete érinti.

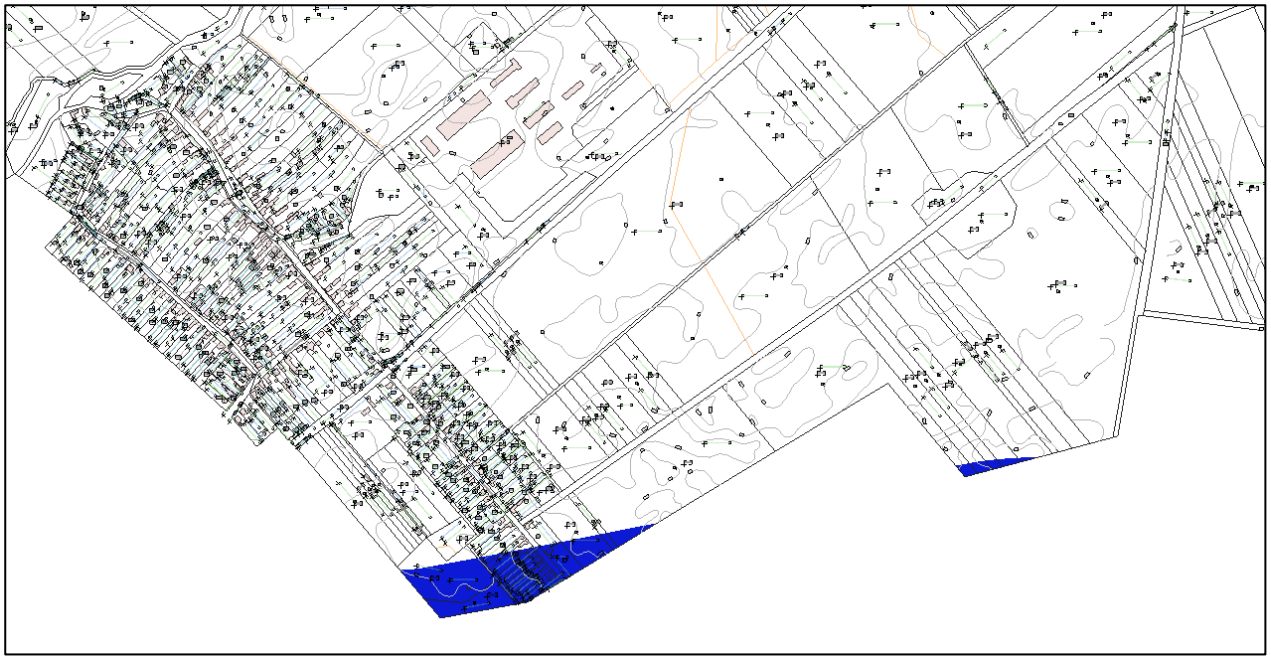

Mozgásveszélyes terület a település területén nem található.

A település közigazgatási területe nem tartozik földrengésveszélyes övezetbe, vagy szélerózionak kitett területek közé.

Belvízveszély, belvizes probléma Csánig területén szintén nem jellemző.

Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem nem a település területén vagy környezetében nem működik.

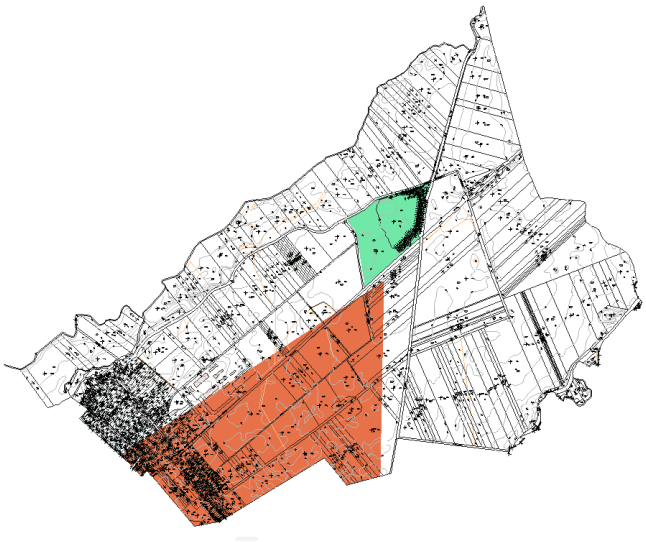

Ásványi nyersanyag vagyon (zöld), és bányatelek övezetével (piros) is érintett Csánig.

14 HELYZETELEMZÉS ÉS HELYZETÉRTÉKELÉS

A település történeti fejlődését tekintve a mezővárosi térségben kapott önálló mikróközség jellege végig kiséri a község életét. Döntően mezőgazdasági tevékenységek művelésével működött a település gazdasága a II. világháborúig. Az 50 -es évektől a répcelaki kistérség gazdaság fejlesztésével a helyi ipar-szolgáltatás jelentős fejlődésnek indult. A lakósszám – tekintve a kistérség többi településeit - is növekedni kezdett. A 90- es évekig az irányított tervgazdaság keretében a helyi közigazgatás és önkormányzatiság mellett egy folyamatos növekedés jellemezte a települést. Az 1990-1995 évektől a gazdasági változások a településen is éreztették a hatásukat. A község és Répcelak település kapcsolata megmaradt, a közigazgatási és társadalmi viszonyok, összefüggések átrendeződtek a folyamatos jogi keretrendszeren belül. A település fejlesztése együtt történhet érdemben Répcelak város növekedésével. A térség fontos gazdasági húzóereje a répcelaki sajt gyár, illetve a nemzetközi ipari gáztermelő vállalkozás. Csánig lakóssága a kistérségben tud munkát vállalni. A kistérségben az életfeltételek folyamatosan emelkednek (alapellátás, közlekedési és közigazgatás). A község természeti környezete, az érintetlenül megmaradt külterületi mezőgazdasági területek a nyugodt falusias életmódot segítik. A további fejlődés iránya a lakósság megtartása mellett a turisztika – helyi bánya tó hátvégi házas telkeinek beépítése -, illetve a jó közlekedési alternatívák figyelembe vételével a helyi lakósok számának növelése lehet. A környék ipari-gazdasági fejlesztési irány nem preferált.
Répcelak, mint kistérségi város a gazdasági fejlesztések révén jelentős potenciált biztosít Csánig lakósainak.
A települések kapcsolata továbbra is támogatható, mely megjelenhet a közös fejlesztési programokban.
Az infrastrukturális ellátás a térségen megfelelő, az ivóvíz minőségének javítása érdekében jelenleg is fut egy beruházási program, mely a helyi közműellátó cég koordinálásával történik. A település belterületén a jelentős mértékű még be nem épített területek lakóterületi falhasználása előirányzott, a külterületi mezőgazdasági területek igénybevétele nélkül. Ez a településfejlesztési irány megvalósítható, mely az egyetlen konkrét lakósságszám növelő lehetőség lehet. A település méretéhez képest van igény a helyben történő építkezésekre, lakó funkciókkal, mely mutatja a helyben maradási szándékot is. Megállapítható, hogy a köszég pozitív kapcsolata Répcelakkal a

fejlesztési- fejlődési lehetőségek tekintetében előremutató és továbbra is támogatandó. A kistérség hasonló méretű települései együtt több támogatásban részesülhetnek, ami segítheti a helyben maradási szándékot. Csánig község megmaradása a lakók korösszetételét tekintve még nem „visszafordíthatatlan" tendenciát mutat, így a két fontos tényező erősítésével a - lakóterület biztosítása, munkalehetőség biztosítása - reális alternatíva lehet a jövőben. A globális gazdasági tényezők, a klímaváltozás, a biztonsági- és politikai helyzet minden település esetében bizonytalanságot jelenthet, melynek előrejelzése az országos kutató- elemző szervezetek hatáskörébe tartozhat. A megyei fejlesztési terv is tartalmaz kistérségi magállapításokat a rövid- hosszú távú fejlesztési célok elérését tekintve. A település vezetőinek feladata a magasabb szintű dokumentumok értékelése és a helyi társadalmi- gazdasági irányvonal meghatározása.

Csánig Fejlesztési Terve
ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT

Jelmagyarázat

- Magterület
- Ökológiai folyosó
- Pufferterület

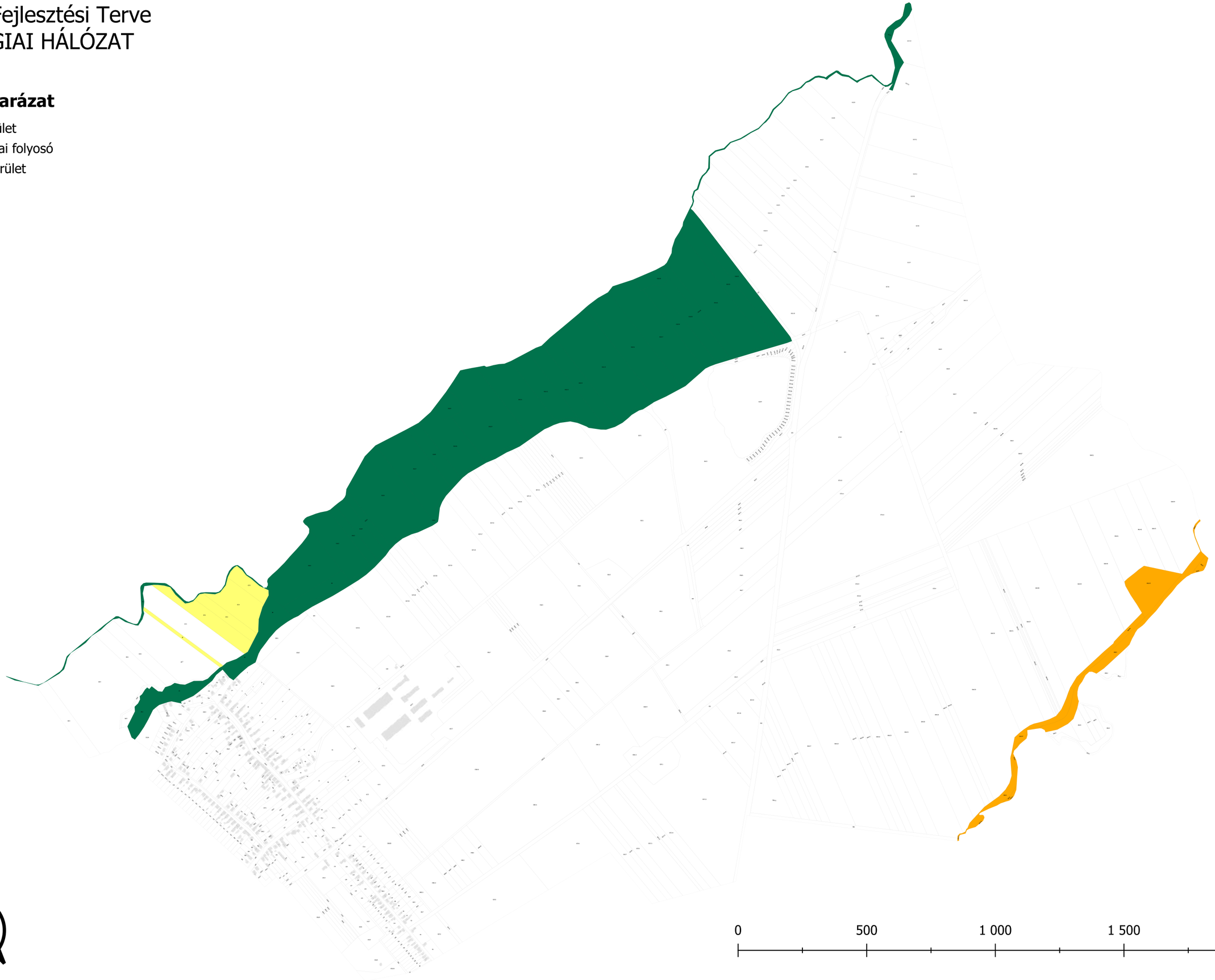

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
JÓ ÉS KIVÁLÓ TERMŐHELYI SZÁNTÓK ÖVEZETE

Jelmagyarázat

- Jó termőhelyi szántók övezete
- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

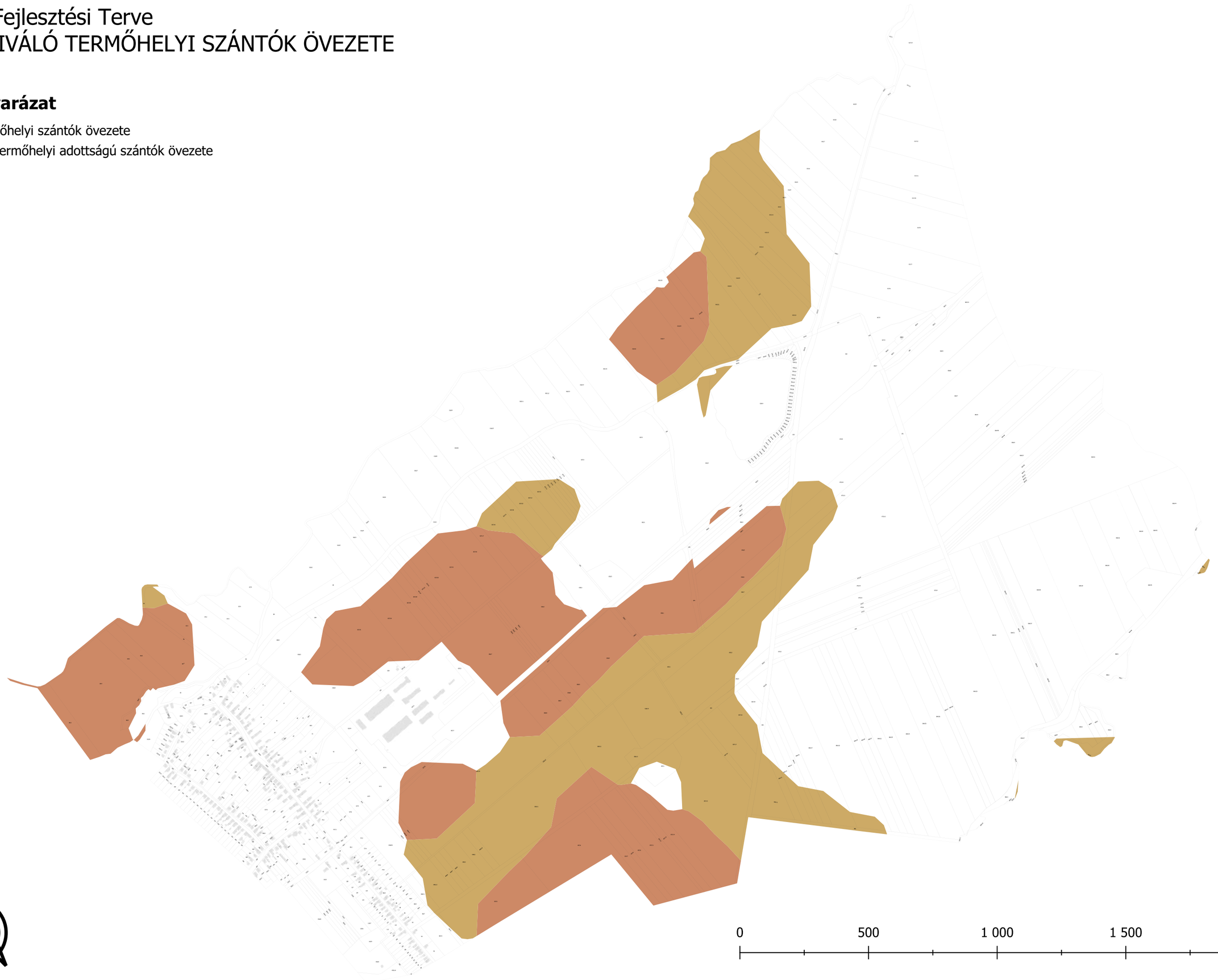

Csánig Fejlesztési Terve
ERDŐK ÉS ERDŐTELEP JAVASOLT ÖVEZETE

Jelmagyarázat

Erdők övezete

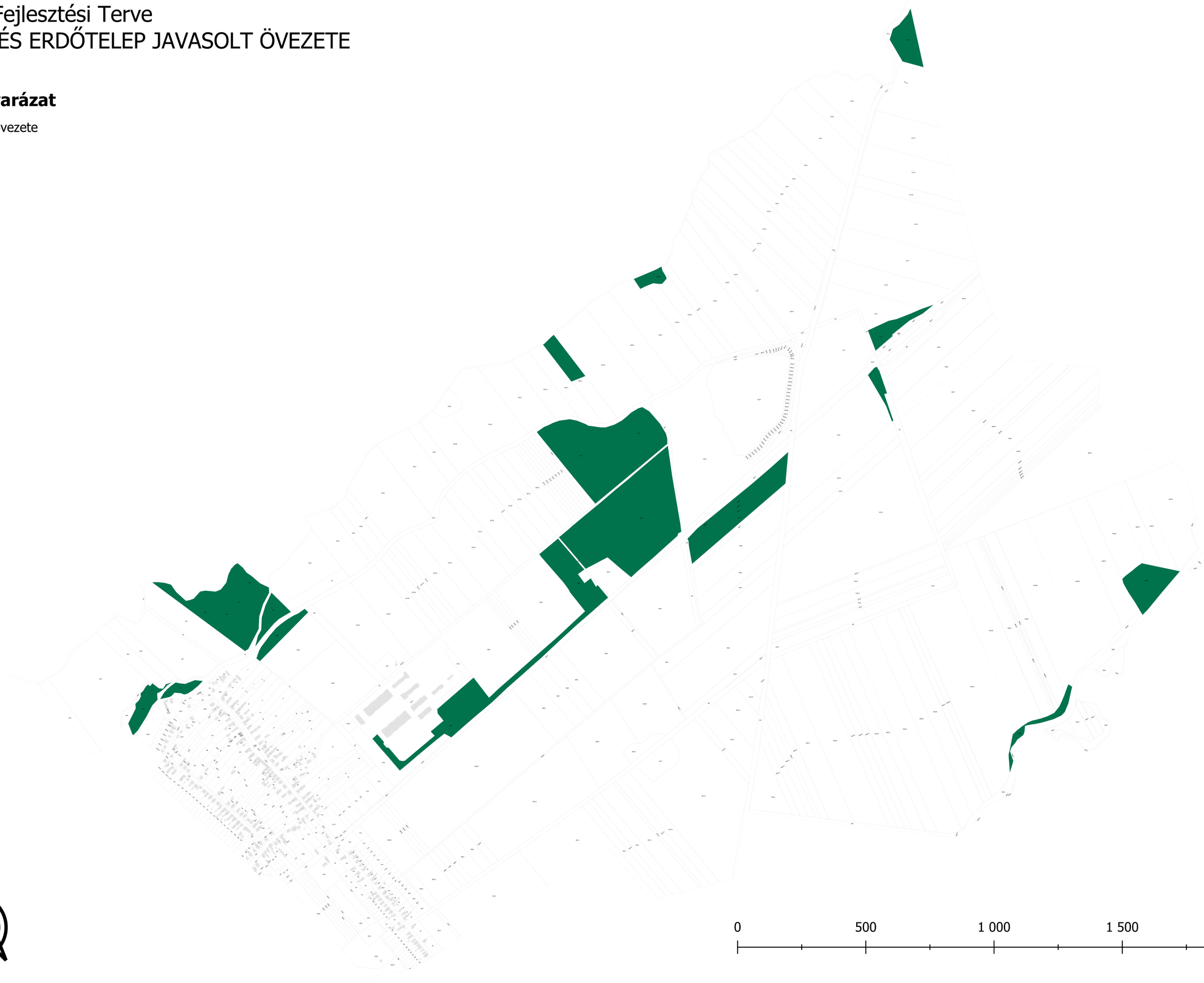

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
TÁJKÉPVÉDELMI ÖVEZET

Jelmagyarázat

Tájképvédelmi övezet

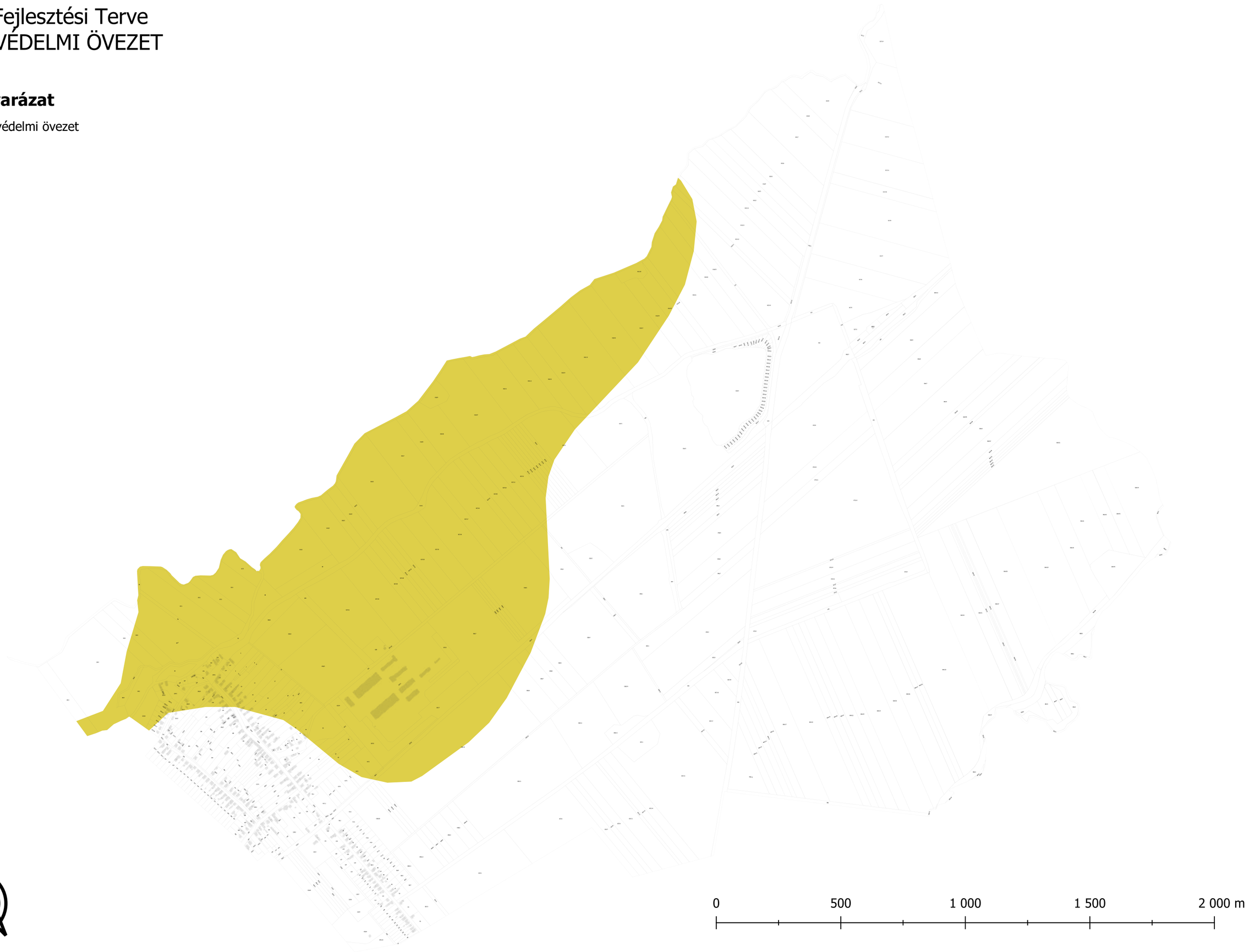

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
TÉRSÉGI FELÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK

Jelmagyarázat

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

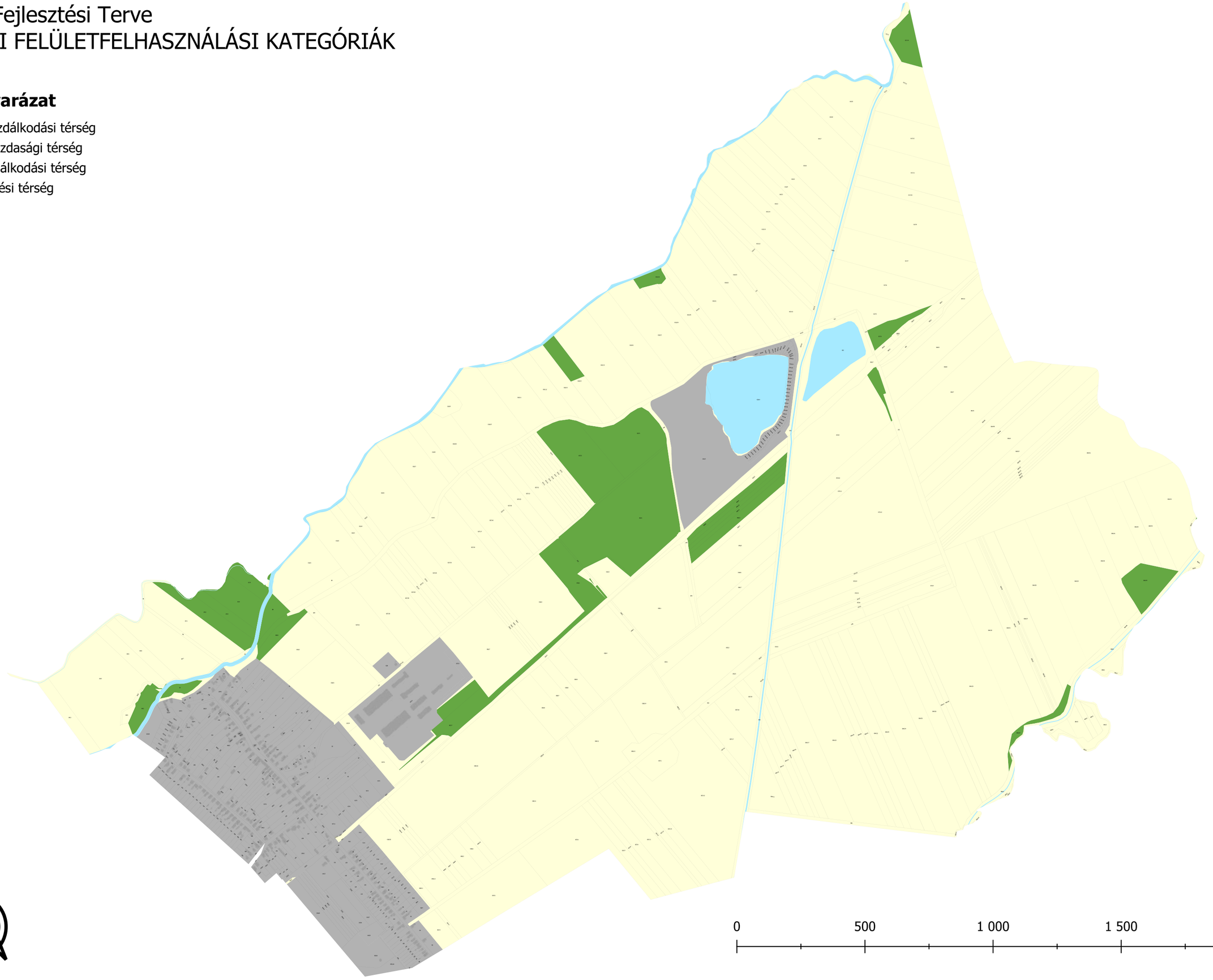

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
FEKVÉS

Jelmagyarázat

- Belterület
- Külterület

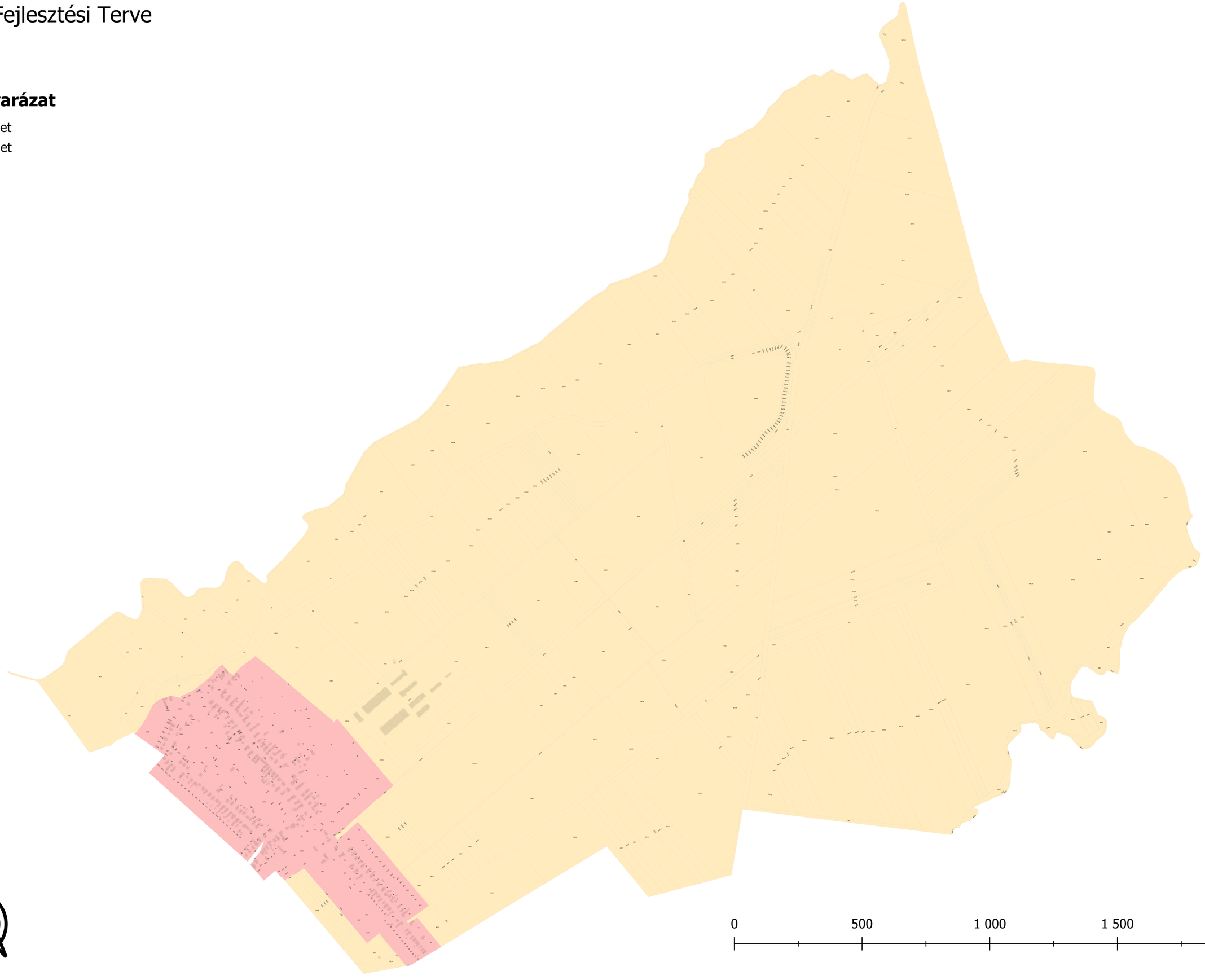

Csánig Fejlesztési Terve
MŰVELÉSI ÁGAK

Jelmagyarázat

- Szántó
- Gyep (rét)
- Szőlő
- Kert
- Gyümölcsös
- Gyep (legelő)
- Nádas
- Erdő
- Kivett
- Halastó
- Fásított terület

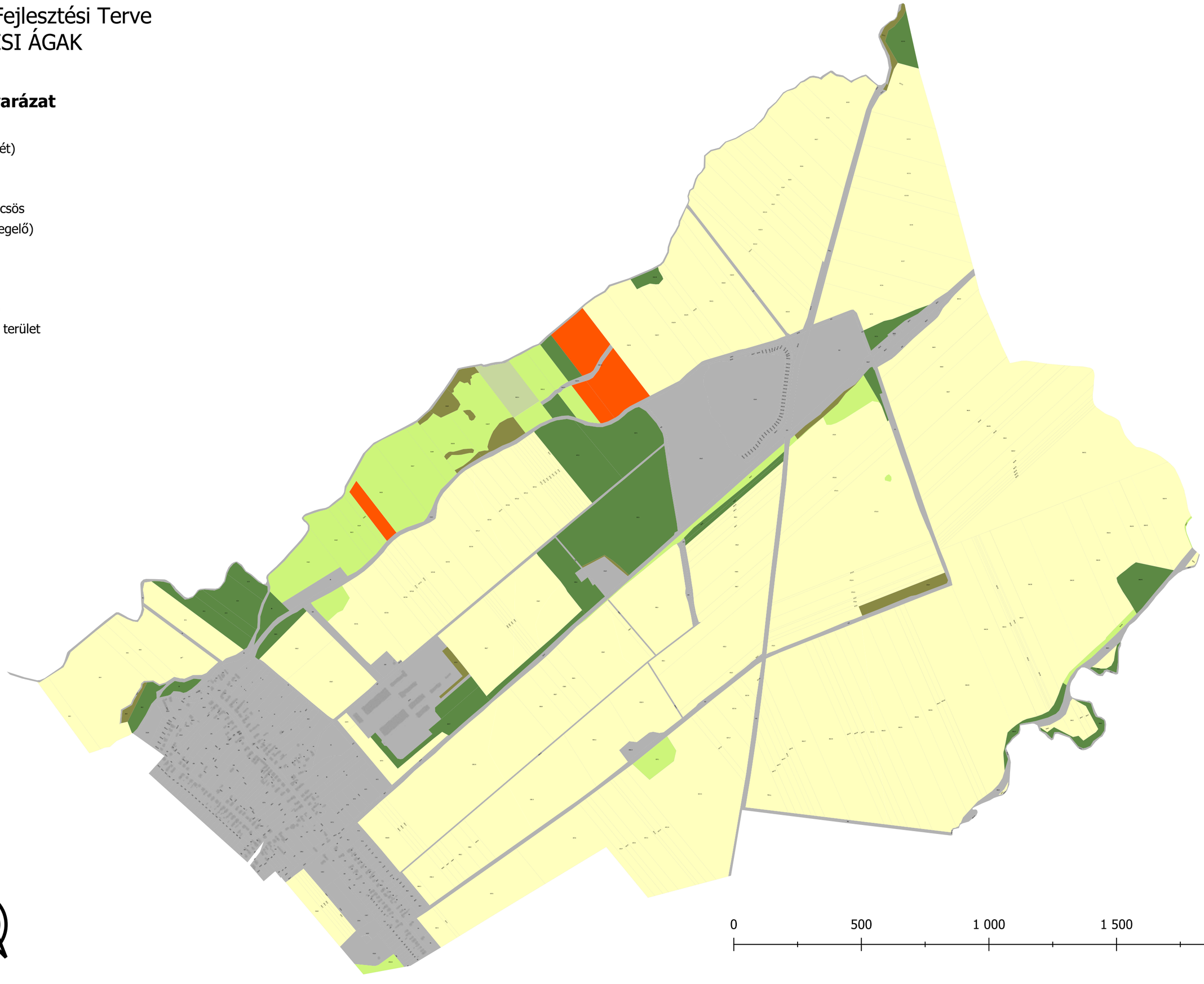

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
MINŐSÉGI OSZTÁLYOK

Jelmagyarázat

- Szántó 4
- Szántó 5
- Szántó 6
- Gyep (rét) 3
- Gyümölcsös 4
- Gyep (legelő) 3
- Gyep (legelő) 4
- Erdő 4
- Fásított terület 4

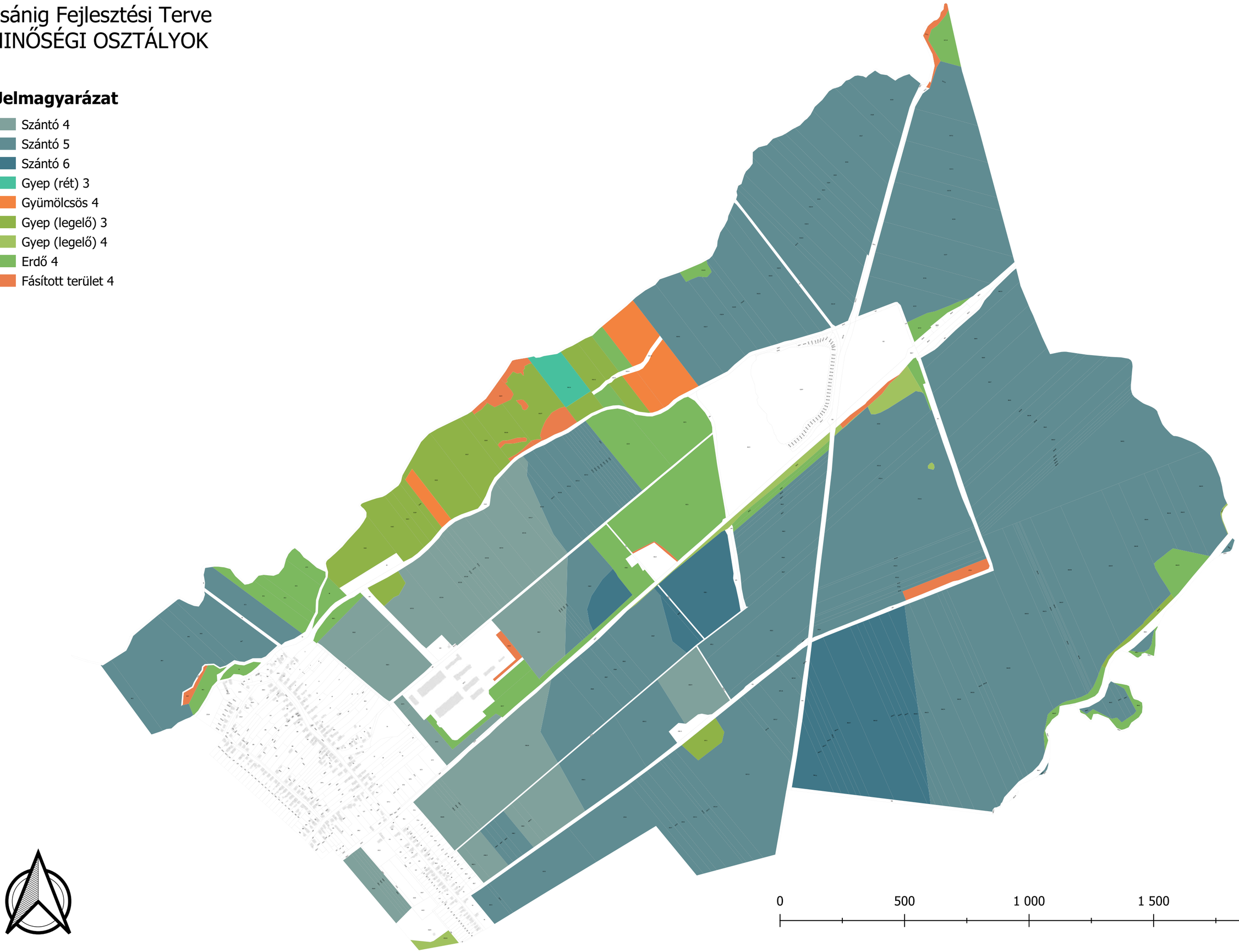

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
TELEKNAGYSÁG

Jelmagyarázat

- 0-300 m2
- 300-500 m2
- 500-800 m2
- 800-1.200 m2
- 1.200-1.700 m2
- 1.700-2.500 m2
- 2.500-5.000 m2
- 5.000-10.000 m2
- 10.000-50.000 m2
- 50.000 m2 felett

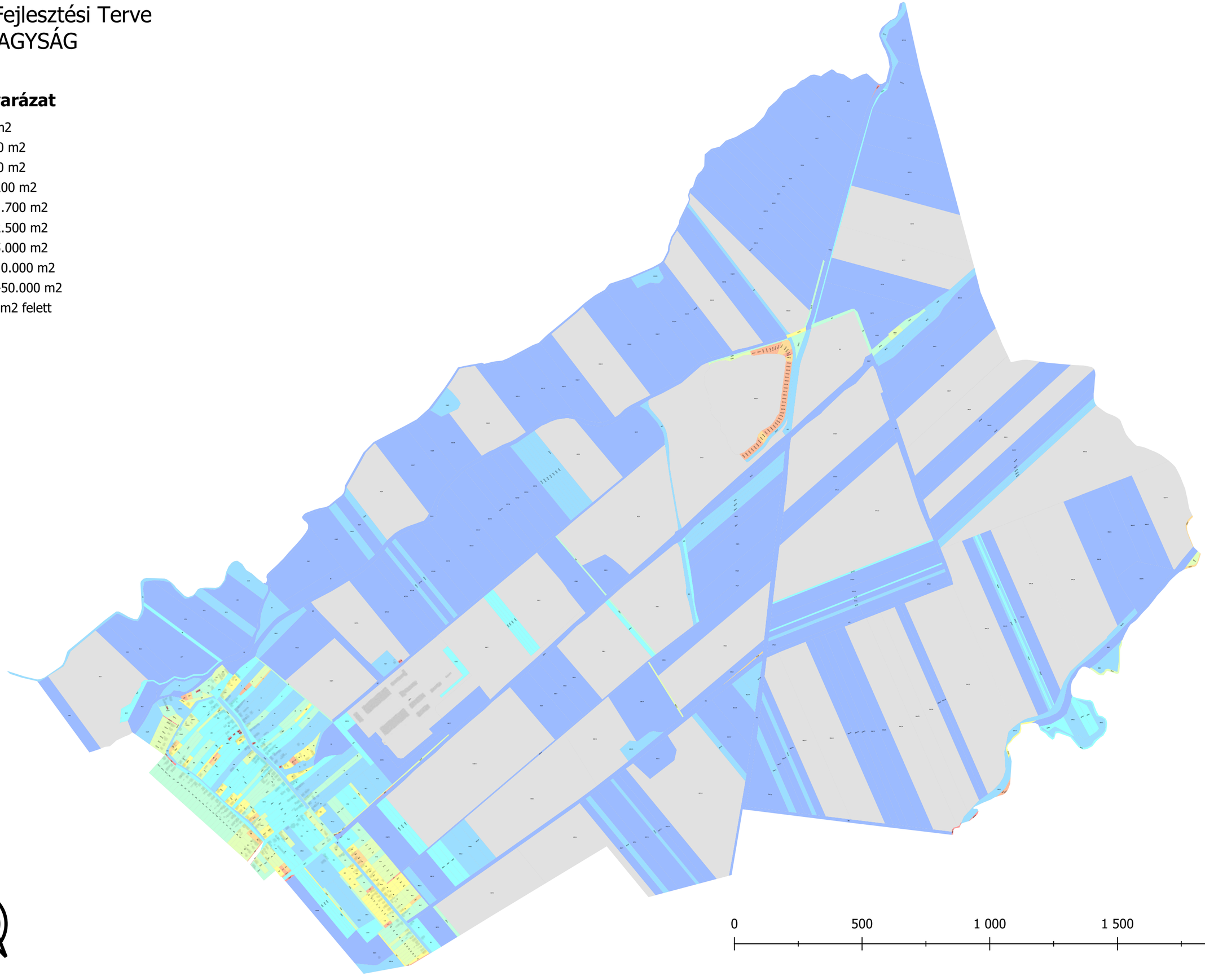

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
ÉPÜLETEK FUNKCIÓJA

Jelmagyarázat

- Lakóépület
- Intézményi épület
- Üzemi épület
- Melléképület
- Gazdasági épület
- Vegyes funkciójú épület

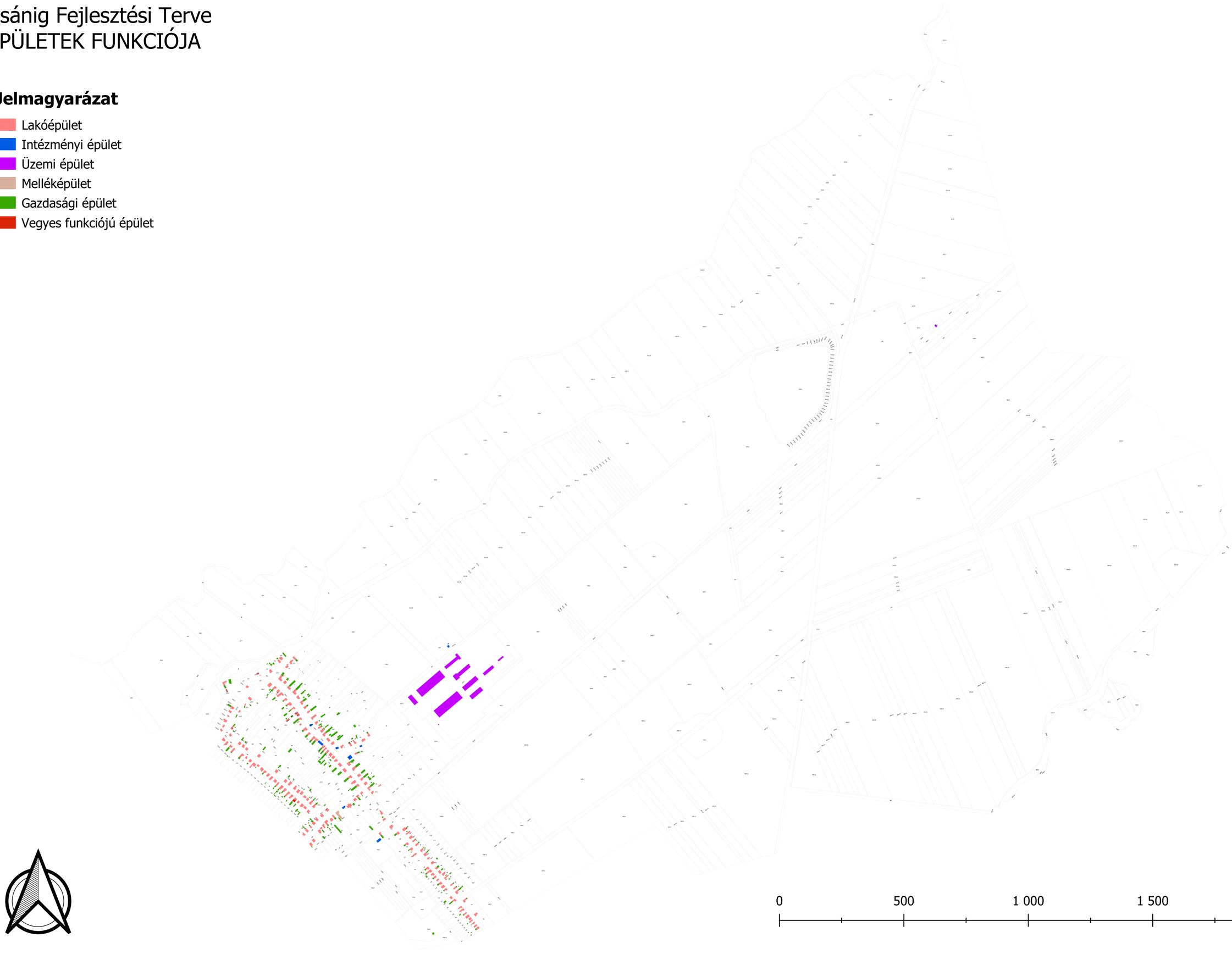

0 500 1 000 1 500 2 000 m

Csánig Fejlesztési Terve
TULAJDONOK

Jelmagyarázat

- Állami területek
- Szövetkezeti területek
- Gazdasági társaságok területe
- Önkormányzatok területe
- Természetes személyek területe
- Egyházak és egyesületek területe

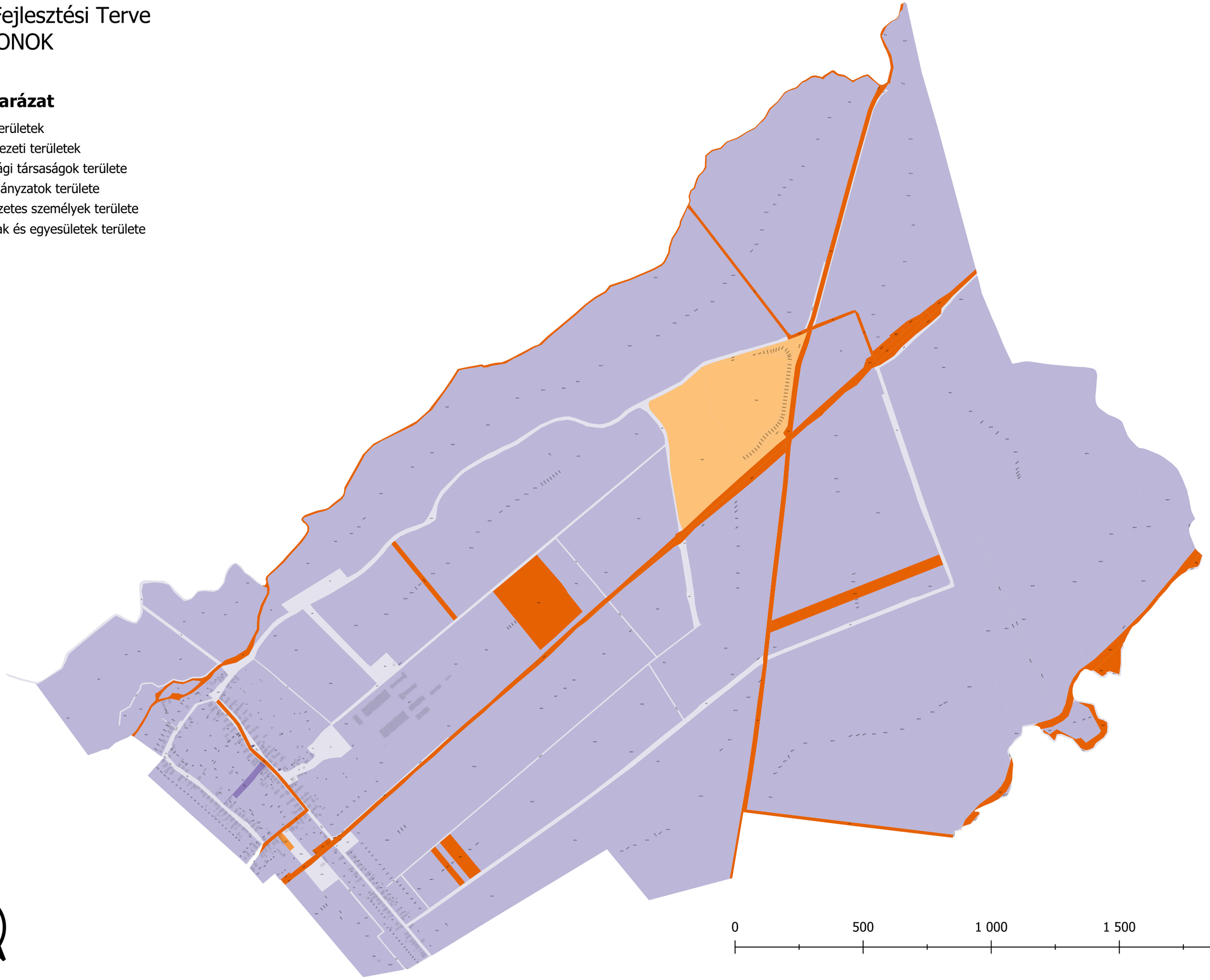

Csánig Fejlesztési Terve
LAKÓÉPÜLETEK SŰRŰSÖDÉSE

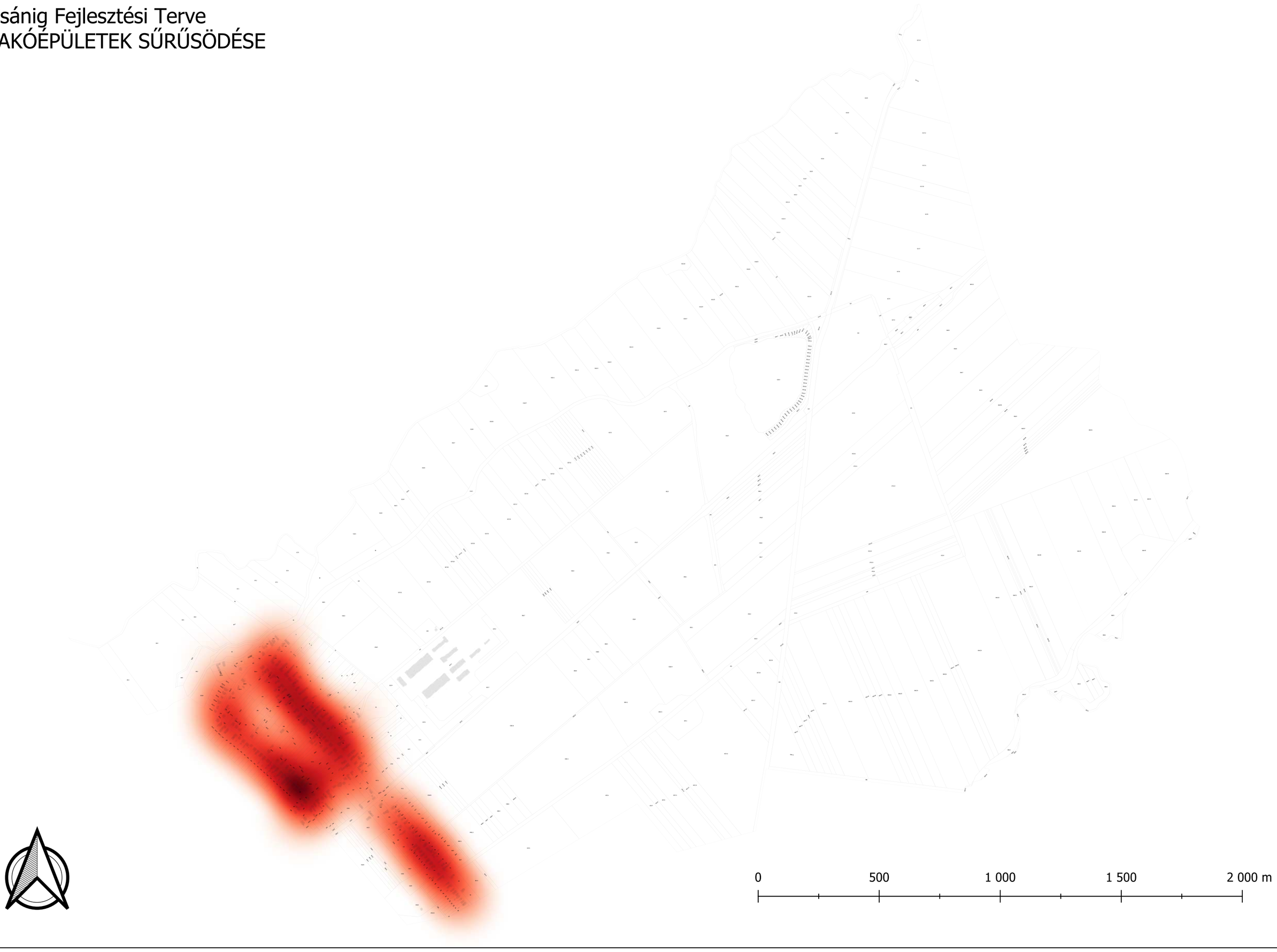

Csánig Fejlesztési Terve
KÖZÉPÜLETEK, KÖZINTÉZMÉNYEK SŰRŰSÖDÉSE

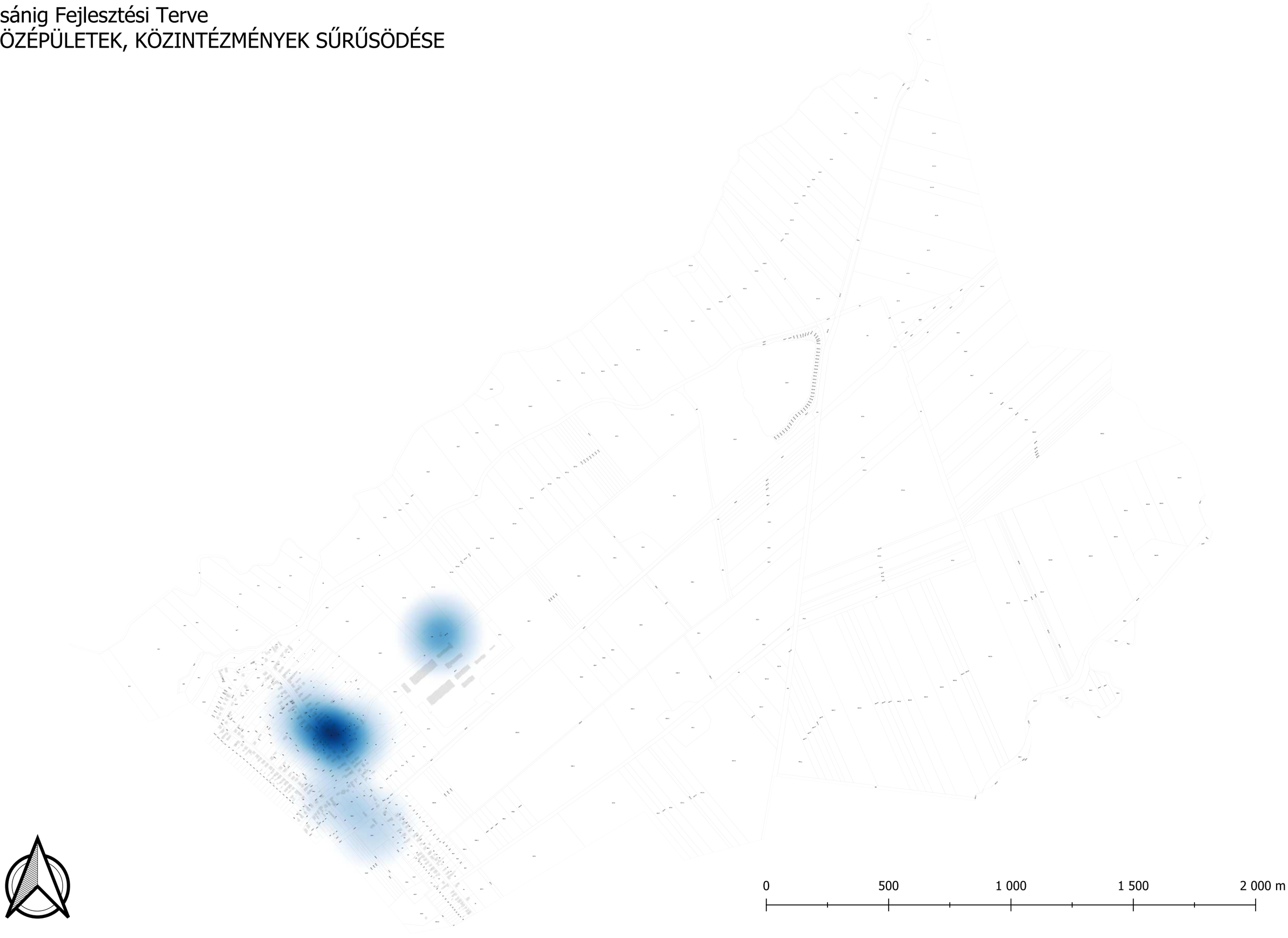

Csánig Fejlesztési Terve
ÜZEMI ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK SŰRŰSÖDÉSE

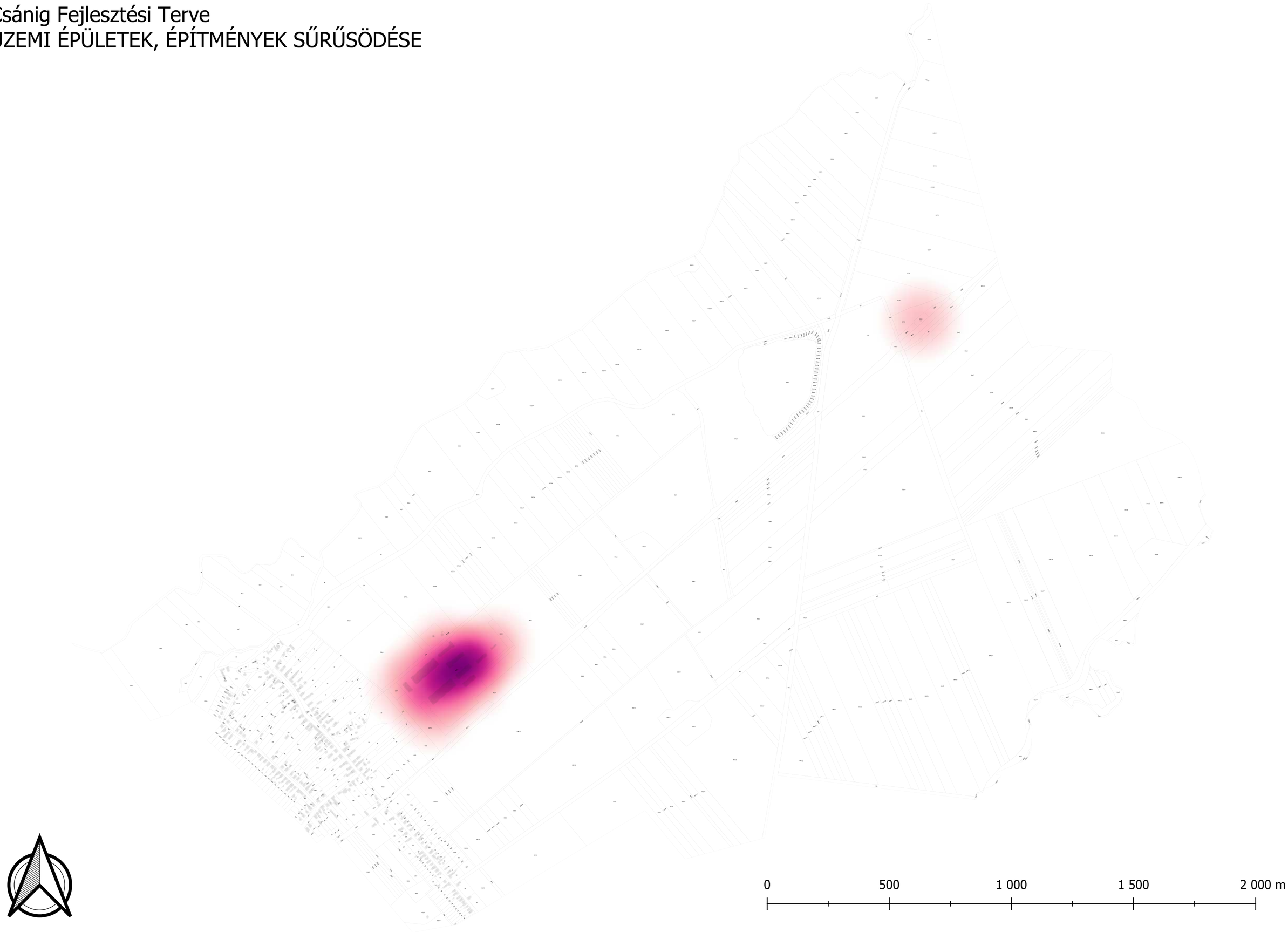

Csánig Fejlesztési Terve
GAZDASÁGI ÉS MELLÉKÉPÜLETEK SŰRŰSÖDÉSE

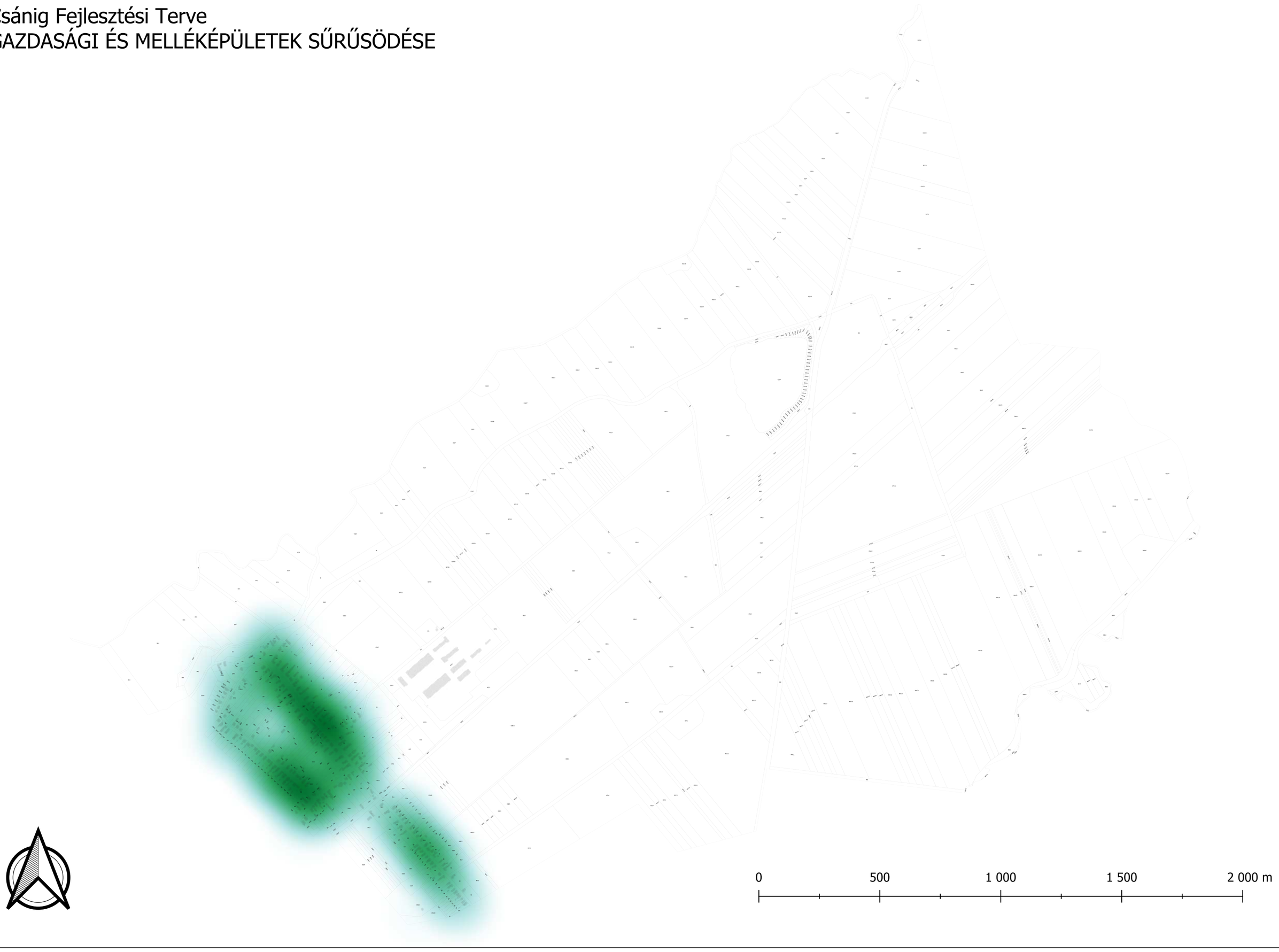

Csánig Fejlesztési Terve
VEGYES FUNKCIÓJÚ ÉPÜLETEK SŰRŰSÖDÉSE

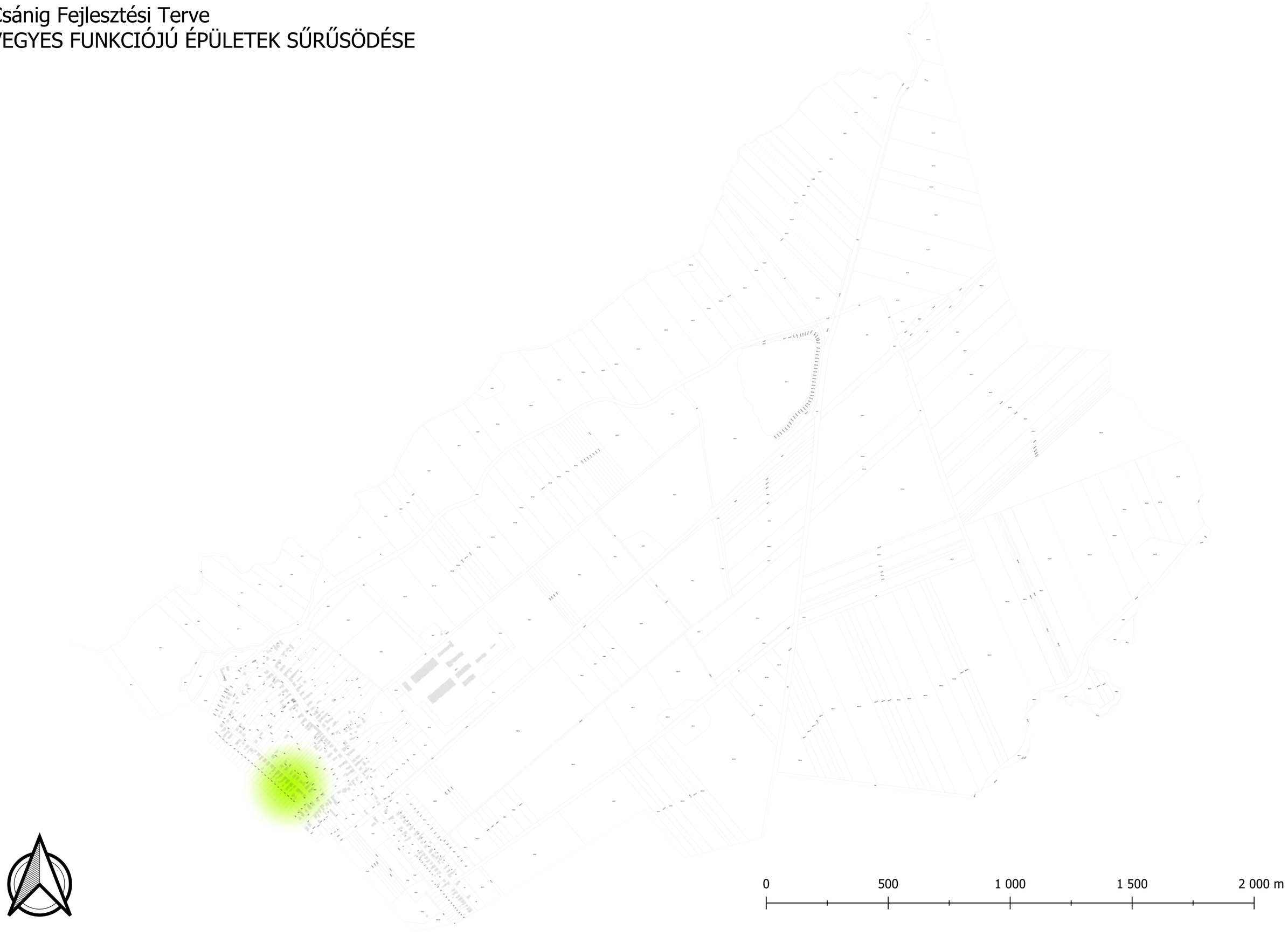

0 500 1 000 1 500 2 000 m

e-közmű - Lechner Nonprofit Kft.

0 1 : 5000 250 m

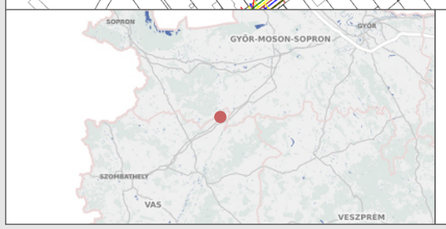

E-KÖZMŰ

Csánig Településterv

Közmű átnézeti

Készült az E-közmű rendszerben (2023. 10. 09.). A térkép tájékoztató jellegű, hivatalos eljárásban nem használható fel!

- Hírközlés
- Szénhidrogén
- Távhő
- Villamos energia
- Vízellátás
- Vízelvezetés

CSÁNIG

Alátámasztó Javaslat és Környezeti Értékelés

TH-23-02-06

2025. július

Újra, újra véleményezés

Felelős tervező:	Németh Géza TT-1 08/0065	
Munkatárs:	Leitner Attila É-3 08-0386	
Munkatárs:	Szabó Attila szerkesztő	
Régészeti szakértő	Losonczi Máté régészeti szakértői szám: 21-0513	
Közlekedéstervező:	Bogár Zsolt Tkö 08-0102	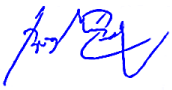
Közműtervező:	Horváth Ervin TE-T 18-0033 TV-T 18-0033	
Hírközlési szaktervező:	Szakács Levente EN-VI, TE, TH 08-01371	
Tájrendezési tervező:	Szűcs Gábor TK/1 19 0458, SZTjV-031	

TARTALOMJEGYZÉK

1 ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT 3

1.1. FEJLESZTÉSI ÉS RENDEZÉSI JAVASLAT ÖSSZEFOGLALÓJA (A FEJLESZTÉSBEN JAVASOLT VÁLTOZÁSOK, A RENDEZÉST ÉRINTŐ MÓDOSÍTÁSOK BEMUTATÁSA, ÖSSZEFÜGGÉSEIK FELTÁRÁSA, SZAKÁGI JAVASLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA) 3

1.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI JAVASLAT 4

1.3. JAVASLAT AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSÉRE ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉRE 5

1.4. TÁJRENDEZÉSI ÉS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI JAVASLAT, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS 6

1.5. KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI JAVASLAT, KÖZLEKEDÉSI JAVASLAT 9

1.6. VÉDELMI ÉS KORLÁTOZÓELEMEK (VESZÉLYEZTETETT, ILLETVE VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐJŰ TERÜLETEK; VÉDŐTERÜLETEK, VÉDŐSÁVOK; A TÁJ, A TERMÉSZETI ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A KÖRNYEZETI ELEMEK VÉDELMÉVEL KAPCSOLATOS KORLÁTOZÁSOK TERÜLETEI) 11

1.7. A MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT TERÜLETEK BEMUTATÁSA (419/2021. (VII. 15.) KORM. RENDELET 2. SZÁMÚ MELLÉKLET 1.2/G. SZERINT) 12

1.8. A TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEKKEL VALÓ ÖSSZHANG IGAZOLÁSA 13

1.9. A BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK 20

1.10. MELLÉKLET (A TELEPÜLÉSTERV KÉSZÍTÉS VAGY MÓDOSÍTÁS TÉNYÉT, ÚJ BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET KIJELÖLÉSE ESETÉN AZ ÉTV.-BEN FOGLALT KÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉST, AMENNYIBEN INDOKOLT, A KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETTÉ NYILVÁNÍTÁST ÉS A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT TARTALMÁT MEGHATÁROZÓ FELJEGYZÉS ELFOGADÁSÁT EGYÜTTESEN TARTALMAZÓ DÖNTÉS KT. HATÁROZAT) 22

2 KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS 25

1 ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT

1.1. FEJLESZTÉSI ÉS RENDEZÉSI JAVASLAT ÖSSZEFOGLALÓJA (A FEJLESZTÉSBEN JAVASOLT VÁLTOZÁSOK, A RENDEZÉST ÉRINTŐ MÓDOSÍTÁSOK BEMUTATÁSA, ÖSSZEFÜGGÉSEIK FELTÁRÁSA, SZAKÁGI JAVASLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA)

Csánig Község településterve a település meglévő adottságait, lehetőségeit és (természeti, táji, valamint épített) értékeit figyelme véve biztosítja a település fenntartható fejlődésének összehangolt fizikai és térbeli keretiet.

A településterv:

- biztosítja a település működőképességét és tervszerű fejlődését a környezeti ártalmak lehetőség szerinti legkisebbre való csökkentése mellett.
- meghatározza a működéséhez és fejlődéséhez szükséges meglévő és tervezett infrastruktúra-hálózatot.
- a tervezett területhasználat rendjével, az egyes területeken megengedett rendeltetésekkel és szabályozási előírásokkal biztosítja a település megőrzésre érdemes, jellegzetes, értékes szerkezetének, beépítésének, építészeti, természeti és tájképi arculatának védelmét.

A településterv a rendelkezésre álló eszközökkel törekszik a jó minőségű környezet (lakókörnyezet és gazdasági környezet) kialakítása.

A területhasználat rendjének és az egyes területek beépítettsége mértékének meghatározásával, a megengedett rendeltetések meghatározásával és egyes területek övezeti besorolásának/területfelhasználásnak jelentős mértékű megváltoztatásával törekszik a közérdek, a települési érdek érvényesítésére, a természeti, táji értékek gyarapítására és védelmére.

A településterven meghatározott lakóterületek biztosítják a lakosság demográfiai változásával járó lakásszükségletét, ill. a bevándorlás által generált jelentős lakásszükségletet.

A településtervben biztosítottak az oktatáshoz, a kultúrához, a sportoláshoz, turizmushoz, a szabadidős tevékenységekhez szükséges rendeltetések elhelyezésének feltételei és lehetőségei.

Emellett a településtervben biztosítottak a népesség megélhetését, a település gazdasági fejlődését biztosító gazdasági, ipari funkciók elhelyezésének feltételei, biztosítottak a mező- és erdőgazdasághoz kapcsolódó funkciók elhelyezésének feltételei és nem utolsó sorban biztosítottak a közlekedés, a közüzemi ellátás feltételei.

A településtervben szereplő közlekedéshálózati elemek tervezett fejlesztése és a tervezett nyomvonalak csökkentik a településen a lakosság és a gazdasági szereplők közlekedési kényszerét ill. biztosítják a megfelelő színvonalú közlekedés kialakításának feltételeit.

A településterv az egyes területeken megengedett funkciók, rendeltetések meghatározásával biztosítja az egészséges lakó- és munkakörülmények kialakításának feltételeit.

A településterv megőrzi az arra érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek településszerkezetét és biztosítja az építészeti örökségi védelmét, valamint az értékes építmények, épületegyüttesek és tájrészletek látványát.

A településterv figyelembe veszi a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait egyben eleget tesz a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás szempontjainak.

1.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI JAVASLAT

Csánig Község területének az egyes meghatározott rendeltetések szerinti felosztása az alábbiak szerint tervezett.

A település közigazgatási területe építési szempontból:

- beépítésre szánt, valamint
- beépítésre nem szánt

területekre osztható.

A beépítésre szánt területek tagozódása a területek használata, általános jellege vagy sajátos használata, rendeltetése szerint:

Lakóterületek:

- falusias lakóterület

Üdülőterületek:

- hétvégiházas üdülőterület

Különleges területek:

- különleges mezőgazdasági üzemi terület

A beépítésre nem szánt területek tagozódása a területek használata, általános jellege vagy sajátos használata, rendeltetése szerint:

Közlekedési területek:

- közúti közlekedési terület
- kiszolgáló út
- közműelhelyezési terület
- egyéb közlekedési terület (kötöttpályás közlekedési terület, vasút)

Zöldterületek:

- közpark

Erdőterületek:

- védelmi célú erdőterület
- egyéb erdőterület

Mezőgazdasági területek:

- általános mezőgazdasági terület
- tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
- kertes mezőgazdasági terület

Vízgazdálkodási terület

Természetközeli terület

Különleges területek:

- különleges temető terület
- különleges sportolási célú terület
- különleges rekreációs célú terület

1.3. JAVASLAT AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSÉRE ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉRE

Régészet

A településterv készítése idején nyilvántartott és beazonosítható régészeti lelőhelyeket a településterv tartalmazza. A lelőhelyek ex lege általános védettséget élveznek.

A településtervhez csatolt örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza a lelőhelyek részletes ismertetését.

A régészeti örökség elemit lehetőleg eredeti helyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni. (Kötv. 10. § (1)) A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel és beruházással veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket el jogszabályban meghatározott esetekben el kell kerülni, amennyiben ez nem következik be, előzetesen fel kell tárni (Kötv. 19.§ (1-2))! A régészeti feltárások költségeit annak kell fedezni – a mentő feltárás kivételével-, akinek az érdekében a feltárás szükségessé vált. (Kötv. 19. § (3))

A helyben megőrzendő épített örökségi elemekről a Kötv. 10. § (1) alapján a Korm. rendelet 46. § (1-3). alapján kell gondoskodni.

Régészeti érdekű terület „valamennyi terület, amelyen régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető”. (Kötv. 7. § 29.)

Amennyiben ismeretlen régészeti lelőhely kerül elő, a végzett tevékenységet abba kel hagyni, és gondoskodni kell a terület őrzéséről, miközben haladéktalanul jelenteni a területileg illetékes hatóságnak, aki a mentőfeltárásra jogosult múzeumot (a feltárásra jogosult szervnek), értesíti, ami haladéktalanul megkezdi a Kötv. 24-25. § szerint a régészeti örökség mentését. A fenti kötelezettség mind a felfedezőt, mind a kivitelezőt, mind az ingatlan tulajdonosát, az építtetőt és kivitelezőt egyaránt terheli. Az illetékes múzeum köteles a feltárási tevékenységet haladéktalanul megkezdeni, illetve végezni. Ez a tevékenység engedélyhez nem kötött. (Kötv. 24. §.)

A kulturális örökség elemiben, így régészeti lelőhelyben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése, továbbá a jogszabály által előírt bejelentési kötelezettség elmulasztása örökségvédelmi bírság kirovását eredményezheti, továbbá a cselekményt a Büntető Törvénykönyv (Btk. 2012. évi C. tv.) büntetni rendeli, illetve a Kötv 82.§, illetve 85. §, továbbá a 191/2001. évi Korm. rendelet alapján örökségvédelmi bírsággal sújtható.

A lelet, illetve lelőhely megtalálója-bejelentője jutalomban részesülhet (Kötv. 26. §., 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 55. §.).

Az országos védelemmel érintett elem és műemléki környezete, valamint a helyi védelemmel érintett elemek a szabályozási terven feltüntetésre kerültek. Bővebb fényképes bemutatásukat és leírásaikat a meglapozó vizsgálat, a településképi arculati kézikönyv (TAK) és az örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza.

Csánig területén építési tevékenység, tereprendezés stb. esetén az örökségvédelem tekintetében a településtervhez elkészült örökségvédelmi hatástanulmányban, a HÉSZ-ben és Csánig Településképi Arculati Kézikönyvében foglaltak figyelembevételével kell eljárni.

1.4. TÁJRENDEZÉSI ÉS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI JAVASLAT, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS

Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

A kistáj nagy része régóta lakott terület. A jelentős emberi tevékenység eredményeként a természetszerű növényzet kisebb, szigetszerű foltokra szorult vissza. Kis kiterjedése és fragmentáltsága ellenére a természetes növényzet maradéka igen változatos. Napjainkban a szántóföldi művelés és a rétgazdálkodás dominál, emellett az erdőgazdálkodástól a kertgazdaságig, a tájhasználat számos formája megtalálható a településen.

Nagymértékű tájhasználati változás nem valószínű. Azonban ahol lesz ott a településrendezési terv célja, hogy a területfelhasználási kategóriákat a valós és reálisan tervezhető területhasználathoz igazítsa, ezzel elősegítve a tájszerkezet fennmaradását, a jellegzetes táji elemek megőrzését.

A táji elemek megőrzése és továbbfejlesztése érdekében az alábbi javaslatokat tesszük:

- Törekedni kell a termőhelyi adottságokhoz igazodó földhasznosításra, a komplex szemléletű környezet- és tájgazdálkodásra, a környezetet kevésbé terhelő, környezetkímélő gazdálkodási módok alkalmazására. A mai időjárási viszonyok mellett fontos a talaj állandó zöldfelülettel való takarása.
- A nagy kiterjedésű monokultúrás szántókon mezsgyék, mezővédő erdősávok, fasorok ültetése javasolt. Ezek jótékony hatást gyakorolnak az élővilágra, a település klímájára és a termésmennyiségre egyaránt, alapvető fontosságúak a táj jellegének megőrzéséhez és a szélerózió elleni védelem szempontjából egyaránt.
- Gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.
- Az esetleges külterületi fejlesztések során törekedni kell arra, hogy az újabb fejlesztési területek a már meglévő hasonló funkciójú területek közelében helyezkedjenek el, mert így a természet közeli területek kevésbé lesznek az esetleg káros hatások által érintve. Az új fejlesztési területek kialakítása, meglévő területek fejlesztése során kötelező telken belüli védőfásítással, védőerdők telepítésével kívánatos elősegíteni a fejlesztések tájba illesztését.
- Törekedni kell arra, hogy az erdőterületek, rétek területei tovább ne csökkenjenek. A táj domborzati mélyületeiben megmaradt erdőfoltok megtartása nagyon fontos, mert erősítik a bilógiai sokféleséget és az ökológiai rendszer fontos elemei.
- A meglévő erdőterületeket meg kell tartani, a tájidegen fafajokat a termesztésből ki kell szorítani, fel kell váltani. Az újabb erdők telepítésénél csak honos és a tájra jellemző fafajokat kell ültetni az ökoszisztéma érdekében. Az akác alkotta erdők, mezsgyék tájidegennek számítanak, fokozatos leváltásuk fontos feladat.
- A nagyobb, összefüggő kiterjedésű erdőterületeket, valamint belterületen elhelyezkedő zöldterületeket, vonalas zöldfelületi elemekkel kell összekötni, a fajok vándorlásának elősegítése miatt.
- Az invazív fajok felszámolására nagy hangsúlyt kell fektetni, mivel azok kiszorítják a területre jellemző őshonos fajokat, ezzel lecsökkentve a biodiverzitás mértékét.
- Az értékes gyepes élőhelyek védelme érdekében javasolt a beerdősülés, a túlzott cserjésedés és a fűavar felhalmozódás megakadályozása. Állapotuk fenntartása rendszeres kaszálással és/vagy legeltetéssel történjen. Általános célkitűzés a terület

összes gyeptípusára vonatkozóan a legeltetés, illetve a kíméletes, kaszálatlan mozaikokat is meghagyó kaszálás akár kombinált alkalmazása. Ugyancsak kaszálással és legeltetéssel szükséges gondoskodni az inváziós fajok gyepek rovására történő terjedésének megakadályozásáról. A gyepek égetése tilos! A kaszálást évente kétszer ajánlott elvégezni a kaszálandó terület középpontjából indulva vagy a táblaszél mellől, az ott élő állatok zárványterületre szorítása nélkül. A kaszálás során vadriasztó lánc használata szükséges.

Natura 2000 területekre vonatkozó természetvédelmi javaslatok/célkitűzések:

Vízfolyások:

- A vízfolyások természetes mederépítő és -bontó folyamatainak biztosítása.
- A szabályozott és mesterséges szakaszokon a természetes meder és vízjárás helyreállítása.
- A természetes árterületek rendszeres, a természetes vízjárásnak megfelelő, időszakos elöntésének biztosítása, ahol ez lehetséges.
- A természetes mederárnyékolás helyreállítása partmenti ligeterdők telepítésével vagy spontán erdősödéssel.
- A megmaradt régi holtmedrek megtartása, fás és légyszárú növényzetének védelme.

Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei:

- Állapotuk fenntartása évi egyszeri, mozaikos kaszálással vagy kíméletes, szakaszos legeltetéssel.
- Becserjésedésük és erdősödésük megakadályozása.
- A gyepfelszín károsodásának megelőzése.
- Az idegenforgalom és területhasználat okozta taposási kár mérséklése, illetve megszüntetése.
- Az állományokban élő özönnövények eltávolítása, illetve a megtelepedésük megakadályozása.

Keményfás ligeterdők folyók mentén:

- Folyamatos, a természetes erdőképnek (fajösszetétel, szerkezet, korosztály) megfelelő erdőborítás fokozatos kialakítása az élőhely-típusoknak megfelelő termőhelyeken.
- A terület adottságaihoz mérten nagy kiterjedésű, egy tömbben lévő véghasználati területek, illetve közel egykorú fiatalosok kialakulásának megelőzése, a már meglévőkön természetes erdőképnek megfelelő erdők kialakítása.
- Az odvas fák, lábon száradó és földön fekvő holtfa jelenleginél nagyobb mennyiségben történő biztosítása (megőrzése) a hozzá kötődő állatvilág védelme érdekében.
- A vegyszeres gyomirtás (elsősorban siskanád és szeder ellen) megelőzése megfelelő erdőműveléssel az aljnövényzet védelme érdekében.
- Az állományokban meglévő, de ott természetes körülmények között nem élő fajok, elsősorban az özönnövények (pl. gyalogakác, amerikai kőris, akác, bálványfa) eltávolítása, illetve megtelepedésük megakadályozása.
- Erdőszegélyek kímélete az erdőhasználat során.
- A meglévő partmenti puhafaligetek kivonása a fatermelési célú erdőművelésből és a vízügyi munkák során ezek kímélete.
- Az árnyékoló puhafás állomány helyreállítása a kisvízfolyások mentén.

- A folyóvölgy vízellátás javítása a Répce medersüllyedésének megakadályozásával, illetve az egykori vízimalmok rehabilitációjával
- A meglévő természetes meder szabályozásának megakadályozása.
- A természetes ártér időszakos elöntésének biztosítása.

Zöldinfrastruktúra fejlesztési javaslat:

A település meghatározó alkotóeleme az épített elemeken kívül a zöldfelület mennyisége és minősége. Az épített elemek esztétikus megjelenéséhez környezetük kialakítása, rendezettsége is hozzátartozik.
Annak érdekében, hogy a települési zöldfelületek elláthassák összetett funkciójukat, mind mennyiségi, mind minőségi szempontból, az alábbiakat kell szem előtt tartani:

A település mikroklimatikus viszonyainak javítása érdekében kiemelt cél a meglévő zöldfelületek rehabilitálása, minőségi megújítása, esetleg még új települési zöldfelületek kialakítása, zöldfelületi hálózatok létrehozása. A zöldfelületi rendszer fejlesztése a település környezeti állapotának javítását, a vonzó települési környezet megteremtését, a zöldfelületek értékőrző hasznosítását, a falusi közterületek környezet, klímatudatos és családbarát megújítását célozza.

Csapadékvíz gazdálkodás:

A csapadékvíz-gazdálkodást a települések területén jelentkező csapadékvíz elvezetés és helyben tartás ésszerű és célszerű arányainak meghatározásaként értelmezhetjük.

A települési csapadékvíz-gazdálkodás a település területére hulló csapadékvizet felhasználható és felhasználandó, megújuló természeti erőforrásnak tekinti.

A csapadékvíz kiaknázása alapvetően két irányban lehetséges:

- hasznosítással, ami háztartási és intézményi ivóvízhasználatok egy részének a csapadékvízzel való helyettesítését, és
- a hasznosulás elősegítésével, amivel a települési vízgyűjtőn a beszivárgás lehetőségét, és ezzel a talaj vízpótlásának és a talajvíz utánpótlásának növelését érjük el.

A nem vízzáró, elsősorban zöld felületek arányának növelése mellett, mindkét gazdálkodási irány a víznek legalább időszakos visszatartását igényli a településen. Amíg a csapadék intenzitása kisebb, az egyenlő a beszivárgásával, az eső teljes mértékben be tud szivárogni a talajba, nem keletkezik felszíni lefolyás.

Ebből az következik, hogy a lehetséges esőintenzitások egy tartománya a település burkolatlan felületei alatti talaj-/talajvíztérben helyben marad. A beszivárgás intenzitásánál nagyobb csapadékokból azonban a burkolatlan felületeken is keletkezik lefolyás.

Az éves csapadék mennyiség nagyobb részét a 20mm/óra intenzitású kisebb csapadékok alkotják, amelyek vizét a település területén tudjuk tartani, például a talajvíz/talajnedvesség pótlására. Ezt az ún. zöld infrastruktúra kiépítésével érhetjük el.

A csapadékvíz megtartás hatékonyságának növelése érdekében javasolt a belterületi ingatlanoknál:

- A növényzettel beültetett terepmélyedést helyezünk el az az ingatlanon, hogy a beszivárgás során megszűrődő víz pótolja a talajnedvességet/talajvizet,
- A tetővizek közvetlenül is beköthetők a terepmélyedésekbe, vagy mesterségesen kialakított és növényzettel beültetett mélyfelületekbe, ahol un. esőkerteket hozhatunk létre, az erdők talajának jó csapadékvíz-elvezető képességének mintájára, amely beszivárogtat és párologtat.

- Esővízgyűjtő tartályt használunk, a tartályban visszatartott vizet használjuk az ingatlanon belül (öntözés, egyéb, nem ivóvíz minőséget igénylő vízhasználatok),
- Az út menti beton folyóka helyettesíthető a növényzettel beültetett terepmélyedések és a füvesített árkok kombinációjával,
- Minden járdához és kocsi beállóhoz alkalmazzunk vízáteresztő szilárd burkolatot.

A településen az árkok nagyobbrészt gyepes kialakításúak, ami kedvez a csapadékvizek beszivárgásának. Ezek megtartása javasolt. A betonos árkokat vissza kellene alakítani gyepes kialakításúra, hogy a csapadékvizet megtarthassuk, beszivárogtathassuk. Törekedni kell az árkok felújításánál vízmegtartó öblök kialakítására, hogy a felszíni vizeket minél inkább helyben megtartsuk, és minél kevésbé vezessük el. A csapadékvíz megtartására a családi házaknál is törekedni kell, ehhez a szemléletformálás fontos eszköz lehet.

1.5. KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI JAVASLAT, KÖZLEKEDÉSI JAVASLAT

Közüzemi hálózatokkal kapcsolatos vizsgálatok, javaslatok, a Megalapozó vizsgálat vonatkozó munkarészével (12-es fejezet) összevonásra kerültek.

Közlekedés

Csánig község a Nyugat-dunántúli régióban, Vas vármegyében helyezkedik el, a sárvári kistérség tagja.
A Répce folyó mellett elhelyezkedő település; a Répce árapasztó csatorna választja el Répcelaktól. A hozzá legközelebb eső város Répcelak, mely 2 km távolságot jelent. Sárvár 26 km-re, míg a megyeszékhely Szombathely 46 km-re található.

A község vasúti megállóval rendelkezik, az autóbusz közlekedés megfelelő.

Közúton a legegyszerűbben a 86-os főútról közelíthető meg, Répcelak központjában lekanyarodva a 8615-ös útra, majd a Répce hídját elhagyva rátérve az abból kiágazó 86 124-es számú mellékútra.

A települést a hazai vasútvonalak közül a Hegyeshalom–Szombathely-vasútvonal érinti, melynek két megállási pontja is van itt: Csánig megállóhely és Dénesfa megállóhely. Előbbi a belterület keleti szélén helyezkedik el, a 86 124-es út közelében, utóbbi pedig az északkeleti határszél közelében, a névadó Dénesfa község központjától közel 2,5 kilométerre, közúti elérését a 8614-es útból kiágazó 86 307-es számú mellékút biztosítja.

Javaslat a 10-14 m szabályozási szélességű tervezett lakóutcák mintakeresztszelvényére:

A 10 méter szabályozási szélességű lakóutca javasolt mintakeresztszelvénye

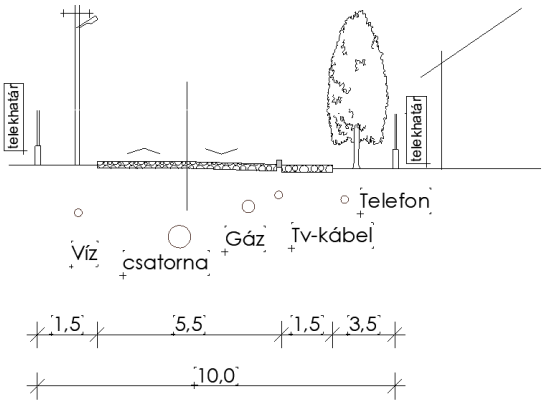

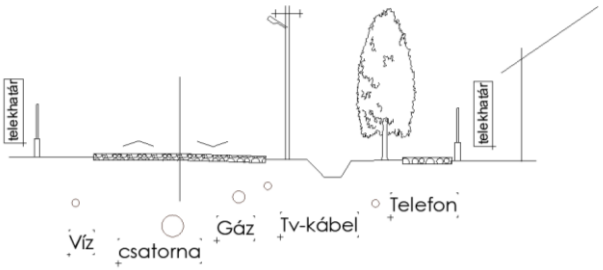

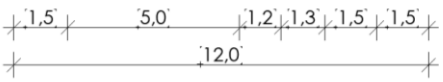

A 14 méter szabályozási szélességű lakóutcák javasolt mintakeresztszelvénye

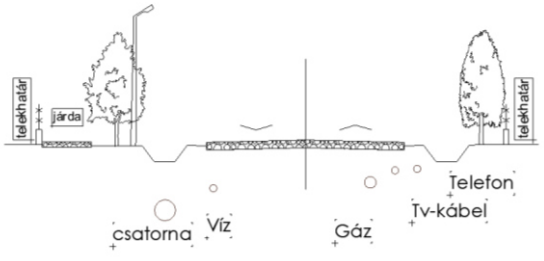

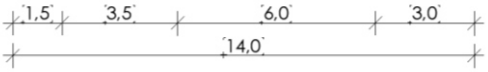

1.6. VÉDELMI ÉS KORLÁTOZÓELEMEK (VESZÉLYEZTETETT, ILLETVE VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐJŰ TERÜLETEK; VÉDŐTERÜLETEK, VÉDŐSÁVOK; A TÁJ, A TERMÉSZETI ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A KÖRNYEZETI ELEMEK VÉDELMÉVEL KAPCSOLATOS KORLÁTOZÁSOK TERÜLETEI)

Talajvédelem, felszíni és felszín alatti vízvédelem

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolását a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet tartalmazza. A jogszabály alapján Csánig az érzékeny települések közé tartozik.

Levegővédelem

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. melléklete alapján Csánig – az ország önálló légszennyezettségi zónába nem tartozó területeihez hasonlóan – a 10. légszennyezettségi zónába tartozik, azaz légszennyezettségi állapota kedvező. A település területén levegőt szennyező, környezetet terhelő ipari jellegű termelés eddig nem volt, megjelenés nem is várható, nem tervezett.

Zaj- és rezgésvédelem

A zaj- és rezgésvédelem tekintetében a határértékekről a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendelkezik.

Hulladékgazdálkodás

Az STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. a nyugat-dunántúli régióban, összesen 261 településen látja el kijelölt közszolgáltatóként a hulladék közszolgáltatási feladatokat, köztük Csánig településen is. A szemét a soproni hulladéklerakóba kerül elszállításra. A hulladékgazdálkodási szempontokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) által megfogalmazott általános szabályok szerint, valamint a hatályos felhatalmazó rendelkezésekben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet és a Ht. 88. § (1) pontja szerintieknek megfelelően kell alkalmazni.

Védőterületek és védősávok

- Térségi ellátást biztosító 400 kV-os elosztó vezeték védőterülete tengelytől mért 28 m
- 20 kV-os elektromos légvezeték védőterülete külterületen tengelytől mért 5 m belterületen tengelytől mért 2,5 m
- Állami kezelésű vízfelületek 6 méteres parti sávja
- Egyéb árkok, csatornák (3 m) parti sávja
- Elsőrendű árvízvédelmi védvonal 110 méteres fakadóvíz veszélyes védősávja.

Örökségvédelem:

- műemlék és műemléki környezet
- régészeti lelőhelyek
- helyi védett érték

Természetvédelem

A természetvédelemmel érintett területek (Ökológiai hálózat magterületének övezete, Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, Ökológiai hálózat pufferterületének övezete) esetében az elsődleges cél a természetes élőhelyek megőrzése, bármely építési tevékenység az illetékes hatóság beleegyezésével végezhető.

1.7. A MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT TERÜLETEK BEMUTATÁSA (419/2021. (VII. 15.) KORM. RENDELET 2. SZÁMÚ MELLÉKLET 1.2/G. SZERINT)

A település nem rendelkezik hatályos településrendezési tervvel így a változással érintett területek tekintetében az OTrT övezeti kategóriáit és a jelenlegi területfelhasználásokat vettük alapul, és aszerint soroltuk be a beépítésre szánt és nem szánt területeket. Új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre.

Tervezett változások bemutatása:

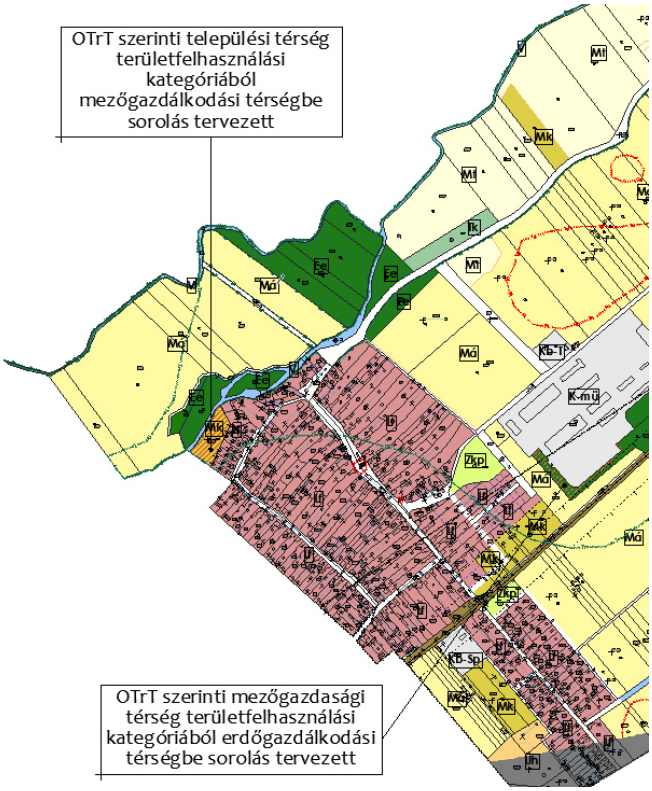

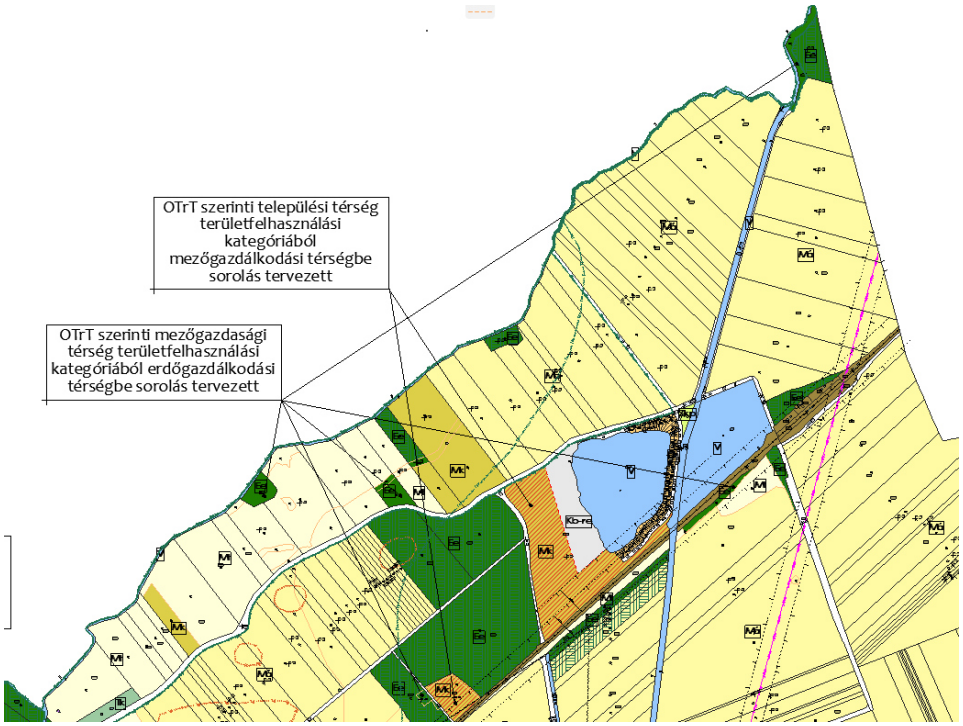

A település területének, telkeinek felhasználása egyéb tekintetben nem változik.

A mezőgazdasági területek tekintetében azok területét, övezeti besorolását differenciáltuk.

1.8. A TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEKKEL VALÓ ÖSSZHANG IGAZOLÁSA

Kivonat az Országos Területrendezési Tervből

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények közül a település területét az alábbi elemek érintik:

- egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 12. § (3) bek. kimondja, hogy:

***Új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő kiterjedésű, legalább 50%-ában az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel kapcsolatban lévő zöldterületet**, – gazdasági vagy különleges terület kijelölése esetén zöldterületet vagy védelmi célú erdőterületet – **kell kijelölni**. Ha a zöldterület vagy védelmi célú erdőterület kijelölése az új beépítésre szánt terület rendeltetése miatt az adott területen nem valósítható meg, akkor a zöldterületet vagy a védelmi célú erdőterületet a település arra alkalmas más területén kell kijelölni.*

Újonnan beépítésre szánt területek Csánig területén nem tervezett

A Vármegye Szerkezetei Terve Csánig területét **települési térségbe**, **erdőgazdálkodási térségbe**, **mezőgazdasági térségbe**, valamint **vízgazdálkodási térségbe** sorolja.

Sajátos területfelhasználású térség Csánig területén nem található!

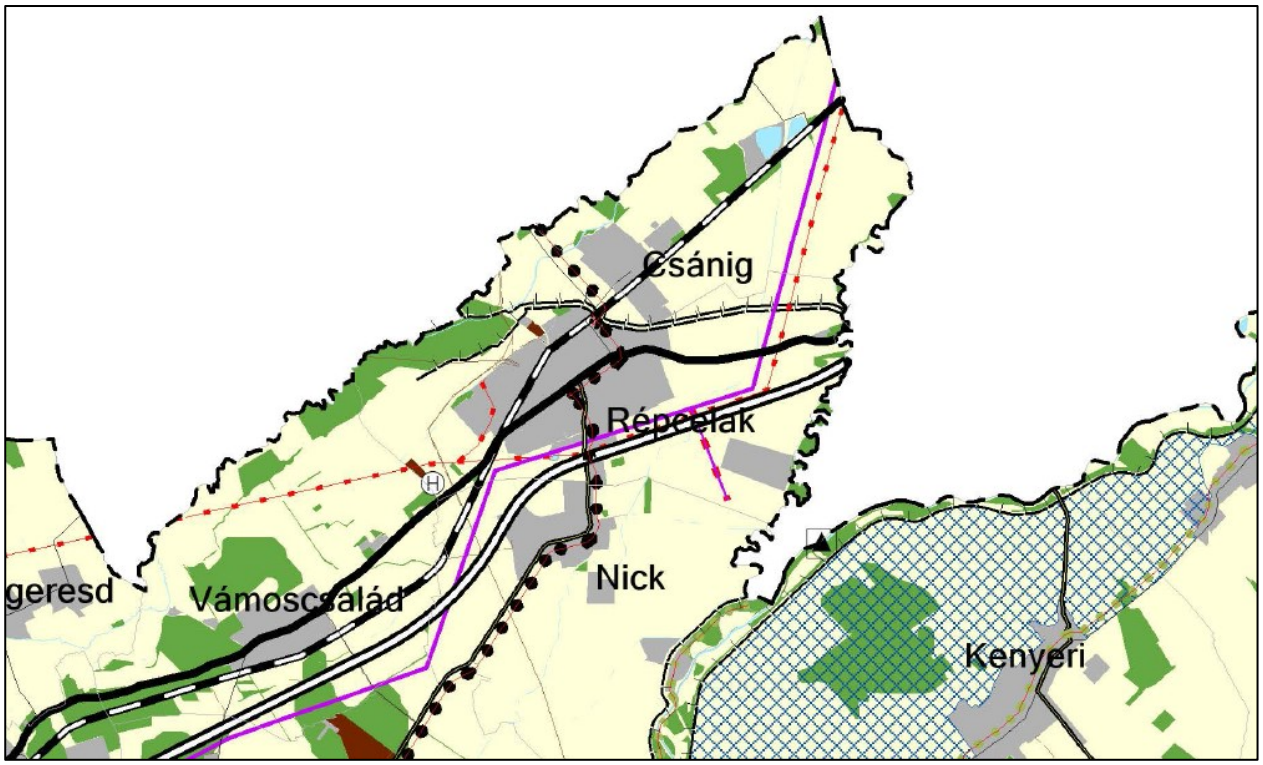

Kivonat Vas Vármegye Területrendezési Tervéből

Ezen térségi elemeket a településterv tartalmazza.

*A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével **

*a) * az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdőövezetként differenciáltan lehatárolni;*

*b) * a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;*

*c) * a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;*

*d) * a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;*

*e) * a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően különleges – ideértve a beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai, nemzetbiztonsági célú területet –, közúti közlekedési, egyéb közlekedési, védelmi célú erdőterület, rekreációs célú erdőterület, egyéb erdőterület, kertes mezőgazdasági terület, általános mezőgazdasági terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület, kereskedelmi*

szolgáltató gazdasági, ipari gazdasági, egyéb ipari gazdasági, általános gazdasági, intézményi vegyes területbe kell sorolni.

(OTrT)

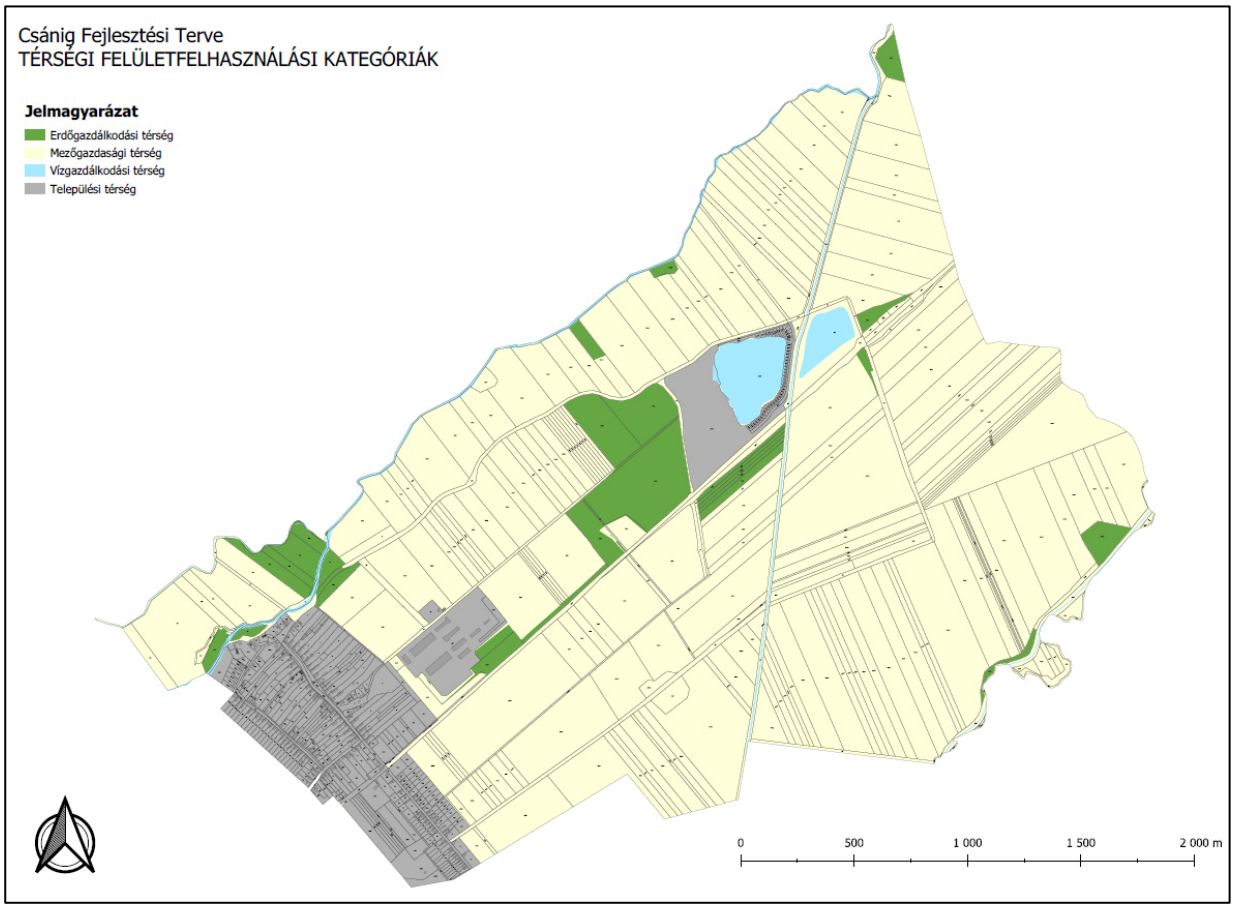

A 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv.) Erdők övezetére vonatkozó előírásai:

Trtv. 29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

Trtv 30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

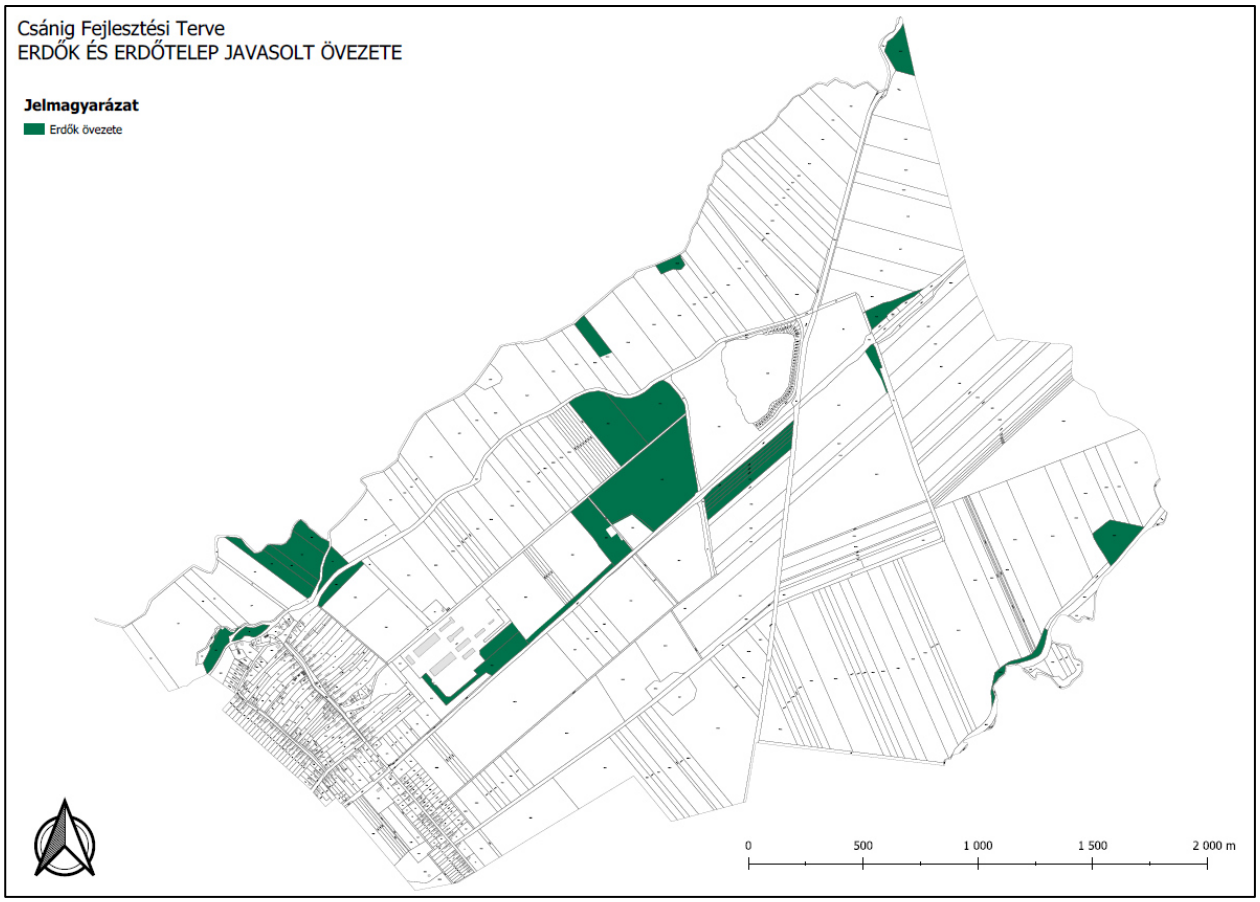

Csánig településterve az erdők övezetével érintett területek nagyrészét erdő övezetbe - védelmi célú erdő (Ev) és egyéb erdő (Ee) – sorolja.

A településterv 53,03 hektár területet sorol erdőterületbe, vagyis megfelel a *Trtv. 29. §-nak*

Az erdészeti hatóság Csánig település területén 51,68 hektár erdőterületet tart nyilvántartásban. Ezt az adatot tekinti a MaTrT 100%-nak.

2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni

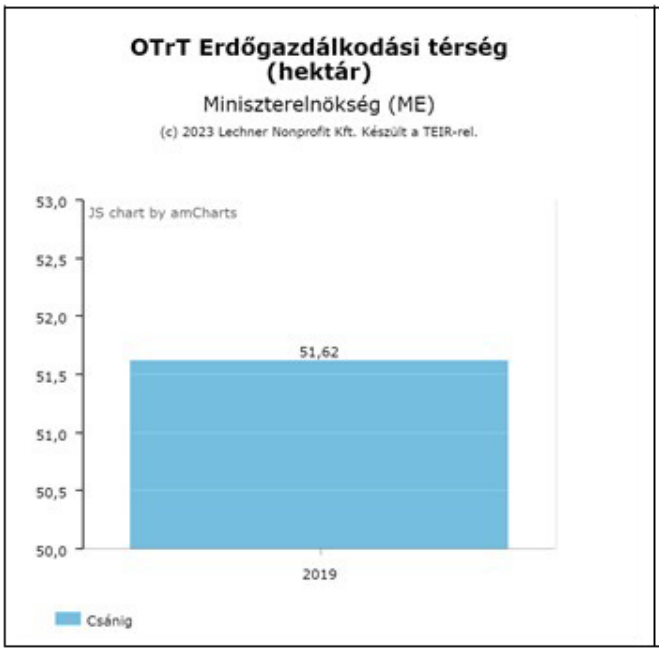

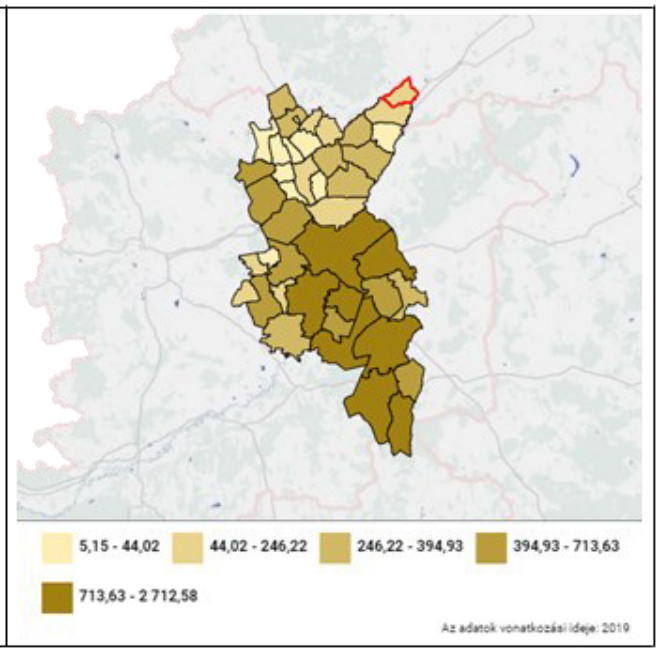

2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;

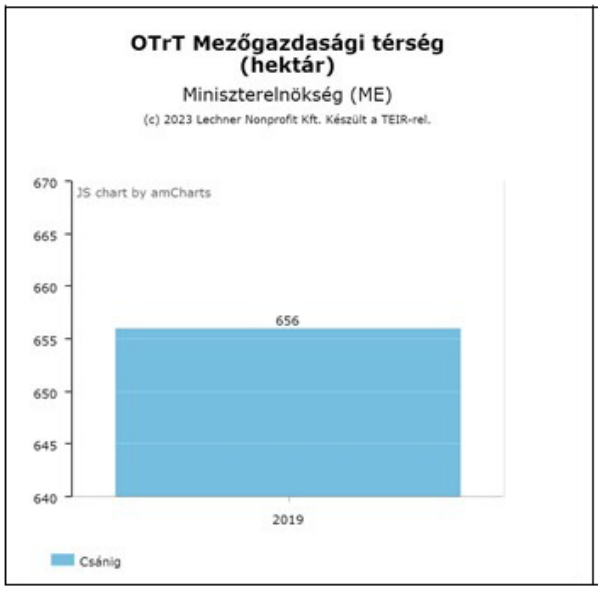

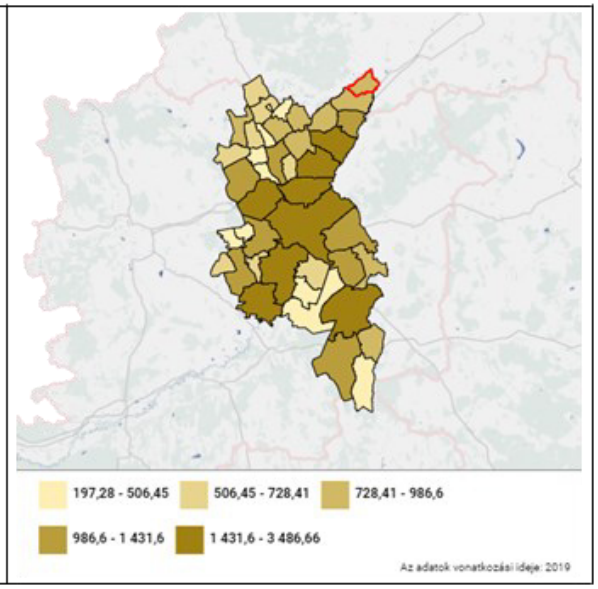

Vas Megye Területrendezési Terve Csánig területén 656 hektár területet sorol mezőgazdasági térségbe.

A tervezett településterv 625,7 hektár területet sorol mezőgazdasági övezetbe Csánig területén, ami 95,3%. **Az előírt követelmény teljesül.**

2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

d) * *a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető*

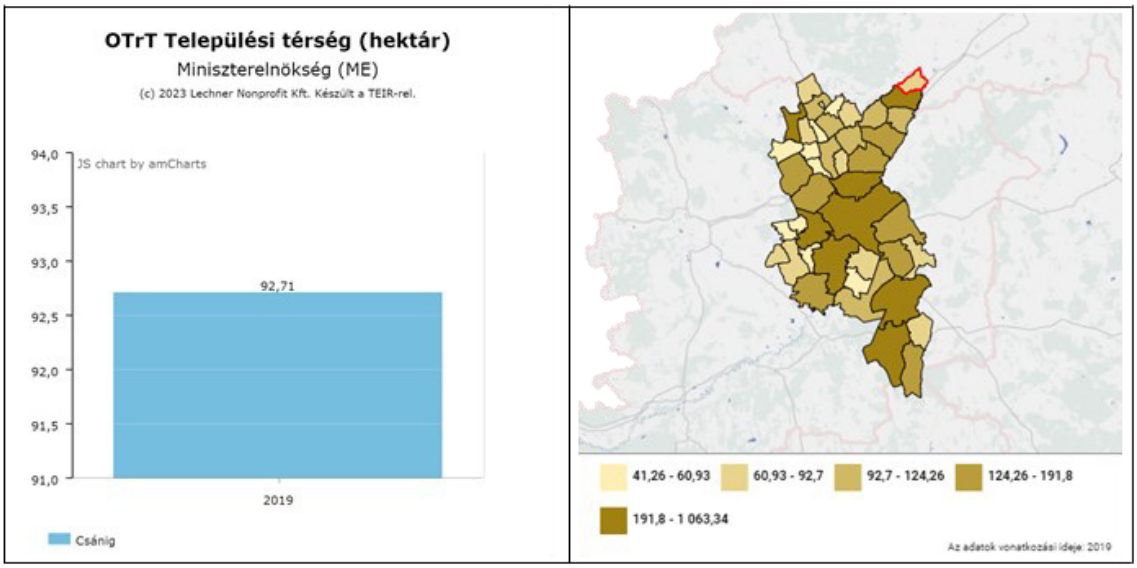

Vas Megye Területrendezési Terve Csánig területén 92,71 hektár területet sorol települési térségbe.

A tervezett településterv 80,2 hektár területet sorol települési térség övezetbe Csánig területén, ami 86,5%.

2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

c) * a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani

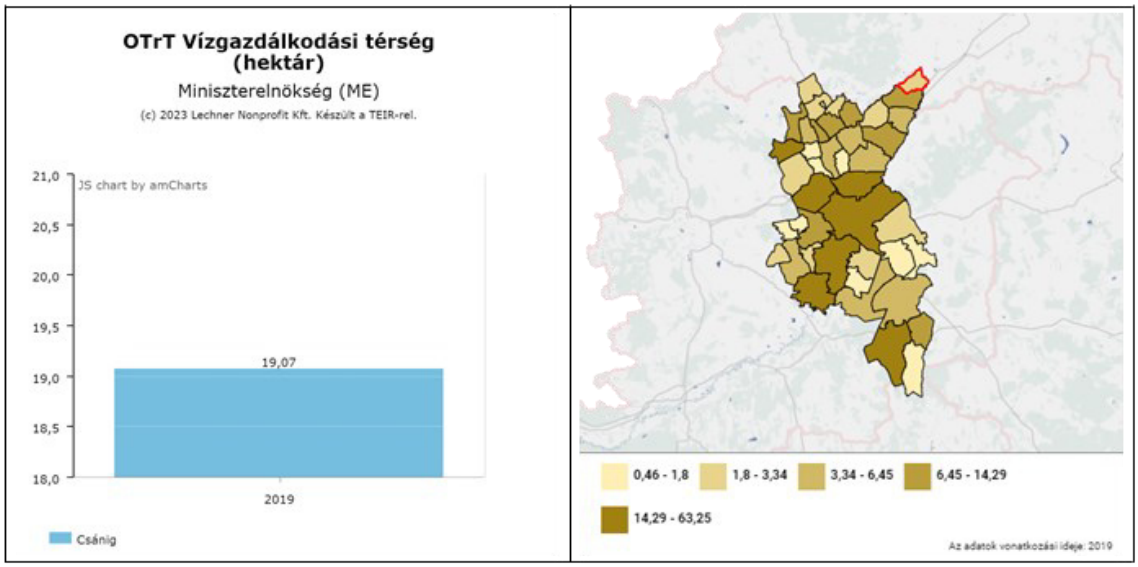

Vas Megye Területrendezési Terve Csánig területén 19,07 hektár területet sorol vízgazdálkodási térségbe.

A tervezett településterv 36,16 hektár területet sorol vízgazdálkodási övezetbe Csánig területén.

Sajátos területfelhasználású térség Csánig területén nem található!

Vas Megye Területrendezési Terve **által meghatározott övezetek** közül a település területét az alábbiak érintik:

- **A Trtv. és MvM rendelet által meghatározott megyei övezetek közül egyik sem érinti Csánigot**
- **Trtv. 24. §-a alapján egyedileg meghatározott megyei övezetek közül egyik sem érinti Csánigot**

1.9. A BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK

	A	B	C	D	E
1	**KÓD**	**TERÜLET BESOROLÁSA**	**TERÜLET NAGYSÁGA (ha)**	**ÉRTÉKMUTATÓ**	**BIOLÓGIAI AKTIVITÁS ÉRTÉK**
2	Ev, Ee:	Erdőterület	53,03	9	477,27
3	Lf:	Falusias lakóterület	50,08	2,4	120,19
4	Üh:	Hétvégiházas üdülőterület	6,44	3	19,32
5	Má:	Általános mezőgazdasági terület	563,88	3,7	2086,36
6	Mt:	Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület	41,76	5	208,80
7	Mk:	Kertes mezőgazdasági terület	18,45	5	92,25
8	Tk:	Természetközeli terület	1,15	8	9,20
9	V:	Vízgazdálkodási terület	33,86	7	237,02
10	Z:	Zöldterület (3 ha alatt)	1,87	6	11,22
11	KÖu, KÖu-K, Közm, KÖe :	Mellékutak, helyi gyűjtőutak, vasút, közműterület	33,43	0,6	20,06
12	Kb-T:	Temető területe 80% zöldfelülettel	0,61	6	3,66
13	Kb-Re	Rekreációs terület	3,42	3,2	10,94

		Egyéb, helyi sajátosságot hordozó terület 65% zöldfelülettel			
14	Kb-sp:	Sportolási célú terület Egyéb, helyi sajátosságot hordozó terület 65% zöldfelülettel	0,96	3,2	3,07
15	K-mü:	Mezőgazdasági üzemi terület	10,96	0,7	7,67
16				**ÖSSZESEN:**	**3307,0**
17	**BIOLÓGIAI AKTIVITÁS ÉRTÉK ÖSSZESEN:**				**0**

1.10. MELLÉKLET (A TELEPÜLÉSTERV KÉSZÍTÉS VAGY MÓDOSÍTÁS TÉNYÉT, ÚJ BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET KIJELÖLÉSE ESETÉN AZ ÉTV.-BEN FOGLALT KÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉST, AMENNYIBEN INDOKOLT, A KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETTÉ NYILVÁNÍTÁST ÉS A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT TARTALMÁT MEGHATÁROZÓ FELJEGYZÉS ELFOGADÁSÁT EGYÜTTESEN TARTALMAZÓ DÖNTÉS KT. HATÁROZAT)

Önkormányzat
Csánig

Jegyzőkönyvi kivonat

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2023. október 30-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

55/2023. (X.30.) számú határozat:

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

- megindítja Csánig Község közigazgatási területére vonatkozó fejlesztési és rendezési terv (együttesen Településterv) készítését,
- elfogadja a főépítész feljegyzésében meghatározott megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat tartalmára vonatkozó előírásokat,
- megállapítja, hogy az új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre
- nem nyilvánít kiemelt fejlesztési területté új beruházási területet

Felelős: Joó Ferenc polgármester
Határidő: azonnal

Répcelak, 2023. november 2.

dr. Kiss Julianna
jegyző

RÉPCELAK KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

FŐÉPÍTÉSZI FELJEGYZÉS
A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK TARTALMÁRÓL ÉS ELKÉSZÍTÉSÉNEK SZÜKSÉGESSÉGÉRŐL

a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021.(VN.15.) Korm. rendelet (továbbiakban új R.) 7. § (7) bekezdés alapján

Csánig község teljes területére készítendő teljes település tervéhez

Tisztelt Képviselő Testület!

Az új R. 7.§. (7) bekezdés a.) pontja alapján a Csánig község teljes területére készítendő teljes településrendezési terv az új R 1, 2 melléklete alapján az alábbiakban határozom meg:

A megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeit az új R. 1 mellékletének előírásai szerint teljeskörűen szükséges elvégezni.

Az alátámasztó javalat tartalmi követelményeit az új R. 2 mellékletének előírásai szerint teljeskörűen szükséges elvégezni.

A vizsgálati és javaslati munkarészek összevonhatók, átcsoportosíthatók.

A feljegyzésben szereplő tartalom a tervezés során a tervező által a feljegyzés módosítása nélkül kiegészíthető.

Sopron, 2023. szeptember 22.

Tokodi Zoltán
okleveles építészmérnök
Csánig község megbízott főépítésze

2 KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

CSÁNIG KÖZSÉG
TELEPÜLÉSTERVÉHEZ

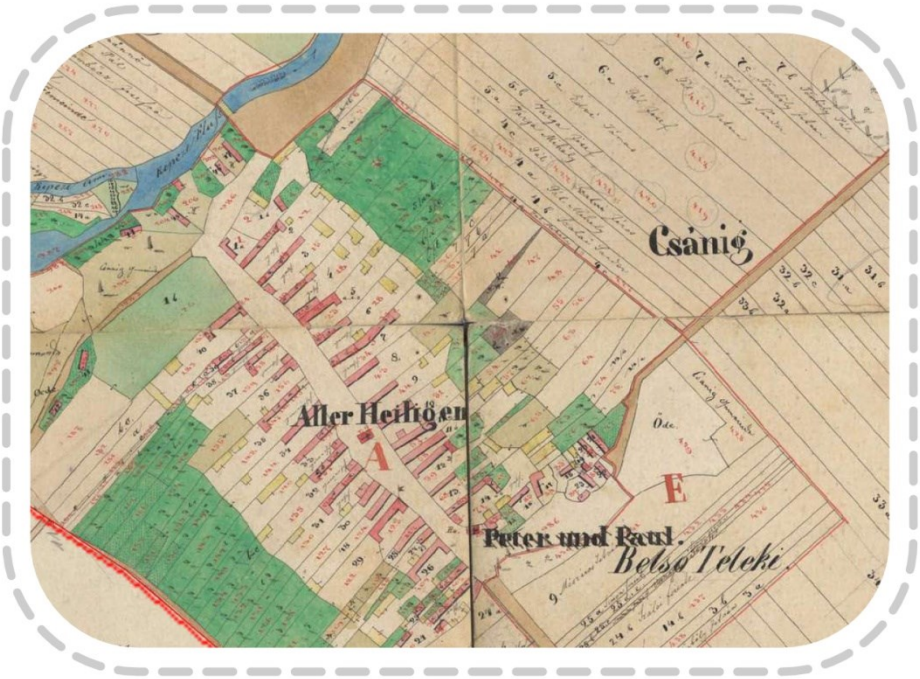

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet és a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (vii.15.) Korm. rendelet alapján

A környezeti vizsgálat és értékelés dokumentumát összeállította:

Szűcs Gábor
okl. táj- és kertépítész mérnök
TK/1 19 0458 Településrendezési, zöldfelületi és tájrendezési vezető tervező
SZTjV-031 Tájvédelmi szakértő

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS TARTALMA

2.1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása.....2

2.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése. 10

2.3. A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése. 10

2.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása: 17

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot 17

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése: 23

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása 23

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása. 24

c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárásra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások - a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel. 25

2.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések 25

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek 25

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel. 26

2.6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása. 26

2.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra..... 26

2.8. A 2.1-2.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló. 26

2.1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.

A települési környezetértékelés folyamatának ismertetése:

Csánig Község Önkormányzata döntést hozott településtervének elkészítéséről. A munka elvégzésével a Tér-Háló Kft-t bízta meg.

A település jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településrendezési tervvel.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban KVr.) 1.§ (2) bekezdése alapján:

„A település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítése esetén a környezeti vizsgálat lefolytatása mindig kötelező.”

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet (továbbiakba TTr.) 2. mellékletének 2. bekezdése szerint:

„Ha a KVr. szerint szükséges környezeti értékelés, az alátámasztó javaslat részeként települési környezeti értékelés készül”

A települési környezeti értékelés tartalmi követelményeit a TTr. 2. melléklete határozza meg.

A TTr. környezeti vizsgálatra vonatkozó előírásai:
A települési környezeti értékelés tartalma nem csoportosítható át, nem vonható össze és nem hagyható el. A települési környezeti értékelést a teljes tervezési területre kell elkészíteni.

A környezeti értékeléshez szükséges adatok beszerzése a településterv elkészítéséhez kapcsolódó adatok begyűjtésével párhuzamosan történt.

A környezeti vizsgálat és értékelés a településterv alátámasztó javaslat munkarészeként készül. A dokumentáció fő célja a településtervben szereplő beavatkozások közvetlen és közvetett hatásainak vizsgálata.

A terv tartalmának, fő céljainak ismertetése:

A település nem rendelkezik hatályos településrendezési tervvel így a módosítással érintett területek tekintetében az OTrT övezeti kategóriáit vették alapul, és aszerint sorolták be a beépítésre szánt és nem szánt területeket. Új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre.

Tervezett változások bemutatása:

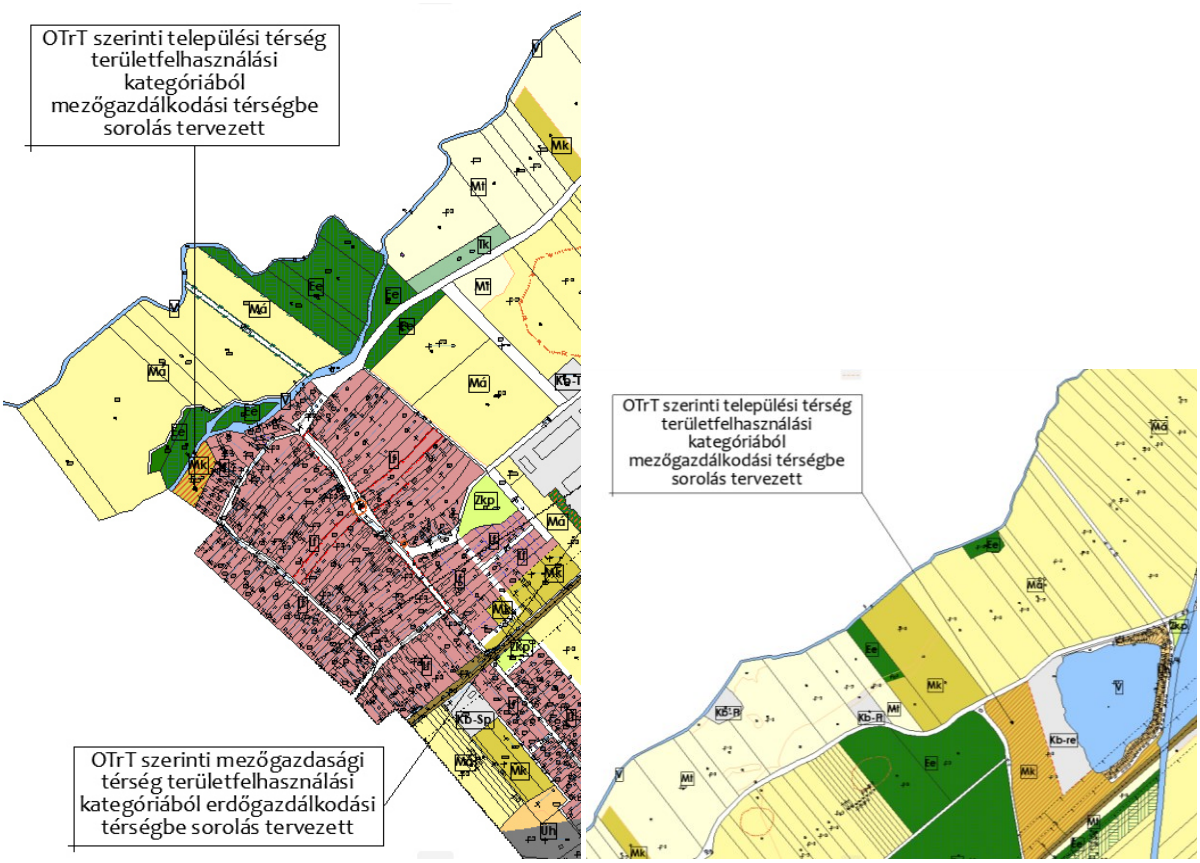

A település területének, telkeinek felhasználása egyéb tekintetben nem változik.

<u>A terv fő céljainak más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása:</u>

A településrendezési eszközök készítésénél fontos szempont, hogy a magasabb rendű tervekkel, programokkal, a vonatkozó jogszabályi előírásokkal, valamint az érintett államigazgatási szervek jogszabályon alapuló véleményével összhangban legyen.

1/ 2014. (I. 3.) OGY határozat a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, valamint meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2021-27-es európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2021-27-re szóló szakpolitikai célkitűzéseihez illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg az ország egésze, valamint térségei illetve városai számára.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki.

a. értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,

b. népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,

c. természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,

d. térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így az ITS-ek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú–fókuszált– fejlesztési feladatok épülhetnek.

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

a. versenyképes, innovatív gazdaság,

b. gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,

c. életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,

d. kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,

e. értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,

f. jó állam, szolgáltató állam és biztonság,

g. stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme,

A területi specifikus célok, amelyek Csánig tervezését is érintik:

- ✓ a vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
- ✓ a területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
- ✓ összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

Csánig és térsége a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint a „aprófalvas térségek” része. A speciális térségekre a dokumentumban megfogalmazott fejlesztési irányok figyelembevételre kerültek a Csánigi ITS célrendszere és beavatkozási területei tervezése során.

Vas Megye Területfejlesztési Koncepciója (2021.)

A megye fejlesztésének átfogó céljai:

- Stabil, válságálló, versenyképes gazdaság
- Élhető települések és javuló környezeti állapot
- Gyarapodó tudástőke

A megy fejlesztésének stratégiai céljai:

- Szombathely és vonzáskörzetének dinamizálása és a város élhetőségének fokozása

(Szombathely és vonzáskörzete, mint Nyugat-Dunántúl dinamikusan fejlődő térségközpontjának, jármű- és elektronikai ipari termelő- és fejlesztőüzemekre alapozott gazdasági- és népességbővülés által támasztott követelmények

kielégítése a munkaerőhiány enyhítése érdekében, a lakhatási- és közlekedési infrastruktúra, valamint a közszolgáltatások fejlesztésével.)

- A térségi (al)központok dinamizálása és elérhetőségük javítása
  (Vas megye vidéki térségeinek, periférikus helyzetű településeinek bekapcsolása a térségközpontokban, kiemelten Szombathely térségében összpontosuló gazdasági vérkeringésbe.)
- A turizmus feltételrendszerének erősítése az aktív-turisztikai attrakciók fejlesztésével

  (A turizmus, mint gazdasági erőforrás feltételrendszerének erősítése elsősorban az aktívturisztikai attrakciók minőségének fejlesztésével, a gyógyfürdőkre és természeti vonzerőkre, valamint a műemléki környezetre fókuszálva.)

- A környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása

  (A környezettudatosság növelése, a környezetvédelmi alapinfrastruktúrák javítása a fenntarthatósági és klímavédelmi célok, valamint a gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében, a szennyvízkezelési hiányosságok megszüntetésével és a fenntartható környezetgazdálkodás ösztönzésével.)

- Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése

  (Nemzetközi közlekedési hálózatokba történő integráltság elmélyítése, kiemelten a TEN-T hálózatok, Bécs-Balaton összeköttetés fejlesztésével.)

- Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése

  (Közszolgáltatások klímabarát fejlesztése Vas megye várostérségeiben, kiemelten a demográfiai problémák és a munkaerőhiány enyhítése szempontjából hangsúlyos közfunkciók erősítésével, elsősorban bölcsődék, közoktatási intézmények, valamint az idősellátás rendszereinek energiapolitikai szempontokat integráló fejlesztésével.)

- A belső periférikus térségek leszakadásának megelőzése

  (Vas megye belső periférikus térségei leszakadásának megelőzése komplex vidékfejlesztési beavatkozások útján, figyelembe véve a népesség megtartásának lehetőségeit, valamint a környezeti erőforrások fenntartható hasznosításának, a fenntartható gazdálkodási rendszerek szempontjait.)

A településrendezési követelményekkel való összhang vizsgálata:

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények közül a település területét az alábbi elemek érintik:

- egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)

A Vármegye Szerkezetei Terve Csánig területét települési térségbe, erdőgazdálkodási térségbe, mezőgazdasági térségbe, valamint vízgazdálkodási térségbe sorolja.

Ezen térségi elemeket a településterv tartalmazza.

A Vas Megye Területrendezési Terve 2020. évi módosításában alkalmazott térségi övezetek

Országos övezetek

Az országos övezetekre vonatkozó előírásokat a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény és a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet állapította meg.

Az országos övezetek az alábbiak:

1. ökológiai hálózat magterületének övezete
2. ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
3. ökológiai hálózat pufferterületének övezete
4. kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
5. jó termőhelyi adottságú szántók övezete
6. erdők övezete
7. erdőtelepítésre javasolt terület övezete
8. tájképvédelmi terület övezete
9. világörökségi és világörökségi várományos terület övezete
10. vízminőség-védelmi terület övezete
11. nagyvízi meder övezete
12. honvédelmi és katonai célú területek övezete

A megyei övezetek

A megyei övezetekre vonatkozó előírásokat a területrendezésért felelős miniszter 9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelete állapította meg.

A megyei övezetek az alábbiak:
13. ásványi nyersanyagvagyon-terület övezete
14. földtani veszélyforrás területének övezete

Egyedileg meghatározott megyei övezetek

Vas megye egyedileg meghatározott megyei övezetei az alábbiak:

1. Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete
2. Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete
3. Turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete
4. Víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete

Az alábbi országos – megyei – és egyedileg meghatározott övezetek érintik Csánigot:

országos övezetek (Trtv. és MvM rendelet által meghatározott)											
Ökológiai hálózat			Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	Erdők övezete	Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete	Tájképvédelmi terület övezete	Világörökség és világörökség-várományos területek övezete	Vízminőség-védelmi terület övezete	Nagyvízi meder övezete	Honvédelmi és katonai célú terület övezete
Magterületének övezete	Pufferterületének övezete	Ökológiai folyosójának övezete									
×	×	×	×	×	×	**Nem érinti**	×	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**

megyei övezetek (Trtv. és MvM rendelet által meghatározott)	
Ásványi nyersanyag-vagyon övezete	**Földtani veszélyforrás terület övezete**
Nem érinti	**Nem érinti**

egyedileg meghatározott megyei övezetek (Trtv. 24. §-a alapján meghatározható)			
innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete	logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete
Nem érinti	**Nem érinti**	**Nem érinti**	**Nem érinti**

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

24. §. Az épített környezet védelme kiterjed a településekre, az egyedi építményekre és műszaki létesítményekre.

- *A felülvizsgálat készítése során a terület helyi művi értékei beazonosításra kerültek.*

25.§ (1) A települések területén a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján a rendezési tervben övezeteket kell meghatározni.

- *A felülvizsgálat az áttekinthetőségre törekedett, melynek során az építési övezeteket a tényleges, valós fejlesztési igények szerint sorolta be.*

25. § (2) Az egyes övezetekben folytatható tevékenységek a külön jogszabályban a környezetterhelés jellege alapján meghatározott védőtávolság, védőterület megléte és a

védelmi előírás megtartása esetén engedélyezhetők.

- *A település területén – adatszolgáltatás alapján – jelöltek védőterületeket, védősávokat.*

25. § (3) A kijelölt védőterületen vagy védőtávolságon belül az adott övezet rendeltetésével össze nem férő tevékenység — külön védelmi intézkedés nélkül — nem folytatható.

- *A korlátozott tevékenységek a tervben felsorolásra kerültek.*

26. § A település területén zöldterületeket, védőerdőket külön jogszabály szerint kell kialakítani és fenntartani.

27.§ A természetes és épített környezet összehangolt védelme érdekében a területfejlesztési koncepciókban, a területrendezési és településszerkezeti tervek elkészítése során a bennük foglalt elképzelések várható környezeti hatásait is fel kell tárni és értékelni, – e törvény 43–44. §-aira is figyelemmel – továbbá a szükséges környezetvédelmi intézkedéseket környezetvédelmi fejezetben vagy önálló környezetvédelmi tervben, illetve programban kell rögzíteni. Ezek tartalmi követelményeit e törvény, valamint külön jogszabályok állapítják meg.

- *A településrendezési tervről, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) kormányrendelet alapján készült el jelen Környezeti vizsgálat.*

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

7.§ (2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni:

a) a népesség demográfiai változását, lakásszükségletét,
b) a népesség fizikai, szellemi és lelki igényeit, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényeire, az oktatás, a kultúra, a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a civil szervezetek, az egyházi jogi személyek működési feltételeinek lehetőségeire,
c) a helyi népesség identitásának erősítését, kulturális örökségük sokféleségének és gazdagságának megőrzését,
d) a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, gazdaság, a mező- és erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását,
e) a helyi társadalmi-gazdasági és infrastrukturális egyenlőtlenségek csökkentését, az integráció elmélyítését,
f) a közlekedési kényszer csökkentését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását,
g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,

h) a megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltáruló kilátás védelmét, annak mértékéig, hogy az az érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza
i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait,
j) a tájhasználat, a tájszerkezet és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére,
k) a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást,
l) az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítését és védelmét,
m) a honvédelem, a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekeit,
n) az ásványvagyon-gazdálkodás érdekeit,
o) az infrastrukturális erőforrások optimális kihasználását,
p) a zöldfelület-, környezet- és természetkímélő fejlesztések támogatását,

A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézség

A tervezési folyamat egyes szakaszai értelmezhetők úgy is, mint tervváltozatok, azonban ezek a tervezési fázisok jellemzően a rendelkezésre álló információk generálta tervmódosításokból fakadnak.
Változatok elemzésére azonban mégis sor került. A felülvizsgálat során szükségessé váló módosításoknál minden esetben felmerült több lehetőség, amelyek közül az előnyök és hátrányok mérlegelését követően döntöttünk a végső megoldás mellett.

Az alábbi esetekben mérlegeltek a tervezők, és választottak több lehetőség közül:

- Kertes mezőgazdasági és erdőgazdasági területek

A 223/8, 024/3, 010/9, 010/12, 032/2, 037/7 hrsz-ú területeken az OTrT települési térség és mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriák figyelembe vétele, avagy a kialakult állapotoknak és a valós igényeknek megfelelő övezeti besorolás kijelölése.

A racionális szempontok mellett történt a rendezés. Kertes mezőgazdasági terület kijelölése két vízpart-közeli helyszínen történt (hrsz. 223/8, 024/3), ahol ökológiai, gazdasági és tájképi szempontból is előnyös lehet a módosítás.

Az újonnan kijelölt erdők túlnyomó része a valóságnak megfelelő területhasználat (hrsz: 010/9, 010/12, 032/2). A 037/7 hrsz-ú területen tervezett erdő a meglévő mezőgazdasági üzem tájbaillesztését segítheti.

A tervezés során bizonytalanságot idézhet elő, hogy a tervi elemek nem konkrét objektumok tervei, hanem csak az objektumoknak helyet adó területre vonatkozó keretszabályozás. A településrendezési tervek esetén mindig fennáll, hogy az adott keretekkel, lehetőségekkel nem élnek, ekkor a környezetet nem érik új hatások, vagy a keretek legszélső határával élnek az ingatlantulajdonosok és a várható legnagyobb környezeti hatások következnek be. Ezt az ellentmondást feloldani nincs eszközünk. A káros környezeti hatások minimumra

csökkentése érdekében, jelen dokumentáció készítésénél arra törekedtünk, hogy a lehető legnagyobb környezeti hatásokat figyelembe véve a Kormányrendelet alapelveinek megfelelően végezzük el az értékelést.

2.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése.

1 számú módosítás:
OTrT szerinti települési térség területfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás tervezett (hrsz. 223/8, 024/3)

A 223/8 hrsz-ú terület (**1/1. sz. módosítás**) jelenleg is mezőgazdasági termelés helyszíne (szántó). É-ról a Répce határolja, amely Natura 2000 terület, valamint az ökológiai hálózat magterületének része. DK-ről beépített falusias lakóterület határolja. A konkrét tervezési terület része a tájképvédelmi övezetnek.

A 024/3 hrsz-ú terület (**1/2. sz. módosítás**) szintén szántóföldi termesztés helyszíne. K-i határában üdülőterület, amellett pedig bányató található. Ny-i szomszédjában nagyobb kiterjedésű erdő található. Védett természeti terület nem érinti a helyszínt, viszont É-i oldalán Natura 2000 és ökológiai hálózat magterületének területeivel határos.

2. számú módosítás:
OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett. (hrsz.: 010/9, 010/12, 032/2, 037/7)

A 010/9 és 010/12 hrsz-ú területeken (**2/1. sz. módosítás**) jelenleg is fás társulás/erdőborítás található. Mindkét helyszín része a Natura 2000 területeknek, az ökológiai hálózat magterületének, valamint a tájképvédelmi övezetnek.

A 032/2 hrsz-ú terület (**2/2. sz. módosítás**) egy felhagyott bányaterület. D-ről vasútvonal határolja, a további három oldalról pedig egy nagyobb, összefüggő erdőfolt. Védett természeti terület nem érinti a helyszínt.

A 037/7 hrsz-ú terület (**2/3. sz. módosítás**) egy kis része már beerdősült. A terv szerint a meglévő mezőgazdasági üzem D-i részeit határolja majd ez a ~15-25m széles erdősáv. A falusias lakóterület és a vasútvonal közelsége miatt is fontos határoló elem lesz a jövőben. Mivel meglévő erdőhöz csatlakozik, ökológiai értéke is felértékelődik. A helyszín tájképvédelmi övezet része.

2.3. A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése.

Csánig község Vas vármegyében található, 'Magyarország kistájainak katasztere' szerint a Kapuvári-sík kistáj része.

Domborzat, földtani-és talajtani adottságok

A kistáj magasártéri helyzetű medencesíkság. A felszín tszf-i magassága É-on 115-118 m, D-en 130-135 m között van, tehát D-ről É-ra lejt. Legmagasabb pontja: 141 m (Répcelak mellett). A relatív relief értéke csak a terület néhány százalékában haladja meg a 2 m/km^2-t. A felszín tagoltságát csak a sűrű (0,5 km/km^2) csatornahálózat képviseli. A domborzat a területhasznosítást nem befolyásolja.

A terület a Rába É-nak lejtő, megsüllyedt, jelenkori folyóvízi üledékkel, főleg iszappal borított hordalékkúplejtője. Alattuk mintegy 10-50 m vastag, jó víztározó homokos-kavicsos pleisztocén üledékréteg fekszik, de a mélyebb pannóniai üledékek között is vannak víztározók. Mélyszerkezetének sajátos képződménye a Mihályi-hát, ahol egy kismértékben átalakult, vastag paleozoos rétegsor található. Pásztori térségében a késő-miocénben folyamatosan trachitvulkán működött. A kistáj geotermikus értékei az országos átlagot valamivel meghaladják.

A kistájban túlnyomó részben a réti, a réti öntés és a nyers öntés talajok előfordulása a jellemző. Hozamuk elsősorban kötöttségük függvénye, általában jó termékenységűek. A réti öntések mechanikai összetétele agyagos vályog. Vízgazdálkodásukra a gyenge vízvezető és a nagy vízraktározó képesség jellemző. Túlnyomórészt szántóterületek. A Rába-ártér nyers öntés talajai vályog mechenikai összetételűek és kedvező vízgazdálkodásúak. A táj peremi részein kavicsra települt iszapon, iszapos homokon agyagbemosódásos barna erdőtalajok találhatók. Termőképességük az összecementálódott, felszín közeli kavicsréteg miatt igen gyenge. Vízgazdálkodásuk is szélsőségesen kedvezőtlen. Kémhatásuk erősen savanyú. Erdő és legelő hasznosításuk lehetséges.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény (a továbbiakban Kvt.) 14. § (1) bekezdése kimondja, hogy „a föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira” . Általános érvényű elv, hogy a föld védelme szempontjából meghatározó a termőföldek mennyiségi és minőség védelme.

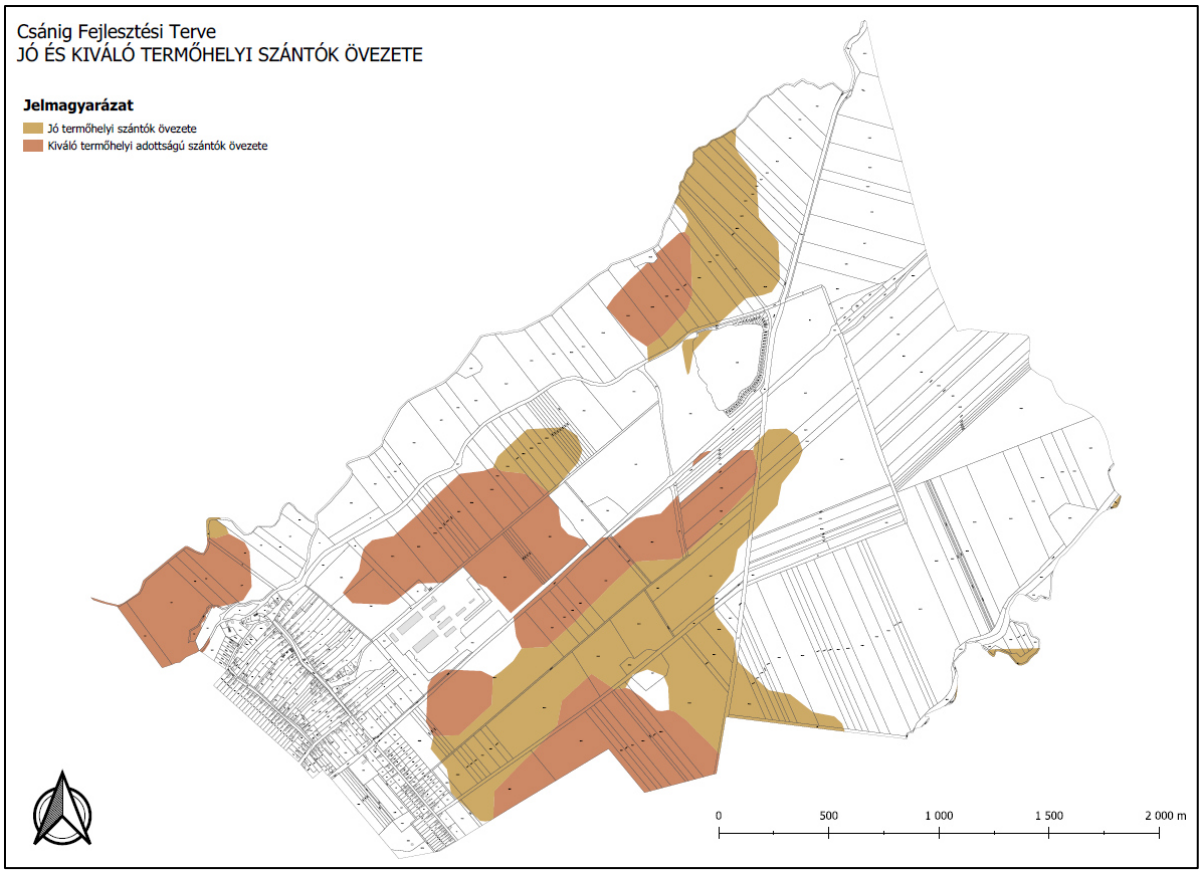

Éghajlat:

Mérsékelten meleg, mérsékelten száraz éghajlatú kistáj. A napsütéses órák évi összege mintegy 1900. Nyáron 730-760, télen 180 óra napfényösszeg várható. Az évi középhőmérséklet 10,0°C körül, a vegetációs időszaké 16,6-16,8°C között van. A 188 napon át tartó, 10 °C középhőmérsékletet meghaladó időszak ápr. 12-13-tól okt. 19-ig tart. A fagymentes időszak hossza átlagosan 194 nap körüli (ápr. 11.-okt. 24.). A nyári napi legmagasabb hőmérsékletek sokévi átlaga 33,0°C körüli, a téli leghidegebbeké -15,5 és -16,0 °C közötti. A csapadék évi összege 580-600 mm, a vegetációs időszakban 340-360 mm. A hótakarós napok száma a sokévi átlag alapján mintegy 30-32, a maximális hóvastagság átlaga 18 cm. Az aridítási index értéke 1,16-1,20 körüli. A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i, az átlagos szélsebesség 3-3,5 m/s körüli. Az éghajlat a gabonaféléknek, a kapásoknak és a kevésbé hőigényes kertészeti kultúráknak kedvező.

Vízrajzi adottságok:

A település legfontosabb vízfolyásai a Rába mellékágai: Répce, Kis-Rába és a Repceárapasztó és a Kőris patak. A Rába a Passaili-Alpok délkeleti lejtőjén ered, 1300 méter magasságban. A folyó a medencében középszakasz jellegűnek tekinthető. Az eredetileg széles sávban meanderező folyót napjainkban Sárvártól északra sok helyen gátak szabályozzák.

A Rába folyó Sárvár alatti szakasza korábban Nick térségében két ágra szakadt, a Rábára és a Kis-Rábára. A Rába folyó magyarországi szakaszának legjelentősebb vízhasználata a KisRába vízpótló rendszer vízigénye. A ténylegesen kivett vízmennyiség sokszor jelentősen elmarad az engedélyezett 8m3/s-tól. Szabályozható vízkivételre az 1930-as évektől, a nicki duzzasztómű megépülésétől van lehetőség. A vízpótló rendszeren lévő vízigények, így a vízkivétel üzemrendje azóta többször megváltozott. Eleinte elsősorban a térségben működő vízimalmok vízigényét elégítette ki, majd a mezőgazdasági területek növekedésével öntözőrendszerként működött. A privatizáció után a mezőgazdaság átalakulásával az öntözési igény csökkent, de megjelentek más típusú vízhasználatok. A Kapuváron működő vízerőmű állandó vízhozamot kíván az üzemeléséhez. A 90-es évek végén a Fertő-Hanság Nemzeti Park élőhely-rekonstrukciók létesítésébe kezdett, amelyek a Hanságra jellemző ökoszisztémáknak megfelelő környezet kialakítását jelentik. Ezeket ma már mérnöki létesítmények üzemeltetésével lehet fenntartani, s vízigényüket ökológiai vízigényként a KisRába rendszer biztosítja. A térségben több kisebb-nagyobb halastó is létesült, s ezek vízpótlása is e rendszeren keresztül történik. Természetesen mindezek mellett megmaradtak a korábban jellemző öntözési igények is. Keleten a meanderező Kis-Rába, Répce-árapasztó köti össze a Répce vízfolyással. A folyó a medencében kialakított völgyében középszakasz jellegűvé válik és erősen felkavicsol. A Rába Nicki duzzasztójának regionális nagyságrendben is kiemelkedő vízkészletgazdálkodási, gazdasági és ökológiai jelentősége van. A Kis-Rába, Keszeg-ér, Répce főgerincvonalakon a Hanság-medencébe átkormányzott Rába víz biztosítja kisvizes időszakban a Rábca teljes szakaszán az élővíz jelentős részét.

Ezeken kívül a településen található tavak a jelentősebb felszíni vizek, melyek vízminőségéről konkrét adatok nincsenek. Mivel ezek is a talajvízből táplálkoznak, nagyrészt ugyanazok a hatások érik őket, mint a fent felsorolt árkokat, csatornákat.

Ipari eredetű szennyeződés jelenleg nem ismeretes a területen. A mezőgazdaság szennyezőanyag felhasználása is erőteljesen lecsökkent az utóbbi években.

A település a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet és a 27/2004 (XII.25.) KvVm r. melléklete alapján felszín alatti víz szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekszik.

Levegőtisztaság és védelme

A 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet jelöli ki Magyarországon azokat a területeket, amelyeken belül a légszennyező anyagok koncentrációja egy bizonyos tartományba esik. Ezeket a területeket a rendelet légszennyezettségi zónákba, illetve agglomerációba sorolja. Hazánkban összesen 9 légszennyezettségi zóna és 1 agglomeráció található.

A zónák és agglomeráció elhelyezkedése az alábbi térképen látható, mely szerint Csánig a 10-es számú zónába tartozik:

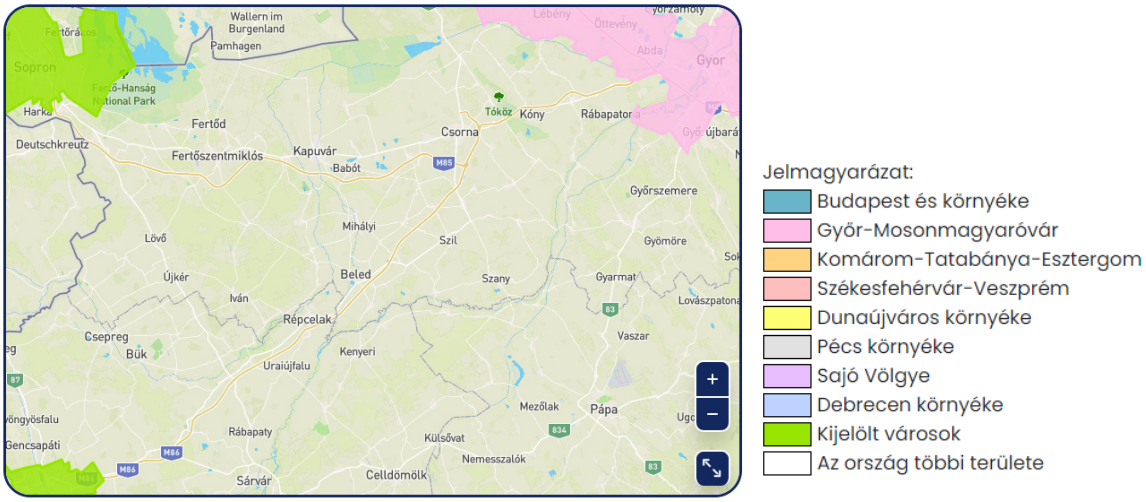

A mezőgazdasági területekről esetenként felszálló port a településen található szépszámú zöldfelületén lévő lombos növényzet nagyrészt kiszűri a levegőből.

A gázhálózat kiépülésével a háztartások nagy többsége átállt a környezetkímélő fűtési módra, így a fűtésből eredő légszennyezettség minimális a településen. A kén-dioxid és szén-monoxid emisszió a hagyományos vegyes tüzelésű fűtés megszűnésével lecsökkent.

A település külterületén számos major található, melyek esetenként légszennyező hatásúak lehetnek.

A városban egyéb ipari mértékű szennyezőanyag kibocsátás nincs. A közúti gépjármű forgalomból eredő légszennyezés az iparterületek fejlesztésével megnőhet a településen. Megoldási javaslat erre a korábbi koncepcióban és a fejlesztési terven is jelölt településrészt feltáró út kialakítása, mely elkerüli a lakott területeket.

Zaj- és rezgésterhelés

Üzemi tevékenységből származó zajemisszió:

A területen káros mértékű zajterhelésről nincs információ.

Közúti gépjármű-közlekedés környezeti zajterhelése:

A területen jelenleg a közúti zajterhelés nem éri el a megengedett határokat.

A településen általános érvényű, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet előírásait, a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékeinek betarthatóságát biztosítani kell.

Hulladékkezelés

Csánig közigazgatási területén a hulladékok gyűjtése és kezelése megoldott, a tervezett fejlesztési területek a szervezett hulladékgazdálkodási rendszerbe bekapcsolhatók.

Az STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. a nyugat-dunántúli régióban, összesen 261 településen látja el kijelölt közszolgáltatóként a hulladék közszolgáltatási feladatokat, köztük Csánig településen is. A szemét a soproni hulladéklerakóba kerül elszállításra.

A kommunális hulladék gyűjtésének szabályait a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény és a települések önkormányzati rendeletei határozzák meg. A közszolgáltató feladata a kommunális hulladékgyűjtésre rendszeresített járatok törvényben foglaltak szerinti szervezése, a hulladék gyűjtése, kezelése és ártalmatlanítása.

Szelektív sziget Csánigon a Fő utca - Petőfi S. utca sarkán található

Veszélyes hulladékok elsősorban az állattartás és egyéb mezőgazdasági üzemi tevékenységek során keletkeznek. Az elhullott állatok a győri ATEV telepen kerülnek ártalmatlanításra.

A hulladékgazdálkodási szempontokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) által megfogalmazott általános szabályok szerint, valamint a hatályos felhatalmazó rendelkezésekben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet és a Ht. 88. § (1) pontja szerintieknek megfelelően kell alkalmazni.

Növényzet:

Viszonylag homogén potenciális vegetációjú kistáj, ettől csak a peremrészeken mutatkozik eltérés. Belső területein főleg keményfás ligeterdők álltak, puhafás állományokkal, fátlan mocsarakkal, kevés lápi társulással mozaikolva. Nyugati szélén fokozatos átmenettel megjelentek a "cseri talajok" szárazabb tölgyesei, északi szélén pedig a lápi vegetáció elemei.
Mai képében dominál a szántóföldi művelés. Erdői kisalföldi mércével kiterjedtek és viszonylag jó állapotúak, a kultúrerdők aránya alacsony. Ez alól kivételt jelent a Rába ártere, ami gyakorlatilag teljesen kiszáradt, természeti értékei tönkrementek. A rétgazdálkodás megszűnt, a gyepek feltörése és beerdősítése ma is zajlik, de a meglévő állományok (pl. Osli, Bogyoszló térsége) még nagy értéket képviselnek. A sok kavicstó új, pionír élőhelyeket teremtett. Az inváziós terhelés közepes mértékű. Flórájában az alpokalji hatás jól érezhető; erre utal Répce menti ligeterdőkben a tavaszi tőzike *(Leucojum vernum),* erdei békaszem (*Omphalodes scorpioides*), hegyi veronika (*Veronica montana*), réteken a foltos orbáncfű (*Hypericum dubium*), kisvirágú pacsirtafű (*Polygala amarella*), míg a Rába mentén a hamvas éger (*Alnus incana*), kúszó sás (*Carex repens*). Egyes erdőkben, gyepekben xerotherm elemek is megtaláhatók (pázsitos nőszirom – *Iris graminea*, taréjos csormolya – *Melampyrum cristatum*, bugás macskamenta – *Nepeta nuda,* parlagi rózsa – *Rosa gallica*). Elszórtan felbukkannak a sziki élőhelyek növényei (molyhos őszirózsa – *Aster canus*, sziki kocsord – *Peucedanum officinale*), az iszaplakó (gömbösterméső szittyó – *Juncus sphaerocarpus*, iszaprojt – *Limosella aquatica*, tavaszi forrásfű – *Montia arvensis*) vagy zátonyokhöz kötődő (gyökerező erdeikáka – *Scirpus radicans*) pionírok. Figyelemreméltók az érintetlen mocsári- (mocsári kutyatej – *Euphorbia palustris*, bördős borgyökér – *Oenanthe fistulosa*) és hínárnövényzet (hegyeslevelű békaszőlő – *Potamogeton acutifolius*, tófonal – *Zannichellia palustris*) fajai.

Gyakori élőhelyek:

- Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők (RC)

- Keményfás ártéri erdők (J6)
- Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők (RB)
- Jellegtelen üde gyepek (OB)
- Mocsárrétek (D34)

Közepesen gyakori élőhelyek:

- Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások (B1a)
- Gyertyános-kocsányos tölgyesek (K1a)
- Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC)
- Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b)
- Üde és nedves cserjések (P2a)
- Nem zsombékoló magassásrétek (B5)

Ritka élőhelyek:

- Cseres kocsánytalan tölgyesek (L2a)
- Cickórós puszták (F1b)
- Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA)
- Fűz-nyár ártéri erdők (J4)
- Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál (BA)
- Fűzlápok (J1a)
- Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek (H5a)
- Homoki sztyeprétek (H5b)
- Folyómenti bokorfüzesek (J3)
- Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek (OA)
- Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete (A1)
- Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet (B2)
- Patakparti és lápi magaskórósok (D5)

Fajszám: 600-800; védett fajok száma: 20-40; özönfajok: zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster spp.),* amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*), japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria spp.),* akác (*Robinia pseudoacacia*), aranyvessző-fajok (*Solidago spp*.).

A terv elmaradása esetén a környezeti állapot változatlansága feltételezhető.

2.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot

Csánig Község településterve a település meglévő adottságait, lehetőségeit és (természeti, táji, valamint épített) értékeit figyelme véve biztosítja a település fenntartható fejlődésének összehangolt fizikai és térbeli kereteit.

A településterv:

- biztosítja a település működőképességét és tervszerű fejlődését a környezeti ártalmak lehetőség szerinti legkisebbre való csökkentése mellett.
- meghatározza a működéséhez és fejlődéséhez szükséges meglévő és tervezett infrastruktúra-hálózatot.
- a tervezett területhasználat rendjével, az egyes területeken megengedett rendeltetésekkel és szabályozási előírásokkal biztosítja a település megőrzésre érdemes, jellegzetes, értékes szerkezetének, beépítésének, építészeti, természeti és tájképi arculatának védelmét.

A településterv a rendelkezésre álló eszközökkel törekszik a jó minőségű környezet (lakókörnyezet és gazdasági környezet) kialakítása.

A területhasználat rendjének és az egyes területek beépítettsége mértékének meghatározásával, a megengedett rendeltetések meghatározásával és egyes területek övezeti besorolásának/területfelhasználásnak jelentős mértékű megváltoztatásával törekszik a közérdek, a települési érdek érvényesítésére, a természeti, táji értékek gyarapítására és védelmére.

A településterven meghatározott lakóterületek biztosítják a lakosság demográfiai változásával járó lakásszükségletét, ill. a bevándorlás által generált jelentős lakásszükségletet.

A településtervben biztosítottak az oktatáshoz, a kultúrához, a sportoláshoz, turizmushoz, a szabadidős tevékenységekhez szükséges rendeltetések elhelyezésének feltételei és lehetőségei.

Emellett a településtervben biztosítottak a népesség megélhetését, a település gazdasági fejlődését biztosító gazdasági, ipari funkciók elhelyezésének feltételei, biztosítottak a mező- és erdőgazdasághoz kapcsolódó funkciók elhelyezésének feltételei és nem utolsó sorban biztosítottak a közlekedés, a közüzemi ellátás feltételei.

A településtervben szereplő közlekedéshálózati elemek tervezett fejlesztése és a tervezett nyomvonalak csökkentik a településen a lakosság és a gazdasági szereplők közlekedési kényszerét, ill. biztosítják a megfelelő színvonalú közlekedés kialakításának feltételeit.

A településterv az egyes területeken megengedett funkciók, rendeltetések meghatározásával biztosítja az egészséges lakó- és munkakörülmények kialakításának feltételeit.

A településterv megőrzi az arra érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek településszerkezetét és biztosítja az építészeti örökségi védelmét, valamint az értékes építmények, épületegyüttesek és tájrészletek látványát.

A településterv figyelembe veszi a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait egyben eleget tesz a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás szempontjainak.

Csánig Község területének az egyes meghatározott rendeltetések szerinti felosztása az alábbiak szerint tervezett.

A település közigazgatási területe építési szempontból:

- beépítésre szánt, valamint
- beépítésre nem szánt

területekre osztható.

A beépítésre szánt területek tagozódása a területek használata, általános jellege vagy sajátos használata, rendeltetése szerint:

Lakóterületek:

- falusias lakóterület

Üdülőterületek:

- hétvégiházas üdülőterület

Különleges területek:

- különleges mezőgazdasági üzemi terület

A beépítésre nem szánt területek tagozódása a területek használata, általános jellege vagy sajátos használata, rendeltetése szerint:
Közlekedési területek:

- közúti közlekedési terület
- kiszolgáló út
- közműelhelyezési terület
- egyéb közlekedési terület (kötöttpályás közlekedési terület, vasút)

Zöldterületek:

- közpark

Erdőterületek:

- védelmi célú erdőterület
- egyéb erdőterület

Mezőgazdasági területek:

- általános mezőgazdasági terület
- tájgazdálkodási mezőgazdasági terület

- kertes mezőgazdasági terület

Vízgazdálkodási terület

Természetközeli terület

Különleges területek:

- különleges temető terület
- különleges sportolási célú terület

Csánig Község területén az alábbi környezet-, táj- és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területek találhatóak:

- Tájképvédelmi terület
- Natura 2000 terület
- Ökológiai hálózat övezetei (magterület, ökológiai folyosó, pufferterület)
- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- Erdők övezete

A felsorolt területek az illetékes államigazgatási szervek adatszolgáltatása alapján kerültek lehatárolásra.

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet ide vonatkozó részei:

*4. §(2) A **tájképvédelmi terület övezetével** érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni*

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

Megjegyzés: Tájképvédelmi terület övezete az 1 és 2. sz. módosítás helyszíneit is érinti. Az övezet nagy részén – a valós állapotnak megfelelően – erdő, természetközeli terület és mezőgazdasági területek (általános-, kertes-, és tájgazdálkodási mezőgazdasági területek) szerepelnek a tervezett szabályozáson, ezzel biztosítva a tájkép védelmét. A belterület É-i falusias lakóterületei, illetve a temető melletti mezőgazdasági üzemi terület szintén az övezet részét képezik. Az utóbbit a tervezők erdősáv telepítésével kívánják tájba illeszteni.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény ide vonatkozó részei:

*25.§ (1) Az **ökológiai hálózat magterületének övezetében** csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

*26. § (1) Az ökológiai hálózat **ökológiai folyosójának övezetében** csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az ökológiai folyosó és az érintkező

magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

*(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető. **

(6) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

27. § (1) Az ökológiai hálózat ***pufferterületének övezetében*** *csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*

(2) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével – a településrendezési terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

(3) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.

(4) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.

Megjegyzés: Az ökológiai hálózat övezetei az illetékes államigazgatási szervek adatszolgáltatása alapján kerültek lehatárolásra. Ezeken a területeken nem tervezett olyan területhasználat kijelölése, amely az ökológiai hálózat élőhelyeit veszélyeztetné.

28. § (1) ***Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében*** *új beépítésre szánt terület – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.*

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(3) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

Megjegyzés: A külterületi mezőgazdasági területeken továbbra is cél a mezőgazdasági termelés, a szántóföldi növénykultúrák termesztése, ezzel összhangban a terv biztosítja azok zavartalan működését.

*29. § Az **erdők övezetébe** tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.*

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

30/A. § Az erdők övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

Megjegyzés: Csánig településterve az erdők övezetével érintett területek nagy részét erdő övezetbe - védelmi célú erdő (Ev) és egyéb erdő (Ee) – sorolja. Csánig Erdők övezetébe tartozó területe: 51,09 hektár. A tervezett településterv 56,56 hektár területet sorol erdőterület övezetbe Csánig területén. Az előírt követelmény teljesül mivel 10,7%-al több területet sorol a településterv erdőterületbe.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet ide vonatkozó részei:

*4. § (1) A **Natura 2000 területek** lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.*
8. § (1) A Natura 2000 terület fenntartási céljainak elérését nem veszélyeztető vagy nem sértő és a Natura 2000 terület jelölésekor jogszerűen, végleges engedélynek megfelelően folytatott tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

(2) A védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely - a 4. § (1) bekezdésére figyelemmel - a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.

Megjegyzés: A Natura 2000 területek az illetékes államigazgatási szervek adatszolgáltatása alapján kerültek lehatárolásra. Ezeken a területeken nem tervezett olyan területhasználat kijelölése, amely az ökológiai hálózat élőhelyeit veszélyeztetné.

A terv az alátámasztó javaslat munkarész fejezetében tárgyalja a módosítással kapcsolatos tervezett védelmi és korlátozó elemeket (veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjű területek, védőterületek, a táj, a természeti és az épített környezet, a környezeti elemek védelmével kapcsolatban) és részletesen kitér a következőkre:

- talajvédelmi, felszíni és felszín alatti vízvédelem
- levegővédelem
- zaj- és rezgésvédelem

- hulladékgazdálkodás
- védőterületek, védősávok
- örökségvédelem
- természetvédelem

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása

A tercezett módosítások várható hatásai:

Földre:

A tervben új beépítésre szánt területek nem kerültek kijelölésre, ennek köszönhetően a talajt, földet, humuszos termőréteget érintő – az eddigiektől eltérő – negatív környezeti hatás nem várható.

Levegőre:

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet előírásai rendelkeznek. A levegőterheltségi szint határértékeit és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeit a 71/2012. (VII.16.) VM rendelet által módosított 4/2011.(I.14.) VM rendelet határozza meg, melynek egészségügyi határértékeit a rendelet 1. számú melléklete tartalmazza, mely alapján Csánig a 10. számú zónába tartozik. A tervezett módosítások során nem várható légszennyezés.

Felszíni- és felszín alatti vizekre:

A bányatóhoz kapcsolódó üdülőövezet kiépítésénél várható, hogy a tervezett építési munkálatok alatt különféle szennyeződések juthatnak a talajba, élővizekbe. A szennyeződések terjedését minden lehetséges műszaki eszközzel meg kell akadályozni.

Élővilágra:

Csánig település természetvédelmi szempontból legértékesebb élőhelyei a Kis-Rába és a Répce menti kiterjedt gyepek, vizes élőhelyek. Natura 2000 terület és ökológiai hálózat övezetei is érintik ezeket a vízparti helyszíneket. A terv tartalmazza a védett természeti területek lehatárolását, ezzel biztosítva az élőhelyek megőrzését.
A tervezett erdősítések kapcsán mindenképp pozitív környezeti hatásokra kell számítani. Az erdők alapvető szerepet játszanak a helyi környezeti viszonyok alakításában. Meghatározó funkciója van a vízgazdálkodás alakulásában, elősegíti a jó minőségű talaj képződését, élőhelyül szolgálnak a területre jellemző őshonos fajoknak, hozzájárul a levegő tisztulásához, elősegíti a csapadék megfelelő térbeli és időbeli levonulását, raktározását. Meghatározó szerepük van az árvíz, talajerózió csökkentésében, a kiegyenlített mikroklíma megőrzésében.

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

A szakhatóságok állásfoglalása a tervezés alapjául szolgált. A tervezők adatszolgáltatási kérelemmel fordultak az érintett államigazgatási szervek felé, így a terven naprakész adatállomány ismeretében kerültek feltüntetésre az egyes elemek.

Várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások

A várható további környezeti hatásokat az alábbi táblázatban összegezzük. Semleges hatás esetén azt ’0’-val, a pozitív hatást ’+’ jellel, a negatív hatást ’–’ jellel ábrázoljuk.

HATÁS	1/1. módosítás	1/2. módosítás	2/1. módosítás	2/2. módosítás	2/3. módosítás
biológiai sokféleségre	+	+	+	+	+
lakosság egészségi állapotára	0	0	0	0	+
állat- és növényvilágra	+	+	+	+	+
talajra	0	0	+	+	+
vízre	0	0	0	0	0
éghajlati tényezőkre	0	0	0	0	0
anyagi javakra	0	0	0	0	0
kulturális örökségre	0	0	0	0	0
tájra	0	0	+	+	+

A feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása:

Fennálló konfliktusok	A terv kapcsolódó céljai
Az invazív fajok veszélyeztetik a tájra jellemző őshonos fajokat, ezzel ökológiai és egyben vizuális esztétikai konfliktust okoznak.	A terv céljai között szerepel a természeti környezet megőrzése, zöldfelületek funkcionális és esztétikai értékének növelése.

A nagyüzemi művelésű szántókon, sok helyen nincs se fasor, se mezsgye, ezek hiánya tájökológiai konfliktust eredményezhet.	Az alátámasztó javaslat 1.4. fejezete tartalmazza a fasorok, erdősávok, mezsgyék telepítésére tett javaslatokat.
A kavicsbányából kialakított nyugati horgásztó bekerítése idegen a tájban.	Amennyiben elkerülhetetlen kerítés építése illetve elbontatása, akkor a kerítés mentén takaró növénysáv ültetése szükséges.
A bekerített horgásztó területén létrejövő „sufniturizmus' vizuális szennyezésként jelenik meg.	Az építés szabályozásával foglalkozik a terv.
A mezőgazdasági üzemi terület északi oldalán nincs mezsgye vagy fasor.	A tájrendezési javaslatban szerepel ennek megoldása.

c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárásra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások - a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel.

A terv az összes hatást, hatótényezőt mérlegelve, környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból kedvező.
A kitűzött cél a hatályos nemzetközi, országos és megyei dokumentumokban rögzített környezetvédelmi szempontokat figyelembe vette, eleget tett a jogszabályokban foglalt előírásoknak, többek között az ökológiai hálózatra és Natura 2000 területekre vonatkozó szabályozást illetően.

2.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek

A terv nem tartalmaz olyan beavatkozásokat, melyek a helyi természeti erőforrások megújulását korlátozná. A tervben prioritásként szerepel az energiahatékonyság és a természeti környezet védelme.

A terv nem tartalmaz olyan beavatkozást, mely a környezettudatos gondolkodásmód szemléletét, vagy a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományokat gyengítené.

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.

A rendelkezésre álló adatok, információk alapján a tervezett területfelhasználási változások a környezeti elemekre, rendszerekre jelentős negatív hatást nem fognak gyakorolni.

Az üdülőterületi építkezések jelenthetik a legnagyobb terhelést, de ezek esetleges negatív környezeti hatásai a megfelelő intézkedésekkel kiküszöbölhetőek, illetve ezek nélkül is középtávon nem lesznek negatív hatások. Az építkezés átmeneti szakaszában lehet kitéve a környező élővilág fokozott zaj-, por-, és rezgésterhelésnek.

A tervezett erdősítések kapcsán mindenképp pozitív környezeti hatásokra kell számítani. Az erdők alapvető szerepet játszanak a helyi környezeti viszonyok alakításában. Meghatározó funkciója van a vízgazdálkodás alakulásában, elősegíti a jó minőségű talaj képződését, élőhelyül szolgálnak a területre jellemző őshonos fajoknak, hozzájárul a levegő tisztulásához, elősegíti a csapadék megfelelő térbeli és időbeli levonulását, raktározását. Meghatározó szerepük van az árvíz, talajerózió csökkentésében, a kiegyenlített mikroklíma megőrzésében.

2.6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.

A szabályozási terven, több helyen lehatárolásra került „telken belül zöldfelületként megtartandó telekrész” is, amely hatékony támogatása lehet a kedvezőtlen környezeti hatások mellőzésének, a település zöldfelületi rendszer erősítésének, illetve a tájkarakter megőrzésének.

Az alátámasztó javaslat részben fasorok, mezsgyék ültetése javasolt, amelynek szintén fontos szerepe lehet a helyi környezeti viszonyok alakításában.

A településrendezésnek csak egyik eleme a településtervezés, ezért a követelmények akkor teljesülhetnek maradéktalanul, ha a rendezés egyéb összetevőiben - mint a közigazgatás, településgazdálkodás, fejlesztési beavatkozások, stb. - egyaránt figyelembe vételre kerülnek.

2.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra

A környezeti elemek menetrendszerű vizsgálatának és a közegészségügyi mutatók figyelemmel kísérésének folytatása javasolt.

2.8. A 2.1-2.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló.

2.1. A települési környezetértékelés folyamatának ismertetése:

Csánig Község Önkormányzata döntést hozott településtervének elkészítéséről. A munka elvégzésével a Tér-Háló Kft-t bízta meg.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban KVr.) 1.§ (2) bekezdése alapján:

„A település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítése esetén a környezeti vizsgálat lefolytatása mindig kötelező.”

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet (továbbiakba TTr.) 2. mellékletének 2. bekezdése szerint:

„Ha a KVr. szerint szükséges környezeti értékelés, az alátámasztó javaslat részeként települési környezeti értékelés készül”

A települési környezeti értékelés tartalmi követelményeit a TTr. 2. melléklete határozza meg.

2.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése

A település jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településrendezési tervvel.

1 számú módosítás:
OTrT szerinti települési térség területfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás tervezett (hrsz. 223/8, 024/3)
2. számú módosítás:
OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás tervezett. (hrsz.: 010/9, 010/12, 032/2, 037/7)

2.3. A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, a terv meg nem valósulása esetén annak valószínűsíthető fejlődése

Csánig község Vas vármegyében található, ’Magyarország kistájainak katasztere’ szerint a Kapuvári-sík kistáj része.

A terv elmaradása esetén a környezeti állapot változatlansága feltételezhető.

2.4. Várható környezeti hatások

Csánig Község településterve a település meglévő adottságait, lehetőségeit és (természeti, táji, valamint épített) értékeit figyelme véve biztosítja a település fenntartható fejlődésének összehangolt fizikai és térbeli kereteit.

A településterv a rendelkezésre álló eszközökkel törekszik a jó minőségű környezet (lakókörnyezet és gazdasági környezet) kialakítása.

A településterv megőrzi az arra érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek településszerkezetét és biztosítja az építészeti örökségi védelmét, valamint az értékes építmények, épületegyüttesek és tájrészletek látványát.

A településterv figyelembe veszi a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait egyben eleget tesz a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás szempontjainak.

2.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

A terv nem tartalmaz olyan beavatkozásokat, melyek a helyi természeti erőforrások megújulását korlátozná. A tervben prioritásként szerepel az energiahatékonyság és a természeti környezet védelme.

A terv nem tartalmaz olyan beavatkozást, mely a környezettudatos gondolkodásmód szemléletét, vagy a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományokat gyengítené.

2.6. Környezeti hatások csökkentésére irányuló intézkedések várható hatékonyságának bemutatása

A szabályozási terven, több helyen lehatárolásra került „telken belül zöldfelületként megtartandó telekrész" is, amely hatékony támogatása lehet a kedvezőtlen környezeti hatások mellőzésének, a település zöldfelületi rendszer erősítésének, illetve a tájkarakter megőrzésének.

Az alátámasztó javaslat részben fasorok, mezsgyék ültetése javasolt, amelynek szintén fontos szerepe lehet a helyi környezeti viszonyok alakításában.

2.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra

A környezeti elemek menetrendszerű vizsgálatának és a közegészségügyi mutatók figyelemmel kísérésének folytatása javasolt.

CSÁNIG
TÁJRENDEZÉSI VIZSGÁLAT

É
Ny K
D

M 1 : 10000

Jelmagyarázat

Meglévő	Tervezett	
Lf		Falusias lakóterület
Üh		Hétvégiházas üdülőterület
Kmü		Különleges mezőgazdasági üzemi terület
Kb-Sp		Különleges beépítésre nem szánt - sportolási célú terület
Kb-T		Különleges beépítésre nem szánt - temető terület
Zkp		Közpark zöldterület
V		Vízgazdálkodási területek
Tk		Természetközeli területek
Ev		Védelmi erdőterület
Ee	Ee	Egyéb erdőterület
Má		Általános mezőgazdasági terület
Mt		Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
Mk	Mk	Kertes mezőgazdasági terület
		Közúti és közmű terület
		Egyéb közlekedési terület (vasút)
		Villamos energia átviteli hálózat (400kV feszültségszinttel)

Táj- és természetvédelem

- Natura 2000 terület
- Ökológiai hálózat - magterület
- Ökológiai hálózat - ökológiai folyosó
- Ökológiai hálózat - pufferterület
- Tájképvédelmi terület
- Erdők övezete
- Értékes, tájkaraktert meghatározó tasor
- Mezsgye
- Értékes, idős fa

1. 3db idős kőris
2. idős hársfák
3. régi meder galéria erdő
4. idős kőris
5. 2db idős nyárfa
6. idős platán
7. 2-2db idős hárs a ravatalozó mellett
8. idős vérbükk
9. idős diófa
10. idős kőris
11. idős vadgesztenye
12. idős kőris
13. idős japánakác
14. idős császárfa
15. idős hársfa

TERVEZŐ:

Szilszakállkert Kft.
8265 Badacsonytördemic, Kossuth L. u. 4.
Szűcs Gábor
TK1 19-0458

MEGBÍZÓ:

CSÁNIG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
9654 Csánig, Petőfi Sándor u. 2.

MUNKA NEVE:

CSÁNIG KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

GENERÁL TERVEZŐ:

TÉR-HÁLÓ ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ KFT.
9024 Győr, Babits Mihály út 17/A

RAJZ NEVE:

TÁJRENDEZÉSI VIZSGÁLAT

2023. | **M=1:10000** | **T1**

CSÁNIG
TÁJRENDEZÉSI JAVASLAT

É
Ny K
D

M 1 : 10000

Jelmagyarázat

Meglévő	Tervezett	
Lf		Falusias lakóterület
Üh		Hétvégiházas üdülőterület
Kmü		Különleges mezőgazdasági üzemi terület
Kb-Sp		Különleges beépítésre nem szánt - sportolási célú terület
Kb-T		Különleges beépítésre nem szánt - temető terület
Zkp		Közpark zöldterület
V		Vízgazdálkodási területek
Tk		Természetközeli területek
Ev		Védelmi erdőterület
Ee	Ee	Egyéb erdőterület
Má		Általános mezőgazdasági terület
Mt		Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
Mk	Mk	Kertes mezőgazdasági terület
		Közúti és közmű terület
		Egyéb közlekedési terület (vasút)
		Villamos energia átviteli hálózat (400kV feszültségszinttel)

Táj- és természetvédelem

- Natura 2000 terület
- Ökológiai hálózat - magterület
- Ökológiai hálózat - ökológiai folyosó
- Ökológiai hálózat - pufferterület
- Tájképvédelmi terület
- Erdők övezete
- Értékes, tájkaraktert meghatározó fasor
- Tervezett fasor
- Mezsgye
- Tervezett mezsgye
- Helyi jelentőségű természetvédelmi oltalomra javasolt érték

1. 3db idős kőris
2. idős hársfák
3. régi meder galéria erdő
4. idős kőris
5. 2db idős nyárfa
6. idős platán
7. 2-2db idős hárs a ravatalozó mellett
8. idős vérbükk
9. idős diófa
10. idős kőris
11. idős vadgesztenye
12. idős kőris
13. idős japánakác
14. idős császárfa
15. idős hársfa

TERVEZŐ:

Szilszakállkert Kft.
8265 Badacsonytördemic, Kossuth L. u. 4.
Szűcs Gábor
TK1 19-0458

MEGBÍZÓ:

CSÁNIG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
9654 Csánig, Petőfi Sándor u. 2.

MUNKA NEVE:

CSÁNIG KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

GENERÁL TERVEZŐ:

TÉR-HÁLÓ ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ KFT.
9024 Győr, Babits Mihály út 17/A

RAJZ NEVE:

TÁJRENDEZÉSI JAVASLAT

2023. | **M=1:10000** | **T2**

Csánig község örökségvédelmi hatástanulmánya

Készítette:
Losonczi Máté
régész szakértő

2023.

Losonczi Máté

I. Jogszabályi háttér

A hatástanulmány készítésekor hatályos, a tárgyi vizsgálattal kapcsolatban fontosabb örökségvédelmi jogszabályok:

1979. évi 2. t. e. rendelet – „A kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló" Egyezmény kihirdetése,

1997. CXL. „A muzeális intézményekről, a könyvtári ellátásról és a közművelődésről",

2001. évi LXIV. törvény „a kulturális örökség védelméről",

191/2001 (X. 18.) Korm. rendelet „az örökségvédelmi bírságról",

68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet „a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról" (továbbiakban: *Korm. rendelet*),

416/2017 (XII. 18.) Korm. rendelet „a kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről",

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről,

13/2015 (III. 11.) MvM rendelet „a régészeti lelőhely és a műemléki érték nyilvántartásnak, valamint a régészeti lelőhely és lelet megtalálója anyagi elismerésének részletes szabályairól".

A 2001. évi LXIV. törvény – továbbiakban: *Kötv*. - értelmében a régészeti területek három kategóriába sorolandók:

1. kiemelten vagy fokozottan *védett* régészeti lelőhelyek,
2. *nyilvántartott* régészeti lelőhelyek,
3. *régészeti érdekű területek*.

Elöljáróban leszögezendő, hogy minden régészeti lelőhely ex lege, a hivatkozott törvény erejénél fogva védelem alatt áll. (Kötv. 11. § (2))

1. *Védett régészeti lelőhelyek* –melyek jogszabályban nyilváníttatnak védetté - esetében kiemelten védett az a lelőhely, mely "kivételes tudományos jelentőséggel, és nemzetközi vagy országos szempontból kiemelkedő fontossággal bír". A fokozottan védett lelőhelyek esetén a lelőhely „tudományos jelentősége megállapítható, és egy nagyobb tájegységre nézve kiemelkedő fontossággal bír." (Kötv. 13. §. (3)-(4))

Ilyen védett régészeti jelenségek esetében főszabályként „nem lehet olyan tevékenységet folytatni, amelyben a lelőhelynek akár részleges állapotromlását eredményezheti" (Kötv. 13. §

Losonczi Máté

(1)). A főszabályon túl bármilyen 30 cm-t meghaladó földmunkák esetén az örökségvédelmi hatóság engedélye szükséges! (Korm. rendelet 53. §.)

2. *Nyilvántartott régészeti lelőhelyek* a kulturális örökség védelméről szóló törvény 11. § alapján ex lege védettek. Ezek esetében minden eddigi használattól eltérő földmunkával, talaj bolygatásával járó tevékenység végzéséhez az örökségvédelmi hatóság (előzetes szakhatósági, szakhatósági, szakkérdés vizsgálatában közreműködő hatósági engedély, vagy örökségvédelmi nyilatkozat) engedélye szükséges. A Korm. rendelet 87. §. alapján az örökségvédelmi hatóság hatáskörében meghatározott szempontok alapján vizsgálja, hogy a tervezett tevékenység megfelel-e az örökségvédelmi jogszabályokban megfogalmazott követelményeknek. A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel, beruházásokkal, beleértve az ásványi vagyon kitermelését is, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. (Kötv. 19. § (1)). A régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el. (Kötv. 19. § (2)).

A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti helyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni. (Kötv. 10. § (1)) A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel és beruházással veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket el jogszabályban meghatározott esetekben el kell kerülni, amennyiben ez nem következik be, előzetesen fel kell tárni (Kötv. 19.§ (1-2))! A régészeti feltárások költségeit annak kell fedezni – a mentő feltárás kivételével-, akinek az érdekében a feltárás szükségessé vált. (Kötv. 19. § (3))

A helyben megőrzendő épített örökségi elemekről a Kötv. 10. § (1) alapján a Korm. rendelet 46. § (1-3). alapján kell gondoskodni.

A nyilvántartott régészeti lelőhelyekkel kapcsolatos hatósági nyilvántartást a Miniszterelnökség Kulturális örökségvédelemért és kiemelt kulturális beruházásokért felelős államtitkárság vezeti, és szolgáltat adatot (Kötv. 71-72. §.- Korm. rendelet 3. § (1(c)).

A fent vázolt eljárási rend és engedélyezési folyamat a védett régészeti lelőhelyek esetén is érvényesek.

Régészeti érdekű terület „valamennyi terület,… amelyen régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető”. (Kötv. 7. § 29.)

Amennyiben ismeretlen régészeti lelőhely kerül elő, a végzett tevékenységet abba kel hagyni, és gondoskodni kell a terület őrzéséről, miközben haladéktalanul jelenteni a területileg illetékes hatóságnak, aki a mentőfeltárásra jogosult múzeumot (a feltárásra jogosult szervnek), értesíti, ami haladéktalanul megkezdi a Kötv. 24-25. § szerint a régészeti örökség mentését. A fenti kötelezettség mind a felfedezőt, mind a kivitelezőt, mind az ingatlan tulajdonosát, az építtetőt és kivitelezőt egyaránt terheli. Az illetékes múzeum köteles a feltárási tevékenységet haladéktalanul megkezdeni, illetve végezni. Ez a tevékenység engedélyhez nem kötött. (Kötv. 24. §.)

A kulturális örökség elemeiben, így régészeti lelőhelyben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése, továbbá a jogszabály által előírt bejelentési kötelezettség elmulasztása örökségvédelmi bírság kirovását eredményezheti, továbbá a cselekményt a Büntető

Losonczi Máté

Törvénykönyv büntetni rendeli, illetve a Kötv 82. §, illetve 85. §, továbbá a 191/2001. évi Korm. rendelet alapján örökségvédelmi bírsággal sújtható.

A lelet, illetve lelőhely megtalálója/bejelentője elismerésben részesülhet (Kötv. 26. §., 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 55. §.).

Jelen esetbe külön kiemelendő az örökségvédelmi szempontból minősített nagyberuházás. Ennek során nagyberuházás alkalmával (Kötv. 7. § (20)) minden esetben előzetes régészeti dokumentációt kell készíttetni (Kötv 23. § B-G; Korm. rendelet 37-40. §), melyet a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindulására irányuló kérelemhez kell mellékelni, melyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy szakkérdés vizsgálatával közreműködik. (Korm. rendelet 40. § (7)) Az előzetes régészeti dokumentáció (továbbiakban: ERD) elkészítésére a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Régészeti Intézete jogosult.

A Kötv. 85/A § (1) szerint örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni a település településfejlesztési koncepciójának kidolgozása során, illetve a Korm. rendelet 87. § (4) bekezdés alapján bányászati igazgatási, környezetvédelmi és földügyi igazgatási eljárások során. Ha a településfejlesztési koncepció készítésekor nem készült, vagy a rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni.

Az alábbiakban a tárgyi vízgazdálkodási tárgyú fejlesztéshez, a beruházás örökségvédelmi érintettségének tisztázásához készített örökségvédelmi hatástanulmánya következik.

Losonczi Máté

II. Örökségvédelmi vizsgálat

1.) Településtörténet

Földrajzi környezet

A mélyszerkezeteket uraló kristályos és üledékes kőzetekre a miocén kori folyamatos süllyedés több mint 1000 méter vastag tengeri/tavi üledéket halmozott fel a Kisalföld közepén. A felső miocén végén kialakuló sekély tó két lefolyását Stájer-medence és a Keszthelyi-hegység közötti vízválasztó kiemelkedése elzárta a déli iránytól. A maradványtavakkal borított felszínre a pliocénben megérkeztek az Alpokból hordalékot szállító folyók, s fennmaradt keleti irányú lefolyás mellett a területet feltöltötte és hordalékkúpokat épített. A hordalékkúp építés a pleisztocénben fokozódott.

Az Ősrépce és Ősrába nem egységes süllyedéket töltött föl – térben és időben elkülönülő hordalékkúpok (ami a pleisztocén szoliflukciós jelenségek terítették el viszonylagos síkká)

közötti mélyedéseket töltögették fel a folyók. (Megjegyzés: ezek a régi eredetű hordalékkúpok a legalkalmasabbak a régészeti lelőhelyek fellelésére, mait a legújabb kori, régészeti szempontból meddő, maximum áthalmozott anyagokat rejtő recens hordalékaival.)

Az újpleisztocénben a kibillenő Rába-vonalnál a szekvencia különböző fokain álló mellékvízfolyások alakítottak ki a völgyeiket. A kelet felé a kavicstakarós síkság lejtősödő lejtővel olvad bele a Rába völgylapályának kavicstakarójába.

A vázolt felszínen a régi kavicshordalékon, illetve a hordalékok közötti kevert szórt lepelkavics illetve homok fedi, ezen az alapkőzeten ártéri helyzettől függően réti- és öntéstalajok alakultak ki, foltokban barna erdőtalajjal váltakozva. Mindezek nyilvánvalóan a régészeti kultúrák tájhasználatát is változatosan befolyásolva.

Dövényi: Magyarország Kistájainak Katasztere, 2010. (Magyar Tudományos Akadémia, Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest);

Pécsi Márton (szerk.): A Kisalföld és a Nyugat-magyarországi peremvidék, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975.

Magyarország kistájainak katasztere I.; MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, szerk.: Dr. Marosi Sándor – Dr. Somogyi Sándor, Budapest, 1990.

Losonczi Máté

2.) Történeti adatok

Településtörténet

Az Árpád-kori eredetű település (első említése 1221 – Ch néven; valószínűleg szláv személynévből keletkezett magyar névadással; 1324-ben ismét említik Chanig, 1345-ben Chanyk néven) történetét a korábbi örökségvédelmi hatástanulmány már tárgyalta, Ilon Gábor 2004-es, valamint Takács Károly 2007-es összefoglalója óta releváns információ nem merült fel. Szempontunkból talán legfontosabb itt, hogy a (kezdetben a vasvári ispánsághoz tartozó, majd) neves Ják nemzetség birtokát képező település Árpád-kori temploma ma is áll, ami (azon kívül, hogy régészeti szempontból váratlan veszélyt, kockázatot nem jelent a fejlesztések szempontjából) egyben ki is jelöli a középkori falu helyét. A 13. századi eredetű templomról 1438-ban kelt oklevél tanúbizonysága szerint elmondható, hogy szilárd falszerkezetű, akárcsak a tornya (ekkor Mihályi Péter a kegyúr). A későbbi építkezések nyomát viseli az épület műemléki felújítása során talált, és az épületen szépen bemutatott érett gótikus kő díszítő elemek, illetve egy későbbi építési periódushoz köthető, másodlagos beépítésű reneszánsz faragott kő ablakkeret.

1284-ben egy határleírásban a csatári monostor birtokaként említik. 1390-ben még a sárvári vár birtokai között találjuk. 1409-ben a Sopron megyei Mihályi család birtokába kerül, ám 1413-ban értesülünk arról, hogy Chanigh-i Domokos fia Ugrinus pert folytat a Rába melletti erdő birtoklásával kapacsoltban. 1425-ben Mihályi Domokos birtokos jobbágyainak sanyargatása

miatt tiltakozik a csornai convent előtt. 1438-ban Kisfaludy Antal és Miklós számára lefoglalták Mihályi Pálfia Péter számos birtokai közül Csánigot (Chanygh) is – majd 1444-ben, Mihályi Pálfia Péter halálát követően Kisfaludyak (Csák Lászlóval együtt) birtoktesteket örököltek Csánigon is, továbbá ebből a hagyatékból értesülhetünk először a csánigi malomról, mely szintén az örökség tárgyát képezte! 1469-es csornai konvent bizonyságlevele szerint (többek között) Csánigon a Viczay, Himfy, Asszonyfalvy, Váthy és a Cziráky család tagjai hatalmaskodtak, majd 1471-ben Varbói Nagy Györgyöt kellett a Kisfaludyak csánigi birtokától eltiltani. ugyanekkor, ezzel lényegében párhuzamosan Ugrinfia János 1455-ös halát követően – fiúörökös nélkül halván el – László király a lányait fiasította csánigi birtokain is.

A középkor későbbi szakaszaiban a társadalmi események leképezéseként itt is számos család tűnik fel a továbbiakban birtokosként: Niczky, Guary, Vidos, Radó, Nádasdy, továbbá egytelkes nemsek által lakott. A 16. század közepétől a Ládonyi család birtoka. (Konzekvenciaként a kisebb családok birtokközpontjainak, udvarházainak jelenlétét is feltételezhetjük a középkori településen.)

A 16. században, legkésőbb 1591-től elérte a reformáció a falut, ekkortól evangélikus lelkészek látták el a falu lelki gondozását (és minden bizonnyal ekkor meszelték le a templom korábbi falfestéseit). A titulusa – vélhetően korábbiakról örökölve – Mindenszentek volt ekkor. 1646-ban rekatolizál a község, de a gyülekezet a templom épületét csak a 18. század legelején kapta vissza.

Csánig mai közigazgatási területébe azóta elpusztult Árpád- és középkori települések határai is beleolvadtak. A Répcén túli területei Székás (Zekas, Székas) területét képezhette, míg a szomszédos Középfölde/Középfalu (Kuzepfalufelde, pred. Kewzepflw) inkább a keleti, ránézésre is aránytalanul elhúzott határához járulhatott hozzá.

Anjou-kori oklevéltár. XXIX. 1345. Budapest-Szeged, 2013.

Borovszky S.: Magyarország vármegyéi és városai/Vas vármegye. Bp.; 1989.

Csánki D.: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában – 2. Budapest, 1894.

Herczegh R. Frigyes: Sopron vármegye a Hunyadiak korában. 1437-1490. Pannonhalma, 1928.

Ilon Gábor: Örökségvédelmi hatástanulmány. Gyenesdiás, 2004.

Kiss Lajos: Földrajzi nevek etimológiai szótára. Akadémiai Kiadó, Bp.; 1982.

Dr. Kelemen István – Nemes András: A csánigi Mindenszentek-templom története. Turisztikai ismertető

Maksay Ferenc: Magyarország birtokviszonyai a 16. század közepén 2. kötet. Magyar Országos Levéltár kiadványai, II. Forráskiadványok 16., Budapest, 1990.

Mályusz Elemér: Zsigmond kori oklevéltár IV. (1413-1414) Magyar Országos Levéltár Kiadványai, II. Forráskiadványok 25. Budapest, 1994.

Losonczi Máté

Mészáros Melinda – Kövecses László: előmunkálatok Vas megye középkori régészeti topográfiájához. (Az 1961-1996 között terepbejárásokon gyűjtött leletek. Témavezető: Ilon Gábor. BDTF, Szombathely, 1999.

Takács Károly: Örökségvédelmi hatástanulmány. Csánig Szélerőműpark. 2007. (RA 2171-07)

Zsigmond kori oklevéltár XII. 1425- Magyar Országos Levéltár Kiadványai, II. Forráskiadványok 52. Budapest, 2013.

Losonczi Máté

3.) Csánig területe a katonai felmérési térképeken:

Az első katonai felmérésen (1763-1785)

A második katonai felmérésen (1819-1869)

A harmadik katonai felmérésen (1869-1887)

Történeti kataszteri térkép (1857)

III. Régészeti fejezet

1.) Csánig község közigazgatási területén a következő nyilvántartott régészeti lelőhelyek ismertek:

- **<u>29909 - Körtvélyes</u>**

  Helyrajzi számok: 027/3-7.

  Lelőhely jellege: őskori település, illetve bronzkori szórvány

  Medgyes Magdolna terepbejárása (1986 – KÖH 600/3241/2009)

  A falu külterületének északi részén, a Répce bal partjától nem messze, az ártérben található lelőhely. Jellegtelen őskori kerámiák datálják a lelőhelyet.

- **<u>29910 – Körtvélyes II.</u>**

  Helyrajzi számok: 027/15-16.

  Lelőhely jellege: őskori (neolit illetve kora-bronzkori) telep és kőeszköz.

  Medgyes Magdolna terepbejárása (1986 – KÖH 600/3241/2009)

  A falu külterületének északi részén, a Répce bal partjától nem messze, az ártérben található lelőhely, terepbejárás során azonosították.

- **<u>43373 - Körtvélyes III.</u>**

  Helyrajzi számok: 027/18-19.

  Lelőhely jellege: római villa és temető, ismeretlen korú vassalak.

  Kiss Gábor terepbejárása (1986 - SM Rég. Ad. 864.; Gömöri János: Az avar kori és Árpád-kori vaskohászat régészeti emlékei Pannóniában; Sopron, 2000.)

  A községtől északra, a Répce magasárterében található, a töltése mellett.

- **<u>43380 – Körtvélyes IV.</u>**

  Helyrajzi számok: 027/19-22, 27-31.

Losonczi Máté

Lelőhely jellege: római villa, Árpád-kori telep.

Kiss Gábor terepbejárása (1986 - SM Rég. Ad. 864.)

A falu északi külterületén, a temető közvetlen északi előterében fekvő lapos, széles, ártérből némileg kiemelkedő kavicshátán található.

- **43382 – Római katolikus templom.**

Helyrajzi szám: 186; 234/2-4; 235.

Lelőhely jellege: középkori templom.

Medgyes Magdolna – P. Hajmási Erika terepbejárása (1994 – SM Rég. Ad. 1155.)

A templom a belterület központjában található. 41/1997 (XII. 29) KTM-MKM rendelettel kiemelten védett műemlékké nyilvánítva. A templom téglány hajójához diadalívvel kapcsolódik a nyolcszög öt oldalával záródó szentély. Az épület Árpád-kor előzményeken áll, több átépítési periódussal. Mint ilyen, a templom körüli temető joggal feltételezhető a környezetében, akárcsak a középkori falu is mindezek körül fekve.

2014-2015-ben felújítva.

- **48949 – Újtemető kerítése mellett.**

Helyrajzi szám: 32; 43; 52.

Lelőhely jellege: népvándorlás kori szórvány, (római és Árpád-kori telep, vassalak).

Szentléleky Tihamér terepbejárása (1961 – KÖH 600/1938/2004); Medgyes M. – Kiss G. – Derdák F. terepbejárása (1986 – Gömöri János: Az avar kori és Árpád-kori vaskohászat régészeti emlékei Pannóniában; Sopron, 2000.)

A falu belterületének központi részén található a lelőhely. Megjegyzendő, hogy Ilon Gábor hatástanulmányában adott lelőhelyről (és környezetéből) az újkori temetőn kívül őskori (megnevezve neolit, réz- és bronzkori) és Árpád-kori edénytöredékek alapján nevezett korszakból származó település nyomát azonosította.

Losonczi Máté

- **<u>43383 – Öntözőcsatorna előtt (</u>**vagy **<u>Dűlőúttól 200 méterre)</u>**

  Helyrajzi szám: 057/3-5.

  Lelőhely jellege: római épület.

  Szentléleky Tihamér terepbejárása (1958 – MNM Rég. Ad. X. 1960/376. Ltsz. 5217.; KÖH 600/2575/2004)

  A belterületének déli szélén, a közigazgatási határ közvetlen környezetében, a Répce-árapasztó melletti hullámos területén található a lelőhely. (Megjegyzendő, hogy Ilon Gábor Hatástanulányában „Téglás" elnevezésű „prognózisa" e lelőhely vonatkozásban valósnak bizonyult, igaz régi adatok alapján nyert beigazolódást.)

A továbbiakban a község területén *<u>nyilvántartott, de azonosítatlan</u>* lelőhelyek:

- *<u>45904 – Homokbánya</u>*: római korú temetkezést ismerünk a község belterületétől dél-nyugatra Répcelak határában Buocz Terézia 1959-es helyszíni szemléjéből. (MNM Rég. Ad. 169. Cs III. Ltsz 898.)
- *<u>46290 – Tóth István földje:</u>* népvándorláskori temetőt lelt Türr Ervin 1952-ben végzett leletmentése során. (MNM Rég. Ad. 48. Cs I. Ltsz 781.; KÖH/600/2575/2004.)
- *<u>Csánig és Répcelak között:</u>* a két település közötti, pontosabban nem ismert helyen, egy *homokbányában* előkerült fegyverlelet„ melyet Kiss László talált s ajándékozott a múzeumnak 1958-ban. A leletek között késő-Karolig - kora-Árpád-kori (de leginkább késő-Karolig, 8. század) kard, lándzsacsúcs és bekarcolt hullámvonallal díszített edénytöredék ismert. Gyűjteménybe csak a kard került. (Bakay Kornél: Arcäologische Studien zur Fragen der Ungerischen Staatsgündung. In.: Acta Archeologica Tomus 19. – Az MTA régészeti közleményei, Bp., 1967.; Kovács László: A Kárpát-medence kétélű kardjai a 10. század 2. feléből. In.: Communicationes Archeologicae Hungariae, 1994-1995, Bp., 1995.)

  Megjegyzendő, hogy a két azonosítatlan „homokbánya" lelőhelyet teljesen eltérő régészeti kultúrájának és jellegének okán továbbra is külön tartottam a felsorolásban, jóllehet nem kizárt persze, hogy egy azonos lelőhely, két különböző alkalommal két különböző kontextusban lévő „arcát" mutatta. Így jelenleg, míg több adat nem válik ismertté, két külön egykori homokbánya és azok külön régészeti emlékeinek lehetőségét tartjuk fönn.
  Vörös Sámuel „archeológiai kutató" 1960-ban kelt, s több lelőhelyet is említő feljegyzése sem volt alkalmas az azonosítatlan lelőhelyek további pontosítására, mitöbb, egyetlen általa említett lelőhely azonosítására sem. (RA 34-26/1960)

Losonczi Máté

Az alábbiakban a terepbejárás megfigyeléseit, tanulságait rögzítettük.

2.) Terepbejárási napló

2023. július elején történt a település fejlesztéssel érintett területeinek bejárása.

A bejárás alapvetően terepbejárásra alkalmas időjárás mellett történt. A szűretlen, direkt fények mellett azonban sokkal rosszabb volt régészeti szempontból a nyár közepi vegetációs kondíció – a többségében lényegében teljesen vizsgálhatatlannak bizonyult határ.

- 1 – *OTrT szerinti települési területfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás*

A Malom utca mögött, a Répce árterületében fekvő szántóterület. A talaj kissé kavicsos, recens Répce-hordalékkal kevert.

A tarlófelszín olyan sűrűn fedett volt, hogy adott időszakban abban érdemi megfigyelést végezni nem lehetett.

A terület észak felé fotózva, háttérben a Répce galériaerdeje

- 2- *OTrT szerinti mezőgazdasági területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás.*

A volt TSz major területe klasszikus beépített illetve kerített terület. A burkolt/fedett felületek mellett füves (inkább gazos) területrészek váltakoztak, így bejárásra teljesen alkalmatlan. A környező füves vegetációban megerősödött fasor/facsoport (épp ez adta a módosítás – vagy inkább realitáshoz igazítás okát) szintén bejárásra alkalmatlanok voltak. Megjegyzendő, hogy a TSz-től/temetőtől északra (ahol a 43380 – Körtvélyes IV. lelőhely található) nyakig érő érett repce nőtt (észak kelet felé folytatva kaszáló következett), ami teljesen kizárta a terepbejárást. Pontosan ugyan ez a helyzet a TSz-től észak-keletre elterülő parcellával is.

A gazdasági üzemegység

Losó

A „TSz majort” és a temetőt is körbe vevő érett repce

A repce mellett még itt található kultúrtáj

Kelet felé lévő repce sem volt a kutatás alkalmával járható

A változtatási szándékkal érintett területen most is erdősáv található

- 3- <u>OTrT szerint települési térségfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás</u>

A már látvány- és szabadidőtó felhasználású vízfelület nyugati szomszédjában elterülő kiterjedt szántón éppen aratás után történt a terepbejárás. A tarlószárak, pelyva és egyéb töredék miatt a talajfelszínből lényegében nem sok látszott, mindössze annyi volt megállapítható, hogy kavicsos a humuszos talaj.

A vizsgált terület északról, a szabadidőtó bekötő útja felől

- *4 - OTrT szerint mezőgazdasági térség területfelhasználat kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

Adott változtatás tulajdonképpen három kis parcellát érint gyakorlatilag. Az egyik egy nagy kiterejdésű gyümölcsös mellett, másik oldalról erdővel övezett terület, míg a másik teljes egészében erdővel körbevett trüelet, akárcsak a harmadik (ez esetben viszont kerített területen egy park-tó-nyaraló lett kialakítva. Mindegyik változtatással érintett terüelt gyakorlatlag már most is erdő/parkosított terület, jelen módosítás tulajdonképpen a valósághoz igazítja a teürelthasználatot. A fent említett tényezők miatt régészei célű bejárása kizárt volt.

Losonczi Máté

A változtatási szándékkal érinett területek már most is erdők – mint a Répce melletti területen is látható, délről fényképezve – szomszédjában gyümölcsös

A déli terület

- *5 - OTrT szerint mezőgazdasági térség kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

A hatályos rendezési tervben a déli északi részén, a gazdasági épület melletti sávban terveznek meg érdekterületet kialakítani. A kerített és beépített gazdasági épület körül gyep, illetve tovább haladva lóhere nőtt. A kialakítani terveztt erdőgazdálkodási térség lényegében már most is

nagyrészt erdő (továbbá gyep), így a realitás leképezése történik jelen eljárás keretében. Bejárni a fenti tényezők miatt lehetetlen volt.

A változtatással érintett terület részben már most is fás vegetációval borított

Végül nem érintett változtatási szándékkal, de a falu belterületén álló régészeti emléket, valamint műemléki értéket is képező templom épülete:

A keletelt templom dél felől. (A légvezetékek racionalizálása ugyancsak reális elvárás lenne)

3.) A fejlesztési koncepció régészeti hatáselemzése, javaslat hatáscsökkentésre

Fontos a legelején tisztázni, hogy a fejlesztés alá vonni szándékozott területeken a hatástanulmány – a hatályos régészeti nyilvántartást is alapul véve - egyetlen régészeti lelőhelyet sem azonosított. Ugyancsak kiemelten fontos továbbá, hogy régészeti emlékek lényegében bárhol előkerülhetnek földmunkával járó kivitelezés során, ez esetben is fennáll a jogszabály azon szakmai elve, miszerint a régészeti örökség elemeit csak régészeti feltárás során lehet eredeti kontextusukból kimozdítani (lásd jogszabályi bevezető - Kötv 19. § (2)). Ehhez a kivitelezési fölmunkák felfüggesztése és az érintett szervek, hatóságok értesítése szükséges a jogszabályi bevezető szerint.

- *1 - OTrT szerinti települési területfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás*

  A települési területfelhasználásból mezőgazdaságiba sorolás a régészeti szempontok szerint feltétlen kedvező módosítás, mindezek mellett is, hogy régészeti lelőhelyet nem sikerült azonosítani a területen. A tárgyalt helyszínen régészeti emlék nem ismert ugyan, de a középkori eredettel bíró csánigi malom környezetében fekszik, így a települési területfelhasználás mezőgazdaságira módosítása előnyös és üdvözlendő.

- ***2 -** OTrT szerinti mezőgazdasági területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

Losonczi Ma

A területen régészeti lelőhelyet nem sikerült azonosítani. a módosítás hatása tekintetében lényegében vagy indifferens, de inkább kedvező, hiszen az esetlegesen a helyszínen lévő, ismeretlen régészeti emlékek fennmaradása szempontjából – a fa telepítésének egyik, régészeti szempontból nagyobb hatással járó ültetési eljárástól eltekintve – az erdő művelés kedvezőbb a mezőgazdasági eljárásoknál.

- ***3 -*** *OTrT szerint települési térségfelhasználási kategóriából mezőgazdasági térségbe sorolás*

  A települési területfelhasználásból mezőgazdaságiba sorolás a régészeti szempontok szerint feltétlen kedvező módosítás ez esetben is, úgy, hogy régészeti lelőhelyet itt sem sikerült azonosítani a területen.

- *4 - OTrT szerint mezőgazdasági térség területfelhasználat kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

  A területen régészeti lelőhelyet nem sikerült azonosítani. a módosítás hatása tekintetében lényegében vagy indifferens, de inkább kedvező, hiszen az esetlegesen a helyszínen lévő, ismeretlen régészeti emlékek fennmaradása szempontjából az erdő művelés kedvezőbb a mezőgazdasági eljárásoknál, kivált, hogy gyakorlatban erdő fedi már a területet (kivéve a meglévő kis látványtavat).

- *5 - OTrT szerint mezőgazdasági térség kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolás*

  A területen régészeti lelőhelyet nem sikerült azonosítani. a módosítás hatása tekintetében lényegében vagy indifferens, de inkább kedvező, hiszen az esetlegesen a helyszínen lévő, ismeretlen régészeti emlékek fennmaradása szempontjából az erdőművelés kedvezőbb a mezőgazdasági eljárásoknál, kivált, hogy gyakorlatban nagyrészt itt is erdő fedi már a területet.

Végezetül javasolt, hogy bármilyen földmunkával járó tevékenység megkezdése előtt célszerű az örökségvédelmi hatóságot megkeresni, hogy a legnaprakészebb adatok ismeretében tájékoztatást nyújthasson egy esetleg régészeti feladatellátással kapcsolatosan.

Győr, 2023. augusztus 31.

Losonczi Máté
régészeti szakértői szám: 21-0513

Losonczi Máté

57589
77351
47466
1678
29909
29910
43373
Csánig
43380
43382
48949
29929
42680
29930
43383

Losonc

A védett műemléki értékek települési értékleltára

Világörökségi, és a világörökségi várományos helyszínek és területek

A község területe nem része világörökségi területnek vagy az országos világörökség várományos területeknek.

Az országos építészeti örökség elemei

Az adatokat a Miniszterelnökség, Építészeti, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság által kezelt kulturális örökség ingatlan elemeinek hatósági nyilvántartása szolgáltatja.

Mindenszentek templom

2013-ban kezdődött meg a templom felújítása. A restaurálás során sok bizonyíték került elő arra vonatkozóan, hogy a templom Árpád-kori jegyeket hordoz. Aztán az idő múlásával felrakodott stílusjegyek is megjelentek: A déli homlokzaton befalazott kapu, román kori ablakok, reneszánsz párkánykő, valamint a szentélyben a középkori falfestések. A meszelés alól előkerült reformáció korából származó felirat is erről tanúskodik: “Légy hű mindhalálig és neked adom az életnek koronáját.” 1700-as évek végéig használták a templomot az evangélikusok. Egy korábbi átépítés jegyeire is fény derült, egy befalazott 1860-as évekből származó, itt megtalált pénzérme által.

Település (Településrész)	Helyrajzi szám
Csánig	235

VÁRMEGYE	TELEPÜLÉS (TELEPÜLÉSRÉSZ)	HELYRAJZI SZÁM	VÉDETT ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK NEVE	VÉDETTSÉG JOGI JELLEGE	TÖRZSSZÁM	AZONOSÍTÓ	VÉDÉS ÉVE
Vas	Csánig	235	Római katolikus templom	műemlék	10935	8862	1997

A helyi építészeti örökség települési értékleltára

Településszerkezet, telekstruktúra, utcák vonalvezetése, beépítési jellemzők

Az Árpád-kori eredetű település (első említése 1221 – Ch néven; valószínűleg szláv személynévből keletkezett magyar névadással; 1324-ben ismét említik Chanig, 1345-ben Chanyk néven) történetét a korábbi örökségvédelmi hatástanulmány már tárgyalta, Ilon Gábor 2004-es, valamint Takács Károly 2007-es összefoglalója óta releváns információ nem merült fel. Szempontunkból talán legfontosabb itt, hogy a (kezdetben a vasvári ispánsághoz tartozó, majd) neves Ják nemzetség birtokát képező település Árpád-kori temploma ma is áll, ami (azon kívül, hogy régészeti szempontból váratlan veszélyt, kockázatot nem jelent a fejlesztések szempontjából) egyben ki is jelöli a középkori falu helyét. A 13. századi eredetű templomról 1438-ban kelt oklevél tanúbizonysága szerint elmondható, hogy szilárd falszerkezetű, akárcsak a tornya (ekkor Mihályi Péter a kegyúr). A későbbi építkezések nyomát viseli az épület műemléki felújítása során talált, és az épületen szépen bemutatott érett gótikus kő díszítő elemek, illetve egy későbbi építési periódushoz köthető, másodlagos beépítésű reneszánsz faragott kő ablakkeret.
1284-ben egy határleírásban a csatári monostor birtokaként említik. 1390-ben még a sárvári vár birtokai között találjuk. 1409-ben a Sopron megyei Mihályi család birtokába kerül, ám 1413-ban értesülünk arról, hogy Chanigh-i Domokos fia Ugrinus pert folytat a Rába melletti erdő birtoklásával kapacsoltban. 1425-ben Mihályi Domokos birtokos jobbágyainak sanyargatása miatt tiltakozik a csornai convent előtt. 1438-ban Kisfaludy Antal és Miklós számára lefoglalták Mihályi Pálfia Péter számos birtokai közül Csánigot (Chanygh) is – majd 1444-ben, Mihályi Pálfia Péter halálát követően Kisfaludyak (Csák Lászlóval együtt) birtoktesteket örököltek Csánigon is, továbbá ebből a hagyatékból értesülhetünk először a csánigi malomról, mely szintén az örökség tárgyát képezte! 1469-es csornai konvent bizonyságlevele szerint (többek között) Csánigon a Viczay, Himfy, Asszonyfalvy, Váthy és a Cziráky család tagjai hatalmaskodtak, majd 1471-ben Varbói Nagy Györgyöt kellett a Kisfaludyak csánigi birtokától eltiltani. ugyanekkor, ezzel lényegében párhuzamosan Ugrinfia János 1455-ös halát követően – fiúörökös nélkül halván el – László király a lányait fiasította csánigi birtokain is.
A középkor későbbi szakaszaiban a társadalmi események leképezéseként itt is számos család tűnik fel a továbbiakban birtokosként: Niczky, Guary, Vidos, Radó, Nádasdy, továbbá egytelkes nemesek által lakott. A 16. század közepétől a Ládonyi család birtoka. (Konzekvenciaként a kisebb családok birtokközpontjainak, udvarházainak jelenlétét is feltételezhetjük a középkori településen.)

A 16. században, legkésőbb 1591-től elérte a reformáció a falut, ekkortól evangélikus lelkészek látták el a falu lelki gondozását (és minden bizonnyal ekkor meszelték le a templom korábbi falfestéseit). A titulusa – vélhetően korábbiakról örökölve – Mindenszentek volt ekkor. 1646-ban rekatolizál a község, de a gyülekezet a templom épületét csak a 18. század legelején kapta vissza.
Csánig mai közigazgatási területébe azóta elpusztult Árpád- és középkori települések határai is beleolvadtak. A Répcén túli területei Székás (Zekas, Székas) területét képezhette, míg a szomszédos Középfölde/Középfalu (Kuzepfalufelde, pred. Kewzepflw) inkább a keleti, ránézésre is aránytalanul elhúzott határához járulhatott hozzá.

Csánig területe a katonai felmérési térképeken:

Az első katonai felmérésen (1763-1785)

A második katonai felmérésen (1819-1869)

A harmadik katonai felmérésen (1869-1887)

Történeti kataszteri térkép (1857)

A település lakóterületei mindenhol oldalhatáron álló beépítésűek, a falusias telekhasználatnak megfelelő kert és épületarányokkal. A lakóépületek a közterülethez közel, előkert nélkül vagy kis előkerttel kerültek elhelyezésre, az oldalkertek mérete szintén keskeny. Nagyobb előkert és oldalkertek csak az újabb beépítésű Kövecses utcában található.

A mezőgazdasági üzemi terület lazább szabadon álló beépítettségű.

Kialakult településrész

Csánig épített környezete - egységesen kialakult lakóterület: egyedi telkeken általában oldalhatáron álló házak nagy kertekkel képezik a település ezen hangulatos, magas életminőségű szövetét. Az átépülések során az utcakép elkerülhetetlen eleme a ’60-as évek modern építészetének általánosan elterjedt típusa - a 10 -szer 10 méteres kontyolt kockaház. Szerencsére a ’70-es- ’80-as évek több divatirányzata is elkerülte a települést: két szintes, rossz arányú házak, emeleten utcára néző erkéllyel, eltolt félnyeregtetős épületek nem találhatók Csánigon és a „szoc-reál“ ikerházak vagy az ún. mai amerikai típusú CK házak, továbbá a mediterrán neo-kúriák sem jelentek még meg tömegével a településen. Fel kell készülni azonban arra, hogy felmerül az igény a legújabb divat szerinti fekete ablakos lapostetős jelenségek építésére is, mivel ezen irányzat kissé manipulált „hívószava”: - a környezet védelem és az energia-hatékonyság. Igény lehet az egy telken több lakóegység elhelyezésére is, amely alapjaiban változtatná meg a településszerkezet. Összefoglalásul elmondhatjuk, hogy a település megőrizte a természethez
alkalmazkodó történeti úthálózatát, emberi léptékű tereit, térfalait és kifejezetten gazdagon díszített, értékes épületállománnyal rendelkezik. A kertek, közterületek virágosak, gondozottak.

Szakrális emlékek

A múlt iránti tisztelet kifejezésében viszont mai eszközöket is lehet alkalmazni, főleg akkor, ha a korábbi minőséget ma már nem vagyunk képesek reprodukálni. Olyan építészeti, kertészeti és társművészeti megoldások jöhetnek szóba, melyek könnyen kapcsolatba hozhatók a Hellyel, beleolvadnak annak arculatába, anélkül is, hogy külön-külön definiálnunk kellene azokat. Ez maga az illeszkedés, a folyamatosság élő hagyománya és egyben művészete.

Széles József és neje Király Eszter a csánigi evangélikus gyülekezetnek egy 355 kilogramm súlyú harangot öntettek, Seltenhofer cég által Sopronban.

Védelemre méltó értékek

Helyi védelem alá helyezett értékek jegyzéke					
S.sz.	Érték megnevezése	Cím	Hrsz.	Védelmi kategória	Fotó
1.	Lakóház	Malom utca 1.	2	H1	
2.	Lakóház	Fő utca 48.	1/3	H1	
3.	Lakóház	Fő utca 53.	216	H1	
4.	Lakóház	Fő.utca.35.	181	H2	
5.	Evangélikus iskola	Fő.utca.29.	178/1	H2	
6.	Lakóház	Fő.utca.23.	173	H1	
7.	Pajta	Fő.utca.22.	31	H1	
8.	Harangok	Fő.utca	53	H4	
9.	Evangélikus imaház	Fő.utca	52	H2	
10.	Emlékmű	Petőfi utca	53	H4	
11.	volt Malom	Malom utca	224/1	H1	
12.	Lakóház	Kövecses utca 33 .	108	H1	

A rendezés során tervezett változások hatáselemzése:

A települési értékleltárban szereplő elemek vonatkozásában releváns rövid és középtávon tervezett változások ismertetése.

Az értékleltárban szereplő elemeket érintő változások a település közép vagy rövidtávú terveiben nem szerepelnek. A településképi rendelet hatálybalépésével, valamint a településrendezési terv jóváhagyásával az értékes elemek (utcakép, utcahálózat, utcák vonalvezetése, szélessége, védelemre érdemes településszerkezeti elemek, helyi védett értékek stb…) védelme biztosított lesz. A településképi rendeletben a történeti településrész területén található épületeken a védelem alapját jelentő tömeg, tetőforma, nyílásrendszer, homlokzati tagolások, részletképzés, anyag és színhasználat megtartását kell továbbra is szem előtt tartani. A helyi építési szabályzat ezen a terület nem engedi az épületmagasság megnövelését sem, ezzel segítve elő a történeti mag léptékének, térarányainak fennmaradását.

A településrendezési terv és a településképi rendelet együttesen biztosítja majd a történelmi településközpont/településmag területén a településszerkezet, utcahálózat, telekszerkezet, beépítési módok, épületmagasságok, anyaghasználatok, jellemző kerítések stb. történetileg értékes elemei megtartását. A település örökségvédelmileg értékes területein a védett terület területfelhasználásának történelmi folytonossága biztosítva lesz a településrendezési terv és településképi rendelet előírásai által.

A település egyes területfelhasználásai (lakóterületek, különleges területek) területi kiterjedése a hatályos településrendezési tervhez képest nem növekszik. Ennél fogva a településrendezési terv káros tájhasználati jellegű változásokat nem okoz. A településterv készítése során a településkép feltárulása a meglévőhöz képest alapvetően nem módosul. A megengedett építménymagasságok, elhelyezhető épületek, funkciók az egyes övezetekben alapvetően nem változtak. Ahol szükséges vagy kívánatos volt ott telken belüli kötelező növényezttelepítés előírásával határolja el az egyes egymást esetlegesen zavaró funkciókat ill. segíti elő az egyes épületek, építmények tájba illesztést a rendezési terv. A kedvező településkép fenntartása érdekében több területen jelöl a terv telken belül kötelezően megtartandó zöldfelületet.

A településterv változtatásai a település tájszerkezetére kedvezőtlen hatással nincsennek, a hatályos településrendezési tervhez képest a beépített területek aránya, kiterjedése jelentősen nem növekszik. A település léptéke változatlan marad. A külterület jellemzően mezőgazdasági hasznosítása továbbra is megmarad.

A változások hatásai a régészeti örökségre

Az önkormányzat a rögíztett régészeti lelőhelyeket minden szempontból figyelembe kell, hogy vegye a tervezett beruházásoknál. Az elkészült lelőhely regiszter fontos információkat nyújt a befektetőknek. A helyhez kötött beruházások esetében szakmai döntés után – vállalva a régészeti költségeket – lehetővé válhat a leletek kiemelése és szakszerű elhelyezése. A fejlesztéssel nem érintett lelőhelyek érintetlensége a külterületi mezőgazdasági funkciók fenntartásával biztosítható. A mezőgazdasági szántóföldi művelés 50-60 cm – nél mélyebben nem érinti a termőföldet, így a mélyebben fekvő értékek védelme biztosított. A felszín közeli leletek esetében - ha előkerülnek értékek – fontos a pontos beazonosíthatóság megtétele és az örökségvédelmi hivatal értesítése.

A változások hatásai a történeti településre, település- és tájszerkezetre,

A tervezett települési fejlesztések – az elfogadásra kerülő HÉSZ alapján – minimálisan „avatkoznak” be a település- és tájszerkezetbe. A belterületi meglévő és tervezett objektum magasságok, tömegek jelentősen nem térnek el a falusias megjelenéstől. A külterületi beépítésekre kijelölt területek nem számottevőek a település közigazgatási méretéhez képest. A technológia célú építmények magassága

hatással van a tájszerkezetre, de kiterjedésük miatt a legminimálisabb mértékben károsítják a tájképet (kémények, szellőzők, silók, szárítók, stb…).

A változások hatásai a települési értékleltárban szereplő műemléki értékekre.

A műemléki értékek védelme országos hatáskörű feladat, önkormányzati felelősséggel is. A meglévő országos műemlékek egyértelmű jogszabályi védettséget élveznek. Az érintett területeken várható építések, telekalakítások egységes feltételrendszer szerint engedélyezhetőek.

A helyi védelemben részesített épített elemeknél a településnek szem előtt kell tartania a védett érték településen belüli „súlyát", melyet a közösség számára képvisel. A nagyrészt magántulajdonú emlékek megtartásának fő irány a kommunikációban található, a gazdasági szempontrendszer mellett. Fontos a tulajdonosi és a közösségi érdek egyesítése, melynek koordinálásában nagy szerepe van az önkormányzatnak. A műszaki állapot meghatározza a felújítás gazdaságosságát, ami döntő szempont a magántulajdonú védett objektumok esetében. Az önkormányzat létrehozhat támogatási alapot a z értékek felújításának, megőrzésének védelmére, a más említett szempontrendszerek alapján. Az állami támogatási rendszer szintén segíthet a magán és önkormányzati tulajdonú értéke védelmének fenntartásában.

Összefoglaló

A település hagyományaihoz híven Csánig a kulturális örökség emlékeit védeni kívánja, amely védelmeket a településtervben és a településképi rendeletben is meghatározza. Az alkalmazott előírások a kulturális örökség elemeinek értékőrző fenntartását, fejlesztését, bemutatását, használatát kívánják elősegíteni.

Értékvédelmi terv

Az értékleltárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek és műemlékek védelmét jogszabályok biztosítják.

A helyi értékek fennmaradását az Értékleltárba történő felvételük, a településképi rendeletben történő védelem alá helyezésük és arculati előírásokkal való ellátásuk, valamint a szabályozási tervlapon történő rögzítésük segítheti elő.

Javasolt a települési értékvédelmi szempontrendszer rögzítése, akár egy külön szakmai ajánlással.

A szempontok lehetnek a következők:

- történeti nyomon követhetőség
- műszaki állapot
- környezeti állapot
- helyi kordokumentumok rendelkezésre állása
- várható felújítási költségek

Az önkormányzat a - felkért műszaki tanácsadókkal együtt – rangsorolhatja leltár szerinti értékeket, hozzárendelve a lehetséges műszaki feladatokat.

Önkormányzati feladatok

Az értékleltárban található helyi védendő objektumok esetében fontos szempont az önkormányzat gazdasági keretei közötti megelőző védelem biztosítása. A felmérések által biztosított – egyenkénti védendő értékekre vonatkozó – értékvédelem biztosítja a hosszú távú állapot megőrzést. Az önkormányzati feladatok között kell, hogy szerepeljen az épített értékek környezetének rendben tartása, vízelvezetése, időszakos műszaki állagának felmérése, dokumentálása. A szükségessé váló felújítási munkákra műszakilag alátámasztott költségvetést kell készíteni. A védendő műszaki értékeket rangsorolni kell, a felújítási munkák sürgősségére való tekintettel. Az önkormányzat az objektumokat bemutató anyag – helytörténeti kiadványok - készítésével népszerűsítheti, segítve a helyi identitás erősödését.

Az értékvédelemre irányuló lehetséges tevékenységek:

- helyi művi értékek beazonosítása
- helyi művi érték-megőrzés támogatási formáinak számbavétele
- településképi rendelet, településképi arculati kézikönyv megalkotása
- védelmi intézkedések kidolgozása, karbantartása
- önkormányzati feladatkör helyi művi értékvédelemmel való kibővítése

Németh Géza okl. építész É 08/0065

Iktatószám	Iratpéldány	Ragszám	Címzett	Expediálás módja	Létrehozás dátuma	Küldemény létrejöttének dátuma	Létrehozó	Postázási cím	Postai szolgáltatások	Újraküldött iratpéldány	Jellege	Irány	E-mail szöveg a címzettnek	Kimenő azonosító
Cs/68-6/2025	1		Vas Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészi Iroda	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 10:55	2025-04-08	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 1.			Eredeti	Kimenő		768876923202504081128181831
Cs/68-6/2025	2		VAMKH Szombathelyi Járási Hivatal Erdészeti Osztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:08	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Batthyány tér 2.			Eredeti	Kimenő		404158764202504090803190013
Cs/68-6/2025	3		Országos Atomenergia Hivatal	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:08	2025-04-09	Németh Henrietta	1036 Budapest, Fényes Adolf utca 4.			Eredeti	Kimenő		601292727202504090803190167
Cs/68-6/2025	4		Országos Vízügyi Főigazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:09	2025-04-09	Németh Henrietta	1253 Budapest, Pf.56.			Eredeti	Kimenő		628576158202504090803190304
Cs/68-6/2025	5		Vas Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:09	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.			Eredeti	Kimenő		401253775202504090803190439
Cs/68-6/2025	6		Répcelak Város Önkormányzata	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:09	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		146601782202504090803190535
Cs/68-6/2025	7		BFKH Népegészségügyi Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:10	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		427094958202504090803190618
Cs/68-6/2025	8		Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:10	2025-04-09	Németh Henrietta	9021 Győr, Munkácsy utca 4.			Eredeti	Kimenő		305233304202504090803190689
Cs/68-6/2025	9		Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:10	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Ady tér 1.			Eredeti	Kimenő		502209995202504090803190796
Cs/68-6/2025	10		Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:10	2025-04-09	Németh Henrietta	1123 Budapest, Alkotás utca 50.			Eredeti	Kimenő		469506375202504090803190867
Cs/68-6/2025	11		Honvédelmi Minisztérium	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:11	2025-04-09	Németh Henrietta	1055 Budapest, Pf. 25.			Eredeti	Kimenő		549537936202504090803191077
Cs/68-6/2025	12		BFKH Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:12	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		645240704202504090803191241

Cs/68-6/2025	13		M9 TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:13	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		455148911202504090803191457
Cs/68-6/2025	14		Beledi Közös Önkormányzati Hivatal	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:13	2025-04-09	Németh Henrietta	9343 Beled, Rákóczi utca 137			Eredeti	Kimenő		306003791202504090803191703
Cs/68-6/2025	15		Országos Rendőr-főkapitányság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:13	2025-04-09	Németh Henrietta	1139 Budapest, Teve utca 4.			Eredeti	Kimenő		105147968202504090803191944
Cs/68-6/2025	16		VAMKH Szombathelyi Járási Hivatal Közlekedési és Útügyi Osztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:14	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Wesselényi utca 7.			Eredeti	Kimenő		512081176202504090803192075
Cs/68-6/2025	17		Vas Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály-Növény- és Talajvédelmi Osztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:14	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		612081759202504090803192169
Cs/68-6/2025	18		Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:14	2025-04-09	Németh Henrietta	9400 Sopron, Kossuth L. u. 26.			Eredeti	Kimenő		516334978202504090803192242
Cs/68-6/2025	19		Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:15	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		447224112202504090804192321
Cs/68-6/2025	20		Építési és Közlekedési Minisztérium Vasúti Hatósági Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:15	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		162737765202504090804192403
Cs/68-6/2025	21		Vas Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészi Iroda	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:15	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 1.			Eredeti	Kimenő		768876923202504090804192481
Cs/68-6/2025	22		Vas Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:16	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Welther Károly utca 3			Eredeti	Kimenő		135993785202504090804192539
Cs/68-6/2025	23		Vas Vármegyei Önkormányzati Hivatal	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:16	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Berzsenyi utca 1.			Eredeti	Kimenő		354063732202504090804192619
Cs/68-6/2025	24		Építési és Közlekedési Minisztérium Hajózási Hatósági Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:17	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		263777770202504090804192688
Cs/68-6/2025	25		Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:17	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		518209798202504090804192792

Cs/68-6/2025	26		Nemzeti Népegészségügyi Központ	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:17	2025-04-09	Németh Henrietta	1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.			Eredeti	Kimenő		355530977202504090804192916
Cs/68-6/2025	27		Vas Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:18	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Sugár út 9			Eredeti	Kimenő		617031777202504090804193019
Cs/68-6/2025	28		Építési és Közlekedési Minisztérium Léginavigációs és Repülőtéri Hatósági Főosztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:18	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		267787967202504090804193087
Cs/68-6/2025	29		Vas Vármegyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:18	2025-04-09	Németh Henrietta	9700 Szombathely, Bejczy I. utca 1-3.			Eredeti	Kimenő		434993368202504090804193212
Cs/68-6/2025	30		Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:19	2025-04-09	Németh Henrietta	1088 Budapest, József körút utca 6.			Eredeti	Kimenő		109788755202504090804193364
Cs/68-6/2025	31		Dénesfa Község Önkormányzata	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-08 11:19	2025-04-09	Németh Henrietta				Eredeti	Kimenő		648931303202504090804193507
Cs/68-6/2025	32		Kormányhivatali Katasztrófavédelmi Hatóság	Hivatali kapu + CSANIGONK	2025-04-09 15:55	2025-04-09	Németh Henrietta	9600 Sárvár, Batthyány utca 65.			Eredeti	Kimenő		576058903202504091559799832

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
Takácsné Knizner Beáta
2025.05.08 09:01:32

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs polgármester úr részére
Csánig Község Önkormányzata

9654 Csánig
Petőfi Sándor u. 2.

Iktatószám: VA/ÁFI/189-7/2025.
Ügyintéző: Takácsné Knizner Beáta
Telefonszám: +36304688079
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025.

Tárgy: Csánig község új településtervének készítésének általános egyeztetési eljárásban történő egyeztetése - megismételt közbenső véleményezés

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község új településtervének készítésével kapcsolatos, 2023. október 26-án kelt és hivatali kapun keresztül aznap megérkezett Cs/240-16/2023. számú megkeresésére, valamint a 2023. december 4-én kelt VA/ÁFI/803-11/2023. számú, elutasító tartalmú véleményem alapján ismételten megindított véleményezési szakaszban hivatalunkhoz 2024. augusztus 26-án hivatali kapun keresztül beérkezett Cs/76-60/2024. számú megkeresésére, majd **a 11/2025.(I.27.) számú önkormányzati határozat alapján a településrendezési és építési követelmények alapszabályáról szóló 280/2024.(IX.30) Korm. rendelet(a továbbiakban: TÉKA) előírásaira alapuló új véleményezési eljárásban 2025. április 08-án kelt és aznap hivatali kapun beküldött Cs/68-6/2025. számú megkeresésre** és annak mellékleteként megküldött, TH-23-02-06. 2025. április számmal ellátott „Csánig Község Településterv” elnevezésű dokumentációban foglaltakra (a továbbiakban: Tervezet; készítette TÉR-HÁLÓ KFT. felelős tervező Németh Géza TT-1 08/0065, munkatárs Leitner Attila É-3 08-0386 és szerkesztő Szabó Attila, közlekedéstervező Bogár Zsolt Tkö 08-0102, közműtervező Horváth Ervin TE-T 18-0033, TV-T 18-0033, Szakács Levente TH 08-01371, tájrendezési tervező Szűcs Gábor TK/1 19-0458, Losonczi Máté régészeti szakértő 21-0513) az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 8. § (2) bekezdése, továbbá a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: újR.) 64. § (2)-(5) bekezdései, 66. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. tv. (továbbiakban: Jat.) és a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet (továbbiakban: Jszr.), valamint Csánig Község Önkormányzata Képviselőtestületének a településkép védelméről szóló 8/2018. (XI.13.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Tkr.) figyelembevételével **az alábbi véleményt adom:**

Mivel az Önkormányzat a hivatali kapun keresztül történt benyújtással - 2023. október 26-án - az újR. 78. § (1) bekezdés b) pontja és 78/D. § (1) bekezdés szerinti biztonságos kézbesítési szolgáltatás igénybevételével történő egyeztetési eljárást választotta, a jogszabály szerint az eljárás megválasztása köti az önkormányzatot (tehát újabb változtatás nem lehetséges), és ebben az esetben az újR. 61-74. §-ban foglaltakat a 78/D. § (2) bekezdése szerinti eltéréssel kell alkalmazni.

Eljárásomban megállapítottam, hogy a településterv készítésében résztvevő összes tervező az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. mellékletének megfelelő jogosultsággal rendelkezik, a jogszabály rendelkezései szerint az aláírólap a tervezők saját kezű aláírását tartalmazza. Megállapítottam továbbá, hogy az Örökségvédelmi hatástanulmányt készítők jogosultsága is megfelel a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet 84. §-ban foglaltaknak, aláírásukat az aláírólap tartalmazza.
A 11/2025.(I.27.) számú önkormányzati határozat alapján településterv a TÉKA szabályaira épült. A településterv, a megalapozó vizsgálat és az alátámasztó javaslat az újR. és a településtervezési szabályzatban (a továbbiakban: Szabályzat) foglalt műszaki elvárások és technikai szabályok figyelembevételével készül az újR. 4. § (4) bekezdése értelmében. A módosítás e jogszabályi előírásoknak megfelel.

Csánig Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 55/2023. (X.30.) számú képviselő-testületi határozatával kinyilvánította a településterv elkészítésének szándékát, mely határozat megfelel az újR. 59. § (2) bekezdésének, és Tokodi Zoltán önkormányzati főépítész mellékleteként benyújtott Főépítészi feljegyzésen alapul.

A véleményezésre megküldött dokumentáció részei:

- Településfejlesztési terv leírása és fejlesztési terv
- Megalapozó vizsgálat, Örökségvédelmi hatástanulmány
- Alátámasztó munkarész, Környezeti értékelés
- Helyi Építési Szabályzat és mellékletei

Eljárásomban megállapítottam, hogy az E-TÉR felületen megtalálható információk szerint az újR. 61. §-a szerinti adatszolgáltatás megtörtént, az önkormányzatnak az adatok rendelkezésére álltak. Az újR. 7. § (7) bekezdése szerint az önkormányzati főépítész tartalmat meghatározó feljegyzése alapozza meg a dokumentáció összeállítását, mely megfelel az újR. 7. § (2) bekezdésének és (3) bekezdés a) pontjában foglaltaknak.

Általánosságban felhívom az Önkormányzat figyelmét arra, hogy a végleges dokumentáció összeállítása során szükséges leellenőrizni, hogy az ott szereplő bevágatok a végleges Fejlesztési tervlapnak, illetve a Szabályozási tervlapnak megfelelőek legyenek! (A véleményezési eljárás során született változásokat követve)

I. Megalapozó vizsgálat, Örökségvédelmi hatástanulmány

A fejlesztési terv, továbbá azon keresztül a rendezési terv megalapozásához vizsgálja a területi fejlesztési dokumentumokban megfogalmazott célokat és hatásokat. A tartalmat elfogadom.

II. Alátámasztó javaslat

1. A rendelet-tervezet 2. melléklet 24. sorában a különleges beépítésre nem szánt temetőterülethez továbbra is minimum 60% zöldfelületi igény van rendelve, az 1.9. Bioaktivitásérték táblázatban a 12. sorban szereplő övezethez pedig 80%-os zöldfelületi értéket rendel. Kérem a két táblázat összhangba hozását, szükség esetén javítandó a tervezet!
2. A környezeti vizsgálat munkarészt az állami főépítész számára meghatározott vizsgálati szempontok alapján elfogadom.

III. Településfejlesztési terv leírása és fejlesztési terv

1. Tartalma a jogszabályi előírásoknak nagyrészt megfelel – tekintettel a település alacsony lakossági számára (2022-ben 345 fő).
2. Több ízben (pl. 6.oldal, Megalapozó munkarész 52. oldal) hivatkozik az arculati kézikönyvre és a településképi rendeletre. Kérem a dokumentációban az arculati kézikönyv konkrét és rövid

megnevezését és a későbbiek során a rövid megnevezés használatát, valamint **a teljes anyag felülvizsgálatát a településképi rendelet megemlítése tekintetében**, hiszen az új Rendelet-tervezet már magába foglalja a jelenleg hatályos településképi rendelet teljes szövegét, így az hatályon kívül fog kerülni!

   a. A dokumentáció 5. oldalán, a Részcélok és a beavatkozások területei címszó alatt 2020-2024 közti időszak és 2024. utáni időszak van külön vizsgálva. Lévén, hogy az elfogadás leghamarabb 2025. 3. negyedévében lehetséges, javaslom a két elképzelési csoport, illetve a tervezési szakaszok újragondolását, a megvalósult fejlesztések törlésével.
   b. Kérem a településképi arculati kézikönyv elfogadásnak határozati számát beírni, csak úgy értelmezhető a TAK rövidítés, illetve kérem a Tkr.-re való utalások törlését, vagy átfogalmazását!

3. A fejlesztési tervvel összefüggésben is felhívom a figyelmet arra, hogy mivel az önkormányzat a korábbi településrendezési eszközeit hatályon kívül helyezte, ezért nem beszélhetünk jogfolytonosságról, azaz a korábbi településrendezési eszközökben lévő területfelhasználások és szabályok automatikus alkalmazásáról az új településtervben. Ugyanakkor, a települési térségben lévő, már beépített telkek területfelhasználását kialakultnak tekintem. Ezzel és a lakóterületek és üdülőterületek felülvizsgálatával kapcsolatban ott, ahol a már beépített területek jelenleg is elérik a település déli és dél-nyugati közigazgatási határait, valamint belenyúlnak a vasútvonal 100 méteres védőtávolságában nem beszélhetünk új beépítésre szánt terület kijelöléséről, így az Étv. 7. § (3) bekezdés c) pontját és a MaTrT. 12. § (1) bekezdés b) pontját nem kell alkalmazni.

IV. A helyi építési szabályzat és mellékletei tekintetében:

A. TÉKA-nak való megfelelés vizsgálata:

1. A dokumentáció nem tartalmazza külön a TÉKA-nak való megfelelés vizsgálatát, az előzőleg benyújtott dokumentációhoz képest a Rendelet-tervezet magában foglalja a hatályban lévő Tkr. rendelkezéseit (IV-VII. Fejezet) és mellékleteit (7.-10. melléklet) változtatások nélkül. Ezért a megfelelést magam vizsgáltam. Véleményemben a talált eltéréseket, hiányosságokat fogom külön kiemelni.
2. A dokumentáció nem tartalmaz a TÉKA 3. § szerinti eltérési kérelmet.
3. A Rendelet-tervezet 4. § bb) alpontjában szereplő övezet megnevezése a TÉKA 6. § (4) bekezdés 5. pontja alapján helyesen „közpark zöldterület”. Kérem a dokumentációban és a Fejlesztési terv illetve a helyi építési szabályzatban és mellékleteiben a megnevezést javítani!
4. Felhívom rá a figyelmet, hogy a TÉKA 8. § (4) bekezdése szerint **a műemlék telkére az örökségvédelmi hatóságnak a településterv készítése és módosítása során adott véleménye alapján kell a beépítési határértékeket és a telekméretre vonatkozó paramétereket megállapítani**, ezért a Rendelet-tervezet 2. melléklet 8. sorában szereplő építési előírásokat kérem az örökségvédelmi hatóság véleménye alapján módosítani!
5. A TÉKA 8. § (5) bekezdés a) pontja szerint a helyi építési szabályzatban – legalább az építési övezetekre – meg kell határozni legalább beépítési magasságként a párkánymagasság megengedett legnagyobb értékét és az épület megengedett legmagasabb pontját, aminek a Rendelet-tervezet 2. melléklete eleget is tesz, azonban ezt – ha már a Rendelet-tervezet szövegesen is tartalmazza – pontosítani kell a 2. §-ban is. Kérem a meghatározást kiegészíteni „és az épület megengedett legmagasabb pontjával” szöveggel!
6. A TÉKA 18. § (4) bekezdése úgy szabályoz, hogy a falusias lakóterületen a minimális telekméret 900 m^2, kivéve, ha az állami főépítész az eltérési igénnyel megegyező záró szakmai véleményt állít ki. Mivel a Rendelet-tervezet 1. melléklet építési övezeti jelkulcsában, valamint a 2. melléklet 5-6-7. sor C oszlopában minimum 500 és 800 m^2 szerepel, ami megengedőbb, mint a TÉKA előírása, ezért ez a szabályozási méret csak akkor maradhat, ha **a záróvéleményezési dokumentáció a TÉKA 3. § (4) bekezdésére irányuló külön eltérési**

engedély kérelmet és annak indokolását tartalmazza, és azt az állami főépítész záró véleményében engedélyezi.

7. A TÉKA 26. § (4) bekezdése úgy szabályoz, hogy a hétvégi házas üdülőterületen a minimális telekméret 600 m^2, kivéve, ha az állami főépítész az eltérési igénnyel megegyező záró szakmai véleményt állít ki. Mivel a Rendelet-tervezet 1. melléklet építési övezeti jelkulcsában, valamint a 2. melléklet 10. sor C oszlopában minimum 350 m^2 szerepel, ami megengedőbb, mint a TÉKA előírása, ezért ez a szabályozási méret csak akkor maradhat, ha **a záróvéleményezési dokumentáció a TÉKA 3. § (4) bekezdésére irányuló külön eltérési engedély kérelmet és annak indokolását tartalmazza, és azt az állami főépítész záró véleményében engedélyezi.**
8. A TÉKA 1. mellékletben szereplő határértékeket vizsgálva az alábbi eltéréseket találtam:
   - 1. tábla 14. sora – hétvégi házas terület – D oszlop minimum 60% zöldfelület. A Rendelet-tervezet 1. melléklet építési övezeti jelkulcsában, valamint a 2. melléklet 9. és 10. sor Q oszlopában minimum 50% szerepel, ami megengedőbb, mint a TÉKA előírása.
   - 2. tábla 3. sor – közúti közlekedési terület - D oszlop min. 5% zöldfelületet ír elő, a Rendelet-tervezet 2. melléklet 12. sor Q oszlopában 0 érték szerepel, ami megengedőbb, mint a TÉKA előírása,
   - 2. tábla 14. és 15. sor – tájgazdálkodási mezőgazdasági és vízgazdálkodási terület – C oszlop legfeljebb 4,5 méteres párkánymagasságot enged meg, Rendelet-tervezet 2. melléklet 21. és 22. sor X oszlopában ez az érték ki van húzva, amely megtévesztő lehet, úgy tűnhet, mintha az önkormányzat ezt nem kívánná szabályozni, tehát megengedőbb, mint a TÉKA előírása.

   Kérem ezeket az értékeket felülvizsgálni, szükség esetén módosítani, vagy a véleményem IV.A.6. pontjának megfelelő kérelmet és indokolást benyújtani.

B. Normaszöveg

1. 1. §-ban a szabadon álló beépítésnél az oldalkert legkisebb méreteként a párkánymagasság van megadva. A TÉKA 46. § (3) bekezdés a) pontja szerint ez az érték a párkánymagasság fele. Az önkormányzat a TÉKA 8. § (6) bekezdése alapján a TÉKA előírásainál szigorúbb követelményeket megállapíthat, azonban felhívom rá a figyelmet, hogy a sűrűbb beépítésű, jellemzően lakóterületeken ez a szabályozás gondot okozhat.
2. Véleményem IV.A.6. pontjának megfelelően kérem a 2. §-ban szereplő meghatározást kiegészíteni „és az épület megengedett legmagasabb pontjával.” szöveggel!
3. Véleményem IV.C.4. pontjának megfelelően kérem a 3. §-t átszerkeszteni!
4. 4. § aa) alpontja felsorolásából – és a Fejlesztési terv és Szabályozási terv jelmagyarázataiból – hiányzik az Lf-T jelű falusias lakóterület megjelenítése, illetve megnevezése, valamint az ab) alpontban, valamint a 4. melléklet 11. sorában és az 3. melléklet I oszlopában szereplő építési övezet jele helyesen K-mü. Kérem pótolni, javítani!
5. 5. § b) alpontjában a „3 méter” után vessző kell, továbbá „az övezetben előírt legnagyobb párkánymagasság értéke” helyett a TÉKA 46. § (4) bekezdés c) pontja alapján „az épület hátsókertre néző párkánymagasságának mértéke” meghatározás szerepeljen.
6. 12. § (1) bekezdésében szereplő tartalom – a TÉKA 4. melléklet I. fejezet 1. pontja alapján - helyesen: „minden lakás és üdülő önálló rendeltetési egység után”. Kérem kiegészíteni.
7. 31. § nem jó a hivatkozás: „az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet” helyett „a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló kormányrendelet” szöveg szerepeljen.
8. 55. § (2) bekezdés aa) pont és az ab) pontban az „önálló reklámtartó építmény vagy” a reklám és reklámeszköz elhelyezésének szabályairól szóló 476/2024.(XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rtv.) 9. § (1) bekezdése alapján törlendő!
   b) pont a tervezet 17. § alapján törlendő. Egyúttal kérem a 17. § (2) bekezdés szövegét „Csánig teljes közigazgatási területén szélerőmű, szélerőműpark, szélgenerátor nem helyezhető el.” szövegre cserélni.

9. Az 59. §-ban a helyi védett épületek véleményezése szerepel. A Méptv. 63. § (3) bekezdése alapján a helyi tervtanács a véleményező, nem az önkormányzati főépítész szakmai véleményére kell alapozni a településképi véleményt. Kérem a 60. §-t ez alapján javítani!
10. 63. § b) pontja szintén törlendő a Tervezet 17. §-a alapján.
11. 64. § b) a Rtv. 9. § (1) bekezdése alapján törlendő!
12. 66. §: „megtiltja" helyett „elutasítja" az újR. 47. § (1) bekezdés b) pontja alapján, kérem javítani.
13. A Jszr. 40. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a jogszabály tervezetében a fejezet a legmagasabb szintű szerkezeti egység, az utolsó fejezet címe: „Záró rendelkezések". Kérem a Záró rendelkezések alcím alatt szereplő rendelkezéseket külön fejezetben szerepeltetni.

C. Szabályozási tervlap és mellékletek

1. A 52 és a 235 hrsz-ú (műemlék templom) ingatlanokra vonatkozó Lf-T jelű építési övezet meghatározása hiányzik a Jelmagyarázatból. Kérem pótolni!
2. A 024/54 és 024/3 hrsz-ú ingatlanok között hiányzik az övezethatár-építési övezethatár jel. Kérem pótolni!
3. A szabályozási tervlapon, az Üh-1 és az Üh-2 építési övezet jelkulcsa alapján a minimális zöldfelület 50%, a 2. melléklet 9. és 10. sora alapján azonban 60%, kérem összhangba hozni a TÉKA előírásai alapján!
4. A Kb-Re és Kb-Sp övezetek esetében az újR. 9. melléklet 53. sora alapján az értékmutató 3,2 (a 6 helyett)! Kérem a 4. melléklet értékeinek újraszámolását. Ezzel kapcsolatban felhívom rá a figyelmet, hogy a táblázat nem felel meg a Jszr. 130. § (1) bekezdésének, mely szerint a táblázat sorait pozitív egész számokból képzett arab sorszámokkal meg kell jelölni. Kérem pótolni! Továbbá a 2. melléklet 25. sorához és Q oszlopához tartozó min. 60%-os zöldfelületi érték nem egyezik a Szabályozási terv Kb-Sp jelű övezetéhez tartozó jelkulcsban szereplő, a TÉKA hivatkozott előírásainak megfelelő értékhez. Kérem 65%-ra javítani!
5. Felhívom rá a figyelmet, hogy az újR. 4. melléklet hatályos 4.pontja szerint a helyi építési szabályzatnak már nem kötelező melléklete az egyes építési övezetekben, övezetekben elhelyezhető vagy tiltott rendeltetések táblázata, hanem helyette az új beépítésre szánt területek nyilvántartása lépett. A tárgyi helyi építési szabályzat nem tartalmaz új beépítésre szánt területeket, azonban, ha az Önkormányzat szeretné az elhelyezhető vagy tiltott rendeltetések táblát - az újR. 4. melléklet 5. pont c) alpont szerint - „egyéb melléklet"-ben továbbra is szerepeltetheti.
6. A 10. melléklet 2. pontjából a „reklám és reklámhordozó elhelyezése" a Rtv. 9. § (1) bekezdése alapján törlendő!

Egyebekben a Rendelet-tervezet és mellékletei megfelelnek a TÉKA előírásainak.

A véleményemet a döntésre jogosult testülettel ismertetni kell.

Felhívom Tisztelt Polgármester Úr szíves figyelmét, hogy a tervmódosítással kapcsolatos további teendőkről az újR. 66. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

(4) Véleményeltérés esetén a polgármester az E-TÉR-en keresztül a (2) bekezdésben meghatározott határidőt követő 8 napon belül egyeztetést kezdeményezhet, elektronikus hírközlési sajátos építmény és elektronikus hírközlő eszköz esetén kezdeményez, amelyről

a) a partner esetében emlékeztetőt,

b) a véleményezésre jogosult szerv esetében jegyzőkönyvet

kell készíteni.

(5) A véleményezésre jogosult szerv és a partner számára a polgármester a (4) bekezdés szerinti kezdeményezéstől számított legalább 5, legfeljebb 10 napon belüli időpontra biztosít egyeztetési lehetőséget.

(6) Az emlékeztető és a jegyzőkönyv az adott véleményhez csatolt dokumentumként kerül feltöltésre, amelyet tájékoztatásul az önkormányzat a honlapján is megjelenít.

(7) A véleményezést követően a beérkezett véleményeket - egyeztetés esetén az emlékeztetőt és a jegyzőkönyvet - ismertetni kell a képviselő-testülettel, a döntés átruházása esetén a döntésre jogosulttal, amelyek elfogadásáról vagy el nem fogadásáról a képviselő-testület, illetve átruházás esetén a döntésre jogosult dönt. A vélemény, észrevétel el nem fogadása esetén a döntést indokolni kell.
(7a) A vélemények értékelését a főépítész a tervező bevonásával készíti elő a (7) bekezdés szerinti döntésre.
(8) A véleményezés, a vélemények elfogadásának és el nem fogadásának indokolása az E-TÉR felületen történik. A (6) bekezdés szerinti emlékeztetőt, jegyzőkönyvet és a döntést az E-TÉR-be fel kell tölteni, amelynek megtörténtével zárul az egyeztetés.
(9) ***A*** *(2) bekezdés szerinti* ***vélemény 6 hónapig érvényes.****"*

Kérem, hogy az újR. 67. § (1) bekezdése szerinti végső szakmai véleményezés kezdeményezése során a végleges dokumentációt a véleményezési szakaszban beérkezett véleményekkel és partnerségi észrevételekkel, az azokra vonatkozó képviselő-testületi döntéssel, minden előzményirattal és a polgármesteri megkeresőlevéllel együtt szíveskedjék hivatali kapun megküldeni.

A fenti (4) bekezdés szerinti egyeztetést, mivel az önkormányzat a hivatali kapun keresztül történő kapcsolattartás mellett döntött, hivatali kapun keresztül és nem E-TÉR-ben kell kezdeményezni!

Hatáskörömet és illetékességemet a főépítészi tevékenységről szóló 190/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése és 7. § h) pontja állapítja meg. A kiadmányozás jogát a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető főispán a kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II.3.) számú utasítás III/4. pontjában és *Az egyes belső szervezeti egységek feladatkörébe tartozó különös (szakmai) hatáskörök gyakorlása során a kiadmányozási jog gyakorlása* alcím 2. pontjában foglaltak szerint ruházta át.

Szombathely, elektronikus időbélyegző szerint.

Tisztelettel:

Vámos Zoltán főispán
nevében és megbízásából

Csermelyi Andrea
állami főépítész

Országos Környezetvédelmi Tanács

Szám: 026/2025/OKT
Hiv. szám: Cs/68-6/2025.
Kizárólag elektronikus úton kézbesítve!

Patyi Szabolcs úr
polgármester

Csánig Község Önkormányzata

Csánig

Tisztelt Polgármester Úr!

Az Országos Környezetvédelmi Tanács (a továbbiakban: OKT) köszönettel megkapta a *„Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)”* tárgyú megkeresést, mellyel kapcsolatban T. Polgármester Urat az alábbiakról tájékoztatom.

Az OKT – **hatáskörének hiányában – nem kíván véleményt nyilvánítani a hivatkozott szakmai dokumentumról.**

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló **419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: az Eljr.) részletesen meghatározza a településtervek előkészítésének eljárási rendjét, ennek keretében az egyeztetésbe bevonandó közigazgatási szerveket. Ezek körét az Eljr. 62. § (1) bekezdés a) pontjára és a 66. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelet **11. melléklete** *(„A településterv, a települési arculati kézikönyv és a településképi rendelet vonatkozásában véleményezésre jogosult szervek”)* **taxatív módon felsorolja**. **Ebben a felsorolásban az OKT nem szerepel**, tehát az Eljr. alapján nincs véleményezési jogosultsága.

Az Eljr. több helyen használja a „*környezet védelméért felelős szervek*” gyűjtőfogalmat, amelyet az egyes tervek, programok környezeti vizsgálatáról szóló **2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Kr.) **szerinti értelmezésben használ**. A véleményezés vonatkozásában az Eljr. 62. § (2) bekezdés a) pontja a meghatározó, amely a Kr. 3. mellékletében felsorolt szervekre utal vissza. **A Kr. 3. számú melléklete sem nevesíti az OKT-t véleményező szervként**, tehát a véleményezési jogosultsága e jogszabályhely alapján sem áll fenn.

Az OKT a vonatkozó jogszabályok szerint, a Kormány javaslattevő, tanácsadó, véleményező szerve, de hatósági hatáskörrel nem rendelkezik. Jogállását és hatáskörét alapvetően a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 44. § (2) bekezdése és 45. § (2) bekezdése határozza meg.

OKT Titkárság: 1117 Budapest, Október huszonharmadika utca 18.
Telefon: 1- 79 54330
E-mail: oktt@em.gov.hu
www.oktt.hu

A Kvt. 45. § (2) bekezdés b) pontja értelmében az OKT-nak van állásfoglalási hatásköre a Kvt. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerinti terv, program, valamint annak részét képező környezeti értékeléssel kapcsolatban, de **csak abban az esetben „*amennyiben a kidolgozó központi államigazgatási szerv***” [Kvt. 44. § (2) bekezdés b) pont]. A települési önkormányzatok álétal kidolgozásra és elfogadásra kerülő települési tervek nem tartoznak ebbe a körbe.

Kérem a véleményezésre megküldött dokumentummal kapcsolatos, a fent leírt indoklás szerinti álláspontunk szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2025. április 22.

Az Országos Környezetvédelmi Tanács nevében és megbízásából,

Tisztelettel:

dr. Csepregi István
főtitkár

A DOKUMENTUM ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSSAL HITELESÍTVE
Kiadmányozta: 2025.04.28 15:49 Németh József

IGAZGATÓ

Dátum:
2025. 04. 28.

Címzett hivatkozási száma:
CS/68-6/2025
Címzett ügyintézője:
Nagy Attiláné

Iktatószám:
42399-0001/2025
Előadó:
Horváth-Futó Petra

Tárgy: Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)

Patyi Szabolcs részére
polgármester

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06) tárgyban megküldött dokumentációt áttekintettük.

A tárgyi üggyel kapcsolatban az előzetes egyeztetés tárgyában korábban adott véleményünk belekerült a dokumentációba. További észrevételünk nincs.

Továbbá tájékoztatjuk, hogy az eljárásban az Országos Vízügyi Főigazgatóságot (OVF) is képviseljük.

Tisztelettel:

Németh József
igazgató

A MI VÍZÜGYÜNK

központi telefonszám: +36 96 500-000 . cím: H-9021 Győr, Árpád út 28-32. . e-mail: titkarsag@eduvizig.hu
. honlap: www.eduvizig.hu

ŐRSÉGI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
9941 Őriszentpéter, Városszer 57.
Telefon: (94) 548-034
E-mail: onpi@onpi.hu

Patyi Szabolcs úr
polgármester

Csánig Község Önkormányzata
9654 Csánig, Petőfi Sándor utca 2.

Tárgy : Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)
Ügy száma : 25-1743-2/25.
Ügyintéző : Sándor András
Hiv. szám : Cs/68-6/2025

Tisztelt Polgármester Úr!

Hivatkozva a fenti ügyiratszámú megkeresésükre, a 419/2021. (VII. 15.) Kormányrendelet 62 § alapján, az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság az alábbi választ adja „Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)" tárgyában:

Igazgatóságunk **fenntartja** korábbi állásfoglalásait, melyek tartalma teljes mértékben megegyezik az alább feltűntetekkel:

Csányig község közigazgatási területe a HUFH20010 Répce mente különleges természetmegőrzési Natura 2000 területbe, az országos ökológiai hálózat (magterület, ökológiai folyosó, puffer terület) területébe, valamint az országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezetébe tartozik. Ezen felül sem ex lege lápot, sem barlang védőövezetét nem érinti.

A Településfejlesztési Tervben szereplő információk alapján két olyan területen terveznek változtatást, melyek természetvédelmi szempontból érintettek. Ezek a 010/9 és 010/12 hrsz.-on találhatóak. A tervezett változtatás szerint a jelenlegi OTrT szerinti mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriából erdőgazdálkodási térségbe sorolással érintett a két terület. Mindkét ingatlan része a Natura 2000 hálózatnak és a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterületének. A rendelkezésünkre álló adatok alapján mindkét terület jelentősen fás vegetációval borított, ahogyan ez a település környezeti értékélésében is szerepel. A jelenleg rendelkezésünkre álló biotikai adatok alapján az érintett területeken védett állat- vagy növényfaj nem található. Így Igazgatóságunk az átsorolással kapcsolatban nem emel kifogást.

A Településfejlesztési Tervben nem szerepel új lakóterület kijelölése. A benne szereplő változással érintett további területek nem állnak országos védelem alatt, nem részei sem Natura 2000 hálózatnak, sem a Nemzeti Ökológiai Hálózatnak. A dokumentációban többször szerepel a település közterületeinek parkosítása, fásítása. Igazgatóságunk támogatja ezen törekvéseket, ugyanakkor az újonnan ültetett növények esetében kérjük preferálják az őshonos növények választását

A véleményezésre elküldött tervdokumentum alapján természet-, valamint tájképvédelmi szempontból **nem emel kifogást** az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság.

Ezúton nyilatkozunk, hogy Igazgatóságunk az eljárás további szakaszában is **részt kíván venni**.

Őriszentpéter, 2025. április 14.

Tisztelettel:

.....
Dr. Németh Csaba
igazgató

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

Soproni Hatósági Iroda

A DOKUMENTUM ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSSAL HITELESÍTETT

Elektronikusan aláírta:
Sléber Tibor Jenő
hatósági irodavezető-helyettes
2025.04.17 12:07
A HITELESSÉG ELLENŐRZÉSÉHEZ KATTINTSON IDE

Iktatószám: K/9417-2/2025.
Tárgy: Véleményezés
Ügyintéző: Varga Tamas
E-mail cím: varga.tamas@nmhh.hu
Telefon: (99) 518-535
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025.
Készült: 2025.04.17.

Csánig Község Önkormányzata
Patyi Szabolcs polgármester
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tisztelt Polgármester Úr!

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: **Hatóság**) Csánig Község Önkormányzata képviselő-testületének a településtervének – benne a helyi építési szabályzatról, illetve a településkép védelméről szóló rendeletének – felülvizsgálatát (a továbbiakban: **rendelettervezet**) megvizsgálta**.**

A Hatóság megállapította, hogy a rendelettervezet 4. § ba) pontja, 10. §, 14. § (2) bekezdése, 22. §, 29. § (3) bekezdése, 47. § (7) és (13) bekezdései, 50. § (3) bekezdése, 52. § (1) bekezdés c) pontja, 54. § (1)-(4) bekezdései, a 3. melléklete és 8. melléklete hírközlési érdeket érint. A Hatóság megállapította, hogy a rendelettervezet elektronikus hírközlési érdeket nem sért, a Hatóság kifogást nem emel.

Fenti véleményt *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló* 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Rendelet**) 66. § (2) a) pontjában meghatározottak szerint a Rendelet 11. melléklet 24. pontjában foglalt felhatalmazás alapján adta a Hatóság.

Elektronikusan aláírt dokumentum.
Kiadmányozta: **Aranyosné dr. Börcs Janka, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalának főigazgatója nevében és megbízásából Sléber Tibor hatósági irodavezető-helyettes Sopronban**, az elektronikus aláírás szerinti időpontban

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
Bolla Attila
2025.04.28 10:17:13

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs
polgármester úr részére

Csánig Község Önkormányzata

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Iktatószám: VA/FF-FO1/17061/2/2025.
Ügyintéző: Abért Rita
Telefonszám: +36704698190
Hivatkozási szám: Cs/86-6/2025
Melléklet: -

Tárgy: Csánig község településtervének elkészítése, véleményezési dokumentáció általános egyeztetési eljárás

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településrendezési eszközeinek elkészítéséhez a Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály – Földhivatali Osztály 1. részéről a következő állásfoglalást adom:

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfvt.) 2. § 19. pontja szerint termőföldként kell figyelembe venni azt a földrészletet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlannyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben meghatározott erdőnek minősül.

A Tfvt. 6/B. § (1) bekezdése alapján a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint az átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen. Figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy az egyeztetési eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását az övezeti átsorolás szerinti területfelhasználás ne akadályozza.

A Tfvt. 6/B. § (2) bekezdése előírja, hogy kifogást kell emelni, ha a településrendezési eszköz készítése, vagy módosítása alapján kijelölt beépítésre szánt területek többségében átlagosnál jobb minőségű termőföldeket érintenek, és a beépítésre szánt terület övezeti besorolásának megfelelő, területfelhasználásra hasonló körülmények és feltételek esetén átlagosnál gyengébb vagy átlagos minőségű termőföldeken is sor kerülhet, vagy övezeti besorolásának megfelelő területfelhasználásra kellő nagyságú térmértékben lehetőség van a település már beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén is.

A Tfvt. 6/B. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni a zártkerti ingatlan esetében, ha a településrendezési terv készítése vagy módosítása a zártkerti ingatlan területének beépítésre szánt területbe történő átsorolása érdekében történik.

Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétel céljából lehetséges a Tfvt. 11. § (2) bekezdésében foglaltak szerint.

(Átlagos minőségű termőföldet a Tfvt. 2. § 1. pontja úgy határozza meg, hogy az adott település azonos művelési ágú termőföldjei 1 hektárra vetített aranykorona-értékeinek területtel súlyozott átlagának megfelelő, de hektáronként szántó esetében legfeljebb 22 AK értékű, rét esetében legfeljebb 16 AK értékű, legelő esetében legfeljebb 6 AK értékű termőföld.)

FÖLDHIVATALI FŐOSZTÁLY
FÖLDHIVATALI OSZTÁLY 1.
9700 Szombathely, Welther Károly utca 3. – 9701 Szombathely, Pf. 9. -- Tel.: +36 94 340 001
E-mail: foldhivatal@vas.gov.hu -- KRID: 337630946 – Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

Csánig községben pl. a szántók hektáronkénti aranykorona átlaga 19,95 AK (ami annyit jelent, hogy az 5. és az annál jobb minőségi osztályú szántók tartoznak az átlagosnál jobbak közé).

Csánig község településrendezési eszközeinek elkészítése során az övezetek kijelölésével átlagosnál jobb minőségű termőföldeket is érintettek.

Az előzőekben leírt követelmények a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvényben foglaltakon alapulnak, amely jogszabály rendelkezéseit a tervezés és megvalósítás valamennyi fázisában be kell tartani.

Csánig község Önkormányzata képviselő-testületének a 55/2023. (X. 30.) számú határozata alapján összeállított dokumentációból megállapítottam, hogy a tervezett szándékok indokolt mértékűek, nem irányulnak beépítésre szánt terület kijelölésére termőföldet érintően és az egyeztetési eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását az övezeti kijelölések szerinti területfelhasználás nem akadályozza. A dokumentáció tartalmának - az előző oldalon hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő - átvizsgálását követően földvédelmi szempontból nem emelek kifogást a településrendezési eszközök elkészítése ellen.

Az elkészült településrendezési terv megvalósítására - termőföldet érintően - egyebekben is a Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 4. engedélyével kerülhet sor. Az ingatlanügyi hatóság kizárólag a végleges településrendezési terv megvalósulásának ütemében és csak rendkívül indokolt esetben engedélyezheti a termőföldek más célú hasznosítását és belterületbe vonását, mivel a Tfvt. 11. § (1) bekezdésének megfelelően termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével - lehet felhasználni. Továbbá el kell utasítani a belterületbe vonás iránti kérelmet a Tfvt. 15. § (5) bekezdés b) pontja alapján, ha az olyan területfelhasználás céljára irányul, amely a település belterületén beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén megvalósítható.

Az ingatlanügyi hatóság a termőföldek más célú hasznosításával összefüggő hatósági eljárása során – a fentiekben körülírt - termőföldvédelmi szempontok érvényre juttatása alapján dönt és eljárása során az államigazgatási eljárás keretében elfogadott településrendezési terv nem köti.

A további egyeztetésekbe kérjük a Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály – Földhivatali Osztály 1. bevonását.

Ahol az ingatlan tulajdoni lapján földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog van bejegyezve, ott az alappont elmozdítása, áthelyezése csak a jogosult (Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztálya) engedélyével történhet.

A kiadmányozási jog a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II. 3.) számú utasításában foglaltakon alapul

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint

Tisztelettel:

Vámos Zoltán főispán
nevében és megbízásából:

Bolla Attila
osztályvezető

Elektronikusan aláírta:
Budapest Főváros Kormányhivatala
Koszéj Adél
2025.04.25. 08:48:56

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
ORSZÁGOS KÖZÚTI ÉS HAJÓZÁSI HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

Patyi Szabolcs polgármester úr
részére

Csánig Község Önkormányzata

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Iktatószám: BP/0801/00321-4/2025
Ügyintéző: Bánhidi Viktória
Telefon: +36 1 815 9633
Tárgy: Csánig község településtervének készítése (msz: TH-23-02-06) – véleményezési szakasz

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre KRID: 247672751

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településrendezési eszközeinek módosításával kapcsolatos CS/68-6/2025. számú, 2025. április 8-án kelt megkeresésére a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet) alapján az alábbi véleményt adom.

Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. melléklete alapján:

– A 16. számú vasútvonal, Hegyeshalom (kiz.) – Csorna – Porpác szakasz villamosítása és állomási biztosítóberendezések felülvezérlésének kialakítása

érinti a település közigazgatási területét.

A **Magyar Közút NZrt. Vas Vármegyei Igazgatóság** MK-20066/2/2025. számú, 2025. április 17-én kelt tájékoztatása:

„Csánig Község településtervének TRT véleményezése céljából megküldött dokumentációt (készítette: Tér-Háló Kft., dátum: 2025. április) A Magyar Közút Nonprofit Zrt. Vas Vármegyei Igazgatósága átvizsgálta és az országos közúthálózatot érintően az alábbi állásfoglalást adja.

A dokumentáció megfelelően rögzíti Csánig község területét érintő országos közúti hálózatot, melynek része a település lakott területén lévő 86124. j. Csánig bekötőút. Felhívjuk a figyelmet, hogy a település külterületét érintő 86307. j. Dénesfa állomáshoz vezető útszakasz a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Vármegyei Igazgatóság kezelésébe tartozik.

Vas vármegye területén a dokumentáció közúti fejlesztéseket nem irányoz elő. Ugyancsak nem tervez új beépítésre szánt terület kijelölését az országos közúthálózat mellett. Ezúton tájékoztatjuk Önöket, hogy országos közúti fejlesztést igazgatóságunk sem tervez.

A dokuemtációban szükségesek tartjuk az országos közútra vonatkozóan mintakeresztszelvény meghatározását. A dokumentációban kizárólag a település lakóutcáira vonatkozó mintakeresztszelvényeket tartalmaz.. A kialakult szabályozási szélességeken belül az országos közutak esetében is szükségesnek tartjuk az egységes keresztmetszeti elemek egymáshoz viszonyított helyzetét, a közművek elhelyezhetőségét meghatározni."

A módosításokkal kapcsolatos egyéb észrevételek.

A tervezés során figyelembe kell venni Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény előírásait, valamint összhangban kell lenni az elfogadott Vas Megyei Területrendezési Tervvel.

A településrendezési tervek kötelező, alátámasztó közúti közlekedési munkarészeinek tartalmi követelményeit az e-UT 02.01.41 számú Útügyi Műszaki Előírás határozza meg. A közlekedési javaslat készítése során a közutak tervezésére vonatkozó e-UT 03.01.11 számú Útügyi Műszaki Előírást is be kell tartani.

A közlekedési javaslat célja az, hogy a közlekedési létesítményekre vonatkozó tervezett műszaki paraméterek (pl. a közutak, vasutak elhelyezésére biztosítandó építési terület szélessége) beépítésre kerüljenek a szerkezeti tervbe, a szabályozási tervbe és a helyi építési szabályzatba.

A rendezési tervben a közúthálózati elemeket, azok tervezési osztályba sorolását úgy kell meghatározni, hogy azok megfeleljenek a közutak igazgatásáról szóló 19/1994. (V. 31.) KHVM rendeletben és a „Közutak tervezése" e-UT 03.01.11 számú Útügyi Műszaki Előírásban foglaltaknak, valamint összhangban legyenek a kiszolgálandó területi igényekkel, a védett vagy védelemre javasolt területekre vonatkozó szabályozásokkal, a térségre vonatkoztatott környezetvédelmi előírásokkal.

A tervezés során az utak és csomópontok helyigényét a távlati forgalmi igények alapján kell meghatározni. Figyelembe kell venni a szükséges keresztmetszeti elemeket (forgalmi sávok, parkolósávok, járdák, gyalogút, padkák, rézsűk, kerékpársávok, kerékpárút, elválasztó sáv, zöldsáv, forgalom elöl elzárt terület stb.), a közművek elhelyezését, valamint a vízelvezetés és az esetlegesen szükséges környezetvédelmi berendezések helyigényét is.

A keresztmetszeti méretezést azon meglévő utak esetében is el kell végezni, melyeket magasabb kategóriába sorolnak, vagy új funkciókat terveznek (új kerékpárút vagy kerékpársávok, várakozósáv, párhuzamos szervizút kialakítása, zöldsávok vagy fasorok telepítése stb.).

Az országos közutakat érintő új csomópontok vagy útcsatlakozások tervezésekor figyelembe kell venni a „Szintbeni közúti csomópontok méretezése és tervezése" e-UT 03.03.21 számú és a „Közutak melletti ingatlanok, kiszolgáló létesítmények útcsatlakozása" e-UT 03.02.21 számú Útügyi Műszaki Előírásban foglaltakat.

A közúti közlekedésről szóló, 1988. évi I. törvény (Kkt.) 42/A. § (1) bekezdése szerint:

„A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges

a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autóút, gyorsút és főútvonal esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához, valamint

b) belterületen – a közút mellett – ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a helyi építési szabályzatban, vagy a szabályozási tervben szereplő közlekedési és közműterületen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, továbbá a közút területének határától számított két méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához,

c) amennyiben az elhelyezendő létesítmény dőlési távolsága a közút határát keresztezi."

A Kkt. 12. § (3) bekezdés szerint:

„A gépjárművek közlekedésére szolgáló közút területén, a felett és mellett – a közúti jelzőtáblák megtervezésének, alkalmazásának és elhelyezésének követelményeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott területen belül – nem lehet olyan jel, jelzés, egyéb tárgy és berendezés, amely a közúti jelzések-kel – azok alakjával, színével – összetéveszthető, a láthatóságot akadályozza, alkalmas arra, hogy a közlekedők figyelmét elterelje, vagy a közlekedés biztonságát egyéb módon veszélyezteti.

(3a) Nem lehet továbbá reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés, valamint a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz lakott területen

a) a gépjárművek közlekedésére szolgáló közút területén, a közút úttesten kívüli burkolatlan területe kivételével,

b) a gépjárművek közlekedésére szolgáló közút felett, annak műtárgyán, tartozékán, a járda, a gyalogút, valamint a kerékpárút kivételével.

(3b) Reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés közvilágítási-, villany-, és telefon-oszlopon az adott ellátási területen működő áram-, illetve telefonszolgáltató engedélyével helyezhető el. Reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés közvilágítási-, villany-, és telefonoszlopon történő elhelyezése esetén az elhelyező köteles a közterület-használati díjak megfizetésére.

(3c) Tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz a közvilágítási-, villany- és telefonoszlopon az áram-, telefonszolgáltató vagy áramhálózati engedélyes, valamint az oszlop tulajdonosának a hozzájárulásával helyezhető el; az elhelyezést az eszközzel érintett oszlop alatti földterület tulajdonosa és az eszközzel érintett oszlop alatti földterülettel szomszédos ingatlan tulajdonosa tűrni köteles.

(3d) A tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz (3c) bekezdés szerinti elhelyezése esetén

a) nem kell alkalmazni az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti település-képi bejelentési eljárásra vonatkozó szabályokat,

b) a közterület igénybevétele rendeltetésszerű igénybevételnek, a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz pedig a közúti közlekedés szervezésének és irányításának céljait szolgáló berendezésnek minősül,

c) a közterület b) pont szerinti rendeltetésszerű igénybe vétele közterület használati díjfizetési kötelezettséggel nem jár, a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz elhelyezéséért az elhelyezőnek a közút kezelője részére elhelyezési díjat kell fizetnie,

d) az elhelyezéshez a közterület használatra vonatkozó jogszabályok szerinti hatósági engedély, illetve polgári jogi jogviszony nem szükséges.

(3e) A gépjárművek közlekedésére szolgáló közút lakott területen kívüli szakasza mellett nem lehet reklámtábla, reklámhordozó vagy egyéb reklámcélú berendezés, valamint a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz. A tilalom nem vonatkozik a 2010. december 31-éig a nem gyorsforgalmi utak mentén kihelyezett 12A/0-ás ív méretű reklámfelülettel rendelkező reklámtáblákra, az üzemanyag-töltő állomások területén elhelyezett cégjelzésre, és üzemanyagárakat tartalmazó táblákra, az építményeken, az építmények telkén elhelyezett olyan feliratra, amelyek az építményben működő cég nevét, jelét (piktogramját), vagy tevékenységét jelzik, továbbá azokra a – közvetlenül a közút mellett elhelyezett – berendezésekre, amelyek közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztató táblák szakmai tartalmát, valamint engedélyezésüket meghatározó testület által engedélyezett a közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást tartalmaznak."

A tervezés során a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 38. §-ában rögzített védősávot (biztonsági övezetet) biztosítani kell.

Tájékoztatom, hogy a vasúti átjáró – az ideiglenesen létesített vasúti átjáró kivételével – létesítése, áthelyezése és megszüntetése, valamint a létesítés és az áthelyezés során a vasúti átjáró biztosítási módjának és forgalmi rendjének kialakítása engedély köteles. A 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés 10. pontja első fokon országos illetékességgel Budapest Főváros Kormányhivatalát jelöli ki útügyi hatóságként.

Gyorsforgalmi Útügyi Osztály
Cím: 1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39. - 1525 Budapest, Pf. 39 – Telefon: +36 (1) 474-1770 – KRID: 645240704
E-mail: uto@bfkh.gov.hu - Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

A vasúti átjáró létesítési eljárást Hivatalom az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet alapján folytatja le a szintbeni közúti-vasúti átjárók kialakításáról szóló e-UT 03.06.11 számú Útügyi Műszaki Előírás (UME) figyelembevételével.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a közlekedésbiztonsági szempontokra, a fejlesztések tervezésénél, megvalósításánál elsőbbséget kell, hogy élvezzenek azok a beruházások, amelyekkel a személysérüléses balesetek, balesetveszélyes helyzetek előzhetőek meg.

Az eljárás további szakaszában részt kívánok venni.

A településrendezési eszközök módosításával kapcsolatban kifogást nem emelek.

Érintett államigazgatási szervként fenti véleményemet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 11. melléklet 13. pontja valamint a 64. § (4) bekezdése szerinti véleményezési jogkörömben adtam.

Fenti véleményem kialakítása során a hivatkozott Korm. rendelet 62. § (1) (a) bekezdése szerinti ágazati elhatározással és adatokkal rendelkező államigazgatási- és kezelő szerveket – Építési és Közlekedési Minisztérium, Magyar Közút NZrt. – megkerestem, és az MK NZrt. által adott véleményt levelembe foglaltam.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond főispán megbízásából:

Koszéj Adél
osztályvezetői feladatokat ellátására
kijelölt szakmai vezető

Tájékoztatásul kapják:

1. Építési és Közlekedési Minisztérium (gabor.bartko@ekm.gov.hu) -
2. Magyar Közút Nonprofit Zrt. (info@vas.kozut.hu) 153207128

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTÉRIUM
KÖZÚTI TERVELLENŐRZÉSI FŐOSZTÁLY

Koszéj Adél
osztályvezetői feladatok ellátására
kijelölt szakmai vezető

Budapest Főváros Kormányhivatala
Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály

Budapest
Németvölgyi út 37-39.
1124

Iktatószám: PAT/2818-1/2025/KTEFO
Ügyintéző: Bartkó Gábor
Telefonszám: +36 (20) 260 3230
E-mail: gabor.bartko@ekm.gov.hu
Hivatkozási szám: BP/0801/00321-2/2025

Tárgy: Csánig Község Településtervének készítése (msz: TH-23-02-06) - véleményezési szakasz

Tisztelt Szakmai Vezető!

Köszönettel vettem a BP/0801/00321-2/2025 iktatószámon megküldött értesítésüket, melyben tájékoztattak Csánig község készülő településtervének véleményezési anyagáról.

Jelzem, hogy az ÉKM/54371/2025 számon Hivatali Kapun érkezett véleményezési anyagot letöltöttük, áttekintettük. Tájékoztatom, hogy a község közigazgatási területét érintően, az Építési és Közlekedési Minisztérium Út- és Vasútépítésért Felelős Helyettes Államtitkárságán útfejlesztési projekt, illetve vasútfejlesztési projekt jelenleg nincs folyamatban, az eljárásban észrevételt nem kívánok tenni, valamint az eljárás további szakaszaiban nem kívánok részt venni.

A településtervek készítése során esetlegesen felmerülő további kérdéseikben – az érintett országos közúti és vasúti infrastruktúra elemeivel kapcsolatban – állok szíves rendelkezésükre.

Budapest, 2025. április 28.

Tisztelettel:

Pántya József helyettes államtitkár megbízásából:

Építési és Közlekedési Minisztérium * 128. *

Madurovicz András
főosztályvezető

Kapja: 1. sz. pld.: Címzett
2. sz. pld.: Irattár

Elektronikusan aláírta:
Budapest Főváros Kormányhivatala
Koszéj Adél
2025.04.29. 12:34:17

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
ORSZÁGOS KÖZÚTI ÉS HAJÓZÁSI HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

Patyi Szabolcs polgármester úr
részére

Csánig Község Önkormányzata

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Iktatószám: BP/0801/00321-6/2025
Ügyintézők: Bánhidi Viktória
Telefon: +36 1 815 9633
Tárgy: Csánig község településtervének készítése (msz: TH-23-02-06) – véleményezési szakasz

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre KRID: 247672751

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településrendezési eszközeinek módosításával kapcsolatos CS/68-6/2025. számú, 2025. április 8-án kelt megkeresésére az ágazati véleményem kialakítása céljából megkerestem az Építési és Közlekedési Minisztériumot (továbbiakban ÉKM), valamint a Magyar Közút NZrt-t. Az ÉKM válaszát a PAT/2818-1/2025/KTEFO számú, 2025. április 28-án kelt levelében adta meg.

Mellékelten megküldöm az ÉKM fenti tájékoztatását, melyet kérem, hogy szíveskedjen az általunk BP/0801/00321-4/2025. számon adott vélemény kiegészítésének tekinteni.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond főispán megbízásából:

Koszéj Adél
osztályvezetői feladatokat ellátására
kijelölt szakmai vezető

Melléklet:
PAT/2818-1/2025/KTEFO

Tájékoztatásul kapják:

1. Építési és Közlekedési Minisztérium (gabor.bartko@ekm.gov.hu) -
2. Magyar Közút Nonprofit Zrt. (info@vas.kozut.hu) 153207128

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI FŐOSZTÁLY

Ügyiratszám: **BP/2602/0353-2/2025**
Ügyintéző neve: dr. Tóth János Attila

Telefon: 061/795-9045
E-mail: toth.janos.attila@bfkh.gov.hu

Tárgy: Csánig új településtervének elkészítése – örökségvédelmi vélemény környezeti értékelésről
Melléklet: —
Hiv.szám: Cs/68-6/2025
Ügyintézőjük: Nagy Attiláné

Patyi Szabolcs polgármester részére

Csánig Község Önkormányzata
9654 Csánig, Petőfi Sándor u. 2.

Ez a levél kizárólag elektronikusan kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester úr!

A fent megjelölt tárgyban kézhez vett megkeresésére az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Kormányrendelet (továbbiakban: 2/2005 (I. 11.) Korm. rend.) 8. § (3) bek. a) pontjában és a 3. számú melléklet II. 2. h) pontjában foglaltak, illetve az Építési és Közlekedési Minisztérium által vezetett közhiteles örökségvédelmi nyilvántartás (továbbiakban: Nyilvántartás) aktuális adatai alapján nyilatkozom, hogy műemlékvédelmi és régészeti szempontból beküldött

MÓDOSÍTOTT KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS Csánig új településtervének elkészítéséhez
(Készítette: Szűcs Gábor, 2025), melynek elválaszthatatlan részét képezi Csánig Örökségvédelmi Hatástanulmánya (Készítette: Losonczi Máté, 2023)

megfelelő.

Ezúton tájékoztatom, hogy a további hatósági eljárások során **a területileg illetékes vármegyei örökségvédelmi hatóság**, a Vas Vármegyei Kormányhivatal (Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Építésügyi Osztály 1., 9700 Szombathely, Széll Kálmán u. 31–33.) **a Kötv. 62. § a) pontja szerinti állásfoglalását ki kell kérni.**

Jelen irat kiadmányozására Budapest Főváros Kormányhivatala kiadmányozási rendjéről szóló 11/2024. (X.30.) utasítás 1. számú melléklete 307.5-307.8 pontjai alapján történt kijelölés szerint került sor.

Budapest, dátum: *elektronikus aláírás szerint*

Tisztelettel,
BFKH feladat- és hatáskörében eljáró,
dr. Sára Botond főispán megbízásából:

Jevuczóné dr. Zelenyánszki Éva
Digitálisan aláírta: Jevuczóné dr. Zelenyánszki Éva
Dátum: 2025.04.16 10:39:31 +02'00'

dr. Zelenyánszki Éva
ügyintéző

Erről értesül:

1. Címzett – HK

Digitálisan aláírta:
Budapest Főváros Kormányhivatala
dr. Somogyi Rozália
2025.04.14. 16:01:10

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY

Patyi Szabolcs polgármester
részére

Csánig Község Önkormányzata

Iktatószám:	BP/FNEF/02400-2/2025.
Ügyintéző:	Farkas Friderika
Telefonszám:	06 (1) 465-3866
E-mail:	kozeg1@nfo.bfkh.gov.hu
Tárgy:	Véleményezés természetes gyógytényező érintettség szempontjából.
Hiv. szám:	Cs/68-6/2025

Ez a levél kizárólag elektronikusan kerül megküldésre!

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településrendezési eszközeinek módosítása és ehhez kapcsolódó környezeti vizsgálat szükségessége tárgyában, hivatkozott számú levelében történt megkeresésére a népegészségügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: BFKH) az alábbi tájékoztatást adja.

A településen természetes gyógytényező érintettsége nem áll fenn, ezért jelen esetben a BFKH véleményezési lehetőséggel nem rendelkezik.

Érintettség esetén a BFKH, mint államigazgatási szerv feladatát *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló* 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 11. számú mellékletének 26. pontja állapítja meg.

A BFKH jelen iratot *a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól* szóló 2023. évi CIII. törvény (DÁP tv.) 19. §-a alapján elektronikus úton küldi meg.

Fenti tájékoztatás adminisztrációs okok következtében a BFKH részéről a mai napon kerül megküldésre.

A BFKH felhívja a figyelmet arra, hogy a BFKH-val elektronikus úton szükséges kapcsolatot tartani (szervezetnév: BFKHNSZSZ, KRID azonosító kód: 427094958).

A BFKH kéri a fentiek szíves elfogadását.

Budapest, – dátum a digitális aláírás szerint

Üdvözlettel:

dr. Sára Botond
főispán megbízásából

dr. Somogyi Rozália
osztályvezető

Melléklet: −

Kapja:
1. Címzett – Hivatali kapu
2. Irattár

Közegészségügyi Osztály 1.
1138 Budapest, Váci út 174. – 1550 Bp., Pf.: 203 – Telefon: +36 (1) 465-3866
Hivatali kapu KRID azonosító: 427094958
E-mail: kozeg1@nfo.bfkh.gov.hu - Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

Dénesfa Község Önkormányzata
Takács Lajos polgármester
Cím□: H-9365 Dénesfa, Fő u. 11.
Tel/Fax: 96/ 256 - 182
E-mail: onkormanyzat@denesfa.hu

Válaszlevelében kérjük ügyszámunkra hivatkozzon!

Ügyszám: ***II/195-2/2025***
Ügyintéző: *Soósné Horváth Zita*

Tárgy: Csánig község településtervének véleményezése

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Alulírott Takács Lajos, mint Dénesfa Község Önkormányzatának hivatalos képviselője, Csánig község településtervének elkészítése tárgyában, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 64.§ és 65.§-ban foglaltak alapján nyilatkozom, hogy a településterv az előterjesztett véleményezési dokumentáció alapján megfelel az illetékességi körömbe tartozó követelményeknek.

A közigazgatási területét érintő infrastrukturális kapcsolatokra, valamint egyéb környezeti hatásokra vonatkozó észrevételt, javaslatot nem kívánok tenni.

Dénesfa, 2025. április 11.

Tisztelettel:

.....
Takács Lajos
polgármester

KÖZSÉGI KÉPVISELŐTESTÜLET Moson-Sopron megye DÉNESFA

Beled Város Önkormányzata
Major Jenő Polgármester
Cím: H-9343 Beled, Rákóczi u. 137.
Tel/Fax: 96/ 594-173, 96/594-185
E-mail: **polgarmester@beledhivatal.eu**

Ügyszám: ***I/1211-2/2025***
Ügyintéző: *Soósné Horváth Zita*

Tárgy: Csánig község településtervének véleményezése

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településtervének elkészítése tárgyában, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 64.§ és 65.§-ban foglaltak alapján nyilatkozom, hogy a településterv az előterjesztett véleményezési dokumentáció alapján megfelel az illetékességi körömbe tartozó követelményeknek.

A közigazgatási területét érintő infrastrukturális kapcsolatokra, valamint egyéb környezeti hatásokra vonatkozó észrevételt, javaslatot nem kívánok tenni.

Beled, 2025. április 11.

Tisztelettel:

.....
Major Jenő
polgármester

.

HONVÉDELMI MINISZTÉRIUM
ÁLLAMI LÉGÜGYI FŐOSZTÁLY
mint katonai légügyi hatóság
1055 Budapest, Balaton utca 7-11. • Postacím: 1885 Budapest Pf. 25
Telefon: +36 (1) 474-1469 • HM 21-670 • Fax: +36 (1) 474-1404 • HM 21-685
E-mail: klh@hm.gov.hu • Hivatali Kapu: Honvédelmi Minisztérium – EIR

Nyt. szám: 315-334/2025/h
Hiv. szám: Cs/68-6/2025

Patyi Szabolcs
Csánig Község Polgármestere

Csánig

Tárgy: Csánig Község településrendezési eszközeinek módosítása

Tisztelt Polgármester Úr!

A fenti hivatkozási számú megkeresésére Csánig Község településrendezési eszközeinek módosítása tárgyában a katonai légügyi hatóságként eljáró HM Állami Légügyi Főosztály észrevételt nem tesz, kifogást nem emel, egyeztetési szakterületére vonatkozó, feladat- és hatáskörébe tartozó követelményeket nem állapít meg.

Tájékoztatom Polgármester urat, hogy véleményemet *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: Korm. rendelet) 64. §-ára, valamint 11. melléklete táblázata 15. sorának b) pontjára figyelemmel, *a katonai légügyi hatóság kijelöléséről szóló 392/2016. (XII. 5.) Korm. rendelet* 1. §-ban kijelölt illetékességi területemen eljárva adtam meg.

Tájékoztatom tisztelt Polgármester urat, hogy véleményem nem minősül a Korm. rendelet 11. melléklete táblázatának 21. sorában meghatározott honvédelemért felelős miniszter, mint véleményezésre jogosult szerv véleményének.

A kiadmányozási jog *a Honvédelmi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 30/2022. (VII. 29.) HM utasítás* 6. függelékén alapul.

Budapest, időbélyeg szerint

Tisztelettel:

Szalay-Bobrovniczky Kristóf
honvédelmi miniszter
nevében és megbízásából:

Lázár Béla ezredes
Repülésfelügyeleti Osztály
osztályvezető (főov. h.)

Készült: 2 példányban
Egy példány: 2 lap
Ügyintéző (tel.): Lázár Béla ezds. (Tel.: +36 1 474 1218)
Kapják: 1. sz. pld.: Irattár
2. sz. pld.: Csánig Község Önkormányzata (Elektronikus úton továbbítandó!)

HONVÉDELMI MINISZTÉRIUM
ÁLLAMI LÉGÜGYI FŐOSZTÁLY
mint katonai légügyi hatóság

E-ALÁÍRÓÍV

Aláírta: Lázár Béla
Időpont: 2025.04.11 11:22:05 CEST

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
dr. Király Ildikó Mónika
2025.04.28 13:21:12

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs
polgármester úr részére

Csánig Község Önkormányzata

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Iktatószám: VA/NEF-KJO/00236-2/2025.
Ügyintéző: Varga Renáta
Telefonszám: +36 30 370 6098
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025.
Melléklet: -

Tárgy: Csánig község településterv véleménykérés (TH-23-02-06)
Szakmai vélemény

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

A Vas Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi és Járványügyi Osztálya (továbbiakban: Hivatal) a Csánig Község Önkormányzata 2025. április 09. napján érkezett, Cs/68-6/2025. iktatószámú megkeresésére – *Csánig község településtervének elkészítése (msz: TH-23-02-06)* tárgyban – benyújtott dokumentációval kapcsolatban az alábbi

szakmai véleményt

adja:

- **Csánig község településtervével kapcsolatban a Hivatal közegészségügyi szempontból kifogást nem emel.**

A Hivatal a benyújtott dokumentációval kapcsolatban azonban a következő **észrevételt teszi**:

- A beépítésre szánt területen a közműellátás tekintetében gondoskodni kell az ivóvízminőségű víz biztosításáról, valamint a keletkező szennyvíz zárt rendszerű gyűjtéséről és ártalmatlanításáról.

Jelen eljárásban a Hivatal vizsgálta az TÉR-HÁLÓ KFT. (9024 Győr, Babits M. u. 17/A) dokumentációját; Csánig Község Önkormányzata Képviselő-testületének a 55/2023. (X.30.) és a 11/2025. (I.27.) számú határozatait, a Főépítész feljegyzését, a megalapozó vizsgálat, az alátámasztó javaslat és környezeti értékelés munkarészeket.

Csánig község jelenleg nem rendelkezik hatályban lévő településfejlesztési koncepcióval és településrendezési tervvel sem, ezért annak elkészítését határozták el.

Az áttanulmányozás az alábbi szakkérdésekre terjedt ki:

- ivóvíz minőségű víz biztosítása,
- szilárd hulladék elszállítása és elhelyezése,
- szennyvíz gyűjtése, ártalmatlanítása,
- közműfejlesztések.

A terv készítője ismertette fejlesztési terv munkarészben az Önkormányzat 2020-2024-es évekre vonatkozó fejlesztési elképzeléseit és azok megvalósulását, továbbá bemutatja a 2024. évek utáni fejlesztési célokat.
Cselekvési programjában a fontosabb tervezett közműfejlesztések között szerepel a szennyvízhálózat kiépítése és a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése is.

A mérnöki vélemény tartalmazza az országos és megyei rendezési tervek előírásainak történő megfelelést.

A település **ivóvíz-hálózatának** kiépítettsége teljes. Az üzemeltetést a VASIVÍZ ZRt. Sárvári Vízszolgáltatási Üzemmérnökség végzi.

A **csapadékvíz** elvezetés nyílt árkos rendszerrel megoldott. A bel- és külterületi felszíni vizeket a kisebb társulati kezelésben lévő nyílt csatornák, helyi vízlevezető árkok vezetik le.

Csánig közigazgatási területén a hulladékok gyűjtése és kezelése megoldott, a településen a **hulladékszállítást** STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. látja el. A szemét a soproni hulladéklerakóba kerül elszállításra.

A településen nincs kiépítve a **szennyvízcsatorna** hálózat. Több próbálkozás volt már erre, azonban mindig meghiúsult. Kiépítése a jövőben tervezett, pályázati források igénybevételével.
A szennyvizek kezelése egyedileg megoldott, ami feltételezi, hogy ez nem a legbiztonságosabb módja a szennyvizek gyűjtésének, mivel szivároghat.
A Hivatal közegészségügyi szempontból kiemelten fontosnak tartja a keletkező szennyvíz zárt rendszerű gyűjtéséről és ártalmatlanításáról történő gondoskodást. A dokumentáció alapján a kialakított egyedi szennyvízgyűjtők vízzárósága nem igazolt. A nem megfelelően elhelyezett szennyvíz kockázatot jelent a vízbázisokra. A szennyvízkezelése nem csak vízvédelmi szempontból fontos, hanem egyéb közegészségügyi szempontból is. Javasolt, hogy a kialakítandó szennyvízelhelyezés a legkisebb fertőzésveszélyt hordozza magában és a legjobban óvja a talajvíz minőségét.

A **temető** rendezett, kerítéssel bír, vízvételi hely kialakított.

A dokumentum tartalmaz a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet alapján **települési környezeti értékelést**.
A leírás alapján a módosítások nem jelentenek veszélyt a környezetre és az emberi egészségre, jelentős környezeti hatást nem okoznak.

A Hivatal a vélemény kialakítása során az alábbi jogszabályok előírásait vette figyelembe:

- a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról,
- a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet,
- a 2011. évi CCIX. törvény a víziközmű szolgáltatásról,
- a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet,
- a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet,
- az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023. (I.12.) Korm. rendelet,
- a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet,
- a temetőkről és a temetkezésről szóló 145/1999. (X.1.) Korm. rendelet,
- az 1999. évi XLIII. törvény a temetőkről és a temetkezésről és
- a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet.

A szakmai vélemény kiadásához a Hivatal hatáskörét a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet állapítja meg, illetékessége a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésén alapul.

A kiadmányozási jog a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II.3.) számú utasításában foglaltakon alapul.

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint.

Tisztelettel:

Vámos Zoltán
főispán
nevében és megbízásából

Dr. Király Ildikó Mónika
vármegyei tisztifőorvos
főosztályvezető

VAS VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

Tárgy: Csánig község településtervének véleményezése
Hiv. szám: Cs/68-6/2025
Ügyintéző: Rimányi Erik tű. százados

Patyi Szabolcs
polgármester

Csánig Község Önkormányzata

Tisztelt Polgármester Úr!

Csánig község településtervével kapcsolatos megkeresésére *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 64. §, valamint a TÉR-HÁLÓ Kft. (9024 Győr, Babits M. u. 17/A.) által készített TH-23-02-06 számú tervdokumentáció alapján az alábbi véleményt adom:

Csánig község településterve polgári védelmi szempontból elfogadható.

A települések katasztrófavédelmi besorolásáról szóló 44/2021. (XII. 16.) BM rendelet alapján, **Csánig község** a *II. katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra.*

Szombathely, *elektronikus bélyegző szerint*

Tisztelettel:

Dr. Bognár Balázs PhD. tű. dandártábornok
Igazgató

Melléklet: -
Terjedelem: 1 oldal (a kiadmányozó pótlap nélkül)
Kapja: Csánig Község Önkormányzata (Hivatali kapu)

Cím: 9700 Szombathely, Ady tér 1.
Telefon: +36(94) 513-430 Fax: +36(94) 513-437
E-mail: vas.vmki@katved.gov.hu
Hivatali kapu azonosító: 502209995

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

A DOKUMENTUM ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSSAL HITELESÍTETT
Kiadmányozta 2025.04.11 09:34
Bazsó Ernő r. alez [SK]
Iktatószám:18000/242-49/2025.ált.

VAS VÁRMEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
RENDÉSZETI IGAZGATÓSÁG
KÖZRENDVÉDELMI ÉS HATÁRRENDÉSZETI OSZTÁLY

Tárgy: véleményezés
Hiv. szám: Cs/68-6/2025
Ügyintéző: Csiszár Eszter r. főtörzsőrmester
Telefon: 94/513-553

Patyi Szabolcs
polgármester úrnak

Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tisztelt Polgármester Úr!

A fenti hivatkozási számú megkeresésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy Csánig község településrendezési eszközeinek módosításához kapcsolódóan, a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 66. § (3) bekezdése alapján, a 11. számú melléklet szerint hatáskörbe utalt határrendészeti szakterületet érintően, a Rendőrség feladat- és hatáskörébe tartozó követelményt nem állapítok meg.

A megkeresés határrendészeti szempontból nem tartalmaz releváns adatokat, így egyeztetés, véleményezés a Vas Vármegyei Rendőr-főkapitányság részéről nem indokolt.

Egyúttal jelzem, hogy az eljárás további szakaszaiban nem kívánunk részt venni.

Szombathely, időbélyegző szerint

Dr. Pilisi Gábor r. dandártábornok
rendőrségi főtanácsos
rendőrfőkapitány
nevében és megbízásából, tisztelettel:

Bazsó Ernő r. alezredes
mb. osztályvezető

Cím: 9700 Szombathely, Söptei út 85; 9701 Szombathely, Pf. 179
Telefon: (06 94) 513-553, 26-7121;
E-mail: kozrend.vasmrfk@vas.police.hu; KÉR azonosító: ORFK VAS

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

18000/242-49/2025.ált.

NNGYK
NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT
Digitálisan aláírta: dr. Deim Szilvia
2025.04.16. 16:37:29

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT
Kémiai Biztonsági és Kompetens Hatósági Főosztály
Kémiai Biztonsági Kockázatértékelési Osztály

Iktatószám: NNGYK/31753-2/2025
Ügyintéző: Czékus Miklós
Telefon: 06 (1) 476-1298

Tárgy: Környezeti értékelés véleményezése

Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025
Ügyintézőjük: Nagy Attiláné
Melléklet: -

Patyi Szabolcs
polgármester részére

Csánig Község Polgármesteri Hivatala
Hivatali kapun keresztül megküldött dokumentum

Tisztelt Polgármester Úr!

A Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletben meghatározott illetékességét figyelembe véve Csánig Község településtervének elkészítéséhez kapcsolódó dokumentumokat és környezeti értékelést áttekintette.

Figyelemmel arra, hogy kémiai biztonsági hatáskört érintő közvetlen fejlesztési elképzelések továbbra sem kerültek ismertetésre, érintettséget nem azonosítottunk.
A dokumentációhoz észrevételt vagy módosítási javaslatot nem kívánunk tenni.

Kelt Budapesten, az időbélyegzőben foglalt időpontban

Tisztelettel:

Dr. Müller Cecília
országos tisztifőorvos
nevében és megbízásából

Dr. Deim Szilvia
főosztályvezető

Kapják: Címzett, Irattár

Cím: 1097 Budapest Albert Flórián út 2-6. Tel: + 36 1 476 1195,
e-mail: kembizt@nngyk.gov.hu
Hivatali kapu KRID azonosító: 163763102

SZTFH
Szabályozott Tevékenységek
Felügyeleti Hatósága
Bányászati és Gázipari Főosztály
Veszprémi Bányafelügyeleti Osztály

Oláh Enikő

Digitálisan aláírta: Oláh Enikő
Dátum: 2024.07.30 15:23:48 +02'00'

Iktatószám:	**SZTFH-BANYASZ/10160-2/2024**	Azonosító szám:	
Tárgy:	**Csánig község településtervének elkészítése**	Hivatkozási szám:	**Cs/76-31/2024.**
		Ügyintéző:	**Oláh Enikő**
		Telefon:	**88/550-954**
		E-mail:	**eniko.olah@sztfh.hu**
		Mellékletek:	

Csánig Község Önkormányzata

9654 Csánig

Petőfi u. 2.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (továbbiakban: Bányafelügyelet) a 2024. július 29. napján érkeztetett „Csánig község településtervének elkészítése” tárgyú megkeresésükkel kapcsolatosan az alábbi tájékoztatást adja:

A Csánig község helyi építési szabályzatának módosításával kapcsolatban megállapítható, hogy bár a módosítással érintett terület a Répcelak II. - földgáz, széndioxid, gáztároló bányatelket érinti, földtani, ásványvagyon védelmi és bányászati jogot érintő problémát nem vet fel. Az idézet kormányrendelet szerint környezetvizsgálat a Bányafelügyelet feladatkörének szempontjából szükségtelen.

Veszprém, *időbélyegző szerint*

Dr. Nagy László
elnök
(hatáskör gyakorlója megbízásából)

Oláh Enikő
bányafelügyeleti ügyintéző
(kiadmányozó)

Kapják:
1. Címzett hivatali kapun
2. Irattár

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
Balaton Tihamér
2025.04.15 16:35:02

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs
polgármester úr részére

Iktatószám: VA/KTHF-HO/01699-2/2025.
Ügyintéző: Bertalan Ágnes
Telefonszám: +36 70 705 1122
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025.

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tárgy: Csánig község településrendezési tervének elkészítése

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

Hivatkozott számú megkeresése és Csánig község településrendezési terve vonatkozásában csatolt, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet előírásai alapján átdolgozott dokumentáció alapján az alábbi véleményt adom:

A benyújtott dokumentációban foglaltakkal szemben kifogást nem emelek, észrevételt nem teszek, a településrendezési tervben foglaltakat hulladékgazdálkodási szempontból elfogadom.

Véleményemet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményről szóló 419/2021.(VII.15.) Korm. rendelet 11. melléklet 5a. pontja alapján adtam ki, figyelemmel a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényben foglaltakra.

A kiadmányozási jog a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II.3.) számú utasítás III. fejezete, és a Vas Vármegyei Kormányhivatal egységes ügyrendjéről szóló a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán 2/2023.(II.3) számú utasítása alapján került átruházásra. A helyettesítés rendjét az utóbbi utasítás 14/A mellékletének IV. fejezete rögzíti.

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint

Tisztelettel:

Vámos Zoltán
főispán
nevében és megbízásából

dr. Szentiványi Beatrix
osztályvezető távollétében

Balaton Tihamér
osztályvezető

KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI OSZTÁLY
9700 Szombathely, Vörösmarty Mihály utca 2. – 9702 Szombathely, Pf. 38 -- Tel.: +36 70 705 1122
E-mail: hulladekgazdalkodas@vas.gov.hu -- KRID: 401253775 – Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

Vas Vármegyei Kormányhivatal
Elektronikusan aláírta:
Balaton Tihamér
2025.04.28 14:20:25

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Patyi Szabolcs
polgármester részére

Iktatószám: VA/KTHF-KTO/1383-2/2025.
Ügyintéző: Vargáné Kovács Krisztina
Telefonszám: +36 70 454 0436
Hivatkozási szám: Cs/68-6/2025
Ügyintéző: Nagy Attiláné

Csánig Község Önkormányzata
Csánig
Petőfi Sándor u. 2.
9654

Tárgy: Csánig község településtervének elkészítése - megismételt véleményezési szakasz

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Polgármester Úr!

Hivatkozott számú megkeresése és Csánig község településrendezési terve vonatkozásában csatolt, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet előírásai szerint átdolgozott dokumentáció alapján az alábbi véleményt adom:

A benyújtott dokumentációban (Készítette: TÉR-HÁLÓ Kft. 9024 Győr, Babits u M. u. 17/A.) foglaltak alapján a településrendezési tervben foglaltakat **környezetvédelmi- és természetvédelmi szempontból elfogadom.**

A településterv áttanulmányozása során környezetvédelmi, valamint táj- és természetvédelmi szempontból az alábbiak kerültek megállapításra.

Csánig település természetvédelmi szempontból legértékesebb élőhelyei a Kis-Rába és a Répce menti kiterjedt gyepek, vizes élőhelyek. Natura 2000 terület és ökológiai hálózat övezetei is érintik ezeket a vízparti helyszíneket. A terv tartalmazza az oltalom alatt álló területek lehatárolását.

A lehatárolt területen tájképi értékek (vízparti település mozaikos tájkaraktere, a természeti adottságokhoz igazodó tájgazdálkodási formák, építészeti, tájépítészeti hagyományok, őshonos fafajú facsoportok, értékes növény- és állatvilág, a területen előforduló értékes madárfajok vonulási, illetve fészkelő helyei stb…) találhatóak. A tájképi értékek egy része a tájképvédelmi területen kívül esik, ennek ellenére ezek fennmaradására törekedni kell.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján a települést a Répce mente kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUFH20010), mint NATURA 2000 terület érinti. Kiemelt fontosságú cél a különböző élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása:

A természetes és természetközeli élőhelyek fennmaradását, megőrzését és a területek közötti ökológiai kapcsolatokat biztosítja az országos ökológiai hálózat.

A település közigazgatási területén belül a Répce mentén található egy nagy, hosszan elnyúló, összefüggő magterület. A Kis-Rába vízparti gyepterületei és a mezsgyék kerültek ökológiai folyosóba, valamint a magterület és a lakóterület közötti erdőfolt került pufferterület övezeti besorolásba.
Fentiekben foglaltak alapján táj- és természetvédelmi szempontból a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet előírásai a mérvadók.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból megállapításra került, hogy a mezőgazdasági területekről esetenként felszálló port a település zöldfelületén lévő lombos növényzet nagyrészt kiszűri a levegőből.
A gázhálózat kiépülésével a háztartások nagy többsége átállt a környezetkímélő fűtési módra, így a fűtésből eredő légszennyezettség minimális a településen. A kén-dioxid és szén-monoxid emisszió a hagyományos vegyes tüzelésű fűtés megszűnésével lecsökkent. A településen egyéb ipari mértékű szennyezőanyag kibocsátás nincs. A településen az esetlegesen jelentkező levegőterhelés tekintetében a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból megállapításra került, hogy üzemi tevékenységből származó zajemisszió, illetve a területen káros mértékű zajterhelés nincs. A területen jelenleg a közúti zajterhelés nem éri el a megengedett zajterhelési határértéket. A településen a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékeinek betarthatóságát biztosítani kell.

Földtani közeg védelmi szempontból megállapítottam, hogy a tervben új beépítésre szánt területek nem kerültek kijelölésre, ennek köszönhetően a talajt érintő negatív környezeti hatás nem várható. A bányatóhoz kapcsolódó üdülőövezet kiépítési munkálatai során a szennyeződések talajba és élővizekbe terjedését minden lehetséges műszaki eszközzel meg kell akadályozni. A föld felszínén esetlegesen jelentkező szennyeződés, illetve ennek beszivárgása esetén a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben foglaltak az iránymutatók.

A tervezett módosítások során az üdülőterületi építkezések jelenthetik a legnagyobb terhelést, de ezek esetleges negatív környezeti hatásai a megfelelő intézkedésekkel kiküszöbölhetők. Az építkezés átmeneti szakaszában lehet kitéve a környező élővilág fokozott por-, zaj- és rezgésterhelésnek. A tervezett erdősítések kapcsán mindenképp pozitív környezeti hatásokra kell számítani. Az erdők alapvető szerepet játszanak a helyi környezeti viszonyok alakításában.

A rendelkezésre álló adatok, információk alapján a tervezett területfelhasználási változások a környezeti elemekre, rendszerekre jelentős negatív hatást nem fognak gyakorolni.

A dokumentáció alapján az átdolgozott településterv táj- és természetvédelmi, valamint környezetvédelmi érdeket nem sért, ezért a fentiek értelmében a településtervet elfogadtam.

Véleményemet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményről szóló 419/2021.(VII. 15.) Korm. rendelet 11. melléklet 5. pontja alapján adtam ki, figyelemmel a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben foglaltakra.

A Vas Vármegyei Kormányhivatal hatáskörét a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Kormányrendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja, és a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. Rendelet 5 § (1) c) pontja; illetékességét a fent megjelölt kormányrendeletek 2. § (1) bekezdése határozza meg.

A kiadmányozás joga a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II. 3.) számú utasítás III. fejezet (Az egyes belső szervezeti egységek feladatkörébe tartozó különös (szakmai) hatáskörök gyakorlása során a kiadmányozási jog gyakorlása) 12. b.) pontja alapján került átruházásra.

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint.

Tisztelettel:

Vámos Zoltán főispán
nevében és megbízásából

Balaton Tihamér
osztályvezető

Önkormányzat
Csánig

Jegyzőkönyvi kivonat

Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2025. május 26-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

52/2025. (V.26.) számú határozat:
Csánig Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja a TÉKA szerint átdolgozott település tervekre és Helyi Építési Szabályzatra és Fejlesztési tervre beérkezett véleményeket, és kéri a Tervezőt, hogy az abban foglaltakat vegye figyelembe a tervek véglegesítéséhez.

Felelős: Patyi Szabolcs polgármester
Határidő: azonnal

Répcelak, 2025. május 29.

dr. Kiss Julianna
jegyző

RÉPCELAKI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

Hirdetmény

Településterv TÉKA szerinti elfogadás előtti véleményezéséről

Csánig Község Önkormányzata ezúton értesíti a Tisztelt Lakosságot, hogy Csánig község készülő településtervének az új jogszabályoknak megfelelő (TÉKA) átdolgozása után, a terv elfogadás előtt, új véleményezési eljárást, és ezzel egyidőben partnerségi egyeztetést kell lefolytatni.
A véleményezési dokumentáció elkészült.

A dokumentáció tartalma elérhető Csánig község hivatalos honlapján, valamint a 2025. április 22-én 16,20 órától tartandó Lakossági Fórumon megtekinthető.
A véleményezési határidő a Fórumot követő 8. nap.

A véleményezési határidő végéig van lehetőség vélemény nyilvánítására postai úton, vagy elektronikus formában Csánig Község Önkormányzatának címezve, de a Répcelaki Közös Önkormányzati Hivatal Városfejlesztési Osztályára eljuttatva.

- postai úton: 9653 Répcelak, Bartók Béla u. 38.
- elektronikusan: muszak@repcelak.hu kell megküldeni.

A beérkezett véleményeket az adatkezelési szabályzatnak megfelelően kezeljük. Az adatkezelési tájékoztató elérhető a www.csanig.hu honlapon.

Csánig, 2025. április 14.

Patyi Szabolcs sk.
polgármester

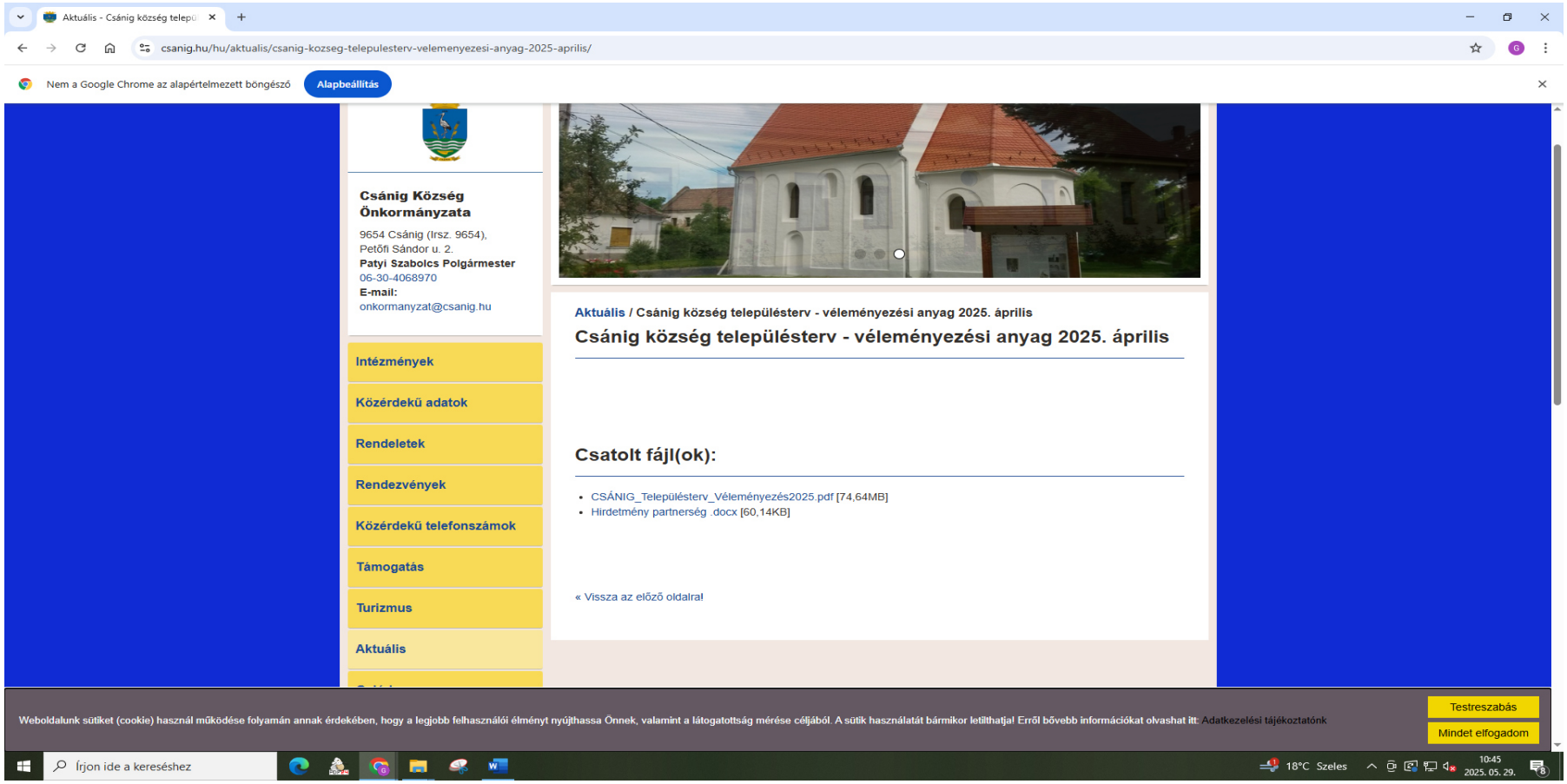
Aktuális - Csánig község telepü
csanig.hu/hu/aktualis/csanig-kozseg-telepulesterv-velemenyezesi-anyag-2025-aprilis/
Nem a Google Chrome az alapértelmezett böngésző
Alapbeállítás
Csánig Község Önkormányzata
9654 Csánig (Irsz. 9654),
Petőfi Sándor u. 2.
Patyi Szabolcs Polgármester
06-30-4068970
E-mail:
onkormanyzat@csanig.hu
Intézmények
Közérdekű adatok
Rendeletek
Rendezvények
Közérdekű telefonszámok
Támogatás
Turizmus
Aktuális
Aktuális / Csánig község településterv - véleményezési anyag 2025. április
Csánig község településterv - véleményezési anyag 2025. április
Csatolt fájl(ok):
CSÁNIG_Településterv_Véleményezés2025.pdf [74,64MB]
Hirdetmény partnerség .docx [60,14KB]
« Vissza az előző oldalra!
Weboldalunk sütiket (cookie) használ működése folyamán annak érdekében, hogy a legjobb felhasználói élményt nyújthassa Önnek, valamint a látogatottság mérése céljából. A sütik használatát bármikor letilthatja! Erről bővebb információkat olvashat itt: Adatkezelési tájékoztatónk
Testreszabás
Mindet elfogadom
Írjon ide a kereséshez
18°C Szeles
10:45
2025. 05. 29.

Önkormányzat
Csánig

Cs/171-2/2025.

Jegyzőkönyv

Készült: 2025. április 22-én 16:20 órai kezdettel megtartott lakossági fórumról

Jelen vannak:
- Patyi Szabolcs polgármester,
- Pintér Adrienn alpolgármester,
- Győrvári György Szilárd képviselő,
- Böröndyné Nagy Anikó aljegyző,
- Finta Brigitta szociális ügyintéző,
- 1 fő csánigi lakos

Napirendi pont:

1. Településtervek TÉKA szerinti elfogadás előtti véleményezése

1, Napirend:
Településtervek TÉKA szerinti elfogadás előtti véleményezése
Előadó: Patyi Szabolcs polgármester

Patyi Szabolcs polgármester: Köszönti a jelenlévőket. Csánig község településterveinek készítése még folyik. Az elmúlt hónapokban történt jogszabályi változások miatt a már záróvéleményre benyújtott dokumentációt az Állami Főépítész Asszony nem fogadta el, és új véleményezési eljárást írt elő.
A véleményezési dokumentáció (552 oldal) elkészült, amely már magába foglalja egy rendeletbe a Helyi Építési Szabályzatot, és a nemrég módosított Településkép védelmi rendeletet is.
A közzétett hirdetménynek megfelelően a dokumentum Csánig község Önkormányzat holnapján, vagy a Répcelaki Közös Önkormányzati Hivatal, Városfejlesztési Osztályán megtekinthető volt. Kéri, hogy akinek észrevétele, véleménye van az tegye meg.

A jelen lévők feltehették kérdéseiket és elmondhatták véleményüket, de kérdés, hozzászólás és vélemény nem volt.

Miután több napirend nem volt a lakossági fórumon Patyi Szabolcs polgármester a megjelenést megköszönte, a lakossági fórumot bezárta.

Csánig Község Önkormányzata k.m.f. Csánig

Patyi Szabolcs
polgármester

dr. Kiss Julianna
jegyző

P O L G Á R M E S T E R
C S Á N I G

M e g h í v ó

Csánig község Önkormányzatának Képviselő-testülete **2025. április 22-én (kedden) 16:20 órakor** Lakossági Fórumot tart, melyre tisztelettel meghívom.

Az ülés helye: **Közösségi Ház**
Csánig

Napirend:	**Előadó:**
1. Településtervek TÉKA szerinti elfogadás előtti véleményezése	Patyi Szabolcs polgármester

Csánig, 2025. április 16.

Patyi Szabolcs sk.
polgármester

Hirdetmény

Településterv, Helyi Építési Szabályzat, Fejlesztési terv véleményezéséről

Csánig Község Önkormányzata ezúton értesíti a Tisztelt Lakosságot, hogy Csánig község településtervének, Helyi Építési Szabályzatának, és Fejlesztési tervének elkészítése kapcsán, az ismételt eljárás partnerségi egyeztetés dokumentációja elkészült.

A dokumentáció tartalma elérhető Csánig község hivatalos honlapján, valamint a 2024. szeptember 23-án 15,45 órától tartandó Lakossági Fórumon megtekinthető. A véleményezési határidő a Fórumot követő 8. nap.

A véleményezési határidő végéig van lehetőség vélemény nyilvánítására postai úton vagy elektronikus formában Csánig Község Önkormányzatának címezve, de a Répcelaki Közös Önkormányzati Hivatal Városfejlesztési Osztályára

- postai úton: 9653 Répcelak, Bartók Béla u. 38.
- elektronikusan: muszak@repcelak.hu kell megküldeni.

A beérkezett véleményeket az adatkezelési szabályzatnak megfelelően kezeljük. Az adatkezelési tájékoztató elérhető a www.csanig.hu honlapon.

Csánig, 2024 szeptember 12.

Joó Ferenc sk.
polgármester

Csánig Község Önkormányzata
Csánig

Önkormányzat
Csánig

Cs/284-2/2024.

Jegyzőkönyv

Készült: 2024. szeptember 23-án 15:45 órai kezdettel megtartott lakossági fórumról

Jelen vannak:
- Joó Ferenc polgármester,
- Tömböly Lajos képviselő,
- Varga Tamás képviselő,
- Böröndyné Nagy Anikó aljegyző,
- Nagy Attiláné városfejlesztési ügyintéző,
- 5 fő csánigi lakos

Tárgy: Tájékoztatás településtervekről és fejlesztési tervről

Joó Ferenc polgármester: Felkéri a városfejlesztési ügyintézőt a napirendi pont ismertetésére.

Nagy Attiláné városfejlesztési ügyintéző: Köszönti a jelenlévőket. A település rendezési tervének elkészítése már az utolsó szakaszba érkezett. Az állami főépítész nem kért új eljárást, hanem némi módosítással és a beérkezett véleményekkel együtt kéri a teljes tervdokumentációt. Ez egy közel 350 oldalas dokumentáció, amit a település honlapján és hirdetmény útján közzétettek. Ez bárki számára elérhető, megtekinthető volt. Az eljárásrend előírja, hogy az állami főépítész javaslatait és kötelezéseit a partnerségi egyeztetés szabályai szerint a lakossági fórumon ismertetni kell, továbbá itt van lehetőség a partnereknek észrevételt tenni.

A jelen lévők feltehették kérdéseiket és elmondhatták véleményüket, de kérdés, hozzászólás és vélemény nem volt.

Miután több napirend nem volt a lakossági fórumon Joó Ferenc polgármester a megjelenést megköszönte, a lakossági fórumot bezárta.

Csánig Község Önkormányzata Csánig

Joó Ferenc
polgármester

dr. Kiss Julianna
jegyző

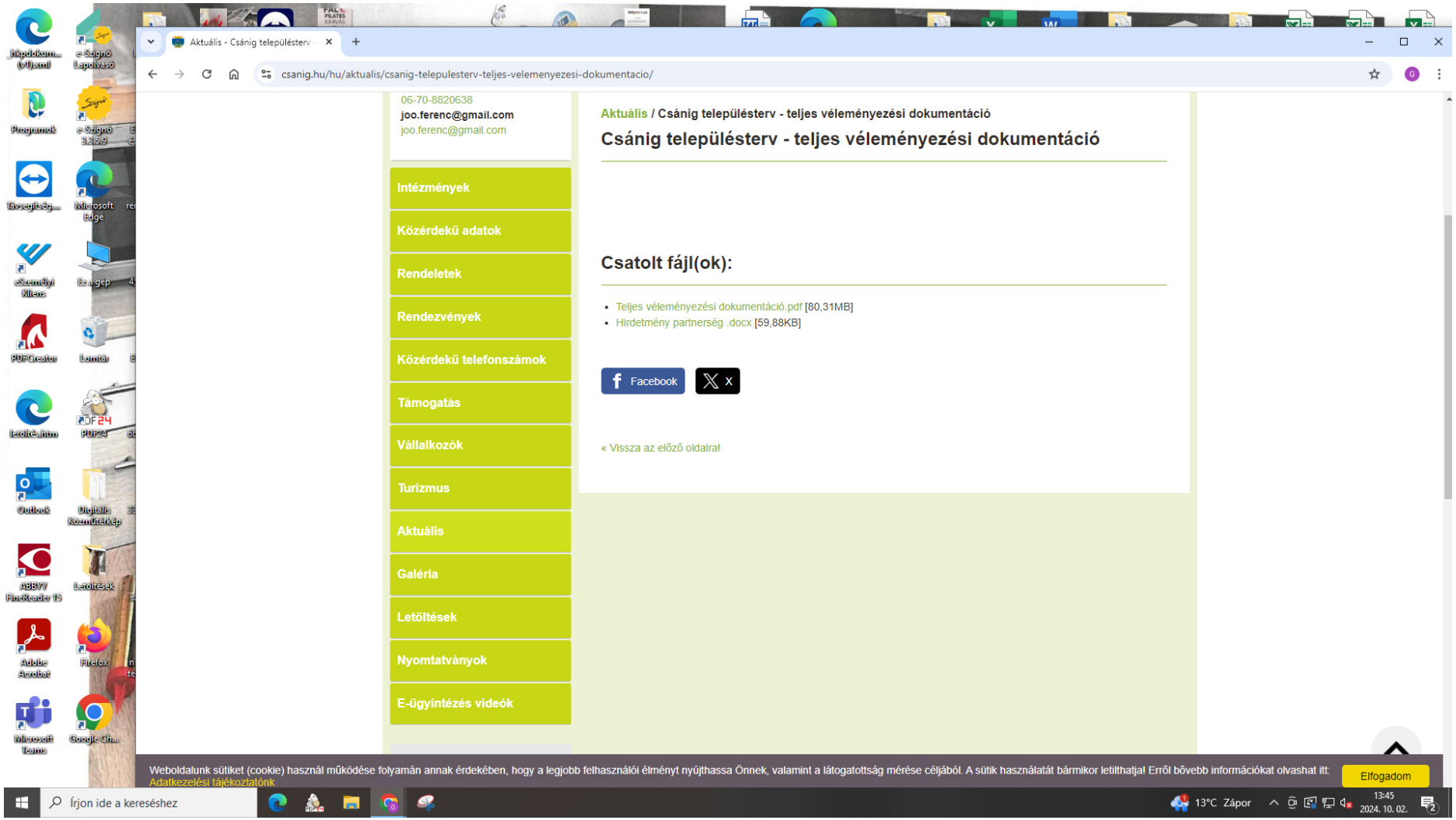
Aktuális - Csánig településterv
csanig.hu/hu/aktualis/csanig-telepulesterv-teljes-velemenyezesi-dokumentacio/
06-70-8820638
joo.ferenc@gmail.com
joo.ferenc@gmail.com
Intézmények
Közérdekű adatok
Rendeletek
Rendezvények
Közérdekű telefonszámok
Támogatás
Vállalkozók
Turizmus
Aktuális
Galéria
Letöltések
Nyomtatványok
E-ügyintézés videók
Aktuális / Csánig településterv - teljes véleményezési dokumentáció
Csánig településterv - teljes véleményezési dokumentáció
Csatolt fájl(ok):
Teljes véleményezési dokumentáció.pdf [80,31MB]
Hirdetmény partnerség .docx [59,88KB]
Facebook
X
« Vissza az előző oldalra!
Weboldalunk sütiket (cookie) használ működése folyamán annak érdekében, hogy a legjobb felhasználói élményt nyújthassa Önnek, valamint a látogatottság mérése céljából. A sütik használatát bármikor letilthatja! Erről bővebb információkat olvashat itt:
Adatkezelési tájékoztatónk
Elfogadom
Írjon ide a kereséshez
13°C Zápor
13:45
2024. 10. 02.

KÉRELEM AZ EGYES ELŐÍRÁSOKTÓL VALÓ ELTÉRÉSRE

Alulírott Patyi Szabolcs Csánig község polgármestere a Vas Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészének hozzájárulását kérem, a **TH-23-02-06** munkaszámú Csánig Község Településtervében található 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatától (TÉKA) való eltéréshez az alábbiak szerint:

3. A rendelettől való eltérés a településrendezési tervben

3. § *(1) Az e rendeletben foglaltaktól való eltérésre a településrendezési terv készítésének és módosításának egyeztetési eljárása során van lehetőség, ha*
a) az eltérésre e rendelet a (2) bekezdés szerint lehetőséget biztosít (a továbbiakban: általános eltérés), vagy
b) az eltéréshez a (3) bekezdés szerint az állami főépítész az eltérési igénnyel megegyező záró szakmai véleményt állít ki (a továbbiakban: állami főépítészi eltérés).
(2) Általános eltérésnek minősül, ha e rendelet szerint a településrendezési terv sajátos szabályokat állapíthat meg, megengedheti építmények elhelyezését építési övezetben vagy övezetben, továbbá ha elsődlegesen nem e rendelet, hanem a településrendezési terv előírásait kell alkalmazni.
(3) E rendelettől a településrendezési terv csak akkor térhet el, ha erre e rendelet lehetőséget biztosít és ha részletes indokolással alátámasztott, az eltérési igénnyel megegyező záró szakmai véleményt állít ki az állami főépítész, amely az állam részéről kártalanítási kötelezettséget nem keletkeztet.
(4) Az állami főépítész a (3) bekezdés szerinti záró véleményt akkor állítja ki az eltérésről, ha
a) az a kialakult állapot miatt szükséges és közérdeket nem sért,
b) az e rendeletben foglaltaktól való eltérés különleges településrendezési okok miatt indokolt,
c) az e rendeletben foglaltaktól való eltérés műemlékvédelmi okok miatt indokolt, vagy
d) az elhelyezhető és tiltott rendeltetések tekintetében teljesülnek a 14. § (4) bekezdésében foglaltak.

A felmentés az alábbi övezetekben szükséges:

		TÉKA	Településterv
Eltérések	Lf-4	min. telekméret 900m^2	min. telekméret 800m^2
	Lf-5	min. telekméret 900m^2	min. telekméret 800m^2
	Lf-T	min. telekméret 900m^2	min. telekméret Kialakult
	Üh-2	min. telekméret 600m^2	min. telekméret 350m^2

Csánig község területén az Lf-4, Lf-5, Lf-6 és Üh-2 övezetekben az eltérés indokolt, mivel az

- **Lf-4 övezet esetében a területen jellemzően kis méretű telkek találhatóak 350-850 m^2, így a kialakult állapot miatt indokolt az eltérés.**
- **Lf-5 övezetben a már kialakult telekméretek szükséges a kisebb kialakítható telekméret.**
- **Lf-T övezetben minden beépítési és telek paraméter kialakult, tekintettel arra, hogy a meglévő Római katolikus templom övezete, így a kialakult állapot miatt indokolt az eltérés.**
- **Üh-2 övezetben jellemzően 350 m2-es kialakult telekosztás található így indokolt az eltérés.**

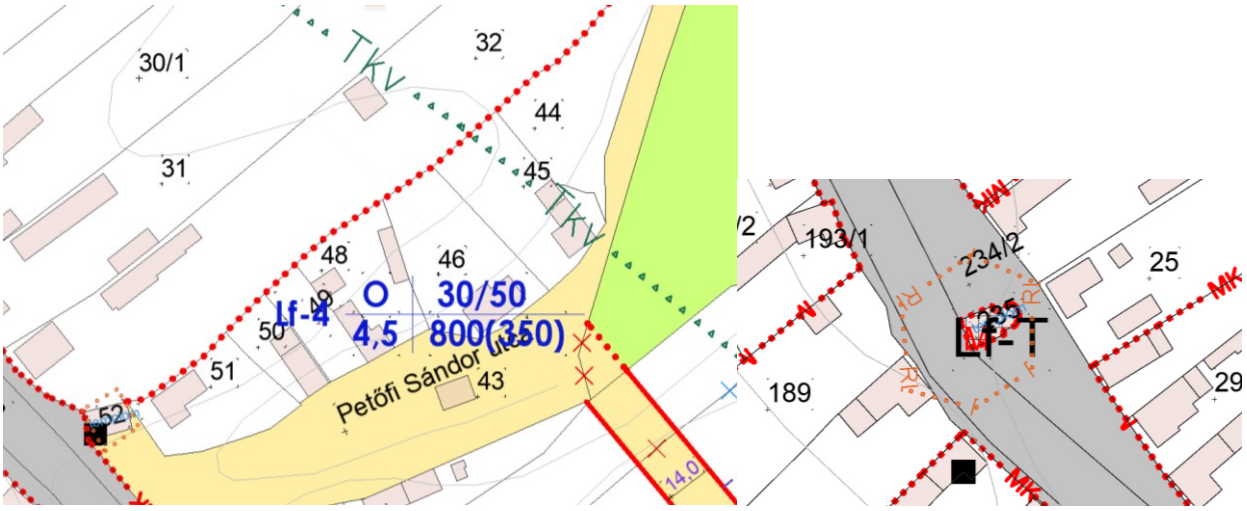

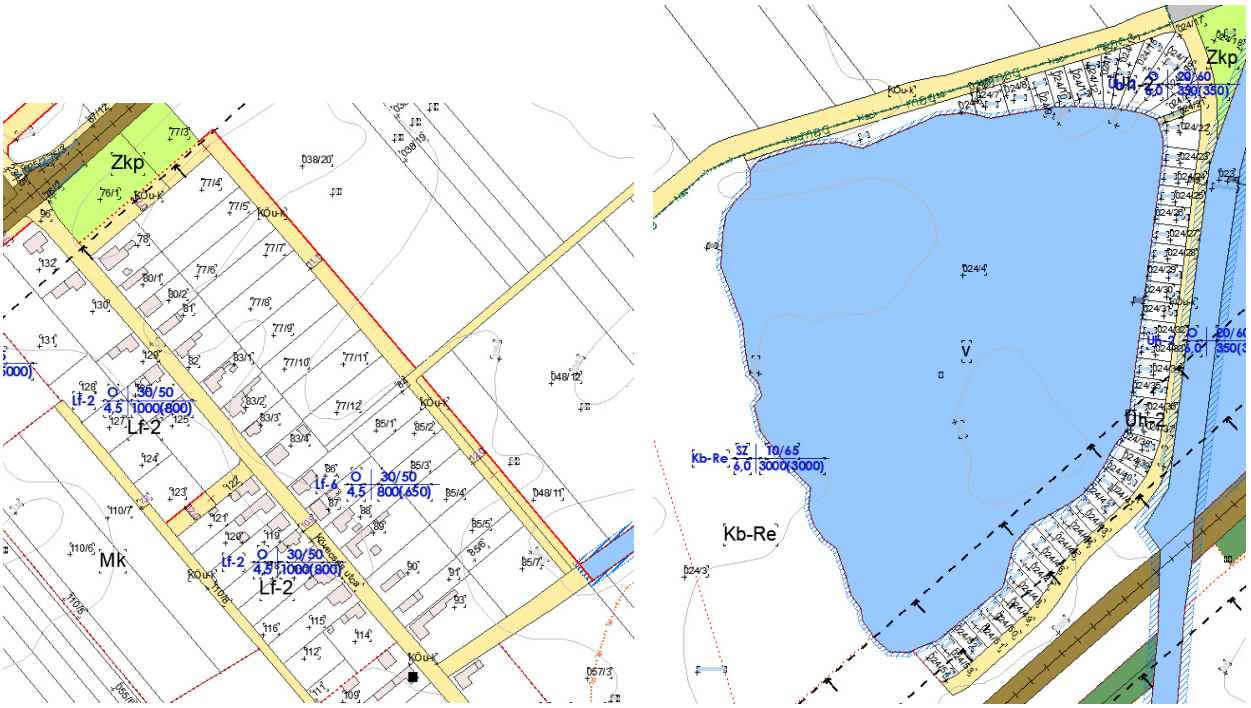

Szabályozási terv részletek

A fentek miatt kérném az eltérés engedélyezését.